

Algemeen Nederlandsch familieblad

Vereeniging het Nederlandsch Familie Archief

ALGEMEEN NEDERLANDSCH

FAMILIEBLAD.

ALGEMEEN NEDERLANDSCH

FAMILIEBLAD.

TIJDSCHRIFT VOOR

Geschiedenis, Geslacht-, Wapen-, Zegelkunde, enz.

ONDER LEIDING VAN

A. A. VORSTERMAN VAN OYEN

EN

J. D. G. VAN EPEN,

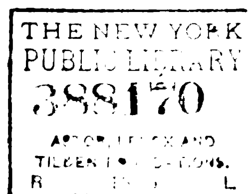
met medewerking van anderen.

VIIde Jaargang.

Genealogisch en Heraldisch Archief.

'S-GRAVENHAGE,

1890.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
388170

VOORBERICHT.

Wederom is een jaar ten einde gespoed.

Aan het door ons gevormde plan, medegedeeld in het voorbericht van den 7den jaargang, hebben wij grootendeels gevolg kunnen geven.

Regelmatig zijn wij voortgegaan met vermelding van de nog in ons land aanwezige kerkregisters; in de eerste maanden van den nieuwen jaargang zullen deze opgaven geheel gereed komen en zal een belangrijke en nuttige arbeid volbracht zijn.

Op genealogisch gebied werden wederom verscheidene geslachtslijsten opgenomen; vooral de genealogiën van Engelen, Criellaert, Roukens, van Sevenhoven en Sandra waren zeer belangrijk.

De studie van den Heer J. A. Koopmans over zegelkunde ondervond veel belangstelling, vooral ook doordat de daaraan toegevoegde zegelplaten zeer fraai waren uitgevoerd.

De schrijvers over Brielsche en Nijmeegsche regeeringsgeslachten, wier studiën geheel uit de archieven zijn geput, hebben ons reeds voor den achtsten jaargang belangrijke toezeggingen gedaan.

Buitendien hopen wij in dien jaargang te beginnen met een nieuw hoofdartikel en tevens voort te gaan met de opneming van wapenlegenden. Bijdragen van de heeren archivarissen zullen steeds welkom zijn, de redactie is gaarne bereid daarvoor plaatsruimte af te staan.

Wij eindigen dit korte voorbericht met het beleefd verzoek aan onze geëerde abonnenten te trachten hunne vrienden op te wekken ons blad door inteekening te steunen. Materieele steun is en blijft noodig voor de instandhouding van het tijdschrift, dat veel zorg en moeite blijft vereischen.

's-Gravenhage, 1890. DE REDACTIE.

INHOUD.

Genealogiën, Kwartierstaten en Genealogische aanteekeningen.

Bladz.

Genealogische aanteekeningen aangaande het geslacht Brouwer en de daaraan verwante familiën, Soet, van Wijk, van Geelkerken, Brooshooft, Loopuyt, van Appeltere, van Aken en Beverloo, door Chr. J. Polvliet 9

Het geslacht Borret. 17

Een kritiek op een kritiek. Het geslacht Barchman Wuytiers, door H. J. Koenen 21

Aanteekeningen betreffende het geslacht van Eysinga, door Joh. Wenning IJzn. 24

Familielegende von Stockhausen, door Joh. D. G. van Epen 24

Geslacht van Sevenhoven, door Dr. Wüstenhoff . 46

Geslacht d'Orleans 48

Notificatie betreffende de familie de Raadt. . . 48

Iets over het geslacht de Bourbon. 60

Het geslacht Pannebakker (met plaat), door Joh. D. G. van Epen 65

Geslacht von Schiller, door M. G. Wildeman. . 66

Geslachtkunde, door Joh. D. G. van Epen. . . 66

Het geslacht Roukens (met plaat), door Mr. B. F. W. von Brucken Fock. 81

Het geslacht Criellaert (met plaat). 101

Errata op het geslacht Roukens 108

Geslacht Bastert. Niet Baster, maar Bastert. . . 113

Voorouders van Scato Gockinga Henry 115

Antwoord aan den heer J. H. Koenen over het geslacht Barchman Wuytiers, door A. de Roever Nzn. 117

Geslacht Semeyns 118

Het Vlaamsch-Zeeuwsch geslacht Sandra, door Mr. B. F. W. von Brucken Fock 145

Mededeelingen omtrent eenige geslachten van Fransche uitgewekenen. Het geslacht Levesque en anderen door Mr. J. E. van Someren Brand . 169

Het geslacht Baster, Bastert, door J. G. Frederiks 161

Jutta van Nassau, door Aug. Sassen 164

Geslacht Trouillé, door M. G. Wildeman . . . 164

Genealogische aanteekeningen betreffende het geslacht Eckhardt en de daarmede verwante familiën Humanns, von Esch, von Schmierfeld en Rath, door M. G. Wildeman 165

Eenige aanteekeningen betreffende het geslacht Toe Laer (met plaat) 166, 226

Bladz.

Geslacht van Engelen of ab Angelis (met plaat), door Th. van Rijckevorsel . : 177, 226

Adolph van Nassau, groot-hertog van Luxemburg (met portret) 227

Wapen- en Zegelkunde.

De zegelkunde in verband met een stuk oude geschiedenis (met plaat), door J. A. Koopmans. 28

Is een helm met geopend of een helm met gesloten vizier een bewijs van adeldom, door Joh. D. G. van Epen 48

Het oude wapenschild van Oostenrijk 68

Fransche zegelbewaarders, door M. G. Wildeman. 119

Zegels en wapens van de abdij Postel (met plaat), door Th. Ign. Welvaerts 144

Het wapenbord der Chateaubriands 228

Geschiedenis, enz.

De Tournooien, door Joh. D. G. van Epen . . 5

Het kasteel te Rechem (met plaat), door Alex. VerHuell 45

De Influenza 163

Adeldom in Engeland 164

Het klooster Heysterbach bij Dordrecht, door J. L. van Daalen 204

De Heerlijkheid Moergestel (Noord-Brabant), door A. A. Vorsterman van Oyen. 206

Het kasteel Feltz (met een plaat) 227

Braziliaansche Adel III

Het Metalen Kruis, door A. A. Vorsterman van Oyen. VIII

Archiefwezen.

De oude kerkregisters in ons land, 1, 29, 49, 69, 89, 121, 149, 173, 189, 209

Aanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis, door J. A. Dorrenboom. 16, 37, 60, 87, 107

Nederlanders op Ceylon begraven, door Mr. R. E. Hattink 25

De Brielsche vroedschap in de jaren 1618—1794, door H. de Jager. . 33, 53, 73, 93, 133, 157, 193

Bladz.
Oudst bekende schepenen van Doetinchem, verzameld uit de schepenacten beginnende in 1437, door A. J. C. Kremer . . . 41, 61, 97, 153, 197
Nijmeegsche regeeringsgeslachten, door J. C. F. van der Meer van Kuffeler 104
Mededeelingen uit het oude doopregister der gemeente Overschie, door A. Verschoor. . . . 113
Grafzerken in de St. Eusebius- of Groote-Kerk, het St. Catharina-gasthuis en de St. Walburgiskerk te Arnhem (met plaat), door Mrs. J. J. S. baron Sloet en Peter A. N. S. van Meurs. 121, 138
Aanteekeningen uit een trouwboek van Lillo, loopende van A°. 1732 tot 1785. . . . 148, 167

Levensberichten.

Olivier van Noort herdacht (met plaat), door A. J. Servaas van Rooijen. 201
Necrologie over 1890, door W. G. van Oyen . . 223

Boekbeoordeelingen en aankondigingen.

Ed. Vlietinck. Eene bladzijde uit de geschiedenis der stad Nieuwpoort, 1489. Oostende, J. Vlietinck. 1889 26
Isid. Baron de Stein d'Altenstein. Annuaire de la Noblesse de Belgique. Bruxelles, 1889. . . . 26
Louis de la Roque. Dévises héraldiques. Paris, Alph. Desaide. 1890. 27
Von Eberstein's Handbuch für den Deutschen Adel. Berlin, Mitscher & Röstell, 1889 27
Dr. Alexander Dietz. Der Superintendent und erste Hofprediger M. Johann Hector Dietz, seine Vorfahren und Nachkommen. Als Manuscript gedruckt. Frankfurt, 1889 27
Otto F. Müller. Die Münzen der Familie Bachofen von Echt 28
J. B. Rietstap. De wapens van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederlandschen Adel. Groningen, J. B. Wolters. 1890. 67
Hugo Gerard Ströhl. Oesterreichisch-Ungarische Wappenrolle nach seiner Kaiserlichen und Königlichen apostolischen Majestät grossem Titel. Wien, Anton Schroll & C°. 1890 68
Ed. Freihernn von Sacken. Kathechismus der Heraldik, Grundzüge der Wappenkunde. Leipzig, J. J. Weber 120
Alex. Freih. von Dachenhausen. Genealogisches Taschenbuch der Adeligen Häuser. Brünn, 1890 120
B. W. Hoffmann. Beknopte geschiedenis van het gymnasium te Haarlem. Haarlem, Joh. Enschedé en Zonen 206
Bladz.
Jhr. Mr. D. van Akerlaken en Mr. Chais van Buren. Verzameling van eenige geschriften vervat in het familiearchief van Jhr. Mr. D. van Akerlaken te Hoorn. Haarlem, Joh. Enschedé en Zonen, 1889 207
Dr. Theol. Paul von Zimmerman. Haus- und Familien-Chronik. Wien, Martin Gerlach. . . 208
E. W. Moes. Iconographia Batava. Proeve van een beredeneerde lijst van geschilderde portretten van Noord-Nederlanders in vorige eeuwen. Amsterdam 1890, 4°. 228
Maurice Tripet et Jules Colin. Armoiries des familles Neuchâtelloises. Neuchâtel, 1890. 228

Inhoud tijdschriften.

Maandblad van het Genealogisch Heraldiek Genootschap «De Nederlandsche Leeuw» 169
De Maasgouw. Orgaan voor Limburgsche Geschiedenis, Taal- en Letterkunde. 169
De Nederlandsche Heraut. Tijdschrift op het gebied van Geslacht-, Wapen- en Zegelkunde . . . 170
Oud Holland. Nieuwe bijdragen voor de Geschiedenis der Nederlandsche Kunst, Letterkunde, Nijverheid, enz. 170
De Dietsche Warande. Tijdschrift voor Kunst- en Zedegeschiedenis 170
Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht 170
Bijdragen voor de Geschiedenis van het bisdom van Haarlem 171
Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam . . . 171
Kempisch Museum. Maandschrift gewijd aan geschiedenis en oudheden 171
Monatsblatt des Kais. Kön. Heraldischen Gesellschaft «Adler». 172
Der Deutsche Herold. Zeitschrift für Heraldik, Sphragistik und Genealogie. Organ des Vereins «Herold» in Berlin 172
Deutsches Adelsblatt. Wochenschrift für die Aufgaben des Christlichen Adels 172, 185
Jahrbuch des K.K. heraldischen Gesellschaft «Adler» in Wien. 185
Anzeiger des Germanischen National-museums. . 185
Neues Lausitssches Magazin 185
Jahrbuch der Gesellschaft für bildende Kunst und vaterländische Altertümer zu Emdem 186
Vierteljahrschrift für Heraldik, Sphragistik und Genealogie, herausgegeben vom Verein «Herold» in Berlin 186

Bladz.
Annales de la société d'archéologie de Bruxelles . 186
Annales de l'académie d'archéologie de Belgique . 187
Bulletin de l'institut archéologique Liégeois . . 187
Messager des sciences historiques ou archives des arts et de la bibliographie de Belgique . . . 187
Bulletin de la Commission de l'histoire des églises Wallonnes 187
Antwerpsch Archievenblad 187
Bulletin héraldique de France ou revue historique de la noblesse 187
Archives héraldiques Suisses 188
L'Enlumineur. Journal d'enseignement et de propagation de l'art de l'enluminure, de la miniature et de la calligraphie 188
The New-York genealogical and biographical Record. 188
Personal historisk Tidsskrift. 188

Vragen en antwoorden de navolgende geslachten of wapens betreffende.

Andres X
Beuningh VIII
Boonzaaijer . . . . X, XI
Bredius. XI
Campenhausen (von) XI
Creyghton II
Dresselhuys III
Empel (van) I
Fockema II
Frenck of Frencke II
Gaeswijck XI
Gent (van). VIII

Bladz.
Hartoghe of Hertog (de) VIII
Heemskerck (van) I
Helsdingen (van) I
Heuvel (van den) VIII
Isendoorn à Blois (van) III
Kikkert. I
Laer (Toe). III
Ockerse. I
Pompe van Meerdervoort. I
Preun . . . . VI, VII
Preunen . . . . VI, VII
Proen . . . . VI, VII
Proenen . . . . VI, VII
Pruen . . . . VI, VII
Pruenen . . . . VI, VII
Pruin . . . . VI, VII
Pruinen . . . . VI, VII
Pruyn . . . . VI, VII
Pruynen . . . . VI, VII
Rambonnet II
Ras (de) VIII
Reddink (Reddingius). VIII
Renterghem (van) . . . . VI, VII, X
Repelaer . . . . I, II, VIII
Rietschoten (van) XI
Schouwenburg (van) . . . . VI, VII
Severijn I
Snoeck II
Story . . . . I, VIII
Vianen (van) I
Vlierden (van) III
Voorthuysen (van) V

ERRATA EN ADDENDA [1].

Blz. 86, kolom 1, regel 13 van onderen achter majoor, lees: sterft te Breda 30 October 1890.

» 101, » 1, te plaatsen tusschen regel 25 en 26 van boven:

1a. Maria Criellaert, geboren te Woudrichem 15 December 1630.

1b. Elisabeth Criellaert, gedoopt te Woudrichem 2 Januari 1633.

1c. Hetger Criellaert, gedoopt te Woudrichem 22 December 1641.

» 101, » 1, regel 29 van boven, achter Woudrichem, lees:

In de doopakte van haar kind heet zij Cailli, en verwekte *a*. Geertruid Criellaert, gedoopt te Woudrichem 22 Februari 1660.

» 101, » 1, regel 33 van boven, achter gehuwd, lees: wellicht eerstens met Lijsbeth Derkx, daar 5 Februari 1637 te Woudrichem een kind werd gedoopt genaamd Adriaentje.

» 101, » 3, regel 34 van boven, staat: Bastiaan, lees: Bastiana.

» 101, » 3, » 35 » » » 1653, lees: 1652.

» 182, » 2, » 27 » » » hare nicht, lees: zijne nicht.

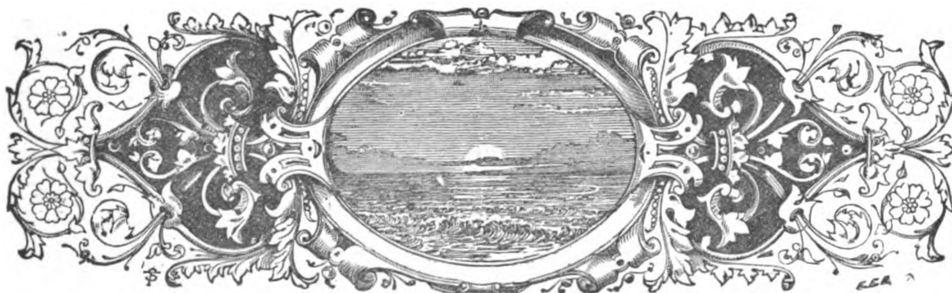
» 201, » 2, » 18 » onderen » 1658, lees: 1558.

» 203, » 1, » 19 » boven » cunier » cimier.

Omslag vel II, kolom 2, regel 13 van onderen, staat: en de, lees: ende.

» » II, » 2, » 4 » » » Snoek, » Snoex.

(1) Zie ook bladz. 108 en 222.

De oude kerkregisters in ons land.
(Vervolg).

NIBBIKSWOUD.

Er is aanwezig in het gemeente-archief alhier:

Doop- en trouwboek van de Roomsch Katholieken der dorpen Nibbikswoud, **Hauwertz, en Benningbroek** van 1674—1775 in één band.

Idem van 1776—1811

Doopboek Nederlandsch Hervormd dorp **Hauwertz** 1639—1756.

Aangifte ondertrouw 1806—1809.

Idem trouwregister 1806—1809.

Idem doodboek 1806—1809.

Allen in één band.

Doopboek Nederlandsch Hervormd dorp **Hauwertz** 1768—1812.

Trouwboek Nederlandsch Hervormd dorp **Hauwertz** 1795—1803.

Doodboek Nederlandsch Hervormd dorp **Hauwertz** 1795—1803.

Allen in één band.

NIEUWENHAGEN (Limburg).

In deze gemeente zijn geen oude kerkregisters aanwezig.

NIEUWENHOORN.

De doopregisters der Gereformeerden van 1658—1812 in 2 banden.

Trouwboek der Gereformeerden van 1733—1805 in 4 banden.

Overlijdensregisters der Gereformeerden van 1720—1812 in 7 banden.

NIEUWE NIEDORP.

In het archief alhier berusten:

Trouwboek van magistraat van de stede Nieuwe Niedorp van af 1650—25 Augustus 1811.

Begraafboek van 1749—31 Maart 1812.

Doopboek der Roomsch Katholieken van 1730—15 Februari 1812 in 2 banden.

Trouwboek van de Gereformeerde kerk van 1695—1790.

Trouwboek van de Roomsch Katholieken **in 't Veld** van primo 1668—20 Januari 1691.

Idem van de Roomsch Katholieken in **'t Veld** van 1730—1776.

Doopboek van de Hervormde kerk te Nieuwe Niedorp van primo 1714 tot Maart 1812 in twee banden.

NIEUW- EN ST. JOOSLAND.

In het archief dezer gemeente bevinden zich:

Een doopregister van 1650—3 Februari 1726, waarin ook de kerkelijk voltrokken huwelijken staan aangeteekend.

Een dito doopregister van 1726—21 December 1810, waarin mede over genoemd tijdvak de voltrokken huwelijken zijn aangeteekend.

Een doodregister van 1661—1801, en een dito van 1805—1810 ingesloten.

NIEUWE PEKELA.

Doopregister der Lutherschen loopt van 1762—1811 (de huwelijken zijn daarin mede opgenomen) in een band.

Doopregister der Nederlandsch Hervormden loopt van 1704—1811 in één band. (Hierin komen de gehuwden voor van de jaren 1734—1811).

De registers van begravenen op het Nederlandsch Hervormde kerkhof loopen van 1739—1811, in 3 banden.

Voorts zijn er nog twee registers voorhanden, waarin aanteekening is gedaan van de overledenen van 1803—1811 en van 1806—1810.

De huwelijken in 1704—1734 gesloten, moeten voorkomen in het consistoriaal protocol, dat echter niet aanwezig is.

De betrekkelijke registers der Roomsch Katholieken berusten in 't archief te Oude Pekela.

NIEUWER-AMSTEL.

De doopboeken der Gereformeerden loopen van 1704—1812 in 2 banden.

De doopboeken der Roomsch Katholieken als volgt Roomsch Katholieke Kerk **a/d Nes** van 1687—1812 in 2 banden.

Roomsch Katholieke Kerk **Bovenkerk** van 1684—1724, van 1744—1775 en van 1788—1813 in 3 banden.

Roomsch Katholieke Kerk **Buitenveldert** van 1671—1812 in 3 banden.

De trouwboeken van het Rechthuis te **Amstelveen** loopen van 1764—1812 in 2 banden.

In het laatste deel is een alphabet van 1764—1804.

Van de gemeente Nieuwer-Amstel van 1788—1812 in 3 banden.

Van de Gereformeerde kerk te **Amstelveen** van 1699—1812 in 2 banden.

Van de Ambachtsheerlijkheid **Rietwijk** en **Rietwijkeroord** van 1695—1805 in 1 band.

Van de Roomsch Katholieke kerk **Buitenveldert** van 1671—1700 in 1 band.

De kerkelijke begraafboeken van af 1751—1812 in 7 banden.

NIEUWERKERK (Zeeland).

In het archief dezer gemeente zijn aanwezig:

3 Doopboeken,	loopende van	1656—1810,
1 Huwelijksboek	» »	1691—1819.
1 Begrafenisboek	» »	1806—1810.

NIEUWERKERK (aan den IJssel).

Doop- en trouwboek 1668—1690. Gedoopten door

Jacobus Schuylen, bevestigd 27 Mei 1668, van 10 Juli 1668—17 Mei 1676. Aan de andere zijde trouwen 2 Januari 1667—29 November 1709.

Doop- en trouwboek 1691—1725. Gedoopten onder den dienst van Marinus Ommers, bevestigd 16 December 1691, loopt tot 7 October 1723; ondertrouw en trouwen 6 Januari 1692—12 Juli 1722.

Doopboeken van 12 September 1723 tot 2 November 1834; aan de andere zijde trouwboek 15 Februari 1793—4 Juni 1834 in 3 banden.

Drie doopboekjes, welke in de andere registers overgeschreven zijn van 26 Januari 1680—4 Maart 1731.

Registers der gedoopten te Nieuwerkerk tijdens de bedieningen van Jacob de Jonge, bevestigd 13 November 1737—8 Januari 1812, met aan de andere zijde een trouwboek 14 December 1795—14 December 1810 in 3 banden.

Register der perso en die te Nieuwerkerk ondertrouwd zijn of hunne drie huwelijks proclamatiën gehad hebben, of aldaar getrovwd zijn, gedurende de bediening van Jacob de Jonge, predikant, van 11 November 1735—30 November 1792.

Trouwboek van schepenen van Nieuwerkerk van 26 April 1728—17 Februari 1811.

Register van den XL^{en} penning op het trouwen en begraven beginnende 26 October 1696, links trouwen tot 15 April 1725, rechts begraven tot 13 Mei 1721, verder alleen begraven tot 4 September 1725.

Register als boven op het trouwen van 9 October 1725—12 September 1744; aan de andere zijde omgekeerd, begraven over het zelfde tijdvak.

Registers als boven op het begraven van 1 October 1744—17 Juli 1757; achteraan trouwen van 1 October 1744—11 Augustus 1757, daarna trouwen en begraven van 25 Augustus 1757—31 December 1760.

Register als boven op het trouwen van 9 Januari 1761—15 December 1794; aan de andere zijde begraven van 2 Januari 1761—23 Decemker 1794.

Register als voren trouwen van 6 Februari 1795—16 Mei 1811; aan de andere zijde begraven van 27 Januari 1795—4 April 1814.

NIEUWESCHANS.

Alhier berusten in het archief:

Register der gedoopten van 1654—1811, in 5 banden.

Register van huwelijks-afkondigingen 1742—1812.

Prothocol bevattende:

Huwelijksvoorwaarden en testamenten 1698—1725, beleden voor predikanten 1737—1740.

Kerkeraadshandelingen 1673—1730.

Huwelijksproclamatiën.

Register der ledematen 1693—1727.

Protocol bevattende:

Doopsregister 1742—1804.

Huwelijks-afkondigingen 1742—1804.

Registers van overledenen 1805—1806 van **Lieroort.**

Protocol bevattende:

Register van overledenen 1656—1673.

Idem der gedoopten 1665—1735.

Protocol bevattende een register van huwelijks-afkondigingen 1654—1744.

Voornoemde protocollen, benevens een protocol van huwelijks-contracten van 10 Februari 1802—14 Januari 1806, zijn op aanvraag van den Heer commissaris des Konings in Groningen, namens ZExc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, in de maand Juli 1889, overgebracht in het depôt der rijks-archieven te Groningen.

NIEUWKOOP.

Doopboeken der Gereformeerde gemeente van Nieuwkoop loopen van:

6 Juli 1721—6 Augustus 1811 in twee banden,

Doopboeken der Gereformeerde gemeente van **Noorden** (bestaande uit gedeelten der gemeente Nieuwkoop, **Zevenhoven** en **Wilnis** en der gemeente **Achttienhoven**), loopen van 23 Februari 1620—18 December 1650 (hierin register van huwelijken van 15 Februari 1620—11 December 1650).

Idem idem van 1 Januari 1651—14 Mei 1711, (hierin register van huwelijken van 25 Januari 1651—11 September 1718).

Idem idem van 13 Maart 1695—30 December 1731, (hierin register van huwelijken van 23 October 1718—24 November 1731).

Idem idem van 27 Januari 1732—1 December 1793.

Idem idem van 1 Januari 1794—23 Februari 1811.

Doopboeken der Remonstranten te Nieuwkoop.

Idem idem van 1662—22 December 1814.

Idem idem van 15 Juni 1792—13 November 1808.

Doopboeken der Roomsch Katholieke gemeente van Nieuwkoop, **Zegveld** en **Bodegraafsche Meije,** loopen van 3 Februari 1727—12 December 1812 in drie banden.

Doopboeken der Roomsch Katholieken gemeente van **Noorden** (bestaande uit gedeelten van de gemeenten Nieuwkoop, **Zevenhoven** en **Wilnis** en de geheele toenmalige gemeente **Achttienhoven**), loopende van 1 Mei 1709—19 September 1811 in twee banden.

Begrafenis-register van Nieuwkoop:

Idem idem van 6 Januari 1744—31 December 1811, in vier banden.

Begrafenisregister van **Noorden, Westveen (Wilnis)** en **Achttienhoven,** loopende van 1 Januari 1762—4 Maart 1786.

Idem idem van Mei 1797—10 December 1811.

Trouwboeken van Nieuwkoop en **Noorden** met een formulier van de bevestiging van huwelijken voor

den gerechte aldaar loopende van 27 Februari 1628—27 November 1685.

Idem idem van 6 Januari 1711—12 Mei 1811 in zeven banden.

Zes registers van aanteekeningen op het trouwen: 1695—1704, 1764—1799, 1800, 1801, 1803 en 1806—1809.

Twee bundels huw.-proclamatien, onder Nieuwkoop.

Idem idem 1710—1741 en 1783—1795.

Trouwboek der voormalige gemeente **Achttienhoven** over 1726—1811, en een bundel huwelijks-proclamatiën, (Zie ook wat de huwelijken betreft bij de doopboeken der Gereformeerde gemeente van **Noorden**).

NIEUWKUIK.

Register van geboorten van 1726—1810 in twee banden.

Een register van huwelijk-proclamatie 1722—1807.

NIEUWLAND.

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 1725—1812 in 1 band.

De overlijdensregisters van 1806—1811 in 1 band.

NIEUWLEUSEN.

De doopregisters loopen van 1695—1712.

De huwelijksregisters loopen van 1695—1712.

De overlijdensregisters loopen van 1695—1712.

De begraafregisters loopen van 1695—1712.

In het geheel zijn er 6 banden, waarvan in een uitsluitend huwelijken voorkomen, de overigen zijn van gemengden inhoud.

NIEUWOLDA.

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 1713—1811 in 2 banden.

De huwelijksregisters der Gereformeerden loopen van 1713--1731, 1755—1811 in een band.

De overlijdensregisters der Gereformeerden loopen van 1724—1786, 1806—1811 in 2 banden.

Begraafregisters van gelijke jaren als de overlijdensregisters, en wel in 2 banden.

NIEUWPOORT.

Doopregister van 1633—1684.

Idem van 1687—1750.

Doopboek der stede Nieuwpoort van 1792—1811.

Boek, bevattende de namen der kinderen die gedoopt zijn van 1751—1811.

Register van de aanbrengst en de ontvangst van de dooden en het trouwen van de stede Nieuwpoort, van 1695—1736.

Boek van trouwen en begraven van 1749—1779.

Boek bevattende de namen der personen welke ondertrouwd en in den huwelijken staat bevestigd zijn van 1752—1810.

Trouwboek der stede Nieuwpoort van 1792—1811.

Memoriaal, wegens aangeving van het trouwen van 1780—1799.

Idem idem van het begraven der dooden over de stede Nieuwpoort van 1780—1805.

NIEUWVEEN.

Register van aangiften op het middel van het trouwen en begraven van 1747—8 April 1772.

Idem idem op het begraven van 1772—28 Dec. 1803.

Idem idem op het trouwen van 1773—1805.

Idem idem op het begraven van 1804—31 Dec. 1805.

Idem idem idem van 1806—1811 en begin 1812.

Doopboek van de Hervormden van Nieuwveen van 1650—1736.

Register idem van doopen en trouwen van 1753 tot 1811.

Aanteekening van kerkelijke zaaken in de gemeynte J. C. tot Niuwveen, gehouden door Jacob Love anno 1732, waarachter een doopboek beginnende 1736 en eindigende 1824.

Een trouwboek beginnende 1734 en eindigende 1823, in één band.

Roomsch Katholiek doopregister van **Zevenhoven.** Nieuwveen en **Blokland** van af 1684—1807.

N.B. Tot voor ruim 20 jaar bezat de gemeente Nieuwveen geen Roomsch Katholieke-kerk en gingen de ingezetenen naar het op een half uur van hier gelegen dorp **Zevenhoven.**

Trouwboek van Nieuwveen van 30 Januari 1747—31 Januari 1808.

Acten van trouwbeloften van 14 Januari 1814—4 Juni 1825.

NIEUWVLIET.

Ten gemeentehuize alhier berusten:

Een doopregister der Nederlandsch Hervormden van Nieuwvliet van 17 Maart 1658—21 September 1799

Een overlijdensregister der Nederlandsch Hervormden van Nieuwvliet van 1 Mei 1645—16 September 1796.

Een trouwboek der Nederlandsch Hervormden van Nieuwvliet van 1657—1796.

NIEUWVOSMEER (Noord-Brabant).

Ten gemeentehuize zijn aanwezig:

Een doop- en trouwboek der Hervormde gemeente van 1669 tot 1810 in twee banden.

Een rekeningboek der Hervormde kerk, houdende mede opgave der begravenen van 1763—1811.

Een doop- trouw- en doodboek der Roomsch Katholieke gemeente te Nieuwvosmeer, van 1795—1811.

NISSE.

Een doopboek van de Hervormden van 9 Januari 1711 tot 1811 in twee banden.

Een alphabetisch register van gedoopten van af 1762—1811.

Een trouwboek van de Hervormden van 18 April 1763—1811.

Een begraafboek van 1806—1811.

NISTELRODE.

Naamlijst van het Broederschap van den Allerh. Rozenkrans, van 8 September 1763—15 April 1810.

Huwelijken van 28 November 1768—12 November 1809.

Doopregister van **Nistelrode** van 24 April—9 Juni 1801.

Idem **Vorstenbosch** van 15 Mei 1742—8 April 1800.

Supplement van Nistelrode 4 Juli 1800—19 December 1810.

Idem van Vorstenbosch 13 Augustus 1800—26 December 1810.

Sterfteregister van 23 Maart 1767—16 Augustus 1802.

Idem van 24 October 1802—31 December 1810.

Benoeming tot koster te Nistelrode op 11 Maart 1764, 19 April 1783—7 December 1788.

NOORBEEK.

De oude kerkregisters der parochie, thans gemeente Noorbeek, die zich ter gemeente secretarie alhier bevinden, loopen als volgt:

De doopregisters:

van af 1640 tot en met 1794

» » 1799 » » » 1803 en van

» » 1803 » » » 1809,

De begrafenisboeken:

van af 1679 tot 1794.

De trouwboeken:

van af 1680 tot 1794 en

» » 1798 » 1801.

Allen betreffende de Roomsch Katholieken.

NOORDBROEK.

Doopboek der Hervormde gemeente van 22 Maart 1640 tot 18 April 1710.

Doop-, trouw- en lidmatenboeken der Hervormde gemeenten van 13 December 1705 tot 7 Juli 1811.

Een in 1790 aangelegde lijst der leden van de Doopsgezinde gemeente te Noordbroek en **Nieuw Scheemda** hunne kinderen, met opgaaf van ouderdom. Eene lijst van begravenen op het kerkhof te Noordbroek in 1806 tot 1811.

NOORDDIJK.

Doop-, huwelijk- en overlijdens-register der Nederlandsch Hervormde gemeente te Noorddijk, loopende van 1722—1811.

Idem **Middelbert** van 1630—1811.

Idem **Engelbert** 1651— 1811.

NOORDELOOS.

In het archief der Nederlandsche Hervormde gemeente bevindt zich:

Een doopboek van 1685—1721,

» » » af 1799.

» trouwboek » af 1792.

» actenboek van de handelingen des kerkeraads van 1700—1801.

Een resolutieboek van 1721.

In het archief der gemeente bevinden zich:

Een doopregister van 1721—1813.

» trouwregister van 1795—1811.

» overlijdens register van 1806—1811.

NOORDGOUWE.

De doopboeken van de Hervormde gemeenten alhier loopen van 1663—1810 in 5 banden.

De boeken van ondertrouwden en getrouwden loopen van Mei 1603—Juni 1626.

van September 1692—1806 en

van 1806—1810, deze laatste in duplo.

Het register van overlijden loopt van 1806—1810.

NOORDSCHARWOUDE.

In het archief der gemeente Noord-Scharwoude bevinden zich:

Drie trouw- en begrafenis boeken 1713—1724, 1727—1763 en 1764—1790.

Doopboeken van af 1728—1792, waarin ook voorkomt van de gehuwden in de Hervormde kerk alhier, van 1729—1792.

Simpel copy van gedoopten in de Hervormde kerk van 1792—1811.

Idem, idem, in de Roomsch Katholieke kerk van Noord-Scharwoude en **Zuid-Scharwoude** van 1740 en met 1811.

NOORDWIJK (Z. H.)

Register van aanneming van familienamen voor Israëlieten 1811.

Trouwboek der Nederlandsche Hervormde gemeente Noordwijk (binnen) 1620—1810.

Doopboek Hervormden 1621—1811.

Remonstrantsch doopboek 1667—1811.

Doopboek der Hervormde kerk van Noordwijk aan Zee, 1675—1757 en 1757—1811.

Trouwboek der Hervormde kerk te Noordwijk aan Zee, van 1693—1811.

Doopboek der Roomsch Katholieke kerk van Noordwijk 1678—1732, doop en trouwboek 1732—1811.

Trouwboeken van schout en schepenen van Noordwijk 1710—1738, 1738—1739, 1792—1797.

Huwelijks-afkondigingen 1806—1811.

Register van overledenen 1806—1811 (gem. Noordwijk).

Boek van 's lands recht op het trouwen en begraven 1791—1797.

(Wordt vervolgt).

De tournooien.

(Slot).

Eensklaps wordt het trompetgeschal herhaald, te gelijk hoort men het luiden der klokken en het geroep van *Montjoie Saint Denis!* De koning met geheel zijn stoet verschijnt. De wapenherauten openen den optocht, zij gaan twee aan twee, dragende den vredestaf *(caducée)* met fluweel, waarop tal van leliën, omslingerd, hunne haren zijn met eiken loofkransen omvlochten, en hun costuum, dat den vorm eener dalmatica heeft, is met gouden galons bezet. Op hunne borst vertoont zich een metalen plaat *(plaque d'email)* waarop de wapens hunner provincie in kleuren zich vertoonen.

De persoon van den wapenheraut is onschendbaar, de herauten kunnen onbeschroomd het slagveld doortrekken, de vijandelijke aanvoerders naderen om hen uit naam der natiën de gevoelens van verbittering of wraak over te brengen, den oorlog, den vrede of een wapenstilstand te verklaren.

De herauten kondigen de tournooien, de ceremoniën der ambtelijke inwijdingen en groote investituren aan, Zij wijzen den strijders hunne standplaatsen, zij zijn de regelaars van het voorzitterschap, alsmede van de étiquette der hoven, de archivisten, de bewaarders der adellijke documenten, de meesters der blazoenen, de schilders der wapens en de dichters voor monumenten en graven. Soms ook de naïeve berijmers van de schitterende wapenfeiten der helden.

Achter de herauten gaat de wapenkoning, door de maarschalken, door de aspirantherauten *(poursuivants)* en *varlets* of jonge edellieden vergezeld.

Niets evenaart de pracht van zijn statie-kleed, zijn wapenrok *(cotte)* is van paarsch fluweel waarop aan de linkerzijde drie gouden leliën met paarlen geborduurd zijn, en waarover een scharlaken tuniek met klein *vair* hangt, (wit en grijs pelswerk), en met een breed borduursel van fonkelende robijnen versierd is.

Op de wapenkoningen volgen de staffiers (de lijfwacht) in zwarte met paarlen bestikte rokken. Tot hun bediening behooren het te paard helpen huns meesters en het dragen van zijn zwaard. Zij werden ook *domestiques d'épée* geheeten.

Achter hen trekken zes witte paarden den zonnewagen door Phaëton bestuurd, en door de dageraad en de vier jaargetijden omringd.

Tal van staffiers in hetzelfde costuum volgen en na hen vertoont zich een veel grootere wagen dan de vorige; deze wordt door stieren getrokken. Dit rollend gevaarte waarop rotsen en boomen zich verheffen wordt voorafgegaan van een troubadour, die Orpheus met zijne lier voorstelt.

Na deze verschijnen dertig baanderheeren, elk hunner is door vijftig boogschutters vergezeld die eene hooge banier, het kenmerk zijner macht, voor hem uitdragen; die heeren toch bezitten groote leenen en een aantal vazallen.

De koning is met een tuniek of witten rok getooid, die met gouden leliebloemen bezaaid is, zijn wit paard is met een hemelsblauw fluweelen dekkleed (schrabrak) versierd, hetwelk tot op den grond hangt en insgelijks met gouden leliën doorwerkt is.

Bij den koning rijdt een schilpknaap, dragende een roode lans met sterren van fijn goud versierd.

Na den koning daagt de stoet der koningin op, welke door wapendienaren, boogschutters en staffiers gesloten wordt.

De stoet tweemaal het strijdperk rondgetrokken zijnde, plaatst zich een ieder volgens het gebruikelijk ceremonieel.

Alsdan nemen de koning en de koningin plaats op het middelste balcon, daarna treedt de wapenkoning te voorschijn, die luidkeels roept: *Or oyez, or oyez, or oyez!*

De heeren rechters verzoeken en eischen dat de heeren tournooiers zich niet van scherpsnijdende of stekende wapens zullen bedienen, enz.

Na deze afkondiging laat men echter den tournooiers meer ruimte om zich in orde te stellen, vervolgens houden de kamprechters hun witten stok in de hoogte en roepen: *kapt de koorden, en laat die goede strijders passeeren.* De met bijlen gewapende soldaten hakken de koorden door, welke voor iedere rei ridders gespannen was, ten einde hunne paarden te beteugelen.

Nu wordt de trompet gestoken, de barrière geopend en de ridders der twee tegenovergestelde einden van het strijdperk maken een kruis; de twee drommen komen onder trompetgeschal op elkander aanrennen, ongeveer in 't midden van het strijdperk stooten zij geducht op elkander en de acht lansen vliegen in splinters.

De strijders blijven een oogenblik stilstaan, bezien elkander oplettend door de traliën van hun vizier en verwijderen zich om met andere wapens terug te keeren, die alweer op het schild of harnas van hun tegenstrever gebroken worden; twaalf maal verbrijzelen zij hunne zware lansen alsof het glas ware.

Bij elken terugkeer om ruimte tot den aanloop te nemen groeten zij de dames met gebaar en stem zoolang zij de tribunes voorbijtrekken. De onderwijzers die met hunne leerlingen tegenwoordig zijn, roepen hunne scholieren: *or à eux, or à eux* toe.

De aldus aangevuurde dappere overtreft nu zich zelven, acht zich onoverwinnelijk, hij voelt in zich eene kracht ontwikkelen, tot dan toe ongekend. Hij drukt zijn schild tegen de borst, zwaait zijn zwaard, vernieuwt hardnekkiger het gevecht; nu eens voorover op de manen van zijn paard gebogen; dan weder achteroverhellend, vermijdt of brengt hij vreeselijke stooten

toe, het oog volgt met moeite zijne snelle bewegingen en zijn zwaard flikkert en treft op honderde plaatsen. Het strijdperk is met brokstukken bezaaid, vederbossen, sjerpen, halsbanden vallen onder hunne kling, weldra zijn de *paladins* of dolende ridders van hunne onderschijdingsteekenen beroofd en behouden niets dan bestoven wapenrustingen. Doch na alzoo eenige uren hunne kracht en vaardigheid aan den dag gelegd te hebben, is het grootste gedeelte der ridders buiten gevecht gesteld en van alle mededingers blijven er maar twee in het strijdperk over, een van beiden zal nu den prijs der overwinning behalen.

De roemrijke uitslag wordt door trompetgeschal afgekondigd, en luide toejuichingen gaan op.

De overwonneling ligt daar nu in het zand, vernederd en beschaamd zijnen tegenstrever toeroepende hem het leven te benemen.

Maar de edelmoedige overwinnaar brengt den paladijn zijn ros weder en zegt hem met een vriendelijk gelaat: »Edele heer, het behaagt God niet zulk een goeden ridder uit het leven te nemen, ik zou het voor de beste *cité* die Karel de Groote bezat, niet doen. Ofschoon het niet naar uwen wensch is uitgevallen, hebt gij toch heden den grooten naam van dappere behaald, ik zeg dit niet om u te prijzen, maar met volle erkenning betuig ik u dat ik de overwinning aan mijne wapenen en paard te danken heb; gelieve dus dezeu armband te aanvaarden en dien ter liefde van mij een jaar en een dag te dragen. Dat dit avontuur niets aan uwe vroolijkheid ontneme, morgen zult gij misschien op uwe beurt overwinnaar zijn."

Het was op zulke wijze dat de hoffelijkheid en edelmoedigheid der ridders hunnen behaalden roem deden hoogschatten en vergeven, zoodat de overwonnelingen niet slechts kortstondige nederlagen vergaten, maar zelfs getrouwe vrienden hunner tegenstrevers werden.

Zooals reeds gezegd is werden dusdanige gevechten gedurende eenige dagen op verschillende manieren herhaald, en waren zij allezins geschikt om een levendig denkbeeld van de destijds gevaarlijke krijgsverrichtingen te geven; als de wapenpas, schijnaanvallen op bastions, de inneming eener vesting door beklimming der muren, de verdediging van een bergpas, de overtocht eener rivier, ontmoetingen in een onderaardschen gang en in vele gevallen het gelijktijdig vechten der gezamenlijke ridders, enz, waarbij altijd gelijke toevloed van mededingers, even omslachtige en kostbare toestellen, en gelijke menigte van toeschouwers opgemerkt werden.

Eindelijk nadert het oogenblik om aan den overwinnaar den prijs toe te kennen, en nu rijst de geestdrift ten top.

Wapenherauten en vele veldmaarschalken gaan de gevoelens der toeschouwers, doch vooral der dames inwinnen, daarna brengen zij een onpartijdig bericht aan den vorst die het feest voorzit.

Alsdan noemen de rechters den overwinnaar met luide stem, de herauten herhalen zijnen naam of liever zij hernoemen hem; vandaar het woord *renommée*.

Nauwelijks heeft men de roemruchtige namen kenbaar gemaakt of het gelui der klokken, het gedreun der pauken of keteltrommen, het geschal der trompetten, enz., de krachtige stemmen der troubadours of meesterzangers, der *trouvères* of volksdichters, der minstreelen en de volle tonen der muziek vervullen de lucht met vreugdeklanken.

De weg langs welken de overwinnaar tot de koningin geleid wordt om door haar met den prijs bekroond te worden is weldra door de opstuwende menigte versperd, men verdringt elkander om den held te bewonderen, ieder wenscht hem geluk, juicht hem toe en wil de roemrijke wapens, die weldra de gewelven der tempels zullen versieren, aanraken.

Van de balkons doet men met volle handen bloemen op dezen dappere regenen, die in triomf door de geestdriftige menigte naar het balkon als gedragen wordt.

De koningin neemt alsdan uit de handen van den vorst den eerekrans en geeft hem aan den voor haar neêrgebogen overwinnaar.

Dan zegt de koning tot hem:

Heer ridder (*Sire Chevalier*), voor al uwe opoffering, waarvan ieder onzer ooggetuige is geweest en wijl door uwe dapperheid uwe partij de zege heeft behaald, wordt aan u onder goedkeuring van al de beste ridders en met inwilliging der dames de prijs en lof toegewezen als aan dengene, dien het toekomt.

Na een passend antwoord richt de gelukkige strijder het met lauweren bedekte hoofd op; toejuiching en vreugdegeroep weêrgalmt en de overwinnaar, verrukt en verstomd door dit overmatig geluk, die eenstemmige loftuigingen en eerebewijzen, schijnt onder het gewicht er van te bezwijken. Zij, die dapperen, wier moed honderdmaal met kalme oogen en onveranderd voorhoofd het gevaar en den dood trotseerden, kunnen nu de overmaat van hun geluk niet dragen, zij bezwijmen in de armen hunner schildknapen, gene storten tranen en glimlachen als onnoozele kinderen, werpen zich aan de borst hunner vrienden, hunner landgenooten, omhelzen allen die verlangen hen te zien en aan het hart te drukken.

De troubadours, die zich in de galerijen bevinden, heffen nu een oorlogslied aan.

Aan het gewoel der toejuichingen ontsnapt, legt de ridder zijne verbrijzelde en bestovene wapenrusting af, neemt een bad en een prachtig hofcostuum aangetrokken hebbende, wacht hij de pages af die belast zijn hem naar het koninklijk paleis te geleiden, om

naast den koning, aan het gastmaal deel te nemen.

Hoewel nu die dapperen in de schitterende salons van een beschaafd en prachtlievend hof in het bijzonder de meest vleiende loftuigingen ontvingen, terwijl hun verrassende onderscheidingen te beurt vielen, toch durfden zij, die bewonderde helden, zich niet verheffen; als eene vreesaanjagende herinnering kwam hun gestadig het spreekwoord voor den geest dat hun door zoo menig troubadour herhaald werd:

Un chevalier, n'en doutez pas,
Doit férir haut et parler bas.

Na den maaltijd werden de heeren en de dames van het hof alsmede de ridders niet vergeten, het was gebruikelijk dat bij zulke gelegenheden, prachtige geschenken werden gegeven zooals: eeremantels, livreien, helmen, enz.

Deze feesten werden soms ook door quadrilles, waarbij men in verschillende costumen allegorische balletten uitvoerde, besloten.

Het hierboven beschreven tournooi geeft ons aan, op welke wijze een dergelijk feest in Frankrijk werd gevierd. In Engeland echter geschiedde dat op eenigzins andere wijze, hetgeen uit de volgende regelen zal blijken.

Bij gelegenheid van een tournooi in Engeland omstreeks 1190 gegeven, werd een andere wijze van strijden gevolgd.

Vijf ridders, beroemd wegens hunne overwinningen op tournooien, hadden zich aan het einde van 't strijdperk hunne tenten laten opslaan en deden door den wapenheraut bekend maken dat zij bereid waren met elken ridder te strijden, het zij met armes à courtoisie, het zij met armes à outrance.

Reeds hadden zich verscheidene strijdlustigen aangemeld ten einde den prijs van dien dag te verkrijgen, welke in een fraaie groen zijden kroon bestond, die de overwinnaar aan de dame zijner keuze mocht geven, welke laatste alsdan als koningin der schoonheid werd gekroond, maar nog geen der uitdagers had het geluk gehad een der vijf ridders uit het zadel te lichten. Allen waren door de eerste 5 ridders uit den zadel geworpen en eenigen zelfs met zulk een geweld, dat het bloed hen uit neus en oogen stroomde en zij uit het krijt moesten gedragen worden.

Reeds kwamen geen strijdlustigen meer op, daar geen zich met de overwinnende vijf ridders dorst meten, reeds wendden zich de wapenherauten tot Jan zonder Land, broeder van den in Duitschland gevangen koning Richard Plantagenet (Leeuwenhart), met verzoek een der vijf gelukkige overwinnaars den eerekrans te verleenen, toen plotseling een ridder in volle wapenrusting binnenreed en met de *punt* van zijne lans het schild van den sterksten der vijf ridders aanstiet. Dit was dus eene uitdaging op leven en dood en de uitgedaagde was niet weinig verwonderd over zulk een stoutmoedigheid, te meer daar hij zelf veel zwaarder gebouwd was dan zijn betrekkelijk tengere tegenstander.

Echter koos hij den voorzichtigen weg en nam een nieuw paard en schild (1). Beide ruiters renden op elkander los, de lansen vlogen in splinters, en het scheen dat de beide ridders gevallen waren, want hunne paarden weken steigerend terug. Zij hadden deze echter weldra weder in bedwang en keerden om (tourner) ten einde zich nieuwe lansen te doen geven.— Na eenige minuten rust, gaven de trompetters het teeken van den aanval. Ook nu vlogen de lansen geheel in splinters, maar de beide stooten hadden verschillend gevolg. De uitdager had toch den helm van den eersten der vijf ridders tot mikpunt gekozen en trof dezen zoo geweldig, dat ros en ruiter in een stofwolk op den grond rolden. Ofschoon de laatste onmiddelijk wederom opstond en zijn zwaard trok om verder te strijden, werd zulks echter door de wapenherauten, die toegesneld waren, belet, daar zulk een tweestrijd niet gedoogd werd.

De overwinnaar liet nu door een heraut aankondigen, dat hij geen keus meer zoude doen uit de 4 overige ridders, maar deze zoude bestrijden in de volgorde die zij zelf zouden kiezen.

Bij den volgenden tweekamp verloor de 2de der 5 ridders zijn stijgbeugel en werd daarom overwonnen verklaard, terwijl ook de 3 overige ridders of uit het zadel gelicht of overwonnen werden.

Alstoen verklaarden de maarschalken en prins Jan eenstemmig dat de eer van den dag den overwinnaar der vijf geduchte ridders toekwam.

Behalve de groen zijden kroon welke hij aan de dame zijner keuze aanbood, ontving hij tot belooning zijner dapperheid een fraai strijdpaard ten geschenke; de ridder legde de hand op den zadelknop en sprong zonder behulp van stijgbeugel geheel geharnast in het zadel.

Eene overwinning als hierboven beschreven, gaf niet alleen eer en roem, maar ook geldelijk voordeel.

Volgens de tournooiwetten toch, vielen wapenrusting en paard der overwonnenen den overwinnaar ten deel, welke gewoonlijk voor eene aanzienlijke som terug werden gegeven. Een losprijs van honderd zechinen (2) was volstrekt niet hoog te noemen,

(1) In dien tijd vertoonden de schilden volstrekt niet altijd wapens, maar meestal zinnebeeldige figuren en niet zeldzaam daarbij verwaande wapenspreuken.

(2) Zechine (zechino), in het Fransch sequin, is de naam van den Italiaanschen Ducaat, oorspronkelijk eene Venetiaansche gouden munt uit het einde der 12e eeuw en haren naam ontleenend aan het muntgebouw, la zecca. Zij waren oorspronkelijk van 23 karaat en droegen op de zijde waar geen jaartal stond, het beeld van den Heiligen Marcus. De waarde was ruim *f* 5,75.

daar een goede wapenrusting reeds 150 zechinen kostte.

De volgende dag was bepaald voor het houden van een algemeen tournooi en volgens oud gebruik werd de overwinnaar van den vorigen dag reeds beschouwd als aanvoerder van de eene partij, terwijl de dapperste der vijf verslagen ridders, die volgens aller meening den vorigen dag de tweede was geweest, als eerste strijder van de andere partij werd genoemd. De 4 overige ridders kozen zijne zijde, terwijl overigens zich voor beide partijen een 50 tal ridders hadden laten inschrijven, zoodat de strijd zeer belangrijk beloofde te zijn.

Hoewel algemeene tournooien waarbij alle ridders te gelijk vochten gevaarlijker waren dan andere ridderspeelen, zoo waren zij toch de meest geliefde uitspanning van alle ridders. Velen, die zich niet bekwaam genoeg achtten, om zich alleen met een dapperen tegenstander te meten, wilden toch hun moed toonen in een algemeen gevecht waarin zij konden hopen strijders te zullen ontmoeten, die met hen gelijk stonden.

Nadat den volgenden morgen de ridders zich in slagorde hadden gesteld, werd door de herauten stilte geboden, opdat de tournooiregels konden worden voorgelezen. Hier moesten de regels dienen om de gevaren te verminderen, een maatregel die zeer gewenscht was, omdat de strijd nu met scherpe zwaarden en met spitse lansen gevoerd zouden worden.

De strijders mochten daarom met hun zwaarden niet steken, maar slechts houwen. De ridders mochten een bijl of strijdkolf voeren, doch geen dolk. Een ridder die zijn paard had verloren, mocht te voet voortstrijden, maar dan mocht niemand hem te paard aanvallen.

Als een ridder een anderen naar het uiteinde van het strijdperk kon dringen, zoodat deze met zijn lichaam of wapens de afsluiting aanraakte, dan moest de laatste zich overwonnen verklaren, zijn paard en wapenrusting waren dan verbeurd.

Nadat door de maarschalken nog onderzocht was, of aan beide zijden een gelijk aantal ridders aanwezig was, verlieten zij het krijt en gaven bevel het aanvalsein te blazen.

Onmiddelijk klonken de trompetten, de lansen der strijders daalden, de paarden kregen de sporen en de voorste gelederen stormden in vollen galop op elkander los, zoodat zij elkander in het midden van het strijdperk met een vreeselijken stoot ontmoetten.

Men kon den uitslag van dit woeste treffen niet onmiddelijk overzien, want het opstuivend stof verduisterde aller gezicht en het duurde langer dan een minuut voor de angstig gespannen toeschouwers de gevolgen van den eersten stoot konden zien.

Als toen bleek, dat beiderzijds ongeveer de helft der ridders uit het zadel gelicht was.

Velen lagen nog op den grond, als zouden zij nooit meer opstaan, anderen stonden weer rechtop naast hun lotgenooten der tegenpartij, terwijl slechts twee of drie ridders trachtten met doeken of sjerpen de wonden te verbinden die zij hadden gekregen en het krijt verlieten. De nog bereden ridders, wier lansen bijna allen gebroken waren, hadden reeds hunne zwaarden getrokken en lieten hunne wapenkreet hooren alsof hun eer en hun leven (dit laatste was wel mogelijk) van den uitslag van den kamp afhing.

Het gewoel werd nu nog grooter, want het tweede gelid, dat als reserve diende, rukte aan om hulp te bieden. Nu eens had de eene, dan weer de andere partij de overhand. De trompetten galmden luid en als hagel vielen de slagen op de glinsterende helmen en wapenrustingen, zoodat de verhakte wuivende vederbossen als vlokken ronddwarrelden en de schitterende harnassen met stof en bloed bedekt waren. De toeschouwers volgden met groote belangstelling dit strijdtooneel; wel werd menige schoone wang bleek, wanneer een echtgenoot, bruidegom of broeder van het paard viel, maar over het algemeen vuurden de dames de strijders aan, terwijl zij door handgeklap en luid geroep haar bijval te kennen gaven. De meesten echter volgden met hunne blikken de beide aanvoerders, die elkander niet vermochten te naderen, ofschoon zij begrepen, dat men het als een beslissende overwinning zoude beschouwen wanneer een van hen viel. Toen eindelijk de gelederen wat gedund waren vielen zij elkander aan en mocht het ook nu den overwinnaar van den vorigen dag gelukken zijn tegenstander in het stof te doen bijten. Hierdoor was de strijd dan ook beslist en werd de duchtige, onvermoeide strijder ook voor den 2en dag als de dapperste erkend. Nu werd de ridder voor de daags te voren benoemde koningin der schoonheid gebracht, welke hem met een groenen eerekrans kroonde.

Ook in Engeland was het gebruikelijk dat na afloop van het tournooi den overwinnaar een banket werd aangeboden; dikwijls echter gebeurde het, dat deze niet mede kon aanzitten wegens de groote vermoeienissen van den dag.

JOH. D. G. VAN EPEN.

Genealogische aanteekeningen aangaande het geslacht Brouwer en de daaraan verwante familiën.

De thans vermoedelijk uitgestorven familie Brouwer voerde oorspronkelijk tot wapen een brouwerskuip waaronder 3 sterren.

Franciskus Johannes Brouwer, onder III vermeld, voerde gevierendeeld: 1 en 4 het boven omschreven wapen, 2 en 3 een brouwersvork.

Mr. Servatius Gijsbertus Brouwer, hierna volgende onder IV, voerde gevierendeeld: 1 en 4 doorsneden: *a.* een brouwerskuip waarin een brouwersvork, *b.* drie sterren (2 en 1), 2 en 3 doorsneden: *a.* een klimmende leeuw, *b.* een horizontaal geplaatste dolk waaronder een bal. Helmteeken de leeuw.

Daar al deze wapens zijn overgenomen van cachetten, waarop de heraldieke kleuren niet waren aangegeven, zijn die kleuren mij niet bekend.

Als stamvader van het geslacht geldt:

I. Lambertus Brouwer. Hij was geboren in Maart 1646, studeerde in de godgeleerdheid, werd 4 Juni 1673 door Samuel Scherphoff, predikant te Tiel «peremptoir geëxamineerd» en vervolgens op 22 Juni daaraanvolgende (o. s.) bevestigd als predikant te Hien en Doodewaard (1), welk ambt hij tot aan zijnen dood bekleedde, die op 26 Augustus 1723 te Doodewaard voorviel.

Hij was tweemalen gehuwd geweest. Eerst trouwde hij te Rhenen 11 Augustus 1675 met Elizabeth Soet, geboren te Rhenen 22 Juni 1644, overleden te Doodewaard, dochter van Servatius Soet Dirkszoon (Jerphaas Dirkse) en Anneke van Triest (Bijlage I), die hem drie kinderen schonk. Daarna hertrouwde hij te Doodewaard 29 September 1697 Elizabeth Huisingvelt, weduwe van Peter Bouth, majoor der stad Tiel, die zonder kinderen vóór haar tweeden echtgenoot overleed. De kinderen uit het eerste huwelijk waren:

1°. Servatius Brouwer, volgt onder II.

2°. Johannes Brouwer, volgt onder II *bis*.

3°. Angenieta Brouwer, geboren te Doodewaard, overleden te Tiel 12 Januari 1768, gehuwd met Gerardus van Geelkerken, koopman aldaar, (Bijlage II).

II. Servatius Brouwer, geboren te Doodewaart in 1678, studeerde te Utrecht in de theologie, werd van 11—14 April 1701 «praeparatoir geëxamineerd», vervolgens in 1707 benoemd tot legerpredikant, en in 1709 beroepen tot predikant te Zetten en Andelst, alwaar hij op 30 November 1733 overleed (2).

(1) Zie: *Heraldieke Bibliotheek* N. R. III, blz. 165.

(2) Zie: *Heraldieke Bibliotheek* N. R. IV, blz. 213.

Hij was gehuwd geweest met de weduwe van Ds. Cornelius Corneli, en had daarbij een zoon:

1°. Lambertus Johannes Brouwer, volgt onder III.

III. Lambertus Johannes Brouwer, geboren te Zetten tusschen 1709 en 1722, was ambtman van het land van Kuik, en overleed aldaar na 1791. Hij was aldaar op 29 November 1744 gehuwd met Christina Elizabeth Vermeer of Vermehr, geboren in 1709, dochter van Mr. Cornelis Vermeer, ontvanger en raad van Nijmegen, en van Geertruid Dietz, en weduwe van Johan Vonck, landschrijver van Kuik (1).

Uit hun huwelijk sproot een zoon:

1°. Servatius Gijsbertus Brouwer, volgt onder IV.

IV. Mr. Servatius Gijsbertus Brouwer, was raad in de vroedschap en secretaris der stad Gorinchem en secretaris van het Land van Arkel. Hij overleed te Gorinchem 25 Mei 1789 en was aldaar gehuwd met Jacoba Frederika van Barnevelt, geboren aldaar 24 Juni en gedoopt 29 Juni 1749, dochter van Mr. Willem Hendrik van Barnevelt, burgemeester van Gorinchem, en van Angela Petronella van Hurck. Zij ontving hare namen van Frederik Hendrik baron van Wassenaar, drossaart van Gorinchem, en van diens echtgenoot Jacoba Josina Isabella van Wijhe van Katwijk (2).

Uit hun huwelijk sproten verscheidene kinderen, o. a.:

1°. Willem Hendrik van Barnevelt Brouwer, onderkoopman der Oost-Indische Compagnie.

2°. Christina Elizabeth Brouwer, geboren te Gorinchem 7 Februari 1774, overleden in 1814 en vóór 1798 gehuwd met Rombout van Riemsdijk, geboren te Elst 8 Mei 1772, kerkmeester en plaatsvervangend kantonrechter te Bemmel, zoon van Arien van Riemsdijk en van Anna Heymijn.

3°. Geertruid Catharina Brouwer, geboren te Gorinchem, op 15 April 1798 gehuwd met Mr. Pieter Vermehr (3).

Meerdere gegevens omtrent dezen tak van het geslacht Brouwer ontbreken.

II. *bis*. Johannes Brouwer, zoon van Lambertus Brouwer en Elizabeth Soet, werd geboren te Doodewaard 16 Juli 1679, ging ter school te Rhenen en 's-Hertogenbosch, studeerde te Utrecht in de theologie, werd gelijktijdig met zijn broeder Servatius praeparatoir geëxamineerd, en proponent onder de classis Tiel.

In 1706 werd hij beroepen als predikant te Vuren

(1) Zie: *Heraldieke Bibliotheek* N. R. III blz. 165.
VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek*, Geslacht Vermeer en Losecaat Vermeer.

(2) Zie: J. H. SCHEFFER, *Genealogie van Barnevelt*. Rotterdam 1878, blz. 21.

(3) Zie: *Heraldieke Bibliotheek* N. R. blz. 351.

en Dalem; en op 16 Maart 1716 te Schelluinen, alwaar hij op 18 Januari 1748 overleed (1).

Hij is tweemalen gehuwd geweest. Eerst trouwde hij 19 Augustus 1716 met Maria Boonders, geboren in 1688, overleden te Schelluinen 18 November 1718, daarna hertrouwde hij op 30 Januari 1722 met Elizabeth Broesterhuyzen, gedoopt te Lent 25 October 1696, overleden 9 April 1785, dochter van Frans Broesterhuyzen en van Wilhelmina Cornelissen; uit het tweede huwelijk sproten acht kinderen, allen geboren te Schelluinen:

1°. Maria Elizabeth Brouwer, geboren 20 November 1722, overleden te Giessendam 7 November 1808, gehuwd te Schelluinen in 1755 met Cornelis Brooshooft, geboren te Giessendam in December 1708, aldaar overleden 26 November 1789 (Bijlage III).

2°. Franciskus Johannes Brouwer, volgt onder III.

3°. Lambertus Gerardus Brouwer, geboren 18 September 1727, op 12 Juni 1802 te Gorinchem ongehuwd overleden.

4°. Wilhelmus Brouwer, geboren 9 Juli 1730, overleden te Schelluinen 27 Augustus d. a. v.

5°. Wilhelmina Cornelia Brouwer, geboren 5 Januari 1732, overleden te Gorinchem 14 Maart 1804, aldaar in Augustus 1757 gehuwd met Adrianus van Appeltere (2), gedoopt te Gorinchem 27 Mei 1729, aldaar overleden 9 September 1770 (Bijlage IV).

6°. Jacobus Brouwer, geboren 6 Februari 1734, overleden te Nijmegen 16 December 1832. Hij is driemalen getrouwd geweest. Eerst trouwde hij 12 December 1773 met Aletta Geertrui Bakker, die reeds 20 Januari 1775 overleed, daarna op 26 Januari 1779 met Maria Christina Bakker, geboren 6 Maart 1751, overleden 19 October 1780; en vervolgens met Casparina Johanna van Hulst, geboren 13 October 1741, overleden 30 September 1821. Uit geen dezer huwelijken sproten kinderen.

7°. Eliza Servatius Brouwer, geboren 21 April 1739, overleden te Schelluinen 27 Mei d. a. v.

8°. Elizabeth Agneta Brouwer, geboren 15 Augustes 1740, overleden te Schelluinen 7 November 1741.

III. Franciskus Johannes Brouwer, geboren te Schelluinen 3 Januari 1725, werd 6 Juni 1741 ingeschreven als student te Leiden, werd in April 1746 proponent en vervolgens predikant, eerst te Schelluinen (April 1748), daarna te Brielle (2 April 1764) alwaar hij in Juli 1802 emeritus werd en op 20 Mei 1803 overleed.

(1) Zie: *Boekzaal* 1748 I blz. 100 en *Heraldieke Bibliotheek* N. R. III, blz. 165.

(2) Zie: *Algemeen Nederlandsch Familieblad* II, blz. 9.

Hij was omtrent 1754 gehuwd met Christina Johanna Beverloo, geboren te Andel in Juli 1735, dochter van Leonardus Johannes Beverloo, predikant te Andel, en van Alida Cuperus (Bijlage V).

Uit hun huwelijk sproten vijf kinderen:

1°. Elizabeth Johanna Brouwer, geboren te Schelluinen in 1755, ongehuwd overleden te Brielle 21 Mei 1826.

2°. Alida Elizabeth Brouwer, geboren te Schelluinen in 1758, ongehuwd overleden te Brielle 20 April 1830.

3°. Benjamina Willemina Brouwer, geboren te Schelluinen in 1759, ongehuwd overleden te Brielle 24 Februari 1843.

4°. Johannes Brouwer, geboren te Brielle in 1764, eerst notaris en vervolgens (1797) secretaris der stad Brielle.

Hij was van 1792 tot 1795 diaken, en in 1811 en 12 ouderling aldaar (1) en werd bij Koninklijk besluit van 4 Augustus 1823 aangesteld tot notabele der Waalsche Gemeente te Brielle, waarvoor hij echter bedankte. Hij overleed te Brielle 24 Januari 1838, zonder kinderen na te laten bij zijne echtgenoot mejuffrouw van Andel.

5°. Leonard Johannes Beverloo Brouwer, geboren te Brielle in 1767, werd ingeschreven als student te Leiden 20 September 1784, en predikant achtereenvolgens te Maasdam (1794), 's Gravesande (December 1797), Brielle (Juni 1802) en Utrecht (14 Maart 1806), alwaar bij 1 Januari 1829 emeritus werd en op 18 Mei d. a. v. ongehuwd overleed.

Bijlage I.

Soet—van Wijk.

Servatius Dirksz. Soet huwde te Rhenen op Vastenavond van het jaar 1629 met Anneke van Triest, geboortig van Rhenen. Uit hun huwelijk sproten acht kinderen, allen te Rhenen geboren.

1°. Wijntje Soet, geboren 5 Februari 1630, gehuwd met Rutgert Buddingh.

2°. Nieske Soet, geboren 11 September 1632, gehuwd met Hendrik Dirksz. van de Waal.

3°. Dirk Soet, geboren 23 Juni 1635, overleden te Rhenen 14 Mei 1636.

4°. Maria Soet, geboren 19 Juni 1637, gehuwd met Dirk Walraven te Arnhem.

5°. Suzanna Soet, geboren 8 Juni 1641, overleden te Rhenen 30 Maart 1646.

(1) Zie: *Navorscher* XXIX, blz 231 en 233.

6°. Elizabeth Soet, geboren 22 Juni 1644, gehuwd met Ds. Lambertus Brouwer, bovenvermeld.

7°. Suzanna Soet, geboren 17 Februari 1648, overleden te Rhenen 19 Februari 1692, aldaar gehuwd 10 Juli 1678 met Cornelis van Wijk, geboren te Tiel 9 Maart 1642, overleden te Rhenen 1 Augustus 1709, zoon van Allard van Wijk en van Mechteld Cornelisdr.

Uit hun huwelijk werden geboren:

a. Allard van Wijk, geboren 29 April 1679, ongehuwd overleden te Portenou (West-Indië) 15 December 1716.

b. Anna van Wijk, geboren 7 September 1680, jong overleden.

c. Jerphaas (Servatius) van Wijk, geboren 3 Januari 1682, overleden in December 1693.

d. Magdalena van Wijk, geboren 7 November 1683, overleden te Rhenen 5 Mei 1687.

e. Anna van Wijk, geboren 19 October 1685, huwt te Utrecht 3 Februari 1711 met Dirk Buyn.

f. Willem van Wijk, geboren 13 Maart 1688, gehuwd te Rotterdam 6 Mei 1710 met Geertruy Somvijl en daarbij vader van een zoon Cornelis van Wijk.

g. Cornelis van Wijk, geboren 26 December 1689, op Curaçao ongehuwd overleden.

h. Magdalena van Wijk, geboren 12 Februari 1692, overleden 19 d. a. v.

Allard van Wijk, overleden te Kesteren in 1659, was op 10 Maart 1632 te Rhenen gehuwd met Mechteld Cornelisdr., overleden te Rhenen in 1680 en had behalve den bovenvermelden zoon Cornelis, nog de navolgende kinderen allen te Tiel geboren:

1. Margrieta van Wijk, geboren 11 December 1632.
2. Gerrit van Wijk, geboren 14 Mei 1634.
3. Willem van Wijk, geboren 6 November 1635.
4. Cornelis van Wijk, geboren 21 Februari 1638, jong overleden.
5. Elizabeth van Wijk, geboren 8 Juni 1640.
6. Anna van Wijk, geboren 10 October 1642, gehuwd met Galtrop te Weesp.
7. Dirk van Wijk, geboren 15 December 1645, in Zweden overleden.

De overeenstemming van woonplaats en voornamen doet vermoeden, dat ook onderstaande personen tot deze familie van Wijk behooren:

Jr. Willem van Wijk in 1660 ouderling te Kesteren (1).

Jerphaas van Wijck, schepen van Eck en Wiel (1674) gehuwd met Agnis van der Eem, overleden 25 Januari 1660; hij voerde het wapen thans nog door de familie van Asch van Wijck gevoerd, natuurlijk zonder het hartschild (van Asch) (1).

Johannes Servatius van Wijk, geboren in 1810, overleden te Utrecht 27 Januari 1883.

(1) Zie: *Heraldieke Bibliotheek* N. R. I, blz. 165.

Bijlage II.

Van Geelkerken.

I. Gerardus van Geelkerken, bovengenoemd, zoon van Jacobus van Geelkerken, predikant te Haarlem en aldaar overleden 7 October 1736 en kleinzoon van Philippus van Geelkerken, eveneens predikant te Haarlem, liet bij Angenieta Brouwer drie kinderen na:

1°. Lambertus van Geelkerken, koopman te Utrecht gehuwd aldaar en vader van eene dochter Angenieta.

2°. Huiberta Elizabeth van Geelkerken, geboren te Tiel, gehuwd eerst te Kesteren 11 Februari 1750 met Henricus Vossius, predikant te Lienden, overleden 25 Mei d. a. v. en daarna mede te Kesteren 31 Mei 1751 met Dirk van Eldik, rentmeester van de Neder Betuwe, overleden in 1782.

3°. Jacobus van Geelkerken, volgt onder II.

II Jacobus van Geelkerken, geboren te Tiel in 1719, werd in 1746 predikant te Kesteren, en overleed 13 November 1796. Uit zijn huweijk met Geertruid Camerlingh, geboren te Amsterdam, overleden 14 September 1764 sproten drie kinderen:

1°. Lambertus Johannes van Geelkerken, volgt onder III

2°. Gerardus van Geelkerken, volgt onder III *bis*.

3°. Paulina Neletta van Geelkerken, geboren in 1760, overleden te Rhenen 9 Februari 1826, echtgenoote van Menso Johannes Metz, geneesheer en burgemeester te Rhenen.

III. Lambertus Johannes van Geelkerken, geboren in 1762, apotheker te Amsterdam, overleden aldaar 21 October 1811, huwde met Margaretha Elizabeth Lobé, geboren in 1759, overleden te Amsterdam 27 Maart 1832, en had daarbij vijf kinderen:

1°. eene doodgeboren dochter, geboren in 1790.

2°. Theodorus Balthazar van Geelkerken, geboren en overleden in 1791,

3°. Jacoba Geertruida van Geelkerken, geboren in 1793, overleden 8 Maart 1816,

4°. Johannes Theodorus Willem van Geelkerken, apotheker te Amsterdam, geboren 6 Maart 1796, ongehuwd overleden 23 November 1860.

(1) Zie: *Heraldieke Bibliotheek* : . R. I blz. 165.

5°. Gerardina Maria Wilhelmina van Geelkerken, geboren 1 Juli 1798, ongehuwd overleden te Amsterdam 10 Mei 1861.

III *bis*. Gerardus van Geelkerken, werd in 1796 predikant te Over-Langbroek en liet bij zijne echtgenoote Maria Wilhelmina Tabie Verhel, vier kinderen na:

1°. Lambertus Johannes van Geelkerken.

2°. Jacobus van Geelkerken.

3°. Willem Cornelis van Geelkerken, gehuwd met Aaltje Overvest en daarbij vader van eene dochter Maria van Geelkerken, gehuwd met Arnoldus van Ostabaks, planter te Amerongen.

4°. Maria Wilhelmina van Geelkerken, gehuwd met Hubertus Lentz.

Wellicht behoorden nog tot deze familie, onderstaande personen:

Catharina van Geelkerken, huwde omtrent 1750, Simon Cornelis van Berch-Eyk, luitenant.

Adriaan van Geelkerken, geboren in 1780, burgemeester van Groede, lid der staten van Zeeland, ridder van het Legioen van Eer, overleden te Groede 13 April 1846, gehuwd met Petronella Maria van Hierschot, geboren in 1778, overleden te Groede 18 October 1850.

P. A. van Geelkerken, van Middelburg, huwt te Bergen op Zoom 30 October 1851 J. J. M. van Rijssen.

H. van Geelkerken, weduwnaar van H. A. Arens, huwde te Amsterdam 15 Mei 1850 met J. van der Mast, weduwe van J, C. Herettier.

BIJLAGE III.

BROOSHOOFT EN LOOPUYT.

I. Uit het huwelijk van Cornelis Brooshooft en Maria Elizabeth Brouwer, bovenvermeld, werden te Giessendam vier kinderen geboren:

1°. Johanna Elizabeth Brooshooft, geboren 2 Januari 1756, overleden te Schiedam 19 December 1831, gehuwd te Giessendam in 1790 met Jan Loopuyt, geboren te Schiedam 1 October 1761, overleden aldaar 8 Juni 1846, zoon van Pieter Loopuyt en van Alida Mack.

Zij waren de ouders van:

a. Mr. Pieter Loopuyt, geboren te Schiedam 3 Juli 1791, wiens nakomelingschap hieronder volgt.

b. Cornelia Maria Loopuyt, geboren te Schiedam in Dec. 1792, overleden aldaar 9 Maart 1849, en

c. Alida Loopuyt, geboren te Schiedam 20 Mei 1796, aldaar 16 Maart 1875 ongehuwd overleden.

2°. Beliana Maria Brooshooft, geboren 24 Augustus 1758, overleden te Giessendam 6 Juni 1833, gehuwd met Johannes van den Broek, overleden te Ridderkerk 12 Augustus 1822.

3°. Johannes Brooshooft, volgt onder II.

4°. Maria Magdalena Brooshooft geboren omtrent 1761, overleden te Giessendam 19 April 1769.

II. Johannes Brooshooft, geboren te Giessendam 25 Augustus 1760, aldaar overleden 6 April 1832, huwde te Ridderkerk 26 Juli 1808 met Marrigje de Jong, geboren te Giessendam 5 April 1775, aldaar overleden 5 Februari 1844.

Uit hun huwelijk sproten twee kinderen:

1°. Cornelis Marius Brooshooft, geboren te Giessendam 12 Maart 1811, aldaar overleden 15 Februari d. a. v.

2°. Cornelis Marius Brooshooft, volgt onder III.

III. Cornelis Marius Brooshooft, geboren te Giessendam 9 Juli 1814, werd notaris aldaar, en stierf er 16 Maart 1846. Hij was op 27 Juli 1836 te Rotterdam gehuwd met Josina van der Hoeven, aldaar geboren 5 Maart 1818, broeders dochter van de hoogleeraren Cornelis Pruys van der Hoeven, Abraham des Amorie van der Hoeven en Jan van der Hoeven.

Uit hun huwelijk sproten zes kinderen, allen te Giessendam geboren:

1°. Mr. Johannes Marius Brooshooft, geboren 14 Februari 1838, promoveerde te Leiden in de rechten 21 December 1864, en is thans rechter in Indië en gehuwd te Soemedang 3 Juni 1876 met Martha Hamaker, geboren te Hilversum 1 September 1846, dochter van Dr. Hendrik Gerard Hamaker en Cornelia Anna van Vloten.

2°. Josina Brooshooft, geboren 12 Januari 1840, gehuwd te Giessendam 10 Mei 1860 met Willem Snellen, predikant te Odijk (1856), Neede (1863), Driel (1872) en Eindhoven (1877).

3°. Johanna Elizabeth Brooshooft, geboren 16 April 1841, verdronken te Giessendam 9 Augustus 1852.

4°, Maria Brooshooft, geboren 23 April 1843, overleden te Giessendam 7 Mei d. a. v.

5°. Maria Brooshooft, geboren 21 April 1844, gehuwd te Leiden 27 Juli 1871 met Mr. Hendrikus Jacobus Hamaker, geboren te Hilversum 16 September 1844, hoogleeraar te Utrecht, broeder harer schoonzuster voornoemd.

6°. Mr. Pieter Brooshooft, geboren 17 October 1845, als schrijver en journalist bekend, studeerde te Leiden, huwde te Utrecht in December 1886 met Maria Carolina Charlotte Einthoven, geboren te Semarang 1 September 1857, dochter van Jacob en Louise Maria Mathilde Caroline de Vogel.

Uit hun huwelijk werd te Tjandi bij Semarang op 24 Januari 1888 geboren, Cornelis Marius Brooshooft.

Tot dit geslacht hebben behoord: Antonie Brooshooft Andriesz. schout en secretaris van Giessen-Oudekerk en Peursum, baljuw van Slingeland, Brandwijk en Gijbeland, geboren 13 Januari 1670, overleden 22 December 1706, in 1696 gehuwd met Maria van Asperen en daarbij vader van twee dochters: Cornelia Brooshooft en Adriana Brooshooft, geboren 13 December 1701, gehuwd te Dordrecht 6 November 1725 met Cornelis Bax, gedoopt aldaar 24 Januari 1705 (1).

Belia Brooshooft, gehuwd met den majoor Watze Julius van Burmania, geboren 4 Februari 1707, overleden 13 Mei 1781, zoon van Rienk en van Christina Elizabeth van Haersolte.

Mr Pieter Loopuyt, bovenvermeld, geb. te Schiedam 3 Juli 1791, van 16 Sept. 1856—1868 lid van de 1e Kamer der Staten-Generaal, overleden te Schiedam 5 Juni 1872, huwde te Leiden omtrent 1815 met Mathilde Cornelia van der Palm, geb. te Middelburg 11 April 1790, overl. te Schiedam 8 Dec. 1859, dochter van den hoogleeraar Johannes Henricus van der Palm en van Alida Bussingh.

Uit hun huwelijk sproten elf kinderen, allen geboren te Schiedam:

1°. Johanna Elizabeth Loopuyt, geboren 9 Februari 1816, huwde te Schiedam 29 November 1839 met haren vollen neef Jhr. Mr. Cornelis van Foreest, geboren te Alkmaar 3 Februari 1817, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, overleden te 's-Gravenhage 22 Mei 1875, zoon van Jhr. Mr. Dirk van Foreest en Jacoba Elizabeth van der Palm.

2°. Alida Loopuyt, geboren 25 April 1818, overleden 27 Juni 1830.

3°. Henriette Albertina Loopuyt, geboren 4 April 1820, overleden 10 April 1835 te Schiedam.

4°. Jakoba Diderika Loopuyt, geboren 20 Augustus 1821, overleden te Rotterdam 11 April 1875, gehuwd te Schiedam 21 September 1843 met Mr. Antony Hoynck van Papendrecht, geboren te Rotterdam 16 Januari 1819 (2), rechter en wethouder te Rotterdam, lid van de 2 kamer der St. Generaal en der Staten van Zuid-Holland, zoon van Mr. Paulus Cornelis en van diens eerste vrouw Maria Elizabeth Scheltus.

5°: Jan Loopuyt, geboren 13 October 1822, huwde te Schiedam 21 November 1855 Maria Montauban van Zwijndrecht, en had daarbij o. a. de navolgende kinderen:

(1) Zie: Vorsterman van Oyen, *Stam- en Wapenboek*. Geslacht Bax.

(2) Zie: Vorsterman Van Oyen. *Stam- en Wapenboek*. Geslacht Hoynck van Papendrecht.

a. Cornelia Mathilde Loopuyt, geboren te Schiedam 6 Februari 1858, gehuwd aldaar met Simon Adrianus Maas, vermoedelijk geboren te Schiedam 31 Maart 1841, zoon van Dr. Adrianus Maas en van Elizabeth Maria Cornelia Rijnbende.

b. Een zoon geboren te Schiedam 8 Februari 1859.

c. Johanna Jacoba Loopuyt, geboren te Schiedam 12 Februari 1861, aldaar gehuwd 19 April 1883 met Michiel de Witt.

d. Paulina Jacoba Loopuyt, geboren te Schiedam 6 Juli 1862, gehuwd aldaar 30 September 1881 met William de Witt.

e. Alida Loopuyt, geboren te Schiedam 28 Februari 1864, aldaar gehuwd 9 Mei 1889 met Joan Mees, geboren te Rotterdam 20 April 1861, zoon van Mr. Marten Mees en van Anna Hendrina van Teutem (1).

f. Een zoon geboren te Schiedam 7 September 1865.

g. Een zoon geboren te Schiedam 12 September 1868.

6°. Maria Elizabeth Loopuyt, geboren 23 Maart 1824, overleden te Schiedam 10 December 1860, gehuwd te Schiedam 6 Augustus 1847 met Dr. Christiaan Joannes Vaillant, geboren te Maassluis 19 October 1818, med. doctor te Schiedam, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, zoon van Dr. Christiaan Johannes en van Anna Maria Jacoba Bijleveld (2).

7°. Wilhelmina Dorothea Loopuyt, geboren 9 Juni 1825, huwde te Schiedam 21 Mei 1847 Jan van Embden, geboren te Didam 23 October 1823, zoon van Gerrit Jan en van Johanna Allegonda Nijhoff, burgemeester van Renkum (3).

8°. Adelaïde Louise Loopuyt, geboren 2 April 1827, overleden aldaar 16 December 1835.

9°. Anna Catharina Loopuyt, geboren 9 April 1828, overleden te Velp 10 September 1882, gehuwd 18 September 1851 met Dr. Johan Karel Hummel, overleden te 's-Gravenhage 14 Augustus 1880.

10°. Mr. Johannes Henrikus Loopuyt, geboren 16 October 1829, overleden te 's-Gravenhage 9 Mei 1879, gehuwd te 's-Heerenberg 14 Mei 1858 met Marianne Paulina Tückerman, thans als diens weduwe te Amsterdam woonachtig.

(1) Zie: Ch. J. Polvliet, *Genealogie van het geslacht Mees*, en Vorsterman van Oyen. *Stam- en Wapenboek*. Geslacht Mees.

(2) Zie: Vorsterman van Oyen, *Stam- en Wapenboek*. Geslacht Vaillant.

(3) Zie: *Algemeen Nederl. Familieblad* VI bl. 14.

Uit dit huwelijk sproten o. a. de navolgende kinderen:

a. Pieter Loopuyt, geboren te Oosterbeek 10 Mei 1859, werkzaam in Indië.

b. Een zoon, geboren te Oosterbeek 9 April 1861.

c. Henriette Eleonora Loopuyt, geboren te 's-Gravenhage in 1868, gehuwd te 's-Gravenhage 17 Februari 1887 met Dr. Arius Julius Johannes Kloppert, geboren te Delft 17 Maart 1851 (1), gepromoveerd te Leiden tot doctor in de geneeskunde in 1883, zoon van Johannes Gerardus en van Henriette Juliane de Geus.

11°. Pieter Cornelis Loopuyt, geboren 8 April 1831, overleden op den huize Klingelbeek bij Arnhem 4 December 1877, huwde te Rotterdam 24 October 1866 met S. C. Meerburg, dochter van Dr. Pieter Cornelis Meerburg en van Marie Cecile Louise Gijsberti Hodenpijl.

Uit dit huwelijk sproten o. a:

a. Een dochter, geboren te Rotterdam 6 October 1868.

b. Eene zoon, geboren te Rotterdam 27 October 1869.

c. Een zoon, geboren te Rotterdam 8 Augustus 1873.

d. Een dochter, geboren te Rotterdam 20 Maart 1876.

e. Een zoon, geboren te Rotterdam 10 Februari 1877.

Bijlage IV.

van Appeltere—van Aken.

Uit het huwelijk van Wilhelmina Cornelia Brouwer en Adrianus van Appeltere, bovenvermeld, sproten zes kinderen, vermeld op bladz. 9 van den 2en jaargang van dit tijdschrift.

De nakomelingschap van het tweede dier kinderen Johanna Cornelia van Appeltere, gehuwd met Mr. Cornelis Boonzajer, waaronder ook schrijver dezes behoort, is bereids vermeld op blz. 303 van den 5en jaargang van dit tijdschrift.

De derde dochter Willemina Agneta van Appeltere, geboren te Gorinchem 19 November 1762, aldaar overleden 25 October 1809, huwde aldaar 3 Mei 1795 met den notaris Hendrik van Aken, geboren aldaar 7 September 1760, en overleden 12 November 1835, zoon van Mathijs van Aken en van Johanna van der Poll.

Behalve genoemde Hendrik van Aken, sproot uit dit huwelijk een zoon Izaak van Aken, woonachtig geweest te Rotterdam, eene dochter Anna Maria van Aken, geboren in 1749, overleden te Gorinchem 3 November 1831 en gehuwd met Adrianus Goetzee, secretaris van Gorinchem, zoon van Willem en van Pieternella Merken en eene dochter Petronella van Aken, gehuwd met Nicolaas Johannes Verhoeff, geboren in 1750, overleden te Gorinchem 20 April 1815 ouders van Hendrika Geertruid Verhoeff, echtgenoote van Jan van Dam.

Uit het huwelijk van Hendrik van Aken en Willemina Agneta van Appeltere sproten vijf kinderen, allen te Gorinchem geboren:

1°. Johanna Maria van Aken, geboren 6 Mei 1796, overleden te Gorinchem 11 Maart 1840.

2°. Mr. Willem Adriaan van Aken, geboren 3 September 1798, rechter in de arrondissements rechtbank en lid van den gemeenteraad te Gorinchem, aldaar overleden 4 Februari 1859, gehuwd te Gorinchem 22 April 1835 met Catharina Snoeck, geboren te 's-Gravenhage 4 Januari 1805, overleden te Gorinchem 9 April 1876, dochter van Willem Anthonie Snoeck en van Petronella Johanna Boellaard en weduwe van zijn broeder Mr. Matthijs van Aken (1).

Zij waren de ouders van:

a. Willemina Agneta Hendrika van Aken, geboren te Gorinchem 26 Augustus 1835, aldaar gehuwd 14 Juli 1859 met Willem Jacobus de Vries van Heyst, geboren te 's-Gravenhage 24 October 1827, zoon van Frans Marinus en van Alida Jacoba Huygens (2), waaruit eene dochter:

aa. Adelheid Jacoba Wilhelmina Agneta Hendrika de Vries van Heyst, geboren te Gorinchem 20 Juli 1861, gehuwd te Dordrecht 21 Maart 1883 met Emile Jozeph F. de Bruyn, geboren in 1845, kapitein der artillerie.

b. Matthijs van Aken, geboren te Gorinchem 3 April 1837, kolonel der artillerie, gehuwd 1° te Bennekom 15 Mei 1863 met Jeanne Emilie Wilhelmina van Daalen, geboren te Breda 16 Januari 1841, overleden te Gorinchem 23 November 1868, dochter van Godfried Coenraad Ernst van Daalen en Frederika de Blij, daarna te Gorinchem 19 October 1870 met Anna Ort, aldaar geboren 13 November 1850, dochter van Dr. Johannes Arnoldus Ort en van Richarda van Eeten. Uit het eerste huwelijk sproot eene dochter en een zoon:

aa. Catharina Wilhelmina Adriana van Aken, geboren te Delft 12 Februari 1864.

bb. Godfried Coenraad Ernst van Aken, geboren te Woerden 7 Augustus 1867, overleden aldaar 5 Juni 1868.

Uit het tweede huwelijk zes kinderen.

---

(1) Zie: Vorsterman van Oyen, *Stam- en Wapenboek.* Geslacht Kloppert.

(1) Zie: *Jaarboek van den Nederl. Adel* 1888, blz. 249.

(2) Zie: Vorsterman van Oyen, *Stam- en Wapenboek.* Geslacht van Heyst.

cc. Richarda van Aken, geboren te Gorinchem 6 September 1872.

dd. Jeanny Emilie Wilhelmina van Aken, geboren te Willemstad 29 September 1873.

ee. Willem Adriaan van Aken, geboren te Willemstad 1 Januari 1875.

ff. Johannes Arnoldus van Aken, geboren te Utrecht 21 Januari 1876.

gg. Mathijs Hendrik van Aken, geboren te Utrecht 21 Augustus 1877, sterft te Gorinchem 10 November 1881.

hh. Hendrik van Aken, geboren te Utrecht 10 Augustus 1879.

c. Dirk Jan Hendrik van Aken, geboren te Gorinchem 31 December 1838, majoor provinciale adjudant in Zeeland, gehuwd te Maastricht 17 October 1865 met M. C. A. C. Rollin Couquerque, geboren 22 Juli 1842. Uit hun huwelijk sproten 3 kinderen:

aa. Jeanne van Aken, geboren te Breda 17 September 1866,

bb. Catharina van Aken, geboren te Bergen op Zoom 5 Juni 1868, en

cc. Willem Adriaan van Aken, sedert 1887 adelborst.

d. Lambertus Gerardus van Aken, geboren te Gorinchem 7 Mei 1841, overleden te Kampen 13 Augustus 1860 als sergeant bij het Instructie-Bataljon.

e. Pieter Johannes van Aken, geboren te Gorinchem 10 Mei 1843, koopman te Antwerpen, gehuwd te Vuren 29 April 1873 met Constantia Adriana Viruly, geboren te Vuren 6 October 1851, dochter van Mr. Jan Viruly en van Constantia Adriana van Gorkum (1). Hun huwelijk is kinderloos.

3°. Mr. Matthijs van Aken, geboren in 1800 advocaat, procureur en notaris te Gorinchem, aldaar overleden 3 September 1832, gehuwd te 's-Gravenhage 9 Juli 1828 met Catharina Snoeck, bovenvermeld.

Uit hun huwelijk sproten twee kinderen:

a. Mr. Hendrik van Aken, geboren te Gorinchem 29 Juni 1829, advocaat aldaar, en ongehuwd overleden 19 Juli 1855.

b. Willem Anthony Adriaan van Aken, geboren te Gorinchem 24 November 1830, overleden te Antwerpen 21 Maart 1884, aldaar in 1868 gehuwd met A. F. Moris.

4°. Lambertus Gerardus van Aken, geboren 18 December 1802, notaris te Gorinchem, overleden aldaar omtrent 1868, gehuwd aldaar 7 Juni 1836 met Maria Antonia Colthoff, geboren te Gorinchem 15 September 1806, dochter van Pieter Christiaan en van Cornelia Willemina van Eeten en weduwe van Mr. Jan Jacob van Hoey (1). Uit hun huwelijk sproten zes kinderen allen te Gorinchem geboren:

a. Een doode zoon, geboren 23 Juli 1837.

b. Hendrik van Aken, geboren 29 September 1839.

c. Cornelia van Aken, geboren 10 Maart 1841, gehuwd te Gorinchem 28 Juli 1864 met Antoon Simons, thans directeur van het postkantoor te Zwolle, zoon van Arnaud en van Alida Françoise Johanna Leemans.

d. Willem Adriaan van Aken, geboren 13 Juni 1842, oud officier der marine.

e. Johanna Maria van Aken, geboren 15 April 1845, gehuwd te Gorinchem met Frederik Anton Albert Halverhout, officier der artillerie, geboren te Utrecht 16 Maart 1842, thans woonachtig te Denver (Colorado, V. S. van N. Amerika), zoon van Willem Christiaan Heinrich en van Anna Sophia Gravenhorst.

f. Pieter Christiaan van Aken, geboren 8 September 1847, commies der posterijen, overleden te Gorinchem 14 Augustus 1871.

g. Nicolaas Johannes van Aken, geboren 16 Augustus 1852, commies der posterijen.

5°. Willemina Agneta Hendrika van Aken, geboren 18 Januari 1808, overleden te Gorinchem 22 Maart 1809.

(1) Zie VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek.* Geslacht Viruly.

(1) Zie: *Algemeen Nederl. Familieblad* IV, bl. 69.

BIJLAGE V.

BEVERLOO.

I. Leonardus Beverloo, geboren in Februari 1636, werd in 1667 predikant te Aalburg en overleed 14 Februari 1689. Hij was 6 December 1669 te Heusden gehuwd met Maria van Bockhoven, geboren 23 October 1639, overleden 3 December 1689. Uit hun huwelijk sproten vijf kinderen:

1°. Godert Beverloo, geboren 10 Januari 1669, overleden te Aalburg 13 Januari d. a. v.

2°. Gilles of Aegidius Beverloo, volgt onder II.

3°. Johannes Beverloo, geboren 21 April 1672, overleden te Aalburg 30 October 1673.

4°. Catharina Beverloo, geboren 25 Augustus 1674.

5°. Margaretha Beverloo, geboren 29 Januari 1678, overleden 30 September 1680.

II. Gilles of Aegidius Beverloo, geboren te Aalburg

10 Juli 1670, werd in 1699 predikant te Wijk en overleed 22 Augustus 1722.

Hij was 12 Juni 1699 gehuwd met Christina van Dongen Willemsdochter, die 28 Maart 1709 overleed.

Uit hun huwelijk sproten vier kinderen:

1°. Maria Christina Beverloo, geboren 25 April 1700, overleden 8 September 1705.

2°. Willemina Beverloo, geboren 10 Maart 1702, echtgenoote van Benjamin Fundam, beiden in 1776 nog in leven.

3°. Lena Petronella Beverloo, geboren 1 October 1703, overleden 28 November d. a. v.

4°. Leonardus Johannes Beverloo, volgt onder III.

III Leonardus Johannes Beverloo, geboren 6 October 1704, predikant te Andel, overleed in 1739. Hij was 4 April 1734 gehuwd met Alida Elizabeth Cuperus, geboren 7 Augustus 1698.

Uit hun huwelijk sproot ééne dochter:

1°. Christina Johanna Beverloo, geboren te Andel in Juli 1735, echtgenoote van Ds. Franciskus Johannes Brouwer boven vermeld.

's-Gravenhage. C. J. POLVLIET.
Kapitein Ingenieur.

Aanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis.

(*Vervolg*).

12 April 1736. Pieter de Jonge j. m. geb. van Vyanen diend^e in 't reg. van Sijne Hoogheid Holstein Beck in de comp. van d'Hr. Captn Middelhoven met Maria van Nieuwland j. d. geb. te Velde onder Rijssel.

3 Mey ondertr. attest. naar St. Anna ter Muyden. François Stappers j. m. van alhier en won. te Middelburg met Barbera Abrahams j. d. alhier geb. en won.

31 Mey ondertr. Jan Dirckse diend^e int reg^t van d'Hr. Coll. Zoute in de comp. van d'Hr. Sonsbeek, w^r van Anna Catharina Bestaans met Johanna Elias won. alhier.

9 Aug. Johannes Vermeere, w^r van Pieternella Dingels won. op Lapschuer met Levina de Met j. d. uit het Eiland geboortig.

28 July ondertr. te Oosterwijk. Francis Briene j. m. diend^e onder 't reg^t van d'Hr. Coll. Zoute in de comp. van d'Hr. Casteele met Cornelia Schoenmakers j. d.

16 Sept. tr. te Breskens. Johan Huybert van Sorgen j. m. Lieutenant onder 't reg^t van de prince van Holsteyn met Magdalena Hennequin j. d. van Sluys.

15 Nov. Pieter Rappaard j. m. geboren Van Swijndrecht met Pieternella Goosen j. d. geb. op het Groote Pas.

29 Nov. Jan Adriaanse w^r van Johanna Anthonissen diend^e onder de prince van Holsteyn met Elisabeth Ravesteyn j. d. van Sluys.

19 Jan. 1737 ondertr. attest. naar Hulst. Maarten van de Kerkhove, w^r van Maria van Groenenbergh won. te Sluys met Adriana Katharina de Broecker j. d. geb. en won. te Hulst.

8 Febr. ondertr. attest. naar Eede. Vincent Ferdinand Boogaard j.m. geb. van 's Gravenhage met Anthonia Balkenende j, d. geb. te Brugge.

21 Maart. Daniel Ramond j. m. met Rijkerdina van den Bussche, w^e van Marinus Dont beyde alhier geb. en won.

31 Mrt. attest om buyten te tr. David Papet, Vendrig onder de prins van Holsteyn j. m. geb. onder Genève met Maria de Saint Ours j. d. geboren van Veury bij Grenoble in Dauphiné won. alhier.

4 April. Zacharias Zeis, w^r van Anna Stroom, vendrig onder 't reg^t van d'Hr. Coll. Zoute met Catharina van Haze, w^e van François Thoma.

28 Mrt. ondertr. getr. te Vlissingen. Andries Brero, sergeant onder 't reg^t van de prince van Holsteyn in de comp. van d'Hr. de la Terrasse met Johanna du Saubois j. d. won. alhier.

28 April in de Fransche kerk. Jan Anthony Bonnet j. m. Lieutenant onder 't reg^t van de Gardes van Vrieslandt en Ingenieur tot Sluys met Isabella Maria Swanke j. d. beyde hier wonende.

5 Mey. Jan Philip Haalewijn j. m. geb. van Rijssel met Katharina de Ketel j. d. geb. van St. Anna ter Muiden.

26 April ondertr. attest. naar Vlissingen. Joos Henrik Engelskerke, w^r van Ida Hengel, diend^e onder de prins van Holsteyn, geb. van Hessen, met Wilhelmina Veenhuisen, geb. van Doornik won. te Vlissing.

20 May. tr. te St. Anne. Philippe Bouvin j. m. geb. van Rijssel won. alhier met Adriana Brouwers j. d. van Sluys.

30 Mey. Jan van Heck, w^r van Elysabeth van Ravenstein met Johanna Janse geb. van Vlissingen.

9 Mey. Jan van Deinse met Jerina Wichtmans, welker drie huw. voorstellingen te Vlissingen gedaan zijn.

2 Juny 1737. Johannes van de Casteele de Jonge j. m. van alhier met Christina Thoma j. d. geb. van d'Ede, beyde alhier wonende.

20 Juny. Adriaan van Beaumont j. m. van Sluys, te Ysendijke won., met Johanna Jones j. d. geb. te Ysendijk, won. te Sluys.

Sluis. J. A. DORRENBOOM.

(*Wordt vervolgd*).

Geslacht Borret.

Wapen: In goud een geopende blauwe passer, de punten omlaag en vergezeld van drie roode rozen, geknopt van goud en gepunt van groen. Helmteeken: de roos uit het schild. Ook komt als helmteeken voor: de roos tusschen een gouden vlucht (volgens een oud familiestuk).

Dit oud, uit het Prins-Bisdom Luik herkomstig geslacht, vestigde zich op het einde der 16e eeuw hier te lande. Verschillende leden dezer familie, waarvan eenige tot den Hervormden Godsdienst behoorden, werden in het begin van 1600 genoemd te 's-Hertogenbosch, Middelburg, Amsterdam, Leiden en 's-Gravenhage, en blijken tot den aanzienlijken stand te hebben behoord.

Hunne juiste verwantschap kan echter niet worden aangegeven.

Als onmiddelijke stamvader van het thans bloeiende geslacht is bekend Huybrecht Borret, die volgt I.

I. Huybrecht Borret, in 1653 te Dordrecht geboren en aldaar overleden 19 Juni 1730, werd onder de rijkste en aanzienlijkste inwoners dier stad gerekend. De toenmalige R. K. gemeente vond in hem een harer ijverigste beschermers, waarom ook kardinaal de Bussy, nuntius te Keulen, die toen de geestelijke jurisdictie over ons land voerde, hem vergunning verleende, om in zijne huiskapel de godsdienstoefeningen voor de katholieken van Dordrecht te doen plaats hebben, daar de kerken, tengevolge der toen heerschende geschillen met de Jansenisten, gesloten waren.

Bij breve van 8 December 1711 werd deze vergunning weder ingetrokken, toen bleek, dat ook zijn huispriester Petrus Tijbosch de Jansenistische leeringen was toegedaan.

Hij bouwde later uit eigen middelen de voormalige kerk van het H. Kruis, en wordt ook in zijn akte van overlijden als eigenaar dier kerk vermeld.

In eerste huwelijk trouwde hij met Anna Walthery, geboren te Dordrecht in 1663, overleden aldaar 27 Augustus 1704, bij wie hij verscheidene kinderen verwekte, die volgen.

Het fraai familiegraf, met geslachtswapen dezer echtelieden ligt op het koor der Groote-kerk te Dordrecht.

Hij testeerde ten gunste zijner vrouw 21 Februari 1695 voor den notaris Adriaan Hagoort, waarbij als getuigen optraden *sijne huysvrinden* Mr. Jan Hoynck van Papendrecht, advocaat voor den Hove van Holland, en Joan de Jonghe, medicinae doctor.

In 2e huwelijk kreeg hij tot echtgenoote Marie Anna Cornelie de Jozée uit Luik, die hem geen kinderen schonk.

Hunne wapenschilden komen voor, op glas gebrand, in den kloostergang der religieuzen te Velp bij Grave.

Als broeders en zuster van genoemden Huybrecht Borret, leefden te Dordrecht:

1°. Gilles Borret, gehuwd met Agnes de Hodeige uit Luik (bij keizerlijk diploma van 6 Mei 1748 werd het geslacht Hodeige erkend als tot den adelstand te behooren).
Hunne kinderen allen gedoopt te Dordrecht waren:
Anna, gedoopt 18 April 1677, sterft jong.
Anna, „ 3 Juli 1679, » »
Anna, „ 3 September 1685.
Gertrude, „ 19 „ 1687.
Ægidius, „ 18 October 1689, sterft te Dordrecht 22 Maart 1738.
Hij huwde met Ida van der Ulft, dochter van Hendrik en Aldegonde de Meuse.

2°. Jan Borret, gehuwd met Maria de Surmont, bij wie hij éene dochter verwekte: Catharina, gedoopt te Dordrecht 28 April 1681.

3°. Gertrude Borret, gehuwd met Hendrick Loay, waarvan éene dochter: Gertrude, gedoopt te Dordrecht 20 Maart 1680.

De kinderen van Huybrecht Borret en Anna Walthery voornoemd, allen geboren te Dordrecht, waren:

1°. Hubertus Borret, gedoopt 23 December 1681, ongehuwd overleden 21 September 1713.

2°. Pierre Borret, gedoopt 30 December 1683, gehuwd te Luik met Maria Ida de Rosen, dochter van Jean de Rosen en van Maria Ida du Jardin, uit welk huwelijk geb. zijn: Hubert Borret, gedoopt te Dordrecht 26 December 1706, ongehuwd overleden; Sebastiaan Borret, sterft jong; Lijsbet Borret, sterft te Dordrecht 18 Mei 1710. Genoemde Maria Ida de Rosen testeerde 2 Februari 1720 in haar huis, gelegen in de parochie van St. Jean Baptiste te Luik, ten voordeele van haar eenig overgebleven zoon.

3°. Johanna, ged. en overleden 7 November 1686.

4°. Franciscus, gedoopt 26 December 1687.

5°. Anna Maria, gedoopt 3 Februari 1690.

6°. Margaretha, gedoopt 27 Juli 1692, jong overleden.

7°. Margaretha Anna Maria Josephina Borret, ged. 27 Augustus 1694, die op 22 Augustus 1713 in den echt trad met Jacob Bernard Cramer, uit Rotterdam.

8°. Guillaume Goswin Borret, gedoopt 26 October 1698, wie de bekende Luiksche kanunnik Guillaume de Vivario tot peter had. Hij zelve werd kanunnik der Collegiale-kerk van St. Martin te Luik en overleed als zoodanig aldaar 4 December 1780, na op 26 Mei 1779 in zijne woning gelegen in de voorstad van St. Laurent, te hebben getesteerd ten voordeele van . . . (de naam was oningevuld gelaten). Het kapittel

der kanunikken verklaarde dientengevolge, in zijne zitting van 16 December 1780, deze wilsbeschikking als nietig.

9°. Jacobus, gedoopt 14 Augustns 1700, sterft jong.

10°. Jacques Angèle Borret, die volgt II.

II. Jacques Angèle Borret, gedoopt 8 April 1703, overleden te Antwerpen in 1768.

Hij huwde te 's-Hertogenbosch 3 Mei 1722 Anna Maria Catharina van Niel, — ook genoemd als van Niel van Zuydewijn — gedoopt te 's-Hertogenosch 2 Mei 1703, overleden te Sonsbeek 6 April 1773, dochter van Joan, die 26 December 1701 op het kasteel te Heeswijk voor de wet trouwde met Catharina Johanna Tijbosch.

Het wapenschild van Jacques Borret en Anna van Niel van Zuydewijn hangt in de kloosterkerk der Capucijnen te Velp.

Hunne kinderen, geboren te Dordrecht zijn:

1°. Huybrecht Borret, die volgt III.

2°. Joannes Maria Borret, gedoopt 27 Juni 1727, gehuwd met Elisabeth de Mattemborghe (of van Mattemburgh), gedoopt te Bergen op Zoom 11 April 1725, dochter van Pieter Andreas, raad en intendant van het markiezaat van Bergen op Zoom, en van Margaretha van Vloot. Het familiegraf van Pieter Andreas van Mattemburgh, die 4 April 1784 te Huybergen overleed, is in de kerk aldaar aanwezig.

De kinderen van Joan Borret en Elizabeth van Mattemburgh, zijn te Oudenbosch geboren:

a. Petronella Antonia Borret, gedoopt 30 Mei 1755, overleden te Breda 14 October 1820, gehuwd met Charles Louis markies de Bellefonds de St. Aubin, ridder der orde van St. Louis, geboren te Parijs in 1748, overleden te Breda 10 Maart 1838. Zij lieten geen nakomelingen na.

b. Frederik Joan Borret, gedoopt 22 Augustus 1758, ongehuwd overleden.

c. Jacoba Borret, gedoopt 4 Februari 1752.

3°. Jacob Gerard, gedoopt 5 April 1730, bij de geboorte overleden.

4°. Maria Anna, gedoopt 16 September 1731, overleden als kloosterzuster te Oostrum.

5°. Rudolph Bernard, gedoopt 1 November 1733, jong overleden.

6°. Willem Angèle, gedoopt 7 Januari 1737, overleden 22 Maart 1738.

III. Huybrecht Borret, voornoemd, ged. te Dordrecht 24 April 1723, overleden te Ravestein 22 Mei 1752, was keurvorstelijk landrentmeester der stad en domeinen van Ravestein, en gehuwd met Marie Henriette van der Gheest, geboren op het kasteel te Velp 19 November 1720, overleden op het kasteel te Gemert aan de kinderpokken 9 October 1765. Zij was eene dochter van Mr. Anton Jozef van der Gheest, landschout en dijkgraaf der Stad en Lande van Ravestein, geboren te Grave in 1688, overleden op het kasteel te Velp 23 September 1783, en van Maria Gertruda Scott.

Mr. Anton Jozef van der Gheest was de laatste manlijke telg uit dit aanzienlijk geslacht.

Uit het huwelijk van Huybrecht Borret en Marie Henriette van der Gheest, sproten de volgende kinderen, allen geboren te Ravestein:

1°. Cornelia Borret, gedoopt 15 November 1744.

2°. Mr. Theodorus Antionus Franciscus Borret, die volgt IV.

3°. Hubertus Joan Borret, gedoopt 25 October 1747, overleden 22 Juni 1748.

4°. Marie Christine Borret, gedoopt 27 October 1748, overleden 4 Augustus 1749.

5°. Margaretha Maria Borret, gedoopt 10 Januari 1750, overleden te Boxmeer 15 November 1838.

6°. Arnold Eduard Borret, gedoopt 26 Mei 1751. Deze wijdde zich aan den geestelijken staat, begon zijne studiën op de Latijnsche school te Gemert, werd priester gewijd te Luik in 1774 en gekozen tot kanunnik der Collegiale-kerk te Dixmuiden in 1778. Beurtelings pastoor te Herten, alwaar hij voor de Fransche republikeinen, die hem vogelvrij verklaarden, vluchtte, en daarna te Haren werd hij in 1806 commissaris-generaal der landen van Ravestein en Megen voor den Prins bisschop vau Luik. In 1830 benoemde de H. Stoel hem tot apostolisch-vicaris, in welke hooge waardigheid hij te Reek 26 April 1839 overleed.

Marie Henriette van der Gheest, weduwe van Huybrecht Borret, hertrouwde met Pieter Adriaan de la Court, drossaard der vrije heerlijkheid Gemert, en schonk hem de volgende kinderen:

a. Petronella Johanna de la Court, gehuwd met ridder Joseph Bernard de Stuers, raadsheer aan het hof van Oostenrijksch Gelderland te Roermond.

b. Mr. Lambert de la Court, schepen van Roermond, was ongehuwd.

c. Mr. Paulus Emanuel de la Court, ridder der Unie, landdrost van Brabant, gehuwd met Maria van Bommel.

IV. Mr. Theodorus Antonius Franciscus Borret, voornoemd, gedoopt te Ravestein 31 Juli 1746, overleden op het kasteel te Gemert 15 Juni 1786, was landschout der Stad en Lande van Ravestein, en rentmeester der Duitsche orde. Hij huwde Maria Petronella Aerdts, gedoopt te Broekhuyzen 30 Dec. 1746, overleden te Gemert 15 Mei 1829, dochter van Mr. Anton Adolph Aerdts, schout der vrije heerlijkheid Broekhuyzen, en van Anna Maria Sijbers, wier familiegraf met geslachtwapens is gelegen vóór een der zijaltaren in de kerk te Broekhuyzen.

De kinderen van Mr. Theodorus Borret en Maria Aerdts, allen geboren te Gemert, waren:

1°. Maria Christina Henriette Borret, gedoopt 22 Januari 1773, overleden in het klooster te Deurssen 21 Januari 1851; zij stichtte in 1840 eene fundatie ten behoeve der kapel te Handel bij Gemert.

2°. Henriette Antonia Borret, gedoopt 2 October 1774, ongehuwd overleden te Gemert 29 December 1829.

3°. Hubertine Marguerite Borret, gedoopt 7 Mei 1776, overleden op het huis Coull te Straelen (Duitschland) 23 April 1860, als echtgenoote van Mr. Joan Wilhelm Kochs, geboren op het huis Coull 13 September 1777, aldaar overleden 16 April 1856, zoon van Joseph Frederik Kochs en van Cécile von Haeff.

4°. Theresia Johanna Borret, gedoopt 23 September 1778, jong overleden.

5°. Aloyse Josepha Borret, gedoopt 31 Juli 1780, ongehuwd overleden 26 Augustus 1857 op het huis Coull te Straelen.

6°. Mr. Antonius Josephus Lambertus Borret, die volgt V.

7°. Petronella Theresia Paula Borret, gedoopt 5 April 1784, jong overleden.

V. Mr. Antonius Josephus Lambertus Borret, voornoemd, geboren op het kasteel te Gemert 12 Augustus 1782, overleden te Delft 7 September 1858; had als rechtsgeleerde groote vermaardheid en heeft onder vier opvolgende vorsten de aanzienlijkste betrekkingen in den lande bekleed.

Reeds op 27 jarigen leeftijd als secretaris-generaal van justitie onder Lodewijk Napoleon, werd hij eereburger der stad Amsterdam. Daarna lid der gedeputeerde staten van Noord-Brabant en staatsraad, werd hij door Koning Willem I voor de betrekking van gouverneur-Generaal van O. Indië aangewezen. Politieke redenen beletten hem echter deze benoeming te aanvaarden, welke toen den burggraaf du Bus de Ghisignies ten deel viel.

Opvolgend als lid der staats-commissie tot regeling der zaken na den Belgischen opstand, gouverneur van Limburg na de scheiding met België, buitengewoon gezant van Koning Willem I, ter behartiging zijner persoonlijke belangen in België; gouverneur van Noord-Brabant heeft hij zijn land groote diensten mogen bewijzen, tot erkenning waarvan hij de versierselen droeg van commandeur van den Nederlandschen Leeuw, grootkruis der Eiken Kroon en ridder van verschillende buitenlandsche orden.

Hij huwde te 's-Hertogenbosch met Maria Elisabeth Vermeulen, geboren aldaar 23 November 1788, overleden te Utrecht 28 Juni 1865 en bijgezet in het familiegraf te Delft, dochter van Joseph Vermeulen, na 7195 lid der regeering van 's-Hertogenbosch en Maria Anna Bijnen. Haar broeder Petrus Vermeulen was burgemeester van 's-Hertogenbosch (1).

Uit dit huwelijk zijn de volgende kinderen te 's-Hertogenbosch geboren:

1°. Theodorus Josephus Hubertus Borret, geboren 18 April 1812, tot priester gewijd te Rome 28 Mei 1863, doctor in de theologie, hoogleeraar aan het seminarie te Warmond, pastoor te Vogelenzang, deken en kanunnik van het kapittel van Haarlem, geheim kamerheer van Z. H. den Paus, eere-kanunnik der Metropolitaan-kerk van Parijs, lid der Koninklijke academie van Wetenschappen, van de maatschappij der Nederlandsche letterkunde te Leiden, enz., ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

2°. Maria Anna Huberta Borret, geboren 13 Maart 1814, overleden te Bergen 17 Augustus 1887, gehuwd te Delft 13 Mei 1835 met Lodewijk Arnold van Berckel, geb. te Delft 22 Juni 1812, wethouder van Delft, overl. aldaar 28 December 1885, zoon van Mr. Hendrik van Berckel, burgemeester van Delft, lid van de dubbele kamer der Staten-Generaal, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, en van Gijsbertina Maria van der Kun.

3°. Mr. Eduard Joseph Hubert Borret, die volgt VI.

4°. Mr. Ferdinand Henri Hubert Borret, geboren 13 Februari 1819, rentmeester van het kroon-domein, lid der Staten van Noord-Brabant, lid van de 2e kamer der Staten-Generaal en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw; gehuwd te 's-Hertogenbosch 23 April 1846 met Jonkv. Sophie Marie Hubertine Verheyen, geboren aldaar 21 Augustus 1820, dochter van Jhr. Mr. Franciscus Xaverius en van Sophia de Roy van Zuydewijn. Zij waren de ouders van drie dochters:

a. Maria Antonia Francisca Borret, geboren 17 Augustus 1852, gehuwd te Klundert 23 April 1884 met Rudolph Willem Maria van Bommel, geboren te 's-Bosch 18 November 1851, zoon van Mr. Joan Baptist van Bommel, en van Marie Constance Louise de Marcour.

b. Sophie Maria Anna Borret, geboren 26 Maart 1854, gehuwd met Mr. Olivier van Stratum, geboren te Antwerpen, zoon van Mr. Juste van Stratum en van Maria le Jeune.

c. Sidonie Jozepha Maria Huberta Borret, geboren 28 Februari 1863.

5°. Jozeph Anton Hubert Borret, geboren 12 October 1820, gehuwd te Delft 2 Mei 1848 met Louise

(1) Zie A. A. Vorsterman van Oyen, *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke familiën*, artikel Vermeulen.

Maria van Berckel, geboren aldaar 26 Januari 1821, overleden te Klundert 16 April 1886, dochter van Arnold Joan van Berckel en Maria Joanna Bassoua.

Uit hun huwelijk slechts eene dochter:

Maria Jozepha Borret, geboren te Utrecht 5 Augustus 1851, gehuwd aldaar 1 Juni 1876 met Martinus de Ras, oud-kapitein der infanterie, burgemeester van Pannerden, geboren te Nijmegen 13 Juni 1847, zoon van den kolonel Martinus de Ras en van Theodora Everarda Johanna van der Ketten.

6⁰. Bernard Ludovic Hubert Borret, die volgt VI*bis*.

VI. Mr. Eduard Joseph Hubert Borret, geboren te 's-Hertogenbosch 17 Augustus 1816, overleden te 's-Gravenhage 10 November 1867, advocaat-generaal te Maastricht, lid van de 2de kamer der Staten-Generaal, staatsraad, minister van justitie, commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw en van vele andere buitenlandsche orden, gehuwd met Henrica Cornelia Johanna van Berckel, geboren te Delft 13 October 1816, overleden te Maastricht 1 Februari 1854, dochter van Arnold Joan van Berckel en Maria Joanna Bassoua.

Uit hun huwelijk werden vijf kinderen geboren te Maastricht:

1⁰. Maria Antonia Hubertina Borret, geboren 23 Sept. 1843, gehuwd te 's-Gravenhage 18 Juni 1868 met Petrus Carolus Hubertus Amandus Hermans, lid der gedeputeerde staten van Limburg, geboren op het kasteel te Heel 10 October 1837, zoon van Jean Gérard Hubert, heer van Heel en Panheel, en van Angéline Frische.

2⁰. Louise Josephine Maria Borret, geboren 28 Mei 1845, kloosterzuster in de orde der Visitatie te Brussel.

3⁰. Mr. Theodorus Maria Hubertus Borret, geboren 12 November 1846, lid der Staten van Zuid-Holland, lid van de 2e kamer der Staten-Generaal, notaris te 's-Gravenhage, ridder der Pius-orde, gehuwd met Maria Cornelia Kraemer, geboren te Rotterdam 16 December 1848, dochter van Johan Jozeph Kraemer en van Walburga Maria Johanna Fuchs.

Uit dit huwelijk kinderen.

4⁰. Mr. Arnoldus Hyacinthus Aloysius Maria Hubertus Borret, geboren 28 October 1848. Beurtelings advocaat aan de balie te Rotterdam, griffier en daarna lid van het hoog-gerechtshof in Suriname; daarna trad hij in de orde der missionarissen Redemptoristen en werd 11 Februari 1883 tot priester gewijd. Benoemd tot pro-vicaris der missie van Suriname, overleed hij in die hooge geestelijke waardigheid 6 Februari 1888 te Paramaribo.

5⁰. Julia Ferdinanda Maria Hubertina Borret, geboren 7 Maart 1852, gehuwd te 's-Gravenhage 28 Mei 1874 met Julius Wilhelm Sterneberg, geboren te Amsterdam 15 April 1847, overleden te Baarn 21 Augustus 1880, zoon van Judocus Henricus Josephus Sterneberg en van Sophia Theodora Wilde.

VI*bis*. Bernard Ludovic Hubert Borret, geboren te Brussel 26 September 1826, overleden te Antwerpen 12 Juni 1886; gehuwd met Hortense Jeanne Marie Antoinette Hermans, geboren 21 Maart 1831 op het kasteel van Heurn St. Pierre bij Tongeren (België), dochter van Jean Gérard Hubert, heer van Heel en Panheel, overleden op het kasteel te Heel 17 Januari 1861, en van Angéline Frische.

Zij zijn de ouders van zes kinderen, allen geboren te Asten:

1⁰. Maria Angelina Anna Antonetta Hubertina Borret, geboren 23 Januari 1856, gehuwd met Petrus Jacobus Franciscus Vermeulen, geboren te Delft 18 Januari 1846, doctor in de wis- en natuurkunde, lid van de 2e kamer der Staten-Generaal, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, zoon van Dr. Petrus Josephus Adrianus Hubertus Vermeulen en van Isabella Theresia Alida Maria Gueding.

2⁰. Angelina Maria Hubertina Borret, geboren 23 September 1858.

3⁰. Antonius Josephus Hubertus Theodorus Borret, geboren 29 October 1859, gehuwd te Vught 14 September 1886 met Norbertina Maria Josepha Huberta van Rijckevorsel, geboren te 's-Hertogenbosch 20 Januari 1860, dochter van Joan Franciscus en van Anna Petronella Josepha Ingen Housz.

4⁰. Henriette Wilhelmina Maria Hubertina Borret, wie H. K. H. de Gravin van Nassau, tweede gemalin van Z. M. Koning Willem I tot meter had, werd geboren 1 Augustus 1861, overleden te Antwerpen 31 October 1879 en begraven te Berchem.

5⁰. Elodie Hubertina Leontina Maria Borret, geboren 3 Mei 1863.

6⁰. Louise Maria Leonarda Hubertina Borret, geboren 17 December 1864, gehuwd te Antwerpen 15 Mei 1888 met Theodorus Isaac Cramer, geboren te Voorburg 1 November 1864, zoon van Petrus Cramer en van Catharina Cornelia Sigismunda Smith.

Nadere aanvullingen op deze genealogie worden gaarne te gemoet gezien.

Adelijke Poorters. Een kritiek op een kritiek.

Het geslacht Barchman Wuytiers,

van A. DE ROEVER NZN.

Sedert de kritiek aan onze geschiedrollen is gaan krabbelen, werd er gelukkig veel valsche waar verwijderd, maar tevens is de onveiligheid voor het voorgeslacht ontzaglijk groot geworden.

Zoo heeft men reeds getracht Wilhelm Tell, die zich in zijn tijd zoo goed gehouden heeft, uit de rijen der historische personen te verdringen door hem tot zonnemythe te proclameren. En onze Albrecht Beylinck heeft zich niet dan met moeite weten te ontworstelen aan het graf, waarin men ditmaal zijn nagedachtenis levend trachtte te begraven.

Wat zullen wij dan wel moeten doen, om latere geslachten de onomstootelijke bewijzen van ons bestaan na te laten?

Maar gelukkig zal de historie-kritikus wel geen termen vinden, om onze nagedachtenis met zijn vernietigende aanraking te vereeren, en wij zouden ons dan ook volkomen veilig kunnen rekenen, als niet de genealogische kritikus of kritische genealoog nog veel onbarmhartiger te werk ging.

Bij duizendtallen worden de menschen eenvoudig opgeruimd. Let eens op de 14e en 15e eeuw, waar men vroeger zooveel families op hunne adelijke boerderijen ongestoord en eenvoudig bestaan leiden liet, omdat ze niemand met pretensies lastig vielen. Door de ijdelheid van het nageslacht in het leven geroepen, zegt de kritikus.

Diezelfde 14e en 15e eeuw 't is één en al woesteny geworden, geen huis, geen boom, geen mensch krijgt men er haast meer te zien.

Wij zouden geneigd zijn te vragen, waar zijn dan de menschen van de 16e vandaan gekomen, hebben die dan ook niet zooals wij hun twee ouders gehad, al wisten zij van geen burgelijken stand? Zij zijn toch niet uit de lucht komen vallen.

En dan de uitbreiding van de steden in die dagen; wij hebben altijd gedacht, dat ze toen even als nu nog, voor een deel daaraan was toe te schrijven, dat de buitenlui er zich heen verplaatsten. Het is niet te verwonderen zoo de kleine adel, die 't toen in die kwade tijden, vol binnenlandsche beroering ten platten lande hard had te verantwoorden, binnen de steden een veilige toevlucht zocht. En wanneer eenmaal het ijs gebroken was, zal menig jonger zoon van edelen huize een geziene poorterspositie met een bemiddelde schepensdochter boven een adelijk coelibaat verkozen hebben. Ik heb er me dan ook nooit over verbaasd in alle mogelijke steden der 15e en 16e eeuw zulke welklinkende namen aan te treffen (1).

Zoo had Haarlem van Assendelften, van Tetrodes, enz., in de regeering, Leiden van Swietens, van Poelgeesten en zooveel anderen en Amsterdam had hoewel in mindere mate ook zijn adelijke namen als van Persijn, misschien de Grebber, van Beverwaerde, van Oudshoorn, van Wieringen, Verburg (uit van der Burch) en anderen.

Waarschijnlijk kwamen er in dien tijd ook reeds enkele familiën uit verder afgelegen gewesten naar Amsterdam b.v. uit Zeeland of Brabant.

Dit schijnt 't geval geweest te zijn met het geslacht Wuytiers.

Het artikel in het *Amsterdamsche Jaarboekje voor Geschiedenis en Letteren* van 1890 van den Heer A. DE ROEVER Nz., dat mij de aanleiding leverde tot deze beschouwingen, zegt ten minste dat de stamvader Dirk Govertsz. »*wellicht uit Zeeland afkomstig*." was.

Waarop dit vermoeden berust wordt ons niet medegedeeld, wat te eerder had behooren te geschieden, omdat de gewone opvatting (zie bijv. RIETSTAP, *Wapenboek van den Ned. Adel*, deel II blz. 283) hem uit Brabant laat komen. Volgens deze zou hij ook niet Dirk Govertsz. maar Dirk Dirksz. Wuytiers geheeten hebben; de genealogie van deze familie schijnt echter, zooals de heer de Roever overtuigend aantoont, vol fouten te zitten; dit verschil in den vadersnaam, behoeft ons dus niet te verwonderen en wij mogen aannemen, dat hij hem uit goede bron als Dirk Govertsz. heeft leeren kennen.

Ik geloof echter niet, dat de schrijver de bedoeling had door het weglaten van den toenaam Wuytiers aan te toonen, dat deze hem niet toekomt, daar hij toch zegt dat de oudste zoon naar zijn grootvader Govert Dirksz. Wuytiers werd genoemd, terwijl de jongste naar den grootvader van moederszijde Cornelis Dirksz. Barchman geheeten, daar later weer het vaderlijke Wuytiers achter gevoegd heeft. Wel een bewijs dus dat Wuytiers niet maar een toevallige toenaam, maar van ouds de geslachtsnaam moet geweest zijn. Al kan dus de heer de Roever verklaren dat Dirk Govertsz, voorouders hem niet bekend zijn, waarschijnlijk waren deze in de dagen toen de familie naar Amsterdam kwam niet zoo in 't duister, daar de zoons op den familienaam prijs blijken gesteld te hebben en de jongste dien in strijd met een toenmalige gewoonte, niet voor een inheemschen moedersnaam wilde opofferen.

Derhalve zie ik geen noodzaak zonder verdere aanleiding aan de familietraditie te gaan tornen, zooals we die bij Rietstap vinden, waar de Wuytiersen tot den Brabantschen adel worden gerekend. Hoogstens

(1) Ik spreek nu niet eens over die steden als Utrecht, Dordrecht, enz., waar de adelijke geslachten van de nabuurschap van ouds hunne huizen en hun invloed hadden.

kunnen wij haar als onbewezen aanmerken, zooals dan ook terecht geschiedde in het koninklijk besluit van 7 Juni 1829, waarbij twee leden in den Ned. Adel werden verheven, met bijvoeging dat deze *verheffing* zou worden verwisseld in een *erkenning*, zoodra dat bewijs werd geleverd.

Wat men niet als een recht kan doen gelden, daar het op onvoldoende bewijzen rust, heeft desnietegenstaande voor den geslachtkundige zijn beteekenis, en behoort door dezen genoteerd te worden, zij 't ook onder bijvoeging dat het onbewijsbaar bevonden is en liefst ook met de toevoeging dat het hem meer of min waarschijnlijk voorkomt.

Zoo hebben wij hier bij het beoordeelen der waarschijnlijkheid te letten op het wapen, dat reeds door Govert Dirksz. Wuytiers gevoerd werd, evenals door de afstammelingen zijns broeders tot nu toe, en dat Rietstap verklaart ontstaan te zijn uit samenvoeging met de in Brabant aan Wuytiers vermaagschapte geslachten Carnin (in rood een gouden leeuwenkop) vormende het tweede kwartier en Fugger beslaande het 3e en 4e kwartier (n.l. gedeeld van rood en zilver met twee lelies van 't een in 't ander, met andere kleuren n. l. goud en blauw, gelijk aan dat der bekende Augsburgsche bankiersfamilie Fugger). Het eerste kwartier vertoont in goud 3 blauwe palen, waarbij het eerste helmteeken de brakkenkop en hals behoort. Govert Dirksz. W. voerde alleen de lelie, zijnde tegenwoordig het tweede helmteeken hetwelk behoort bij Fugger.

Dit stamwapen schijnt werkelijk ook buiten samenstelling met de andere deelen gevoerd te zijn, want RIETSTAPS *Armorial général* geeft een geslacht Wuytiers in Brabant en Holland op, dat dit enkele wapen in goud 3 blauwe palen voerde met een ander helmteeken, n. l. een mansbuste gekleed volgens het wapen en gedekt met een blauw- goud gestreepte albaneesche muts. Berust deze opgave op goede gronden, dan is dit blijkbaar het wapen van den Brabantschen hoofdstam waarvan de naar Amsterdam gekomen zijtak zich door opname van aangehuwde wapens onderscheidde, terwijl het helmteeken misschien door onduidelijke zegelbeelden in een hondebuste is veranderd.

Die blauwe palen worden beweerd een brisure te wezen van de 3 roode palen in goud, door het oude huis Berthout in Brabant (o. a. heeren van Mechelen) gevoerd, waarvan Wuytiers (oorspronkelijk Woutiers of Woutersz.) een jongere tak zou zijn, gesproten uit een van de vele heeren Berthout met den voornaam Wouter. Wij kunnen deze overlevering laten voor wat ze is, zooals zooveel andere, die wel nooit bewezen zullen worden, evenals het bewijs der onjuistheid ook wel niet te leveren zal zijn.

De heer de Roever neemt vooral aanstoot aan de 14 generatien, die in een stamboom, naar hij meent door een Brabandschen Roy et Hérault d'Armes omstreeks 1670 geleverd, opklimmen tot zekeren Wouter Berthout gezegd Drakenbaert anno 1101 heer van Grimbergen en Mechelen, en te recht, want Wouter I heer van Mechelen leefde eerst ongeveer een eeuw later. Zijn opvolgers waren Wouter II (sterft 1234), Wouter III (sterft 1286), Wouter IV (sterft 1288), Jan (sterft 1304), Gilles (sterft 1310) en Floris, die geen zoons had, maar wiens oudste vooroverleden dochter, de eerste vrouw was van Reinoud van Gelder, waardoor de rechten op Mechelen in dat huis gebracht en vervolgens aan Vlaanderen verkocht zijn.

Volgens Rietstap zou de zoogenaamde tak Wouters Berthout van zekeren Gilles, een jongeren broeder van heer Wouter afstammen, welke Gilles in 1460 stierf, dus na het uitsterven van den hoofdstam der heeren van Mechelen. De hierbedoelde Heer Wouter schijnt dus zelf reeds uit een jongere linie geweest te zijn (1).

Deze opgaven kunnen dus zeer goed waar, maar evengoed legende zijn, het is trouwens van weinig belang of de familie Wuytiers, wanneer ze werkelijk een adelijk Brabantsch geslacht is, al of niet uit een jongeren tak van Berthout is voortgekomen. Indien 't echter een verzinsel is, zal dit wel van ouderen datum zijn dan de stamboom voor Johan Wuytiers heer van Assumburg en Heemskerk geboren 1629. opgemaakt door den Brabantschen heraut d'armes dien de heer de Roever van deze falsificatie beschuldigt. Toen er dus bij dien heraut een Noord-Nederlandsche Wuytiers kwam met het zelfde wapen, als het gelijknamig Brabantsch geslacht, en eenige vage familie-overleveringen heeft hij dien zoo goed mogelijk aan den hem reeds bekenden stam vast gehecht.

Natuurlijk dat hierbij fouten ingeslopen zijn; zoo zagen we reeds dat door den heer de Roever is aangetoond, dat de vader van Dirk, die naar Amsterdam kwam, niet Dirk maar Govert heette. Zoo bewijst hij verder dat de vrouw van dien Dirk Govertsz. niet Aeght Verburg (2) was, zooals gewoonlijk wordt opgegeven, maar haar dochter Aeght Barckman. Want Aeght Verburg was gehuwd met Cornelis Ysbrandsz. Barckman, van wiens oud-Amsterdamsch geslacht de heer de Roever een uitvoerig en interessant overzicht geeft. Een verwarring van moeder en dochter is vooral in dien tijd, toen de achternamen zoo weinig standvastig waren, zeer verklaarbaar.

Zelfs Mr. Gerrit Schaep de schrijver der bekende

---

(1) Uit een anderen zijtak met den bijnaam Berlaer zijn als heeren van Helmond eenige Berthouts bekend in de 14e en 15e eeuw, o. a. verwant aan de Roever.

(2) Hoe komt RIETSTAP's *Wapenboek* er toe haar vader Jan van der Burch *heer van Vosmaer* te noemen? hij was wel (zie Schaep) uit het geslacht der Delftsche van der Burch's, doch van een tak die te Amsterdam ingeburgerd was.

«aanteekeningen omtrent Amsterdamsche regeeringsfamiliën» is in deze in die fout vervallen, en dat is te opmerkelijker naardien zijn grootmoeder Catrijn Simon Bauckes een dochter was van Griet Verburg, de zuster van Aeght zoodat Schaep's vader een volle neef van de door hem overgeslagen Aeght Barckman is geweest. Toch is de ontdekking der vergissing volkomen betrouwbaar, de naam der familie legt trouwens tot op heden nog getuigenis van die verbintenis af, ze heet nog altijd Barchman Wuytiers, welken toenaam men tot het verschijnen van het jaarboekje niet wist af te leiden.

Alleronbegrijpelijkst is het evenwel, dat die ontdekking voor den schrijver het bewijs bevat, dat de overleveringen omtrent de adelijke afkomst der Wuytiersen uit de lucht gegrepen zijn, zooals hij op blz. 24 uitdrukkelijk verklaart. Ik heb daarom hier tegen die verklaring meenen te moeten protesteeren; waar de schrijver zelf schijnt te meenen, dit bewijs te hebben geleverd, zal menig onoplettend lezer het hem nazeggen. Naar mijne overtuiging mag men alleen dan iets over boord werpen, als de algeheele onbruikbaarheid is aangetoond en moet men het tot zoolang, zij 't ook van de noodige bedenkingen voorzien, behouden. En al denken anderen hier mogelijk niet zoo over, niemand zal 't voorzeker goedkeuren, dat men beweert de onjuistheid van iets bewezen te hebben, wanneer die bewijzen geheel ontbreken.

De heer de Roever schijnt zich ten doel te hebben gesteld tegen de pretensiën van lang begraven Amsterdammers te velde te trekken en de patriciërs als ijdele dwazen aan de kaak te stellen.

Het is zijn stokpaard, hij begint en hij eindigt er op, want als er op de laatste bladzijde nog moet vermeld worden dat de dochter van Dirk Govertz, huwde met Cornelis de Vlaming van Oudshoorn, neemt hij de gelegenheid te baat om dit Oudshoorn te schrappen, zeggende, dat eerst met zijn zoon, die anno 1627 de heerlijkheid Oudshoorn kocht, *rechtens* de samenvoeging dier twee namen begint. Wat gaat ons dit *recht* aan? de vraag is of de samenvoeging vóór 1627 feitelijk voorkomt. Dan toch zal ze een anderen grond dan die aankoop moeten hebben, tenzij men de familie de Vlaming een prophetischen blik toekent. Hij beroept er zich op dat Cornelis' voorouders zich altijd alleen de Vlaming hebben geschreven behalve één. Van veel belang zou het nu geweest zijn te zeggen hoe die éene zich dan wel noemde; indien dat eens Oudshoorn was, zou dit meer bewijzen, dan het weglaten van dien naam door alle anderen.

De eerste de Vlaming n. l. burgemeester (1570) Kornelis Janszoon Vlaming, ook wel genaamd Kornelis Jan Wouterszoon, was immers de zoon van Jan Wouter Ottenzoon van Oudshoorn, burgemeester anno 1452, en de neef van Albert Ottenzoon van Oudshoorn schepen 1457, schout van 1464—1472.

Zeker is het immers dat de familie de Vlaming steeds het wapen van Oudshoorn gevoerd heeft; dit zou alweer op een prophetie moeten berusten, dat er eenmaal een tak in het bezit dier heerlijkheid zou komen. Dan lijkt het mij waarschijnlijker, dat ze die heerlijkheid, zoodra ze vrij kwam aangekocht hebben meenende van het oude stamhuis af te komen, om zoo aanspraken en rechten te doen samensmelten.

Of het geheel het zelfde geval is geweest met de familie Oetgens van Waveren weet ik niet; daarvan kocht eveneens een lid in de 17[e] eeuw de heerlijkheid, wier naam ook door de andere leden en takken dan die van hem afstamden gevoerd is.

Zoo namen bij voorbeeld de kinderen van zijn oom schepen Jacob den naam hunner moeder Geertruy Dobbens Jans *Bors* aan, en noemden zich niet Bors-Oetgens, maar Bors VAN WAVEREN.

Hun genealogie, die hen op een ongeloofelijke manier aan den stam der bekende heeren van Abcoude vasthecht (1) laat hen den naam van Waveren ontleenen aan de vrouw van zekeren Gerbrand (1485) die n. l. met Geertruy van Waveren, gehuwd zou zijn geweest.

Hoewel de echtheid hiervan zeer twijfelachtig is, maakt de heer de Roever, die dit geslacht ook al in zijn artikel te pas brengt, er zich toch wel wat gemakkelijk af, door zonder nader bewijs alles toe te schrijven aan vleiende of omgekochte stamboommakers.

Hier zou een ernstig onderzoek gewenscht zijn, of de toenaam van Waveren voor den aankoop dier heerlijkheid ooit al door eenig lid der familie gedragen is.

Wat echter het geslacht de Vlaming betreft ben ik waarlijk zeer verlangend naar het Jaarboekje voor 1891, waar de heer de Roever het bewijs in belooft te leveren, dat de Vlamings niet afstammen uit Van Oudshoorn.

Daar ik het tegendeel voor waar houd, zou ik haast geneigd zijn te denken, dat deze belofte, evenals die van blz. 124 betreffende de afkomst van Wuytiers, op een dwaling berust, doch ik zal afwachten (2).

Naardien ik de noodzakelijkheid niet gevoel om een praesumptie aan te nemen tegen de adelijke afkomst van

---

(1) Dit geslacht, gesproten uit Zuylen, welks wapen het droeg met omgekeerde kleuren, zou volgens die genealogie gevoerd hebben, drie roode schuinkruisjes in goud, waarvan dat (Oetgens) van Waveren als brisure een keper zou hebben toegevoegd. Dit ziet er te bedriegelijker uit, naardien, dat het wapen was van Stryen, welks goederen hoewel eerst later aan Abcoude aangeërfd zijn.

(2) Ik acht 't niet noodig hier uit te weiden over de zeer interessante genealogie van de twee takken Wuytiers (uitgestorven) en Barchman Wuytiers tot het eind der vorige eeuw vervolgd, die met tal van détails voorzien, den hoofdinhoud uitmaken van des heeren de Roever's artikel.

een deel onzer poortergeslachten, geloof ik dit afwachten onder berusting in de oude opvattingen, tot dat anderen de bewijzen van het tegendeel zullen aangevoerd hebben, volkomen gerechtvaardigd.

Amsterdam. H. J. KOENEN.

Anteekeningen betreffende het geslacht van Eysinga.

Ofschoon mijne vraag, in N°. 5 (blz. 114) der VI[e] Jaarg. van dit Tijdschrift, nog niet beantwoord is alhoewel ze m. i. niet van belangrijkheid is ontbloot, wenschte ik gaarne — in afwachting van dit antwoord — een paar bijzonderheden betreffende het geslacht **van Eysinga** mede te deelen, die eenigzins tot aanvulling en verbetering der genealogie van dit geslacht kunnen bijdragen.

1°. **Orsela** *(of Orsel)* **van Eysinga**, stierf **18** November 1693 (zie ook *Catalogus Museum van het Friesch Genootschap,* blz. 151 n°. 300) en niet **12** November 1693 *(Friesche Adelaar* blz. 38[a] en *Stamboek van den Frieschen Adel).*
Eene door mij in het Stamboek gemaakte aanteekening zegt, dat de kwartieren harer ouders in de kerk te Pietersbierum hangen en dat hare moeder, Bauck Watzesdochter van Roorda, die in 1661 op Meckema-State te Kollum woonde.

2°. **Focke van Eysinga,** stierf *4 December 1652*, eveneens volgens een *wapenbord* van genoemd Museum, dat evenwel niet in de *Catalogus* is opgenomen en ook nog niet geplaatst schijnt te zijn. De *Friesche Adelaar* blz. 39[b] en het *Stamboek* zeggen enkel: «*overleed ongehuwd* (jong).»

3°. Een *grafsteen* (n°. 164) in de Groote- of Jacobijner-kerk te Leeuwarden, luidt volgens het *register der graven* van die kerk aldus: A°, 1589 «op den 10[e] Januarii sterff de Edele Erentpheste «**Tjalling van Eysingha** olt 30 jaren en in dat «selfste jaer den 16[e] Januarii sterff die Edele «Deuchtsame Juffer **Anna van Eysingha** olt 31 «jaren, beyde Kynderen van *Ritske van Eysingha* «ende Juffrouw *Maria van Tyaerda.*»

4°. Eene *dito* (n°. 170) in diezelfde kerk, heeft volgens evengemeld *register* tot randschrift: «A°. 1573 «den 9[e] Mey sterff de Edele Erentpheste **Ritske «van Eysingha** binnen Lier (Leer) in Oost-Vries«land, A°. 1592 is zijn gebeente hier gebracht «en leyt hier begraven.» In het midden staat: «A°. 1601 den 11[e] Augusty sterff die Edele «Eerbare Juffrouw **Mary van Tjerda** wedue van «wijlen *Ritske van Eysinga.*»

Ook het *Stamboek* zegt dat *Mary van Tjaerda* den *11*[e] Augustus 1601 in den ouderdom van 81 jaren overleed, de *Friesche Adelaar* (blz. 36[b]) zegt evenwel *10* Augustus.

Ik heb gezegd, dat deze aanteekeningen *eenigzins* tot aanvulling en verbetering der genealogie van het geslacht van **Eysinga** konden bijdragen en vertrouw mij hierin niet te hebben vergist; ook ten opzichte daarvan, dat het niet zeker is of niet voor en na meerdere gegevens aan het licht zullen komen, waardoor verdere volmaking der geslachtregisters tot stand kan worden gebracht.

Daar reeds door verschillende oorzaken een groot aantal kwartier- en wapenborden zijn vernietigd en vele grafsteenen afgesleten en verminkt, zal wel nimmer van eene *algeheele* volmaaktheid dier registers sprake kunnen zijn.

Leeuwarden, Jan. 1890. JOHS. WENNING Yz.

Familielegende von Stockhausen.

Eene schoone familiesage hebben de heeren von Stockhausen (1).

Eens woonde, zoo heet het, op het slot Bramburg bij Münden een heer von Stockhausen, die eene veete had met een der vorsten zijner nabuurschap.

Daarom nam hij diens dochter gevangen, eene jonge schoone prinses, toen zij in een boot naar St. Veit van Corvey voer.

Haar vader trok toen met eene machtige heirschaar tegen het slot op en daar de bezetting zich met heldenmoed verdedigde, zwoer de vorst, dat geen man der bezetting het leven zoude behouden, zoodra hij den Bramburg had ingenomen.

Eindelijk toch moest de Bramburg zich overgeven. Toen verzocht de burchtvrouw den overwinnaar om genade en haar werd dan ook toegestaan vrij af te trekken met alles wat zij in haar boezelaar konde mededragen, en zich ergens anders weder een huis te bouwen, dat echter niet met een muur, maar alleen met een haag of hek omgeven mocht zijn (Hagen).

Alstoen nam zij, de edelvrouw von Stockhausen, haar eenig zoontje in haar boezelaar.

Toen zij echter den zegenrijken vorst voorbij trad, sloeg deze haar schort terug, ten einde toch eens te onderzoeken en te zien wat zij eigenlijk mede nam.

Bij het zien van den kleinen weenenden knaap, werd de vorst diep geroerd, zoodat de tranen hem in de oogen kwamen.

Hij schonk nu ook den burchtheer en de anderen het leven, maar hield ze voor eerst streng gevangen.

(1) Wie heeft de goedheid omtrent dit geslacht mededeelingen te doen, vooral zullen welkom zijn aanwijzingen van of afschriften van officiële documenten in archieven berustende. RED.

De edele vrouw von Stockhausen bouwde zich niet ver van den Bramburg een huis en omgaf het met een haag.

Toen alles gereed was, zeide zij: «Das sal mik ein lêwe hâge sîn».

Spoedig daarop werd ook haar echtgenoot vrij gelaten.

Langen tijd echter hebben de von Stockhausen's op Lewenhagen verblijf gehouden, en wonen zij daar op het oogenblik nog, terwijl ook in ons land een tak voortleeft van dit aloud Duitsch geslacht.

's-Gravenhage. J. D. G. VAN EPEN.

Nederlanders op Ceylon begraven.

In 1877 is te Colombo bij Maitland & Co. een aan den gouverneur van Ceylon *W. H. Gregory* opgedragen prachtwerk verschenen, getiteld: LAPIDARIUM ZEYLANICUM, being a collection of monumental inscriptions of the Dutch churches and churchyards of Ceylon; waarvan de platen 3—38 grafzerken bevatten uit Wolfendahl-church, 39—68 uit Galle-church, 69—76 uit Matara-church, 77—78 van het Trincomalie-kerkhof, 79—92 uit Jaffna-church, 93—96 van het Mannar-kerkhof en 97—98 van het Negombo-kerkhof.

Ofschoon in het voorwoord verklaard wordt, dat er zorg gedragen is voor getrouwe reproductie der «armorial bearings" en «ornamental borders" en tevens voor nauwkeurig «adhere to the quaint orthography of the originals", is onbekendheid met het Nederlandsch wel eens oorzaak dat een of andere letter, die wellicht minder leesbaar is, door eene verkeerde is teruggegeven.

Zoo *moet* foutief zijn het grafschrift op blz. 51 (Galle-church) waar onder twee wapenschilden te lezen staat: Ter gedagtenisse van de waardigenn, ooijt volfreese vrouwe ANNA JOCOBA VAN DE LEUR, teeder bemindeen dierbare egt genote vanden Heere CORNELIUS DIONYSIUS KRAYENHOFF oppercopman en gezaghebber der staden landen van Gale en Mature, gebooren, den 12 April A° 1747 en tot bitter leed weezen van allen, die haare deugden en groote ziels hoedanighee den bekend waeren zalig in den Heeren ontslapen, den ... October A° 1747.

De fouten zijn, op het jaartal na, dat voor geboorte en overlijden 1747 luidt, gemakkelijk te verbeteren.

De grafzerk op blz. 22 (Wolfendahl-church) met latijnsch, niet overal leesbaar, opschrift is, wat bewerking betreft, een der fraaist uitgevoerden. Het opschrift is gewijd aan JACOB WILLEM BALTHASAR, zoon van GUSTAAF WILLEM baron VAN IMHOFF en CATHARINA MAGDALENA HUIJSMAN, geboren te Batavia 20 Maart 1735 en overleden te Colombo December 1736 met de zestien kwartieren, Imhoff, Boreel, Imhoff, Carel, Lewezoven, Coymans, Lewezoven en Trip eenerzijds en Huijsman, Pelgrom, Waegberge, Everson, Hasteleij, Pigeou, Emougher en Hebert (het laatste wapenschild in blanco) anderzijds er op uitgehouwen.

In de laatstgenoemde kerk, waarvan het inwendige op plaat 2 is afgebeeld, vindt men o. a. de grafzerken, hierna volgende:

Blz. 6. Hier rust en JACOMINA ROSEGAARD en ESTHER DE SOLLEMNE, huysvrouwe en van RYCK LOF VAN GOENS, raed ord. van India gouvernerend Ceijlon, Malabaer en Madure overleden den 3 Janu A° MDCLXVII, dander XXII Junij LXVIII.

Blz. 9. Hier legt begraven HENRIETTA VAN KRIEKENBEEK, huijsvrouwevan THOMAS VAN RHEE, Raad Extraordinair van India Gouvern^{r}. en Direct^{r}. des Eylanas Ceijlon & obiit 24 8b^{r}. 1696 Aetatis 56 Iaren.

Blz. 10. Hier leggen begraven den E. Heer WILLEM VAN RHEE, in zijn leven Opper-coopman en hoofd-administrateur des Ceijlonsen Gouvrnements en desself shuijsvrouw D'eerbare CATHARINA AFFRICANA VAN DIELEN, delaars te geboren den VII Juny A° MDCLXX en ouverlede den XXIII April MDCC mitsgaders den eersten geboren primo December A° MDCLXIIII en overleden den V November des opgemelt en jaars MDCC.

Blz. 11. Hier onder rust het lyck van Mejuff^{ro} ABIGAIL KEETLAAR, laast wed^{we} vanden oppercoopm: en dessave der Colombose landen H^{r} CORNELIS STRICK zal^{r}, geboren ter Goes den 15^{en} Inuarij 1639 en overleen ult^{o} Feb^{ri} A° 1709 oud 70 jaren 1 maenden 10 dagen.

Blz. 17. Hier legt begraaven SARA MARIA RAKET, huys vrouw vanden opperkoopman en zolidijboekhouder ADRIAN MOENS, geboren te Jaffanapatnam den 13 May 1734 en te Colombo overleeden den 2 April 1768 neevens hun dogtertje ADRIANA MARIA geboren te Colombo den 25 April 1765 en daar overleeden den 3 Meij daaraan.

Blz. 27. Hier legt begraaven SUSANNA ADRIANA POTKEN huisvrouw vanden onderkoopman enoud eerste clerq van politie ADRIAN MOENS geboren te Colombo den 27 Aug. 1726 endaar overleeden den 24 Meij 1761 nevens hun dochtertje PETRONELLA ADRIAANA gebooren te Colombo den 30 April 1760 en daar overleeden den 14 Septembr 1761 en zoontje JOHANNES GODEFRIDUS gebooren te Colombo den 7 Meij 1761 endaar overleden den 9 December daaraan.

In Galle-church komt op blz. 47 voor:

Hier legt begraven juff^{r} JOHANNA VAN RHEE, huysvrouw Van den E. Heer CORNELIS TAAY van Wezel, gewezen P° Gesaghebr deses Commandements en Dessave van Mature geborn tot Nagapatnam den

19 Mey A⁰ 1668 en gestorven den 15 July A⁰ 1719 oud *96* jaren een maend en 26 dagen.

Blz. 88. (Mannar-kerkhof). Hier leyd begraven de Heer JURRIAAN POTKEN van Oldenzeel, inzijn Ed. leeven coopman en administrateur deeses Jaffanapatnamsen commandements, gebooren den 7ⁿ Augusto A⁰ 1698 overleden den 28ⁿ April A° 1737, oud 38 jaren, 8 maanden en 21 dagen.

Terwijl ik de grafzerk op blz. 6 vermeld om den naam van den gouverneur van Ceylon, haal ik die van blz. 11 aan, omdat zij het opstel over de familie KEETLAER (Familieblad IV, blz. 193) aanvult.

De opschriften, het geslacht VAN RHEE betreffende, geven mij aanleiding tot de aanteekening dat mij van elders bekend zijn Helena Johanna van Rhee en Henrietta Margaretha van Rhee, geboren te Colombo 10 April 1703 en 10 Juni 1705, de eerste overleden te Ternate 28 Januari 1729, de tweede te Batavia 23 Febr. 1756, beide getrouwd met zoons van Hendrik Molt, burgemeester te Ootmarsum en Margaretha van Laer, en wel de eerste met Isaac Molt, geb. te Ootmarsum 1697 en de andere met Jan Hendrik Molt, geb. te Ootmarsum 1695, predikant te Ternate.

Op de grafzerk blz. 89 staat een gekwartileerd schild, voerende in het 1ᵉ kwartier een vogel met uitgeslagen vlerken, die jongen spijzigt (Muntz), in het 4ᵉ kwartier een driemaster, die de natievlag in andere windrichting heeft dan de standaards en in het 2ᵉ en 3ᵉ kwartier een pot op drie omgebogen pooten (Potken). Volgens het doopboek der hervormde gemeente te Oldenzaal, op het stadhuis aanwezig, werd aldaar 7 Augustus 1698 gedoopt Jurriaan Engelbert, zoon van G. Potken—Muntz. Zijn vader Gabriël Potken, zoon van Gerhardt Pöttken en Aelken Smits was 28 November 1680 getrouwd met Agneta Muntz, dochter van Balthasar Muntz en Aelheyt Reiners. (Geslacht Stork in Twenthe blz. 10).

Zijn broeder Gerhard Potken, gedoopt 13 Decr. 1695 was predikant te Colombo tijdens het openen van het testament hunner moeder. Van een hunner stamt dan vermoedelijk af Susanna Adriana Potken, wier grafschrift op blz. 27 voorkomt en op wier grafzerk behalve het wapen van Moens, een rood veld met zilveren keper en drie zilveren klaverbladen, en haar wapen, een zilveren pot met twee ooren op drie gebogen pooten op een gouden veld, uitgehouwen zijn vier kleinere wapenschilden met de namen Potken — Munts — Ecoma en van de Putte onder de wapens.

Adrian Moens hertrouwde met Sᵃ. Mᵃ. Raket volgens grafzerk blz. 17 waarop behalve zijn en haar wapen vier kleinere schilden zijn uitgehouwen met de namen Raket — Sandra — Swinnas — en Verwik onder de wapens.

Mr. R. E. H.

Boekbeoordeelingen en aankondigingen.

1489—1889. *Eene bladzijde uit de Geschiedenis der stad Nieuwpoort. Nieuwpoort en zijne visscherij in de XVᵉ eeuw, het beleg van 20-28 Juni 1489; De Dank processie van Smith Jan door* E. d. Vlietinck. Oostende. J. Vlietinck.

Deze hoogst belangrijke studie over Nieuwpoort gedurende een vijftal eeuwen is zeer verdienstelijk samengesteld. Schrijver heeft zich voor zijn werk zeer veel moeite gegeven, en de archieven van Nieuwpoort, Oostende, Brussel, Gent en Brugge zijn door hem met de meeste volharding en nauwkeurigheid doorzocht, ten einde historisch de verschillende gebeurtenissen vast te stellen.

Enkele charters en uittreksels dier archieven laat schrijver achter zijnen arbeid volgen.

Ook blijkt uit het groot aantal noten, dat de Heer Vlietinck met vrucht de groote bibliotheken en. particuliere verzamelingen van Vlaanderen heeft geraadpleegd.

Ook omtrent verscheidene Vlaamsche geslachten bevat het werkje belangrijke gegevens; wij citeeren b. v. de geslachten Meegroet de Mijsteren, Cannoye, enz.

Het is te hopen dat de schrijver moge voortgaan met het maken van dergelijke historische bladzijden, die nuttig zijn voor de kennis van stad en land.

Annuaire de 1889. La Noblesse Belge. Première partie: généalogies; Seconde partie: Membres de la Noblesse officiellement reconnus. Première série.

In het afgeloopen jaar verscheen de 42ᵉ jaargang van den „Annuaire de la Noblesse de Belgique publié par le baron de Stein d'Altenstein", met het bericht, dat de uitgaaf zou gestaakt worden. De baron ISID. DE STEIN d'ALTENSTEIN zegt in het voorbericht, dat hij als oprichter van den *Annuaire* de redactie heeft gehad van af 1847, doch dat in 1850 hem ter zijde kwam de baron Oscar de 't Serclaes; door het overlijden van dezen laatsten op 29 Februari 1888 heeft baron d' Altenstein besloten zijn arbeid te staken. — Gelukkig is met nieuwe kracht een ijverig genealoog (wiens naam wij uit discretie voorhands moeten verzwijgen) begonnen het werk voort te zetten. Zooals men uit den boven staanden titel kan zien, is het werk in twee deelen gesplitst. Het eerste gedeelte is een voortzetting van de 42 verschenen jaargangen. De redactie stelt zich voor, daarin geslachtlijsten op te nemen van familiën die in de vroegere jaargangen nog niet behandeld zijn, of wel aanvullingen of verbeteringen aan te brengen. Van de nu behandelde genealogiën zijn vooral voor ons land belangrijk de Bossart en de Limpens, voorts bevat het de huwelijken, geboorten en sterfgevallen, die in 1888 hebben plaats gehad.

Het tweede gedeelte, zal op zich zelf later, wanneer dezen arbeid voltooid is, een belangrijk werk geven.

Daarin wordt toch, volgens orde van het alphabet de geheele Belgische adel behandeld, in dit eerste gedeelte loopt zulks van van Aefferden tot en met van den Brande. Daar Nederland en België op zoo velerlei gebied nauw verbonden zijn, kan men licht nagaan, dat dit gedeelte veel wetenswaardig, voor ons land bezit. Wij noemen slechts de geslachtlijsten van Aefferden, d'Aspermont Lynden, de Behr en Behr, de Bieberstein, van den Bogaerde, enz.

Wij hopen dat door flinke steun de redactie in de gelegenheid zal zijn, haar zoo degelijk begonnen arbeid nog jaren te kunnen voortzetten. De prijs van de twee fraaie boekdeelen is slechts 7 francs en behoeft dus de liefhebbers van genealogische studiën niet af te schrikken.

Devises Héraldiques, traduites et expliquées par M. LOUIS DE LA ROQUE, directeur du Bulletin Héraldique de France. Paris, Alp. Desaide, 1890. Prijs 6 francs.

Wederom is een hoogst verdienstelijke arbeid verschenen op het zoo uitgebreide gebied der wapenkunde, en waarop deze schrijver reeds zoo menige belangrijke bijdrage verschafte. Wij hebben slechts te wijzen op zijn *Armorial général de Languedoc* in 2 deelen en meerdere werken. Het werk dat nu voor ons ligt, getuigt wederom van den immer werkzamen geest van den Heer de la Roque.

Schrijver geeft ons niet alleen de verschillende wapenspreuken en wapenkreten van alle Fransche geslachten, maar weet daarbij tevens immer eene goede vertaling of verklaring te geven, terwijl door het naamregister, dat het werk besluit, het naslaan zeer gemakkelijk is gemaakt.

Zijn werk is eene welkome aanvulling op dat van den heer Dielitz, die een dergelijken arbeid in het licht gaf, waaraan echter zeer vele wapenspreuken van Fransche geslachten ontbraken.

Voor beoefenaars der heraldiek achten wij beide uit Berlijn gaven onmisbaar.

VON EBERSTEIN'S *Handbuch für den Deutschen Adel* in de eerste afdeeling inhoudende het *Hand- und Adressbuch der Genealogen und Heraldiker*, waarin bijna alle Duitsche en Oostenrijksche geslacht-navorschers vermeld zijn, is zooeven bij Mitscher und Röstell te verschenen.

Daarmede is «voor een deel» in eene groote behoefte voorzien.

Hetgeen de heer von Eberstein aanbiedt is inderdaad iets bijzonders, en daarom juist hoogst verdienstelijk. Het resultaat van een onvermoeide vlijt, onafgebroken en moeitevollen arbeid zien wij in het verschenen deeltje voor ons. De schrijver geeft daarin, met uitzondering van eenige onnauwkeurigheden en vergissingen, die niet te vermijden waren, zeer juist een volledige bronnenopgaven op genealogisch en heraldiek gebied. Wij hebben het verschijnen van het reeds lang aangekondigde werk met spanning te gemoet gezien en verheugen ons het werkje onzen lezers warm te kunnen aanbevelen.

Met dit handboek wordt toch een bepaalde leemte aangevuld, die ernstige navorschers reeds lang zullen hebben betreurd.

In de tweede afdeeling zal de *Deutsche Adelsgenossenschaft* behandeld worden, alsmede de daarmede verbonden vereenigingen en die adellijke orden welke zich der liefdadigheid hebben gewijd.

De 3e afdeeling wordt een handboek voor geslachtsvereenigingen (in ons land b.v. van Oordt).

Afdeeling IV wordt een handboek der adellijke stichtingen, terwijl in de laatste afdeeling een kort geschiedkundig overzicht zal gegeven worden van den tegenwoordigen Duitschen adel en zijn politieke beteekenis.

Druk en papier van het verschenen deeltje konden en moesten o. i. veel beter zijn.

Der Superintendent und erste Hofprediger M. Johann Hector Dietz, seine Vorfahren und Nachkommen. Ein Familiënbuch von DR. ALEXANDER DIETZ. *Als Manusscript gedruckt*, Frankfurt, 1889.

Schrijver van deze zeer belangrijke familiestudie behandelt de geschiedenis van zijn geslacht op eene wijze die navolging verdient. Zijne arbeid getuigt dat hij de verschillende gebeurtenissen, die plaats hebben gegrepen in het geslachtsleven zijner voorvaders in verband heeft gebracht met de geschiedenis en de toestanden, in welke de reformatie zoo diep ingreep.

De biographische bijzonderheden, de gemoedstoestanden omtrent de verschillende personen zijn op eene merkwaardige wijze verzameld en vastgesteld.

De levensbeschrijving van Johann Hector Dietz, mag. phil., Superintendent, Erster Hofprediger Consistorialassessor, Präsident des Definitoriums und Pädagogiarch zu Darmstadt, is hoogst belangrijk en ook voor de godsdienstgeschiedenis van Duitschland en meer speciaal voor die van Hessen, zeer lezenswaardig.

Belangrijk ook voor Nederland is het, 't huwelijk er in aan te treffen van onzen beroemden landgenoot, den hoogleeraar Jacob Molenschot; hij toch is gehuwd met Sofie Struker, zijnde de kleindochter van een Dietz.

De waarde van het fraaie werk wordt nog ten zeerste verhoogd door het uitvoerige naamregister en de stamtafels, welke een duidelijk overzicht geven der familie, waarvan ook een tak in de Nederlanden bloeide.

Slechts vinden wij het jammer dat het wapen der familie, dat het titelblad versiert, niet kunstvoller is opgevat.

De heer Adolf Bachofen von Echt te Nussdorf bij Weenen, wel bekend voor zijne geschenken van familiepenningen aan het Koninklijk Penningkabinet te 's-Hage, zond ons dezer dagen eene brochure getiteld: *Die Münzen der Familie Bachofen von Echt* von OTTO F. MÜLLER, met drie platen.

De schrijver begint, met ons in korte trekken de genealogie van het geslacht te doen kennen, terwijl hij ook met een enkel woord den oorsprong der familie aanroert, die het eerste voorkomt in de Nederlanden en later in Saksen bloeide.

In de volgende bladzijden beschrijft hij het twaalftal familiepenningen in den loop der eeuwen vervaardigd ter gedachtenis aan de verschillende verdienstelijke leden van dit geslacht.

Penning N°. 1 zonder jaartal, een middellijn hebbend van 42 m.M. Deze penning moet tusschen 1698 en 1713 geslagen zijn en stelt aan de avers voor het borstbeeld van Johann Friedrich Bachov von Echt, de revers vertoont diens wapen. De penning is gegraveerd door den beroemden Christian Wermuth in Gotha. Bij gelegenheid van den 70sten verjaardag van bovengenoemden Joh. Fr. Bachov von Echt, minister, sloeg Johann Christian Koch, leerling van Wermuth, 2 penningen van 47 m.M. middellijn, welke wederom het borstbeeld van den jubilaris aan de avers vertoont, de revers geeft ons een zeilend schip te aanschouwen, op welks boegspriet de godin der gerechtigheid is gezeten met schalen en zwaard en waarboven de woorden: «Integra Fortvna et Fama.» Van dezen penning bestaat echter een tweede revers welke in 20 regels de verdiensten vermeldt van Joh. Fr. Bachov von Echt.

Drie jaren later werd door Koch wederom een penning gesneden van 31 mM. middellijn die eveneens het borstbeeld van den minister vertoont en aan de revers een met wolken omgeven zuil met 't randschrift PONDERIBVS — FIRMATA SVIS.—

Penning N°. 5 is meer een stuk gewijd aan het familieleven van den minister en is van de hand van Christ. Wermuth. De voorzijde geeft ons de busten van den minister en diens echtgenoote te zien met randschrift, terwijl de revers in 21 regels het overlijden meldt van zijne vrouw op den 7en Sept. 1716. Deze penning heeft ook eene doorsnede van 42 cM.

N°. 6 Is een begrafenispenning op zijnen zoon in 1736 overleden.

De penning gesneden door Vestner in Neurenberg, 41 mM. middellijn vertoont het borstbeeld des Oberconsistorialpräsidenten und Landesregierungs-directors B. v. E. en het randschrift IO - FRID - BACHOV. - L - B - AB ECHT. - S - C - M - CONS. - INT - ATQ - CANC. - S - GOTH. - en aan de revers behalve geboorte- en sterftedatum een graftombe (kist) waarboven de faam zweeft en de woorden VIVIT GLORIA COMPLEAT-ORBEM.

N°. 7 Is een penning geslagen bij gelegenheid van het huwelijk van Johann Friederich Bachoff von Echt in 1756 en is een prachtstuk van graveerkunst. De voorzijde vertoont de busten van hem en zijne echtgenoote, gravin Henriette Caroline von Ronow.

De revers vermeldt de woorden felici matrimonio ivivnter, (sic). D IX IVNII MDCCLVI.

Nu verloopt er een tijdvak van 130 jaren, waarin geene nieuwe penningen werden geslagen.

De aanleiding tot eenen nieuwen penning gaf het zilveren huwelijksfeest van den heer Ad. B. v. E. zelf, (16 Mei 1884).

De bekende medailleur Anton Scharff te Weenen graveerde voor dit feest een munt van 48 m.M. middellijn. De penning is prachtig gesneden, vertoont aan de avers de bustes van het echtpaar met randschrift en de woorden: Zur Erinnerung au die silberne Hochzeit 16 Mai 1884, de revers het familiewapen.

De volgende penning heeft dezelfde revers en als avers het borstbeeld van Clemens Maximilian Bachofen von Echt, rijksraad en afgevaardigde van den Rijksdag, overl. te Praag in 1886.

Ook de penning met het borstbeeld van Carl Abundius Bachofen von Echt, overl. 22 Februari 1884, Kon. Pruiss. Geheim Justitieraad, is een meesterstuk, terwijl de revers het wapen vertoont met vermelding der veldtochten waaraan de heer C. A. B. v. E. deel nam.

Penning N°. 11, in Neurenberg bij Jauner gesneden.

De voorzijde vertoont het oude wapen der familie met het opschrift Bachofen von Echt. De revers het tegenwoordige wapen met het jaartal 1532.

De laatste penning eerst onlangs gereed gekomen, is een meesterstuk van den graveur Jauner te Neurenberg. Op eene grootte van 70 mM. middellijn geslagen, vertoont de voorzijde behalve het randschrift, de varianten van het wapen B. v. E.; de middenfiguur stelt een tournooiridder voor met het schild op den arm waarop het oude wapen.

De revers geeft ons het wapen te zien van den rijksgraaf Joh. Friedrich Bachoff v. Echt met de 3 helmen en de 2 griffioenen als schildhouders.

Het is te hopen dat de Heer Ad. B. v. E te Nussdorf bij Weenen voort moge gaan, dergelijke fraaie familiegedenkteekenen te doen uitvoeren.

De zegelkunde in verband met een stuk geschiedenis.

(Hierbij een zegelplaat).

Van bevoegde zijde wordt ons medegedeeld, dat het tweede deel van het Geldersche wapen ontleend is aan het oudste wapen van Zutphen. De plaat hierbij gevoegd behoort, zooals de lezer wel zal begrijpen bij het belangrijk artikel van den Heer J. A. Koopmans.

De Zegelkunde

in verband met een Stuk oude Geschiedenis.

De oude kerkregisters in ons land.
(Vervolg).

NOORDWIJK.

Ter secretarie dezer gemeente berusten:

Register van overledenen der gemeente Noordwijk van 1806—1 Maart 1811.

Register van aanteekeningen van het middel op het trouwen en begraven over Noordwijk van April 1736—1757.

Register van begraven van 1758—1790.

» » trouwen » 1758—1790.

» » begraven » 27 December 1796—29 December 1805.

Register van trouwen van 1797—1811.

NOORDWIJKERHOUT.

Alhier berust: Doopboek der Roomsch Katholieken van 1690—1769, tevens inhoudende register der gehuwden van 1691—1720.

Idem van 1769—1811.

Register van gedoopten in de Roomsch Katholieke kerk te **Vogelzang** van 1772—1811 vermoedelijk voor zoover de ouders woonden onder de burgerlijke gemeente Noordwijkerhout.

Doop- en trouwboek der Gereformeerde gemeente van 1680.

Idem van 1792—1810 tevens inhoudende huwelijken van 1792—1811, in 3 banden.

Register van aangifte van huwelijken en begraven van 1783—1805 (geen kerkelijk register).

Idem van 1736—1783 (idem).

Register van huwelijkszaken van 1727—1811.

NORG.

Het doopregister der Hervormden loopt van 1720—1811.

Een opgave van overledenen loopt van 1731—1732.

Een register van idem idem van 1806—1811.

Idem van getrouwde personen van 1735—1743.

Idem idem van 1752—1811.

Idem begraafregister van 1782—1823.

NUENEN.

Het archief dezer gemeente bevat: Doopregisters van 1614 tot en met 1810, in 11 banden. De sterfregisters bestaan van af 1614 tot en met 1810, in 12 banden. De huwelijks registers bestaan van 1616 tot en met 1810, in 13 banden; zoowel van de Gereformeerde als van de Roomsch Katholieken godsdienst.

NULAND.

Doopregister der Roomsch Katholieken van 1720 tot en met 1810, in een band.

Begraaf- en overlijdensregister van 1691 tot en met 1773, in een band.

Idem van 1774 tot en met 1810, in een band.

Geboorte-, overlijdens- en huwelijksregisters van 1696 tot en met 1748, in een band.

NUMANSDORP.

Kerk- en schrijfboek van **Cromstryen** en **Numanspolder** (ledematen, doopelingen, ondertrouw en huwelijken) van December 1653 tot Juni 1718.

Doopboek van 1719—1812, in twee banden.

Register van akten van geboorte in 1811.

Idem van aangenomen familienamen in 1811.

Trouwboek van 1719—1811, in 2 banden.

Huwelijksafkondigingen van 1811.

Verklaringen wegens huwelijksaangiften van 1822—1828.

Register van graven in de kerk van Numansdorp van 1734—1829.

Idem der aangegeven lijken te Numansdorp van April 1737—December 1764.

Idem van aangeving van het begraven te Numansdorp van 1765—1805, waarin ook is vermeld: «Ontfangh van middel op het trouwen en begraven van den termijn, ingegaan den 1en April 1731 (**Claaswaal** en Numansdorp) tot 11 Juni 1736 voorts: Register van aangeving van het trouwen te Numansdorp van 21 Januari 1765 tot 3 Mei 1810.

Register van de aangegeven lijken onder Numansdorp met lijst van 1806—1811.

Begraaf-register van October 1734—1793, Annotatie van het begraven der dooden, zoo in de kerk, als op het kerkhof te Numansdorp 12 Oct. 1734—1828, in twee banden.

Alphabetische lijst der personen, welke te Numansdorp overleden of begraven zijn (behalve de kinderen) van October 1734—1776.

Lijst van de dooden, die begraven zijn zoo in de kerk als op het kerkhof van Numansdorp, sedert pinksteren van 1706 tot pinksteren 1707 en idem van 1709—1710.

Idem, in het jaar 1789.

» » » » 1790.

» » » » 1792.

» » » » 1793.

» » » » 1794.

Registers van de akten van overlijden van Numansdorp van 20 Maart 1811—31 December 1811.

Registers van geboorten, huwelijken en overlijden van de gemeente Numansdorp, met alphabetisch register van 1812.

NUNHEM.

De oude kerkregisters voor Roomsch Katholieken welke nog in deze gemeente aanwezig zijn, loopen als volgt:

Doopregister van 27 December 1699 tot en met 1797.

Trouwregister van 1 Juli 1700 tot en met 1797.
Sterfteregister van 30 April 1700 tot en met 1797.
De drie registers in één band.

NUTH- EN VAESRADE (Limburg.)

Alhier berusten:
Doopboek van 1586—1612.
Idem van 1625—1706.
Trouwboek van 1613—1662.
Begrafenisboek van 1638—1772, in drie banden.
Doop- en trouwboek van 1706—1772, in twee banden.
Doop-, trouw- en begrafenisboek van 1773—1796, in twee banden.

De vroegere gemeente **Vaesrade** werd in 1821 met de gemeente Nuth vereenigd. Ook vóór die vereeniging maakte de gemeente Vaesrade een deel uit van de Roomsch Katholieke parochie Nuth.

De voormelde kerkregisters zijn alle van de Roomsch Katholieke gemeente, door de plaatselijke pastoors aangehouden en zijn dus doop-, trouw- en begrafenisboeken der vroegere gemeenten Nuth en Vaesrade, of der tegenwoordige gemeente Nuth.

De registers van den burgerlijken stand beginnen hier met het jaar 5 der Fransche Republiek (1797).

NYEVEEN.

Hier berusten ook de boeken van **Kolderveen** en **Dinksterveen**. **Kolderveen** behoort tot Nijeveen, **Dinksterveen** tot **Wanneperveen** (Overijssel).

Een doopregister van 13 Juni 1705—1783, in vier banden.

Idem idem van 25 April 1784 tot 1 Mei 1791 (hierin opgenomen van 26 October tot 4 December 1783).

Idem idem van 20 Mei 1791 tot 17 November 1793 (in dit boek is een trouwlijst van 1706).

Een doopboek van 26 Januari 1794 tot 16 Februari 1812, in twee banden.

Huwelijksregister van 3 October 1756—1774.

Idem van 8 December 1811, in negen banden.

Een overlijdensregister van 2 Januari 1806 tot 18 December 1811.

Kolderveen met **Dinksterveen**. Lijst der ouderlingen, diakenen en kerkvoogden van 22 Februari 1674.

Lijst der «lidmaten» van 19 April 1674.

Namen der «aangenomenen» en met attest. ingekomenen van 19 April 1674 tot 28 Februari 1700.

Doopregister van 22 Februari 1674 tot 18 October 1682; en van Dom. 3 post Epiph. van 21 Januari 1783 tot 20 September 1705.

Huwelijksregister van 22 Februari 1675 tot 30 Juli 1699.

Namen der «aangenomenen» en met att. ingekomen van 1697 tot April 1744.

Namen der «aangenomenen» en met att. ingekomen van 4 October 1744 tot 3 Juli 1746.

Idem van 14 April 1748 tot 27 November 1752.

Idem van 1 Juli 1753 tot 15 April 1764.

Doopregister van 13 Mei tot 15 Juli 1764.

Huwelijksregister van 1700 tot 13 Mei 1764, in 7 banden.

Lijst der «lidmaten» van 12 September 1764.

Namen der «aangenomene» en met att. ingekomen van 12 September 2764 tot 1 December 1776.

Lijsten der met att. ingekomen en vertrokken van 13 Mei 1778 tot 14 April 1826.

Lijst der «aangenomenen» van 22 Juli 1778 tot 't laatst van November 1780; van 23 Januari 1783 tot 12 November 1791; van 31 Maart 1796 tot 1 Juli 1825. (Met aanteekening van vertrek).

Huwelijksregister van 5 Augustus 1764, idem van 8 Mei 1794 tot 1 April 1811, in zeven banden.

Doopregister van 12 Februari 1699 tot 1812, in vijf banden.

Lijst der «onecht gedoopte kinderen» van 8 Februari 1767 tot 20 Augustus 1809.

Sterflijst van Januari 1806 tot 2 December 1811.

Begrafenislijst der te **Kolderveen** overledenen van 1 Januari 1806 tot 6 Januari 1812, in een band.

Idem idem **Dinksterveen** en elders overleden 1 Januari van 1806 tot 10 September 1811.

NIJKERK (Gelderland).

De doopboeken der Gereformeerde gemeente alhier loopen van 1524—1527 alphabetisch ontbreken de letters b. d. f. g. h. m. tot en met z.

Van 1593—1628 alphabetisch.
» 1 Januari 1634—Juli 1651.
» 1656—1669.
» 1 Januari 1796 tot 2 Maart 1812, in acht banden.

Die der Roomsch Katholieken van 24 Januari 1698 tot 20 November 1772.

Van 16 Augustus 1745 tot 29 Juni 1812.

Geboorteregister der Israëlieten van 1754 tot 1827.

De trouwboeken der Gereformeerden: van 1593—1621.

Van 1 Januari 1634—Juli 1651.
» 1656—1663.
» 1 Januari 1653—1 November 1696.
» 1 » 1771—1 Januari 1791.
» 1 » 1791—8 April 1844.
» 1 Maart 1796—1 Januari 1811.
» 1 Januari 1811—1 Januari 1812.

Die der Roomsch Katholieken van 1 Januari 1687 tot 28 October 1812.

Kostersboeken van begraven:
Van 1 Januari 1644—11 December 1679.
» 1 April 1735—30 April 1783 in 6 banden.
» 1 Januari 1781—31 December 1799
» 27 Maart 1796—8 April 1806.

Van 1 Januari 1806—1 Januari 1812, (boek van successie).

» 1 April 1806—1 Januari 1829.

Israëlieten van 20 December 1791 tot 21 Augustus 1828.

NIJMEGEN.

Protestantsche Gemeente. Doopregisters der stad van 1608—1811, in 8 banden.

Huwelijksregisters der stad van 1592—1810, in 30 banden.

Doop- en Huwelijksregister van het schependom van 1670—1811, in 4 banden.

Roomsch Katholieke kerken:

Jesuiten kerk, doopregister van 1672 tot 1676 en van 1680 tot 1811, in 2 banden.

Idem huwelijksregister van 21 October 1672 tot September 1812, in 1 band.

Predikheeren kerk, doopregister van 1675—1811 in 1 band.

Idem huwelijksregister van 1677—1811, in 1 band.

Minderbroederen kerk, doop- en huwelijksregister van 1659—1811, in 7 banden.

Augustijner-kerk, doop en huwelijksregister, van 1681—1811, in 6 banden.

Doop- en huwelijksregister van het schependom, van 4 Januari 1744 tot 1811, in 2 banden.

Waalsche gemeente:

Doopregister van 1644—1811, in 1 band.

Huwelijksregister van 1644—1833, in 1 band.

Israëlitische gemeente:

Geboorteregister van 1776 tot 1810, in 1 band.

Besnijdenisregister van 20 Juli 1782 tot 23 April 1816 in 2 banden.

Huwelijksregister van 21 December 1776 tot 22 Augustus 1796 in 1 band.

Doopregister van 16 December 1791 tot 30 April in 1 band.

Luthersche gemeente:

Doop- en huwelijksregister van 1674 —1810, in 1 band.

Dood- en weezenboek van 1771 tot 1810, in 1 band.

Voorts: Diverse doodboeken van 1769 tot 1810, in 32 banden. Benevens nog een lidmatenboekje der doopsgezinden van het jaar 1805.

OBBICHT.

In het gemeentehuis alhier zijn aanwezig, twee oude kerkregisters, van huwelijken, doop en begraven, uit de jaren 1688 tot 1796.

OBDAM.

In deze gemeente zijn aanwezig, in het archivum parochiale der Roomsch Katholieke gemeente:

Een trouwregister, getr. Matrimoniorum Junctorum-ordo van 1707 21 Juni 1805; dan in eens tot 11 Mei 1815.

Op de secretarie: Baptizatorum-ordo van 28 November 1707 tot den 29 Augustus 1763.

Het trouw- en doopboek der gereformeerde kerk te Obdam, nl., het trouwboek van 15 Maart 1712—16 Juni 1792., het doopboek van 6 Maart 1712—25 November 1791.

Doopboek van de pastorie te Obdam van den 31 Augustus 1763—19 Maart 1812.

Predikant-doopboek toebehoorende de kerk te Obdam van 14 October 1792—14 Maart 1812.

Trouw- en begraafboek Obdam, n.l. trouwboek van 12 Januari 1767—28 December 1811., begraafboek van 24 Februari 1767—21 December 1805.

St. ODELIËNBERG.

In het gemeentehuis zijn aanwezig:

De doopregisters der Roomsch Katholieke kerk loopen van 1791—1798.

De huwelijksregisters van 1791—1798.

De begraafregister loopen van 1791—1798.

ODOORN.

De oude kerkregisters dezer gemeente zijn den 20 April 1884 door brand vernield.

ODIJK.

Doopboek van 1742—1817.

Grafboek » 1721—1818.

St. OEDENRODE.

De doopboeken der Gereformeerde gemeente aldaar loopen van 12 Juli 1733 tot 12 Augustus 1810.

De doopboeken der Roomsch Katholieke gemeente aldaar loopen:

Van 16 Februari 1608 tot 17 Juni 1633.

» 10 November 1633 tot 23 Maart 1664.

» 10 November 1675 tot 23 December 1810 in acht banden.

Wat de overledenen daar ter plaatse betreft, bevinden zich:

Schepenboeken wegens het aangeven ter begraving:

Van 6 Mei 1745 tot 28 December 1810, in twee banden.

De trouwboeken der Roomsch Katholieken aldaar loopen:

Van 1 September 1675 tot 30 Maart 1726, in drie banden.

Van 20 September 1782 tot 2 December 1819, in twee banden.

Register van trouwen voor schepenen:

Van 26 Januari 1664 tot 7 April 1682, in twee banden.

» 16 Juni 1696 tot 27 Februari 1724.

» 11 November 1702 tot 11 December 1706.

» 28 Mei 1724 tot 2 December 1810, in vier banden.

OEFFELT.

Een register van gedoopten, huwelijken en overlijden der Roomsch Katholieken van 1748—1810.

OEGSTGEEST.

Alhier berusten:

Doopboeken en aanteekeningen van lidmaten der gereformeerde gemeente loopende van 1626—1812.

Trouwboeken der gereformeerde van 1645—1811.

Registers van huwelijken gesloten voor schout en schepenen van 1648—1810.

Registers van gedoopten in de Roomsch Katholieke gemeente, van **Oegstgeest, Rijnsburg, Katwijk,** en **Valkenburg** van 1679—1811.

Registers van huwelijken als voren van 1770—1811.

Registers van den impost op het trouwen en begraven, alsmede, Pro Deo van 1696—1806.

Lijsten der volkstellingen van 1795. 1797, 1809.

OHÉ en LAAK.

Alhier bestaan geen oude kerkregisters.

OIRSBEEK (Limburg).

Doopboek van 1687—1796, in een band.

Trouwboek van 1688—1796, in een band.

Overlijdensregister van 1687—1796, in een band.

Allen der Roomsch Katholieken, een ander kerkgenootschap bestond hier niet.

OISTERWIJK.

Doop- en trouwregisters van den pastoor dezer parochie:

Doopregisters van 1597 tot 1620.

» » 1621 » 1626.

» » 1627 » 1637.

» » 1658 » 1810, in 11 banden.

Huwelijksregisters van 1597 tot 1636.

» » 1659 » 1695, in 7 banden.

Trouwregisters voor schepenen der dingbank en vrijheid van Oisterwijk.

Van 1648 tot 1656;

» 1689—1808 in zes banden.

Begraafboek van alle personen welke binnen de vrijheid Oisterwijk overleden zijn, mitsgaders van **Heukelom** en **Berkel.**

Van 22 September 1730 tot 31 December 1810, in twee banden.

Registers van gedoopten en gehuwden bij de Hervormde Gemeente van Oisterwijk, de laatste ook voor **Udenhout** en **Berkel.**

Huwelijksregisters van 1648 tot 1787, in drie banden.

Doopregisters van 1648 tot 1704.

» » 1698 » 1724.

» » 1728 » 1810.

OLDEHOVE.

In het archief dezer gemeente zijn de navolgende oude kerkregisters aanwezig:

Een protocol houdende aanteekeningen van doop en huwelijk in het kerspel Oldehove van 1616—1699,

Idem van 1699—1811.

Idem van overlijden 1806—1811.

OLDEHOVE.

Idem van het kerspel **Saaksum** houdende handelingen van den kerkeraad aldaar van 1745—1793.

Idem van doop van af 1745—1811.

Idem huwelijk van 1746—1782, 1786—1811.

Idem van het kerspel **Niehove** van doop en huwelijk van 1721—1811, overlijden 1806—1811.

Aanteekeningen der school- en torenvoogden van 1800—1820.

Handelingen van den schout van 1811—1820.

In de kerkelijke archieve van Oldehove, **Niehove** en **Saaksum** bevinden zich de handelingen der kerkraden uit dien tijd.

OLDEKERK.

In het gemeentehuis alhier is aanwezig:

Het doopregister der gereformeerde loopt van 1653 tot 1811 in drie banden.

Het register der gehuwden loopt van 1653 tot 1811, in twee banden.

Het register van overledenen loopt van 1653 tot 1722.

Door den toenmaligen predikant der Gereformeerden Hendericus Carolinus van Bijler, is in 1822 eene aanteekening gemaakt van den volgenden inhoud, betrekking hebbende op de sterfregisters.

»Dit werk, als onze bedieninge niet rakende, is van ons niet agtervolgt. En ook om meer als een reden naegelaten".

Van af 20 Januari 1806 tot 1 Augustus 1811 maakt het register wederom melding van de aangegeven lijken van **Niekerk,** Oldekerk, en **Faan.**

De kerkelijke gemeente droeg eertijds en draagt nog den naam van **Niekerk,** (soms ook Nijkerk) Oldekerk en **Faan.**

Al de registers bevonden zich in één band,

OLDEMARKT.

Een doopboek der Hervormde Gemeente van Oldemarkt en **Paasloo** loopt van 5 April 1640 tot 6 Juli 1813, (1 deel).

Rekeningen van de Hervormde Diaconie van 1739 tot 1811, in 2 deelen. (Collecten bij begrafenissen met de namen der begravenen).

Boek van ingeschreven ten huwelijk:

Van 2 Januari 1679 tot 28 Januari 1682.

» 7 Februari 1722 tot 28 Juni 1732, in 2 deelen.

Boek der getrouwden van 1791 tot 1811.

Boek van kerkelijke godsdienstige inzegening van 16 April 1803 tot 18 Januari 1825.

Boek der besnijdenis van 1805 tot 1813.

Acta Sijnedrii:

Aanteekening van lidmaten in 1678.

Besluiten van den kerkeraad van 1678—1723.

Inschrijving ten huwelijk van 1725—1755.

Alle drie in 1 deel.

(Wordt vervolgd).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Vervolg).

HOOGENDIJK—VAN DOMSELAAR.

Wat toen volgde, heeft een tijdgenoot, die patriot was, op de volgende wijze beschreven: «Intusschen dat de Vroedschap vergadert was en de heer Hogendijk van Domselaar tot Raad in de Vroedschap wierd verkooren, vergaderde al een goed aantal, meestal gemeen volk, op de markt voor het Stadhuis, tot omtrent 100 in getal; maar toen de vergadering der Vroedschap zoude scheiden, kwamen er op een gegeven sein nog een aantal van soortgelijke luiden uit de naast gelegen herbergen toeschieten, zulks er, voordat de vergadering geheel gescheiden was, al een drom van over de 200 van die spitsbroeders op de markt bijeenversamelt waaren. De nieuw verkooren vroedschap, die agter de Secretarij afgegaan was, was naulijks op de hoek van de markt gekomen, off er wierdt door al die vergaderde menigte, op het gegeven sein van een heerenknecht, een driemaal herhaald hoezee aangeheven, terwijl die Heer omtrent drie huijzen de Voorstraat inging en genadert was juist tot voor het huis van den Heer Rijzick, wanneer de Brielsche Kaat Mossel, ik meen Martin de Krotin, alias 't konijnwijff (1), hem te gemoet kwam, grijpt den gepromoveerden Heer bij de arm en brengt hem weder naar de markt, alwaar hij door een deel van dat volkje werdt aangegreepen en onder een ijslijk geschreeuw van hoezee tot drie reijzen opgeheven. Deze jonge Heer was zeer ontstelt, want de opheffing geschiede zoo ruw en onbesuist, dat hij in 't heffen buiten de balans scheen te zullen raaken en voorover te tuimelen . . . . . Eene comieke vertooning zag men, toen de nieuw verkooren Vroedschap aan zijn logement off aan 't huis van zijn oom (2) in de zoutkeet gekomen was, daar hij door de Heeren van de Vroedschap, zoowel van de minderheid als van de meerderheid, en andere heeren wierd gecomplimenteert, terwijl men terzelver tijd in de voorzaal zag treeden om hun compliment aan de familie af te leggen als bierdragers, schippers en veele andere zoortgelijke, die den eene zijne hoosblooken voor de kamer nederzette, en een ander die uit een kort stompje rookte en hetzelve op zijn duim uitsloeg, alvoorens in de kamer te treeden, en weder andere hielden hunne hoosbloken aan, toen zij hun compliment afleiden».

Den 1sten October 1784 en 1794 werd Adrianus Johannes Hoogendijk benoemd tot schepen, den 1sten October 1785 tot raad in 't college der Magistraten, den 1sten October 1788 tot burgemeester.

In 1795 als vroedschap ontslagen, verhuisde hij weer naar zijn geboortestad; volgens den Heer Van Wessem was hij in 1806 heemraad van Neder Betuwe en vermeldt de bovengenoemde grafzerk dat hij, lid zijnde van het gemeentebestuur en gerecht en dijkstoel, den 23sten Januarij 1811 overleed. De bladzijde, waarop dat te lezen staat, gewaagt tevens van twee zonen, door Adr. Joh. Hoogendijk nagelaten: 1°. Mr. Benjamin Johannes Cornelis Hoogendijk van Domselaar, geboren 1 April 1792, overleden 2 Februarij 1857, lid van den raad der gemeente Tiel; 2°. Mr. Otto Cornelis Hoogendijk van Domselaar, geboren 28 Februarij 1794, overleden 3 Maart 1874, lid der Provinciale Staten van Gelderland, in 1813 garde d'honneur. Van deze zonen maken de Brielsche doopregisters geen gewag. Den naam van Domselaar ontmoette ik in de registers nog slechts een' enkelen keer. Men vindt namelijk in een Trouwregister opgeteekend, dat den 20sten April 1783 te Brielle trouwden Frederik Willem Baron van Bassewits j. m., luitenant in garnizoen te Brielle, en Johanna Cornelia Benjamina van Dompselaar.

Behalve de genoemde staan nog andere personen, Hoogendijk genaamd, in de Brielsche registers geboekt. Den 12en Junij 1768 zijn ondertrouwd Aarnout Hoogendijk Roosendael, j. m. geboren en wonende te Geervliet, en Geertruid Jongejan j. d. geboren en wonende te Hekelingen. Met att. dd. 26 Junij naar Hekelingen. — Den 30sten Augustus 1789 zijn ondertrouwd Cornelis Kluit Jansz. geboren in den Oudenhoorn, wonende te Brielle, weduwenaar van Neeltje Jongejan, en Cornelia Hoogendijk j. d. geboren en wonende te Geervliet. Met att. dd. 13 Sept. naar Geervliet. Daar deze Aarnout en Cornelia Hoogendijk evenals Arie of Adriaan Hoogendijk geboren werden te Geervliet, vermoed ik dat zij tot hetzelfde geslacht behoord hebben. Ik heb geen enkelen grond om dat te vermoeden ten aanzien van Jacob Jansze Hoogendijck (1),

(1) Deze Brielsche Kaat Mossel was een bontverkoopster of poelierster, bijgenaamd de Krootin.

(2) Damas Cornelis Hoogendijk.

(1) Blijkens akten van 15 Mei 1626, 5 Januarij 1627 en 28 Februarij 1632 was de woonplaats van dezen man eerst St. Annapolder en vervolgens Brielle. Hij is ook vermeld in Bodtboeck, begonnen 1624 blz. 118 en 346, en Bodtboeck, begonnen 1641, blz. 29. Op de laatste bladzijde is sprake van een huis, toebehoord hebbende aan Jacob Jansz. Hoogendijk en in 1641 door zijn kinderen en erfgenamen verkocht. Een zoon zal geweest zijn Jan Jacobsz. Hogendijck j. m. van Rockanje, 11 October 1654 te Brielle ondertrouwd met Arentje Wisse j. d. mede van Rockanje. Met att. dd. 7 November naar Rockanje. Dit echtpaar won: Jannetje, gedoopt 17 October 1655, getuige Nelletje Wisse; Jacob en Soetjen, gedoopt 24 Januarij 1657. In Kerkeraadsacta van 31 October 1658 is Arentje Wisse nog vermeld, maar zij leefde niet lang meer. Jan Jacobsz. Hoogendijk wedr., wonende te Brielle, 7 September 1659 ondertrouwd met Arentje Bouwens j. d. Met att. dd. 21 September naar Nieuwenhoorn. Den 28en Augustus 1661 gedoopt Soetie, vader Jan Jacobsz. In eene aanteekening van 1662 is sprake van een huis, laatst in bezit van Jan Jacobsz. Hogen-

Hendrik Hoogendijk (1), Claes Alderse Hoogendijk (2), Soetje Jobs Hoogendijk (3), Pieter Jobsze Hoogendijk (4), Barent Jobsze Hoogendijk (5) en Fijtje Cornelis Hoogendijk (6), mede in Brielsche Registers vermeld.

IX

FAUVARQ.

Den 12den Augustus 1710 zijn te Brielle getrouwd Noach Fauvarq (Fauvarque, Fauvarcq) j. m. geboren te Leiden, en Soetje Copper (Kopper, Coppers) j. d. geboren te Brielle, beiden te Brielle wonende. Het echtpaar won: Johanna Maria, gedoopt 18 September 1711; Johanna Maria, gedoopt 7 Maart 1713; Pieter, gedoopt 26 April 1716; Pieter, gedoopt 1 Augustus 1717. Bij den doop dezer kinderen was Johanna Courtenius getuige (1). Den 16den Januarij 1725 werd Soetje te Brielle begraven en Noach Fauvarq hertrouwde met Regina Wijnanda Cloppenburg, j. d. geboren te Amsterdam en wonende te Sassenheim. Na den 4den Augustus 1726 te Brielle ondertrouwd te zijn, ging hij met att. dd. 18 Augustus om te trouwen naar Sassenheim. Bij zijn 2de vrouw won hij: Maria Elisabeth, gedoopt 23 April 1728, getuigen Gerhardus Cloppenburg en Maria Domburg; Gerard, gedoopt 26 December 1732, getuige Johanna Fauvarq; Gerardus Jacobus, gedoopt 13 Augustus 1734, getuigen Ruardus Cloppenburg en Jacoba Simons; Johannes Gerardus, gedoopt 29 Januarij 1736, getuige Catharina Fauvarq, weduwe Johan Carpentier; Johanna Adriana, gedoopt 9 Februarij 1738, getuigen Gualtherus Justinus Cloppenburg, Johanna Adriana Cloppenburg; Noach, gedoopt 17 Junij 1740.

Drie kinderen van Noach Fauvarq werden begraven 5 Julij 1712, 1 October 1733 en 16 December 1734; hij zelf 26 October 1740. In leven was hij apotheker, in 1713 werd hij aangesteld tot stadsapotheker (2). Bij de Waalsche Gemeente te Brielle fungeerde hij eerst als diaken en vervolgens als ouderling.

De kerkeraadsacta der Hervormde Gemeente te Brielle vermelden, dat Pieter Fauvarq, in 1737 op belijdenis aangenomen tot lidmaat der kerk, in 1740 met attestatie van Dordrecht kwam (3). Den 2den September 1742 zijn te Brielle ondertrouwd Pieter Fauvarcq j. m. geboren en wonende te Brielle, en Maria Wijnanda Cloppenburg j. d. geboren en wonende te Sassenheim. Met att. dd. 17 September 1742 naar Sassenheim om te trouwen. Het echtpaar won: Gerardus, gedoopt 9 October 1744; Noach, gedoopt 25 Maart 1746; Gualtherus Johannes, gedoopt 12 November 1747. Doopgetuigen waren Gerardus Cloppenburg, Maria Elisabeth Domburg, Gualtherus Justinus Cloppenburg en Johanna Adriana Cloppenburg. Den 6den Januarij 1748 werd een kind van Pieter Fauvarq begraven; hij zelf den 28sten September 1773 (4), nalatende eene weduwe en twee zonen; zijn weduwe den 22sten Maart 1797, oud ruim 85 jaar, nalatende kindskinderen (5).

Den 1sten October 1755 werd Pieter Fauvarq benoemd tot schepen. Evenals zijn vader was hij diaken van de Waalsche Gemeente en kapitein van het Oranjevendel.

---

dijck, en nu verkocht door den voogd van zijn nagelaten weeskind (Bodtboeck 1660, blz. 106.)

(1) Vermeld in een akte van 24 Maart 1671.

(2) In een akte van 3 Mei 1677 genoemd veerman van Den Briel op Maassluis.

(3) Den 6en Januarij 1669 gedoopt te Brielle Loedewich, zoon van Loedewich van Holten en Soetje Jobs Hoogendijk; getuigen Leentje Cornelis en Jan Schouten.

(4) Pieter Jobsze Hoogendijk, wonende onder den banne van Rugge, 14 Febr. 1677 te Brielle ondertrouwd met Jannetje Jans j. d. wonende mede aldaar. j. m., is niet genoteerd dat hij trouwde. Naderhand trouwde hij, waarschijnlijk elders, met Catharina Cents, althans men vindt de volgende kinderen van Pieter Jobsze Hoogendijk en Catrijntje (Catharina, Caetje) Cents: Aagje, gedoopt 20 Augustus 1679; Job, gedoopt 9 October 1680; Job, gedoopt 8 Febr. 1682; Cent, gedoopt 1 October 1684; Neeltje, gedoopt 30 Maart 1687; Cornelis, gedoopt 29 Januarij 1690; Aegje, gedoopt 21 September 1692; Willem, gedoopt 30 October 1695; Jan, gedoopt 23 Maart 1698. Als doopgetuigen staan o. a. vermeld Cornelis Jobsze, Pleuntje Jobs en Aebelijnte Jobs. Job Pietersze Hoogendijk 1703 aangenomen als lid der Herv. kerk (Acta van 25 Januarij in 1703), Cent Pietersze Hoogendijk in 1709 (Acta 20 Januarij 1709). Den 12en Junij 1718 te Brielle getrouwd Vincent Hoogendijk j. m. en Leuntje van der Bel, j. d. beiden geboren en wonende te Brielle. Den 29sten October 1720 getrouwd Leuntje van der Bel, weduwe van V. Hoogendijk en Paulus Delia weduwnaar. — Neeltje Hoogendijk, in 1706 aangenomen als lid der kerk Acta 28 October 1706), trouwde 21 Mei 1724 als j. d. met Jacob van der Velde j. m. — Cornelis Hoogendijk, in 1711 aangenomen als lid der kerk (Acta van 22 October 1711), trouwde als j. m. 22 Mei 1718 met Cornelia van der Poel j. d. die hem schonk: Kaatje, gedoopt 12 Maart 1719, getuige Kaatje Hoogendijk; Caetje, gedoopt 22 Maart 1722, getuige Aegje Hoogendijk. Willem Hoogendijk j. m. 7 September 1728 te Brielle getrouwd met Neeltje Waterman, weduwe van Leendert van Wijngaarden, den 12den September 1741 hertrouwd met Elisabeth van Cuijlenburg weduwe, die als weduwe van W. Hoogendijk den 18den Julij 1773 stierf en wier nalatenschap kwam aan een' vollen broeder van de overledene.

(5) Barent Jobsze Hoogendijk j. m., wonende in de Tinte, 20 April 1681 te Brielle getrouwd met Cornelia Cornelis j. d. wonende onder Rugge, bij wie hij won: Job, gedoopt 8 Februarij 1682; Jaquemijntje, gedoopt 24 Januarij 1683; Jobje, gedoopt 30 Mei 1689; Jobje, gedoopt 26 Junij 1691.

(6) De kerkeraadsacta van 24 April 1710 vermelden haar als met attestatie gekomen van Maassluis.

---

(1) In eene Magistraatsresolutie van 2 September 1713 komt Noach Fauvarq voor als behuwdzoon van Johanna Cortenius, laatst weduwe van Cornelis van der Veer. In plaats van Cortenius heeft men Courtenius te lezen. Den 18den Julij 1673 trouwde Johanna Courtenius, j. d. te Amsterdam, met Johan Coppert j. m.

(2) Res. Mag. 2 September 1713.

(3) Acta van 21 April 1737 en 23 October 1740.

(4) Volgens J. Kluit stierf hij 25 September.

(5) In het doodenregister heet zij Wijnanda Maria.

Gerard Fauvarcq, zoon van Pieter, in 1760 aangenomen tot lidmaat (1), studeerde te Leiden en kwam van daar in 1768 met kerkelijke attestatie terug als Med. dr. (2). Volgens de M. S. Jaarboeken van J. Kluit, werd Dr. Gerard Fauvarcq in 1780 door Heeren Commissarissen van de Posterij aangesteld «tot tweede commis op het generaal postcomptoir" te Brielle. Als stadsdoctor staat hij vermeld in de Magistraatsresolutie van 11 Maart 1786. Op de lijst der Vroedschappen vindt men hem onder n⁰. 206, op de lijst der ouderlingen van de Waalsche Gemeente sub. n⁰. 43. Den 1sten October 1777 en 1779 werd hij benoemd tot raad in 't College der Magistraten, den 1sten October 1769, 1772, 1774, 1776, 1778, 1780, 1781, 1783 tot schepen. In 1783 werd hij, in plaats van Augustinus van der Crap, gekozen tot penningmeester van de groote visscherij en pilotage op de Maas (3). Volgens J. Kluit kreeg hij die betrekking, zonder, gelijk het gebruik was, om de recommandatie van den Prins te hebben verzocht, welke handelwijze door den berichtgever (een patriot) genoemd is een blijk, dat in Fauvarcq «eene waare en regte vaderlandsche ziel huisveste" en een bewijs dat hij «geene zoo verachtelijke als slaafsche recommandatien van den Prins Erfstadhouder meer erkennen wilde". In 1784 deed Gerard Fauvarcq aan de Vroedschap eene propositie om «de burgerij in de nieuwe en verbeterde militaire exercitie te oeffenen", maar dit voorstel vond bij de prinsgezinde meerderheid geen bijval en werd afgestemd (4). Den 7den October 1770 trad Dr. Gerard Fauvarcq in den echt met Maria Adriana Faber van Egmond, gedoopt te Brielle 2 Februarij 1749, dochter van Antonius Faber en Cornelia van Egmond. Het echtpaar won:

Petrus Marius, gedoopt 20 Februarij 1771.
Cornelia Maria, gedoopt 9 Augustus 1772.
Antonius, gedoopt 8 Julij 1774.
Gerard, gedoopt 21 April 1776.
Catharina Elisabeth, gedoopt 3 April 1778.
Maria Louisa, gedoopt 16 Februarij 1780.
Geertruida Martina, gedoopt 29 Junij 1783.

Jean Henri, geboren 26 Augustus, gedoopt in de Waalsche kerk 28 Augustus 1786. Als doopgetuigen fungeerden Petrus Fauvarcq, Maria Wijnanda Cloppenburg, Antonius Faber, Cornelia van Egmond, Johannes Gerardus Fauvarq, Catharina Elisabeth Nieuwenhuis, Abraham van der Ceel (?), Geertruida Viervant, Jan Hendrik Swalmius.

Nalatende eene weduwe en 8 kinderen stierf Dr. Gerard Fauvarcq aan een rotkoorts, oud 41 jaren en circa 5 maanden; den 6den Maart 1786 werd hij te Brielle begraven.

(1) Acta van 13 Julij 1760.
(2) Acta van 17 Julij 1768.
(3) Res. Vroedsch. 10 October 1783.
(4) Ress. Vroedsch. 24 Augustus en 25 September 1784.

Den 8sten Augustus 1790 zijn te Brielle ondertrouwd de minderjarige Petrus Marius Fauvarcq en Wilhelmina Bax, j. d. te 's-Gravenhage. Met att. dd. 18 Augustus om te trouwen naar Den Haag. Het echtpaar won: Gerardina Johanna, gedoopt 13 Julij 1791, begraven 15 October 1793; Anna Maria, geboren 28 November 1793, gedoopt 1 December, getuige Anna Maria Hoogeboom.

Cornelia Maria Fauvarcq, j. d. 13 December 1789 te Brielle ondertrouwd met Louis Hubertus, j. m. luitenant onder het 1ste bataillon van het Regiment Zwitsers van den kolonel de Gumoëns, in garnizoen te 's-Hertogenbosch. Met attestatie dd. 20 December naar Den Bosch om te trouwen. Den 28sten October 1794 werd een zoon van dit echtpaar, Gerardus Louis, geboren. Bij den doop van 't kind, den 9den November, was getuige Maria Wijnanda Cloppenburg wede Pieter Fauvarcq.

De kerkeraadsacta van 17 Julij 1768 vermelden Johannes Fauvarcq als aangenomen tot lidmaat, en een doopregister deelt mede, dat 10 December 1779 gedoopt werd Johanna, onecht kind van Johan Fauvarcq en Cornelia Kruijskerken. Deze Johannes zal Pieters broeder geweest zijn.

De 24sten Mei 1801 zijn te Brielle getrouwd Theodorus Joseph Lachenal j. m. en Johanna Fauvarq j. d. geboren te Brielle. Deze man kwam van Luik, zijne geboorteplaats, en kreeg den 24sten Julij 1800 te Brielle het recht van poorter. In 1801 werd hij op belijdenis aangenomen tot lidmaat der Hervormde kerk (1). In 1796 had hetzelfde plaats met Johanna Fauvarq (2).

Bij Johanna won Lachenal: Johannes Hubertus, geboren 3 September 1802; Cornelia, geboren 3 November 1804.

Ten besluite van dit artikel meld ik nog, dat in de kerkeraadsacta van 12 April 1812 onder de na afgelegde belijdenis aangenomen personen voorkomt Maria Fauvarck.

X

TAEL.

De Naamlijst der Vroedschappen vermeldt 4 heeren Tael (Taal): Anthony Tael (N°. 20), Cornelis Tael (N°. 90), Dr. Anthony Tael (N⁰. 125), Mr. Cornelis Taal (N°. 167).

Een persoon van dien naam komt reeds vroeg voor. In de Rekening van de kerkmeesters der St. Catha-

(1) Acta van 12 April 1801.
(2) Acta van 17 Julij 1796.

rina-kerk, loopende van «derthiendach" (1) 1502 tot «derthienavont" 1503, leest men fol. 11: «Betaelt Pier Tael als graftmaker van dat hij in der kercken arbeit geweest heeft etc". Fol. 13: «Betaelt P. Tael van dat hij een half jaer ende zes weken gebayaert ende geblasen heeft V sc. VI gr". Fol. 14 verso: «Betaelt Pier Tael van een half jaer ende VI weken geblasen te hebben ten loven van den heiligen houte etc". In de Rekening dierzelfde kerk, loopende van 13 dag 1532 tot 13 avond 1533 vindt men onder den «ontfanck van sepultueren etc." den volgenden post: «Van Aelkin Pier Taels sepultuere ende groote clocke 13 sc. gr".

Een zoon van dezen Pieter Tael zal geweest zijn Cornelis Pietersze Tael, te Brielle begraven 26 October 1556. Zijn vrouw, Marijtge Daniëls dochter, werd aldaar den 2[den] April 1555 begraven. In 1546 en andere jaren was Cornelis Pietersze Tael schepen (2), den 1sten October 1552 werd hij verkozen tot raad; meer dan eens tot burgemeester (3).

In eenige Thesaurie-Rekeningen vond ik vermeld Pieter Cornelisze Tael. In de Rekening over 1563—1564 staat onder de betaalde losrenten deze post: «derffgenaemen van Jan Arentsze Tinnegieter, nu Pieter Cornelisze Tael, een jaer renten verschenen etc". Dezelfde post komt voor in de Rekeningen over 1564—1565, en 1565—1566; maar in die over 1586—1587 leest men: «Tmannenhuys der stede van den Brijelle, quondam Pieter Cornelisze Tael, een jaer renten etc". In Resol. 18 Februarij 1548 komt Pieter Cornelisze Tael voor als lid der stedelijke regeering.

Meer dan van dezen Pieter Cornelisze Tael vond ik gewag gemaakt van Daniel Cornelisze Tael. Onder de Resoluties van het jaar 1578 treft men de twee volgende aanteekeningen aan: Up huijden soe es bij mijnen heeren die burgemeesters ende gerechte dezer stede geresolveert, dat men Lenert Adriaensze jonge comen als gestelt ende gecommitteert tot het bouckhouderschap vandt suijdteyndtsche gasthuijs zal insinueren, dat hij hetzelfde aenvaerde ofte dat men hem tegens de voorsz. stede te gijsel sal leggen. Actum coram omnibus upten 20 novembris 1578". — «Ten zelven daege compareerde voor mijnen voorsz. heeren Daniel Cornelisze Tael ende accepteerde in de plaetze van Lenert Adriaensze coomen voorn., zijnen vader, het bouckhouderschap vandt zuijteijntsе gasthuijs, mitz dat men hem nyet meer dan voor dezen jaere daermede sal belasten.» Eene aanteekening van 3 Augustus 1599 luidt: «Es thuijelick tusschen Daniël Cornelisze Tael ende Jannetgen Boisers voor de Magistraet bevesticht". In 1579 werd door de Stedelijke Regeering aan Daniel Cornelisze Tael en Boudewijn Vincentsze de brouwerij, die in 't voormalige Convent van St. Catharina gevestigd was, gegeven «in eenen euwigen erffpacht" (1). Als bezitter eener vicarie is Daniel Cornelisze Tael vermeld in Res. 3 Junij 1606 en in de Rekening der geestelijke goederen enz. over 1591, fol. 12 (2). In Res. 19 Mei 1610 is sprake van eenige «gemeten lants van den boel van Daniel Cornelisze Tael". Het vermoeden dat de man toen gestorven was, wordt zekerheid door eene aanteekening van het jaar 1609, voorkomende blz. 2 verso Bodtboeck, begonnen 1609, en luidende: Alsulcken huijs ende erve streckende etc. . . . . . als Daniel Cornelisze Taell tselve in sijn leven lest beseten ende bewoont heeft ende d' erffgenaemen van Lenaert Ariensze jonge coomen tselve alsnu vercocht hebben etc (3)». Dat Daniel Cornelisze Tael onderscheidene kinderen kreeg, zegt ons de Thesaurie-Rekening over 1586—1587, welke fol. 8 verso het volgende onder 't hoofd «lyfrenten vercocht in Meije 1578" te lezen geeft:

«Daniel Cornelisze Tael ten lyve van Cornelis Danielsze ende Marijtgen Daniels dr. een jaer renten etc.

Dezelve ten lyve van Claes ende Pieter Danielszoon, die overleden is, een jaer renten etc.

Dezelve ten lijve van Styntje Daniels dochter, die overleden es ende Adriaen Danielsze een jaer renten etc.»

In de Thesaurie-Rekening over 1596—1597 staat Cornelis Danielsze als overleden vermeld. In die over 1600—1601 komt Marijtgen Daniels dochter niet meer voor. Die over 1607—1608 heeft alleen den volgenden post: «Daniel Cornelisze Tael ten lyve van Stijntge Daniels, die overleden es ende Adriaen Danielsze een jaer renten etc". Dezen post heeft ook de Rekening over 1617—1618, maar in margine staat bij Adriaen Danielsze het woord *obijt*.

(1) D. i. de Drie koningendag of de 6de Januarij, welke dag gerekend werd de 13de dag na dien van Christus' geboorte te zijn.

(2) Ress. 20 Maart 1546, 20 Augustus 1547, 12 Maart 1548, 24 December 1549 e. a.

(3) Zie Rekening St. Pieterskerk 1552—1553 fol. 12 verso en Res. 18 Julij 1556.

(1) Zie blz. 155 en 156 van mijne *Bijdrage tot de Geschiedenis van de Brielsche kloosters van St. Catharina en St. Clara.* geplaatst in *Bijdragen* van Dr. R. Fruin, Reeks III, Deel II.

(2) In 1606 verzocht Daniel Cornelisze Taell, poorter van Brielle, om „approbatie van collatie van beneficie op zijn soon Adriaen Danielsze Taall". Zie Res. Holl. 23 Februarij 1606, fol. 60, en Res. Vroedschap 22 October 1610. In de Rekening van de geestelijke goederen over 1615 komt fol. 18 de volgende post voor „Adriaen Danielsze Tael in plaetse van Daniel Cornelisze Tael, zijnnen vader, es van den derden penninck zijnder vicarie, specterende op St. Annen in de Maerlantsche kercke, importerende 8 ponden 's jaers, geremitteert, dus hyer . . . . memorie".

(3) Onder deze aanteekening staat: „Bij Adriaen Danielsze Tael voor hem selven ende oom ende erffvoocht van de nagelaten kinderen van sijn broeders ende susters, ende Jan Lenaertsze Keyser, oom van sijn broeders kinderen, geprocreert bij Maritgen Daniels, erffgenamen van Lenaert Ariensze jonge cooman".

Aanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis.

(*Vervolg*).

9 July 1737 tr. te Eede. Petrus Patricius Blondere j. m. geb. van Aardenburg met Magdalena de Fra j. d. van alhier, beyde won. alhier.

15 Sept. tr. tot Ede. Pieter Trip j. m. van 's-Hertogenbosch met Catharina Holman j. d. van Haarlem, beyde alhier wonende.

7 Nov. Isaac Ketelaar j. m. geb. alhier met Maria Jacomina van Sassen j. d. mede alhier en te samen hier wonende.

24 Oct. ondertr. Pieter Hennequin Petri Filius j. m. van alhier met Maria Elizabeth Eckermans j. d. van Limbregt bij Zittert.

16 Nov. Jan Michiel Heelt j. m. van Anspach diend^e^ in 't regt van d'Hr. Brigadier de Blansacq in de comp. van d'Hr. Captn de Jonge met Maria van der Weyde w^e^ van Jacob van de Laar beyde alhier won.

— Attest. om elders te tr. Diderik Hendrik van Munnik j. m. vendrig in 't reg^t^ van d'Hr. Brigadier de Blansacq met Dina van Andel j. d. te Breda.

— Attest. om elders te tr. Willem Provo j. m. Luytenant in 't reg^t^ van d'Hr. de la Rocque met Juff^r^ Pieternella van Duysel j. d. won. te Breda.

3 Dec. Matheus van de Casteel j. m. geb. van Aardenburg Captn in 't reg^t^ van d'Hr. Overste Soute in garnisoen ter Tholen met Maria Eversdijk geb. van Goes w^e^ van de Luit Arnoldus Alardus de Jonccheere won. alhier.

28 Nov. ondertr. attest. om elders te tr. Moyse Martin de Campagne j. m. van Rotterdam won te Aardenburg met Adriana Godin j. d. geb. van Waterland won. alhier.

5 Dec. ondert. attest. om elders te tr. Gisbrecht Brands j. m. geb. van Wamel diend^e^ onder d'Hr. overste Soute in de Comp. van d'Hr. Captn Casteele met Kornelia Verbade j. d. van Halteren.

13 Feb. 1738 Johan Jochem Engelhard w^r^ van Margaretha Gabriels diend^e^ onder de Comp. van d'Hr. Luitenant Coll. Gielinck met Johanna Maes w^e^ van Arnoldus Streur.

30 Jan. ondert. Johan Ulrich j. m. van Salese in Bohemen met Marie Elizabeth Jonquai j. d. van Teu in 't land van Luyk.

27 Feb. Jan de Jonge w^r^ van Janneke van de Woestyne won. tot Oostburg met Elisabeth de Vulder w^e^ van Jan Hendricks alhier.

6 Maart. Johannes Sinaber w^r^ van Anna Maria Cornelia Brusseel met Johanna Veronica de Kock j. d. won. in den polder bewester Eede.

22 Maart. ondertr. attest. om elders te tr. Jacob Bogaard w^r^ van Francina Catharina de Lange won. alhier met Maria Buteux won. in 's-Gravenhage.

6 April ondert. attest. naar Aardenburg. Machiel de de Neve j. m. van St Kruys bij Brugge met Mary Magriete Laroese w^e^ van Pr Fylip Benouw won. beyde op Heyle.

1 Mey Pieter Bernard Verkruice j. m. geb. van Heile met Johanna Cornelia de Caluwé j. d. geb. bij Wester Ede.

12 Juny Bernardus Leenders Sergt onder 't regt van d'Hr. de la Roque onder de Comp. van d'Hr. Schwendler w^r^ van Maria Geertuy Calloy met Godelieve van Houten j. d. van Hemelgem bij Cortryk won. alhier.

22 Mey. ondert. attest. naar Middelburg. Pieter van Geldere w^r^ van Janneken Smits, diend^e^ onder 't regt. van d'Hr. Brigadier Blansac in de Comp. van d'Hr Major Schmeling met Ploontje Donckers w^e^ van Olivier Meulemeester won. tot Middelburg.

26 Dec. 1738. Jan Janssen w^r^ van Johanna van Kuyck met Jacomina Kerfyzer w^e^ van Hendrick de Man.

29 Jan. 1739. Cornelis Tholens j. m. van Biervliet won. in den polder Bewester Eede met Maria Benoot j. d. won. mede in voorn. polder.

16 April 1739. Hendrik van Nimwegen j. m. van de Graeff met Johanna Rovers j. d. van alhier, beyde te Doornik won. alhier.

29 April. Adriaan van Bommel w^r^ van Maria Elysabeth van Uffele te Bergen op Soom met Johanna Helena Lintheymer w^e^ van Anthonius le Roy won. alhier.

30 April. Cornelis Goudriaan j. m. geb. Van Bergen op zoom diend^e^ onder 't reg^t^ van d'Hr. Brigadier de Blansac met Pieternella van der Horst j. d. geb. won. alhier.

30 April. Jozeph Hubert j. m. diend^e^ in 't reg^t^ de la Roque in de comp. van d'Hr. van Hooff met Christina Reynders j. d. geb. van de Graaf won. alhier.

7 Mey. Willem Harmen van Hall j. m. diend^e^ in de comp. van d'Hr. Geeling in 't reg^t^ van Coll Glabbeek van Mastrigt met Hester Morell j. d. van 't Cadsantze dorp, beide won. alhier.

24 Mey. Bartel de Gelindt w^r^ van Maria Susanna van de Casteele met Jerina Allard j. d. van Biervliet, won. beyde alhier.

31 Mey tr. te Eede. Jan Hendrik Everts j. m. van Sluys met Helena Tistelet j. d. van St Maartensdijk, won. alhier.

10 Oct. ondertr. attest. na ter Veere. D'Hr. Capteyn Philip Wilhem de Schmeling j. m. van Maastrigt met Juff^r^ Margarita Maria Verelscht j. d. van Vere.

10 Dec. tr. te St Anne. François de Wolf w^r^ van Dina van de Walle met Elisabeth Librechts w^e^ van Pieter Pistorius.

21 Mey 1740. Joosdokus van Lankeren j. m. geb. van Lilloo won. in de polder Bewester Eede met Bresyte

Lamotte j. m. geb. van Cysele won. tot Heyle.

2 Juny. Jan van Dale w^r^ van Janneke van Opstal met Dina Durand w^e^ van Bastiaan Spijk, beyde hier won.

22 Sept. ondertr. attest. na Voorburg. Carel Frederik Horstman j. m. geb. van Anhalt Berneborg, thans won. te Voorburg met Magtelda Magdalena de Sandra j. d. geb. te Utrecht won. te Voorburgh.

2 Oct. ondertr. attest na den Haag. Jan Stanislaus Fabricius geb. en onlangs gewoond hebbende in 's-Gravenhage en nu won. alhier met Maria Lammers geb. van Maastricht en won. in 's-Gravenhage.

28 Jan. 1741 ondertr. attest. naar Goes. De heer Pieter Wildschut Capiteyn van een comp. voetknegten ten dienste deser landen, laast w^r^ van Juff^r^ Anna Maria Nollens, met Juff^r^ Johanna de Benout j. d. van Ter Goes.

1 Maart te St Anna ter Muyden getr. Willem Grauwert w^r^ van Maria Reers won. te Oostkappel met Charlotte Maria de Wit j. d. van Sluis won. alhier.

30 Mrt. getr. op d'Ede. François Kleinman j. m. van alhier met Johanna Maria Thoma j. d. van Ysendijke.

23 April Johan Jacob von Wehling j. m. geb. van Beewsum in Oost Vrieslandt vendrig onder 't reg^t^ van Coll. de la Roque met Sara Maria du Mont w^e^ van Petrus du Bois voor desen Capiteyn ten dienste deser landen.

3 Aug. Hendrik Parent j. m. diend^e^ in de comp. van d'Hr. d'Ailly van Brussel met Marianne Storm j. d, van Brugge.

18 July 1741 ondertr. — te St Cruys getrouwd Adriaen Sixty Eversdijk w^r^ van Johanna Elysabeth Swanke, Luitenant en adjudant in 't reg^t^ van Coll. de la Rocke met Johanna Françoise Rubbens j. d. geb. van Sluys in Vl.

24 July ondertr. Johan Jurgen Schadt j. m. van Nassauw Diest diend^e^ in 't reg^t^ van Genl-Majoor de Blansac onder de comp. van Collonel van Swanenberg met Katharina Carels w^e^ van Philip Danielsen van Nassauw Bronsveld, (van dit paar is de bruid gestorven den 10 Augusty 1741).

27 July. ondertr. Egidius Willem De Wolf j. m. geb. tot St Donaas, Vendrig in 't reg^t^ de Villattes in garnisoen tot Doornik, met Theodora Hytvelt j. d. geb. tot St Andries.

5 Aug. ondertr. te Middelburg, attest. om elders te tr. Pieter van Sassen w^r^ van Elisabeth de Vries won. alhier met Apollonia Hendriks w^e^ van Gerbrand van Dijk won. tot Middelburg.

27 Aug. tr. te St Cruys Gerrit Flom w^r^ van Suzanna Latee met Hermana Cornelia van Veurde w^e^ van Hermanus van Eyck.

29 Nov. op Breskens getr. Pieter Hennequin j. m. van Sluys in Vl. met Paulina Faas j. d. van de Groede.

18 Januari 1742. Hermanus de Bruyn w^r^ van Levina Souffreau met Adriana Arnoudina Abrahams j. d. beyde van Sluys.

10 Mey. Jacobus Kerkhove w^r^ van Maria Anna Pickee diend^e^ onder 't regt van Swanenburg comp. Walraven met Pieternella Knappaerts j. d. van Ghendt won. alhier.

10 Mey. Johan Anthony Menssen w^r^ van Philippina van Wissekerke, vendrig in de comp. van d'Hr. de Regteren van Hemert in 't reg^t^ van d'Hr. Swanenberg met Johannes van de Wetering w^e^ van Arnoldus Vermeere, Burgemeester dezer stede.

31 Mey. Jan Cornelis Mulder j. m. van Swolle, canonier in 't garnizoen alhier met Catharina de Marées j. d. van Zuydzande.

26 Juli. Johannes de Beedre van Assenede diend^e^ in 't regt. van de la Rocque in de comp. van Captn van Hooft met Maria Catharina de Neve verlaten vrouw van Jan Jurriën Dijkman.

30 Aug. Jacobus Verelst j. m. van Wingen won. in Bewester Ede met Johanna de Cloet j. d. van Moerkerke.

9 Sept tr. op d'Eede. Benjamin Vogeler w^r^ van Johanna Van Loenen met Maria Nuyen j. d. van Twello won. alhier.

13 Sept. Jan Jacobsen Kok w^r^ van Jacomyna Obyn met Suzanna Dosy w^e^ van Hendrik Willemans.

27 Sept. Pieter van de Vondel j. m. van Dendermonde diend^e^ onder 't regt Swanenberg comp. Salve met Maria Christiaans w^e^ van Joseph van de Velde.

18 Nov. Martinus Jacobus de Vries j. m. van dese plaats met Anna Elisabeth Bouvin j. d. geb. van Iperen, won. alhier.

22 Nov. Pieter Vlaminck j. m. van Dendermonde diend^e^ in 't regt la Rocque in de Comp. van d'Hr. Peres, met Maria Waleveld j. d. van alhier.

6 Dec. François de Pape w^r^ van Maria Meyers met Catharina Kune w^e^ van Nicolaas Rovers beyde won. alhier.

20 Dec. Johan Beeckaert j. m. van Tielt, diend^e^ onder Coll. Swanenberg in de Comp. van Captn Walraven met Adriana van Hoecke w^e^ Jan van Eck.

27 Dec. Hermanus Christeveld w^r^ van Maria Been diend^e^ in de Comp. van d'Hr. Roper met Anna de Vulder w^e^ van Gilles Warnier, won. alhier.

24 Jan. 1743 ondertr. attest. naar Schoondyke, Gerrit van Bruckom j. m. van Lidt diend^e^ in de Comp. van Hoof. met Maria Denicourt w^e^ Jan de Somer.

7 Maart. Anthony Isendoorn j. m. van Leyden diend^e^ in de Comp. van d'Hr. Luit. Coll. de Schmeling met Johanna Blom j. d. van Lillo won. alhier.

25 April. Martinus Delsart j. m. van Ghendt diend^e^ in de comp. van d'Hr. Captn Schwendler met Adriana Mahieu j. d. van Sluys in Vlaanderen.

9 Mei. Jan Andries Leeman j. m. van Stutgardt diend^{e} in de comp. van d'Hr. Capiteyn de la Boulinière met Johanna Backeren j. d. van Ouden Bosch, won. alhier.

23 Juny tr. te Eede. Izaac du Claux wed^{r}. van Theresia de Jeude van ter Goes, Luytenant inde comp. van d'Hr. Captn de la Boislinière, in 't regiment van de Luyt.-Generaal de la Roque met Cornelia Duvidia Holleert j. d. van Dongen.

4 July Johan Neys j. m. van Groon Weissenburg in de Elsas, diend^{e} in 't regiment van d'Hr. Colonel van Swanenberg in de comp. van d'Hr. Majoor Balfour met Adriana Goedertier w^{e} van Jan van Batenburg.

8 July. Pieter Kerkhoven j. m. van Gend diend$_{e}$ in de comp. van d'Hr. majoor Winkelman met Anna Geertruy Dewinter j. d. van Gent.

1 Oct. tr. te Eede. Marinus Bogerdt de Jonge wed^{r} van Maria de Vey met Elisabeth Catharina van Hougem j. d. van Sluys beyde won. alhier.

13 Sept. ondertr. in de franse kerk te Middelburg, attest. om elders te tr. De heer Abraham Zehender j. m. van Bern in Zwitserland vendrig in 't reg^{t} van d'Hr. Brigadier Evertsen en Ingenieur tot Sluys met Juff^{r} Johanna Jacoba der Kinderen wed^{e} van d'Hr. Egbert van Visvliet won. tot Middelburg.

13 Oct. De heer Jean François de Dompierre de Jonquières j. m. van 's-Gravenhage, Captn in 't reg. van d'Hr. Collonel de Brauw, laast gewoond hebbende alhier, met Juff^{r} Anna de Larrey j. d. van Rotterdam beyde won. tot Leyden.

21 Nov. ondertr. Jacobus Neigh j. m. van Rijswijk diend^{e} in 't reg^{t} van Generaal Praetorius in de comp. van d'Hr. Luitenant Colonel Volbergen, met Jannetje Gysen Kool j. d. van Oud-Alblas. dese attestatie moeten te Cralingen gaan.

30 Januari 1744. Pieter de Winter j. m. van der Goes met Adriana Rykhoek won. alhier.

19 Febr. tr. te Middelburg. Pieter Cornelis van Hougem j. m. van Sluys met Johanna Pierson w^{e} van Pieter Cieus won. tot Middelburgh.

6 Maart ondertr. te S$_{t}$ Anna ter Muiden. Valentyn Schelleman laast wed^{r} van Jacomina Verhegge won. op het Groote Pas met Agatha Cauwe w^{e} van den Borgermeester Johannes de Bruyne won. op St Anna ter Muyden.

11 April. Dirk Formé wed^{r} van Catharina Dorré, geb. te Berlijn won. alhier met Judic Morel j. d. geb. te Cadzant en mede hier won.

18 April. Pieter Ruys w^{r} van Johanna Overbeek sergeant in 't reg^{t} van d'Hr. Generael Praetorius, in de comp. van d'Hr. Captn Pus van Drunen met Maria Oostberger w^{e} van Dirkjan Harms van Zutphen, won. alhier.

4 April ondertr. attest. om elders te tr. De heer Jan Willem Ermerins j. m. van Lillo oudt Borgermeester 's lands van den Vryen met Juff^{r} Johanna Marinussen j. d. geb. en won. te Vere.

16 April ondertr. Mattheus Schoffels j. m. van Hensbeek in 't Brandenburgse diend^{e} in 't reg^{t} van Colonel de Brauw in de comp. van d'Hr. Captn de Jonquières met Anna Theresia Stoop j. d. van Lokeren in 't land van Waas. dese gebodens moeten te Hulst (?) gaan.

20 Mey. De heer Jacob van Wenegem j. m. geb. en won. in dese grote stad met Jonkvrouwe Kornelia Anna Dibbetz j. d. geb. te Leiden en won. alhier. 't Consent van Zijne Excellentie d'Hr. Johan Dibbetz Luytenant Generaal etc. etc. en Commandeur deser Stad en mevrouwe Margaretha Ris, als vader en moeder van de Jonkvrouwe Bruyd is gebleken, en de Consenterende getuigen aan de zijde van d'Hr. Bruydegom waren d'Hr. Mattheus de Jonge, Griffer met d'Hr. Wessel Eduard Ferleman oudBurgemeester etc. etc. deser stad, als Ooms.

16 Aug. ondertr. attest. naar Vlissingen Jacob Boudrie j. m. Vaendrig in 't regt van Coll. van Swanenberg met Maria Johanna Mangelaar j. d. beyde geb. te Vlissingen.

8 Octr. Aegidius Gottoo j. m. Corporaal in de Comp. van d'Hr. Captn R. van Casteel geb. te Brussel met Johanna Françoise Lamotte j. d. van Bedigen.

21 Febr. 1745. François Wagemans j. m. van Mechelen met Leentje Volkers w^{e} van Jan van Dale beyde won. alhier.

25 Febr. Frans van den Bogerdt w^{r} van Sara Huyssen met Maria Tonon w^{e} van Casper Backer.

24 Maart ondert. te Middelburg. D'Heer Johan Ferleman j. m. van Oud Vosmeer, Scheepen en thesaurier der stadt Sluys met Juff^{r} Adriana van de Coppello j. d. van Middelburgh.

3 April ondertr. Judocus Carlier, Serg^{t} in de Comp. van d'Hr. Capt Wiltschut met Elisabet Mus j. d. van Mastrigt.

13 Mey. Ary van Oyen w^{r} van Clara Blom geb. te Delleweene in den Bommelerweert met Dirkje Schurrings j. d. geb. te Hulst.

23 Mey tr. te St Cruys, Pieter Ulrich j. m. met Maria Andriessen j. d. beyde van alhier.

14 Mey ondertr. te St Anne terMuijden. D'Hr. Adrianus Exters Abrah. Frat, j. m. geb. te Dordregt en beroepen predikant op het Retrenchement nu hier won. met Juff^{r} Catharina van der Wael j. d. hier geb. en won.

31 Oct. Jan Daniel Francier j. m. van Maastrigt Luitenant van de Artelery in de Comp. van d'Hr. Capt. Geelink met Apollonia Clasina Koning j. d. van Lillo —

— Elias de Timmerman j. m. van Middelburg met Anna Clara Heerma j. d. van Sluys.

4 Nov. William Kelly j. m. van Edimburg diend^e in 't reg^t van Coll. de Villegas in de Comp. van Major Mackay met Willemina de Swart j. d. van Bergen op Zoom, won. alhier.

25 Nov. 1745. Jacob van Coeverden j. m. van Swol, diend^e in de Comp. artillery van Capt Geelink met Hendrina Brant j. d. van Bergen op den Zoom.

16 Dec. Reinier Kerzeboom w^r van Maria Josephs Andriessen geb. van Neitesheim met Theresia Jacoba Pinkzon j. d. van Brugge.

29 Dec. Jacobus West j. m. van Bergenopzoom met Maria de Raadt j. d.van Dordregt.

2 Jan 1746 attest. om elders te tr. Abraham Mattheusen j. m. geb. in den Isabellapolder benoorden Aardenburgh met Suzanna de Mazuire w^e van Izaak de la Haye won. tot Oostburgh.

5 Maart ondertr. te Vlissingen. Pieter Gelen w^r van Jacoba Verpoorten diend^e in 't reg^t van Brigadier Evertsen met Cornelia Allart j. d. geb. en won. alhier.

8 April. Robert Lindsay j. m. van Stonhay diend^e in 't reg^t van Coll. Stuart in de Comp. van Captn Dundas, met Anna Palier van het Cadsandse dorp.

21 Juli. Klaas Staals j. m. diend^e in 't regt van d'Hr. Generaal-Majoor Reede van Oudshoorn met Angenes Kempenaars j. d. van Mastricht.

28 July tr. te St Anna ter Muyden Charles Ferguson sergeant in 't reg^t van d'Hr. Stuart met Elisabeth Kolbeek geb. te Bergenopzoom won. alhier.

16 July ondertr. attest. om elders te tr. Adriaan Salomonse de Jonge j. m. van Wolphaartsdijk met Maria Bosser j. d. van 's-Gravenduyn Capelle.

27 Oct. ondertr. tr. op d'Eede, Willem Ulrich j. m. won. te Middelburg met Maria Abrahams j. d. beide van alhier.

18 Dec. George Paptay j. m. van Dendermonde Luitenant onder de Compie van Capt Forbes..... met Cornelia van Akkeren j. d. van alhier.

2 Feb. 1747. John. Watson j. m. van Inverness in Schotland diend^e onder Luit^t Coll. Mackay met Antoinette de Man j. d. van alhier.

12 Maart. Jan Philip Halewijn laast wed^r van Johanna Belling won. op St Anne met Elisabeth de Koning w^e van Marc del Mare van alhier.

1 Juny. Pieter Kromphout laast wed^r van Margaretha van Bovenheym met Pieternella van der Horst w^e van Cornelis Goudriaansen.

11 Mey ondertr. attest. om te St Anna te tr. Guillaume de Bluts w^r van Anna Lammers won. te St Anna ter Muyden met Levina de Groot j. d. van Terneuse won. alhier.

23 Nov. Jan Ram van Zwolle met Josina Doré van Bergen, beide won. alhier.

2 Nov. ondertr. Joh. Jacobus de Cocq Captn in 't reg van d'Hr. Generaal Majoor Rhede van Oudshoorn j. m. van Namen met Johanna de Vey j. d. van alhier.

21 Dec. Dirk van Eynsbergen van Cuylenborgh met Jacomina Roelands van hier.

27 Oct. 1748. Yman Cornelis de Jonge j. m. oud Burgemeester 's lands van den Vrye met Rebecca Cornelia Goetier laast wed^e Willem van der Beke.

17 Nov. Jean François Strain j. m. van Markely onder de Kastelerye van Ryszel won. in de Groede met Jeanne Monique le Mahieu laast w^e van Pierre Bourié van Kennoy in de Kastelerye van Ryszel, won. alhier.

7 Febr. 1749, ondertr. te St Anna ter Muyden Adriaan Kleyman j. m. geb. en won. alhier met Elisabeth van der Strate j. d. geb. en won. op St Anna ter Muyden.

6 Maart. Mathys Schulen wed^r van Pieternel Voerspels diend^e in 't reg^t van d'Hr. Luyt. Generaal Zoute in de comp. van de Generaal Majoor Kempe met Claudon Duvenez j. d. geb. van Courcelles in Vrankrijk.

15 Mey. Dirk Westerman j. m. van alhier met Josina Lammens j. d. van St Anna ter Muyden, won. alhier.

5 Juny. Francis Marcelis w^r van Anna Pelletier met Josina Goudswaerd j. d. van alhier.

17 July ondertr. Frederick Thomas Guichenon De Chatillon j. m. van Deventer ordinaire Luitenant onder d'Artillerie in garnisoen tot 's-Hertogenbosch met Margaretha Maria Adriana Peckius j. d. van Sluys.

3 Aug. 1749 tr. op d'Eede. Willem Bolderyck j. m. van Nimweegen ordinaire Luitenant onder Artillery in garnisoen alhier met Magdalena van der Vlim j. d. van Sluys.

17 July ondertr. te Zierickzee. De heer Leonardus Ferleman j. m. geb. van Oud Vosmeer thans won. alhier met Juff^r Maria Dusart j. d. geb. van Dirxland thans won. te Zirkzee.

21 Aug. Hendrik Koning diend^e in 't reg^t van Generaal Zoute in de comp. van Majoor Deyts, wed^r van Barbara Annal met Anna Liefting w^e van Gerrit Schuurman, beyde won. hier.

9 Oct. Huybregt Dubbelman j. m. van de Hooge Zwaluwe met Anna van Velpen j. d. geb. van de Ede, beide won. alhier.

16 April 1750. Willem Klaerhamer j. m. Canonier onder de comp. van d'Hr. F. Neef geb. van Deventer met Huberdina van der Haar j. d. van Dordrecht won. alhier.

Sluis. J. A. Dorrenboom.

(Wordt vervolgd).

Oudst bekende Schepenen van Doetinchem. Verzameld uit de Schepen-acten beginnende in 1437,

door A. J. C. KREMER.

Dese sint schepen gebleven in den jaer ons heren van 1437 angaende op sunte Peters dagh ad Cathedram:

Derck die Gruter, Henrick de Valcke, Derck de Knapper, Symen Kale, Gosen van Berinchem, Henric Kleynken.

Dese sint opet nye gekoren:

Ghysebert van Broekhusen, Johan Hertebrock, Gherloch te Brunsvelt, Wolter van den Holte, Meister Johan Loenys, Johan Velinc.

Des sint affgegaen:

Ingram van der Hoep, Henric Hoernken, Gheryt van Zelst, Sweder van Wymbergen, Daem Smytheynen.

Dese sint schepen gebleven to Dotinchem in den jaire van 1438 op predicti Petri:

Ghysbertus van Bruechusen, Derick Guter, Holte, Hertebrock, Lonys, Velinc, Gherloch, Berynchem.

Item dese sint opt nye gekaren:

Hornken, Selst, Wymberch, Smytheyn.

Item dese sint affgegaen:

Deric Knapper, Valke, Symon Kale, Kleynken.

Item dese sint scepen gebleven to Dotinchem in den jair van 1439 op sunt Peters:

Gherloch to Brunsvelt, Henric Hoernken, Meister Johan Lonys, Johan Velinc, Daem Smytheynen, Zweder van Wymbergen, Wolter van den Holte, Thonys van Zelst.

Item dese sint opt nye gekaren:

Derick die Knapper, Henric de Valcke, Symon Kale, Henric Kleynken.

Item dese sint affgegaen:

Gysebert van Bruckhusen, Derick de Gruter, Johan Hertebrock, Gosen van Berinchem.

Van 1440 tot en met 1444 ontbreken lijsten.

Dese salmen voir schepen haelden in het jaar van 1445 anegaende op sunte Petersdach ad Cathedram:

Derck Kloeck, Henric Hoernken, Henric Goltsmit, Goesen van Berynchem, Johan Hertebroick, Gerloch to Brunsvelt, Henric op den Kelre, Henric Kleynken.

Dese synt affgegaen:

Meister Johan Loenijsz, Zweder van Wymbergen.

Dese synt opt nye gekaren:

Derick die Knapper, Geryt van Zelst.

Dese salmen voir schepen haelden inden jair ons heren 1446 anegaende op sunte Peters dach ad Cathedram:

Derck Klueck, Henric Hoernken, Gerloch, Zelst, Meister Johan Loenys, Henric Goltsmit, Knappert, Johan Hertebrock, Zweder van Wijmbergen, Daem Smitheynen, Johan Velinc, Henric op den Kelre.

Dese synt affgegaen;

Gosen van Berynchem, Henric Kleinken.

Dese synt op nye gekaren:

Meister Johan Loenys, Zweder van Wynbergen.

Int jaer ons heren 1447 anegaende op sunt Peters dach ad Cathedram synt schepenen gebleven:

Johan Hertebroch, Meister Johan Loenys, Gerloch, Zelst, Hoernken, Goltsmit, Henric op den Kelre, Knapper, Daem Smitheynen, Zweder van Wymbergen.

Dese synt opt nye gekaren:

Gosen van Berinchem, Henric Kleynken.

Dese synt affgegaen:

Derick Clueck, Johan Velic.

In den jair ons heren 1448 anegaende op sunte Peters dach ad Cathedram synt schepenen gebleven:

Meister Johan Loenys, Gerloch to Brunsvelt, Gosen van Berinchem, Garyt van Zelst, Henric Kleynken, Henric Goltsmit, Daem Smitheinen, Henric op den Kelre.

Dese synt opt nye gekaeren:

Derick Klueck, Johan Velinc, Sweder ter Smitten, Derick Brunsvelt.

Dese synt affgegaen:

Derick die Knapper, Henric Hoernken.

In den jair ons heren 1449 anegaende op sunte Peters dach synt schepenen gebleven:

Meister Johan Loenys, Derck Kluec, Gerloch to Brunsvelt, Johan Velinc, Gosen van Berinchem, Geryt van Zelst, Henric Hoernken, Henric Kleynken, Daem Smithainen, Zweder ter Smitten, Derick Brunsvelt.

Dese synt opt nye gekaren:

Derck die Knapper, Henric Hoernken.

Dese synt affgegaen:

Henric Goltsmit. Henric op den Kelre.

In den jaire ons heren 1450 anegaende op sunte Peters dach ad Cathedram synt schepenen gebleven:

Meyster Johan Loenys, Derick Klueck, Johan Velinc. Gosen van Berinchem, Henric Kleynken, Derick die Knapper, Zweder ter Smitten, Daen Smytheinen, Derick Brunsvelt, Hoernken.

Dese synt op nye gekaren:

Henric Goltsmit, Henric op den Kelre.

Dese synt affgegaen:

Gerloch to Brunsvelt, Gerit van Zelst.

Van 1451 tot 1455 zijn geen lijsten van schepenen aanwezig.

Voorstaande lijsten zijn geschreven op eenige losse tamelijk gehavende bladen. Een vel schijnt te loor gegaan, bevattende de jaren 1440 tot en met 1444.

Op de aanwezige bladen zijn de lijsten niet chronologisch geplaatst. Door een latere schrijver zijn eenige datums veranderd. Het heeft nog al moeite gekost de oorspronkelijke (die blijkbaar juist waren) te herstellen.

Dese salmen voir schepenen haelden inden jair ons heren 1456 op sunte Peters dach ad Cathedram:

Derick Klueck, Wolter van den Holte, Henric Hoernken, Gosen van Berinchem, Henric Kleynken, Johan Velinc, Daem Smytheynen, Henric Goltsmyt, Zweder ter Smyten, Andries Comen Willemsz.

Dese synt affgegaan:

Gerloch to Brunsvelde, Gerit van Zelst.

Dese synt opt nye gekaren:

Meister Johan Loonys, Henric op den Kelre.

Dese salmen voir schepenen haelden in den jaire ons heren 1457 op sunte Peters dach ad Cathedram:

Meister Johan Lonys, Johan Velinck, Henrick Kelreman, Daem Smitheynen. Henrick Kleynken, Zweder ter Smitte, Henrick de Goltsmit.

Dese synt affgegaen:

Wolter van den Holte, Derick Kloeck, Gosen van Berinchem, Dries Comen Willems.

Dese synt weder angegaen en op nye gekoren:

Gerloch to Brunsvelt, Gerit van Zelst, Henrick die Gruter, Henrick van der Wade, Gerit van Zilvolden.

Int jair ons heren 1458 op sunte Peters dach ad Cathedram:

Meister Johan Lonys, Gerit van Zelst. Gerloch to Brunsvelt, Daem Smitheinen, Henrick op den Kelre, Gerit van Zilvolden, Henrick die Gruter, Henrick van der Wade.

Dese synt op ny gekoren:

Derick Kloeck, Walter van den Holte, Gosen van Berinchem, Dries Comen Willems.

Dese synt affgegaen:

Johan Velinck, Henrick Goltsmit, Zweder ter Smitten, Henrick Kleinken.

Dese salmen haelden voir schepenen inden jaere onss hil 1459 op sunte Peter ad Cathedram:

Wolter van den Holte, *a* Geerlochd to Brunsfelde, Goesen van Berinchem, Deric Kloeck, *a* Gerid van Silvolden, *a* Henrick Gruter; Adries Komen Willemssen, *a* Henrick van der Wade (1).

Dese synt opt nye gekaeren:

Johan Veling, Henric Kleyncken, Gotsmit — (ita). Zweder ter Smitten.

Dese sint affgegaen:

Meister Johan Loenys, Gerid van Zelst, Daem Smitheinen, Henric op ten Kelre.

(1) Die gesigniert sint metter *a* soelen yrst affgaen.

Dese salmen voir schepenen haelden Anno 1460.

a Silvolden, Zelst, Veling, Kelreman, Zweder ter Smitten, Goltsmit, *a* Kleyncken, *a* Cloeck, *a* Andries, *a* Daem Smitheynen, *a* Meyster Johan, *a* Holte.

Dese sint opt nye gekaeren:

Zelst, Lonys, Kelreman, Daem Smitheynen.

Dese sint affgegaen:

Geerloch, Gruter, Goesen Berinchem, Wade.

In den jaere onss heil 1461 op sinte Peter dach ad Cathedram sint schepene gebleven:

Meister Johan Loenys, Henrick van Diederen, Henrick op den Kelre, Johan Veling, Henrick Cleyncken, Sweder ter Smitten, Daem Smitheynen.

Dese sint opt nye gekaeren:

Gerloch to Brunsfelde, Goesen van Berinchem, Henrick die Gruter, Henrick van der Wade.

Dese sint affgegaen:

Derick Cloeck, Walter van den Holte, Gerid van Zilvolden, Andries Comen Willemsz.

Dese salmen voir schepenen haelden Anno 1462:

Meister Johan Loenys, Geerloch to Brunsvelde, Johan Veling, Henrick Gruter, Berinckhem, Henrick van der Wade, Sweder ter Smitten, Henrick op ten Kelre.

Dese sint opt nye gekaeren:

Derick Cloeck, Wolter van den Holte, Gerid van Zilvolden; Andries Komen Willemszoen.

Dese sint aff gegaen:

Daem Smitheynen, Henrick Cleyncken, Henrick Goltsmit, Gerid van Zelst.

Dese na beschrevenen salmen haelden voir schepenen inden jaere van 1463 op sunte Peters dach ad Cathedram:

Henric Gruter, Wolter van den Holt, Meister Johan Loenys, Geerloch to Brunsvelde, Johan Veling, Goessen van Bernichem, Henrick van der Wade, Henrick Goltsmit, Henrick op ten Kelre, Derick Cloeck, Gerid van Zilvolden, Andries Comen Willemszoen.

Dese sint opt nye gekaeren:

Henrick Goltsmit.

Dese sint afgegaen:

Zweder ter Smitte, Henrick, Cleyncken,

Dese na beschrevene salmen haelden voir schepenen inden jair van 1464 op sunte Peter ad Cathedram:

Henrick Goltsmyt, Cloeck, Berinchem, Andries, Zilvolden.

Dese sint opt nye gekaeren:

Zelst, Sweder ter Smytte, Brunsfelt, Knappert, Wyndemole, Wymberch.

Dese sint aff gegaen:

Loenys, Gruter, Veling, Cleynck, Wade, Kelreman.

Dese nabeschrevene salmen haelden voir schepenen inden jaire 1465 op sunte Peter ad Cathedram:

Goesen van Berinchem, Gerid van Zelst, Gerid Wyndemoele, Derick Knapper, Ingram van Wynbergen, Gerid to Brunsfelde, Zweder ter Smytte.

Dese sint opt nye gekaeren:

Meister Johan Loenys, Johan Veling, Henrick van der Wade, Henrick opten Kelre.

Dese sint affgegaen:

Wolter van den Holte, Derick Cloeck, Andries Comen Willemssn, Henrick Goltsmit, Gerid van Zilvolden, Henrick Cleincken.

Dese na beschrevene sall men haelden voir schepenen op sunte Peter ad Cathedram Anno 1467.

Meister Johan Loenys, Hollte, Cloick, Andriess, Goltsmyt, Zilvolden.

Dese sint op nye gekaren:

Bernichem, Zelst, Wymberch, Zweder ter Smytten, Clencken, Wyndemole.

Dese sint affgegaen:

Velingh, Wade, Cnapper, Bronsfelt, Kelreman, Gruter.

Dese na beschrevenen salmen voir schepenen hailden op Petri Anno 1468.

Holte, Zelst, Wymberch, Zweder ter Smytte, Cleynken, Wyndemole.

Desc sint opt nye gekaeren:

Veling, Wade, Cnapper, Brunsvelt, Kelreman, Gruter.

Dese na beschrevenen sint affgegaen:

Loenys, Cloeck, Andriess, Goltsmyt, Zilvolden, Bernichem.

Dese na beschrevenen salmen haelden voir schepenen op Petri 1469:

Selst, Kelreman, Smytte, Wyndemole, Brunsvelt, Cnapper, Gruter.

Dese sint opt nye gekaren:

Brueckhuuss, Loenys, Zilvolden, Andries, Bernichem.

Dese sint affgegaen:

Sweder Clencken.

Dese na beschrevenen sallmen haelden voir schepenen op Peter Anno 1470.

Loenys, Gruter, Zilvolden, Brunsvelt, Kelreman, Clencke, Wyndelmale, Berinchem, Brueckhusen, Andriess, Cnapper, Selst.

Dese sint opt nye gekaeren:

Sweder Clouck:

Dese sint affgegaen:

Sweder ter Smytte.

Van 1471 tot 1483 zijn geen lijsten van schepenen aanwezig. De volgende staan in de verzamelingen der schepen acten op het betreffende jaar. Zij zijn geschreven vermoedelijk op of even na St. Peter ad Cathedram, (22 Februari).

Dese naebeschrevenen salmen haelden voir schepenen Anno 1483:

Symon van Hoult, Gherit Wyndemoill, Lonys, Andries, Claus Smolt, Stuerman, Peter van Zeelst, Thonys Zewynck.

Dese synt op nye gekaeren:

Henrick Velinck, Goessen Huetinck, Armbrecht van Haegen, Gheryt Vogelsanck.

Dese synt affgegaen:

Henrick op ten Kelre, Gheryt van Berinchem, Derick Knapper.

Anno 1484. Dese salmen haelden voir schepenen:

Andries, Velinck, Goessen Huetincks, Haegen, Voegelsanck.

Dese synt opt nye gekaeren :

Gherit van Berinchem, Knapper, Derick van Holte, Jan Mourbeck, Derick die Gryse, Grutter, Steven Rosincks.

Dese synt affgegaen:

Peter van Zelst, Stuerman, Sewinck.

Anno 1485. Dese salmen haelden voir schepenen:

Gherit van Berinchem, Voegelsanck, Cnapper, Derick van Hollt, Jan Moirbeck, Gryese, Henrick Grutter, Steven Rosynckz.

Dese synt op nye gekaeren:

Peter van Zelst, Thonys Zewinck, Stuerman, Jan Hovetinck.

Dese synt affgegaen:

Andries, Herman Velinck, Goesen Huetinck, Herbert van Haegen.

Anno 1486. Dese salmen haelden voir schepenen:

Zelst, Zeuwinck, Stuerman, Jan Huitinck, Berinchem, Derick van Holt, Jan Moirbeck, Grutter, Rosynck.

Dese synt opt nye gekaeren:

Andries, Goessen Huitynck, Velynck.

Dese naebeschreven synt affgegaen:

Knapper, Derick die Gryese, Herbert van Hagen, Voegelsanck.

Dese naebeschreven sallmen haelden voir schepenen Anno 1487:

Peter van Zelst, Herman Veling, Gherit van Berinchem, Andries Comen Willemsz, Huitinck Goessen, Jan Moirbeck, Stuirman, Jan Huitinck.

Dese synt op nye gekaeren:

Derick Cnapper, Vogelsanck, Derick Gryese.

Dese synt affgegaen:

Henrick Grutter, Harbert van Haegen, Derick van Holt, Steven van Rosynck.

Dese naebeschreven salmen haelden voir schepenen Anno 1488.

Andries, Velinck, Goessen Huitinck, Jan Huitinck, Stuirman, Berinchem, Zewynck, Cnapper, Vogelsanck.

Dese synt op tnye gekaeren:

Grutter, Holt, Rosyncsz.

Dese synt affgegaen:
Zelst, Berinchem, Moirbeckz, Haegen.

Dese naebeschreven salmen haelden voir schepenen. Anno 1489.

Andries Comen Wilhems, Derick Cnapper, Berinchem, Grutter, Selst, Velinckz, Moirbeck, Vogelsanck, Rosynck, Holt, Gryese. Goessen Huetinck.

Dese synt affgegaan:

Johan Huitinck, Stuirman, Thonys Zewynck.

Dese synt opt nye gekaeren:

Gherit van Berinchem, Zelst, Jan Moirbeck.

Dese naebeschrevenen salmen haelden voir schepenen. Anno 1490.

Derick Cnapper, Peter van Zelst, Gherit van Berinchem, Jan Huetinck, Henrick ter Smytten, Derick van Holt, Gherit Vogelsanck, Harbert van Haegen, Thonys Zewynck, Evert Sturman, Jan Moirbeck, Rosynck.

Dese synt affgegaen:

Andries, Goessen Huetinck, Derick die Gryese, Herman Velinck.

1491. Van dat jaar is geen lijst aanwezig, doch wie toen Schepenen waren blijkt door vergelijking van de lijsten 1490 en 1492.

Item dese salmen haelden voer schepenen A° 1492.

Andries Comen Willemsz, Derick Knapper, Derick van Holte, Hermen Velinck, Goesen Huetinck, Johan Huetinck, Thonys Sewynck, Herbert van Haegen, Evert Stuerman, Gerit Vogelsanck, Derick die Gryse.

Item dese nabeschrevene synt upt nye gekaeren:
Derick Knapper, Henrick Gruyter, Derick van Holte, Gerit Vogelsanck.

Item desse nabeschrevene synt affgegaen:

Gerit van Berinchem, Peter van Zelst, Johan Moerbeck, Steven Roessinck.

Item dese nabeschrevene salmen haelden voer Schepenen, A° 1493.

Derick Knapper, Johan Huetinck, Hermen Velinck, Gosen Huetinck, Gerit Vogelsanck.

Item desse nabeschrevene synt upt nye gekaeren:

Meister Johan Lonys, Peter van Zelst, Claus Smolt, Gerit van Berinchem, Symon van Holt, Derick te Brunsfelt, Henrick Cleincken.

Item desse nabeschrevene synt affgegaen:

Andries Komen Willemsz, Evert Stuerman, Thonys Sewinck, Herbert van Haghen.

Item desse salmen haelden voer schepenen. Anno 1494.

Derick Knapper, Peter van Zelst, Symon van Holt, Meister Jan Lonys, Derick Brunsfelt, Claus Smolt, Gerit Vogelsanck, Henrick Cleincken.

Desse nabeschrevene synt opt nye gekaeren:

Andries Komen Willems, Herbert van Hagen, Evert Stuerman, Thonys Sewynck.

Desse nabeschrevene synt affgegaen:

Herman Velinck, Goesen Huetinck, Johan Huetinck.

Item desse nabeschevene salmen haelden voer schepenen. A° 1495.

Symon van Holt, Derick to Brunsfelt, Peter van Zelst, Andries Komen Willemsz, Thonys Sewynck, Claus Smolt, Evert Sturman, Herbert van Hagen, Henrick Cleyncken.

Item desse synt upt ny gekaeren:

Goesen Huetinck, Johan Huetinck, Herman Velinck.

Item desse synt affgegaen:

Meister Johan Lonys, Derick Knapper, Voegelsanck.

Item desse salmen haelden voer schepenen. A° 1496.

Derick van Brunsfelt, Peter van Zelst, Herbert van Hagen, Evert Stuerman, Herman Velinck, Johan Huetinck, Thonys Sewinck, Gosen Huetinck, Andries Komen Willemssen.

Item desse synt upt ny gekaeren:

Meister Johan Lonys, Derick Knapper, Gerit Vogelsanck.

Item desse synt affgegaen:

Symon van Holt, Claus Smolt, Henrick Kleincken.

Item desse nabeschrevene salmen haelden voer schepenen. A° 1497.

Item Peter van Zelst, Derick Knepper, Meister Johan Lonys, Andries Comen Willemsz, Herman Velinck, Gosen Huetinck, Johan Huetinck, Claus Smolt, Gerit Vogelsanck, Evert Sturman, Henrick Cleincken.

Item desse synt upt ny gekaeren:

Symon van Holt, Claus Smolt, Henrick Cleincken,

Item desse synt affgegaen:

Derick van Brunsfelt, Herbert van Hagen, Thonys Sewynck.

Item desse nabeschrevene sall men haelden voer schepenen. Anno 1498.

Symon van Holt, Henrick Cleincken, Claus Smolt, Vogelsanck, Meister Jan Lonys, Johan Huetinck, Gosen Huetinck.

Item desse synt up ny gekaeren:

Derick to Brunsfelt, Thonys Sewinck, Herbert van Haghen, Johan Knapper, Henrick Goltsmyt

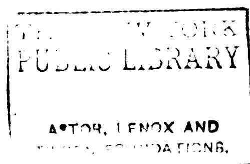
Item desse nabeschrevene synt affgegaen:

Andries Komen Willemsz, Peter van Zelst, Evert Sturman, Hermen Velinck.

Item desse nabeschrevene salmen haelden voer schepenen. A° 1499.

Symon van Holt, Claus Smolt, Henrick Cleincken, Derick Brunsfelt, Thonis Sewinck, Herbert van Hagen, Jan Knapper, Henrick Goltsmijt.

(Wordt vervolgd.)

Behoort bij N°. 2 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, 7e jaargang.

Alex. Ver Huell Del. 1889.

HET KASTEEL BIJ RECKEM.

Photolith. C. J. Tuinen, Arnhem.

Het kasteel te Rechem.
(Hierbij een plaat).

Richeim, *Reckheim*, *Reichem*, bij BUTKENS beschreven, gelijk het zich oudtijds vertoonde, door G. TACHOEN (Mech. 1886) en in enkele bijlagen van de *Notice historique sur l'ancien Comté Impérial de Reckheim*, Gand, 1848 genoemd, vond ik uitvoerig besproken door Dr. JAN SCHARP (1), in zijn M. S. verhaal van „Een speelreisje gedaan van den 12den van Zomermaand tot den 9den van Herfstmaand des jaars 1809", twee lijvige 4⁰ gebonden deelen, vol teekeningen, platen, reispassen, dichtstukjes enz. — hoewel de tocht niet verder reikte dan tot Aken. Zij nam een aanvang te Rotterdam. Het rijtuig, met vier paarden bespannen, waarin nevens den Heer Scharp plaats namen, zijne echtgenoote, jongste dochter en een nichtje, was overladen met koffers, doozen en «een menigte ridicules der Dames, zoo zwaar en groot als de monsterzakken der makelaars in granen". Over die bagaje had een knecht «à tout faire", want hij deed tevens dienst als haarknipper en barbier, het toezicht.

In Juli kwamen zij te Maastricht, troffen daar Rotterdamsche bekenden aan, en werden uiterst hartelijk en gastvrij onthaald; «Dinsdag den 11den op een Kruiderwijn-partij: wij vonden dezelve excellent, een ruime hand schonk ook zwaare roode- en oude Rhijnwijnen, waarbij een treffelijk collation van gebak en heerlijke vruchten: het gansche gezelschap werd zeer onschuldig vrolijk, oud en jong diverteerde zich wel, en wij reden des nachts ten 2 uren, in eenen stikdonkeren nacht, naar huis". Den volgenden dag reed het gezelschap langs een vermakelijken, afwisselenden weg naar Reckheim. Uit de nog leesbare inscriptie in hardsteen, waarop de wapens tijdens de revolutie waren uitgehakt, boven de deur der kerk, bleek dat zij gebouwd was: «1722 door Claude, graaf van Tilly, Luitenant-Veldmaarschalk en kamerheer des Duitschen Keizers, en Generaal-en-chef der armeën van hun Hoog Mogenden (dezelfde die nog eene Tombe heeft te Maastrigt, daar hij Gouverneur geweest is van 1718 tot 1724) en door zijne gemalin, eene geboren Gravin van Aspremont van Reichem. Te weten het huis van Aspremont afkomstig uit Lotharingen, kocht in het Jaar 1556 dit stadje met een kasteel en eenige dorpen onder den titel van Baronnie, maar de keizer verhief het a⁰ 1623, tot een Rijksgraafschap, met zitting in den Westfaalschen kreits en op den Rijksdag. Pas buiten staat nog een kasteel, of liever, staan de muuren van een groot en treffelijk kasteel, volgens de inscriptie boven de slotpoort, a⁰ 1592 gebouwd door Hermanus van Lynden (1), des H. Roomschen Rijks Baron van Rechem; het ligt rondom in grachten en zeer uitgestrekte tuinen, maar zoo geruineerd en gedestrueerd, dat gij u daarvan bij geene mogelijkheid een denkbeeld vormen kunt. Er zijn noch kozijnen noch ramen in het gansche gebouw en in de linker vleugel stalde men geiten; eerst hebben de Oostenrijkers en daarna de Franschen het slot tot een hospitaal gebruikt, en de laatsten hebben alles vernield: thans was men voornemens het tot een Departementaal werkhuis in te rigten".

Van dit kasteel nu, bezit ik twee uitvoerige afbeeldingen, naar de natuur geteekend met de pen en O. I. inkt, a⁰ 1671 door Josua de Grave. Volgens van Eynden en van der Willigen was hij waarschijnlijk een zoon of broeder van Timotheus de Grave, van wien in de Catalogussen van Hoet en Terwesten verscheiden schilderijen en teekeningen vermeld staan. Het scheen hun toe, dat zijn manier uitvoeriger, doch minder breed was dan die van Timotheus. Als Kapitein in Hollandsche dienst heeft hij te Nijmegen in garnizoen gelegen. Zij zagen teekeningen van hem met de jaartallen 1674—75 en 90.

In de rijke auctie van der Willigen 1874 kwamen vijf teekeningen met de pen en O. I. inkt voor, gezichten op Bergen-op-Zoom, den Haag en Dordrecht, gemerkt Josua de Grave 1673 en 77: — in den catalogus der beroemde verzameling Ploos van Amstel 1799, een landschap en gezicht op Maastricht, pen en sapverw: — in auctie Terbruggen 1877, gezichten van Parijs en Arles, Josua de Grave 1667: — in die van Isendoorn à Blois van Cannenburg 1879 drie, geteekend Josua de Grave 1668; het leger bij Hall; Bergen-op-Zoom en een klooster: — op de verkooping der kostbare kunstnalatenschap van den Heer Jacob de Vos 1883; Nijmegen door Josua de Grave 1679: — in de zeer uitgebreide verzameling Stads- en Dorpsgezichten verkocht te Amsterdam 1885; «een gezicht op 's-Gravenhage, fraai geteekend met de pen en O. I. inkt, gemerkt Josua de Grave 1677: — en in auctie R. W. P. de Vries 1886, «de Vest te Gouda, Josua de Grave, pen en O. I. inkt.»

Ter reproductie copieerde ik het gezicht op de voorzijde van den burcht, dien de heer Scharp met zijne Dames, juist tachtig jaar geleden, bij hun bezoek, reeds zoo deerlijk verwoest vonden, doch ons door Josua de Grave nog vertoond wordt met zijn toren en poorten, waartoe een steenen boogbrug toegang verleent. — De handteekening des meesters geef ik mede hierbij getrouw terug.

1890. A. VER HUELL.

(1) De bekende Oranjegezinde predikant, schrijver, geleerde, dichter, gehuwd 1. met Anna Catharina Engelcke en 2. met de Weduwe van Durselen, geb. Vonk. 1756 + 1828.

(1) Hermanus van Lijnden, zoon van Dirk van Lijnden van Alderen, huwde Maria van Halmale, stierf op zijn kasteel van Reckheim 5 Juni 1603, en is in de abdij van Reckheim met zijne echtgenoote begraven; zij overleed 5 November 1609.

Geslacht van Sevenhoven.

Hans van Sevenhoven, beroep onbekend, wonende te Antwerpen, gedurende de troebelen der 16e eeuw, werd wegens beeldstormerij vervolgd. Zijn proces dat 2 April 1568 begon en 16 Juli van dat zelfde jaar eindigde, is te vinden in P. GENARD'S *Antwerpsch Archievenblad*, Deel X, blz. 53, 54, 56, 57, 60, 61, 63, 64, Deel XII, blz. 287—290, 293, 296 en Deel XIV, blz. 56.

Eene geregelde genealogie van het thans nog bestaande geslacht van dien naam vangt echter eerst aan in het begin der 17de eeuw met:

I. Cornelis Jan van Sevenhoven gehuwd met Lijsjen de Roy Dirksdochter, beiden worden 1646 lidmaten der Nederlandsch Hervormde kerk.

Uit dit huwelijk sproten twee zoons:

1°. Jan van Sevenhoven, die volgt II.

2°. Albert van Sevenhoven, die volgt II*bis*.

II. Jan van Sevenhoven (ondertrouwd 28 November) huwde 14 December 1662 Neeltje (van) Korf, dochter van Jan van Korf; hij huwde in tweeden echt 22 October 1671 Marretje Jacoba Bogaart, geboortig van Alphen en 3° den 30 October 1680 Lijsjen Stevens.

Uit zijn eerste huwelijk sproten de volgende kinderen:

1°. Gerrigjen van Sevenhoven, gedoopt 18 September 1664, overleden vóór 15 November 1691, zij huwde met Jan Westveen Willemsz. (1), die later als wedr hertrouwt met Jannetjen Bos, Jansdochter wede van Pieter Cornelis Verburgen.

2°. Jan van Sevenhoven, die volgt III.

3°. Neeltje van Sevenhoven, gedoopt 26 Maart 1671.

III. Jan van Sevenhoven, gedoopt 26 December 1666, overleden vóór 1706, huwde 1°. 18 Mei 1690 Marritjen van Steenvelt Jansdochter, en 2°. Jossine de Roy, dochter van Willem de Roy, zij hertrouwt 26 November 1706 met Kornelis Verdam (2), weduwnaar van Marretjen Pieters.

Uit de huwelijken van Jan van Sevenhoven werden geboren en gedoopt:

1°. Trijntje van Sevenhoven, gedoopt 5 October 1690.

2°. Marretje van Sevenhoven, gedoopt 5 October 1693, overleden vóór 1698.

3°. Willem van Sevenhoven, gedoopt 15 April 1694, overleden in hetzelfde jaar.

4°. Willem van Sevenhoven, gedoopt 10 November 1695, overleden vóór 1701.

5°. Cornelis van Sevenhoven, die volgt IV.

6°. Marritje van Sevenhoven, gedoopt 27 Maart 1698, huwde Cornelis Blom Dircksz.

7°. Gerritje van Sevenhoven, gedoopt 28 Mei 1699.

8°. Willem van Sevenhoven, gedoopt 21 Augustus 1701, overleden vóór 1733, huwde 2 Februari 1727, Marretje van der Laan, dochter van Gerrit van der Laan. Uit welk huwelijk eene dochter: Joosje van Sevenhoven, gedoopt 30 September 1728.

9°. Neeltje van Sevenhoven, gedoopt 3 Juni 1703.

10°. Jan van Sevenhoven, gedoopt 7 December 1704.

IV. Cornelis van Sevenhoven, gedoopt 14 Maart 1697 huwde N. N., waaruit:

1°. Dirk van Sevenhoven, die huwde 22 December 1724 Marretje van der Hard, dochter van Aart van der Hard, (van Waverveen).

Uit dit huwelijk:

a. Kornelis van Sevenhoven, gedoopt 4 November 1724 (sic!).

b. Marytje van Sevenhoven, gedoopt 31 Augustus 1727.

II*bis*. Albert van Sevenhoven huwde tweemaal:

1°. Grietje de Cocq, dochter van Willem de Cocq.

2°. Den 21 November 1675 Neeltje Pietersz. weduwe van Pieter Willemsz.

Hij had tot zoon:

Cornelis van Sevenhoven, die volgt III.

III. Cornelis van Sevenhoven, gehuwd met Marretje van Toll Dircksdochter, verwekte bij haar 4 kinderen.

1°. Albert van Sevenhoven, die volgt IV.

2°. Grietje van Sevenhoven, gedoopt 2 Juli 1693, gehuwd 1 April 1724 met Leendert Moy Pieterszoon.

3°. Aagje van Sevenhoven, huwde 10 Augustus 1721 Hendrik Kuyper weduwnaar van Katharina Asbeck.

4°. Dirck van Sevenhoven, gedoopt 7 October 1697.

IV. Albert van Sevenhoven, gedoopt 1 Januari 1687, huwde 23 November 1721 Marretje van Leeuwen Albertsdochter, geboren te Botsol waaruit sproten:

1°. Annetje van Sevenhoven, gedoopt 18 December 1722.

2°. Cornelis van Sevenhoven, die volgt V.

V. Cornelis van Sevenhoven, gedoopt 3 October 1724, huwde 30 Januari 1746 Jannetje Watelaar, geboortig van Boxol, uit welk huwelijk:

1°. Niesje van Sevenhoven, gedoopt 5 Februari 1746, huwde Matthys Duim.

2°. Albert van Sevenhoven, gedoopt 24 Maart 1747, overleden in 1747.

3°. Albert van Sevenhoven, gedoopt 12 Maart 1748.

4°. Antje van Sevenhoven, geboren 19 April 1751, Zondags daarop gedoopt door Dr. H. Gockinga van Wilnis.

5°. Grietje van Sevenhoven, gedoopt 20 Mei 1752.

6°. Willem van Sevenhoven, gedoopt 15 Maart 1754, huwde 13 Januari 1788 Anna Margaretha Herstel, geboren te Amsterdam, waaruit:

(1) Deze familie leeft nog in Wilnis voort.

(2) Deze familie Verdam woont nog in Mijdrecht, Amsterdam, Alkmaar, Monnikendam en elders.

a. Cornelis en Anthony van Sevenhoven, gedoopt 10 Mei 1789, stierven jong.

b. Anna Margrete van Sevenhoven, gedoopt 26 September 1790.

c. Catharina Maria van Sevenhoven, gedoopt 16 September 1792.

d. Johanna Cornelia van Sevenhoven, gedoopt 2 Maart 1794.

e. Anthonie Christiaan van Sevenhoven, geboren 6 September en stierf in 1795.

f. Anthonie Christiaan van Sevenhoven, geboren 24 September en gedoopt 25 September 1795.

g. Niesje van Sevenhoven, geboren 25 April en gedoopt 5 Mei 1799.

7°. Klaas van Sevenhoven, die volgt VI.

VI. Klaas van Sevenhoven, gedoopt 31 Januari 1757, huwde 1° 12 October 1806 Cornelia Captijn geboortig van Bodegraven; 2° met eene weduwe Boon.

Hij had een zoon Cornelis van Sevenhoven, die volgt VII.

VII. Cornelis van Sevenhoven, geboren 21 Februari en gedoopt 24 Februari 1807, overleden 30 Maart 1885, huwde 21 October 1836 Dirckje Verwoert.

Uit dit huwelijk werden vijf kinderen geboren:

1°. Cornelia van Sevenhoven, geboren 17 Maart en gedoopt 8 April 1838.

2°. Wilhelmina van Sevenhoven, geboren 17 Nov. en gedoopt 8 December 1839.

3°. Klaas van Sevenhoven, geboren 30 Juni en gedoopt 18 Juli 1841.

4°. Magdalena van Sevenhoven, geboren 24 October en gedoopt 12 November 1843.

5°. Willem van Sevenhoven, die volgt VII.

VII. Willem van Sevenhoven, geboren 22 Augustus en gedoopt 14 September 1851, huwde 5 Mei 1872 Eytje Westveen, geboren 10 September 1850, waarbij hij verwekte:

1°. Dirkje van Sevenhoven, geboren 30 November en gedoopt 21 December 1873.

2°. Elizabeth Hillegonda van Sevenhoven, geboren 11 November en gedoopt 5 December 1875.

3°. Cornelia van Sevenhoven, geboren 13 Februari en gedoopt 3 Maart 1878.

4°. Kornelis van Sevenhoven, geboren 7 Maart en gedoopt 6 April 1879.

5°. Gerbrand van Sevenhoven geboren 16 November en gedoopt 5 December 1880.

6°. Klaas van Sevenhoven geboren 29 Mei en gedoopt Juli 1882.

7°. Jan van Sevenhoven geboren in October 1884.

Bovenstaand fragment genealogie is door mij opgesteld na een onderzoek in de oude kerkregisters en uit de akten van den burgerlijken stand van Wilnis en Oudhuizen, terwijl ook de nog levende familieleden mij daarin behulpzaam waren.

Gent. DR. WÜSTENHOFF.

In hoeverre de hierna volgende aanteekeningen, in het genealogisch- en heraldisch archief berustende, in verband staan met bovenstaande genealogie kunnen wij niet nagaan; een onderzoek zoude zulks moeten uitwijzen.

Te La Rochelle leefde in de laatste helft der 17de eeuw eene familie van Sevenhoven, welke tot de Protestantsche gemeente aldaar behoorde. Ten gevolge van de herroeping van het Edict van Nantes in 1685 weken leden dezer familie naar de Nederlanden uit.

Jean Rouvière uit Fraixinet in Languedoc huwde te Rotterdam 19 Augustus 1693 *Esther van Sevenhoven*, geboren te La Rochelle, overleden te Rotterdam den 10 April 1751 in den ouderdom van vijf en tachtig jaren en is begraven in graf n°. 152.

Uit dit huwelijk werden geboren:

1°. Pierre Rouvière, gedoopt te Rotterdam 25 Augustus 1694, waarbij als doopgetuigen voorkomen: Pierre Got en Anne Gijsbert, weduwe van *Theodore van Sevenhoven.*

2°. Anthoinette Rouvière, gedoopt te Rotterdam 29 Januari 1696, waarbij getuigden *Daniel van Sevenhoven* en Anthoinette de Brun, weduwe van Pierre Rouvière.

3°. Ester Rouvière, gedoopt te Rotterdam 17 Juli 1697, waarbij getuigden Pierre Rouvière (vertegenwoordigd door Jean Rouvière) en *Catharine van Sevenhoven,* weduwe van Thomas de Reauté.

4°. Anna Rouvière, gedoopt te Rotterdam 24 Februari 1700 waarbij getuigden Jean Pierre Rouvière en *Anna van Sevenhoven.*

5°. Jean Rouvière, gedoopt te Rotterdam 21 Augustus 1702, waarbij getuigden Jacques de Peyster, mejuffrouw de Peyster, zijne dochter, welke laatste door *Anna van Sevenhoven,* weduwe Hastier, werd vertegenwoordigd.

Nog vinden wij vermeld in eene manuscript genealogie Quacq, echter zonder jaartallen.

Adriana Quacq, dochter van Jacob Quack, schepen en postmeester te Rotterdam en van Catharina van Berckel, huwt 1°. Pieter van Sevenhoven, baljuw van Warmond, uit welk huwelijk:

1°. Jacob van Sevenhoven, jong overleden.

2°. Alida van Sevenhoven.

REDACTIE.

Geslacht d'Orléans.

Den 19^en^ December 1889 stierf te Luik, rue du Jardin Botanique, in den ouderdom van 99 jaren de laatste vrouwelijke nakomeling van een zijtak van het geslacht van Orléans, mejuffrouw M. J. C. d'Orléans de la Gravière. Zij was in 1791 te Rijssel geboren, zijnde hare ouders Hypolyte Chrysole d'Orléans de la Gravière en Josephine Mignon. Nauwelijks 14 maanden oud zijnde, werden hare ouders door de Fransche revolutie gedwongen hun vaderland te verlaten en vestigden zich toen te Luik. Na den val van het eerste keizerrijk werd haar vader procureur te Maastricht en bekleedde later nog verschillende andere rechterlijke ambten, tot hij den 17^en^ Februari 1837 te Luik overleed, oud bijna 81 jaren. Uit zijne doodakte blijkt dat hij te Bavay (Frankrijk) geboren werd uit het huwelijk van Laurent Joseph d'Orléans de la Gravière met Augustine Rosa Boll. Uit zijn huwelijk liet hij twee dochters in kommervolle omstandigheden achter, die echter, toen Koning Leopold I zulks vernam van dien vorst uit zijn particulier vermogen een bescheiden jaargeld tot aan haren dood ontvingen, terwijl zij verder door fijne handwerken in haar onderhoud voorzagen. De gezusters Orléans, waarvan de eene reeds voor eenige jaren stierf, hadden eene zeer degelijke opvoeding genoten en waren algemeen bekend als hoogbeschaafde vrouwen.

Deutsches Adelsblatt.

Notificatie betreffende de familie de Raadt.

Cornelus Henricus de Raadt, gepensioneerd Majoor der Infanterie, Oud Commandeur van de Willemstad, wonende te Vorden, bij Zutphen, in het bezit zijnde van zekere Familie-papieren van wijlen zijnen overgrootvader Mr. Herman van Breugel, raad en president der regeering van 's-Hertogenbosch, in huwelijk gehad hebbende vrouwe Janette van de Graaf herkomstig, alsmede van wijlen zijnen grootvader Severijn van den Pavort, Commandeur van Isabella, in huwelijk gehad hebbende vrouwe Bertruida Agatha van Breugel, oudste dochter van bovengemelden Herman en van zijne vier oud-ooms, Mr. Hendrik Jan en Evert van Breugel, schepens en raden te 's-Hertogenbosch, en Gerard Herman en Willem van Breugel, lieutenants, gesneuveld in dienst van den staat, en eindelijk van wijlen zijn oom Hendrik Jan van den Pavort, zoon van Severijn van den Pavort, bovengenoemd, en van vrouwe Bertruida Agatha van Breugel, onlangs te 's-Bosch overleden, was laatst collator en administrateur der fondatiengestigt, bij wijlen onze nichte jonkvrouwe Hester van Grinsven; roept bij dezen op alle zoodanige zijner naastbestaande, die eenig belang in gezegde familie-papieren mogten stellen, om afschrifte te verkrijgen en de noodige informatiën omtrent die familie te erlangen, daar een volledige wapenkaart, beginnende met het jaar duizend een honderd en zeventig, bij hem berustende is.

Overgenomen uit een courant van het begin dezer eeuw.

Is een helm met geopend of een helm met gesloten vizier een bewijs van adeldom?

In vele der nieuwere leerboeken der wapenkunde wordt het aanbrengen van eenen helm met open vizier bij een wapen eener niet adellijke familie, als foutief beschouwd en de gesloten helm als onadellijke helm aangegeven. Deze meening is echter in strijd met de wapenkunde. Beide soorten van helmen komen voor als teeken van adeldom, indien men slechts met de eeuw waaruit het wapen stamt rekening houdt. De gesloten of steekhelm (latijnsch galea clausa) volgde op den kuiphelm en werd bij tournooien, waarbij met lansen werd gestreden, gebruikt.

Tegen het einde der 14de eeuw, toen behalve de lanstournooien ook de tournooien met korte zwaarden gehouden werden, kwam de opene of traliehelm (latijnsch galea operta) in gebruik.

Daar op een traliehelm (helm met open vizier) het helmteeken altijd plastisch werd aangebracht en deze helm bij de helmschouw alleen reeds als bewijs van adeldom gold, kwam hij meer en meer in gebruik en werd hij daardoor geheel erkend als teeken van adeldom. In het begin werd hij slechts gedragen door de dynastengeslachten, eerst tegen 't einde der 15de eeuw begon ook de lagere adel, die niet gerechtigd was op de rijkstournooien te verschijnen, er zich tevens van te bedienen. Dit had ten gevolge, dat de hoogere adel van Beieren, voor de ontbinding van den Landdag te München in 1506, zich met een bezwaarschrift tot den hertog wendde om zulks te verbieden.

Sedert de 16^e^ eeuw vinden wij den traliehelm bijna overal zonder uitzondering op elk wapen van adellijke geslachten, terwijl ook bij elke adelsverheffing in het diploma de traliehelm werd verleend.

Op grond van het bovenstaande is de nog heerschende dwaling in de wereld gekomen dat de traliehelm slechts aan adellijke familiën toekomt en de steekhelm zoude behooren aan burgerlijke en niet adellijke geslachten.

Wil men de wapenkundige regelen goed volgen, dan plaatse men boven een wapen, dat zijn oorsprong neemt tusschen 1100—1280, den pothelm, boven een wapen uit 1280—1350, den kuiphelm, boven een wapen van 1350—1500 de gesloten steekhelm, boven een wapen van 1500 tot op heden, de traliehelm.

Overgezet uit het *Deutsches Adelsblatt* N°. 46, 1889.

J. v. E.

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

OLDENZAAL.

De doopregisters der Roomsch Katholieken loopen van 1607—1632, 1692—1812, in 5 banden.

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 1641—1812, in 3 banden.

De huwelijksregisters loopen van 1685—1811, in 5 banden, benevens 1 register van 1795—1806 (noodgericht).

OLST.

Register van gedoopten van 28 Januari 1731 tot 24 November 1813, in twee banden.

Register van personen ten huwelijk ingeteekend van 24 November 1771 tot 24 Juni 1791, waarbij is aangeteekend of zij in die kerk getrouwd zijn.

Register van ten huwelijk ingeteekende, in die kerk afgekondigde en getrouwde personen van 26 Augustus 1791 tot 13 April 1811.

Kerk der Hervormde gemeente te **Wesepe.**

Doopregister van 2 Februari 1666 tot 9 November 1812.

Register van personen die te **Wesepe** ingeschreven en getrouwd zijn van 13 Juli 1751 tot 31 Mei 1795.

Roomsch Katholieke kerk op den **Boskamp.**

Register van gedoopten van 9 December 1710 tot 19 October 1813.

Register van gehuwden van 16 December 1710 tot 24 December 1810.

Voorts is ter secretarie aanwezig:

Een register van aangegeven lijken in het schoutambt van **Olst** van 1 Januari 1806 tot 25 December 1813.

Een doodboek van 8 Januari 1802 tot 8 Januari 1806.

Een doodboek van **Wesepe** van 20 Januari 1806 tot 14 Januari 1812.

OMMEN.

Alhier ter secretarie bevinden zich de navolgende oude kerkregisters:

Trouwboeken der Herv. loopende van 8 November 1716 tot 1 Juli 1791, en van 2 Augustus 1795 tot 25 April 1811, in vier banden.

Doopboeken der Herv van Ommen bevattende tevens de namen der lidmaten van de Herv. kerk te Ommen uit de verschillende buurtschappen, beginnende 23 September 1694 tot 19 Januari 1812, in drie banden.

Doopboeken der Roomsch Kath. van **Vilsteren** zijnde een buurtschap of gehucht onder Ambt Ommen, 1 deel, beginnende Februari 1790 tot 15 Januari 1812.

Trouwboeken der Herv. van Ommen voor het kerspel Ommen d. i. (Ambt Ommen) 1 deel beginnende Juni 1791 tot 12 Februari 1803.

Als boven door de maire van Ommen en **den Ham** een vervolg van het laatstgenoemde, 1 deel, beginnende 1 April 1803 tot 27 April 1811.

Verder registers van aangenomen namen volgens keizerlijk decreet van 18 Augustus 1811, door den maire van Ommen in de fransche taal geschreven van 20 December 1811, bestaande uit 2 deelen.

ONSTWEDDE.

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 1688—1811.

De huwelijksregisters der Gereformeerden loopen van 1769—1811, deze beide in een band.

De overlijdensregisters der Gereformeerden loopen van 1806—1811, in een band.

OOLTGENSPLAAT.

Doopregisters der Gereformeerden loopen van 1665—1811, in 4 banden.

Overlijdens registers van 1753—1811, in 2 banden.

Begraafregister 1713—1753, 1 band.

Huwelijken 1708—1811, 6 banden.

OOSTERLAND.

Een trouwboek van 1688 tot 1730.

Een doopboek der Hervormden van 1688 tot 1730.

Een doopboek van de Hervormden te **Sirjansland** van 20 Februari 1722 tot en met 27 December 1812.

Een doopboek der Hervormden te Oosterland van 21 Januari 1720 tot en met 25 December 1814.

Een register van overledenen voor Oosterland en **Sirjansland**, van 1 Januari 1806 tot 16 September 1822.

OOSTBURG (Zeeland).

In het archief der bovengenoemde gemeente zijn aanwezig:

De doopregisters der Nederd. Hervormde gemeente van 29 Juni 1606 tot 29 September 1624 in 1 band.

Van 7 Maart 1638 tot 21 September 1796 in 1 band.

(Van 30 September 1624 tot 6 Maart 1638 ontbreekt).

De doopregisters der Waalsch Hervormde gemeente van 18 Mei 1685 tot 6 September 1795, in 1 band.

De huwelijksregisters der Nederd. Hervormde gemeente van 24 September 1606 tot 9 October 1632, in 1 band.

Van 5 September 1699 tot 16 September 1796, in 1 band.

(Van 10 October 1632 tot 4 September 1699 ontbreekt).

Huwelijksregisters der Waalsch Hervormde gemeente van 12 September 1688 tot 20 Juni 1795, in 1 band.

Register van voltrokken huwelijken voor bailluw, burgemeester en schepenen.

Van 15 Augustus 1671 tot 26 Juli 1795, in 1 band.

De begraafregisters der Nederd. Hervormde gemeente van 6 Juli 1630 tot 21 September 1796, in twee banden.

Het begraafregister der Waalsch Hervormde gemeente van 3 October 1708 tot 1 Juli 1796, in 1 band.

OOSTDONGERADEEL.

Aalzum en Wetzens. Trouw- en doopboek van 1682 tot 1772.

Doopboek van 1772 tot 1812 in twee banden.
Trouwboek van 1772 tot 1810.
Anjum. Doopboek van 1684 tot 1812, in twee banden.
Trouwboek van 1693 tot 1811 in twee banden.
Ee. Doopboek van 1659 tot 1772.
Engwierum. Doopboek van 1701 tot 1772.
Ee en Engwierum. Doopboek van 1772 tot 1812, in twee banden.
Trouwboek van 1664 tot 1768.
Id. van 1772 tot 1810.
Livessens. Doopboek van 1772 tot 1811.
Trouwboek van 1772 tot 1810.
Metslawier en Niawier. Doopboek van 1773 tot 1811.
Trouwboek van 1772 tot 1810.
Doop- en trouwboek van 1724 tot 1772.
Morra. Doopboek van 1772 tot 1811.
Trouwboek van 1772 tot 1811.
Morra en Livessens. Doop- en trouwboek van 1698 tot 1772.
Nijkerk. Doopboek van 1744 tot 1812, in twee banden.
Oostrum en Jouswier. Doop- en trouwboek van 1751 tot 1772.
Doopboek van 1772 tot 1812.
Oostrum. Trouwboek van 1796 tot 1811.
Paesens. Doopboek van 1772 tot 1812.
Trouwboek van 1772 tot 1810.
Doop- en trouwboek van 1712 tot 1772.
Wetzens. Doopboek van 1772 tot 1811.

OOST-, WEST EN MIDDELBEERS.

De aanwezige kerkregisters ten raadhuize dezer gemeente zijn:
Doop- en trouwboek der Roomsch Katholieke kerk te Oostelbeers, beginnende 1690 tot 1810 in drie banden.
Doodboek van 1720 tot 1773 en van 1771—1810.
R. K. kerk van Middel- en Westelbeers.
Doop- en trouwboek van 1668 tot 1810 in drie banden.
Doodboek van 1745 tot 1810 in drie banden.

OOSTERHESSELEN.

In het gemeentearchief berusten:
Prothocullum Ecclesio Oosterhesseltano, beginnende met het jaar 1754 en eindigende met 25 Augustus 1811. Hierin komen voor de gedoopten-, gehuwden- en overledenen, alsmede een naamlijst der lidmaten aangenomen in die jaren. Verder eene aanteekening van Predikanten die sedert de Reformatie de H. Bediening te Oosterhesselen hebben waargenomen.

OOSTERHOUT.

Trouwboeken 1648—1810 (3 banden).
Idem 1641—1810 (Hervormden) (12 banden).
Idem 1629—1644, 1676—1702 (4 banden).
Idem (**Dorst**) 1775—1810, ook inhoudende de namen der overledenen van 1754—1810 (een band).
Huwelijks- en geboorteregister **van den Hout** van 1787—1810 (een band).
Register van huwelijks-afkondigingen 1813 (een band).
Dooprregister (**Dorst**) 1675—1774 (een band).
Doopregisters van 1610—1810 (16 banden).
Alphabeth op de doopregisters 1765—1810 (een band).
Doopregister (**Dorst**) 1775—1810 (een band).
Idem (Hervormden) 1658—1810 (2 banden).
Overlijdens registers 1728—1810 (7 banden).
Alphabetisch register overlijden (een band).
Misboek van 1775—1804 (een band).
Alphabetisch misboekje van 1775—1804 (een band).
Register successie 1806—1810 (een band).
Huwelijkspublicatiën 1779—1810 (2 banden).
Begraafregister 1807—1811 (een band).
Idem van **den Hout** 1804—1808 (een band).
Inventaris van doop-, huwelijks- en overlijdensregisters (een band).

OOSTHUIJZEN.

Doopboek van 23 Sept. 1792—21 Dec. 1841.
Idem 23 Sept. 1792—18 Aug. 1811.
Geboorte-, doop en huwelijksregister van af 1697 tot 1811 (is copie).
Aantekeninge van alle de dooden die sedert den jare 1800 beginnende met primo Januarij in de kerk tot Oosthuizen zijn begraven (loopt tot 6 Sept. 1811).
Lijst der getrouwden 24 Nov. 1733—1 Maart 1795.

OOSTKAPELLE.

Doopboeken van 1 Januari 1640 tot ultimo December 1810 in drie banden en trouwboeken van 12 December 1642 tot ultimo December 1810 in drie banden.
Voorts bevindt zich nog in het archief der Nederduitsch Hervormde gemeente:
Een doodboek (begrafenisboek) van 1751—25 Maart 1784.

OOSTSTELLINGWERF.

Doopprotocol van **Olde- en Nijeberkoop** van 1714 tot 1812 in twee banden.
Doopprotocol van **Oosterwolde, Appelscha en Fochteloo** van 1708 tot 1812 in twee banden.
Doopprotocol van **Donkerbroek en Haule** van 1701 tot 1812.
Doopprotocol van **Makkinga** 1738 tot 1812.
Huwelijksprotocol van **Olde- en Nijeberkoop** van 1733 tot 1810 in twee banden.
Huwelijksprotocol van **Oosterwolde, Appelscha en Fochteloo** van 1772 tot 1809.
Huwelijksprotocol van **Donkerbroek en Haule** van 1772 tot 1812.
Huwelijksprotocol van **Makkinga** van 1739 tot 1771.

OOSTZAAN.

Doopboeken loopende van 1629 tot en met 22 October 1826 in twee banden.

Een trouwboek van 16 Augustus 1726 tot en met 15 Juni 1810 in twee banden.

Een overlijdensregister van 5 Maart 1763 tot en met 4 Juni 1824 in twee banden.

OOST- EN WESTSOUBURG.

Onverminderd de registers van den burgerlijken stand van het jaar 1811 zijn aldaar berustende:

Oostsouburg.

Doopregisters van . . .	1729—1811
Ondertrouwregisters van .	1631—1811
Begraafregisters van . . .	1768—1811

Westsouburg.

Doopregisters van . . .	1620—1811
Ondertrouwregisters van .	1622—1811
Begraafregisters van . . .	1651—1811

Oude charters of manuscripten bevat het archief niet.

Beide deze dorpen waren vroeger afzonderlijke gemeenten, doch zijn den 1 Januari 1875 *burgerlijk* vereenigd, nadat de *kerkelijke* vereeniging reeds den 1 Juli 1832 had plaats gehad.

OOTMARSUM.

Op het gemeentehuis alhier bevinden zich:

Een doopboek	der Hervormden		van	1676—1811.
» trouwboek	»	»	»	1661—1795.
» »	» Katholieken		»	1727—1811.
» doopboek	»	»	»	1680—1812.
» register der Israëlieten			van	1779—1811.

Mede bevindt zich alhier de burgerlijke stand van **Denekamp** tot en met 1818, terwijl in vroegere jaren gedeelten van **Tubbergen** en **Denekamp** kerkelijk tot deze gemeente behoorden.

OPLOO.

Parochiale R. K. kerk te **St. Anthonis.**
Doopregisters van 1760—1811.
Overlijdenregisters van 1690—1811.
Parochiale R. K. kerk te Oploo.
Doopregisters van 1730—1811.
Huwelijksregisters van 1730—1811.
Overlijdensregisters van 1730—1811.
Parochiale R. K. kerk te **Ledeacker.**
Doopregisters van 1799—1811.
Huwelijksregisters van 1800—1811.
Overlijdensregisters van 1799—1811.

OPPERDOES.

In het archief dezer gemeente berusten de volgende registers der Gereformeerden:

Doopboeken van af 1617 tot 1811 in 1 band.
Trouwboeken » » 1677 » 1811 » 3 banden.
Register van begravenen van af 1793 tot 1811 in 1 band.

OPMEER.

Een doopregister der Roomsch Katholieken van 1768—1819 op een los blad.

Een overlijdensregister der Roomsch Katholieken van 1806, 1807, 1809, 1810 op drie losse vellen.

Een trouwboek der Roomsch Katholieken van 1627—1791.

Een register van grafsteden, in de kerk te Opmeer van 1701—1797 (enkele graven) in losse vellen.

Soms was Opmeer met Spanbroek gecombineerd, waar dan de inschrijvingen plaats vonden.

OPSTERLAND.

Registers van overlijden in de gemeente Opsterland van Januari 1806—December 1811.

Beets, Beetsterzwaag en **Olterterp.** Doopregisters loopende van 1680—1811 Trouwregisters van 1729—1811.

Ureterp en **Siegerswoude.** Doopregisters van 1722—1811. Trouwregisters van 1722—1811.

Wijnjeterp en **Duurswoude.** Doopregisters van 1675—1772. Trouwregisters van 1685—1811.

Lippenhuizen, Hemrik Terwispel. Doopregisters van 1747—1811. Trouwregisters van 1772—1811.

Gorredijk. Doopregisters van 1748—1811. Trouwregisters van 1748—1811.

Besnijding der Israëlieten van 1775—1794.

Langezwaag, Kortezwaag en **Luxwoude.** Doopregisters van 1654—1811. Trouwregisters van 1654—1817.

OTERLEEK.

Ontvangstregister wegens het middel van begraven te de **Schermeer,** over de jaren 1764 tot 1776.

Contra-doopboek van de **Noordschermer,** beginnende 19 Augustus 1792 tot 2 Augustus 1812.

Ontvangst wegens het middel op het trouwen over **de Schermer** voor den jare 1764 tot 1776.

Register van trouwen en begraven van Januari 1797 tot 1813.

Begraafregister (zonder eenige aanduiding van datum of jaartal).

OTTERSUM (Limburg).

De doop- huwelijks- en overlijdensregisters der Roomsch Katholieken loopen van 1780 tot en met 1798 in één band.

In hetzelfde register bevinden zich fragmenten van doopakten over de jaren 1710 tot en met 1779.

OTTOLAND.

In het archief dezer gemeente berusten:
Doopboek 1732—1811.
Trouwboek 1793—1811.
Begrafenisboek 1772—1888.

OUDDORP (Zuid-Holland).

Ter secretarie alhier berusten:
Doopboeken van 1639—1812, in 3 deelen.
Formulierboeken van trouwen voor schout en sche-

penen, benevens aanteekeningen van huwelijks-aangiften van 1710—1811, in 3 deelen.

Registers van trouwen en begraven van 1696—1805, in 5 deelen.

Register van huwelijksproclamatiën van 1806—1811, in een deel.

Trouwregister van recht op het trouwen en begraven in de polders onder Ouddorp van 1732—1772, in een deel.

Aanteekeningen van de geboorte der kinderen der Doopsgezinden te **Goedereede** en Ouddorp zonder datum van begin, zoover mededeeling, in een deel.

OUDELANDE.

Een huwelijksregister, een boekdeel, bevattende de in ondertrouw opgenomen personen van af 1764 tot 1811, in een deel.

Doopakten van 1763 tot 1811 in een deel.

OUDENBOSCH.

Doopboek der R. K. gemeente van 12 Juli 1609 tot 7 April 1625;

Huwelijken der R. K. gemeente van 1 Mei 1611 tot 5 November 1626; beide 1 deel.

Doopboek der R. K. gemeente van 30 Juni 1631 tot 26 November 1660.

Huwelijken der R. K. gemeente van 5 Februari 1630 tot 28 November 1699.

Overlijdens der R. K. gemeente van 27 September 1634 tot 9 November 1660; te samen 1 deel.

Doopboek der R. K. gemeente van 14 Januari 1661 tot 18 December 1686.

Huwelijken der R. K. gemeente van 1 Januari 1661 tot 17 December 1686; beide 1 deel.

Doopboek der R. K. gemeente van 14 Januari 1687 tot 15 Januari 1811, in drie deelen.

Overlijdens der R. K. gemeente van 13 Maart 1726 tot 13 Mei 1811, 1 deel.

Doopboek der Herv. gemeente 9 Februari 1653, tot 1 December 1810, 1 deel.

Ondertrouw registers van 22 December 1652 tot 1 Februari 1794, 4 deelen.

Trouwboek voor schepenen van 4 Februari 1652 tot 30 December 1810, 6 deelen.

OUDENDIJK.

In het gemeente archief zijn aanwezig.

Een trouwregister beginnende met het jaar 1697.

Een doopregister beginnende met het jaar 1739.

Een doodregister beginnende met het jaar 1733.

Deze gemeente was zoowel kerkelijk als burgerlijk vereenigd met andere gemeenten.

OUDE NIEDORP.

Bij den predikant berust een doopregister van af 1792.

Ten gemeentehuize aldaar bevinden zich volgens verklaring van den burgemeester geen oude kerkregisters.

OUD GASTEL.

Alhier berust:

Doop-, huwelijk- en overlijdensregisters der R. Kath. loopende van 1606—1720, in drie banden.

Een doopregister van 1720—1810.

Een huwelijksregister van 1720—1810.

Een overlijdensregister van 1720—1810.

Gereformeerden:

Twee doopregisters loopende van 1649—1808.

Vier trouwboeken loopende van 1649—1796.

OUDENRIJN (1).

Doopboek der R. K. kerk te Oudenrijn van 15 Augustus 1797 tot aan 20 Maart 1813.

Trouwboek der R. K. gemeente van Oudenrijn c. a. van af 13 Februari 1798 tot 18 Februari 1813.

(1) De registers berusten op het gemeentehuis te **Vleuten**.

OUDE PEKELA.

De hier bestaande kerkelijke registers van huwelijken doop en begravenen betreffende de Hervormde, Roomsch Katholieke en Israëlitische gemeenten zijn:

Van de Hervormde gemeente beginnen de doopregisters met het jaar 1755.

Huwelijksregisters met het jaar 1639.

Overlijdensregisters met het jaar 1806.

Roomsch Katholieke gemeente:

Doopregisters met het jaar 1783.

Huwelijkregisters met het jaar 1784.

Israëlitische gemeente:

Doopregisters met het jaar 1788.

Huwelijksregisters met het jaar 1794.

Van de R. K. en de Israëlieten bestaan geen overlijdensregisetrs.

OUDERKERK AAN DEN IJSSEL.

In het archief dezer gemeente berusten:

Doopboeken van Ouderkerk aan den IJssel, **Crimpen aan den IJssel** en **Stormpolder**. 3 October 1655—23 December 1811 in drie banden.

Trouwboeken van Ouderkerk aan den IJssel, **Crimpen aan den IJssel** en **Stormpolder**. 14 Augustus 1695—6 Juli 1811 in drie banden.

Register van zoodanige personen welke voor de Municipaliteit van Ouderkerk aan den IJssel in den huwelijken staat bevestigd zijn, begint 6 December 1695, het eerste jaar der Bataafsche vrijheid, loopende tot 7 Juli 1811.

Registers wegens de betaling van het recht op het trouwen, volgens de ordonnantie van de Staten van Holland van 26 October 1695—4 October 1805, bevattende verder aanteekening van ondertrouw 30 Januari 1806—21 Juni 1811 in drie banden.

(*Wordt vervolgd*).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(Vervolg).

TAEL.

Toen de Rekening over 1586—1587 gedaan werd, waren van de genoemde kinderen van Daniel Cornelisze Tael blijkens bovenstaande opgave vier kinderen in leven: I. Cornelis, II. Marijtgen, III. Claes, IV. Adriaen. Van ieder dezer kinderen volge hier wat ik vond.

I. Cornelis Danielsze Tael, j. m. van Brielle, 21 Julij 1591 te Brielle ondertrouwd met Arnoudine Claes j. dr. van «Oestende»; zij trouwden te Rotterdam, waar zij woonachtig waren. Een zoon van dezen Cornelis zal geweest zijn Daniël Tael, vermeld in de Thesaurie-rekening over 1626—1627, welke onder het hoofd «Ander uijtgeven van renten ter saecke van hooftpenningen, bij diversche burgers opgebracht tot ontset van Ghent ende anders» den volgenden post heeft: «Den H. Geest vant Maerlandt als actie hebbende van Daniel Cornelisze Tael, die opgebracht heeft 257 £ etc.» Hetzelfde komt nog voor in de Thesaurie-rekening over 1651—1652. De genoemde persoon zal bedoeld zijn in Res. Mag. van 5 Augustus 1634, waarbij Daniel Tael werd «gestelt tot vaendrig van de comp^e^. waertgelders» (1).

II. Maritge Daniels, gehuwd met Cornelis Lenaertsze Keyser, schonk haren man, die «laeckencooper» was (2), deze kinderen: Cornelis, gedoopt 21 Mei 1595, getuige Leentje Jordens; Catherine, gedoopt 13 April 1597, getuige Jan Keyser; Pieter, gedoopt 10 Junij 1598, getuigen Arijen Danielsze en Margriete van der Heijden. Weduwenaar geworden, hertrouwde Cornelis Lenaertsze Keyser den 2 Januarij 1600 met Lijsbeth Willems, jonge dochter. Den 17 October 1604 hertrouwde Lijsbeth Willems, wed^e^. van Cornelis Keyser, met Hendrick Jorisze j. m. In eene aanteekening van 4 Augustus 1612, voorkomende in 't Bodtboek, begonnen 1609, pag. 75 verso, is sprake van «vier lijnen lant», in bezit geweest van Daniel Cornelisze Tael en alsnu door Elias Jansze, «als getrout hebbende Geertge Keyser, erffgenaem van den voornoemden Tael», verkocht.

III. Claes Danielsze, jongman van Brielle, den 27sten Maart 1594 aldaar ondertrouwd met Margarita Elias van der Heijden, jonge dochter van Antwerpen, wonende te Delft. In laatstgenoemde stad trouwde het paar.

(1) De kerkeraadsacta van 26 Jan. 1668 vermelden als met attestatie gekomen van Delft Daniel Tael en zijn vrouw Maria Tael. Volgens de Acta van 24 October 1670 kwamen toen Daniel Tael en zijn vrouw Maria Huijter met attestatie van Willemstad. — Den 2den Julij 1673 werd te Brielle gedoopt Willemijntje, dochter van Dirk Jansz. van der Helden en Aeltje Daniels Tael, getuige Rosetta Gerrits van Hooghwerff.

(2) Zie Resoluties van 22 April 1600 en 24 Maart 1601. Uit deze Ress. blijkt ook dat de boedel van Cornelis Keyser ten behoeve van crediteuren moest worden verkocht.

IV. Adriaen Danielsze Tael huwde in 1599 Ester (Hester) van Nederveen. Onder de resoluties, door de stedelijke Regeering in dat jaar genomen, treft men eene aanteekening aan van 9 December 1599, luidende: «Up huyden soo syn voor de Magistraten getrout volgende 't oude formulier, in den jaere 1577 gemaeckt, Adriaen Danielsze, geassisteert met Cornelis Keyser synnen swaeger, ende Ester van Nederveen, geassisteert met Cornelis Willemsze schoenmaker, haeren swaeger, met syn huysvrouw, haer suster» (1). Eene akte van 26 Mei 1607 begint aldus: «Compareerden voor schepenen der stede van den Brielle Adriaen Danielsze Tael, geassisteert bij Daniel Cornelisze Tael zijnnen vader, d'welcke tot verseeckertheyt van zijnne achtergelaeten weeskinderen, geprocreert bij Hester Jans dr. van Nederveen, met namen Jan Ariaensze, out ontrent 6 jaeren, Geertgen, out 4 jaeren, ende Hester Ariaensdr., out ontrent 18 weecken, gestelt heeft ende stelt mitz desen zijnne portie etc. (2). Dat Adriaen Danielsze Tael meer kinderen kreeg, blijkt uit eene Magistraatsresolutie van 4 November 1629, luidende: «Is de vrunden van de arme naergelaeten weeskinderen van sal. Adriaen Danielsze Tael tot onderhout ende alimentatie van desselffs joncxste soon, genaemt Lenaert Adriaensze Tael, jaerlycx toegevoucht de somme van 25 car. gulden etc.» Den 6 Augustus 1624 trouwden te Brielle Jacob Pietersze Poret j. m. en Judith Bastiaensdr. weduwe van Adriaen Tael. Den 11 April 1619 werd Aren Danielsze Tael te Brielle begraven. Eene aanteekening van 1607 noemt Adriaen Danielsze Tael «suyckerbacker, woonende in den Haege» (3). Dat hij zich later te Brielle vestigde, zegt ons eene Vroedschapsresolutie van 26 Maart 1616, luidende: «Es Adriaen Danielsze Tael, gecoft hebbende de backerije van Jan Jansze Lovers, geaccordeert den tyt van een jaer omme sijnne prouve te mogen doen, blijvende de privilegie vant backersgilde in sijn geheel» (4). In eene Vroedschapsresolutie van 8 Februarij 1617 wordt gesproken van Adriaen Danielsze Tael «deurwaerder». Van Geertgen, dochter van Adriaen Tael, vond ik nog gewag gemaakt in éene aanteekening van 1631 (voorkomende in 't Bodtboeck, begon-

(1) Het oudste der aanwezige trouwregisters vermeldt dat den 16den Februarij 1594 te Brielle trouwden Adriaen Danielsze, weduwnaar, en Trintgen Symonsdr. weduwe van Claes Maertensze schipper. Of hier Adriaen Danielsze Tael bedoeld is, kan ik niet zeggen.

(2) Een bijschrift, enkele jaren later gesteld, noemt Anthony Tael „erffvoocht" van de genoemde weeskinderen.

(3) Dezelfde aanteekening, voorkomende blz. 161 van 't Bodtboeck begonnen 1598, spreekt van Hester Jansdr. van Nederveen en Franchois van Nederveen, wonende te Delft, erfgenamen van wijlen Hans van Nederveen en Janneken Visser zal., en van Moisis van Nederveen „pourmaker" te Delft.

(4) Het Privilegie, in 1565 aan het Brielsche gilde van St. Obaert of het bakkersgilde gegeven, deelde ik mede in *De Navorscher*, jaargang 1881, blz. 197—202.

nen 1624, pag. 167 verso), luidende: «Alsulcken huys ende erve...... als bij Adriaen Danielsze Tael sa: gepossideert ende bij Jacob Porret (1), sijnne naesaet, laest beseten ende bewoont es geweest, ende nu bij Bastiaen Ramstaert, geswooren bode mette roede, van wegen Geertgen Arentsdr. naegelaten voordochter van den voorsz. Adriaen Danielsze Tael..... vercocht es etc.»

In het Bodtboeck, begonnen 1577, leest men pag. 6 verso van een erf, door Daniel Cornelisze Tael in 1577 gekocht van Claes Cornelisze. Misschien was deze Claes een broeder van Daniel Cornelisze Tael.

Anthony Tael, op de lijst der Vroedschappen voorkomende sub n°. 20, vond ik door Jan Kluit, die in de vorige eeuw een naamlijst der Vroedschappen vervaardigde, genoemd Anthony Corn. Tael. Heeft hij met dat Corn. willen zeggen dat Anthony Tael een zoon was van Cornelis Tael, tot bevestiging zijner opgave kan ik niets aanvoeren. Den man, die in 1618 werd aangesteld tot vroedschap, zag ik alleen Anthony Tael genoemd. In 't Bodtboek, begonnen 1609, vindt men pag. 62 verso in eene aanteekening van 1612 vermeld als kooper van een huis Anthony Daniel Tael. Misschien dat hier de vroedschap Anthony Tael is bedoeld en dat in plaats van Anthony Daniel Tael gelezen moet worden Anthonij Danielsze Tael. Anthony was getrouwd met Roosjen (Rosina), dochter van Jan Jansze Taerling vroedschap (2). De aanwezige doopregisters noemen 3 kinderen van dit echtpaar: Jannetjen, gedoopt 1 Maart 1619, getuigen Jannetje Jans en Leentje Jansdr.; Arent, gedoopt 13 December 1620, getuigen Jan Jansze Taerling, Jan Pietersze en Maritjen Jansdr.; Catharina, gedoopt 20 December 1622, getuigen Jan Jansze Inner en Maritjen Jansdr. Anthony Tael kreeg meer kinderen dan de genoemde. Onderscheidene resolutiën gewagen van een zoon Daniel. Deze Daniel Anthonisze Tael ontving van de Brielsche Vroedschap in 1623 en later eene jaarlijksche subsidie van 100 £ tot bestrijding van studiekosten (3). Wat er van dien zoon geworden is, is mij niet gebleken.

In eene aanteekening van 1616, voorkomende in het Bodtboeck, begonnen 1609, pag. 173 verso, wordt Anthony Tael «goutsmit» genoemd. Met zijn schoonvader Jan Jansze Taerling was hij eigenaar van een «pampiermolen, bij sijnnen voorsaet op seeckere conditie van de stadt geimpetreert» op den 10den Januarij 1595 (4). Den 10den September 1618 werd hij niet alleen aangesteld tot vroedschap, maar ook tot raad in het college der Magistraten. Eene aanteekening van 7 October 1623 (1) gewaagt van een huis door den «curateur van den boel van Anthoni Tael» verkocht aan Jan Jansze Taerling. Deze aanteekening staaft wat ik meêdeelde dat Anthony Tael in 1623 stierf. Blijkens eene akte van 21 October 1630 was Roosgen Jansdr., nagelaten weduwe van Anthony Tael, toen 50 jaar oud en nog woonachtig te Brielle. Dat de weduwe den 27sten October 1640 niet meer leefde, zegt ons eene aanteekening van dien datum, luidende: «Alsulcken huijs ende erve.... sijnde vicarie, ende voorts in aller manieren.... als Roosghe Jans weduwe van Anthony Tael 't selve in haer leven beseten heeft, ende alsnu bij Willem Govertse Taerlynck cum sociis als naeste collateurs bij octroey van de Staten van Hollant ende Westvryeslant van date den 13 Julij 1640 vercocht hebben» (2). De bovengenoemde dochter van Anthony Tael, Jannetje, trouwde als jonge dochter den 22sten Julij 1642 met Gerrit Jorisze weduwnaar. Een kind van dit echtpaar, Roosje genaamd, werd 14 Maart 1646 te Brielle gedoopt, en bij die plechtigheid was Leentje Jans getuige.

Cornelis Tael, die in 1666 vroedschap werd, trouwde den 21sten Mei 1641 als jongman te Brielle met Machtelt van Mathenes, weduwe van Willem Gedeonsze van Mosterdijck. Den 13den November 1646 hertrouwde hij met Joosjen (Josina) van Dijck jonge dochter, die Barend van Dijck tot vader had en haren man deze kinderen schonk:

Barent, gedoopt 19 Augustus 1647, getuigen Lijsbet Jacobs, Willem van Dijck en Jacob Blauw.

Johannes, gedoopt 24 Augustus 1649, getuigen van der Poth, Leentje Jans en Reijer van den Bergh.

Jacob, gedoopt 12 Mei 1651, getuigen Helena en Sara van Dijck.

Johannes, gedoopt 13 October 1652, getuigen Annetje van Dijck en Reijer van den Bergh.

In de maand October van 1670 trouwde Cornelis Tael (3) voor de derde maal met Ariaentje Jorisdr. weduwe van Jan Jansz Jongenjan, in leven schout van Vier-Polders. Den 5den October te Brielle ondertrouwd, ging hij naar Hellevoetsluis om te trouwen met een attestatie dd. 19 October. Den 19den November 1675 trad hij voor de vierde maal in den echt met Anna van der Heul, weduwe van Reijer van den Berge. Twee kinderen van Cornelis Tael werden te Brielle begraven 30 Mei 1651 en 26 Februarij 1654. Twaalf jaren fungeerde hij als schepen, voor de eerste maal werd hij daartoe in 1663, voor de laatste maal in 1697

(1) Eene aanteekening van 1633, vervat in hetzelfde boek, p. 240 verso, spreekt van „Jan Poret blaeuverwer."

(2) Door zijne vrouw was hij een zwager van Jan Pietersze Lelievelt en Simon van der Poth, vroedschappen.

(3) Zie Ress. 1 Februarij 1623, 20 Julij 1624, 26 September 1626, 2 Februarij 1627, 4 Maart 1629, 19 Januarij 1630.

(4) Ress. 2 en 4 November 1621. Onder de resoluties van 1595 vindt men „Conditien daerop Burghemeesters, oudt ende nijeuwe gerechte der stede van den Briele geaccordeert hebben Jaecob Corstiaensze apteecker tot Dordrecht te mogen stellen een pampiermolen. Actum coram omnibus den 10 Januarij 1595."

(1) Bodtboeck, begonnen 1618, p. 165 verso.

(2) Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 383.

(3) Den 26sten April 1669 was hij nog geen weduwnaar. Op dien dag werd een kind gedoopt van Barend van Dijck en getuigen waren Cornelis Tael en Josina van Dijck zijn huisvrouw.

geroepen. Den 1sten October 1680 werd hij gekozen tot raad in 't college der Magistraten. Tweemaal trad hij op als burgemeester. In 1679 werd hij wegens den Briel gecommitteerd «ter auditie van des gemeene Lands reekeningen» (1). Den 22sten Junij 1687 werd hij wegens zijn hoogen ouderdom op verzoek eervol als vroedschap ontslagen met de bepaling dat hij de vroedschapszitplaats in de kerk behouden en in 't genot blijven zou van vrijdom van den stadsimpost van wijn en bier. Den 1sten Maart 1705 werd hij te Brielle begraven.

Dat Cornelis Tael meer kinderen kreeg dan de genoemde, zegt ons o. a. eene akte van 9 Augustus 1661, welke aldus begint: »Compareerde etc. Joannes van Mosterdijck, woonende tot Delft, naergelaten bejaerde soone van Machtelt van Mathenes, geprocreert bij Willem Gedionsze van Mosterdijck, haren eersten man, ende Cornelis Tael, woonende alhier (Brielle), als vader ende voocht van Antonij Tael sijnnen minderjarigen soone, bij hem als tweede man met de voorsz. Machtelt van Mathenes geprocreert, ende mitsdien erfgenamen ab intestato neffens d'heer Adriaen van Mathenes, bailliu tot Hulst, ende Jacob Oudart, Capt. ter zee ten dienste van de Vereenichde Nederlanden, als getrout hebbende Maria van Mathenes, van wijlen Maria Cornelis de Bont, haer overleden nichte etc." Deze Antonie Tael woonde, blijkens eene akte van 15 December 1664, in 1660 bij Elias Tael, koopman te Amsterdam (2), als «dienaer». De kerkeraadsacta der Hervormde Gemeente te Brielle dd. 24 Julij 1664 vermelden zijne overkomst van Amsterdam met kerkelijke attestatie, en in zijne vaderstad trouwde hij als j. m. den 12den Augustus 1664 met Cornelia Maria Pers (Pars) jonge dochter. Den 10den Mei 1665 werd een kind van het echtpaar gedoopt, waarbij getuigen waren Adriana de Bruijn, Cornelis Tael en Adrianus Pars. Het kind heette eerst Nicolaes, maar de vader kort na den doop overleden zijnde, werd op verzoek van den grootvader, burgemeester Cornelis Tael, de naam veranderd in Antony. In eene resolutie van 25 Augustus 1666 en in enkele rekeningen van den burgemeester-thesaurier komt de weduwe van Antony Tael voor als tafelhoudster van leening. De rekening over 1678—1679 vermeldt haar nog als zoodanig, maar in de eerstvolgende der aanwezige rekeningen, die over 1683—1684, is de weduwe Tael vervangen door de weduwe van Leendert Jongejan.

In plaats van Cornelis Tael werd Dr. Anthony Tael gekozen tot vroedschap. In 1686 met kerkelijke attestatie van Leiden te Brielle gekomen (3), trouwde hij buiten Den Briel met Bregtland (Bregtlanda) Brasser, na aldaar 17 December 1690 ondertrouwd te zijn. Het echtpaar won: Adriana Josina, gedoopt 23 Maart 1692; Cornelis, gedoopt 29 September 1693; Cornelia Maria, gedoopt 5 Augustus 1696; Antony Brasser, gedoopt 3 Maart 1700; Johan Willem, gedoopt 11 Augustus 1702. Bij den doop van alle kinderen was Cornelis Tael getuige; voorts waren getuigen Adriaen Brasser, Geertruijd Brasser, Anna Margareta Brasser, Cornelia Josina Brasser en Johan Vincent Vervoorn. Drie ongenoemde kinderen van Dr. A. Tael werden begraven 1 Maart 1691, 10 Julij 1700, 19 October 1702; Adriana Josina werd begraven 21 December 1725. Cornelia Maria Tael (1) trouwde als jonge dochter den 30sten September 1727 te Brielle met Adriaan van der Goes j. m. raad in de vroedschap te Delft. Den 19den April 1688 werd Dr. Antony Taal door de Brielsche vroedschap in plaats van Dr. Gualther Magerus benoemd tot stadsdoctor op het oude tractement van *f* 150 jaarlijks. In 1707 wegens de stad Brielle voor 3 jaren gecommitteerd in het college der admiraliteit op de Maas te Rotterdam (2), trad hij als stadsdoctor en ontvanger van de arme middelen af (3), maar na verloop van de 3 jaren, kreeg hij die betrekkingen wêer (4). Dat Dr. Fr. P. Gomar in 1718 in zijn plaats werd aangesteld tot stadsdoctor, was een gevolg van zijn zitting nemen in het college van gecommitteerde Raden (5). Tot de functiën, die hij waarnam, behoorde ook die van regent van het Vrouwenhof (6). De door mij gepubliceerde naamlijsten vermelden Dr. Antony Tael 16 maal als schepen, 2 maal als raad in 't College der Magistraten, 5 maal als burgemeester. Den 14den December 1725 werd hij te Brielle begraven, zijne weduwe den 12den April 1733.

Ter vervanging van Dr. Anthony Taal werd zijn zoon Mr. Cornelis Taal in 1726 tot vroedschap gekozen. Reeds in 1714 werd hij benoemd tot schepen en daarna nog onderscheidene malen. In 1716 en 1738 trad hij op als raad in 't college der Magistraten, in 1734, 1737, 1740 en 1742 als burgemeester. Den 28sten Februarij 1733 werd hij door de Magistraten benoemd tot penningmeester van de groote visscherij. Van 1726—1743 fungeerde hij als ouderling van de Waalsche Gemeente. Den 4den December 1740 te Brielle als jongman ondertrouwd met Maria Adriana van der Goes, jonge dochter te Delft, ging hij derwaarts om te trouwen met een attestatie dd. 18 December 1740. Den 17den October 1743 werd hij te Brielle begraven. Zijne weduwe verhuisde naar Delft en aldaar trad zij voor de 2de

(1) Res. Holl. 23 Nov. 1679, Res. Vroedschap 22 November 1679.

(2) In 1655 werd door dezen Elias Tael, blijkens eene Vroedschapsresolutie van 31 Mei 1655, een „proces gemoveert tot laste van Jan Keijser, naergelaten ende onmondighe soone van Cornelis Cornelisze Keijser", in leven bode van Brielle, over het bezit van eene vicarie.

De Rekening der geestelijke goederen over 1601—1602 vermeldt Pieter Hendrixse Tael te „Schevelingen".

(3) Kerkeraadsacta van 24 October 1686.

(1) In 1713 werd zij op belijdenis aangenomen tot lid van de Herv. kerk. Acta van 22 Januarij 1713.

(2) Res. Vroedschap 1 October 1706, Res. Holl. 14 Januarij 1707.

(3) Res. Vroedschap 21 April 1707.

(4) Res. Vroedschap 5 Mei 1710.

(5) Res. Vroedschap 1 October 1717.

(6) Res. Mag. 30 Augustus 1726.

maal in den echt met Mr. Adriaan Mouchon wedr. te Delft, na 24 April 1746 te Brielle ondertrouwd te zijn. De Raad der Gemeente Brielle ontving den 1sten April 1803 het bericht, dat Maria Adriana van der Goes onlangs te Delft was overleden en daardoor een legaat van *f* 4000, door haren eersten man bij testamentaire dispositie van 31 December 1740 aan het weeshuis te Brielle vermaakt, kon uitbetaald worden (1).

Behalve de genoemde ontmoette ik nog een paar andere personen met den geslachtsnaam Tael. Vooreerst Simon Evertsze Tael, in 1645 te Brielle op belijdenis aangenomen tot lidmaat der Hervormde kerk en 14 Julij 1647 aldaar als weduwenaar ondertrouwd met Maertje Pieters, weduwe van Pieter Fijt (2). En in de tweede plaats Adrianus Taal, gehuwd met Sophia de Veth, bij wie hij won Cornelia, gedoopt 24 September 1741.

XI.

VAN HELSDINGEN.

In de eerste helft der 17de eeuw leefde Elisabeth van Helsdingen, eerst de echtgenoote van Philips van der Goes, vervolgens van Abraham Commersteyn; zie op van der Goes en Commersteyn.

In de Acta van 30 April 1648 vinden wij onder de op belijdenis aangenomen personen genoemd Swaenhald (?) van Helsdingen j. d.

In de Acta van 4 Januarij 1652 is genotuleerd, dat met attestatie van Middelburg was ingekomen Petronella van Elsdingen. Wellicht dat hier *van Helsdingen* gelezen moet worden. Er was iemand van dien naam. Immers in 1653 trouwde Willem Bartelsze van Butten j. m. met Petronella van Helsdingen j. d. Zie op van Butten.

Sara van Helsdingen j. d. is 8 Julij 1674 te Brielle ondertrouwd met Abraham Steijaert, weduwenaar, «commissaris ter recherge ende monsteringe op de Mase.» Met attestatie dd. 22 Julij naar Hoogvliet om te trouwen. De eerste vrouw van dezen man was Barbara van Egmond (Egmont), die als j. d. met hem trouwde te Geervliet, na 23 Maart 1664 te Brielle ondertrouwd te zijn. Abraham Steijaert, van wien de Acta van 1 Mei 1659 melden, dat hij op belijdenis werd aangenomen, en die van 25 October 1663 dat hij tegelijk met Barbara van Egmont j. d. uit Delft gekomen was met kerkelijke attestatie, won bij die Barbara:

Odelia, gedoopt 28 Januarij 1665, getuigen Johan Moeriaen, juffr. Odelia Bets en juffr. Odelia van Sevelen.

Ariaentje, gedoopt 6 Julij 1666, getuigen Jacobus en Geertruit Steijaert.

Geertruit, gedoopt 18 Augustus 1667, getuigen Mr. Andries van der Goes, Heere van Naters, en zijne huisvrouw Geertruut van der Moere.

Pieter, gedoopt 14 Augustus 1669, getuige Dirck van Egmont, in plaats van Jacobus Steijaert.

(1) Ress. 11 November 1751 en 1 April 1803.

(2) Van dezen Simon Tael spreekt ook eene akte van 28 Maart 1652.

Bij zijne tweede vrouw, Sara van Helsdingen, won Abraham Steijaert:

Adriana, gedoopt 19 Mei 1675, getuigen Dirk van Egmont en Geertruyd Steijaerts.

Antony, gedoopt 6 Mei 1676, getuigen Willem van Butten, juffr. Maria Wens, huisvrouw van den commissaris Govert du Boys.

Adriana, gedoopt 7 December 1677, getuigen Johan van Neurenbergh, Dirk van Egmont en Geertruyt Steijaert.

Barbara, gedoopt 1 Augustus 1679, getuigen Dirck van Egmont en juffr. Anna van Stralen.

Anthony, gedoopt 17 Februarij 1682, getuigen Willem van Butten, Maria van Wou (Wouw).

Anthonia, gedoopt 2 November 1683, getuigen Dirck van Egmond, Maria van Wouw «geseijdt van Butten».

Daniel, gedoopt 31 Januarij 1687, getuigen Pieter van Hooghwerf, Odilia Steijaerts.

Sara Catrijna, gedoopt 20 April 1692, getuigen Pieter van Hoogwerf, Odilia Steijaert.

Vijf kinderen van Abraham Steijaert werden begraven 10 October 1680, 12 Januarij 1681, 29 Junij 1683, 3 Mei 1689 en 2 Julij 1694; hij zelf werd begraven 19 Augustus 1707, zijne weduwe Sara van Helsdingen 25 November 1707. In 1682, 1691, 1693 en 1696 werd Abraham Steijaert verkozen tot schepen.

Den 25sten September 1708 zijn te Brielle getrouwd Anthony van Helsdingen j. m., wonende «tot Maersen», en Barbara Steijaert j. d. wonende te Brielle, volgens de Acta van 26 April 1697 toen op belijdenis aangenomen. De Acta van 23 October 1710 vermelden de aankomst der echtelieden met attestatie van Maarssen. Het echtpaar won:

Abraham, gedoopt 14 December 1710, getuigen Pieter van Hoogwerf, vroedschap, en Odilia Steijaert.

Anna Maria, gedoopt 21 Februarij 1712, getuigen Johannes Hagelis en Maria van Austenraad, representeerende Pieter van Helsdingen en Geertruyd Chasteleyn.

Petrus Jacobus, gedoopt 8 Februarij 1715, getuigen Geertruyd Chastelein en Jacob van Helsdingen.

Hendrik Anthony, gedoopt 1 Augustus 1721, getuigen Jacob van Helsdingen en Geertruid Chastelein.

Den 25sten Januarij 1721 werd een kind van Anthony van Helsdingen begraven, 3 September 1733 zijne vrouw Barbara Steijaert, hij zelf 5 Februarij 1737. In 1716, 1724, 1727, 1733 en 1735 werd hij gekozen tot raad in het college der Magistraten; in 1713, 1717, 1719, 1720, 1722, 1725, 1726 en 1734 tot schepen; in 1728 en 1732 tot burgemeester. Op de lijst der Vroedschappen komt hij voor sub n°. 157. Blijkens eene vroedschapsresolutie van 11 Maart 1736 werd hij toen op verzoek als vroedschap ontslagen «met behoudinge van dezelve honneur en rang, als andere Heeren in gelijke geval gehad» hadden. In 1726 en later werd hij benoemd tot heemraad (1),

(1) Ress. Vroedsch. 2 Junij 1726, 1 Juni 1727, 31 Mei 1728.

in 1729 tot Gecommitteerde Raad voor 2 jaren (1); toen hij als zoodanig in 1730 zitting zou nemen, trad hij af als thesaurier van de stad (2).

Mr. Abraham van Helsdingen, als vroedschap sub n°. 173 vermeld, is 4 November 1736 te Brielle, zijne woonplaats, ondertrouwd met Adriana Margareta Ruymveld, wonende te 's-Gravenhage. Met attestatie dd. 18 November naar Den Haag om te trouwen. De kerkeraadsacta van 20 October 1737 vermelden het echtpaar, als ingekomen van 's-Gravenhage met attestatie. Het echtpaar won:

Barbara, gedoopt 6 September 1737, getuigen Jacob Haak en Sara de Haas.

Maria, gedoopt 21 October 1738, getuigen Maria van Assendelft, weduwe van Jan Daniel Ruymveld, Gerard Nicolaas Ruymveld.

Antoni, gedoopt 18 Maart 1740, getuigen Jacob van Helsdingen, Engelina Johanna Abo, gerepresenteerd door George van Hoogwerff en Johanna Hobma.

Jan Daniel, gedoopt 20 Junij 1741, getuigen Maria van Assendelft, weduwe van Jan Daniel Ruymveld, Gerard Nikolaas Ruymveld.

Geertruyd, gedoopt 23 Augustus 1743, getuigen als voren.

Daniela Gijsberta, gedoopt 30 Januarij 1745, getuigen als voren.

Pieter, gedoopt 30 Julij 1746, getuigen als voren.

Cornelia Philippina, gedoopt 20 October 1748, getuigen Gerard Nicolaas Ruymveld, Cornelia Philippina Emants.

Geertruyd, gedoopt 9 Mei 1751, getuigen George van Hoogwerf en Johanna Hobma.

Twee kinderen van Mr. Abraham van Helsdingen zijn te Brielle begraven 28 Mei 1745 en 30 Junij 1753. Het lijk van het 2de kind werd van Rotterdam naar Brielle getransporteerd.

Van 1740—1746 was Mr. Abraham van Helsdingen ouderling der Waalsche Gemeente te Brielle.

In 1736, 1738, 1741, 1743 en 1746 werd hij gekozen tot schepen, in 1737 tot raad in het college der Magistraten, in 1745 en 1747 tot burgemeester, in 1743 tot penningmeester van de groote visscherij en pilotage op de Maas (3), in 1750 tot raad in de admiraliteit te Rotterdam (4). Den 8sten September 1753 verzocht en verkreeg hij als raad in die admiraliteit zijn ontslag, daar hij «kortelings had bekomen een ampt bij het collegie ter Admiraliteit, tot Amsterdam resideerende». De betrekking, welke hem werd opgedragen, was die van «Commis van de hoofdelijke betaaling ter Admiraliteit te Amsterdam», en zij verplichtte hem 8 van de 12 maanden te Amsterdam te zijn. Den 29sten September 1753 gaf hij aan de Magistraten te kennen, dat hij Den Briel «met der woon moest verlaten» en derhalve niet in staat was verschillende kleine commissiën, «als regent van het gasthuijs, item van het weeshuijs, keurmeester van de vismarkt, hoofdman van het metselaers en glasemakersgilde en brandmeester van het wijk», waar te nemen. Op zijn verzoek werd hij terstond uit al die betrekkingen ontslagen. Weldra liet hij het huis, dat hij te Brielle bewoond had, en andere vaste goederen verkoopen. In de vroedschapsvergadering van 24 Februarij 1754 werd met het oog daarop gezegd, dat er duidelijk door gebleken was dat de heer van Helsdingen «van intentie was dese stad geheel en al te verlaten», en op voorstel van den burgemeester Gallas werd besloten den heer van Helsdingen vriendelijk per missive uit te noodigen binnen 14 dagen «desselfs sentiment en gedagten ontrent desselfs vroedschapsplaets» mede te deelen en hem te vragen «off zijn Ed. van gedagten zoude zijn de vroedschapsplaetse binnen dese stad op die wijze te kunnen blijven behouden, dan off voornemens was daervan insgelijks binnen een daertoe te bepalen tijd te desisteeren». In de vroedschapsvergadering van 12 Maart 1754 was van Helsdingen zelf tegenwoordig en hij verklaarde aan zijn medeleden, dat hij «voor en tot dese stad, als de plaets zijner geboorte, had een zeer groote inclinatie en derhalven niet getermineert was deselve voor altoos te verlaten, dat hij tot Amsterdam maer een huijs had gehuurt en ondertusschen binnen dese stad altoos domicilium zoude blijven houden en oversulks dat zig nog niet konde termineeren en bepalen off van desselfs vroedschapsplaetse zoude willen desisteeren dan niet, als zijnde het nederleggen van een vroedschapsplaetse en van een wettig verkregen radicale qualiteijd een zaek voor hem en zijn famillie van veel gewigt, en dat er geen redenen zijn uijt te denken waerom men met verhaesting in desen zou te werk gaen». Hij eindigde zijne verklaring met het verzoek aan de Heeren om met hetgeen hij gezegd had genoegen te nemen en hem «vooreerst om geen nader declaratoir te presseeren». De verklaring werd voor notificatie aangenomen en aan eene commissie werd opgedragen haar te examineeren en te onderzoeken of zij conform de «octroyen en praevilegien der stad» was. Van Helsdingen bleef zich intusschen beschouwen als vroedschap, verscheen den 11den April 1754 ter vergadering en gaf toen in overweging maatregelen te nemen om fransche landbouwers, die om den wille van de religie hun vaderland verlaten hadden, naar Voorne te lokken (1). Dit blijk van belangstelling in het welzijn der stad kon de Heeren, die den 12den Maart geprotesteerd hadden «tegens de cessie en het voteeren van den Heer van Helsdingen als vroedschap»

(1) Res. Vroedsch. 1 October 1729.
(2) Res. Vroedsch. 17 Januarij 1730.
(3) Res. Mag. 9 November 1743.
(4) Res. Vroedsch. 1 October 1750.

(1) Zie de resolutie door mij medegedeeld in *De Navorscher* 1879, blz. 64 en 65.

niet bewegen zich bij het aanblijven van genoemden Heer neer te leggen; integendeel, den 11den April herhaalden zij hun protest, en den 29sten Mei 1754 werd door de meerderheid van de Vroedschap «goedgevonden, dat den Heer van Helsdingen door het vertrecken en verlaten van dese stad naer Amsterdam, desselfs vroedschapsplaetse heeft gequiteert en verlaten en dus zig selfs ontvroedschapt, en derhalven desselfs vroedschapsplaetse te verklaren te zijn vacant, ten eijnde daerover ter bequamer tijd te disponeeren». De meerderheid vond dit goed, na van de commissie, welke tot onderzoek was benoemd, bij monde van den burgemeester Gallas, te hebben gehoord, dat, volgens het octrooi van 21 Aug. 1620, wanneer een vroedschap kwam te sterven of te vertrekken, de overige leden van de Vroedschap een plaatsvervanger mochten verkiezen, en dat volgens eene resolutie van 7 April 1691 een vroedschap te Brielle «een apart huijs moest bewonen.» De Heeren Beels, burgemeester, van Leeuwen, de la Bassecour, van der Sluijs en van Dam, sustineerden op grond van eene Statenresolutie van den 9den Aug. 1658, dat de vergadering niet bevoegd was de vroedschapsplaats, door van Helsdingen ingenomen, vacant te verklaren en eenen anderen vroedschap te kiezen. Ondanks hun protest werd er den 30sten Mei besloten den Heer van Helsdingen mede te deelen wat er was goedgevonden, opdat hij zich daarnaar regelen zou en den «geregtsbodens te gelasten» den Heer van Helsdingen, ingeval hij in de stad mocht zijn, wanneer er eene vroedschapsvergadering moest worden belegd, niet meer «aen te spreken als vroedschap», en hem te waarschuwen om niet «boven» te komen, daar hij niet «geadmitteert» zou worden. Wederom met protest van dezelfde Heeren vond de Vroedschap den 2den Junij 1754 goed te bepalen den 24sten Junij a. s. over te gaan tot de vervulling van de vacante vroedschapsplaats, opengevallen door het vertrek van Mr. Abraham van Helsdingen, doch deze bepaling kon niet worden gehandhaafd. De zaak werd door de protesteerende Heeren gebracht voor de Staten van Holland. Het door hen ingediende request aan de Staten werd door dit College in handen van de Vroedschap gesteld om bericht, en den Edel Achtbaren Heeren werd medegedeeld dat «omtrent deese saake nietwes geinnoveert» mocht worden, totdat de Edel Mogenden hun besluit zouden hebben genomen. Het bericht, dat door den burgemeester Gallas opgesteld werd, lokte van de protesteerende Heeren een «separaat berigt» (1) uit; het «separaat berigt» eene memorie van de Heeren Gallas c. s., deze memorie weer een memorie van de tegenpartij en de Staten stelden al de ingekomen stukken in handen van eene Commissie om de vergadering te dienen van advies. Den 23sten Augustus 1754 bracht de Commissie rapport uit en de conclusie was «dat door hare Edele Groot Mogende behoorde te worden verklaart, dat Burgemeesteren en Vroedschappen der stad Brielle niet bevoegt zyn geweest om Mr. Abraham van Helsdingen buiten desselfs toestemminge van sijne Vroedschapsplaats vervallen te verklaaren etc (1). Eenige gedeputeerden (waaronder die van Brielle) verzochten «copie» van het rapport «om daar op te verstaan de intentie van de Heeren haare Principaalen», en «de finaale resolutie» werd «uitgesteld tot nadere deliberatie». Het bericht hiervan is het laatste, dat aangaande de zaak in de Resolutiën der Staten wordt aangetroffen. In de Resoluties der Brielsche Vroedschap vindt men vermeld, dat 10 Oct. 1754 het Rapport commissoriaal werd gemaakt, maar de Heeren, in wier handen het rapport werd gesteld om het te examineeren en de Vroedschappen te dienen van advies, leverden geen advies in, en van de zaak vindt men in de Resolutiën van de Vroedschap evenmin meer gewag gemaakt als in de Resolutiën van de Staten. In eene Vroedschapsresolutie van 25 April 1755 wordt nog gememoreerd, dat van Helsdingen 9 Mei 1754 verklaard werd «vervallen te zijn van desselfs vroedschapsplaetse», maar van een besluit der Staten is nergens sprake. Dat van Helsdingen, ofschoon hij geene enkele vroedschapsvergadering meer bijwoonde na die, welke den 11den April 1754 werd gehouden, om zijn vertrek naar Amsterdam geen plaatsvervanger kreeg, blijkt uit eene Vroedschapsresolutie van 7 Dec. 1758, welke aldus aanvangt: «Den heer burgemeester van Hoogwerf heeft voorgedragen dat, vermits het overlijden van den Heer Mr. Abraham van Helsdingen, alsnu indisputabel een vroedschapsplaets vacant was geworden in de Regeering deser stad, of haar Ed. Gr. Achtb. niet souden kunnen goedvinden een dag te beramen tot het vervullen van de voorsz. vacante vroedschapsplaetse».

Eene M. S. aanteekening van J. Kluit luidt aldus: «Op den 2den December 1758 overleedt tot Amsterdam Mr. Abraham van Helsdingen, in den ouderdom van 48 jaren . . . hebbende zijn WelEd. Gestr. dit ampt (het ambt van Commies enz. te Amsterdam) met veel loff bedient; schoon sommige hem hebben nagegeven, dat de al te grote ambitie onder een van zijne gebreeken moeste gestelt worden, soo is evenwel seker

(1) Dit „Separaat Berigt" werd evenals het Bericht van Gallas c. s. gedrukt. Een exemplaar berust in het Brielsche Archief. In het „Separaat Berigt" wordt eene passage aangehaald uit het bekende werk van Jan Mathijsze en van dat werk wordt daar gezegd: „dat uitmuntent en onvergelijkelijke Stuk der oudheid, op welkers besitting en bewaaring wij billijk onse roem draagen, behelsende de aloude politique regeering, regten, costumen, herkoomen, gewoontens en gebruiken seedert meer als 400 jaaren sonder interruptie of infractie in deese Stad heilig geobserveert en nagekoomen."

(1) De belangstellende, die de conclusie in haar geheel wil lezen, wordt verwezen naar Res. Holl. 1754, 23 Aug., blz. 743. Over de zaak kan men voorts raadplegen Ress. Holland 1754 6 Junij, blz. 468 en 469, 20 Julij, blz. 660; Ress. Vroedschap 29 Junij, 15 Julij, 20 Aug. 1754.

dat zijn WelEd. Gestr. een Heer was, die de geleertheidt seer was toegedaan, waarin de Historien in de eerste plaats kunnen gestelt worden, en men kan niet ontkennen, dat door de werksaamheidt van desen Heer de nieuwe beschrijving van den Lande van Voorne hunne netheidt aan denselven te wijten heeft, zijnde deselve ten meestendeele uit zijne versamelingen en aantekeningen opgestelt, waarvoor zijn WelEdele Gestrenge de eer heeft weggedragen, dat dit deel, zijnde het 17de deel der Hedendaagsche Historie off Tegenwoordige Staat van alle volkeren aan denselven gunstig is opgedragen.»

Op de medegedeelde lijst der gedoopte kinderen van Mr. Abraham van Helsdingen komt geen Gerard Nicolaas voor. Intusschen had Mr. Abraham een zoon van dien naam, geboren te Rotterdam, toen de vader aldaar, als raad in de admiraliteit van wege den Briel, woonachtig was. In 1779 werd hij te Brielle erkend als poorter (1), en den 1sten Oct. van dat jaar koos men hem tot schepen. In plaats van Mr. Willem Jager, vertrokken als pensionaris naar Schiedam, werd Mr. Gerard Nicolaas van Helsdingen in 1780 te Brielle aangesteld als pensionaris (2). Den 23sten Oct. 1786 werd hij door de Vroedschap in die betrekking gecontinueërd, maar in het volgende jaar verliet hij den Briel wegens zijne benoeming tot «secretaris van des generaliteits Rekenkamer». Als stoffelijk blijk van erkentelijkheid voor de diensten, door hem in zijne betrekking aan de stad bewezen, werd hem volgens Vroedschapsbesluit van 16 Dec. 1787 een gouden snuifdoos met het stadswapen er op en eene toepasselijke inscriptie ter waarde van f 410 vereerd (3)

Nog heb ik te vermelden Geertruij van Helsdingen, geboren te «Maarseveen», die als j. d., wonende te Brielle, aldaar den 19den Julij 1735 in het huwelijk trad met Mattheus Sonnemaens (Sonnemans), j. m. geboren te Maastricht, en 21 Januarij 1736 begraven werd, nalatende een kind, Antonia Maria, gedoopt 10 Januarij 1736. Bij dien doop waren getuigen Antony van Helsdingen en Mevr. Maria Walop. De kerkeraadsacta van 21 Januarij 1725 noemen Geertruid van Helsdingen onder de op belijdenis aangenomen personen.

Volgens de registers der begravenen werden te Brielle begraven 4 Mei 1728 juffr. Geertruy Chasteleyn, huisvrouw van Pieter van Helsdingen, 16 Nov. 1732 de Heer Pieter van Helsdingen, 14 Oct. 1734 de Heer Pieter van Helsdingen, 10 Nov. 1734 juffr. Anna Maria van Helsdingen, volgens de Acta van 17 April 1729 overgekomen met attestatie van Delft. De Acta van 29 Oct. 1728 vermelden Pieter van Helsding, overgekomen met attestatie van Amsterdam, en de Acta van 17 Julij 1763 noemen onder de met attestatie overgekomen lidmaten Pieter van Helsdingen, van 's Gravenhage.

(1) **Res. Vroedsch. 9 April 1779, Res. Mag. 10 April 1779. De kerkeraadsacta van 13 Januarij 1781 vermelden Mr. Gerard Nicolaas van Helsdingen als overgekomen uit Den Haag met attestatie.**

(2) **Res. Vroedsch. 13 Nov. 1780.**

(3) **De doos werd geleverd door Chr. P. Haagen te 's-Gravenhage.**

XII.

TAERLING.

Meester Adriaen Terlincx (ook Terling en Taerling genoemd) Willemsze, eertijds «pater vant St. Catherine Susterhuys (1) binnen de steede van den Briel», maakte den 7den Maart 1602, toen hij te 's-Gravenhage woonde, zijn testament en bepaalde daarin dat «sijne eenighe universeel erffgenamen» zouden zijn «de arme weeskinderen van den vondelyngen ofte weeshuyse binnen der steede van den Briel.» Zooals hij beschrijven liet, moesten de «regierders» van dat gesticht, waartoe zijn overleden ouders hadden behoord, van zijne nalatenschap «coopen seeckere jaerlijcxe eeuwighe rente den penn. sesthien, wel geypotikeert ende verseeckert, tot behoeff van de voersz. weeskinderen tot haer wijn ende suycker als iemant van deselve sullen sieck ende cranck weesen, sonderlinghe om de voersz. weeskinderen op heylige drie cooninghen avont, weesende de geboortdach van den testatoer, te distribueeren elck weeskint twee witte brooden elck van een halve stuyver, ende elck een vierendeel pinte france wijns, alle jaere eeuwelijcke ende erffelijcke gheduyrende.» Aan de executeurs, Mr. Cornelis Duijn van Amsterdam en Dirck Goelen «Castelleyn van den Hove van Hollandt,» beiden te 's-Gravenhage woonachtig, droeg Taerling op te zorgen voor de uitkeering van een legaat aan Geertruyt Starck Jansdr., de trouwe hulpe niet alleen van hem, maar ook van zijn oude moeder en «miserable overleeden suster». Behalve het legaat bestemde hij voor haar «alle sijne cleere, alle den huysraet ende imboel van wollen ende linnen, beddens, slaeplaeckens, fluynnen, tafellakens, servetten ende andere linden, oeck alle sijn gheprinte ende geschreven boucken, groot ende cleijn, oeck alle andere sijne schriften, niet raeckende sijne beneficiael ofte patrimonieele schriften». In 1604 werd aan 't testament eene codicille toegevoegd, waarbij Taerling aan de toen bij hem inwonende Elisabeth van Duvenvoerde een legaat vermaakte met eenige goederen, waaronder «tgheschreeven bouck van den geslachte van Duvenvoerde ende alle andere caertgens, daer de wapenen van die van Duvenvoerde in staen; een cleijn conterfeytsel (van Taerling) bij Harman van der Maste gheschildert, een wagheschotte tresoerken bij Pieter Jobsen schrijnwercker gemaeckt etc». Voorts besprak hij toen nog 25 car. guldens voor een nicht te Naaldwijk.

(*Wordt vervolgd*).

(1) **Over dit Zusterhuis handelde ik in Fruins Bijdragen Reeks III, D. II. bl. 136—161, en in „Het Brielsche Archief" (Utrecht, Beijers), bl. 116—129.**

Aanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis.

(*Vervolg*).

30 April 1750. Hans Pieter Esser, jm. van Zugtelen in 't Gulicks, grenadier in 't regiment van den Generaal Majoor Swanenberg in de compagnie van den Collonel Gommandant Du Roc met Helena Weymans weduwe van Willem Kelly van Rynberg.

7 Mey. Benedictus Blindenbach, weduwnaar van Marie Elisabeth Fluty met Francina Rijs jd. van alhier, beyde wonende alhier.

7 Mey. Jacobus de Mey, jm. van Ghend met Johanna Pieternella Booms jd. van alhier, wonende beyde alhier.

2 July. Hubregt Tack, weduwnaar van Levina Verhulst met Maria van Driessen, weduwe van Philippus Guiod van Brugge; beyde wonende alhier.

5 July te Ardemburg getr Jacob Masson junior, Scheepen slands van den Vrije, jm. geb. van Vlissingen met Maria Suzanna De Lichte jd. geb. van Sluys.

16 October trouwt in de Coorkerk te Middelburg. Johannes van de Casteele weduwnaar van Christina Thoma met Barbara Cornelia Der Kinderen van onder Koude Kerk.

21 October ondertrouwt te Aardenburg en aldaar getrouwt Jacobus Benoot jm. geb. van Bewestereede met Sara Flips jd.. geb. tot Biervliet en wonende in den Isabellenpolder benoorden Aardenburgh.

3 November. Jacobus van Male, jm. geb. van Middelburg, Bailliuw en Secretaris van Baarland en Bakendorp met Adriana Smoor jd. geb. van alhier.

20 December. Johan Lodewick Stern jm. van Duremberg in 't land van Hessen Cassel met Maria Tistelet weduwe van Pieter den Engelsen.

25 February 1751. Johannes Blom jm. van Oppenheym in de Palts met Maria de Vries weduwe van Francis van Velte.

14 February ondertrouwt te Halsteren Wilhelm Andries Bannier jm. van Deventer Luytenant onder 't regiment artillery van den heer Luytenant-Generaal Glabbeek in garnizoen tot Bergen op de Zoom met Françoisa Anna van Schweinits jd. van Philippine, wonende op de Roverschans, laast gewoond hebbende alhier.

8 April ondertrouwt Hendrick Christoffel Bertolf jm. geb. van alhier met Sara Elisabeth Gastelaar jd. geb. van Middelburg, mede alhier wonende.

13 April ondertrouwt te Vlissingen de heer Dideric Scholtus officier van de Grenadiers in 't regiment van Generaal-Majoor van Swanenberg jm. geb. uit het Graafschap Berg met juffrouw Johanna Hilaret de la Menardie jd. van Vlissingen.

26 April ondertrouwt te Zuylen Ernst Willem Berg jm. Capiteyn Ingenieur ten dienste deeser landen thans in garnisoen in 's Hertogenbosch, met Agatha Agnes Bagelaar jd. laast gewoond hebbende alhier, thans wonende te Zuylen.

17 Juny. George Jacob Bodenstaf jm. sergeant in 't regiment van den Generaal van Leyden in de compagnie van Luytenant-Generaal de Lely geb. van Meurs thans hier in garnizoen met Maria Elisabeth Kants jd. geb. van Dinslaken in 't Triersche, laast gewoond hebbende te Breda.

6 Juny. Anthony du Pla de Jonge weduwnaar van Jacomina Gerardina van den Driessen met Pieternella Hennequin jd. beyde wonende alhier.

6 Augustus ondertrouwt te Middelburg in de franse kerk Wouter van Raamsdonk, jm. geb. van de Hooge Swaluwe en wonende alhier met Maria d'Epinoi jd. geboren en wonende te Middelburg.

7 October ondertrouwt te Goes. d'Heer Louis Meerman jm. van Breda met Juffrouw Catharina Snoek jd. van Goes.

16 October ondertrouwt in 's Hage. Jan Kien jm. dienende in 't regiment van Luitenant-Generaal baron van Leiden in de compagnie van den Luitenant-Collonel van Gersdorf in Garnisoen alhier met Willemina de Jong jd. geb. en wonende in 's-Gravenhage.

24 October. Abraham Goethals weduwnaar van Jacomina Pik met Johanna de Jonghe jd. beyde wonende alhier.

10 Februari 1752 ondertrouwt Johannes Esbacher jm. geb. van Bern uyt Switserland, secretaris van de compagnie van Capteyn Marty in 't regiment Switsers in garnisoen alhier met Jacoba van der Vlim jd. geb. van alhier.

Sluis. J. A. DORRENBOOM.

(*Wordt vervolgd.*)

De Bourbon.

Te Dorgos in Hongarije is gestorven iemand, die gedurende 30 jaren daar notaris was geweest, hij was de zoon van een Fransch uitgewekene en beweerde in het bezit te zijn van papieren, die bewezen dat hij de kleinzoon was van Lodewijk XVI. Hij noemde zich Henri de Bourbon, hertog van Berry. In zijn woonplaats was hij zeer geacht.

Vaderland.

Oudst bekende Schepenen van Doetinchem.

Verzameld uit de Schepen-acten beginnende in 1437, door A. J. C. Kremer.

(*Vervolg*).

Item desse synt upt nye gekaeren:

Andries Komen Willemss, Peter van Zelst, Evert Stuerman, Herman Velinck.

Item desse nabeschrevene synt affgegaen:

Meister Johan Lonys, Gerit Vogelsanck, Gosen Huetinck, Johan Huetinck.

Anno 1500. Desse nabeschrevene salmen haelden voer Schepenen:

Peter van Zelst, Derick Brunsfelt, Evert Sturman, Henrick Goltsmyt, Andries Komen Willemss, Herbert van Hagen, Johan Knapper, Hermen Velinck.

Item desse synt upt nye gekaeren:

Meister Johan Lonys, Gosen Huetinck, Johan Huetinck, Gerit Vogelsanck.

Item desse synt affgegaen.

Symon van Holt, Claus Smolt, Henrick Cleincken, Tonis Sewinck.

Anno .1501. Desse salmen haelden voer Schepenen:

Gosen Huetinck, Peter van Zelst, Evert Sturman, Andries Komen Willemssen, Herbert van Hagen, Herman Velinck, Jan Huetinck, Gerit Vogelsanck.

Desse synt upt nye gekaeren:

Symon van Holt, Claus Smolt, Henrick Cleincken, Thonys Sewinck.

Desse synt affgegaen:

Meister Johan Lonys, Derick Brunsfelt, Henrick Goltsmyt, Jan Knapper.

1502 ontbreekt. Zie 1491.

Anno 1503. Item desse salmen haelden voer Schepenen.

Item Derick Brunsfelt, Item Symon van Holt, Item Claus Smolt, Item Gerit Vogelsanck, Item Hermen Cleincken, Item Thonys Sewinck, Item Herberen van Hagen, Item Henrick Goltsmit, Item Jan Knapper.

Desse synt upt nye gekaeren:

Item Peter van Zelst, Item Andries Komen Willemssen, Item Evert Sturman.

Desse synt affgegaen:

Meister Jan Lonys, Hermen Velinck, Gosen Huetinck, Jan Huetinck.

Anno 1504. Desse salmen haelden voer Schepenen:

Derick Brunsfelt, Peter van Zelst, Gosen Huetinck, Adries Komen Willemssen, Hermen Velinck, Claus Smolt, Thonys Sewinck, Henrick Goltsmyt, Johan Huetinck, Evert Sturman, Johan Knapper, Lambert Lonys.

Desse nabeschrevene synt upt ny gekaeren:

Gosen Huetinck, Jan Huetinck, Hermen Velinck, Lambert Lonys.

Dese nabeschrevene synt affgegaen;

Symon van Holt, Henrick, Cleincken, Gerit Vogelsanck, Herbert van Hagen.

Anno 1505. Desse salmen haelden voer schepenen:

Item Herman Velinck, Peter van Zelst, Gosen Huetinck, Johan Huetinck, Evert Sturman, Henrick Goltsmyt, Lambert Lonys.

Item desse nabeschrevene synt upt ny gekaeren:

Item Vogelsanck, Henrich Cleincken, Hartger ten Holten, Thomas van Sweeten, Andries Huginck.

Item desse nae beschrevene synt affgegaen:

Item Claus Smolt, Thonys Sewynck, Johan Knapper, Derick Brunsfelt.

Anno 1506. Desse nabeschrevene salmen haelden voir Schepenen:

Harmen Velinck, Gosen Huetinck, Johan Huetinck, Lambert Lonys, Andries Huginck, Vogelsanck, Thomas van Zweten, Hartger ten Holte.

Desse nabeschrevene synt upt nye gekaeren:

Thonys Sewynck, Claus Smolt, Johan Cnapper.

Desse nabeschrevene synt affgegaen:

Peter van Zelst, Brunsfelt, Henrich Goltsmyt, Evert Stuerman.

Anno 1507. Desse nabeschrevene salmen haelden voir Schepenen:

Lambert Lonys, Jan Cnapper, Thomas van Zweten, Hartgher ten Holte, Henrich Klencken, Ghert Vogelsanck, Andries Huginck, Claes Smolt, Anthonys Sewinck.

Desse nabeschrevene synt op nye gekaren.

Peter van Zelst, Henrick Goltsmyt, Evert Sturman.

Desse nabeschrevene sint affgegaen:

Gosen Huttinck, Harmen Velinck, Johan Huttinck.

Anno 1508. Dese nabeschrevenen sal men holden voir Schepenen:

Henrick Goltsmyt, Johan Knapper, Peter van Zeelst, Claues Smolt, Evert Stuirman, Anthonis Sewinck, Henrick Klencken, Andries Huuginck, Thomas van Zweten.

Dese nabeschreven sint op nye gekaren:

Johan Huuttinck, Goesen Huttinck, Harmen Velinck.

Dese sint affgegaen:

Lambert Lonys, Gert Vogelsank, Hertger ten Holte.

1509. Dese nabeschrevenen salmen holden voer scepenen:

Johan Knapper, Henrick Goltsmyt, Gossen Huttinck, Harmen Velinck, Peter van Zeelst, Johan Huttinck, Claues Smolt, Evert Stuerman.

Dese nabeschrevene synt op nye gekaren:

Hartger ten Holte, Lambert Lonys, Zweder van Dodinckwerde, Johan van Berinchem.

Dese nabeschrevene synt affgegaen:

Ghert Vogelsanck, Rutger Sewinck, Thomas Sweten, Andries Huuginck.

1511. In acten van dit jaar komen voor als Schepenen:
Lambert Lonys, Evert Stuerman, Peter van Zelst, Jan Knapper, Thonis Sewinck, Goessen Huetinck, Sweder van Dodinckwerden, Andries Huttinck, Henrick Goltsmyt, Thomas van Sweeten, Herman Velinck.
Lijsten ontbreken tot 1512.

Desse nabeschrevene salmen haelden vor Schepenen. Anno red. 1512.
Thomas van Zweeten, Johan Knapper, Hertger van Holte, Thonys Zewinck, Peter van Zeelst, Johan van Bruchese, Herman Velinck, Henrick Goltsmyt, Goesen Huetinck, Andries Huginck, Sweder van Donincwert, Berent Huetinck.
Desse naebeschrevene ys opt nye gekaren.
Johan van Bruckhese.
Desse naebeschrevene synnen affgegaen:
Claes Smolt, Evert Stuerman

Desse naebeschrevene salmen haelden voer Schepenen. Anno 1513.
Herman Velinck, Thonys Zeewinck, Peter van Zeelst, Henrich Goltsmyt, Goessen Huetinck, Jan van Bruckhese. Jan Knapper, Thomas van Zweeten, Sweder van Dodincwerde, Andries Huginck, Gerrit Huetinck, Evert Sturman.
Desse naebeschrevene ys affgegaen:
Claes Smolt.
Desse naebeschrevene ys opt nye gekaren:
Evert Sturman.

Desse nabeschrevene salmen haelden voer Schepenen. Anno 1514.
Thonys Zeewinck, Gerit Huetinck, Peter van Zeelst. Harman Velinck, Goessen Huetinck, Derick van Hagen, Evert Stuerman, Lubbert Stackebrant, Sweder van Dodinckwerde, Thonys van Ingen, Andries Huetinck, Derck Flabbertz.
Desse naebeschrevene synen affgegaen:
Henrich Goltsmyt, Thomas van Zweeten.
Desse naebeschrevene synen opt nye gekaren:
Tonys van Ingen, Lubbert Stackebrant, Derck van Hagen, Derck Flabbertz.

Desse naebeschrevene salmen haelden vor schepenen, Anno 1515.
Henrick Goltsmyt, Sweder van Dodincwerden, Derck van Hagen, Gerrit Huetinck, Thonys van Ingen, Derck Flabbertz, Lubbert Stakebrant, Herman Stuerman, N. qui se excusavit non posse interesse consilio.
Derck Posse, Andries van Zeelst, Gerrit Horstinck.
Desse naebeschrevene synnen afgegaen:
Andries Hueginck, Tonys Zeewinck.
Desse naebeschrevene synnen opt nye gekaren:
Andries van Zeelst, Herman Sturman, N. Vursz. Derck Posse, Gerit Horstinck.

Desse naebeschreven salmen haelden vor schepenen, Anno 1516.
Henrich Goltsmyt, Derck van Haegen, Sweder van Doedijnckweerden, Andries van Zelst, Tonnys van Ingen, Geryt Horstynck, Derck Flabbers, Derck Posse, Geryt Huetynck, Herman Sturman, Andries Hugginck, Lubbert Stakebrant.
Dese naebeschrevenen synnen opt ny gekaeren:
Andrijes Hugynck.
Dese naebeschreven is afgegaen:
Tonnys Zewynck.

Dese naebeschrevenen sall men hailden voir schepenen, Anno 1517.
Andries van Selst, Gerryt Huetinck, Lubbert Stakebrant, Thonys van Yngen, Deryck Flabbers, Deryck Posse, Deryck van Haegen, Gerryt Horstinck, Sweder van Dodynckwerde, Andreas Huginck.
Item dese nabeschrevenen synt opt ny gekaeren:
Gerryt van Hagenbeck, Steven Velinck.
Item dese nabeschreven is afgegaen:
Thonys Husynck.

Dese nabeschrevenen synt scepen gebleven op sunt Peters dach ad Cathedram, Anno 1518.
Gerryt Huetinck, Sweder van Dodynckwerde, Andries Huginck, Gerrit Horstinck, Andries van Zelst, Siemon Velinck, Deryck Flabbert, Lubbert Stackebrant, Thonys van Yngen, Deryck Poisse.
Dese synt opt ny gekarene.
Johan Wyndemoill, Symen van Holte.
Dese ys afgegaen:
Thonys Husinck.

Dese nabeschreven synnen schepen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1519.
Sweder van Dodinckwerden, Johan Wyndemoll, Andries van Zelst, Andries Huuginck, Thonys van Yngen, Derick Flabberts, Derick Poisse, Steven Velinck, Gerrit Horstinck, Symon van Holte, Gerrit Huetinck, Lubbert Stakebrant.
Dese nabeschrevene ys affgebleven:
Thonys Husynck.

Dese nabeschrevenen synnen scepen gebleven op Petri ad Cathedram, Anno red. 1520.
Johan Wyndemoill, Andries van Zelst, Sweder van Dodinckwerden, Andries Hugynck, Lubbert Stakebrant, Deryck Flabbert, Gerrit Horstynck, Deryck Poisse, Steven Velinck, Symon van Holte.
Dese synt op nye gekaeren:
Herman van Holthusen, Willem then Holte.
Dese nabeschrevenen synnen affgegaen:
Gerrit Huetinck, Tonis van Ingen, Thonys Zewynck,

1521. De lijst van dat jaar ontbreekt.

Dese nabeschrevene synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno red. 1522.

Gerrit Huetinck, Lubbert Stakebrant, Andries van Selst, Andries Huginck, Derick Flabbert, Derck Poisse, Gerrit Horstinck, Steven Velinck, Willem ten Holte.

Dese nabeschrevenen synen opt nye gekaeren:

Ryke Rykers, Johan Wyers, Goossen Goltsmyt.

Dese nabeschrevenen synnen affgegaen:

Sweder van Doedinckwerden, Johan Wyndemoill, Herman van Holthuesen, Thonys Sewynck.

Dese nabeschrevenen synnen scepenen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1523.

Lubbert Stakebrant, Gerrit Huetinck, Andries Huginck, Gerrit Horstinck, Derick Poisse, Steven Velinck, Willem ten Holte, Ryke Rykers, Johan Wyers, Goessen Goltsmyt.

Dese nabeschrevenen synnen opt ny gekaeren:

Sweder van Doedinckwerden, Herman van Holthuysen.

Dese nabeschreven synnen affgegaen:

Andries van Zelst, Derick Flabbert, Johan Wyndemoill, Thonys Zewynck.

Dese nabeschreven synnen scepenen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1524.

Sweder van Dodinckwerden, Lubbert Stakebrant, Andries Huginck, Steven Velinck, Willem ten Holte, Ryke Rykers, Johan Herman Wyers, van Holthuysen, Gerrit Huetinck, Goossen Goltsmyt.

Dese nabeschreven synnen opt nye gekaeren:

Andries van Selst, Deryck Flabbert.

Dese nabeschreven synnen affgegaen:

Gerrit Horstinck, Deryck Poisse, Johan Wyndemoill, Thonys Zewinck.

Dese nabeschreven synnen scepenen gebleven op Petri ad Cathedram. A° red. 1525.

Andries van Zelst, Willem ten Holte, Sweder van Dodinckwerden, Gerrit Huetinck, Lubbert Stakebrant, Derick Flabbert, Herman van Holthuysen, Goessen Goltsmyt, Ryke Rykers Johan Wyers.

Dese nabeschreven synnen opt nye gekaeren:

Derick Poisse, Gerrit Horstinck.

Dese nabeschreven synnen affgegaen:

Andries Huginck, Steven Velinck, Johan Wyndemoill.

Dese nabeschreven synnen scepenen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1526.

Willem ten Holte, Sweder van Dodinckwerden, Andries van Selst, Derick Flabbert, Herman van Holthuysen, Goessen Goltsmyt, Ryke Rykers, Johan Wyers, Gerrit Horstinck, Derick Poisse.

Dese nabeschreven synnen opt nye gekaeren:

Andries Huginck, Steven Velinck.

Dese nabeschreven synnen affgegaen:

Lubbert Stakebrant, Gerrit Huetinck, Johan Wyndemoill.

Desse nabeschreven synnen scepen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1527.

Sweder van Dodinckwerden, Andries van Selst, Andries Huginck, Willem ten Holte, Derick Flabbert, Gerrit Horstinck, Herman van Holthuysen, Steven Velinck, Derick Poisse.

Dese nabeschreven synen opt nye gekaeren:

Gerrit Huetinck, Lubbert Stakebrant, Bernt die Gryse.

Dese nabeschreven synen affgegaen:

Ryke Rykers, Johan Wyers, Goissen Goltsmyt.

Dese nabeschreven synnen scepen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1528.

Andries van Selst, Gerrit Huetinck, Sweder van Dodinckwerde, Andries Huginck, Gerrit Horstinck, Steven Velinck, Lubbert Stakebrant, Derick Poisse, Bernt die Gryse.

Dese nabeschreven synnen opt nye gekaeren:

Ryke Rykers, Johan Wyers, Goissen Goltsmyt.

Dese nabeschreven synnen affgegaen:

Willem ten Holte, Herman van Holthuysen, Derick Flabbert.

Dese nabeschrevenen synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno red. 1529.

Gerrit Huetinck, Andries van Selst, Ryke Rykers, Johan Wyers, Goissen Goltsmyt, Bernt die Gryse.

Dese nabeschreven synnen opt nye gekaeren:

Willem ten Holte, Herman van Holthuysen, Derick Flabbert, Herman Poisse, Gysbert Koirbeck, Engelbert van Thoeven.

Dese nabeschreven synnen affgegaan:

Sweder van Dodinckwerden, Derick Poisse, Andries Huginck, Steven Velinck.

Dese nabeschreven synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno red. 1530.

Willem then Holte, Gerrit Huetinck, Derick Flabbert, Johan Wyers, Herman van Holthuysen, Goissen Goltsmyt, Herman Poisse, Gysbert Koirbeck, Engelbert van Thoven.

Dese nabeschreven synnen opt nye gekaeren:

Andries Huginck, Derick Poisse, Steven Velinck.

Dese nabeschreven synnen affgegaen:

Andries van Selst, Ryke Rykers, Bernt die Gryse.

1531. In acten voor dat jaar komen voor als schepenen: Gysbert Koerbeck, Engelbert van Thoeven, Willem ten Holte, Gerrit Huetinck, Steven Velinck, Johan Wyers, Herman Poisse, Derick Flabbert, Herman van Holthuysen.

Tot 1545 ontbreken de schepenlijsten van Doetinchem.

Dese nabescreven synen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. A° 1545.

Gosen Goltsmyt, Wilhem then Holt, Gisbert Koerbeck, Steven Velinck, Engelbert van Toven, Jan Vyncke, Henrich van Doedyckwerden, Andries Vogelsanck, Jan Roessinck.

Dese nabescreven synnen opt nye gekaeren:

Andries van Broickheze, Suer van Sweten, Derick van Zelst.

Dusse nabescreven synnen affgegaen:

Garrit Hutinck, Henrich van Hertebroick, Garrit van Berinchem.

Item desse nabescreven synnen scepenen gebleven op Petri ad Cathedram. A° 1546.

Wilhem then Holt, Andries van Broickhese, Steven Velinck, Gisbert Korbeck, Jan Vynck, Suer van Sweten, Henrich van Doedynckwerden, Andries Vogelsanck, Jan Roessinck, Derick van Zelst.

Dese nabescreven synen opt nye gekaren:

Henrick van Hertebrouck, Garrit van Berinchem.

Desse nabescreven synnen affgegaen:

Garrit Hutinck, Goessen Goltsmyt, Engelbert van Toven.

Desse nabescreven synnen scepen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno red. 1547.

Andries van Broukheze, Gisbert Koerbeck, Steven Velinck, Henrich van Hertebrouk, Garrit van Berinchem, Johan Roessinck, Henrich van Doedinckwerden, Andries Voegelsanck, Suer van Sweten, Derick van Zelst.

Dese nabescreven synnen opt nye gekaeren:

Goessen Goltsmyt, Engelbert van Toeven.

Dese nabescreven synen affgegaen:

Garrit Hutinck, Wilhem ten Holte, Johan Vinck.

Item desse nabescreven synnen scepen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno red. 1548.

Gisbert Koerbeck, Guesen Goltsmyt, Andries van Broukhesse, Sueder van Sweten, Henrick van Herteboick, Andries Vogelsanck, Johan Roessinck, Derick van Zelst, Gerrit van Berinchem.

Dese nabescreven synnen op nye gekaeren·

Wylhem ten Holte, Jan Vyncke.

Desse nabescreven synnen affgegaen.

Garrit Hutinck, Steven Velinck, Henrich van Doedinckwerden.

Item desse nabescreven synnen scepenen gebleven op Petri ad Cathedram. Anno 1549.

Goesen Goltsmyt, Wylhem then Holte, Engelbert van Toeven, Andries van Broickhese, Sweder van Sweten, Johan Vynck, Johan Roissinck, Derick van Zelst, Garrit van Berinchem, Henrich van Hertebroick.

Item nabescreven synnen op nye gekaeren:

Steven Velinck, Henrich van Doedinckwerden.

Item desse nabescreven synnen affgegaen:

Garrit Huetinck, Gisbert Koerbeck, Andries Voegelsanck.

Dese nabescrevenen synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1550.

Wylhem ten Holte, Andries van Broickhese, Steven Velinck, Goessen Goltsmyt, Engelbert van Toeven, Johan Vyncke.

Dese nabescreven synnen afgegaen:

Sweder van Sweten, Derick van Zelst, Henrick van Hertebroich, Garrit van Berinchem.

Diese nabescreven sinnen opt nye gekaeren:

Andries Vogelsanck, Steven van Broickhuesen.

Thonnis van Holthuesen, Hartger van Anzen, Johan Staickebrant.

Diese nabescreven sinnen schepen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1551.

Engelbert van Toven, Gisbert Koirbeck, Adries van Broickhese, Suer van Zweten, Henrick van Hertebroick, Derick van Selst, Garrit van Berinchem, Steven van Broichuesen, Tonnis van Holthuesen, Hartger van Anzen, Johan Stackebrant, Andries Vogelsanck.

Diese nabescreven synnen opt nye gekaeren:

Suer van Zweten, Henrick van Hertebrock, Derick van Selst, Garrit van Berichem.

Diese nabescreven synnen affgegaen:

Steven Velinck, Wilhem ten Holte, Goesen Goltsmit, Johan Vincke.

Diese nabescreven synnen scepen gebleven op dach Petri ad Cathedram, Anno 1552.

Gisbert Koirbeck, Steven Velinck, Wilhem ten Holte, Goesen Goltsmit, Engelbert van Toeven, Henrick van Hertebroik, Suer van Zweten, Derick van Zelst, Garrit van Berinchem, Hartger van Anzen, Johan Stackebrant.

Diese nabeschreven synnen op nye gekaren:

Steven Velinck, Wilhem ten Holte, Goesen Goltsmit, Johan Vincke.

Diese nabescreven synnen affgegaen:

Andries van Broichese, Andries Vogelsanck, Steven van Broichuesen, Tonnis van Holthuesen.

Diese nabescreven synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1553.

Gisbert Koirbeck, Wilhem ten Holte, Steven Velinck, Goesen Goltsmit, Andries van Broukhese, Johan Vincke, Dries Vogelsanck, Henrich van Hertebroick, Garrit, van Berinchem, Derik van Zelst, Steven van Broichuesen, Toenis van Holthuesen.

Diese nabescreven synnen op ny gekaeren:

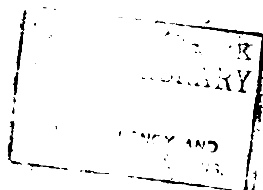
Andries van Broichuesen, Dries Vogelsanck, Gerrit van Berinchem, Toenis van Holthuesen.

Diese nabescreven synnen affgegaen:

Suer van Zweten, Engelbert van Toeven, Hartger van Anzen, Johan Staickebrant.

Diese nabescreven synnen scepen gebleven Petri ad Cathedram. Anno 1554.

(*Wordt vervolgd*).

Behoort bij het Algemeen Nederlandsch Familieblad, VIIe Jaargang, No. 3.

Het geslacht Pannebakker.

(HIERBIJ EEN WAPENPLAAT).

Van deze familie reeds nu eene eenigzins volledige geslachtslijst te geven is ons nog niet mogelijk. De hieronder volgende aanteekeningen en fragment genealogiën maken het echter mogelijk navorschingen in te stellen, terwijl wellicht een onzer lezers in staat is meer omtrent deze familie mede te deelen (1).

Eene branche leefde gedurende de 17de en 18de eeuw te Kampen en ons zijn daarvan de volgende personen bekend.

I. Albert Pannebacker (Pannebakker), huwde N. N. uit welk huwelijk te Kampen werden geboren:

a. Peter Pannebacker, die volgt II.
b. Jacopien Pannebacker, } geboren 13 April 1628.
c. Jantien Pannebacker, }
d. Claes Pannebacker, geboren 14 Juni 1631.
e. Frientien Pannebacker, geboren 3 November 1633.

II. Peter Pannebacker, geboren in Januari 1627, huwde Machtelt Jans, uit welk huwelijk:

Jan Berentien Pannebacker, die volgt III.

III. Jan Berentien Pannebacker, huwde Jannegien van Borckeloo (?) en had bij haar de volgende kinderen:

a. Aeltien Pannebacker, geboren in 1699, huwde omstreeks 1736 Henricus Smit.
b. Margaretha Pannebacker, geboren 10 Maart 1702, sterft jong.
c. Berent Pannebacker, geboren 1 Augustus 1703.
d. Margaretha Pannebacker, geboren 17 October 1704.

Nog vermelden de oude kerkregisters te Kampen:

Hendrik Willemszoon Pannebacker, deze huwde Femmetien Geelboems Hendriksdochter en verwekte bij haar:

a. Theuntien Pannebacker, geboren 1 April 1692.
b. Jannegien Pannebacker, geboren 6 October 1693.
c. Femmegien Pannebacker, geboren 4 Augustus 1695, sterft jong.
d. Femmegien Pannebacker, geboren 29 October 1704.
e. Willem Pannebacker, geboren 17 September 1706.

Geertien Pannebacker, geboren 24 September 1635, dochter van Geryt Pannebacker.

Lemgien Pannebacker, geboren 31 October 1638, dochter van Lambert Pannebacker.

Peter Pannebacker, huwde Maria Groen Jacobsdochter en won bij haar:

a. Berent Pannebacker, geboren 20 September 1707.
b. Bernardus Pannebacker, geboren 5 Juli 1711.
c. Marta Pannebacker, geboren 16 October 1712.
d. Berent Rollof Pannebacker, geboren in 1714.

(1) **Nog leeft in Amerika de familie Pennypacker, welke zich vroeger Pannebakker schreef en uit ons land afkomstig was.**

Te Oud-Heusden of in een der omliggende dorpen werd Lodewijk Pannebakker omstreeks 1700 geboren.

Hij huwde Mechtelina Gersen en won bij haar:

Jan Pannebakker die volgt II.

II. Jan Pannebakker, geboren te Oudheusden in 1750, overleden te Utrecht 31 December 1840, huwde aldaar 18 November 1810 Gerritje van Dreven, geboren te Wageningen 13 Augustus 1778, overleden te Utrecht 15 November 1850, dochter van Jelis en van Catharina Hendriks.

Uit dit huwelijk werden geboren:

1°. Johanna Catharina Pannebakker, geboren te Utrecht 20 Maart 1811, overleden aldaar 2 Augustus 1858.

2°. Lodewijk Frederik Pannebakker, geboren te Utrecht 12 Mei 1813, overleden te Breskens 7 Januari 1833.

3°. Karel Marinus Pannebakker, geboren te Utrecht 18 November 1816, overleden te Amsterdam 19 Augustus 1854, huwde te Hoorn 12 Januari 1843 Elizabeth Catharina van Uven, geboren te Hoorn 9 Februari 1822, overleden te Amsterdam 16 September 1877, dochter van Tjepke en van Diderica Johanna Elizabeth van Otterloo.

Uit dit huwelijk:

A. Karel Marinus Pannebakker, geboren te Amsterdam 30 December 1846, huwde aldaar 5 Februari 1873 Berendina Frederiks, geboren te Steenderen 24 Januari 1849, waaruit:

aa. Carel Marinus Pannebakker, geboren te Amsterdam 8 April 1874.

bb. Elizabeth Beredina Pannebakker, geboren te Amsterdam 12 September 1875.

B. Elizabeth Catharina Pannebakker, geboren te Amsterdam 8 November 1849, huwde aldaar 7 Mei 1873 Roelof Hendrik Koenraad Lotze.

C. Diedrika Johanna Elizabeth Pannebakker, geboren te Amsterdam 8 Januari 1853, huwde te Amsterdam 21 Mei 1874 Otto Carel Böhmermann.

4°. Johannes Pannebakker, die volgt III.

III. Johannes Pannebakker, geboren te Utrecht 15 April 1820, overleden aldaar 13 Februari 1885, huwde te Utrecht 27 October 1847 Johanna Cornelia van Hall, geboren te Utrecht 12 December 1817, dochter van Abraham en van Jacoba Kemp. Uit dit huwelijk:

1°. Jacoba Pannebakker, geboren te Utrecht 13 Juni 1850, huwde aldaar 29 April 1875 Gerard Anthony van den Berg, hoofd der school te Voorthuizen.

2°. Johannes Pannebakker, die volgt IV.

3°. Gerritje Pannebakker, geboren te Utrecht 15 Augustus 1859.

IV. Johannes Pannebakker, geboren te Utrecht 16 October 1853, huwde aldaar 4 Juli 1878 Elisabeth Gerarda van Nieuwenhuizen, geboren te Amersfoort 18

Februari 1853, dochter van Geurt en van Everdina Hendrika Hartman; zij zijn de ouders van:

1°. Johannes Pannebakker, geboren te Utrecht 26 Juli 1879.

2°. Gerard Pannebakker, geboren te Utrecht 23 October 1884.

Cornelis Johannes Pannebakker, geboren te Waalwijk 2 Februari 1789, overleden te Enkhuizen 12 Februari 1839, huwde Evita van der Wooning, die 20 November 1829 overleed in den ouderdom van 41 jaar.

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1°. Johannes Franciscus Pannebakker, geboren te Enkhuizen 16 Juni 1813, overleden aldaar 18 September 1877; hij huwde te dier plaatse 30 October 1851 Johanna Maria Bobeldijk.

Uit welk huwelijk te Enkhuizen zijn geboren:

a. Eene dochter, geboren 19 September 1852, gehuwd met Pieter Anton Filet.

b. Maria Hiligonda Pannebakker, geboren 5 December 1855 (1854), huwde Cornelis Marinus de Coole.

c. Cornelis Johannes Pannebakker, geboren 10 April 1856, huwde te Arnhem 21 Mei 1884 Aletta J. Oldenhoff; uit dit huwelijk 3 kinderen:

aa. Johannes Pannebakker, geboren 12 September 1886.

bb. Jacob Pannebakker, geboren 14 April 1887.

cc. Johanna Maria Pannebakker, geboren 16 Juni 1888.

d. Anna Jacoba Pannebakker, geboren 11 Augustus 1857, overleden 22 Juni 1866.

2°. Adrianus Pannebakker, geboren 3 Juni 1816, overleden te Nieuwer-Amstel 17 October 1870, huwde Marie Welzenbach.

3°. Margaretha Pannebakker, geboren 13 April 1818, overleden te Enkhuizen 5 December 1874 ongehuwd.

4°. Henrietta Evita Pannebakker, geboren 30 Juni 1823.

5°. Maria Petronella Pannebakker, geboren 8 September 1825, overleden te Enkhuizen 10 Januari 1878.

6°. Cornelis Johannes Pannebakker, geboren 18 Februari 1827.

JOH. D. G. VAN EPEN.

Geslachtkunde.

Een der tien geboden zegt: «Gij zult uwen vader en uwe moeder eeren», een gebod waarvan de naleving ons slechts tot eer kan strekken.

Kunnen wij echter daarmede wel volstaan, indien wij onze voorouders vergeten, aan wie wij toch even goed ons bestaan te danken hebben, als aan onze ouders.

Ik geloof het niet en daarom vind ik het treurig dat er zoo vele beschaafde menschen zijn, die reeds van hunne grootouders niets meer weten, wanneer zij hen niet toevallig gekend hebben.

Het navorschen eener familiegeschiedenis staat bij de meeste menschen als eene doellooze liefhebberij aangeschreven, slechts door adellijke personen te beoefenen, alsof er voor iemand, die zijne familie lief heeft en eert, iets aantrekkelijkers zoude kunnen bestaan, dan de studie van de geschiedenis zijner eigene familie, hetzij deze adellijk is of niet.

Te gelijk met het herleven van de wapenkunde in den laatsten tijd (30 jaren) is ook de lust voor de geslachtkunde meer en meer ontwaakt en het is mij aangenaam elk jaar tal van goed bewerkte familiegeschiedenissen te zien verschijnen. Het blijft echter nog immer eene zeldzaamheid eene genealogie van eene *niet-adellijke* familie aan te treffen, alsof het bezit eener goede geslachtslijst slechts den adel toekomt. De poorters van de middeleeuwen begrepen dat anders, zij hadden een hoogeren dunk van hunnen stand en voerden het zwaard even goed als elk ridder of edelman. Hun wapen verschilde dikwijls volstrekt niet met dat der edellieden en menig burger van die dagen zoude lachen, indien hij wist, dat zijne nakomelingen vermeenen op hunnen naam niet trotsch te kunnen zijn, dien hunne voorouders met zooveel zelfbewustzijn droegen, alleen omdat er geen adellijk praedicaat vóór staat.

Elke familiegeschiedenis is een bouwsteen voor de vaderlandsche geschiedenis en daarom ware het dan ook te wenschen dat ieder mensch meer belang stelde in de geschiedenis zijner voorouders.

Niet alleen zoude hij door de samenstelling, zijne nakomelingen aan zich verplichten, maar ook zoude hij *die* andere familiën aangenaam zijn, welke in vroegere eeuwen aan de zijne verwant waren.

Buitendien kan het bezit van eenen goed bewerkten geslachtsboom, gegrond op deugdelijke bewijzen, in zeer vele gevallen van groot nut zijn.

J. D. G. VAN EPEN.

Geslacht von Schiller.

In 1857 wist men alleen dat voorouders van dezen beroemden dichter met naam: Jacob, Georg en Ulrich respectievelijk in 1550, 1587 en 1617 hebben geleefd.

Verder bleek uit de kerkelijke registers van Bittenfeld in Wurtemberg, dat des dichters overgrootvader Johann Kasper heette, en van 1650—1687 betrekkingen in de rechterlijke macht bekleedde.

Diens zoon Johann, levende tusschen 1632 en 1733 burgemeester zijnde, en wiens echtgenoote mij niet bekend is, had tot stamhouder Johann Kasper, geb. 1723 en † 7 Sept. 1796 op zijn buitenverblijf Solitude. Hij was in leven Hertogelijk Wurtembergsch hoofdopziener en inspecteur van de Hertogelijke buitenverblijven en landbouwscholen. Gehuwd met Elisabeth Dorothea Kodweis, geb. te Marbach in 1732, † te Cleversalzbach in 1802, werd hen den 11 November 1759 een zoon geboren, aan wien de naam werd gegeven van Friederich (volgens den appellationsrath Körner te Dresden, werd hij den 10den Nov. geboren en waren zijn namen Johann Christoph Friedrich), alhier het eerst genoemd, omdat hij de eenig overgebleven zoon en de stamvader is van het thans bestaande freiherrliche geslacht von Schiller.

Zooals genoegzaam bekend is, had de beroemde Friedrich Schiller (later von Schiller), in huwelijk Charlotte Antoinette von Langefeld (geb. 22 Nov. 1766, † 9 Juli 1826 te Bonn) uit welk huwelijk, in 1790 voltrokken, 3 kinderen werden geboren, en wel:

I. Karl Friedrich Ludwig, geb. 14 Sept. 1793 te Ludwigsburg, was in leven opperhoutvester te Lorch, werd den 16den Febr. 1875 in den erfelijken Freiherrenstand verheven en stierf 21 Juni 1857 te Stuttgart.

Hij trad (wanneer?) in het huwelijk met Louise Frederike Locher, geb. 12 Febr. 1804, dochter van den med. dr. van dien naam. Zij winnen één zoon, met name: Friedrich Ludwig Ernst Freiherr von S., geb. 28 Dec. 1826, die den 23 Juni 1856 te Stuttgart huwde met Mathilde Wilhelmine Irmgart von Alberti, geb. 30 Nov. 1835 (dr. van Ludwig Eberhard, in 1857 luit.-kolonel, en van?). Den 6den April 1857 wordt hun een zoon geboren.

II. Ernst Friedrich Wilhelm, geb. 11 Juli 1796 te Jena, was in leven raadsheer, en stierf 19 Mei 1841 te Vilich bij Bonn.

III. Karoline Frederike Louise, geb. 13 Oct. 1799, † te Würzburg den 19den Dec. 1850. Zij huwde Franz Karl Emmanuel Junot, in leven bergraad te Rudolstadt, geb. ?, † 4 Januari 1846.

IV. Emilie Frederike Henriette, geb. 25 Juli 1804, huwt Freiherr Adelbert von Gleichen-Rüszwürm auf Grafenstein, geb. ?

Zooals hierboven reeds is aangehaald, was de beroemde Friederich, de eenig overgebleven zoon, uit het huwelijk van Johann Kaspar met Elisabeth Dorothea Kodweis.

Vóór hem waren 2 kinderen geboren, welke echter slechts enkele dagen leefden. Behalve deze echter aanschouwde nog vóór hem het levenslicht Elisabeth Christophine Friederike, geb. 4 Sept. 1757 † 30 Aug. 1847. Zij trad 22 Juni 1786 in 't huwelijk met Wilhelm Friederich Hermana Reinwald, geb. te Weisungen den 11den Aug. 1737, die 6 Aug. 1815 te Meiningen als hofraad overleed.

Jongere zusters waren:

a. Dorothea Louise, geb. 1767, gehuwd met ds. Franckh te Mockmühl.

b. Nanette, geb. 1768 † 1786.

Het is reeds lang als niet onwaarschijnlijk aangenomen, dat deze familie Schiller tot denzelfden stam behoort als het geslacht Schiller von Herdern in Tirol. De eerstgenoemde zou n.l. naar Zwaben zijn gevlucht, daar van godsdienst veranderd, en haar adel hebben verborgen gehouden. Hoe het ook zij, het zou niet onaardig wezen, het bewijs te zien geleverd, dat de hoogst verdienstelijke dichter behoorde tot een oud adellijk geslacht.

's-Gravenhage.

M. G. Wildeman.

Boekbeoordeelingen en Mededeelingen.

De wapens van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederlandschen Adel, beschreven door J. B. Rietstap. *Met drie registers, I. Van de wapenfiguren, II. Van de wapenspreuken, III. Van de geslachtsnamen.* Groningen, J. B. Wolters. 1890.

De genealogische en heraldische studie, in het buitenland sedert jaren beoefend, heeft in ons land ook een aanmerkelijke uitbreiding ondergaan. Twee groot folio werken, met wapenplaten in kleurendruk, ook door den heer Wolters uitgegeven, n. l. het *Wapenboek van den Nederlandschen Adel*, bewerkt door den schrijver van bovengenoemd boek, en het *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche familiën*, bewerkt door A. A. Vorsterman van Oyen, vonden beiden veel aftrek en werd daarvan in het buitenland getuigd, dat geen land ter wereld dergelijke prachtwerken kan aanwijzen.

Genoemde uitgever, heeft zooals steeds het geval is met alle zijne uitgaven, dit boek fraai gedrukt en in een behaaglijk kleed gestoken. De verdienstelijke schrijver en onvermoeide arbeider vooral op wapenkundig gebied heeft hierin in de eerste plaats beschreven in alphabetische orde alle wapens van den Nederlandschen adel, doch daarbij ook tevens aangegeven de data van het Koninklijk besluit, waarop de familiën zijn erkend, ingelijfd of verheven in den adelstand, met vermelding van de volledige namen en voornamen. Dit gedeelte is niet alleen uiterst belangrijk voor de betrokken geslachten, maar ook voor elken beoefenaar der wapen- en geslachtkunde.

Als bijzonderheid dienen wij te vermelden, dat deze lijst die 271 bladzijden beslaat, gevolgd wordt door de opgaaf van personen in België, die na de afscheiding in 1830 in den Nederlandschen adel zijn opgenomen, of een titel verleend is; dit betreft leden

der geslachten d'Auxy, Barbaix de Bonnines, du Bus, Daelman, Macar en Riquet de Caraman.

De tweede afdeeling bevat de wapens van den of uitgestorven of nog niet weder erkenden adel. De schrijver heeft hier een studie geleverd, die wel voor uitbreiding vatbaar is, doch getuigt van onvermoeiden arbeid, daar menige officieele bron moest worden geraadpleegd. Beide afdeelingen worden door drie registers gevolgd zooals op den titel is vermeld.

Het eerste register zal meermalen uitstekende diensten bewijzen, bij het navorschen van wapens voorkomende op portretten, zegels en wapenafbeeldingen, waarvan de familienaam onbekend is.

Het is te wenschen, dat eenmaal een dergelijk register verschijne op het *Armorial général*, het standaard werk van den Heer Rietstap. Het tweede register bevat de wapenspreuken en wapenkreten zoowel van den thans bestaanden als uitgestorven adel, en vormt een aanvulling op het belangrijk werk van Dielitz, *Die Wahl- und Denksprüche*, vooral wat Nederland betreft.

Het derde register is een sleutel op het geheele werk.

Ten slotte blijve niet onopgemerkt dat de voorrede veel belangrijks bevat omtrent de schrijfwijze van familie- en plaatsnamen.

Oesterreichisch-Ungarische Wappenrolle nach seiner Kaiserlichen und Königlichen apostolischen Majestät grossem Titel zusammen gestellt und gezeichnet von Hugo Gerard Ströhl. 12 Tafeln in Farbendruck. 4°. Wien, 1890. Verlag von Anton Schroll & C°.

Een waar prachtwerk mag bovengenoemde uitgave genoemd worden, zoowel wat inhoud als uitvoering aangaat.

Het zal onzen lezers wel bekend zijn dat de titels van keizers en koningen zeer lang zijn, indien men deze volledig aantreft, hetgeen niet dikwijls het geval is en bijna alleen in adelsdiploma's plaats grijpt.

De Keizer van Oostenrijk heeft naar wij vermeenen de grootste titulatuur en deze wordt op tafel I van dit werk vermeld, alsmede een afbeelding van het persoonlijke wapen van den Keizer.

Tafel II vertoont de wapens van Oostenrijk, Lotharingen, Habsburg, Kyburg en Jerusalem, terwijl de daarop betrekking hebbende tekst vermeldt op welke wijze deze wapens, òf landen òf rechten aan het huis des Keizers kwamen; ook de tekst behoorende bij de andere tafels geeft telkens een geschiedkundig overzicht daaromtrent.

Op Tafel III verdienen bijzondere opmerking de lambrequins van het wapen van Bohemen, welke goud en zwart met gouden vlammen vertoonen en de dekkleeden van het wapen van Croatien. De dekkleeden van het wapen van Steier op tafel IV, alsook het helmteeken zijn prachtig uitgevoerd.

Het wapen van Bregenz op tafel VI is zoowel een sieraad voor de chromolithographische inrichting van Haufler, Schmutterer & C°., als voor den wapenschilder Ströhl; zelden zagen wij hermelijn zoo fraai afgebeeld.

De pauwenstaart uitmakende het helmteeken van het wapen van Oberschlesien op tafel VII, is eveneens uitmuntend nagebootst, terwijl de helmmantel van het wapen Parma meesterlijk is weergegeven.

Op tafel XI verdient de Hongaarsche kroon bijzondere aandacht, vooral door de heiligenbeelden in den rand aangebracht; eveneens getuigt het kleine Reichswappen op tafel XII van groote heraldische kennis.

Alle wapens zijn in onberispelijken stijl ontworpen, zuiver geteekend en wat de waarde er nog meer van verhoogt, nauwkeurig juist.

Het werk is niet alleen uit een geschiedkundig oogpunt hoogst belangrijk, maar ook ten zeerste aan te bevelen als modelboek voor graveurs, teekenaars en architecten, die naar het schijnt zich meerendeels er op toeleggen de wapens, niet alleen met fouten af te beelden, maar zelfs zich aan geen stijl te storen.

De prijs van het werk bedraagt slechts R.M. 13.50.

Het oude wapenschild van Oostenrijk.

„Vooruit, fiere strijders, verplettert den vijand,
„Vernietigt het turksche gebroed!
„Durft moedig de knechten van Mahomed naadren
„Tot staving der eer uwer dappere vadren,
„En offert voor Jesus uw bloed!"

Zoo sprak hertog Luitpold, de ridder des kruises,
Een telg van het Oostenrijksch huis,
Toen hij, met zijn dappren ter kruisvaart getogen,
Voor Acco, ten strijd met de kruisvaan gevlogen,
Bestookte 't vijandig gespuis.

Reeds klettren de zwaarden, reeds klieven de pijlen
Al gonzend en snorrend de lucht.
Helaas! bij den aandrang der halleve mane
Ziet Leopold zinken zijn roemrijke vane,
En.... 't leger der Christenen vlucht.

Doch wie voor den vijand den rug moge keeren,
Geen Leopold: — hij wijkt geen voet,
Daar rukt hij zijn sneeuwwitte sjerp van de lenden
En beurt die tot vaandel; zijn siddrende benden
Bezielt weer die vane met moed.

Met leeuwenkracht houdt hij den Muzelman tegen,
Voor 't keeren der Christnen vervaard.
Een dijk stuit niet anders het baldrende water
Eens bergstrooms, die voortholt met donderend geklater
En aanstormt in toomlooze vaart.

Triomf aan de Christnen! — De strijdbare hertog
Snelt henen naar Frederik's tent.
Zijn strijdrok is rood van het bloed der gevelden;
Alleen waar de spangen zijn gordel omknelden,
Wordt 't sneeuwwitte kleed nog herkend.

Toen sprak Barbarossa: „Een roemrijker wapen,
„Den ridder zoo dapper en koen!
„Een *zilveren* gordel, het *kelen* veld snijdend,
„Verkonde aan het nakroost, hoe Leopold strijdend
„Eens de eer heeft gered van 't blazoen."

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

OUDERKERK AAN DEN IJSSEL.

Registers wegens de betaling van het regt op het begraven, volgens de ordonnantie van de Staten van Holland van 26 October 1695—31 December 1805, bevattende verder aanteekening van overlijden 13 Januari 1806—15 Augustus 1811 in drie banden.

Register van acten van overlijden binnen de gemeente Ouderkerk op den IJssel 15 Augustus—27 December 1811.

Ook het compleet archief der registers van den burgerlijken stand nà 1811 van de gemeenten Ouderkerk aan den IJssel, **Krimpen aan den IJssel** en de voormalige gemeente **Stormpolder** berust in het gemeentehuis van Ouderkerk aan den IJssel, in de kom dier gemeente geplaatst.

OUDEWATER.

De navolgende oude kerkregisters berusten in het gemeente-archief:

Doopboek van protestanten in de parochiekerk van Oudewater en onderhoorigheden 1 October 1681—25 December 1825.

Onderhoorigheden zijn: **Papekop**, **Tappersheul, Hekendorp, Diemerbroek, Linschoten, Goverwelle, Roozendaal, Snelrewaard, Vliet, Dijkveld, Weert, Willeskop, den Broek, Honkoop, Vuilbuurt.**

Alphabetisch register daarop: 17 Januari 1790—19 Juli 1811.

Doopboeken van katholieken 13 Februari 1709—27 December 1811, in drie banden.

Doopboek van de roomsch katholieke gemeente aan de markt (Bisschoppelijke Clerezy), 23 Februari 1727—21 Maart 1816.

Trouwboeken der gereformeerde kerk van 1672—25 Februari 1821, in twee banden.

Trouwboeken houdende aanteekening van alle huwelijken der magistraat van Oudewater aangegeven en voor den gerechte aldaar voltrokken 31 October 1660—21 Juni 1811, in twee banden.

Registers van verantwoording van den koster wegens begraven dooden in de kerk en op het kerkhof, 6 November 1647—20 Januari 1682, 25 Januari 1696—26 Augustus 1732, 12 Februari 1707—10 Februari 1812, 6 Augustus 1793—29 April 1795, in zeven banden.

Naamregister van zoodanige personen die zich als onvermogend hebben opgegeven, ten opzichte van het middel op het trouwen en begraven en voor wien acten pro deo zijn uitgereikt, 9 October 1789—4 April 1806.

Register met aanteekeningen nopens het middel op het trouwen en begraven 1799.

OUDHEUSDEN.

In het gemeentehuis alhier berust slechts:

Een doopregister der roomsch kath. gemeente loopende van af het jaar 1742 tot en met het jaar 1810.

OUDKARSPEL.

In het archief dezer gemeente bevinden zich:

Diaconieboek van gedoopte kinderen en gehuwde personen van 1647—1707.

Idem van 1735—1779, in drie banden.

Alphabetische staat van overledenen van af 1 Januari 1734 tot en met 1810.

Trouwboek van 1669—1782.

Huwelijksafkondigingen 1783—1806.

OUDORP (Noord-Holland).

Ten raadhuize berusten:

R. K. doopboek van 1677—1811, in twee banden.

R. K. trouwboek van 1712—1811.

Doopboek der herv. kerk van de gemeenten Oudorp en **Oterleek** beginnende 1736 tot 1811.

Een register van het middel op het trouwen en begraven over Oudorp, van 1782 tot 1805.

OUDSHOORN.

De alhier berustende oude doop-, trouw- en begrafenisboeken loopen van 1661—1812.

OUD-VOSMEER.

Aanwezig:

Doopboek	loopende	van	1701	tot	en met	1810.
Trouwboek	»	»	1796	»	» »	1800.
en een ander	»	»	1772	»	» »	1810.
Devotboek	»	»	1770	»	» »	1813.

Onder deze aanteekeningen komen er ook voor betreffende inwoners van de gemeente **Nieuw-Vosmeer**, doch niet afzonderlijk.

OUWERKERK.

In het archief dezer gemeente bevindt zich:

Een trouwboek van 1725—1811.

Een doopboek van 1725—1811, terwijl onder de kerkregisters, bij den predikant berustende, nog voorkomt een trouwregister van 1733 tot 26 April 1801.

OVERASSELT.

Een register van gedoopten van 22 Augustus 1747 tot 9 Juni 1812. In dit register zijn alleen opgenomen de R. K. der parochie Overasselt, bestaande uit het dorp Overasselt, en de oostelijke helft van het dorp **Nederasselt.** De westelijke helft van het dorp **Nederasselt** behoorde (en behoort nog), wat de R. K., betreft tot de parochie **Balgoij.**

Een register van overlijden voor Overasselt en **Neder-**

asselt van 1 Januari 1806—15 December 1810 en van begraven van **Nederasselt** van 7 Maart 1803 tot ultimo December 1805, in een band.

Een register van begraven van Overasselt van 27 December 1785 tot 9 Mei 1811.

Een register van ondertrouw van Overasselt en **Nederasselt** van 2 April 1804 tot December 1810.

OVERSCHIE.

De registers dezer gemeente zijn:

Doopboeken der Ned. herv. gemeente, de verschillende registers zijn in perkamente banden:

Van af Januari 1631—December 1812.

Trouwboeken van af Januari 1631—23 Augustus 1648, en van 24 Maart 1660—1795.

Register van ontfangh voort regt vant Landt van de persoone die haēr selven hebben aengegeven om te trouwen. Ingangh nemende met den 15den November 1695—13 Dec. 1805.

Register van aangeving en ontfangh van het middel op het trouwen onder de poorterije der stad Delft te Overschie van af 3 October 1795—11 November 1803, en 27 April 1804—1 November 1805.

Register wegens adverteeren van geboorte, huwelijken en sterfgevallen in de nieuwspapieren van af 28 Februari 1798—13 Juni 1805 en een register met advertentie 6 Juni 1805.

Formulier van den trouw en de registers van de personen die alhier tot Overschie haer huywelijkse geboden ingewilligt ende voor de Geregten getrouwt sijn sedert 26 April 1626—13 December 1805.

Register vañ ontfangh wegens het recht vant lant vant begraven der dooden, begonst met den termijn van 1 April 1699—12 Augustus 1795, en van 9 Juni 1795—17 December 1805.

Register van aangeving tot het begraven der dooden onder de Poorterije der stad **Delft** te Overschie.

Begonnen 11 Juni 1795—29 November 1803, en van 27 April 1804—30 December 1805.

Graffboeck ofte Register vande sepulture ende Begraffenisse ofte grafsteden in de kercke tot Overschie.

Register van het trouwen en begraven over **Schiebroek.** Het trouwen van af 12 September 1715—1 April 1796. Het begraven van 11 April 1715—11 Mei 1797.

Doopboek der Roomsch-Katholieken van af 19 November 1800—11 Januari 1812.

OVERSLAG.

De doopregisters der R. K. loopen van 1668—1796, in 6 banden.

De huwelijksregisters der R. K. loopen van 1704—1796, in 5 banden.

De overlijdensregisters der R. K. loopen van 1636—1796, in 5 banden.

OVEZAND en DRIEWEGEN.

Een doopboek van de Hervormden loopende van 1623—1811, in drie banden.

Trouwboek van de gecombineerde kerkelijke gemeenten Ovezand en Driewegen loopende van 1665—1811.

De gedoopten en getrouwden uit het vroegere **Coudorpe,** zijn ook in deze boeken vermeld.

De boeken berusten in het archief van de gemeente Ovezand.

OIJEN (Noord-Brabant).

In deze gemeente is ook een register van het dorp **Teeffelen.**

Een doop-, trouw en overlijdenregister der R. K. gemeente van Oyen loopt van 1712—1810.

Een doop- en overlijdenregister der gereformeerde gemeente loopt van 1726—1810.

Een register van trouwen voor schepenen van Oijen loopt van 1796—1809.

Teeffelen. Een doopregister van de R. K. gemeente Teeffelen loopt van 1658—1810 en een trouwboek van 1687—1810.

St. PANCRAS.

In deze gemeente bestaat alleen een oud doopregister, van af 1793 tot aan 1811.

PAPEKOP (1).

Procesverbalen van geboorten en overlijden, gepasseerd voor den burgemeester 1811.

PAPENDRECHT.

Op het gemeentehuis is aanwezig:

Een doopboek loopende van 29 November 1631—31 December 1645.

Een doopboek loopende van 1 Februari 1642—28 April 1647.

Een doopboek loopende van 18 Juni 1647—24 September 1666.

Een doopboek loopende van 2 Februari 1670—19 December 1720.

Een doopboek loopende van 9 Januari 1721—28 December 1803.

Een doopboek loopende van 1 Januari 1792—17 December 1799.

Een doopboek loopende van 1 Januari 1804—29 December 1811.

Een register van overlijden en trouwen van af 1695—11 Januari 1752.

Een register van trouwen van af 16 Maart 1792—Augustus 1794 en van 5 April 1799—29 December 1811.

Een register van trouwen en overlijden van 5 April

(1) Kerkelijk behoorde deze gemeente onder Oudewater.

1799—30 Juli 1811 en van de pro deo gehuwden en begravenen van 4 Mei 1799—29 December 1805.

Een register van overlijden van af 31 Januari 1806—29 December 1811.

De registers van geboorten, huwelijken en overlijden van af 1812.

PEIZE.

Alhier berust slechts:

Een doopregister, loopende van af den jare 1771 tot en met 1811.

PERNIS.

Doopboek der gereformeerde gemeente loopen van 23 September 1668 tot 1811, in drie deelen.

Van 25 Maart 1714 tot 24 December 1765, in 2 deelen.

Register van overlijden van af 1763 tot 1812.

Huwelijksafkondigingen beginnende 26 Mei 1669 tot 24 November 1712, van
14 April 1714 tot 16 November 1754, van
11 Februari 1763 tot 27 December 1806, 2 deelen.

Trouwregister van 23 September 1668 tot 28 Januari 1714 van 26 Mei 1669 tot 24 November 1712, in 2 deelen.

Register van ledematen van 1669 tot 1711 en van 1766 tot 1782, in twee deelen.

Kerkelijke vergaderingen van 4 April 1714 tot 1765.
» » » 14 Dec. 1766 » 1781.

Register van beroepenen predikanten van 1580 tot 1789.

Trouwregister van schouten en schepen van 12 Oct. 1805 tot 24 Mei 1811.

PETTEN.

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 11 November 1640 tot 27 April 1847.

De huwelijksregisters der Gereformeerden loopen van 4 Mei 1670 tot 28 Juli 1810.

De begrafenisregisters der Gereformeerden loopen van 26 Mei 1748 tot 2 Juli 1796.

PEURSUM.

Register der overledenen van 1806—1811.

Trouwboek van 1790—1804.

PHILIPPINE.

De in het gemeentehuis alhier aanwezige kerkregisters zijn:

Nederduitsch Hervormden. Huwelijksregister (ondertrouw) van 12 Februari 1754—11 Mei 1794, in een band.

Geboorteregister van 1 Januari 1684—19 Maart 1796, in een band.

Overlijdensregister van 1 Januari 1768—25 Januari 1796, in een band.

St. PHILIPSLAND.

Het doopboek der hervormde gemeente aldaar loopt van 1660 tot 20 Januari 1775 en van 23 Juli 1780 tot 9 December 1810.

Het begrafenisboek van 1 September 1805 tot 13 Maart 1820.

Het trouwboek van 18 October 1654 tot 4 Aug. 1810.

PIERSHIL

Doopregister 1707—1812.

Trouwregister 1707—1811.

St. PIETER. (Limburg).

Alhier berusten geen oude kerkregisters.

POORTVLIET.

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 1640 tot 1655 en van 1735 tot 1810.

De huwelijksregisters loopen van 1664 tot 1810.

Overlijdens- of begraafregisters zijn niet aanwezig.

POORTUGAAL.

Doopboek Poortugaal 15 Mei 1583 tot 12 Januari 1812, in drie banden.

Lijst van doopen van kinderen in **Albrandswaard** anno 1789.

Register van trouwen en begraven van Poortugaal van 26 October 1695 tot 6 Dec. 1729 en **Pernis** van 1720 tot 1729.

Register van trouwen en begraven van Poortugaal **Hoogvliet, Oud- en Nieuw-Engeland, Pernis, Roosand, Smalland, Oostbroek** van 20 Januari 1730 tot 24 November 1762 (in dit register is nog te vinden een lijst van diverse nalatenschappen van 27 December 1729 tot 3 Maart 1730).

Trouwboek Poortugaal van 19 Augustus 1691 tot 15 April 1810.

Idem van 15 April 1763 tot 14 April 1806 (achteraan nog aangifte overlijden 3 Januari 1763 tot 17 Februari 1806).

Register van aanteekenen en trouwen van 5 Januari 1806 tot 4 December 1811.

Pakket aangiften overlijden **Hoogvliet** van 1716 tot 1729 en **Pernis** van 1715 tot 1719.

Lijst der dooden 1787; 1789 tot 1800; 1802; 5 Januari 1812 tot 30 October 1813.

Register van overlijden Poortugaal 29 Januari 1806 tot 23 December 1811.

POUDEROYEN.

In het archief van deze gemeente zijn aanwezig:

Van **Loevestein** de doopakten van 1701 tot 1807.

Van **Loevestein** trouwakten van 1701 tot 1794.

Van **Loevestein** handelingen van 1704 tot 1810.

Lijst van overledenen te Pouderoyen van af 1752 tot 1797.

Lijst van begraven te Pouderoyen van af 1803 tot 1811.

Aanteekenboek der dooden van **Kerkwijk, Dellewijnen** en **Aalst** van af 1757 tot 1792.

Register der lijken begraven te **Aalst**. sedert den aanvang van den jare 1806 tot en met 1809.

Geboorteregister van Pouderoyen en **Aalst** van af 1772 tot en met 1810.

's PRINCENHAGE.

Doopboeken der roomsch-katholieke gemeente van 's Princenhage van 1606 tot en met 1647, van 1664 tot en met 8 Januari 1811, in vijf banden.

Roomsch-katholieke gemeente van **de Beek** van 7 Juli 1796 tot en met 7 Januari 1811.

Hervormde gemeente te 's Princenhage van 26 December 1648 tot en met 27 November 1810.

Trouwboeken gehouden door den pastoor van 1606 tot en met 1648.

Idem gehouden door den dominė van 1747 tot en met 15 Mei 1802.

Idem gehouden door het gemeente bestuur van 1649 tot en met 1810, in vier banden.

Doodboeken van 23 September 1757 tot en met 22 December 1810, in drie banden.

NB. Zijnde van 31 Mei 1794 tot 21 October 1795 geene doodregisters gehouden, hebbende destijds de roode loop geheerscht.

PURMEREND.

De doopboeken der gereformeerde gemeente aldaar loopen van: 1603—1620; 1640—1797; 1792—1806; 1796—1812, in tien banden.

De trouwboeken loopen van: 1603—1620, 1651—1795, in twaalf banden.

De doopboeken der roomsch-katholieke gemeente loopen van: 1671—1808, 1792—1794, 1805—1812, in zeven banden.

De trouwboeken van die gemeente loopen van 1671—1718, 1728—1775, 1776—1805, 1792—1794, 1806—1812, in vijf banden.

De registers der overledenen loopen van 1728—1805, in twee banden.

De doopboeken der luthersche gemeente loopen van 1753—1776, 1717—1752, 1777—1811, 1802—1812, in drie banden.

De ledematenboeken loopen van 1717—1776, in twee banden.

De trouwboeken loopen van 1717—1745, 1759—1810, 1804—1811, in vier banden.

Een doopboek der doopsgezinde gemeente loopt van 1787—1812.

Registers van trouwrollen gehouden door schepenen loopen van 1607—1613, 1633—1669, 1662—1797, 1792—1795, 1793—1801, 1797—1811, in 14 banden.

Een register van huwelijksgeboden loopt van 1623—1651.

De registers van overledenen en begraven loopen van 1707—1721, 1724—1747, 1734—1807, 1782—1805, in vijf banden.

In het archief dezer gemeente bevinden zich nog eenige trouwboeken van 1707—1721, 1724—1737, 1734—1811, 1782—1805, in vijf banden.

PUTTE.

Alhier berust:
Doopregister van 1631 tot 1810.
Trouwboek » 1779 » 1802.
Overlijden » 1731 » 1810.

PUTTEN.

De oude kerkregisters van de huwelijken loopen van af het jaar 1742; de doopregisters van af 1706; die van begraven en overlijden van af 1773; terwijl alle doorloopen tot de instelling van den burgerlijken stand.

PUTTERSHOEK.

In het archief dezer gemeente zijn de volgende kerkregisters aanwezig:

Doopboek van 17 Mei 1711—28 December 1796.
» » 1 Augustus 1792—13 Juli 1817, in drie banden.

Trouwboek van 9 Juni 1725—13 September 1805.
» » 22 September 1795—28 November 1811, in drie banden.

Register van begraven van 15 November 1695—20 December 1805, in drie banden.

RAALTE.

In het archief dezer gemeente berusten:

Doopboek der roomsch-katholieke gemeente van 21 November 1776 tot 31 April 1812.

Doopboek der hervormde gemeente van 6 Mei 1708 tot 6 Mei 1781.

Een doopboek der gereformeerde gemeente van 6 Mei 1781 tot 11 Aug. 1811.

Een doodgraversboekje des schoutampts van 1 Januari 1806 tot 26 Sept. 1809.

Een overlijdensregister van 2 Januari 1806 tot 17 Januari 1812.

RAAMSDONK.

Een doopregister der roomsch-kath. loopende van 30 December 1787 tot 17 December 1810, in één band.

Een doopregister der hervormden van 8 October 1719 tot 22 Aug. 1812, in twee deelen.

RAUWERDERHEM.

Hervormde gemeente.

De doopregisters in de kerkboeken van **Rauwerd** en **Irnsum,** loopen van 1676—1812, in 2 banden.

Deersum en **Poppingawier** van 1675—1812, in 2 banden.

(*Wordt vervolgd*).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

TAERLING.

Vervolg.

«Bij doode» van deze nicht, «gecoemen van vaders zijde», en Margriete Pietersdr., geheeten, zou het legaat zijn voor «de achtergelaeten kinderen van Marittge Pieters dochter, haer overleeden suster.» Gelijke som vermaakte hij aan «zijns moeders broeders kinderen ofte kintskinderen», aan «zijns moeders susters kinderen ofte kintskinderen ende zijns moeders halve susters kinderen ofte kindtskinderen». Van Den Haag verhuisde Taerling, na het maken van deze codicille, naar Delft en den 1sten Junij 1605 liet hij aldaar beschrijven dat, in plaats van Dirck Ghoelen, executeur zou zijn Harman van der Mast te Delft. Dat hij in 1610 te Delft gestorven is, blijkt uit een paar lijsten van munten in het sterfhuis van Mr. Adriaen Taerling gevonden (1): één dier lijsten werd den 12den Mei 1610 gemaakt en vermeldt den inhoud van een kist, welke geopend werd «ter presentie van Jan Jansze Taerlingh, als last hebbende van de weesvaders van den Briel, ende Cornelis Pietersze Burchvliet» (2). Daar Taerling in zijn testament de bepaling liet opnemen, dat hij begraven moest worden «in de parochij kercke van de plaetse daer hij overlijden» zou, zal zijn stoffelijk omhulsel te Delft ter aarde besteld zijn.

Tot de geschreven boeken, die Geertruyt Starck mocht erven, zal behoord hebben een belangrijke, door Adr. Taerling vervaardigde Kroniek van Den Briel. Op 't laatst der voorgaande eeuw werd het Handschrift nog gebruikt door Jan Kluit bij het schrijven van zijn in MS. bestaand werk over Brielle. Op. blz. 16 van 't eerste deel van dat werk leest men: «Eindelijk heb ik ontdekt uit een zeer wel geconserveert Manuscript van Adriaan Teerling, een geboren Brielenaar, die in 't jaar 1572 Priester te Oostvoorn was, en in 't jaar 1602 dit werkje heeft geschreven, 't welk tans word bezeten bij mijn vriend den heer Hendrik Kruine, notaris en procureur binnen deze stad (Brielle), dat de kerk etc.» Waar het MS. beland is, kan ik tot mijn spijt niet zeggen.

(1) Tot de gevonden munten behoorden een „sittert", een „Albertus penn", een „schots stuck mette swaerden", „ses hongers ducaten", 22 „france cronen", 2 „corte cruycen", een „italiaens pistolet", een „gouden vlies", een „halve Albertijn", „oude ende nieuwe rosenobels", een „silvere keysers gulden", een „france teston", 5 „engelse schellingen", 4 „crabbelaers", 3 „ouwe silvere vliesen", 2 „portugaelse testons", 2 „schrickenburgers", 14 „witte oirtgens", 22 „sitters ende souverains".

(2) In de Rekening van de goederen der Regulieren te Rugge over 1622 leest men fol. 48 onder de uitgaven van renten: „Dirck Burchvliet over een jaer renten, spreeckende opt beneficie van Ariaen Willemsze Taerlingh etc." 't Eerst vond ik van dit beneficie melding gemaakt in de Rekening der goederen van de Regulieren over 1582, die fol. 36 dezen post heeft: „Betaelt Adriaen Willemsze Teerling, eertijts pater van de Catharijnen in den Brielle, de somme van 12 ponden 10 schellingen over 5 jaeren verloopen renthen specterende aen zijne benefitie, sprekende opte goederen van desen convente etc." Zie ook de Rekening der geestel. goederen over 1591, fol. 8 verso en 9, waar mede sprake is van „Adriaen Taerlings vicarie".

Eene Resolutie der Brielsche Vroedschap, dd. 13 April 1610, luidt: „Alsoo met den overlijden van Mr. Adriaen Taerling is vacerende seecker benefitie van acht gemeten lants, specterende tot den ontfanck van den ontfanger Abraham Commersteijn, daervan de collatie staet aen tgemeene lant, es verstaen dat de penningen sullen betaelt worden aen den voorsz. Commersteijn ende blijven tot sijnen ontfanck, totdat naerder op dese saecke sal wesen gedisponeert."

Zooals is medegedeeld, was bij de opening der kist met munten tegenwoordig Jan Jansze Taerling. Den 25sten Julij 1598 werd deze man door de Regeering te Brielle «geaccepteert als inner deser stede» (1) en vandaar dat hij in plaats van *Taerling* wel *Inner* genoemd is (2). Den 5den Febr. 1622 werd hij «genomineert tot vader vant weeshuys tot assistentie van de andere vaders». Uit Res. 26 Junij 1623 blijkt, dat hij toen met Gerrit Arensze Meeuwesteijn een «pampieremolen» had. Hij behoorde tot de hoofden van de partij der contra-remonstranten en kwam daardoor in 1618 in de Regeering der stad. Op de lijst der Vroedschappen komt hij voor sub n°. 11. Driemaal is zijn naam te vinden op de lijst der schepenen; tweemaal trad hij op als raad in 't college der Magistraten; den 1sten Oct. 1624 werd hij verkozen tot burgemeester in de bank; de laatste betrekking mocht hij geen jaar bekleeden, daar hij 21 April 1625 stierf in den ouderdom van 67 jaren. In 't oudste der Brielsche trouwregisters leest men: «getrout den 5 Junij 1605 Jan Jansze Inner weduwenaer ende Catharina Bols, jonghe dochter van Mechelen, beijde wonende in den Briel.» In hetzelfde Register is vermeld, dat 31 October 1593 getrouwd zijn «Jan Jansze, cleermaecker, wewenaer, ende Janneke Lenaertsdr., weduwe wijlen Bartholomeus Lambrechtsze apteecker, beijde van den Briel.» Dit echtpaar kreeg de volgende kinderen: Jan, gedoopt 11 Januarij 1595, getuigen Gerrit Arensze, Geertge Jans; Maritge, gedoopt 31 Januarij 1596, getuigen Pieter Melsze, Neeltge Lenerts en Maritge Harmans; Leentge, gedoopt 1 April 1598, getuigen Abel Fransze, Antony de backer en Maritge Arents; Janneken, gedoopt 16 Aug. 1600. Met het oog op deze kinderen mogen wij aannemen, dat de kleermaker, die in 1593 trouwde met Janneke Lenaertsdr., dezelfde persoon is geweest als Jan Jansze Taerling. Van dezen toch vond ik 6 kinderen: 1°. Arien, 2°. Roosje, 3°. Jan, 4°. Maritge, 5°. Leentge, 6°. Jannetje.

1°. Arien (ook Adriaen en Aren genoemd) Jansze, gehuwd met Ariaentje Craens, zie op Craen art. I, waar kinderen zijn vermeld, die het echtpaar kreeg. De volgende Resoluties geven inlichtingen aangaande dezen zoon. Res. Mag. 23 Nov. 1624: «Is Arien Jansze Taerlingh, bode deser stede, op zijn versouck geaccordeert het conchergeschap van den Doele deser stede

(1) Zijn borgen waren Jacob de Milde en Gerrit Jansze Delff.

(2) Ress. Vroedsch. 26 Dec. 1618, 15 Jan. 1619.

bij provisie ende tot wederseggen van de heeren Magistraten..... behoudelick dat hij ende sijne huijsvrouwe hen gedienstich ende behoorlijck tot contentement van de heeren Magistraten alsmede de officieren ende schutterye sullen draghen.» Res. Mag. 9 Dec. 1624: «Es in de vergaderinge gecompareert Jan Pietersze Lelievelt, verthonende dat de heeren Magistraten opt versoeck van Ariaen Jansze Taerling boode, sijnen swager, denselven geaccordeert hadden het consergeschap van de Doelen, waervan den voorsz. Taerling de heeren ten hoogsten was bedanckende vant faveur, ende alsoo ten aensiene vant overlijden van sijn huijsvrouwen vader . alsmede sijne jegenwoordige sieckte den voorsz. dienst niet konde waerneemen, verclaerde daervan te desisteeren, sulcx dat de heeren daerinne disponeren naer haer welgevallen omme tvoorsz. consergeschap aen eenen anderen te vergunnen.» Res. Mag. 24 Dec. 1624. «Es opt versoeck van Jan Taerlinck, burgemeester, de weduwe van Aren Jansze Taerling geaccordeert het vierendeel jaers tractements, daer haer sal. man als boode in gestorven es etc.» Den 12den April 1626 werden in ondertrouw opgenomen Adriaen de Vale wedr. (1) en Ariaentge Craensdr. weduwe van Adriaen Jansze Taerlync, maar het huwelijk kwam niet tot stand. In de Acta van de Classis van Voorne en Putten dd. 21 April 1626 leest men: «Ds. Joannes l'Empereur heeft versocht 't advys der Broederen over een seker casus, voorgevallen in den Briel, van een vendrich (de Vale), sijnde lidtmaet der gemeente, dewelcke. in de Clundert leggende, met eene dochter aldaer ondertrouwt sijnde, drie huwelicksche geboden sonder verhinderinge hadde, welcke dochter, hem daerna niet begeerende te trouwen, hem eene schriftelicke afscheydt ten overstaen van Schepenen hadde gegeven, waeromme hij nu versocht in den Briel met een ander te trouwen. Deze casus matrimonialis rijpelick overwogen sijnde, is geresolveert den vendrich voorsz. met de tweede niet en mach getrouwt werden, maer dat de laetste huwelickse belofte voor crachteloos moet gehouden worden.» De Brielsche kerkeraad gedroeg zich naar dit advies (2) en de «uutroepinge» werd gestuit.

(1) Den 6den Oct. 1619 trouwden te Brielle Adriaen de Vaele, schrijver van de compagnie van den Heere van der Noot, j. m., en Neeltge Claes van der Loeten j. d. Den 8sten Nov. 1620 gedoopt Cornelis, zoon van Adriaen de Vallée en Neeltjen Claesdr., getuigen Niclaes Reyersze van der Loeten en Geertruyt Cornelisdr. Zie over Geertruyt Cornelis de Valee wat ik schreef in *Bijdragen* van Fruin R. III. D. II. blz. 203. Den 26sten Junij 1629 is te Brielle getrouwd Adriaen de Valee wedr. „voor desen capiteyn van sijne Maᵗ. van Sweden" met jufvr. Barbara de Bollekool, weduwe wylen Joncheer Ludolf van Lansbergen, in sijn leven capiteyn van een compagnie voetknechten ten dienste van de geunieerde Nederlanden." Eene Mag. Res. van 4 Oct. 1631 luidt: „Is juffrou Barbara de Bollecool, weduwe van Adriaen de Vale, geadmitteert publycque herberge soo van wijn als byer te mogen houden."

(2) Acta van 24 en 25 April 1626.

Dat Adriaen Jansze Taerling drie kinderen naliet, blijkt uit eene akte van transport dd. 12 Januarij 1626, welke aldus begint: «Compareerde voor Schepenen der stede van den Brielle Jan Pietersze Lelievelt ende Symon Ghijsbrechtsze, poorters deser stede, voor haer selven ende in desen tsamen vervangende Roosgen Jansdr. ende Jannetje Jansdr., haere zusters, mitsgaders Willem Govertsze als voocht van de drije naerghelaeten weesen van Adriaen Jansze Taerlingh, alle erffgenamen van wijlen Jan Jansze Taerlingh, in sijn leven burghemeester deser stede etc.» (1). Eéne dezer weezen heette Cornelia, in de Registers Cornelia Arents of Adriaens en in de Kerkeraadsacta van 2 Maart 1645 Cornelia Teerlings genoemd. Den 24sten Sept. 1641 trouwde deze Cornelia als j. d. met meester Jacob Duijnesteijn (Dunesteijn) wedr. (2), chirurgijn, en zij schonk hem een zoon Adriaen, gedoopt 4 Aug. 1648, getuigen Henrick Endthoven, jufvr. van der Poth en Pieter Jansze. Den 7den Dec. 1649 hertrouwde Cornelia Arents met Gerrit Jansze Pijnakel, j. m., chirurgijn. De naam van dezen man is op verschillende wijzen geschreven. Men vindt Pijnaekel, Pinakel, Pijnackel, Pinacker, Pijnaecker, Pijnacker (3). Cornelia schonk hem: Johannes, gedoopt 7 Junij 1650;

(1) Uit 't vervolg der akte blijkt, dat Jan Jansze Taerling Sr. in zijn leven handelde in mee en die verkocht te Parijs en te Rouaen.

(2) Den 5den Sept. 1628 te Brielle getrouwd Jacob Willemsze Dunesteijn, chirurgijn, en Swaentje Arents j. d. Den 6den Aug. 1637 was de man blijkens een akte van dien datum 33 jaar oud. Behalve den in den tekst genoemden Adriaen, kreeg Jacob Duijnesteijn ten minste nog 3 kinderen, 1°. Willem Jacobsze Duijnesteijn j. m. den 26sten Februarij 1668 getrouwd met Maijke Verdooren, weduwe van mr. Gerrit Pijnakel. 2°. Judith Jacobs Duijnesteijn j. d., 9 Nov. 1655 getrouwd met Roelant Jansze wedr., schonk haren man: Swaentje, gedoopt 14 Februarij 1657, getuige Willemintien Jacobs; Ariaentje, gedoopt 3 Januarij 1658, getuige Annetje Jans; Jacob, gedoopt 25 Februarij 1661, getuigen Johannes Penninck, Willemtge Duijnesteijn, Annetje Jans; Sivertien, gedoopt 17 Sept. 1664, getuigen Johannes Penninck en Maria Duijnesteijn. Als wed. van Roelant Jansze trouwde Judith Jacobs te Hellevoetsluis met Gillis Jacobsze van Glon, wedr. te Hellevoetsluis, na 7 April 1670 te Brielle ondertrouwd te zijn. Te Brielle werd zij als weduwe van Gillis Jacobsze den 8sten April 1683 begraven. 3°. Willemtje in 1657 volgens de kerkeraadsacta van 30 Aug. 1657 op belijdenis aangenomen tot lid der gemeente. De grootvader dezer kinderen, Willem Danielsze Duijnesteijn, was stadsbode (Res. 27 Mei 1625) en concierge op 't stadhuis (Ress. 20 Julij 1616, 17 Oct. 1620, 13 Nov. 1621). Hij overleed in 1632, Ress. 21 Februarij 1632, 8 Mei 1632. Behalve de dochter, in de laatste resolutie bedoeld, en den genoemden Jacob, had hij een zoon Daniel, die evenals de vader stadsbode werd, Ress. 16 Sept. 1628 en 11 Sept. 1632. In 1631 werd hem vergund „publycque herberge" te houden. (Res. 15 Nov. 1631) en in 1634 werd hij deken van het tappersgilde, Res. 23 Sept. 1634. In Res. 15 Oct. 1644 komt hij voor als koster. Den 4den Sept. 1629 trouwde hij met Pietertje Jans Berchof j. d. Weduwnaar gewordeu, hertrouwde hij te Zwartewaal met Grietje Robbrechts j. d., na 21 Oct. 1646 te Brielle ondertrouwd te zijn. Uit dit huwelijk: Daniel, gedoopt 26 Sept. 1649, getuigen Pieter Jansze, Floortgen Willems, Cornelia Arens, Willem Daniels Duijnesteijn. Bij Res. Mag. 21 Aug. 1649 werd Jacob Danielsze, oud 14 jaren, nagelaten weeskind van Daniel Duijvesteijn uitbesteed en toevertrouwd aan iemand, die hem moet opleiden tot schrijnwerker. Zie ook Res. Vroedsch. 19 April 1653.

(3) Pijnacker leest men in de Kerkeraadsacte van 4 Jan. 1657.

Adriaen, gedoopt 8 Oct. 1652; Leentje, gedoopt 6 Junij 1654, getuigen Michiel Mager, Fijtgen Teunis en Grietje Gerrits; Johannes, gedoopt 26 Sept. 1656; Arent, gedoopt 4 Maart 1659, getuigen Leendert Harmans Vasthoff en Maertgen Aernts. Den 4den Mei 1660 is de huisvrouw van mr. Gerrit Pinaecker te Brielle begraven. Den 18den Nov. 1660 werden twee kinderen van hem «in één kisge» begraven. Hij hertrouwde 4 Januarij 1661 met Jacomina Quirijns, weduwe van Dirck van der Stee, dochter van den vroedschap Quirijn Quirijnsze (1), die hem een zoon schonk, Crijn genaamd, gedoopt 12 Januarij 1663, getuigen Meijnsje Arnts, Adriaene Hendrix en Jan Pietersz. van der Polder. In Julij 1663 hertrouwde mr. Gerrit te Oostvoorne met Maria Verdoorn j. d., na 3 Junij te Brielle ondertrouwd te zijn. In eene aanteekening van 11 April 1665 (Bodtboeck, begonnen 1660, p. 212) is sprake van Maria Verdoorn weduwe van G. Pijnaeckel (2). Den 31sten Oct. 1632 ondertrouwden te Brielle en trouwden daarna te Rotterdam Claes Baerentsze Cater, wedr. te Rotterdam, en Grietje Gerrits, wed. van Jan Arentsze Pijnaecker, wonende te Brielle. Dat hier de ouders van den vermelden chirurgijn zijn genoemd, leert ons eene akte van 19 Julij 1664, waarin niet alleen sprake is van «Quirijn Gerritsz Pijnakel, naergelaeten weeskint van sal. Jacomijna Quirijns, overleden huijsvrouw van mr. Gerrit Pijnakel», maar waarin men ook leest van Grietje Gerrits van Tongeren, wed. van Claes Cater, moeder van mr. Gerrit Pijnakel, wonende te Brielle, en Adriaen Verdoorn, vader van de tegenwoordige huisvrouw van mr. G. Pijnakel, wonende te Gorkum (3).

Eene zuster van Cornelia Adriaens Taerling was Geertruyt Arens Taerlingh, die 3 Nov. 1643 te Brielle als j. d. trouwde met Luijaert Hermansze j. m. Deze man had tot geslachtsnaam Vasthoff of van Vasthoff, en gelijk hij in plaats van Luijaert wel Luwaert, Luard, Leeuwart, Livaert en Leendert genoemd is, zoo heet zijn vrouw niet alleen Geertruijt, maar ook Grietje en Gerritje. Als kinderen van dit echtpaar kwamen mij voor: Arientie, gedoopt 22 Oct. 1646, getuige Cornelis (zeker te lezen Cornelia) Ariens; Adriaen en Margrieta, gedoopt 7 Februarij 1649, getuigen mr. Jacob Duijnesteijn en Cornelia Arents Taerlinck; Adrianus, gedoopt 6 Januorij 1658, getuigen mr. Gerrit Pijnakel en Maertgen Ariens; Maria, gedoopt 15 Aug. 1660, getuigen mr. Gerrit Pijnaecker, Jacomintje van der Poth en Maertge Ariens. In 1672 werd Luard Vasthoff vroedschap. Zie op Vasthoff.

De derde wees, die Arien Jansze Taerling naliet, zal geweest zijn Maertje (ook Maritgen genoemd) Arens of Ariens, die den 29sten Mei 1640 als j. d. te Brielle trouwde met den weduwenaar Claes Claesze van der Mast, veelal Mast genoemd, blijkens Res. Mag. 16 Sept. 1651 van beroep metselaar. Het echtpaar won: Annetge, gedoopt 10 Julij 1646, getuigen mr. Jacob Duijnesteijn, Geertruit Ariens; Roosgen, gedoopt 7 Februarij 1649, getuigen Symon van der Poth en Leentje Jans; Arent, gedoopt 21 Junij 1650, getuigen Gerrit Pijnakel en Geertruit Arents. Den 20sten Oct. 1626 trad Claes Claesze van der Mast voor de eerste maal in den echt met Annetge Aernouts van Hillingsbergen j. d., welke vrouw den 30sten Meij 1638 begraven werd (1). Dat er in 1649 3 kinderen van haar in leven waren, blijkt uit eene schuldbekentenis van 9 April 1649, welke aldus begint: «Compareerde.... Jacomijntge Reijersdr. wed. van Jan Cornelisze Coppert, dewelcke bekende..... schuldigh te wesen aen de drije naergelaten weeskinderen van Annetgen Aernouts, daer vader van is Claes Claesze Mast etc.» Eene andere schuldbekentenis dd. 29 Junij 1663 begint aldus: «Compareerde Joris Jacobsze van der Kudde als getrout hebbende Arijaentje Claesdr., naergelaten weeskint van Claes Claesze Mast, dewelcke bekende..... schuldich te wesen aen de andere twee onmondige weeskinderen van den voorsz. Claes Claesze Mast etc.« (2). Drie kinderen van Claes Claesze van der Mast werden begraven 16 Junij 1619, 16 Februarij 1622 en 3 Oct. 1638. Zooals uit de laatstvermelde schuldbekentenis blijkt, trouwde zijne dochter Ariaentje of Adriaentje als j. d. met Joris Jacobsze van der Kudde (Cudde) j. m. Den 6den Mei 1663 werden zij te Brielle in ondertrouw opgenomen en zij trouwden elders. Het echtpaar won:

Maertge, gedoopt 25 April 1664, getuigen Maertge Arnts, Thonis van der Salm.

Jacob, gedoopt 16 Aug. 1665, getuigen Luaert Harmensze Vasthoff, Annetje Claes.

Maria, gedoopt 22 Februarij 1668.

Catharijntje, gedoopt 10 Oct. 1670, getuigen Ary Mast, Annetje Mast.

(1) Dat zij een dochter van dezen man was, blijkt uit eene aanteekening van 1664, voorkomende p. 196 van het *Bodtboeck*, begonnen 1660.

(2) Met wie Maria Verdoorn hertrouwde, vermeldt een voorgaande noot.

(3) Den 19den Dec. 1651 werden gedoopt Maria en Sophia, kinderen van Willem Pietersze Tijbouth en Grietje Jans, en waren getuigen Gerrit Jansze Pijnaecker en Grietje Gerrits, Maerten Pietersze en Sophia Teunis. — Dat er later nog een mr. Gerard Pijnackel leefde, blijkt uit eene akte van 1 Oct. 1676, die na mr. Gerad (Gerard) Pijnackel vermeldt Ds. Johannes Heijnsius, pred. te Goedereede en Adrianus Heijnsius te Brielle, erfgenamen ab intestato van zal. Nicklaes Heijsius, commissaris te Nijmegen, hun broeder, en voogden van 't weeskind van Jacomina Heijsius. In plaats van Heijnsius en Heijsius, wat de akte heeft, moet men Heijnius lezen. — De doopregisters van de eerste helft der 18de eeuw noemen kinderen van Aart de Breur en Aaltje Pijnaker.

(1) Den 30sten Oct. 1639 werd hij in ondertrouw opgenomen met Willempje Jans wed. van „Gillis Bernard coster", maar deze vrouw stierf als bruid.

(2) In eene aanteekening van 1652 (Bodtboeck, begonnen 1641, blz. 485) is sprake van een huis, in het bezit gekomen van „de twee onmondige voorkinderen van Claes Claesze Mast, geprocreert bij Annetjen Aernouts", en weer verkocht door Claes Mast als vader en voogd van die kinderen.

Catharina (1), gedoopt 8 Dec. 1671, getuige Annetje Claes.

Cornelia, gedoopt 1 Nov. 1673, getuige Geertruit Teerling.

Jacomijntje, gedoopt 25 Julij 1676, getuigen Johannes Havicius, Anna Poort.

Nicolaes, gedoopt 22 Februarij 1678, getuigen Ariaen Claesze Mast, Annetje Claesdr. Mast.

Jacob, gedoopt 27 Aug. 1679, getuigen Ary Claesze Mast, Annetje Claesdr. Mast.

Jacob, gedoopt 26 Januarij 1681, getuigen Arije Claesze Mast, Maertje Pieters.

Annetje, gedoopt 10 Mei 1682, getuigen Arien Claesze Mast, Maertje Pieters.

Van Joris Jacobsze van der Kudde werden twee kinderen begraven 24 Sept. 1679 en 28 April 1681; zijn vrouw werd begraven 9 Dec. 1685, hij zelf 4 Januarij 1686. De aanteekening, die het laatste vermeldt, noemt hem timmerman.

Ariaen (Arien, Ary) Claesze Mast j. m. 31 Mei 1676 te Brielle ondertrouwd met Anna Poort j. d. te Schiedam, met attestatie van 15 Junij naar Schiedam om te trouwen. Den 17den Aug. 1677 werd een kind van dit echtpaar, Elisabet, gedoopt, waarbij getuigen waren Willem Poort en Maria Poort. Den 27sten Dec. 1678 hertrouwde Ary Claesze Mast wedr. met Adriana van Vorsten j. d. Dit paar won:

Maria (2), gedoopt 13 Oct. 1679, getuigen D. Johannes Havitius, Adriaentje Claesze Mast.

Lena, gedoopt 5 Aug. 1681, getuige Cornelia Venloo.

Simon, gedoopt 27 Dec. 1682, getuige Ariaentje Claes Mast.

Niclaes, gedoopt 22 Aug. 1684, getuigen Joris van der Cudde, Ariaentje Claes Mast.

Arien, gedoopt 6 Aug. 1686, getuigen Jan van Vasthof, Petronella Warbol.

Bij den doop van het laatste kind was de vader niet meer in leven. Den 13den Nov. 1685 werd hij begraven; 4 zijner kinderen werden begraven 31 Aug. 1681, 6 Januarij 1683, 18 Februarij 1685, 16 Mei 1687. In de aanteekening van 31 Aug. 1681 wordt hij genoemd «glasemaker.»

Annetje Claesdr. Mast, ook in de Thesaurie-rekeningen over 1678—1679 en 1681—1682 fol. 19 verso vermeld, zal wel dezelfde persoon zijn als Anna Mast j. d. 18 Februarij 1676 te Brielle getrouwd met Ds. Johannes Havicius j. m. en 4 Julij 1680 aldaar begraven. Dit echtpaar kreeg twee kinderen: Helena, gedoopt 3 Maart 1677, getuigen Joris van der Kudde en Aefje Cornelis; Isaäc, gedoopt 21 Junij 1680, getuigen Isaäc de Gruter en Ariaentje Mast. Den 4den Julij 1680 werd een kind begraven. Joh. Havitius kwam in 1671 met attestatie uit Rotterdam te Brielle (Acta 24 Oct. 1671), waar hij benoemd was tot conrector aan de latijnsche school (Res. Vroedsch. 4 Mei 1671). In 1682 kreeg hij de benoeming tot conrector te Gorkum en hij volgde die benoeming op (Res. Mag. 7 Februarij 1682). Bij Magistraatsresolutie van 10 Maart 1691 werd vergund het weeskind van den conrector Johannes Havitius in het Brielsche weeshuis op te nemen. Helena Havitius j. d., 28 Oct. 1708 te Brielle ondertrouwd met Jan Willemsze van Dalen wedr., stierf als bruid en werd 29 Nov. te Brielle begraven.

Den 10den Nov. 1602 zijn te Brielle getrouwd Claes Claesze j. m. en Femmetgen Willemsdr. j. d. Dat deze lieden de ouders waren van Claes Claesze van der Mast, blijkt uit het Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 252 verso, waar men eene aanteekening van 1634 vindt, beginnende met de woorden: «Alsulcken huijs ende erve als Femmetgen Willemsdr. wed. wijlen Claes Claesze Mast metselaer etc.» Van 't echtpaar kwamen mij de volgende kinderen voor Claes, gedoopt 17 Aug. 1603, getuigen Antony Backer, Pieter van der Eijde, Annetje Cornelis; Willem, gedoopt 4 Dec. 1605; Willem, gedoopt 12 Maart 1607 (1). Deze Willem zal geworden zijn de jonkman Willem Claesze van der Mast, die den 7den Mei 1641 te Brielle trouwde met Neeltje Louis j. d. Eene aanteekening van 1 Februarij 1642 (Bodtboeck 1641, blz. 42 verso) luidt: «Alsulcken boomgaert.... als Willem Claesze Mast ende Neeltgen Louis in haer leven beseten heeft etc.»

Een broeder van Claes Claesze zal vermeld zijn in eene akte van 15 Februarij 1656, aldus aanvangende: «Compareerde voor Schepenen der stede van den Brielle Niclaes Mathijsze van der Mast ende Johannes van der Mast, beijde voor haer selven ende in desen vervangende hare minderjarige susters, al te samen naergelaten kinderen ende erffgenamen van wijlen Mathijs Claesze van der Mast, geprocreert bij Maertgen Jansdr., haer moeder etc.»

2°. Roosje Jans, gehuwd met Anthony Tael, zie op hem art. X. Dat die Roosje een dochter was van Jan Jansze Taerling, blijkt uit Resoluties van 26 September en 13 Nov. 1627. De eerste luidt: «Is Jan Pietersze

(1) De kerkeraadsacta van 26 April 1691 vermelden dat op belijdenis werd aangenomen Catrijntje Joris van der Cudde.

(2) Den 27sten April 1706 zijn te Brielle getrouwd Wouter Emmerij, j. m. van 's Gravenhage, wonende te Brielle, en Maria Mast j. d. Kinderen van dit echtpaar: Pieter, gedoopt 15 Mei 1707, getuige Helena Havicius; Adriana, gedoopt 29 Julij 1708; Adrianus, gedoopt 30 Dec. 1710, getuige Geertruij Vasthof; Pieter, gedoopt 14 Februarij 1714, getuige Dirkje Emmerij. — Wouter Emmerij begraven 17 Sept. 1715. — Zijne weduwe, in Aug. 1716 hertrouwd met Adriaan Pothoven j. m. geboren te Heusden, won bij dezen man: Sophia, gedoopt 13 Julij 1717; Reinier, gedoopt 25 Jannarij 1719. Maria Mast, wed. van A. Pothoven, 2 Dec. 1726 begraven. — In 1691 met attestatie van Voorburg te Brielle gekomen juffr. d'Emmerij.

(1) Den 20sten Nov. 1607 werd gedoopt Willem, zoon van Engel Willemsze en Maritgen Pieters, en getuigen waren toen: Claes Claesze Mast, Dirkge Joosten, Jacob Goversze.

Lelievelt, als oom ende voocht van Daniel Anthonisze Tael, soone van Antony Tael, geconsenteert ordonnantie van 100 £ op den ontfanger Abraham Commersteyn, als wesende het leste derde jaer subsidie, den voorn. Tael bij marginelle appostille op de requeste van Jan Jansze Taerlingh, sijnnen grootvader, tot vervallinge van de costen van desselffs studien bij den Vroetschappe geaccordeert» (1).

3°. Jan Jansze Taerling. In de kerkeraadsacta van 2 Sept. 1621 wordt onder de nieuwe leden «Jan Jansze Taerling de jonge» vermeld. Deze zoon zal bedoeld zijn in eene Resolutie van de Brielsche Vroedschap van 26 Dec. 1618, luidende: «Es Jan Jansze Inner ten respecte hij zijnnen zoon hout op de studie, geremitteert den derden penn. van sijnne respective vicarie met t'gunt daervan es verloopen». Sprekende over Adriaen Jansze Taerling, haalde ik eene akte van transport aan van 12 Januarij 1626. In die akte zijn de erfgenamen genoemd van Jan Jansze Taerlingh, en van Jan Jansze Taerlingh jr. is er geen sprake. Men mag daaruit besluiten dat hij in 1626 niet meer in 't land der levenden was.

4°. Maritge Jans, gehuwd met Simon Gijsbrechtsze van der Poth, vroedschap, zie op Van der Poth. Eene Resolutie van 27 Dec. 1625 luidt: «Sijn in de vergaderinge van de Magistraet verschenen Jan Pietersze Lelievelt ende mr. Simon Gijsbrechtsze, erffgenaemen nomine uxorum in de naergelaeten goederen van sa. Jan Jansze Taerlingh etc.»

5°. Leentge Jans, gehuwd met Jan Pietersze Lelievelt, vroedschap, zie op hem art. XIII. Weduwe geworden, hertrouwde zij den 28sten Oct. 1631 met Willem Adriaensze Goutswaert wedr., vroedschap, zie op hem. Andermaal weduwe, trad zij den 20sten Oct. 1641 in den echt met Henrick Lucasze Nouts wedr. (2) De eerste vrouw van dezen man was Maertje Cornelis wed. van Adriaen van der Meer, in leven vroedschap. Hij trouwde met haar den 27sten Aug. 1630 en in de aanteekening daarvan heet hij «Hendrick Lucasze van Eijnthoven» (3). Den 8sten Aug. 1651 is te Brielle begraven de vrouw van Hendrick Lucasze Nouts. Den 8sten Oct. 1652 hertrouwde hij met Margarieta Weimans, weduwe van Cornelis Cleiburg. Den 7den Nov. 1653 werd hij begraven. Dat hij kinderen naliet, blijkt niet alleen uit eene aanteekening van 13 Maart 1655, voorkomende blz. 559 van het Bodtboeck, begonnen 1641, maar ook uit eene aanteekening van 1664, op blz. 691 van hetzelfde boek, luidende: «Alsulcken huijs ende erve..... als Heijndrick Lucasze Nouts ende Leentje Jans Taerlijngh tselve best gepossideert hebben ende alsnu bij hare kinderen ende erfgenamen vercocht is etc.» Eene dochter van Hendrik Nouts zal geweest zijn Maria Nouts, als j. d. den 24sten Sept. 1652 te Brielle getrouwd met Petrus Kintsius, predikant te Hellevoetsluis. Deze man, ook Kinthius genoemd, werd in 1651 predikant te Hellevoetsluis; van daar vertrok hij in 1655 naar Heenvliet, alwaar in 1693 Dr. Cornelius Akkersdijk werd beroepen, omdat Kinthius gestorven was. Jan Kinthius kwam in 1690 met kerkelijke attestatie van Heenvliet te Brielle (Acta van 26 Oct. 1690). Johan Kinthius j. m. 4 April 1694 ondertrouwd met Maria Bos j. d.; met attestatie dd. 21 April naar Simonshaven (1) om te trouwen. Zij te Brielle begraven 5 Junij 1711, hij 19 Mei 1716. Den 9den Maart 1695 werd van het echtpaar een kind gedoopt, Niclaes, en getuigen waren Pieter Kinthius en juffr. Cornelia van der Fuijk. In de aanteekening van dezen doop heet de moeder Maria Bosch. Den 1sten Oct. 1707 werd de vader gekozen tot raad in het college der Brielsche Magistraten, den 1sten Oct. 1710 tot schepen. — Den 21sten Sept. 1688 zijn te Brielle getrouwd Pieter Kinthius j. m. (2) te Rotterdam en Helena van der Houven (van der Hoeven) j. d. (3). Van dit echtpaar werden te Brielle twee kinderen gedoopt, Anna, den 25sten Februarij 1691, en Maria, den 22sten Oct. 1694, getuigen Maria Boom en Jaquemijntje van der Hoeven. Op belijdenis te Brielle aangenomen Anna Kinthius in 1708, Maria Kinthius in 1712 (Acta van 25 Oct. 1708 en 28 Julij 1712). Den 29sten Oct. 1719 zijn te Brielle ondertrouwd Petrus Kintsius j. m. geboren te Simonshaven en wonende te Leiden, en Maria Kintsius j. d. geboren en wonende te Brielle; met eene attestatie dd. 14 Nov. naar Brielsch-Nieuwland om te trouwen. Den 19den Maart 1744 te Brielle begraven Maria Kintius weduwe van Willem van Rije.

6°. Jannetje Jans Taerling j. d. te Brielle 27 Oct. 1630 ondertrouwd en daarna te Zwartewaal getrouwd met Johannes Pythius (4) (ook Pitius genoemd) we-

(1) In eene akte van 24 Junij 1630 wordt Anthony Tael genoemd „swager" van Jan Pietersze Lelievelt.

(2) In 1608 werd te Oude Tonge als predikant bevestigd Anthonis Adriaensze Nout van Schiedam. In 1644 werd hij emeritus.

(3) In een akte van 11 Januarij 1651 vond ik hem als inner en boelhuismeester te Brielle. Ook in Res. Mag. 14 Febr. 1649 is als zoodanig van hem sprake. — Hij verscheen toen in de vergadering met Leentgen Jans de Taerlinck, zijne huisvrouw, bijgestaan door haren schoonzoon Michiel Mager. Uit Res. Mag. 11 Nov. 1653 blijkt, dat hij, in leven zijnde, „geestelt" werd tot „vader van den H. Geest te Maerlant."

(1) Henricus Kinthius, predikant te Wadenoijen, ging in 1690 naar Simonshaven; hij stierf aldaar en in zijne plaats werd in 1698 tot predikant beroepen de proponent Louis de la Coste, te Dordrecht.

(2) De kerkeraadsacta van 31 Oct. 1688 vermelden dat met attestatie van Heenvliet te Brielle kwam Pieter Kint.

(3) In een doodenregister staat dat 12 Aug. 1725 begraven werd Johanna Verhoeff wed. Pieter Kintius.

(4) Johannes en Samuel Pythius, broeders, werden om hunne remonstrantsche gevoelens in 1619 ontslagen, de eerste als predikant van Aarlanderveen, de tweede als predikant van Waerder (Acta Syn. te Leiden 1619, artt. 27 en 37). In 1627 werden zij weêr, na bij de 5 jaren te Amsterdam stichtelijk te hebben geleefd, met de kerk verzoend (Acta Syn. te Woerden 1625 art. 61). Die verzoening had plaats te Brielle (Acta Classis 8 April 1625), en in de vergadering der Classis van 20 Aug. 1626 werd bericht dat Joannes naar Zwartewaal was beroepen.

duwenaar en predikant te Zwartewaal. In 1626, toen hij te Middelharnis woonde, kreeg Joh. Pythius het beroep naar Zwartewaal en zijn ontslag als predikant dier gemeente gevraagd en bekomen hebbende, werd hij in 1658 opgevolgd door Engelbert Pythius. In de Rekening van den in 1665 geconsenteerden 200sten penning komt als eigenares van eene vicarie op blz. 6 verso voor Jannetje Jans Taerlingh weduwe van Ds. J. Pitius. De kerkeraadsacta van 28 Julij 1667 vermelden deze weduwe als ingekomen met attestatie van Middelharnis. Eene akte van 18 Februarij 1669 bevat de verklaring van Gualther Mager en Cornelis Steen, afgelegd op verzoek van de kinderen van Jannetje Jans, in leven wed. van Ds. Joh. Pithius, dat genoemde Jannetje op den 22sten Nov. 1668 te Brielle gestorven en den 28sten Nov. te Zwartewaal begraven is.

Engelbert Pythius, zoon van Johannes Pythius, was, voordat hij zijn vader te Zwartewaal opvolgde, predikant te Korendijk, waar hij in 1656 als proponent kwam. In 1674 ging hij van Zwartewaal naar Willemstad. Zooals uit Res. Vroedschap 12 Aug. 1645 en Ress. Magistraat 16 Nov. 1647, 20 Nov. 1649 en 19 Februarij 1650 blijkt, werd Engelbert door de Brielsche Regeering aangenomen als extraordinaris alumnus. Zijn broeder François werd in 1642 benoemd tot ondersecretaris van Den Briel op een tractement van f 250 (1). Den 10den Oct. 1645 trouwde hij te Brielle met Petronella Sem j. d., dochter van Otto Sem, vroedschap. Blijkens eene akte van 29 Oct. 1646 leefde de substituut-secretaris toen nog, maar den 19den Maart 1647 moesten de Brielsche Magistraten eenen anderen ondersecretaris kiezen wegens het overlijden van Francois Pitius. Zijne weduwe hertrouwde 7 Februarij 1651 met Jan Eliasze Venlo weduwenaar, zie op Venlo. — Een derde zoon van Johannes Pythius droeg den naam zijns vaders. Eene akte van 4 Februarij 1662 gewaagt van Ds. Johannes Pitius «gewesene predicant in de duijtsche gemeente tot Jarmuijden in Engelant». Den 21sten Februarij 1662 trouwde hij te Brielle met Claesje van der Houff (Hoeff) j. d., wonende te Brielle, die hem schonk Maria, gedoopt te Brielle 16 Nov. 1662, getuigen Ds. Engelbertus Pythius en juffr. Johanna van der Poth. Den 12den April 1663 werd de gewezen leeraar van «Jarmuijden» beroepen te Rockanje en hij bleef aldaar tot aan zijn dood werkzaam. Den 28sten Mei 1676 werd te Rockanje een predikant beroepen in plaats van den overleden leeraar Joh. Pythius. In 1699 vergunden de Brielsche Magistraten aan de weduwe van Ds. Johannes Pitius de bewoning van een der «huijskens int pesthuijs» (2).

Magdalena Pythius, in 1664 op belijdenis aangenomen te Brielle (Acta van 24 Januarij 1664), trouwde aldaar als jonge dochter den 20sten Sept. 1667 met Cornelis Steen j. m., en zij won bij hem Catrina, gedoopt 30 Sept. 1668, getuigen Hendrik Steen en Catrina Steens. In 1671 hertrouwde Magdalena buiten Den Briel met Johan Schrijver j. m., na aldaar den 4den Oct. 1671 met hem ondertrouwd te zijn. Het echtpaar won: François, gedoopt 13 Sept. 1672; Petronella, gedoopt 13 Maart 1674 (1); Elisabeth, gedoopt 9 Mei 1677; Johanna, gedoopt 3 Maart 1679; François, gedoopt 12 Mei 1682. Als getuigen staan geboekt Petronella Venlo, Balthasar Sem, Anna van Campen, Melchior van Warendorp, Cornelia van Allen, Elias Venlo en Johanna van der Polder. Den 27sten Nov. 1680 werd een kind van Johan Schrijver begraven en in de aanteekening daarvan heet hij «wijncoper». Den 15den November 1689 werd Johan Schrijver begraven. Den 10den Junij 1691 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna buiten Den Briel getrouwd Ds. Antonius Didericus Hornovius, j. m. van Utrecht, en Magdalena Pitius wed., wonende te Brielle. Een volgend Trouwregister bevat de aanteekening dat 26 Oct. 1721 ondertrouwd zijn Anthonius Diderikus Hornhoven, predikant in Prinseland, wedr. van Magdalena Pitius, en Petronella Thomée, onlangs te Brielle gewoond hebbende. Met attestatie van 10 Nov. 1721 naar Prinseland om te trouwen. Uit een doodenregister is mij gebleken dat Magdalena Pythius, huisvrouw van Ds. Hornovius, den 20sten Mei 1708 te Brielle begraven werd.

In de Kerkeraadsacta van 26 April 1696 leest men: Maria Pijthius, met attestatie gekomen van Rotterdam (2).

De door mij aangehaalde akte van transport dd. 12 Januarij 1626 gewaagt van Willem Govertsze als voogd van de drie nagelaten weezen van Adriaen Jansze Taerlingh. De daar bedoelde Willem Govertsze Taerlingh trad als j. m. den 25sten Maart 1607 in het huwelijk met Maritgien (Maertge) Arents j. d. te Brielle. Als weduwenaar van Maertge Arents hertrouwde hij 8 Maart 1644 met Burgjen Arents (3), weduwe van

(1) Res. Mag. 30 Sept. 1642.

(2) Res. Mag. 24 Oct. 1699. Vroeger was het pesthuis een klooster der Cellebroeders. Zie mijne verhandeling over dat klooster in Fruins *Bijdragen* R. III., D. I., blz. 135 en volgg.

(1) In de aanteekening van den doop van dit kind is de vader getiteld „diaken."

(2) Den 10den Sept. 1623 werd te Brielle gedoopt Susanna, dochter van Frans Houpuschi en Catharina Pitti, getuigen Susanna Tyboude en J. Houpuschi. — In 1654 zijn met attestatie van Zierikzee te Brielle gekomen mr. Pieter Pittij chirurgijn, zijn vrouw N. van den Broecke en zijn dochter Lucretia Pittij (Acta van 29 Oct.). — In de Waalsche kerk zijn te Brielle gedoopt 24 Februarij 1793 Marie Charlotte, geboren 10 Februarij, 24 Februarij 1799 Jean George Christien, geboren 19 Februarij, kinderen van Adriaan Geij en Jeanne Louise Frédérique van Pittius. Johanna Juliana Maria van Pittius, was „maraine" van 't eerste kind. In 1793 was Amsterdam haar woonplaats en 23 Mei 1793 werd zij te Brielle begraven, oud 32 jaar.

(3) In eene aanteekening van 1642 (Bodtboeck, begonnen 1641, blz. 56) is sprake van Jacob Arensze, zwager van Willem Govertsze Taerlingh.

Cornelis Cornelisze Camp, wonende te Geervliet. De Acta van 29 April 1644 vermelden dat deze vrouw met attestatie van Geervliet te Brielle kwam. In 1627 werd Willem Govertsze Taerlingh verkozen tot diaken. Den 24sten Julij 1645 was hij niet meer in 't land der levenden. Eene akte van dien datum begint aldus: «Wij Burgermeesters, Schepenen ende Raden der stede van den Briele doen cont.... hoe dat door den overlijden van Willem Govertsze Taerlinck, in sijn leven inwoonder ende poorter der voorsz. stede, als gewesene laetste besitter van zeeckere vicarie ende memorie landen, die bij octroij van de Ed: Mo: Heeren Staten van Hollant opten 17 Sept. 1640 int openbaer sijn vercocht, wij als collateurs van de voorsz. vicarie ende memorie deselve hebben geconfereert.... op Heijndrick Govertsze Taerlinck.... als sijnde de eenige broeder van den voorsz. Willem Govertsze ende de ouste naeste in den geslachte van de fondateurs van de voorsz. vicarie ende memorie landen etc.» (1). Uit eene aanteekening van 6 Januarij 1646 (Bodtboeck, begonnen 1641, blz. 214) mogen wij besluiten dat hij schoenmaker of leerlooijer was en blijkt dat hij niet kinderloos stierf. Zij luidt: «Alsulcken loijerie ende de erve daer annecx.... als Willem Govertse Taerlingh tselve lest gepossideert heeft ende alsnu bij sijne kinderen ende erffgenamen wederomme vercoft is etc.» Eén zijner kinderen, Tanneken Willems Taerling, trouwde als jonge dochter den 9den Oct. 1635 te Brielle met Jacob Arentsze van Dijck j. m., wonende op de «Schoenmerct», en schoenmaker van beroep (2). Weduwe geworden, trouwde zij den 17den Maart 1643 met Jacob Abrahamsze, wedr. van Neeltje Sanders. Eene zuster van Tanneken zal geweest zijn Roosje Willems Taerling, in 1636 op belijdenis aangenomen (Acta van 28 Februarij 1636) en als j. d. den 27sten October 1637 te Brielle getrouwd met Jan Willemsze Franck j. m., wonende op de Schoenmarkt. In het doopregister van 1646 en volgende jaren leest men, dat den 24sten Februarij 1649 gedoopt werd Christiaan, zoon van Jan Willemsze Franck en Christina Wilms Teerlingh. In plaats van Christina moet er Roosje staan. Eene akte van 28 Januarij 1656 spreekt van Roosje Willemsze Taerlijngh weduwe van Jan Willemsze Vranck (3).

Hendrick Govertsze Taerlingh, te Brielle begraven 25 December 1659, was schoenmaker (4), fungeerde een tijd lang als diaken (Res. Mag. 29 Julij 1645) en komt in eene aanteekening van 1647 voor als «capiteyn deser stede» (Brielle)(1). In het Bodtboek, begonnen 1660, blz. 3, treft men eene aanteekening van dat jaar aan, luidende: «Alsulcken huijs ende erve, genaemt de swarte laers,.... als Hendrick Goversze Taerlijngh tselve lest bij Jacobmijntje Maertens van Andelgem, sijnne eerste overleden huijsvrouwe in lijftochte gemaect ende alsoo beseten heeft etc.» In de kerkeraadsacta van 29 Februarij 1624 heet deze eerste vrouw Jacomijntje van Antelgem. Haar doop vindt men in het doopregister van 1593—1600, wanneer het meldt dat 1 Nov. 1598 gedoopt werd Jacobmijntje, dochter van Maerten van Andelgem (ook Andelinghe en Andelegem gespeld) en Centge Cornelis. Den 28sten Julij 1654 is Henrick Govertsze Teerlinck, weduwenaar, hertrouwd met Jannetje Seroien (Serojen, Seroeijen) j. d., die hem een dochter schonk Jacomina, gedoopt 6 April 1656, getuigen Chenoijs, Michiel Mager en Lijsbet van Wercken. Den 22sten Nov. 1661 is Jannetjen Seroijen als weduwe van Henrick Govertsze Teerlinck hertrouwd met Pieter Mowet (2), weduwenaar te Rotterdam, en als weduwe van dezen man werd zij den 14den Nov. 1681 te Brielle begraven. — Jacomina, de vermelde dochter van Hendrick Govertsze Taerling en Jannetje Seroijen, trouwde als j. d. den 8sten Junij 1672 met Dirk Stopman j. m. notaris en procureur (3). Het echtpaar won: Hendrik, gedoopt 13 Januarij 1675; Anna, gedoopt 4 Nov. 1676; Jan, gedoopt 25 Januarij 1678; Joanna Maria, gedoopt 28 Januarij 1682; Gualther, gedoopt 28 Maart 1683; Jacob, gedoopt 29 April 1685; Jacob, gedoopt 21 Junij 1686; Dirck, gedoopt 25 Februarij 1688; Michaël, gedoopt 19 April 1689; Johanna Maria, gedoopt 28 Januarij 1691; Michaël, gedoopt 26 Julij 1693; Dirk, gedoopt 17 Mei 1697. Als doopgetuigen staan geboekt: Ds. Johannes Magerus, Johanna Seroijen, Jacobus Stopman, Jannetje Stopman, Maria Magerus, Gualther Magerus, Johan Pesser, Jacoba Vromans, Cornelia Houkwater en Anna Stopman. Drie kinderen van Dirk Stopman werden te Brielle begraven den 31sten Januarij 1680, den 5den Mei 1682 en den 18den Junij 1685. Hij zelf werd den 17den Dec. 1697 en zijne weduwe den 1sten April 1698 begraven.

In de aangehaalde akte van 24 Julij 1645 is Hendrick Govertsze Taerling (4) genoemd de eenige broeder van Willem Govertsze Taerling. Wij moeten daaruit niet

(1) In een akte van 8 Oct. 1631, waarin genoemd worden de erfgenamen van Jan Claesze Knecht, komt voor Neeltgen Jacobsdr., nagelaten weduwe van Jan Claesze Knecht, „geassisteert met mr. David Jacobsze van der Heul ende Willem Govertsze Taerlingh."

(2) In eene aanteekening van 2 Januarij 1641 (Bodtboeck, begonnen 1624, pag. 388) wordt Willem Govertsze Taerlingh genoemd schoonvader van Jacob Arentsze schoenmaker. Zie ook Acta des kerkeraads van 1 Januarij 1637.

(3) Blijkens die akte trad als borg voor de weduwe op Jan van Butten „exploitier vant Comptoir van de gemeene middelen te Brielle."

(4) Zie Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 110.

(1) Bodtboeck, begonnen 1641, blz. 279. In 1653 trad hij af als „capiteijn vant witte vendel," Res. Mag. 22 Maart 1653.

(2) Op blz. 103 van 't Bodtboeck, begonnen 1660, heet hij Pieter Movet.

(3) De echtelingen werden in hetzelfde jaar op belijdenis aangenomen, zie Acta 28 Julij 1672.

(4) Uit Res. Mag. 26 Febr. 1650 blijkt, dat Heijndrick Govertsze Taerlijnck „oom ende blootvoocht" was van Jannetgen Jans, weduwe van „Jan van Woirden, in leven secretaris van Hellevoete."

besluiten, dat ook vóór 1645 er maar twee broeders geweest zijn. Den 2den Dec. 1601 zijn te Brielle getrouwd Jan Govertsze «cleermaeker» j. m. en Truijtge Jans j. d., en dit echtpaar won: Annetghen, gedoopt 13 Sept. 1602, getuigen Jan Jansze, Toenis Jansze en Roosghe Goverts; Govert, gedoopt 6 Februarij 1604, getuigen Arien Pouwelsze, Maritghen Jansdr. huisvrouw van Matheus Gerbode en Nelletghe Harmans; Jan, gedoopt 19 Nov. 1606, getuigen Maerten Lenaertsze, Jan Crijnsze en Catharina Bols. Dat de kleermaker Jan Govertsze den naam Taerling voerde, is boven allen twijfel verheven door eene akte van 4 Dec. 1638, welke aldus aanvangt: Compareerde.... Govert Jansze Taerlingh, poorter deser stede (Brielle), soone ende medeerffgenaem van Truijtgen Jansdr., in haer leven weduwe van sal. Jan Goversze Taerlingh, sijnnen overleden vader ende moeder sal., dewelcke verclaerde te sederen ende volcomen affstant te doen.... aen ende ten behouve van Jannetgen Jansdr., sijnne suster, ende dat namentlijcken van de erffenisse, die hem, comparant, door doode van de voorsz. Truijtgen Jansdr. sijnne moeder.... es opgecomen etc.» — Den 9den Maart 1627 zijn te Brielle getrouwd Govert Jansze Taerling j. m. (1) en Stoffelijntje Cornelis j. d. — Den 29sten Aug. 1660 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna te Schiedam getrouwd Jan Govertsze Teerling, j. m. van Den Briel, en Maria Jans j. d. van Schiedam. Het echtpaar won (2) een ongenoemd kind, gedoopt 10 Julij 1663, getuigen Arien Pietersze (de Both) en Petronella Teerlinx (3). Den 4den Mei 1666 is Jan Govertsze Teerlingh, weduwenaar, getrouwd met Cornelia van Cleijburch, weduwe van Roelant Lathouwer. In een aanteekening van 1661 (Bodtboeck, begonnen 1660, blz. 55) wordt Jan Govertsze Taerling «cleermaecker» genoemd. 't Laast vond ik den man vermeld als getuige den 11den Mei 1668 bij den doop van een kind van Arnt Pietersen Both en Cornelia Ariens. — Het Kohier van den voor 1669 geconsenteerden 200sten penning noemt op blz. 25 Hendrick Goversze Taerlingh. — Petronella Teerlingh j. d. is den 29sten Julij 1668 te Brielle ondertrouwd en daarna te Oostvoorne getrouwd met Pieter Jacobsze de Valck weduwenaar.

Den 18den Aug. 1602 zijn te Brielle getrouwd Hubrecht van Dieuvoorden j. m. van Mechelen en Roosgen Govers j. d. In plaats van Van Dieuvoorden vindt men ook geschreven Duvoorden, van Duvenvoorde, van Dyvenvoorde, van Dyvoort. Het echtpaar kreeg: Stoffel, gedoopt 25 Junij 1603, getuigen Janneke Jans, Jan Crijnsze, Hendrick Jansze, Annetge Pieters; Annetge, gedoopt 24 Julij 1605, getuigen Willem Govertsze, Joos de Groote, Truijtge Jans, Jannetge Jans; Cornelis, gedoopt 27 Sept. 1606, getuige Adriaentge Crijns; Cornelis, gedoopt 20 Nov. 1607, getuigen Glaude van Dyvenvoorde, Pieter Matthijsze, Catalijntge Bols. Ook met het oog op de doopgetuigen zal er wel geen bezwaar zijn om deze Roosgen Govers te noemen eene zuster van Hendrick Govertsze Taerling en de twee broeders, van wie wij hebben gesproken. In eene akte van 25 Januarij 1632 is sprake van Hubrecht van Duvoorde «backer».

Den 1sten Oct. 1589 werd gedoopt Catalijna, dochter van Jacob Lenaertsze en Tanneken Staerlincx. Of hier aan een schrijffout moet worden gedacht en de naam dezer moeder, die in eene aanteekening van 13 Dec. 1587 Tanneken Jacobs heet, Taerlincx was, kan ik niet beslissen. Den naam Steerling vond ik ook in het doopregister van 1646 en volgende jaren, hetwelk Françoys Steerling vermeldt als getuige op den 22sten Januarij 1658 bij den doop van Johan, zoon van Françoys Bornevelt en Margrieta Brouwers.

XIII.

LELIEVELT.

De naamlijst der Vroedschappen vermeldt sub n°. 39 Jan Pietersze Lelievelt. Bij zijne verkiezing tot vroedschap in 1626 schijnt het niet best te zijn toegegaan. Op den 11den Maart 1628 nam de Vroedschap het volgende besluit: «Is verstaen dat men de resolutien ende 't gepasseerde op den 11 ende 17 Novembris 1626 in de vergaderinge van den vroetschappe nopende de proceduijren, gepleecht in de verkiesinge van Jan Pietersze Lelievelt tot vroetschap in plaetse van mr. David van der Heul, sal casseren ende annulleren ende tot meerder annestie (sic!) ende vergetenis int memoriaelbouck roeijeren, sulcx gedaen is.» Uit Ress. Vroedschap 7 April en 31 Mei 1632 blijkt dat Lelievelt toen overleden en vroedschap was tot aan zijn dood. In 1627 en 1629 werd hij gekozen tot raad in 't college der Magistraten, maar schepen werd hij evenmin als burgemeester. Evenals Jan Jansze Taerling was hij «inner» of boelhuismeester (1). Welk ambacht hij uitoefende, voordat hij «inner» was, blijkt uit onderstaande aanteekening van zijn 2de huwelijk. In Res. 29 Januarij 1622 komt hij voor als diaken. Dat hij «capiteijn vant oraingievendel» en «regent vant leprooshuijs» was, zeggen ons Resoluties van 12 Februarij 1628 en 7 April 1631.

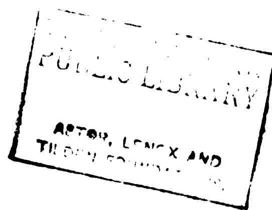
(*Wordt vervolgd*).

(1) In eene doorgehaalde aanteekening van 1636 komt Govert Jansze Taerling voor als verkooper van eene „erve ofte loeyerye" (Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 303 verso).

(2) Den 1sten April 1659 werd een ongenoemd kind gedoopt van Jan Goversen en Maria Jans. Is hier Jan Govertsze Taerling bedoeld, dan werd dit kind geboren, voordat de ouders door den echt verbonden waren.

(3) In de aanteekening van dezen doop heet de moeder Maertge Jans.

(1) Zie Ress. 6 Januarij 1623, 15 Februarij 1625, 26 Aug. 1628.

ASTOR, LENOX AND

Behoort bij N°. 4 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, 7e Jaargang.

ROUKENS.

Het geslacht Roukens te Nijmegen.

(Met een plaat).

Geslachtswapen: doorsneden, boven in zilver een, later goud gekroonde roode leeuw uit de doorsnijdingslijn opkomende, beneden in zilver drie (2, 1) roode voetangels of driepuntige sterren, ééne punt naar boven.

Helmteeken: de leeuw uitkomende. Schildhouders: twee roode (later ook wel goudgekroonde) leeuwen.

Volgens kwartieren van van Brecht, waarop Hendrik en Helena Roukens, vader en dochter, voorkomen, was in de tweede helft der 16de eeuw de opkomende leeuw van goud op een zwart veld en de drie voetangels van goud op een blauw veld, wat uit een heraldiek oogpunt beschouwd, juister is (Mededeeling van den heer J. A. Koopmans, heraldicus, te Lent bij Nijmegen).

De familienaam, afgeleid van den bekenden Frieschen doopnaam Rouke, doet Friesche afkomst vermoeden.

Verscheidene leden dezer familie waren groot-burgers van Nijmegen. Daar ter plaatse leven in den burgerstand nog lieden van dien naam, wier aansluiting aan den patricischen tak niet bekend is, zoodat men hen in onderstaande genealogie niet heeft opgenomen.

Onderstaande genealogie is van de familie zelve afkomstig, met vele data, te Nijmegen gevonden, vermeerderd, terwijl de wapens beschreven zijn naar eene omstreeks 1700 met de grootste zorgvuldigheid geteekende wapenkaart, later voortgezet.

I. Hendrik Roukens, tr. Helena van Claerbergen, die voerde in zwart een gouden kruis en had bij haar vier kinderen:

1°. Herman Roukens, volgt II.
2°. Hendrik Roukens, volgt II*bis*.
3°. Cornelis Roukens, volgt II*ter*.
4°. Peter Roukens, volgt II*quater*.

II. Herman Roukens, tr. Geertruida van Derenhorst, die voerde in zwart een zilveren goudgehorende klimmende ram, en had bij haar vier kinderen:

1°. Derk Roukens, volgt III.
2°. Hendrik Roukens, volgt III*bis*.
3°. Herman Roukens, tr. Maria van Nijveld die voerde in rood drie (2, 1) goud gekroonde zilveren leeuwenkoppen.
4°. Johanna Roukens, tr. Reinier ter Kinder, die voerde in zwart een blauwe dwarsbalk en een gouden hartschild, waarin drie natuurlijke moriaanshoofden, half van ter zijde gezien, met witte banden, naast elkander.

II*bis*. Hendrik Roukens, tr. Jaepken (Jacomina) die Clair, dochter van .... die Clair, raad van Nijmegen, die voerde doorsneden, boven in zilver drie zwarte pijlpunten (voetangels) naast elkander, beneden in goud een zwart molenijzer, waarbij één kind:

1°. Cornelis Roukens, tr. Elisabeth Kaell, die voerde gedeeld en ingehoekt van zeven zilveren stukken in rood en een zwart schildhoofd, waarin drie zilveren maliën naast elkander; uit dit huwelijk drie kinderen:
A. Hester Roukens, tr. Jacob van Onderen, die voerde in zilver twee dwarsbalken, tusschen dezelve twee schildjes en in de schildpunt één schildje, alles zwart.
B. Gerard Roukens, tr. Anna van Moldyk, die voerde in rood een schuinrechts liggende karper, de kop naar boven.
C. Hermken (alias Hendrika) Roukens, tr. Gerard Gerritsen (Geurtsen), die voerde in goud een dwarsbalk, doorsneden ingehoekt van twee geheele en twee halve zilveren stukken in rood.

II*ter*. Cornelis Roukens, dood 1566, tr. Agnes Suyrmont, die voerde in zwart een beurtelings gekanteelde zilveren dwarsbalk, uit dit huwelijk één kind:

1°. Hendrik Roukens, burgerhopman 1589, tr. Maria Jeger, dochter van het huis te Doornik, die voerde in zilver een roode zespuntige ster; uit dit huwelijk drie kinderen:
A. Albert Roukens, tr. Catharina van Sandfort, die voerde in zilver drie (2, 1) zwarte pijlpunten of voetangels.
B. Helena Roukens, tr. Egbert Arnolts, die voerde in goud een zwart St. Andrieskruis.
C. Cornelia Roukens, tr. Jan van Aalst, die voerde in zilver een schuinrechts liggende zwarte pijl, vergezeld in den linker boven- en rechter benedenhoek van een gouden zespuntige ster.

II*quater*. Peter Roukens, om den godsdienst verbannen 1568, tr. Maria Hagens, die voerde in rood twee afgewende zilveren gevleugelde arendsbeenen; uit dit huwelijk twee kinderen:

1°. Herman Roukens, tr. Clara Ridders, die voerde in blauw drie (2, 1) zilveren ballen; twee kinderen:
A. Geertruid Roukens, tr. Peter van Doornik, kapitein, die voerde in zilver een roode dwarsbalk.
B. Casper Roukens, tr. Agnes van Loon, die voerde in blauw een zespuntige gouden ster.
2°. Derk Roukens burgerhopman (misschien is het *deze*, die 1566 vermoord werd) tr. Anna van Kempen, die voerde in zilver een half rood hertsgewei.

III. Derk Roukens, geb. 1522, burgerhopman, volgens sommigen (o.a. den rijksarchivaris VAN DEN BERGH) daartoe gekozen 1582 en gestorven 1602, volgens anderen (KOK, *Vaderl. woordenboek*, XXV blz. 174) 1566 in een oploop te Nijmegen, door een zijner eigene sergeanten doodelijk verwond, tr. Metgen (Mechteld) Roest, die voerde in blauw een zilveren rechterschuinbalk en een roode barensteel van drie hangers in het schildhoofd

en dochter was van Johan, schepen van Nijmegen en Anna Canis. Zij hadden samen vier kinderen:

1°. Judith Roukens, tr. 1°. Willem Palmers, 1610 provisor van het Burgerkinderen-weeshuis te Nijmegen, die voerde in zilver een geplante groene palmboom; 2°. 17 Mei 1617 Jacob Corsten of Costen ook genaamd van den Wildenburch, van Bodegraven, die voerde: tweemaal doorsneden, 't welk drie velden vormt, boven in blauw twee afgewende (adossées) zilveren vleugels, in 't midden in goud drie (2, 1) roode harten, beneden in goud drie (2, 1) roode ruiten (zeker Woerden).

2°. Herman Roukens, volgt IV.

3°. Agnes (Neesken) Roukens, tr. te Nijmegen 15 Nov. 1603 Jan Uwens die voerde in rood een zilveren met groen loof voorzienen raap, de punt naar beneden; hij was schepen en raad van Nijmegen.

4°. Wilhelm Roukens, volgt IV*bis*.

III*bis*. Hendrik Roukens, tr. Maria van Rijswijk, die voerde in zilver een schuinsrechts liggende pijl, in 't schildhoofd vergezeld van drie zespuntige sterren naast elkander, alles rood; uit dit huwelijk 4 kinderen:

1°. Hendrik Roukens tr. te Nijmegen 1597 Christina van Munster, die voerde in goud een zespuntige ster, in 't schildhoofd vergezeld van drie kleinere dergelijke sterren naast elkander, alles zwart; 6 kinderen:

A. Maria Roukens, tr. Hendrik Pels, die voerde in rood drie (2, 1) gouden belletjes.

B. Cornelius Roukens, tr. 17 Maart 1643 Rijcxken (Rijcx) Gruijter, wed., die voerde in zilver een roode dwarsbalk vergezeld van 7 zwarte hermelijnstaarten, vier boven, drie beneden den dwarsbalk; een kind:

a. Cornelius Roukens.

C. Peter Roukens, sneuvelde als vaandrig ongehuwd.

D. Hendriksken Roukens, gedoopt te Nijmegen 13 December 1613.

E. Hendrik Roukens, gedoopt te Nijmegen 14 Juni 1616, tr. Margaretha Richter (Richteren), die voerde gevierendeeld van goud en zwart en op het snijpunt een ruit gevierendeeld van rood en zilver. 1 kind:

a. Hendrik Roukens.

F. Helena Roukens, tr. Gerard van Brecht, cornet, die voerde in zwart een rood getongde en geklauwde gouden leeuw (Brabant) en over alles heen een van zilver en rood geschakeerde rechterschuinbalk.

2°. Frans Roukens, tr. Theodora van Triest, die voerde in goud 2 blauwe schuingekruiste pijlen, de punten naar boven.

3°. Jan Roukens, tr. Anna Menius, die voerde in goud een roode figuur, bestaande uit twee omtrekken van harten (geledigde harten) door elkander gestrengeld, het benedenste met de punt naar boven.

4°. Derk Roukens, prior in het klooster der fraterheeren te Emmerich.

IV. Herman Roukens, tr. te Nijmegen 30 September 1600 Amelia Adriaens, gest. 1620, dochter van Johan Adriaens, die voerde in goud vijf (2, 1, 2) liggende blokken. Uit dit huwelijk vier kinderen:

1°. Theodora (Derksken) Roukens, geb. 26 Januari 1604, tr. 17 Oct., (ondertr. 30 Sept.) 1627 te Nijmegen Simon Fock (Focke Folkertszoon) van Emden, die voerde in goud de (heraldieke) rechter helft van een zwarten dubbelen adelaar, en reeds tweemalen weduwnaar was, eerst van Barbara Gerits van Hal, van Wageningen, en laatst van Jacomina Weyman, van Gouda. Zij woonden later te Cleve.

2°. Maria Roukens, geb. 5 Dec. 1605, tr. te Nijmegen 24 Juni 1628 Gerhard Smith, die voerde in goud een goudgehorende en gehoefde zilveren bok, overeind staande op een zwart voetstuk. Zij woonden later te Wezel.

3°. Ermgard Roukens, geb. 1608, st. 1690, tr. 1°. 29 Juni 1634 Hendrik van Megen, weduwnaar, die voerde in zilver drie (2, 1) zwarte adelaarskoppen en halzen; 2°. 11 April 1652 te Nijmegen Hendrik Noodt, Gerritszoon, j.m. van Tiel, die voerde een geplante groene notenboom met gouden vruchten.

4°. Adriaan Roukens, geb. 1615, notaris te Nijmegen, tr. 1 Sept. (ondertr. 16 Aug.) 1640 aldaar Gijsberta Gerrits, die voerde doorsneden, boven in goud een zwart molenijzer, beneden in zilver een klimmende roode leeuw. Uit dit huwelijk zeven kinderen:

A. Emilia Roukens, geb. 1645, st. 1713 te Wezel ongehuwd.

B. Herman Roukens, geb. 1647, st. ongehuwd.

C. Johan Roukens, kapitein, tr. Maria Magdalena de Tondy, die voerde doorsneden, boven in blauw drie gouden leliën naast elkander, onder een rooden barensteel met vier hangers, beneden in rood drie gouden rozen naast elkander. Uit dit huwelijk twee dochters:

a. Gijsberta Roukens, priorin in het klooster te Xanten, overl. 1757.

b. Johanna Emilia Roukens, jong gestorven.

D. Theodora Roukens, overl. 17 . . .

E. Judith Roukens, overl. 1722, tr. Januari 1702 Roeland van Brinkhorst uit 's Hage, die voerde doorsneden, boven in goud drie zwarte ruiten naast elkander, beneden effen blauw.

F. Willem Roukens, tr. Catharina Sluyters (Schluters), die voerde in goud drie (2, 1) zwarte leliën.

G. Elisabeth Roukens, geb. 1664, st. 10 Juni

1720, tr. 23 Febr. 1692 Dr. Otto van den Bergh, ged. te Nijmegen 5 Sept. 1652, overl. te Rhenen den 8 Januari 1744, pred. te Weurt, Ubbergen, Wamel, Dreumel en te Rhenen, eerst med. dr., die voerde in zilver een gekanteeld rood kasteel geopend van het veld, met drie spitse blauwe daken, elk met een gouden links waaiende windvaan, op een groen terras, zoon van Laurens, burgemeester van Nijmegen, en Margaretha Vorsterman.

IV*bis*. Wilhelm Roukens, geb. 1564, kapitein der burgerij, raad, en volgens Scheltema, *Staatk. Nederl.* II, blz. 263, burgemeester van Nijmegen (zie ook Kok, *Vaderl. Wb.* XXV, blz. 174, en v. d. Aa, *Biogr. Wbk.* in voce), tr. te Nijmegen 29 Aug. 1610 Thomasken (ook genaamd Thonisken) van Meeckeren, dochter van Jr. Jan, heer van Meinerswijk en Hilleke van der Lynden. Zij voerde in zilver een St. Andrieskruis, vergezeld van vier droogscheerders-scharen, de punten naar beneden, alles zwart, en had bij haren man negen kinderen:

1°. Helena Roukens, geb. 27 Aug. 1611, st. 11 Juli 1672, tr. 26 Sept. 1637 Johan van Gendt, geb. 30 Mei 1609, st. 4 Dec. 1668, die voerde in zilver een goud getraliede roode dwarsbalk, hij was gemeensman, kerkmeester, 1668 burgemeester en ontwerper van het wapenboek van Gendt (Zie Rietstap, arm. gén. nouv. éd. I, préface).

2°. Maria Roukens, ged. te Nijmegen 19 Juni 1614.

3°. Jan Roukens, ged. te Nijmegen 3 Juni 1617.

4°. Geertrui Roukens, ged. te Nijmegen 3 Sept. 1624.

5°. Mechteld Roukens, st. jong.

6°. Herman Roukens, st. jong.

7°. Mr. Jacob Roukens, J. U. D., geb. 20 Mei 1628, st. 15 Mei 1699, schepen en raad van Nijmegen (1674) (zie Kok *Vad. W.* XXV blz. 175) tr. 1°. te Hees 26 Januari 1657 Elisabeth Sweerts, geb. 5 Januari 1634, st. 29 Januari 1660, die voerde in zwart drie (2, 1) gouden driehoekige eggen, bij deze vrouw één zoon en ééne dochter:

A. Willem Roukens, geb. 2 Nov. 1657 te Nijmegen, tr. Cornelia de Marsch, die voerde in zilver drie (2, 1) roode rozen.

B. Anna Roukens, geb. 30 Sept., st. 22 Nov. 1656 te Nijmegen.

Mr. Jacob Roukens, tr. in tweede huwelijk 8 April 1663 Gerarda van Uden, geb. 31 Januari 1637, st. 15 Januari 1686, die voerde in goud vier roode vlammen van de linkerzijde uitgaande en in het schildhoofd een zwart molenijzer; bij deze vrouw acht kinderen:

C. Gerard Roukens, geb. 18 Juli 1664, st. 14 Mei 1698, secretaris, der hooge heerlijkheid Horssen etc.

D. Mr. Dirk Roukens, J. U. D., geb. 22 Maart 1666 te Nijmegen, schepen en raad van Nijmegen (19 Januari 1699) richter der heerlijkheid Heumen (20 Maart 1699) tr. 27 Mei 1695 te Neerbosch Mechteld Roukens (zie beneden), waarbij vijf kinderen:

a. Johan Roukens, geb. te Nijmegen 29 Mei 1696, st. ongehuwd, begraven aldaar 2 Juni 1758.

b. Jacob Roukens, geb. 16 Dec. 1697, st. 11 Julij 1704.

c. Anna Gerarda Roukens, ged. te Nijmegen 31 Aug. 1700, begraven in de Stevenskerk 1 Mei 1773, tr. 17 April 1735 Bato van Hulst, geb. 5 Febr. 1705, begraven 11 Oct. 1788 in de Stevenskerk, ontvanger der ambtslasten van Over-Betuwe, die voerde in zilver een groene boom op een groenen grasgrond, uit welken laatsten zich twee vleeschkleurige menschenarmen, naar den stam des booms toe, verheffen, en zoon was van Hendrik, land- en dijkschrijver des ambts Over-Betuwe, en Johanna Mechteld van den Bergh.

d. Willem Roukens, geb. te Nijmegen 7 Aug. st. 25 Nov. 1702.

e. Mr. Jacob Roukens, J. U. D., geb. te Emmerich 21 Nov. 1705, st. ongehuwd te Arnhem.

E. Elisabeth Roukens, geb. te Nijmegen 15 Dec. 1668, tr. Mei 1695 te IJzendoorn Bernard van Altena, geb. te Tiel 1664, predt. op Sint-Andries, Mierlo en Stiphout, die voerde in zwart een gouden keper, en zoon was van Mr. Gerrit, advocaat en schepen te Zandwijk, en Tiel en Catharina Cock.

F. Leonard Roukens, geb. te Nijmegen 1 Juni 1671, st. 19 Juli 1690.

G. Geertruida Roukens, geb. te Nijmegen 19 Januari 1674, tr. te Fort St. Andries 23 Juli 1699 Godfried (Geurt) in de Betou, ged. te Nijmegen 13 Mei 1660, st. aldaar 10 Dec. 1729, die voerde in zwart een gouden huismerk, alias in rood een vijfpuntige zilveren ster, en zoon was van Coenraad en Anna van de Velde.

H. Willem Roukens, geb. te Nijmegen, tr. Geertruida van Altena, geb. te Tiel 1667, zuster van Bernard boven genoemd.

I. Jacobus Roukens, geb. te Nijmegen 27 Dec. 1677, st. 29 Mei 1680.

K. Elisabeth Catharina Roukens, geb. te Nijmegen 2 Juni 1680, st. 29 Januari 1691.

8°. Dirk Roukens, geb. 1630, serviesmeester te Nijmegen, tr. 7 Aug. 1653 Elisabeth Wirrich (Wyrick), die voerde doorsneden, boven in blauw drie

gouden wierookvaten naast elkander elk aan een drievoudig kettinkje hangende, beneden in zilver drie (2, 1) groene klaverbladen; uit dit huwelijk drie kinderen:

A. Willem Roukens, gedoopt te Nijmegen 16 April 1655, tr. te Neerbosch 8 April 1685 Johanna Schuninck genaamd de Vries, die voerde doorsneden, boven in zilver een roode phoenix op brandstapel en in den linkerbovenhoek een gouden zon, beneden gedeeld, rechts in goud drie (2, 1) roode harten, links in blauw drie (2, 1) oranjeappelen aan groene takjes, elk met twee blaadjes, de takjes beneden; waarbij drie kinderen:

a. Dirk Roukens, ged. te Nijmegen 5 April 1687.

b. Bernard Roukens.

c. Johanna Roukens, ged. te Nijmegen 17 April 1693, st. 1744, tr. te Nijmegen 27 April 1717 Willem van Gendt, predikant eerst te Schenkenschans, daarop te Harderwijk, die voerde in zilver een goud getraliede roode dwarbalk.

B. Sophia Roukens, ged. te Nijmegen 20 Dec. 1653.

C. Theodora Roukens, st. ongehuwd, begraven te Nijmegen in den Stevenskerk 8 Nov. 1740.

D. Gijsbertha Elisabeth Roukens.

E. Peter Roukens, luitenant, tr. Margaretha Arnouts, die voerde in zilver een druiventak, waaraan rechts en links een blauwe tros hangt, en die boven één, beneden twee bladeren heeft; waarbij drie kinderen:

a. Johan Peter Roukens, tr. N. N., die voerde doorsneden, boven in goud twee roode vierkante blokken elk met een haakje, beneden in goud drie (2, 1) zwarte ringen.

b. Nicolaas Gijsbert Roukens.

c. Johanna Catharina Roukens.

9°. Mr. Johan Roukens, volgt V.

V. Mr. Johan Roukens, geb. 1632, st. 1665, advocaat-fiscaal te Nijmegen en ontvanger van den 10den penning der vaste goederen van het kwartier van Nijmegen, tr. 1655 Anna van Ansum, geb. 1625, st. 17 Nov. 1705, die voerde in goud een geplante groene boom en een zwarte keper over den stam heen en dochter was van Jan en Petronella Palmerts; uit dit huwelijk negen kinderen:

1°. Mr. Willem Roukens, J. U. D., geb. 1655, door de volkspartij onthalsd 1705 (Kok *Vaderl. Wb.* XXV, blz. 175 tot 196, Mr. Jac. Scheltema *Staatk. Ned.*, blz. 263 en 365) eerst raad, daarna burgemeester van Nijmegen en ordinaris gedeputeerde des kwartiers.

2°. Johan Roukens, secretaris der heerlijkheden Gent en Erlicum, tr. 27 Januari 1695 te Nijmegen Wilhelmina Knoops, die voerde in zwart een keper vergezeld van drie paddestoelen, alles goud, en dochter was van Hendrik, burgemeester van Emmerich, en Elisabeth Valx.

3°. Herman Roukens.

4°. Petronella Roukens.

5°. Daniel Roukens, kapitein (alias Laurens Roukens, vaandrig).

6°. Thomina Roukens.

7°. Mr. Hendrik Roukens, J. U. D.

8°. Mechteld Roukens, tr. Mr. Dirk Roukens (zie boven) en stierf 25 Januari 1735.

9°. Mr. Theodorus Roukens, volgt VI.

VI. Mr. Theodorus Roukens, J. U. D. (Kok *Vad. W.* XXV bl. 196), st. te Nijmegen 1713, schepen en raad van Nijmegen, secretaris van schepenen tr. te Ermelo op de Veluwe 5 Dec. 1699 Catharina van der Noen, geb. te Amsterdam, die voerde gevierendeeld: 1 in zwart een driehoekige gouden egge, de punt rechts, 2 en 3 in zilver drie (2, 1) zwarte molenijzers, 4 in zwart een klimmende gouden leeuw, en dochter was van Michiel en Anna Winter.

Hare kwartieren waren:

van der Noen.	Winter.
Dunkers.	van Leest.
(Dankers).	(van Hoorn).

Uit dit huwelijk vier kinderen:

1°. Anna Petronella Roukens, ged. te Nijmegen 25 Jan. 1702, begraven te Nijmegen 31 Aug. 1733, tr. mr. Everard Wilbrenninck, J. U. D., die voerde in zilver een blauwe rechterschuinbalk beladen met drie zilveren zespuntige sterren.

2°. Mr. Johan Michiel Roukens, volgt VII.

3°. Jacobus Roukens, ongehuwd.

4°. Wilhelmina Catharina Roukens.

VII. Mr. Johan Michiel Roukens, geb. te Nijmegen 26, ged. 28 Januari 1702 (1703), st. 10, begraven 13 April 1772 te Nijmegen, schepen en raad (1745) van Nijmegen, volgens Scheltema, *Staatk. Ned. II*, blz. 262 ook burgemeester, (zie ook Kok, *Vad. W.*, D. XXV, bl. 197 en 198, en vervolg op van Loon, bl. 319), tr. 7 Sept. 1745 te Neerbosch Agneta Jeannetta Verspijck, geb. (ged.) 30 Nov. 1705 (1703), st. 28 Mei 1787, die voerde in zilver een goud gekroonde klimmende natuurlijke vos en dochter was van Leonard, ontvanger-generaal des Nijmeegschen kwartiers en van Huberta Ingenoel, dr. van den burgemeester Johan Ingenoel en Johanna Ribbius.

Hare kwartieren waren:

Verspijck.	Ingenoel.
Reynders.	Ribbius.
Hartevelt.	Zeebus.
van de Wart.	van Ommeren.

Uit dit huwelijk vier kinderen:

1°. Theodorus Leonard Roukens, ged. te Nijmegen 6 Juli 1746, st. jong.
2°. Mr. Arent Anthony Roukens, volgt VIII.
3°. Jan Abraham Roukens, ged. te Nijmegen 15 Mei 1749.
4°. Mr. Theodoor Leonard Roukens, geb. 20, ged. 28 Januari 1751, st. 26, begraven te Nijmegen 29 Mei 1782.

VIII. Mr. Arent Anthony Roukens, geb. te Nijmegen 29 Oct., ged. 1 Nov. 1747, st. te Arnhem 1 Dec. 1822, burgemeester, schepen en raad van Nijmegen, momboir in Gelderland, 1817 raadsheer in 't hoog gerechtshof te 's Hage (1), tr. te Culemborg 18 Februari 1780 Adriana Johanna Jongbloet, geb. te Culemborg 18 Juli (19 Juni) 1754, st. te Nijmegen 23 Dec. 1790, die voerde in blauw een staand zilveren lam op een grasgrond en dochter was van Mr. Jacob Jongbloet, Heer van Hei- en Boeicoop, raad en stadhouder der leenen des graafschaps Culemborg, en van Anna Maria Ernst (sic) van Bassen; uit dit huwelijk zes kinderen:

1°. Mr. Johan Michiel Roukens, volgt IX.
2°. Maria Jacoba Roukens, geb. 13, ged. 19 Januari 1783, overl. 9 maanden oud, begraven in de Stevenskerk.
3°. Agneta Jeannetta Roukens, geb. 13, ged. 18 Januari 1784, st. te Monster 9 Mei 1815, tr. te Arnhem 28 Juli 1809 René Henri van der Meer van Kuffeler, geb. te Leiden 3 Sept. 1787, st. te Monster 12 Juni 1837, zoon van Mr. Pieter Frederik van Kuffeler en van Elisabeth Cornelia van der Meer; hij voerde gevierendeeld, 1 en 4 in rood 2 zilveren palen, 2 en 3 in blauw een gouden griffioen, in een zilveren hartschild drie (2, 1) groene meerbladen.
4°. Jacob Frederik Roukens, geb. 6, ged. 11 Februari 1787, st. 17 Feb. 1787 te Nijmegen.
5°. Jacob Theodorus Roukens, geb. 23, ged. 30 Maart 1788, st. in 't zelfde jaar.
6°. Jacob Willem Theodorus Roukens, geb. 21 Juni, ged. 1 Juli 1789 te Nijmegen, kapitein der genie in Franschen dienst, st. 22 Januari 1814 te Ikalis in Hongarije aan een koorts, terwijl hij als krijgsgevangene zijne reis vervolgde.

IX. Mr. Johan Michiel Roukens, geb. te Nijmegen 31 Aug., ged. 2 Sept. 1781, st. te Arnhem 11 Maart 1831 rijks-advocaat in Gelderland, 29 Maart 1808 door Koning Lodewijk aangesteld tot advocaat-fiscaal der middelen te lande en substituut-fiscaal der middelen te water in het departement Oostfriesland, tr. 1°. te Aurich 30 Dec. 1810 Johanna Paulina Ida Theodora barones de Salis Soglio, geb. te Breda 31 Maart 1790, st. te Aurich 5 Maart 1812, die voerde doorsneden, boven in goud een geplante groene wilgenboom, beneden gepaald van 6 stukken zilver en rood, en omboord met goud, en dochter was van Rudolph Anthon baron de Salis Soglio Mayenfeld en van diens eerste vrouw Mauritia Theodora van Hilgers, uit dit huwelijk een zoon:

1°. Arent Anthony Roukens, volgt X.

Mr. Johan Michiel Roukens hertrouwde te Oosterbeek 3 Sept. 1815 Frederica Catharina Henrietta Godarda Gaymans, geb. te Arnhem 5 Mei 1797, st. aldaar 20 Maart 1823, die voerde in rood drie zilveren ramskoppen met gouden horens, en dochter was van mr. Dirk Gaymans, lid van het provinciaal hof van Gelderland, schepen, raad, burgemeester van Arnhem, ontvanger-generaal van de Veluwe, en Johanna Petronella Clasina barones van Reede tot de Parkeler.

Hare kwartieren waren:

Gaymans.	van Reede tot de Parkeler.
Otters.	van Haersolte.
ten Nuyl.	van Renesse tot Wilp.
Tulleken.	van Dedem.

Zij had bij haren man de volgende kinderen:

2°. Een zoon, geb. te Arnhem 22 Juli 1816, st. aldaar 23 Aug. 1817.
3°. Een dochter, geb. te Arnhem 25 Oct. 1817.
4°. Agneta Jeannetta Roukens, geb. te Arnhem 22 Aug. 1819, tr. 1°. te Oosterbeek 12 Oct. 1838 Jhr. Mr. Laurens Pieter Johan van de Spiegel, geb. te 's-Gravenhage 6 Januari 1815, st. te Stuttgard 3 Juli 1845, die voerde gevierendeeld: 1 en 4 in zwart drie zilveren kepers, 2 en 3 in zilver een breedarmig rood kruisje, vergezeld van drie leeuwtjes van 't zelfde. Hij was zaakgelastigde der Nederlanden bij de Hoven van Baden, Beijeren en Wurtemberg enz. en zoon van Jhr. Cornelis Duvelaer van de Spiegel en van Margaretha Jacoba van der Hoeven; 2°. op den Hoeve bij Borculo Pieter Adam Pols, inspecteur der posterijen, geb. te Harderwijk 10 Oct. 1819, st. te Zeist 13 Oct. 1887, zoon van Mr. Johannes, lid van den hoogen raad van Holland, Zeeland en West-Friesland, en van Alida Catharina Wilhelmina van Holthe tot Echten van Rhebrugge, hij voerde in groen een gouden springstok (polsstok), vergezeld van 2 toegewende pauwen van 't zelfde.
5°. Een zoon geb. te Arnhem 18 Dec. 1820.
6°. Ernestina Lucretia Roukens, geb. te Arnhem 24 Febr. 1822, tr. te Oosterbeek 10 Juli 1840 Jhr. Mr. Henrik Hoeufft, Heer van Velsen, die voerde

(1) **Zijne kwartieren waren:**

Roukens.	**Verspijck.**
van der Noen.	**Ingenoel.**
v. Ansum.	**Reynders.**
Winter.	**Ribbius.**
v. Meeckeren.	**Hartevelt.**
Dankers.	**Zeebus.**
Palmerts.	**v. d. Wart.**
v. Leest.	**v. Ommeren.**
(v. Hoorn).	

in zwart een zilveren St. Andrieskruis, geb. te Amsterdam 21 Jan. 1812, woonde als vrijwillig lancier den Tiendaagschen veldtocht bij, lid van de ged. staten van N.-Holland, kamerheer i. b. d., commandeur van de Eikenkroon, ridder der orde v. d. Ned. Leeuw, zoon van Mr. Jacob Pompejus en van Judith Catharina Dedel; zijne kwartieren zijn:

Hoeufft.	Dedel.
Geelvinck.	Crommelin.
Hooft.	Boreel.
Corver.	Akersloot.

X. Mr. Arent Anthony Roukens, geb. te Aurich 27 Januari 1812, st. te Arnhem 22 Oct. 1862, had als Leidsch student den tiendaagschen veldtocht medegemaakt en zich te Arnhem als advocaat gevestigd associeerde zich later met zijn stiefschoonvader den graaf von Ranzow, welk huis te Arnhem nog bestaat onder den naam van von Ranzow en C°. tr. te Arnhem 1 Febr. 1839 Adriana Margaretha barones van Haersolte, geb. te Arnhem 21 Juli 1817, st. te Arnhem 30 Januari 1860, die voerde in goud drie zwarte kepers, en dochter was van Gerard Godert Antonie Zwier baron van Haersolte, eerste luitenant, later ritmeester bij de huzaren van de garde, lid van de ridderschap van Gelderland, en van Anna Maria Johanna van der Burgh (hertrouwd met den Graaf Georg Ludwig Carl Heinrich von Ranzow); uit dit huwelijk vier kinderen:

1°. Johan Michiel Paul Theodoor Roukens, geb. te Arnhem 3 Nov. 1839, st. aldaar 22 Mei 1863.
2°. Charles Godard Roukens, volgt XI.
3°. Ernst Jan Roukens, volgt XI*bis*.
4°. Anna Maria Roukens, geb. te Arnhem 20 Nov. 1846, st. te Arnhem 29 Juni 1860, tr. te Amsterdam 4 Mei 1871 Mr. Frederik Willem Reinhard Crommelin, geb. te Driebergen 11 Sept. 1842, kantonrechter te Haarlemmermeer, zoon van Reinhard en Frederica Wilhelmina Crommelin, die voerde gedeeld, rechts in blauw een gouden lelie en een blokzoom van dezelfde kleuren, links in zilver een roode keper, vergezeld van drie zwarte merletten.

XI. Charles Godard Roukens, geb. te Arnhem 5 Juni 1841, officier der cavalerie, gepensionneerd majoor, tr. 12 Juli 1872 te Leiden Jonkvr. Frederika Cornelia Wilhelmina van der Does de Bije, die voerde in goud een beurtelings gekanteelde zwarte dwarsbalk, vergezeld van zeven zwarte bijen, vier boven en drie onder den balk naast elkander, geb. te de Bildt 11 Mei 1849, dr. van Jhr. Mr. Pieter Jacob ridder van der Does de Bije en Agneta Sophia Rose; uit dit huwelijk drie kinderen:

1°. Adriana Anna Ernestina Sophia Roukens, geb. te Leiden 24 Mei 1873.
2°. Sophia Anna Roukens, geb. te Leiden 18 Jan. 1875.
3°. Johanna Susanna Roukens, geb. te Haarlem 30 April 1880.

XI*bis*. Ernst Jan Roukens, geb. te Arnhem 24 Juni 1842, officier der cavalerie, later in N.-I., ridder der Militaire Willemsorde 4e klasse, adjudant van den gouverneur-generaal, majoor der cavalerie, tr. 22 Nov. 1865 te Salatiga Doetsje Sietske Anna Ebell, geb. te Batavia 20 Januari 1847, dochter van Carel Anthon Theodoor Ebell, officier bij de Noord-Hollandsche schutterij 1830, later chef van een handelszaak te Batavia, en Cornelia Sophia Oettken; uit welk huwelijk twee dochters:

1°. Ernestine Julie Isoline Roukens, geb. te Macasser (Celebes) 20 April 1869.
2°. Anna Maria Johanna Roukens, geb. te Salatiga (Java) 16 Januari 1872.

Nog niet aan te sluiten zijn:
1525 Arnt Rouken te Nijmegen (liber pacis aldaar).
De volgende uit de schepenboeken aldaar:
1548 Ott Roukens et Johanna.
—— Herman Roukens et Wijnanda.
1558 Heredes Henrici Rouken.
—— Johannes Rouken et Riquina.
—— Cornelia relicta quondam Theodorici Rouken.
1560 Ermgardis Roukens.
—— Henneken relicta quondam Ottonis Roukens, Arnoldus Ottonis, Eckbertus Ottonis, Elisabeth, Ailheidis et Petrus Ottonis adhuc minorennes.
—— Henneken relicta quondam Ottonis Roukens.
—— Gertrudis relicta quondam Hermanni Roukens.
1562 Hermanus Roucken et Lucas Roucken, fratres
1563 Hermannus Rouken.
—— Johannes Rouken.
—— Ermgardis relicta quondam Theodorici Rouken.
—— Cornelia relicta quondam Theodorici Rouken.
1566 Petrus Rouken tutor prolium minorennium quondam Cornelii Roucken sui fratris.
1568 Petrus Roukens et Jutta Conjuges.
—— Johannes Roukens et Riquina.
—— Gertrudis relicta quondam Cornelii Rouken.
1572 Theodoricus Rouken dedit Agnetae.
1578 Hermannus Roukens, Hilleken.
—— Johannes Rouken, Nalekina Rouken et Eilsken Rouken frater et sorores proles quondam Hermanni Rouken.
—— Hilleken Roucken, echte huysfrouw Henricks van Hoessen.
1579 Henricus Rouken Corneliszn.
en nog enkele anderen.

Hilleke Roukens moeder van Egidia (Gelleke) van Houweningen, getr. met Mr. Jacob Canis, ridder, burgemeester van Nijmegen; ouders van den beroemden Jesuiet Petrus Canisius (Kok, *Vaderl. Woordenboek*, XIX, blz. 49).

Middelburg. MR. B. F. W. VON BRUCKEN FOCK.

Aanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis.

(*Vervolg*).

27 February 1752 Johannes de Nut wedr. van Sara Verbeek met Jacoba de Jonghe jd. beyde wonende alhier.

9 July tr. te St. Anne ter Muyden. Jan Hendrik Everts wedr. van Helena Tistelet met Johanna Adriana Dubbelman jd. van de Hoge Zwaluwe, beyde wonende alhier.

12 July. François de Jonge jm. geb. en wonende alhier met Adriana Noorthoek jd. geb. en wonende alhier.

17 Aug. Georg Petri jm. geb. van Breidscheidt int Nassau Dillenburgsche dienst onder 't eerste Bataillon van Nassau Orange in de comp. van de H^{r}. Majoor Grats met Martha Elisabeth Ehrhardin jd. van Meissen in 't Saxen Wijmaersche.

29 Nov. Hendrick van Eck jm. geb. van Kesteren in Gelderland, met Alida Agatha de Lange jd. geb. van Rotterdam, wonende beide alhier.

6 Dec. in de franse kerk. Jacob Abrahams jm. van Sluis met Anna Elisabeth Bouvin wed. van Martinus Jacobus de Vries.

23 Nov. ondertr. Johannes Franciscus Christoffel de Beijer wed. van Josepha Zolmans capt. in 't regt. van den Luit. Gen. van Leyden in garnizoen in 's Bosch met Catharina Theodora van Heek jd. van 's Bosch.

17 Mey 1753 Teunis van Hoek jm. geb. en wonende alhier met Magdalena Herbenet jd. mede geb. en wonende alhier.

5 Mey ondertr. in 's Hertogenbosch. Pieter Steets jm. geb. van Aken, diende in 't regt. van de Generaal Major Deutz in de comp. van de Col. Snouckaert in garnizoen tot 's Bosch, met Catharina van Barendregt jd. geb. in den Briel, wonende in den Bosch.

5 July Pieter Goor jm. met Henderina Westerman, beyde geb. alhier.

15 July attest om elders te tr. Martinus van den Bergh wed. van Willemina Brouwers, Lieutenant in 't regt. artillery van Generaal Major Kreutsnach in garnizoen tot Namen met Sidonia Wilhelmina van Schweinits jd. van Yperen wonende op de Roverschans.

10 July 1753 ondertr. Johan Wilhelm von Fabricius Lieutenant onder 't eerste Bataillon van Orange geb. van Ober Altzey in de Keur-Paltz met Suzanna Siarels van Reyn geb. van Sluys in Vlaanderen.

25 Oct. Ernst Brinck jm. van Alten Kirchen in 't Landschap van Anspach, Corporaal onder de comp. Grenadiers van Generaal Majoor Deutz in garnizoen te 's Bosch, met Johanna Vereeke wed. van Johan van Goch, wonende alhier.

6 Dec. Jan Jonas van Haften diende in 't regt. van de H^{r}. Luijt. Gen. d'Envie in de comp: van Luijt. Coll. Baron van Wilke van Dokkum, met Geertruid van Rees, van St. Andries.

15 Nov. ondertr. te Zaltbommel. Jansonius Martinus Lichtenvoort met Petronella de Virieu.

13 Jan. 1754 ondertr. attest om te 's Bosch te tr. De Heer Alexander Philip Eckhard jm. geb. in Nassau Dietz capiteyn Luit. in 't eerste Bat. in garn. alhier met Juffr. Jacoba van Gheel van Spanbroek jd. geb. te Breda laatst gewoond hebbende alhier en nu wonende in 's Bosch.

7 Febr. Joannes Albertus Okkers jm. van Antwerpen met Johanna Pieternella Brondeel jd. van alhier, beyde wonende alhier.

30 Juny tr. te St. Anne. George Coenraad Claessen jm. van Nimweegen Lieut. onder 't regt. van de heer Lieut: Gen. Graaf d'Envie met Johanna Maria Thoma wed. van François Kleyman, wonende alhier.

12 Mey getuyge per attestatie van D^{s}. J, U. Mosius predikant by den minister plenipotentiaris van Haar Hoog Mog. de Heeren Staaten Gen. aan 't Hof van Brussel van de ondertr. aldaar gedaan. De Heer Simon Johannes Tyssot van Patot jm. luyt. in 't regt. v. d. Luyt. Gen. d'Envie, met juff. Wilhelmina van der Borgh jd.

8 Aug. 1754 ondertr. Jacob van de Plassche wedr. van Maria Vermouwe wonende in de Mauritspolder en behoorende tot de kerk van Isendycke, met Margaretha Brand wed. van Jan van Male, wonende alhier.

8 Januari 1755 tr. te St. Anne. Jacobus van de Kasteele jm. van alhier, met Henrietta Charlotta de Salve wed. van François Swanke geb. van Bergen-op-Zoom, wonende alhier.

6 April tr. te St. Cruys, Cornelis Geelink jm. geb. te Deventer bombardier in de comp. van Capt. Althuysen alhier met Elisabeth van der Meer jd. geb. en wonende alhier.

22 Mey ondertr. Theunis van Arkel jm. geb. en wonende te Gorinchem met Cornelia Gastelaar jd. geb. te Middelburg en wonende alhier.

15 Juny tr. te St. Cruys. Johannes Doelman jm. van Sluys met Sara Thoma jd. van de Eede, wonende alhier.

1 Aug. ondertr. attest om buyten te tr. Jacob Huge wedr. van Josina Beillerie met Maria de Jonghe jd. van Sluys, beyde wonende alhier.

10 Aug. ondertr. attest om elders te tr. De heer Philip François de Croije jm. geb. in 's Hage met Juffr. Cornelia Catharina de Salis jd. geb. te Breda en wonende aldaar.

6 Sept. ondertr. te Utrecht, attest om elders te tr. Frederik Schouten jm. van Utrecht met Maria Karels jd. laatst gewoond hebbende alhier.

6 Oct. tr. te St. Anne ter Muyden. Reijnier Schansman jm. geb. en wonende alhier met Johanna de Zager jd. mede geb. en wonende alhier.

9 Januari 1756 ondertr. te Duijsburgh: attest om

elders te tr. Lucas Lansink jm. dien[ts] in de comp. van de Luit. Col. titulair Ulger in 't regt. van de Gen. Majoor van de Clooster in garnizoen alhier met Meggel Metmans jd. van Duysburgh en wonende aldaar.

31 Januari 1756 ondertr. attest om elders te tr. Rutgerus Teschemaker van Amersvoort Lieutenant in het regt. van de Luit. Gen. de Croije in garnizoen alhier met Willemina Ertsick wonende tot Amsterdam.

— ondertr. te Groede in de Franse gemeente Jean Debare jm. van alhier met Maria Francina Celue wed. van Pieter Blankaart wonende in Groede.

24 Maart ondertr. te Middelburgh Ary Schansman jm. van hier met Magdalena Schippers jd. van Middelburgh.

29 April. Folkert Wilko Jacob de Hesse jm. geb. van Vlagtwedde Sergeant onder Generaal de Croijé in de comp. van Capt. D'Averhoult met Catharina Maria Burghgraaf jd. geb. van Tholen wonende alhier.

3 April ondertr. attest om elders te tr. Simon Jan Babtist Barchman Wuijtiers jm. met Louisa Johanna Lampsins jd. bijde wonende tot Amsterdam.

20 Juny tr. te Eede. Arent van der Vlim jm. geb. en wonende alhier met Maria de Pinoi wed. van Wouter van Raamsdonk geb. van Middelburg wonende alhier.

22 Juni de heer Daniel Sappius jm. geb. van ter Veere wonende alhier met Juffr. Agnes Maria Bagelaar jd. geb. en wonende alhier.

6 July de heer Pieter Hennequin wedr. van juffr. Pauline Faas geb. en wonende alhier met juffr. Cornelia de Jonge jd. geb. en wonende alhier.

8 July ondertr. attest om elders te tr. Johannes de Maré jm. geb. en wonende te Aardenburg met Matie Adriaanse Constance laatst wed. van Jacobus de Klerk geb. in Zierikzee wonende alhier.

14 July ondertr. te 's Hage. Adolf Roelofswaard wonende in 's Hage met Johanna de Veij wonende alhier.

5 Dec. Jan van Heyst jm. geb. van Rotterdam met Suzanna van de Neste jd. geb. van Aardenburg, beyde wonende alhier.

28 Januari 1757 ondertr. te Nijmegen de heer Jacob Hendrik van Munnich Lieutenant in het eerste battaljon Orange Gelderland in garnizoen alhier met juffr. Anna Francina Heimeins te Nijmegen.

25 Febr. ondertr. te St. Anna ter Muyden. Johannes de Kloet jm. geb. op den Hoek onder het district van Terneuzen met Maria Scheers wed. van Johannes van Nieuwenhuijse wonende op St. Anna ter Muyden.

5 Mey. Pieter Josephus de Busschere jm. geb. te Coolscamp wonende alhier met Mariane Elewout jd. geb. te St. Kruys wonende in Bewester Eede.

2 Juny. Jacob Kornelis Kok jm. dien[ts] in 't regt. van Generaal Baron van Randwijk met Alida Hagers jd.

2 Juny ondertr. te Hulst: attest om elders te tr. Willem Nicolaas Graham wedr. van Berendina Janssen van Etten geb. en wonende alhier met Anna Maria Pierssens jd. geb. en wonende te Hulst.

8 Sept. William Mackensie jm. grenadier in de comp. van Collonel James Gordon in garnizoen te Breda met Catharina Mac-rae jd. van Loch Caran provintie Inverness Scotland.

22 Nov. Pieter van Kouwenhoven jm. met Maria Broeckhuysen jd. beyde van hier.

4 Mey 1758. Christiaan Kersseboom jm. geb. te Keulen met Anne Cardina Bulteel jd. geb. te Brugge beyde wonende alhier.

13 April ondertr. attest om elders te tr. Johan Lodewick Stern wedr. van Maria Tistelet met Anna Flom jd. van hier, beyde wonende alhier.

4 Juny Johannes Moelaert jm. met Magdalena Hennequin jd. beyde geb. en wonende alhier.

22 Sept. ondertr. Johan Stuart jm. geb. in Schotland Vendrig in de comp. van Capt. Mackenzie in garnizoen in Breda met Johanna Maria Smoor jd. geb. en wonende alhier.

9 Nov. 1758. Adriaan le Febvre wedr. van Maria de Roo wonende tot Breskens met Marie de Marée wonende alhier.

25 Nov. ondertr. attest om elders te tr. Johannes de Leeuw jm. geb. van Zevenbergen laatst gewoond hebbende alhier met Henderijntie Verboom jd. geb. en wonende te IJsselmonde.

1 Febr. 1759. Dirk Westerman wedr. van Josina Lamens met Suzanna Baas jd. geb. van Cadzandt beijde wonende alhier.

8 Feb. ondertr. te Bergen-op-Zoom. Hendrik Carel Beseke jm. geb. in 't Hertogdom Brunswijk Chirurgijn majoor in 't Batt. van Gen. Majoor Baron van Randwijk in garnizoen te Bergen op den Zoom met Geertruyd Willemyna van Hoof jd. geb. te Namen en laatst gewoond hebbende alhier.

7 Juny. Arij Bloos jm. van Sluys met Maria Westermans jd. van Middelburg, beyde wonende alhier.

19 July. Cort Hendrik van Schak jm. geb. van Hekkenberg in 't Meckelenburgsche wonende te Brugge met Maria van Asbeek jd. geb. en wonende in 's Hage.

6 July. Johannes Jankneg jm. van 's Hage met Magdalena Sohier jd. van Sluys beyde wonende alhier.

30 Aug. Jan Blom wedr. van Maria de Vries met Anna van den Bogaerd jd. van alhier, en beyde wonende alhier.

28 Sept. ondertr. attest om te Aardenburg te tr. Antonius van Deinse Junior jm. van Aardenburg met Maria Wilhelma Ferleman jd. geb. te Oud Vosmeer, beyde wonende hier.

24 Febr. 1760 op d'Ede getr. Johannes Diehl jm. geb. van Nassau Dilburg met Adriana de Koning wed. van Pieter Kouse, beyde wonende alhier.

(*Wordt vervolgd.*)

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

RAUWERDERHEM.

Terzool en **Sijbrandaburen** van 1728—1812, in 3 banden.

De registers van huwelijksbevestigingen en proclamatiën in de kerkboeken van **Rauwerd** en **Irnsum** loopen van 1676—1811, in 2 banden.

Deersum en **Poppingawier** van 1675—1811, in 2 banden.

Terzool en **Sijbrandaburen** van 1758—1765 en 1772—1812, in 2 banden.

Roomsch-katholieke gemeente te **Irnsum**.

Het doopboek loopt van 1714—1806.

De lijst van overledenen van 1719—1806.

NB. Overlijdens- en begraafregisters niet aanwezig.

RANSDORP.

De doopregisters der gereformeerden loopen van 1670—1811, in 9 banden.

De huwelijksregisters der gereformeerden loopen van 1608—1811, in 15 banden.

De begraafregisters der gereformeerden loopen van 1719—1811, in 5 banden.

Registers van roomsch-katholieken, lutherschen, remonstranten of doopsgezinden zijn hier niet aanwezig.

RAVENSTEIN.

Alhier zijn in zeer goeden staat aanwezig.

Van de gereformeerde gemeente:

Een doopregister van 1649—1812.

Een register van ondertrouw en huwelijksproclamatiën van 1657—1811.

Een trouwregister van 1649—1811.

Een begraafregister van 1648—1811.

Van de roomsch-kath. gemeente:

Een doop-, trouw- en overlijdensregister van 1636—1811.

REEK (Noord-Brabant).

De doopregisters der roomsch-katholieke kerk loopen van 1733—1811.

Huwelijksregisters van 1739—1811.

Overlijdensregisters van 1740—1811.

Overlijden van 1739 gedeeltelijk.

Trouwregister van schepenen der gemeente Reek loopende van 1804—1811.

REEWIJK.

In deze gemeente zijn aanwezig: Van de Nederl. Herv. gemeente:

Doopboek van Reewijk van 9 Juni 1675—1811, in 2 banden.

Begraven van 9 Juni 1675—1811, in 2 banden.

Trouwen van 9 Juni 1675—1811, in 2 banden.

Doopboek van **Sluipwijk** van 20 Oct. 1686—1811, in 2 banden.

Begraven van 6 Juni 1710—1811, in 2 banden.

Trouwen van 6 Juni 1710—1811, in 2 banden.

Van de roomsch-kath. gem.: Doopboek van **Randenburg** van 15 Aug. 1680—1811, in 2 banden.

Begraafregister gehouden door schout en schepenen van **Middelburg** van 16 Dec. 1782—28 April 1805.

Trouwregister voor schout en schepenen van **Middelburg** van 26 Dec. 1762—28 April 1811.

Trouwregister voor schout en schepenen van **Stein** en **Willens** van 29 Aug. 1711—1811.

Begraafregister gehouden door schout en schepenen van **Stein** en **Willens** van 29 Aug. 1711—1811.

RENESSE.

In het gemeentearchief zijn aanwezig de volgende registers, behoorende tot de gecombineerde hervormde gemeenten Renesse en **Noordwelle.**

Een doopregister over de jaren 1642—1810, in twee banden.

Een trouwregister over de jaren 1704—1810, in een deel.

RENKUM.

Aanwezig zijn:

Twee doopboeken der hervormde gemeente van **Oosterbeek** van 1713 tot 1769 en van 1772 tot 1811.

Twee doopboeken der hervormde gemeente van Renkum van 1719 tot 1752 en van 1772 tot 1811, van het laatste zijn twee exemplaren.

Twee trouwboeken der hervormde gemeente van **Oosterbeek** van 1713 tot 1810.

Idem van de gemeente Renkum van 1752 tot 1770 en van 1772 tot 1810, van de laatste zijn twee exemplaren.

Een trouwboek van de roomsch-katholieke gemeente Renkum van 1797 tot 1811.

Een doodboek van de hervormde gemeente van **Oosterbeek** van 1742 tot 1811.

Twee idem als voren van Renkum van 1743 tot 1775 en van 1777 tot 1811.

RENSWOUDE.

De doopregisters der gereformeerden loopen van 1713 tot 1811, in een band.

De doopregisters der roomsch-kath. loopen van 1723 tot 1811, in een band.

De huwelijksregisters der gereformeerden loopen van 1722—1810, in een band.

De huwelijksregisters der roomsch-kath. loopen van 1723—1811, in een band.

De overlijdensregisters der gereformeerden (aanteeening van begraven) loopen van 1786—1811.

De overlijdensregisters der roomsch-kath. loopen van 1743—1810.

REUSEL.

In het gemeentearchief worden aangetroffen:

Een oud R. K. kerkelijk register van geboorten, overlijden en huwelijken in één band van 1725—1810 en een begrafenis- en overlijdensregister als voren in één band van 1747—1810, alsmede één register van geboorten, huwelijken en overlijden in één band, zijnde gezegeld over 1812, over 1811 ontbreekt.

RHEDEN.

Ter secretarie der gemeente Rheden te **de Steeg** zijn aanwezig alleen der hervormden:

Doopboeken van 1602—1811, in 11 banden.

Trouwboeken van 1676—1811, in 10 banden.

Overledenen van 1743—1811, in 1 band.

RHENEN.

Doopboeken. Een doopboek, beginnende 27 Januari 1641 tot 23 Februari 1812, in 4 banden (Allen van de gereformeerde gemeente).

Trouwboeken (Gehouden bij de predikanten). Een trouwboek, beginnende 19 Maart 1630 en eindigende 21 December 1657 (zijnde in hetzelfde boek tevens aangeteekend de namen der kinderen die gedoopt zijn sedert 1635 tot 9 November 1638.

Een trouwboek, beginnende met 3 Januari 1658 tot 4 Maart 1810, in 4 banden.

(Gehouden bij het gerecht).

Een register van huwelijksakten, beginnende met 16 September 1595 en eindigende 3 Juli 1786.

Een idem idem van 17 Januari 1796 tot 1 Juli 1806.

Een register houdende aanteekeningen van huwelijken, beginnende met 19 December 1795 en eindigende met 7 December 1810.

Registers van overlijden. Een register van overlijden beginnende met 8 Januari 1806 en eindigende met 20 Januari 1812, zijnde de bewijzen van overlijden van vroeger datum alleen te verkrijgen uit de aanteekeningen van het begraven der dooden, welke aanteekeningen tot de kerkerekeningen behooren.

RHOON.

Alhier berusten:

Een doopboek der gereformeerden van 1718—1812.

Trouwboeken » » » 1718—1812.

Doop- en trouwboek der roomsch-katholieken van 1746—1813.

Trouwboek voor schepenen van Rhoon van 1706—1806

Register van het recht van trouwen en begraven van 1718—1805.

Memorie van de begraafplaatsen in de kerk van 1769.

RIDDERKERK.

Doopboeken 5 November 1579—2 Juni 1619, in 2 banden.

Doopboek 8 Maart 1626—8 Januari 1702, in 2 banden.

Hierop volgt: «De naemen die in den houwelijken staet bevestigt zijn ten tijde van Hermes Celosse 8 Februari 1643—5 November 1679.

Doopboek 8 Januari 1702—23 Februari 1812, in 2 banden.

Trouwboeken 29 November 1579—8 November 1811, in vier banden.

Registers van aangevingen op het trouwen 9 Januari 1712—13 December 1805, in 3 banden.

Register van ondertrouw 6 Juni 1795—6 Dec. 1811

Register van gestorvenen beginnende dijnsdagh voor verloren maandach 7 Januari 1603—11 Juni 1608.

Register van aangegeven lijken te Ridderkerk 6 Jan. 1806—30 December 1811.

Alphabetisch register op de overledenen onder Ridderkerk 1712—1811.

Ontvang van de lijken en dooden, het statenbegravenisrecht onder Ridderkerk 23 November 1695—10 October 1811, 5 Januari 1712—30 December 1805, in 5 banden.

Registers van doodkleeden, armenrecht, kerkrecht. 1768—1804, in 2 banden.

Register der overledenen, gehouden bij Willem van den Broek, gequalificeerd tot de directie over de invordering van de belasting op het recht van successie van 4 October 1805, loopende van 6 Januari 1806—30 December 1811.

Doopboeken van **Rijsoort** 9 Juli 1730—9 Februari 1812, in twee banden.

Trouwboek van de kerk van **Rijsoort** ten tijde van het begin der diensten Jacobi Rolandi 8 Mei 1654—3 Januari 1766.

Register van de ondertrouwde en getrouwde perpersonen te **Rijsoort** en **Strevelshoek**, 24 October 1799 tot 18 October 1811.

Aanteekening van het begraven te **Strevelshoek**, 7 Februari 1775—14 April 1797.

RIETVELD.

De geboorte-, huwelijks- en overlijdensregisters van af het jaar 1818 tot heden aanwezig.

Oude kerkregisters zijn hier niet aanwezig.

RILLAND-BATH.

In het archief zijn aanwezig:

Doopregisters. Hervormden van **Liefkenshoek** 1622 tot 1706 (van 1707—1714 vermoedelijk verscheurd).

Vervolgens 1 deel van 1714—1785, van **Lillo** 1734 tot 1785. In 1785 hebben deze beide gemeenten opgehouden te bestaan.

Van **Fort-Bath** 1791 (aanvang der gemeente) tot 1811.

Huwelijksregisters **Liefkenshoek** 1636—1711 en van 1715—1783, **Lillo** 1732—1785, **Fort-Bath** 1791—1811.

Een doopboek van **Lillo** beginnende met 1701.

Registers van overlijden of begraven zijn niet aanwezig.

RODEN.

Alhier bevinden zich:

Van de hervormde gemeente te Roden 2 doopboeken, loopende van 31 October 1717 tot 15 September 1811.

3 lijsten van getrouwden, loopende van 12 Augustus 1763 tot 16 Juni 1811.

2 registers van overledenen, loopende van 1 Januari 1793 tot 14 Februari 1815.

Van de hervormde gemeente te **Roderwolde:**

2 registers van gedoopten, loopende van 22 December 1720 tot 25 Augustus 1811, in 2 banden.

2 registers van gehuwden, loopende van 15 September 1722 tot 2 Maart 1755 en van 16 Augustus 1757 tot 28 April 1811.

ROERMOND.

In het gemeentehuis zijn aanwezig:

Elf pastorale doopregisters van 27 September 1592 tot 27 December 1797.

Vier huwelijksregisters van 8 Januari 1630 tot 2 December 1797. In het eerste dezer, loopende van 1630 tot 1706, is eene gaping van verscheidene jaren.

Vijf sterfteregisters van 12 Juni 1692 tot 16 Oct. 1797.

Een register der gereformeerde gemeente bevattende doop- 1707—1716 en trouw- 1702—1716. Sterfte nihil.

ROGGEL.

De doopregisters der R. K. parochie van St. Petrus, loopen van 1687 tot 1806, in acht banden.

De strefteregisters en die der huwelijken staan in dezelfde registers en loopen over dezelfde jaren. Al deze akten zijn geschreven in het latijn.

ROSSUM.

De doopregisters der gereformeerden loopen van 1628—1810.

De huwelijksregisters der gereformeerden loopen van 1796—1810.

De overlijdensregisters der gereformeerden loopen vau 1776—1810.

Rossum, **Hurweneu** en **St. Andries** (gem. **Heerewaarden**):

De doopregisters der R. K. loopen van 1735—1831.

De huwelijksregisters der R. K. loopen van 1746—1824.

De overlijdensregisters der R. K. loopen van 1750 tot 1774.

ROTTERDAM.

Aan het bureau van den burgerlijken stand dezer gemeente zijn aanwezig:

Gereformeerde doopregisters, loopende van 8 October 1617 tot 18 December 1811.

Hierop zijn alphabetische tafels gesteld op de voornamen der kinderen.

Luthersche doopregisters, loopende van 1 Januari 1614 tot December 1811.

Remonstrantsche doopregisters, loopende van 11 September 1650 tot 8 December 1811.

Doopsgezind geboorteregister, loopende van 1701 tot 1811.

Doopregisters der waalsche gemeente, loopende van 1653 tot 1811.

Doopregisters der Schotsche gemeente, loopende van 15 September 1643 tot 25 Augustus 1811.

Doopregister van de Schotsche Regimenten in de Nederlanden, loopende van 17 December 1708 tot 18 Augustus 1782, gehouden door de generaals Campbell, Colyaer en Stuart.

Doopregisters der Engelsch presbyteriaansche gemeente, loopende van 14 Juli 1700 tot 5 September 1811.

Doopregisters der Engelsch episcopale gemeente, loopende van 22 April 1708 tot 1818.

R. K. doopregisters (aan den Steiger) loopende van 7 Maart 1629 tot 31 Juli 1811.

R. K. doopregisters (in de Leeuwenstraat) loopende van 7 Maart 1670 tot 30 Juni 1811.

Doopregisters der oud-roomschen (in den Oppert) loopende van 8 April 1615 tot 27 October 1811.

Idem (aan de Slijkvaart) loopende van 8 Januari 1656 tot 16 November 1811.

Besnijdenisregisters der Israëlieten, loopende van 1737 tot 31 December 1811.

Begrafenisregisters, loopende van 21 October 1646 tot 29 December 1811.

Stads trouwregisters, loopende van 10 Maart 1576 tot 27 April 1811, waarbij van 1798 tot 1811 alphabetische tafels op den geslachtsnaam van den man.

Idem, waarin geboekt zijn gemengde huwelijken tusschen gereformeerden en roomsch-katholieken, loopende van 1755 tot 1795.

Gereformeerde trouwregisters, loopende van 1 Mei 1573 tot 25 December 1803, waarbij alphabetische tafels van 1650 tot 1795 (op de voornamen der mannen).

Waalsche idem, loopende van 10 September 1654 tot 27 Januari 1811.

Schotsche idem, loopende van 4 October 1643 tot 12 Maart 1809.

Idem regiments-trouwregisters, gehouden door de generaals Donald, Murray, Campbell en Stuart, loopende van 1709 tot 1787.

Engelsch-presbyteriaansch trouwregister, loopende van 6 Juni 1700 tot 8 Juni 1808.

Engelsch-episcopaalsch trouwregister, loopende van 4 Juni 1708 tot 1816.

Trouwregister der R. K. (aan den Steiger) loopende van 7 Maart 1629 tot 30 December 1810.

Idem (in de Leeuwenstraat) loopende van 12 Juli 1671 tot 25 September 1811.

Idem der oud-roomschen (in den Oppert) loopende van April 1658 tot 4 December 1811.

Idem idem (aan de Slijkvaart) loopende van December 1657 tot 1 Juli 1810.

Register van ondertrouw van het Ambacht **Cool,** loopende van 8 October 1735 tot 11 Augustus 1810.

Idem van huwelijken (ambacht **Cool)** loopende van 4 Februari 1720 tot 3 December 1811.

Registers van begraven (ambacht **Cool)** loopende van 7 Januari 1707 tot 6 December 1811.

Registers der voormalige gemeente **Delfshaven,** berustende aan het bureau van den burgerlijken stand te Rotterdam.

Doopregister der hervormde gemeente, loopende van 1609 tot 1811, waarin ontbreken van 1612 tot en met 1633.

Doop- en trouwregisters der oud-roomsche gemeente, loopende van 1672 tot 1807.

Doop- en trouwregisters der R. K. kerk, loopende van 1730 tot 1811.

Huwelijksregisters, loopende van 1652 tot 1811.

Idem van de hervormde gemeente, loopende van 1671 tot 1793.

Een ontvangregister, bevattende de betaalde rechten, voor huwelijken en begrafenis, loopende van 1695 tot 1799.

ROZENBURG.

Doopregisters der Ned. herv. gemeente loopen van 1801—1811, benevens 2 inschrijvingen over 1812.

Register van geboorten van 1769 tot en met 1793.
» » overlijden » 1769 » » » 1812, in ééne band.

Alphabetische lijst van geboorten van 1776—1860.

Register van huwelijken van 1782 tot en met 1800.
» » overlijden » 1782 » » » 1800, in ééne band.

Register van huwelijken van 1801 tot en met 1805.
» » overlijden » 1801 » » » 1805, in één band.

Register van huwelijken van 1684 tot en met 1818.
» » geboorten » 1657 » » » 1809.

ROSENDAAL en NISPEN.

Doopboeken van den pastoor der parochie Rosendaal van 14 Jan. 1607 tot 29 Dec. 1810, in 9 banden.

Doopboek van den predikant te Rosendaal van 3 Maart 1610 tot 6 Aug. 1810.

Trouwboek van den predikant te Rosendaal van 10 Mei 1613 tot 30 Dec. 1810, in vier banden.

Registers van den pastoor der parochie Nispen als:

Doopboek van 20 Dec. 1778 tot 28 Dec 1810 met alphabetische lijst.

Trouwboek van 10 April 1779 tot 18 Nov. 1810 met alphabetische lijst.

Doodboek van 26 Sept. 1778 tot 28 Jan. 1809 met alphabetische lijst. Alle drie in een register.

Registers van den predikant te Nispen, als:

Doopboek van 1648 tot 1810.

Trouwboek » 1721 » 1800.

ROZENDAAL (Gelderland).

Oude kerkregisters zijn hier niet aanwezig.

RUINEN.

In deze gemeente is voorhanden:

Een doopregister der gereformeerden van af 1709.

Een lidmatenregister van af 1709.

Een huwelijksregister van af 1682.

RUINERWOLD.

Alhier ten gemeentehuize zijn aanwezig:

Een register bevattende de gedoopten van af 16 December 1660 tot 25 December 1781.

De getrouwden van af 30 December 1660 tot 12 Februari 1693 en van 18 September 1707 tot 3 Juni 1811.

De overledenen van 23 December 1707 tot 20 Februari 1709 en van 8 November 1730 tot 29 Mei 1810.

Een doopregister van af 2 Januari 1782 tot en met 3 November 1811.

Een afschrift van het register van begravenen van de gemeente Ruinerwold van het jaar 1724 tot en met het jaar 1811.

RIJCKHOLT.

Alhier zijn geen oude kerkregisters aanwezig. Zij zijn in aansluiting met die der gemeente **Gronsfeld.**

RIJNSBURG.

Ter secretarie dezer gemeente bevinden zich de volgende oude registers:

Van het hervormd kerkbestuur alhier zijn overgenomen:

Doopboek der hervormde gemeente loopende van 1 Aug. 1675 tot en met 1787.

Idem (duplicaat) van 1713—1787.

Doopboek als boven loopende van 1788—1812.

Idem van 1792—1811.

Trouwboek der herv. gemeente loopende van 30 Mei 1627 tot 10 Sept. 1654 en van 28 Oct. 1691 tot 5 Juli 1807.

Begrafenisboek der herv. kerk loopende van 1 Mei 1683 tot 16 Juli 1726.

Grafboek van de graven in de herv. kerk van Rijnsburg, zooals dezelve verboekt zijn in den jare 1728.

(Wordt vervolgd).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

LELIEVELT.

Vervolg.

In een Trouwregister vindt men, dat den 4den Oct. 1620 te Brielle getrouwd zijn Jan Pietersze «cleermaecker», weduwenaar (1), en Leentje Jans j. d. Ofschoon deze Jan Pietersze niet *Lelievelt* heet, is het toch zeker dat hier Jan Pietersze Lelievelt is bedoeld. Zijn vrouw, Leentje Jans, was een dochter van den vroedschap Jan Jansze Taerling, zie op hem art. XII en door zijn huwelijk met haar was hij een zwager van de vroedschappen Anthony Tael en Mr. Simon Gijsbrechtsze van der Poth (2). Bij zijn vrouw Leentje Jans kreeg Jan Pietersze: Jannetjen, gedoopt 26 Sept. 1621, getuigen: Jan Jansze Taerling, Maritje Hendrix, Maritje Jansdr.; Jan, gedoopt 30 Sept. 1622, getuigen: Jan Jansze Taerling, Maritje Heijndrix, Jannetje Jansdr.; Jannetje, gedoopt 25 Dec. 1623, getuigen: Jan Jansze Taerlingh, Jannetje Jans, Ariaentje Jans. Den 2den Oct. 1622 werd een kind van Jan Pietersze Lelievelt begraven. In de Rekening van den in 1625 geconsenteerden 200sten penning komt op fol. 24 de post voor: «Jan Pietersze Lelijevelt met zijn dochterken XX ₤.» Men besluite daaruit niet, dat hij maar ééne dochter had; hij had er twee, Jannetje en Pietertje. In 1641 werd op belijdenis te Brielle aangenomen Jannetge Jans Lelivelt j. d. (3) Den 22sten Oct. 1641 zijn te Brielle getrouwd Michiel Mager j. m. (4) en Jannetge van Lelijvelt j. d. Het echtpaar won: een ongenoemd kind, gedoopt 16 Sept. 1646, getuigen: François de Pottere (5) en Maijken Benoijs; Maria, gedoopt 10 Mei 1648, getuigen: Catrina van der Burgh en Gerrit Mager; Claes, gedoopt 7 Dec. 1650, getuigen: Claes Mager, Simon van der Poth, Maria Seroyen en Maria Nouts. Eene akte van 30 Julij 1644 noemt Michiel Mager «deurwaerder van de domeijen van Voorne»; akten van 27 Mei 1648, 29 April 1649, 11 Januarij 1651 (6) en 20 Junij 1653 noemen hem secretaris van de gemeente Vier Polders; uit eene akte van 26 Julij 1655 blijkt dat Simon van der Poth en Ds. Petrus Kinthius zich constitueerden als borgen voor Michiel Mager als inner en boelhuismeester te Brielle. Eene akte van 16 April 1657 noemt hem dijkgraaf en secretaris van de Oude en Nieuwe Streuijten. Blijkens een akte van 12 Nov. 1664 (1) leefde hij toen nog, maar in 1668 was Jannetje van Lelievelt weduwe. Bij eene akte van 23 Julij 1668 droeg Jannetje van Lelievelt, weduwe en «boedelhouster» van zal. Michiel Mager, wonende te Brielle, in eigendom aan Pietertje van Lelievelt, weduwe van zal. Thomas van Son, wonende te Rotterdam, over het «offitie van het inner ende vendumeesterampt» te Brielle. Den 10den Nov. 1680 is te Brielle begraven de weduwe van Michiel Magerus. — Hare zuster, Pietertje Jans Lelievelts j. d. werd in 1631 op belijdenis aangenomen (2). Den 14den Januarij 1635 zijn te Brielle ondertrouwd Thomas van Son, weduwnaar, wonende te Rotterdam, en Pietertjen Jans Leliveldt, mede aldaar wonende. Zij hadden «bescheijdt om tot Rotterdam te trouwen». De kerkeraadsacta van 24 Januarij 1669 vermelden Petronella van Lelijvelt, weduwe van Thomas van Son, met attestatie van Rotterdam te Brielle gekomen. In overeenstemming met de vermelde akte van overdracht dd. 23 Julij 1668 wordt Pietertge van Lelivelt, wed. van Thomas van Son, in het Kohier van den in 1669 geconsenteerden 200sten penning genoemd «inster deser stede». 't Laatst zag ik van haar, in vereeniging met hare zuster, gewaagd in eene akte van 26 Julij 1670.

Na den dood van Jan Pietersze Lelievelt trad zijne weduwe Leentje Jans in den echt met den weduwenaar en vroedschap Willem Adriaensze Goutswaert; zie op hem.

XIV.

VAN DER POTH.

Simon Gijsbrechtsze van der Poth, op de lijst der vroedschappen voorkomende sub n°. 42, mocht zijn gouden feest als vroedschap vieren; 52 jaar bekleedde hij toch die betrekking. Tweemaal trad hij op als raad in 't college der Magistraten, in 1629 en 1632; 9 jaar was hij schepen; 5 keeren, in 1641, 1646, 1649, 1657 en 1672 werd hij gekozen tot burgemeester. Den 1sten Oct. 1657 benoemde men hem tot thesaurier-ordinaris van de stad; in 1636 werd hij in plaats van P. van der Nieustadt verkozen tot raad in de Admiraliteit te Rotterdam, voor 3 jaren; in 1658 werd hij daartoe wederom verkozen ter vervanging van Mr. Jacob Commersteyn en in 1660 werd er besloten hem als raad in gezegd College te continueeren (3); met het oog op

(1) Zijn eerste vrouw werd 6 Mei 1619 te Brielle begraven.

(2) In de kerkeraadsacta van 15 Januarij 1630 is sprake van Jan Pietersze Leliveldt met zijn huisvrouw, zijn vrouws zuster Jannetje Jans en zijn zwager mr. Simon. Zie voorts Res. 26 Sept. 1626 en 24 Junij 1630.

(3) Acta van 29 Aug. 1641.

(4) De kerkeraadsacta van 28 Februarij 1636 vermelden onder de op belijdenis aangenomen personen Michiel Claesze Mager.

(5) Michiel Mager was getuige in 1646 bij den doop van een kind van Frans de Potter en Eva van Ommeren; in 1655 bij den doop van een kind van Willem Hamelton en Judith van den Bergh; in 1664 bij den doop van een kind van Hendrick Jansze en Aeltge Jacobs.

(6) Deze akte vermeldt als borgen voor M. Mager: Ds. Petrus Magerus, predikant te Brielsch-Nieuwland of Vier Polders en rector te Brielle, en Heijndrick Lucasze Nouts, inner en boelhuismeester te Brielle. Deze Nouts wordt in een akte van 26 Julij 1670 genoemd schoonvader van Jannetje van Lelievelt.

(1) Deze akte noemt hem executeur van 't testament van Cornelis Cleijburgh, in leven schepen te Brielle. Uit een akte van 26 Oct. 1654 blijkt dat M. Mager gesteld werd tot administreerende voogd van de weeskinderen van Aryen Pietersze Polderman.

(2) Acta van 28 Aug. 1631.

(3) Ress. Vroedschap 11 Aug. 1636, 24 Maart 1658, 24 Nov. 1660, Res. Holl. 4 Oct. 1636.

zijn hooge jaren verzocht hij in 1672 eene aanstelling ad vitam en men stond zijn verzoek toe, zoodat in het doodenregister kon opgeteekend worden, dat den 13den Sept. 1680 begraven werd Simon van der Poth «gecommitteerde raadt ter admiraliteijt tot Rotterdam» (1). In 't College van Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland had hij 2 jaar zitting (2). Den 15den April 1623 trouwde hij als j. m. te Brielle met Maritjen Jans j. d. aldaar, eene dochter van den vroedschap Jan Jansze Taerling, zie op hem art. XII. Hij was toen chirurgijn en ging met zijn vrouw naar Sommelsdijk, doch slechts voor een korten tijd. In de kerkeraadsacta van 3 Juli 1625 leest men, dat met attestatie van Sommelsdijk te Brielle gekomen waren mr. Simon Gijsbrechtsze en Maertie Jans zijne vrouw. Den 22sten Mei 1625 benoemden de Brielsche Magistraten mr. Simon Gijsbrechtsze tot stadschirurg (3) en den 7den Nov. 1626 deed hij te Brielle den eed als poorter. In 1632 werd hij met de meeste stemmen «wederom gestelt in sijn ampt als stads meester, van welcken dienst hij in 1631 was verlaeten» (4), en in 1633 werd zijn tractement van 174 £ gebracht op 250 £ (5). Gekozen tot raad in de admiraliteit te Rotterdam, zegde men hem aan, dat hij het «stadtschirurgijnschap verlaeten» moest, maar dat hij op nieuw in dat ambt «gestelt» zou worden na het expireeren van zijnen dienst als raad ter admiraliteit (6). In de kerkeraadsacta van 27 Dec. 1639 staan onder de met attestatie ingekomen personen vermeld Simon Gijsbrechtsze van der Poth en zijn huisvrouw Maria Jans. Er kan bijgevoegd worden dat zij kwamen van Rotterdam. Den 13den Januarij 1626 werd een kind van mr. Simon Gijsbrechtsze te Brielle begraven, en den 14den Dec. 1657 zijn vrouw. Den 23sten Junij 1658 zijn te Brielle ondertrouwd Simon van der Poth wedr. en Petronella Rota, weduwe van Cornelis de Jongh, in leven vroedschap; met attestatie dd. 7 Julij 1658 naar Hellevoetsluis om te trouwen. In 1664 kwam het echtpaar met kerkelijke attestatie van Rotterdam te Brielle (7). In 1672 trad Simon van der Poth nog eens op als burgemeester en hij zat niet lang op het kussen of hij en zijne vrouw stonden aan eene schandelijke behandeling bloot, hun aangedaan door menschen, die zeker op zulk eene wijze hun wrok meenden te moeten koelen over het op zijde zetten van eenige regeeringspersonen. Onder de Magistraatsresoluties van 1 Nov. 1672 vindt men het volgende: «Es bij den burgemeester van der Poth voorgedragen de groote foelen ende insolentien, op voorleden nacht bij de capiteijnen la Fevre, Rivet ende Johan van Son voor sijn deure gepleecht met het loopen met voeten op sijnne deure, het inslaen van de glasen, slaen ende qualijck tracteren van sijn huysvrouw, fulmineren, quaet spreecken ende andere petulantien meer bij de voorsz. persoonen gepleecht, sulcx dat hij, heere van der Poth, genootsaect was van sijn bedde op te staen ende adsistentie van de wacht te versoucken: waerop gedelibereert sijnde, es t'gene voors. opgenomen ende verstaen te sijn een saecke van quaden gevolge, ende derhalven goetgevonden den Heere Bailliu serieuselijcken te gelasten ende authoriseren, gelijck denselven wert gelast ende geaucthoriseert bij desen, omme hem sonder dilaey opt voorsz. feijt exactelijken te informeren, ende tselve gedaen sijnde, jegens de persoonen, daeraen schuldich bevonden werdende, te procederen ende deselve voort Collegye van Schepenen te rechte te stellen, ten eijnde soodanige foelen ende insolentien naer merite mogen werden gestraft; alsmede hem te informeren opt geene eenige dagen geleden bij Maerten Burchvlijet ende andere persoonen ten huijse van Willem Beuckelaer es geseght ende gepasseert, wegens het schelden ende fulmineren op de Heeren van de Regieringe, ende daerinne mede met ordere te procederen als naer behooren». In 1658 werden op belijdenis aangenomen Jacomijntje en Johanna van der Pot, jonge dochters (Acta 31 Oct. 1658). In eenige Thesaurie-Rekeningen, te beginnen met die over 1666—1667, komt een post voor van een lijfrente ten behoeve van «Jacomijna van der Poth outste dochter van Sijmon van der Poth, geprocreert bij Maria Jans Taelingh». Deze oudste dochter trad voor de eerste maal buiten Den Briel in den echt met Nicolaes Heijnius j. m., na 3 Juli 1661 te Brielle ondertrouwd te zijn. In de kerkeraadsacta van 1 Juli 1660 staat dat deze man in 1660 met kerkelijke attestatie van Delft te Brielle kwam. Voor de 2de maal trad Jacomijntje van der Pot te Dordrecht, waar zij toen woonde, in het huwelijk met Wouter van Groenewegen j. m. mede wonende te Dordrecht, na 8 Juli 1674 te Brielle ondertrouwd te zijn. Deze Wouter van Groenewegen, den 3den Januari 1651 te Brielle gedoopt, was een zoon van Lambrecht van Groenewegen en Gerbina van Cleyburgh. Na den dood van Wouter kreeg Jacomijntje een derden man in Hermannus van Vasthof, in 1673 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 27 Julij 1673). Den 31sten Julij 1678 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna elders getrouwd «Harman van Vasthoff, controuleur van de convoyen ende licenten tot Haerlem, woonende in den Briel», en Jacomina van der Poth, weduwe van Wouter Groenewegen «gewesen commis tot 's Hertogenbosch», wonende te Rotterdam. Den 16den April 1680 werd te Brielle

(1) Res. Vroedschap 25 Oct. 1672, 17 Sept. 1673, 9 Oct. 1677, 18 Februarij 1679.
(2) Res. Vroedschap 25 Nov. 1663.
(3) Res. Mag. 22 Mei 1625, 13 Nov. 1627.
(4) Res. Mag. 5 Junij 1632.
(5) Res. Vroedsch. 9 Februarij 1633.
(6) Res. Vroedsch. 11 Aug. 1636.
(7) Acta van 24 Julij 1664.

begraven Harman van Vasthoff «commissaris ter monsteringe ende recherche op de Mase;» den 10den Oct. 1681 zijne weduwe. — De andere, door mij genoemde dochter van Simon van der Poth, Johanna, trouwde met Johannes Mosterdijck (of van Mosterdijck) en de Brielsche doopregisters vermelden van dit echtpaar de volgende kinderen:

Sijmon, gedoopt 10 Junij 1664, getuigen: Sijmon van der Poth en Petronella Rota.

Machteltge, gedoopt 17 Sept. 1666.

Maria, gedoopt 5 Oct. 1668, getuigen: Symon van der Poth en Jacomina van der Poth.

Simon, gedoopt 3 Junij 1670, getuigen: Simon van der Poth, Petronella Rota zijn vrouw, vervangen door juffr. Cornelia Maria Pers (Pars).

Willem, gedoopt 27 Maart 1672, getuigen kapt. Harmen van Leeuwen, Cornelia Maria Pers.

De kerkeraadsacta van 24 Jan. 1664 en die van 25 Julij 1692 vermelden, dat Joh. Mosterdijck en Johanna van der Pot met attestatie uit Rotterdam te Brielle kwamen. — Den 1sten Mei 1714 werd juffr. Johanna van der Poth te Brielle begraven.

Van twee zusters van mr. Simon Gijsbrechtsze van der Poth vond ik gewag gemaakt. Zooals uit het artikel over Van Gellinchuijsen zal blijken, trouwde de burgemeester François van Gellinchuijsen met Willempge Gijsbrechts. Dat deze vrouw een zuster was van Simon van der Poth, leert ons eene akte van 31 Dec. 1630.

In een Trouwregister staat dat den 11den April 1627 te Brielle ondertrouwd en daarna te Maassluis getrouwd zijn Henric Evertsze j. m. en Susanna Ghijsbrechtsdr. Eene akte van 30 Julij 1630 heeft mij die vrouw doen kennen als eene zuster van mr. Simon van der Poth en als de vrouw eens mans, wiens geslachtsnaam Verharst was. Bedoelde akte noemt toch mr. Symon Gijsbrechtsze zwager niet alleen van Jan Pietersze Lelievelt (1), maar ook van Heijndrick Evertsze Verharst, poorter te Brielle.

Den 13den Mei 1668 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna buiten Brielle getrouwd Jacobus van der Poth wedr. te Brielle en Ernestina Daems j. d. aldaar. — Pieter, gedoopt 23 Junij 1706, Martjen, gedoopt 4 Maart 1708, kinderen van Jan Arentsze de Vogel en Leentje Pieters van der Pot, in 1703 met attestatie van Maassluis te Brielle gekomen. — Pietertje Huijbrechts van der Poth (2), geb. te Brielle 15 Sept. 1705, aldaar getrouwd met Huijbrecht Dircksze van der Lelij j. m., smid, won Dirk, gedoopt 27 Junij 1706, getuige Dirkje van der Kuijn. De man begraven 13 Julij 1714. Dat één dezer personen aan den vroedschap S. van der Poth verwant was, is mij niet gebleken.

XV.

SEM.

Balthasar Sem, schoenmaker, deed den 12den Januari 1599 te Brielle den eed als poorter. In de kerkeraadsacta van 5 Januarij 1599 leest men: «sijn tot de ghemeente ghecommen van nieus Balthasar Sem ende Tuentgen Barents sijn huijsvrouwe, schoemaecker in den vergulden kelder». In 1602 werd Balthasar Sem gekozen tot diaken (Acta 18 Oct. 1602). Dat hij in 1613 nog te Brielle werkzaam was, zegt ons eene Resolutie van de Magistraten van 13 Julij 1613: «Es een jongen, tot Baltem Sem werckende, thoegeleijt tot sijn onderhout ter weecke 8 stuvers». In 1627 kwam, blijkens de Acta van 1 Julij, te Brielle met attestatie van «Portugal» (Poortugaal) Teuntje Barents, weduwe van Balthasar Sem.

---

(1) Deze vroedschap was evenals mr. Simon getrouwd met een dochter van Jan Jansze Taerling. Zie op hem art. XIII.

(2) In de Acta van 26 April 1697 heet zij Pot. Ook haar vader is in de doopregisters niet Van der Pot genoemd, maar Pot, zie de aanteekeningen van 26 April 1676, 17 April 1681, 3 April 1684, 29 Jan. 1686, 16 April 1691. — De geslachtsnaam Pot, Poth en Podt was vroeger en later te Brielle niet vreemd. In de Stads-Rekening 1477—1478 leest men van een rente ten lijve van „Jacopmijne natuerlike dochter Jacob Pots, out 21 jair of dairomtrent, dair moeder of is Emmetgen Bijlen". In de Thesaurie-Rekening 1521—1522 komt deze rente nog voor, niet meer in de Rekening 1532—1533. — Over Heer Jan Jacobsze Podt (Pot) zie men wat ik schreef in *De Navorscher* 1879 blz. 446 en 447. In Res. 23 Oct. 1564 heet hij „canonick ten Bryelle". Eene scabinale akte van 3 Januarij 1605 gewaagt van „Maerten Gerritsze, die vercocht heeft aen de vicarie, gefondeert bij Aernout Wittesze op het outaer van de drievuldicheyt in de Catharinen kercke, tegenwoordich gepossideert bij Jan Jacobsze Poth, een erffel. jaerl. losrente etc." Een rente ten lijve van Jan Jacobsze Poth het laatst vermeld in de Thes. Rekening 1607—1608 fol. 13 verso. Eene akte van 9 Junij 1608 vangt dus aan: „Compareerde Pieter Claesze Poth, woonende op Hellevoetsche sluijs, Jasper Jacobsze Lijndraeyer, als man ende voocht van Lijsbet Jacobs Poths, ende Michiel Cornelisze Cramer, als vader ende voocht van zijnne weeskinderen, geprocreert bij Dingnum Jacobs Poths, inwoonders binnen deser stede (Brielle), alle erffgenamen van Heer Jan Jacobsze Poth, in zijn leven gewoont hebbende in den Haege.... constitueren ende maecken machtich Ghijsbrecht Willemsze cap^n^. van de schutterie deser stede etc." In de Rekening van den burgemeester-thesaurier 1570—1571 leest men niet alleen van Jacob Jansze Pot, die in huur heeft „het scrijffambocht van den harinck" (blz. 4), maar ook op blz. 7 van Claes Jacobsze Pot, „broeder van Heer Jan Podt." Van dezen Claes is ook sprake in Ress. 20 Mei en 23 Oct. 1564 en in de Rekening St. Cath. kerk 1563—1564 p. 17 verso. In een zeer beschadigd fragment van een Rekening der geestelijke goederen, gedaan circa 1578, leest men p. 100 verso van Janneken Pietersdr. wed. van Claes Jacobsze Podth. — De Rekening van den burgemeester-thes. 1569—1570 werd gesloten in presentie van Willem Jansze Pot „stedehouder" van den baljuw, en de Rekening der St. Pieterskerk 1568—1569 vermeldt dat de vrouw van Willem Jansze Podt „stedehouder" 3 Februarij 1568 stierf. — Den 27sten Sept. 1592 ged. Claes en den 1sten Jan. 1595 ged. Corvinck, kinderen van Pieter Claesze Pot en Machtelge Corvincks, getuige Jaspar Claesze. — Trijn Pots, vermeld in Res. 26 Oct. 1607, procureur Pots in Res. 22 Sept. 1618, Annetge 8-jarige dochter van Herman Pot in Res. 10 April 1627, Pieter Jansze Poth in Bodtboeck 1641, p. 672, Jan Arentsze Poth, „broot ende sout stooter", in Res. Mag. 8 Dec. 1646, Pieter Jansze, zoon van Jan Arentsze Poth, in Res. Mag. 28 Maart 1654. Omstreeks 1712 werd in de Waalsche kerk ingezegend de echt van Jeremie Brisset en Elisabeth Pot, naar Engeland gegaan. Den 13den Nov. 1709 is een kind gedoopt van A. de Breur en Marijtjen Pot.

Omtrent Martina Sem, dochter van Balthasar, worden wij ingelicht door eene akte van 24 Mei 1650, luidende: «Wij Burgemeesteren doen cont..... als dat wij seer wel hebben gekent Ds. Reijnier Segersz. van Ham, in sijn leven bedienaer des G. W., gestaen hebbende binnen den dorpe van Hellevoete.... ende daernaer binnen den dorpe van Poortugael, alwaer denselven ontrent 23 jaeren geleden deser weerelt is komen te overlijden, hebbende denselven in huelijcke gehadt eene Martina Sem, sijnde een dochter van Balthasar Sem, gewesen burger ende inwoonder onser stadt (Brielle), bij dewelcke den voorn. Reijnier Zegersz. van Ham heeft geprocreert twee kinderen met namen Jacomijna Reijniers van Ham, jegenwoordigh getrout sijnde met mr. Gerrit de Laet, chirurgijn binnen der voorsz. stede, ende Elisabeth Reijniers van Ham, jegenwoordigh getrout sijnde met Ds. Daniel Brouwerius, dienaer des G. W. op Hellevoetsche sluijs etc». De genoemde man van Martina Sem heet in de Acta van de Classis van Voorne enz. Reginaldus of Reynout Segeri en een enkele maal Reginaldus Segeri Donteclock. Toen hij student was, preekte hij in het dorp Hellevoet met het gevolg, dat hij er beroepen werd (1). Voor de Broeders der Classe deed hij daarop een «predicatie uyt Phil. 2 : 1», die zoo beviel dat men besloot, «dat men tot het examen soude voortvaren». In 't bijzijn van de Synodale gedeputeerden had het examen den 31sten Mei 1611 plaats; de candidaat kweet zich «al vrij wat sober», maar hij werd toch tot den dienst toegelaten met de ernstige vermaning om zich naarstig te oefenen «in het lesen ende ondersoecken der H. Schriftuere ende goede authueren», en na driemaal voorgesteld te zijn, werd de man in de gemeente die hem beriep, in 1611 bevestigd als predikant. In 1619 naar Poortugaal beroepen ter vervanging van Petrus Wassenburgius, naar Amersfoort vertrokken, volgde hij het op hem uitgebrachte beroep op (2), en te Poortugaal stierf hij in 1627. De Acta van den Brielschen kerkeraad van 1 Julij 1627 vermelden niet alleen de overkomst van Teuntje Barents wed., maar ook van hare dochter Martina Sem, weduwe van Reinier Donteclock, gewezen dienaar des G. W. te Poortugaal. Den 11den Aug. 1629 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna met att. te Zwartewaal getrouwd mr. David Jacobsze van der Heul, weduwnaar, en Martijntje Sems, weduwe van R. Donteclock. Dat Martina in 1634 nog leefde, zegt ons eene aanteekening van 1634 (Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 266), gewagende van een »erffge als mr. David van der Heul, als getrout hebbende Martina Sems, ende 't weeskint van Reijnout Donteclock tselve lest gepossideert hebben». Den 24sten Sept. 1647 hertrouwde haar man weêr, zie op Van der Heul. De dochter van R. Donteclock en Martina Sem, Jacomina van Ham, trouwde als j. d. in Nov. 1641 te Brielle met Gerrit de Laet j. m., van Wassenaar gekomen. De Acta van 8 Mei 1642, die het laatste vermelden, kondigen De Laet tevens aan als chirurgijn. Van het echtpaar staan 3 kinderen vermeld: Martina, gedoopt 2 Julij 1647, Jannetie, gedoopt 18 Mei 1649, en Elisabeth, gedoopt 30 Januarij 1653. Den 16den Dec. 1653 werd Gerrit de Laet te Brielle begraven. Wiens zoon hij was, zegt eene akte van 29 Julij 1656, aldus aanvangende: «Compareerde..... Evert van Campen, notaris ende procureur, als administrerende de goederen van Ds. Danielis Brouwerus, jegenwoordich predicant in Oost-Indien, als getrout gehadt hebbende Lijsbeth Reijniersdr. Donteclock van Ham, ende mitsdien vader ende voocht van sijn weeskint, bij hem bij de voorsz. sijnne huijsvrouwe geprocreert, ende verclaerde hij, comparant, in de voorsz. qualiteijt te consenteren, gelijck hij consenteert bij desen Mr. Franchois van Appeldoorn, als man ende voocht van Jacomina Reijniers Donteclocq van Ham, getrout gehadt hebbende Mr. Gerrit de Laet, soone van Ds. IJsbrandus de Laet, omme uutten naem, van wegen ende ten behouve van de naergelaten weeskinderen van den voorsz. mr. Gerrit de Laet, geprocreert bij de voorsz. Jacomina Reijniers van Ham, te mogen eijschen ende opbeuren uut handen van den executeur van den testamente van Maerten Willemsze de Laet, alle alsulcke 400 guldens.... als de voorsz. Ds. IJsbrandus de Laet onder tijtule van fijdeij commis ende restitutie bij den voorsz. Maerten Willemsze de Laet sijn gemaect etc.» Zooals deze akte meldt, hertrouwde de weduwe van Gerrit de Laet met François van Appeldoorn j. m. (1). De ondertrouw had plaats te Brielle den 29sten Februarij 1655 en met att. dd. 15 Maart ging het paar naar Oostvoorne om te trouwen. — De tweede, genoemde dochter van R. Donteclock en Martina Sem, Elisabeth van Ham, trouwde als j. d. den 13den Oct. 1643 te Brielle met Daniel Brouwerius (Brouwerus) proponent en conrector van de Latijnsche school aldaar, in de kerkeraadsacta van 1 Sept. 1643 vermeld als aangenomen op belijdenis.

(*Wordt vervolgd*).

(1) Acta Classis 1 en 28 Maart 1611.

(2) Acta Classis 13 Mei en 18 Junij 1619.

(1) De acta van 2 Sept. 1655 noemen hem onder de personen op belijdenis aangenomen. — De acta van 26 Januarij 1666 noemen Amerentia de Laet, met att. gekomen van Beijerland; die van 28 Julij 1672 Emmerentia de Laet, met att. gekomen van Hellevoetsluis; die van 25 Jan. 1686 Jannetje de Laet en Frederik Jansz. Schrijver, met att. gekomen van Delft (van dit echtpaar staan kinderen geboekt); die van 26 Julij 1691 Jannetje de Laet, gekomen van Vlissingen; die van 22 Julij 1694 Amerentia de Laat van Veere; die van 2 Oct. 1763 Arnoldus Wilhelmus de Laat en Maria van Neck, echtelieden, gekomen van Bergen-op-Zoom. Bij de Waalsche Gemeente te Brielle kwamen in Jean de Laeth, van Gorkum, in 1745; Jean de Laat, met zijn vrouw M. M. Dompière de Jonquières, in 1757 van Veere.

Oudst bekende Schepenen van Doetinchem.

Verzameld uit de Schepen-acten beginnende in 1437, door A. J. C. Kremer.

(*Vervolg*).

Wilhelm ten Holte, Goesen Goltsmit, Steven Velinck, Andries van Broichese, Andries Vogelsanck, Zweder van Zweten.

De rest is door het verweeren van het papier onleesbaar, — maar:

Diese synnen affgegaen :

Gisbert Koirbeck, Derick van Zelst, Toenis van Holthuesen.

Diese synnen opt nye gekaeren:

Engelbert van Toeven, Sweder van Zweten, Hartger van Anzen, Johan Staikebrant.

Diese nabescreven synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1555.

Andries van Broickhese, Gisbert Koirbeck, Goesen Goltsmit, Engelbert van Toeven, Sweder van Zweten, Johan Vincke, Henrick van Hertebroick, Andries Vogelsanck, Gerrit van Berinchem, Derick van Zelst, Hartger van Anzen, Johan Staickebrant.

Diese nabescrevenen synnen opt nye gekaeren:

Gisbert Koirbeck, Derick van Zelst.

Diese nabescreven synnen affgegaen:

Wilhem ten Holte, Steven Velinck.

Diese nabescreven synnen scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1556.

Andries van Broickhese, Gisbert Koirbeck, Goesen Goltsmyt, Engelbert van Zweten, Johan Vincke, Henrick van Hertebroick, Andries Vogelsanck, Derick van Selst, Hartger van Anzen, Johan Staickebrant.

Diese nabescreven synnen opt nye gekaeren:

Wilhem then Holte.

Diese nabescreven synnen affgegaen:

Steven Velinck, Garrit van Berinchem.

1557. De lijst van dat jaar ontbreekt:

Item diese nabescreven synnen Scepenen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1558.

Wilhem ten Holte, Gosen Goltsmyt, Gisbert Koerbeck, Engelbert van Thoven, Andries van Brouckhese, Henrich van Hertebroick, Andries Vogelsanck, Derick van Selst, Hartger van Anzen, Johan Staickebrant, Johan Huetinck, Garet van Anzen.

Diese nabescreven synnen affgegaen:

Steven Velinck, Johan Vincke, Garrit van Berinchem.

Diese nabescreven is op ny gekaeren:

Johan Huetinck.

Item diese nabescreven synnen scepen gebleven op dach Petri ad Cathedram. Anno 1559.

Goesen Goltsmit, Andries van Brouckhese, Willem ten Holte, Steven Velinck, Engelbert van Thoven, Giesbert Koerbeck, Henrich van Hertebroich, Andries Vogelsanck, Garrit van Berinchem, Derck van Selst, Johan Huetinck, Gart van Ansen.

Diese nabescreven synnen affgegaen.

Johan Vinck, Hartger van Ansen, Johan Staickebrant.

Diese synnen opt nye gekairen:

Steven Velinck, Engelbert van Thoven, Andries Vogelsanck.

Diese nabescreven synnen scepen op dach Petri ad Cathedram Anno red. 1560.

Andries van Broickhese, Wilhem ten Holte, Steven Velinck, Gosen Goltsmyt, Engelbert van Toven, Gisbert Koerbeck, Henrick van Hertebroick, Andries Voegelsanck, Gerrit van Brouckhesen, Derick van Selst, Johan Huetinck, Gardt van Anzen.

Diese synnen affgegaen:

Hartger van Anzen.

Diese nabescreven synnen opt nye gekaeren:

Steven Velinck, Engelbert van Thoven, Andries Vogelsanck.

1561. De lijst van dat jaar ontbreekt.

Dese nabescreven synnen schepen gebleven op dach Petri ad Cathedram Anno 1562.

Gijsbert Koerbeck, Engelbert van Thoeven, Goessen Goltsmit, Andries van Broickhese, Garrit van Berckhem, Derick van Zeelst, Hartger van Antsen, Johan Staickebrant, Johan Huetinck, Gaert van Antsen, Hartger ten Holte, Aelbert van Haegen.

Dese nabescreven is opt nye gekaeren:

Derick van Selst.

Dese nabescreven is affgegaen:

Steven Velinck.

Diese nabescreven sinnen schepen gebleven op Petri ad Cathedram, Anno red. 1563.

Engelbert van Toeven, Andries van Brouckhese, Goessen Goltsmit, Gisbert Koerbeck, Garrit van Berinchen, Derick van Selst, Hartger van Ansen, Johan Staickebrant, Johan Huetinck, Garit van Ansen, Hartger ten Holte, Aelbert van Haegen.

Diese naebeschreven synnen schepen gebleven op Petri ad Cathedram, Anno red. 1564.

Andries van Brouckhese, Hartger van Ansen, Goessen Goltsmit, Gisbert Koirbeck, Engelbert van Toeven, Derick van Selst, Johan Huetinck, Johan Staickebrant, Garit van Ansen, Aelbert van Haegen, Hartger ten Holte, Berendt Mockinck.

Dese naebescreven is affgegaan:

Garrit van Berinchem.

Dese naebescreven is opt nye gekaeren:

Berendt Mockinck.

Lijsten van schepenen zijn in de acten van 1565 en 1566 niet aanwezig.

1565. Uit acten van dat jaar blijken schepenen:
Hartger van Ansen, Hartger ten Holte, Goessen Goltsmit, Aibert van Haegen, Gisbert Koirbeick, Engelbert van Toeven, Derick van Selst, Johan Staickebrant, Johan Hutinck, Garit van Ansen, Berndt Mockinck, Andries van Broickhese.

1566. Uit acten van dat jaar blijken schepenen:
Garit van Ansen, Hartger ten Holte, Johan Staickebrant, Gisbert Koirbeich, Johan Hutinck, Derick van Selst, Hartger van Ansen, Aibert van Haegen, Hartger van Ansen, Bernt Mockinck, Goesen Goltsmit, Andries van Broickhese.

Schepen acten van 1567 en 1568 ontbreken.

1569. Uit de gedeeltelijk aanwezige acten van dat jaer blijken schepenen:
Hartger van Ansen, Berndt Mockinck, Derick van Selst, Garit van Ansen, Hartger van Holte.
Zoodat zeven schepenen ontbreken.

1571. In acten blijken schepenen:
Gaert van Ansen, Berndt Mockinck, Johan Huetinck, Hartger van Ansen, Harman ten Holte, Garridt van Sweten, Henrick van Bruckheze, Toenis Prusse, Garrit van Ansen, Derick van Selst, Gisbert van Bruckheze, ...

1572. In acten blijken schepenen:
Johan Huetinck, Garrit van Ansen, Henrick van Bruckheze, Toenis Pruss, Gerrit van Sweten, Simon van Bruckheze, Hartger van Ansen, Berndt Mockinck, Herman ten Holte, Derick van Selst.

1573. In acten blijken schepenen:
Thoenis Pruss, Herman ten Holte, Garrit van Ansen, Henrick van Bruckheze, Hartger van Ansen, Thonnis Pruss, Berndt Mockinck, Johan Koerbeck, Evert van Toeve, Herman ten Holte, Garrit van Sweten, Gisbert van Bruckhusen.

Schepenacten van 1574 en 1575 ontbreken.

1576. Uit acten van dat jaar blijken schepenen:
Gaert van Ansen, Johann Koerbeck, Evert van Toeven, Johan Goltsmith, Anthony Pruiss, Henrick van Bruchese, Hartger van Ansen, Berndt Mockinck, Derck van Berenchem, Evert van Koellen.
Zoodat twee ontbreken.

1577. Disse nabeschreven synnen schepenen gebleven op Petri ad Cathedram, enz.
Gaert van Ansenn, Hartger van Ansenn, Berndt Mockinck, Anthony Pruss, Henrick van Bruckhese, Johann Koerbeeck, Gijsbert van Bruckhese, Evert van Toeven, Johann Goltsmith, Wilken then Holte, Derick van Berenchem, Johan van Collenn.

1578. Uit acten van dat jaar blijken schepenen:
Berendt Mockinck, Johann Goltsmith, Henrick van Bruckhese, Hartger van Ansenn, Johann van Coellenn, Berendt Mockinck, Evert van Toevenn, Johann Kuerbeck, Derick van Selst, Derick van Berinckhem, Harmen ten Holte, Claes van Toevenn.

1579. Desse nabeschrevene synnen schepenen gebleven Anno 79 op Petri ad Cathedram:
Hartger van Ansenn, Berndt Mockinck, Henrick van Bruckhese, Johann Kuerbeck, Gijsberdt van Bruckhese, Everdt van Toven, Johan Goltsmith. Johann van Koellen, Derick van Berinckhem, Wilhem ten Holte.
Desse nabeschrevene van neist gekaren:
Peter van Selst, Gerrit Thebess.
Desse raedt gebleven:
Derick van Selst, Henrick van Bruckhese.

1580. Uit acten van dit jaar blijken schepenen:
Johan Goltsmit, Gerrit Thebess, Evert van Toeven, Johan van Coln, Gijsbert van Broikhuis, Gerardt Lanssinck, Berndt Mockinck, Peter van Selst, Henrick van Brueckhese, Hartger van Anssum, Derick van Zelst,
zoodat een ontbreekt.

1581. Uit acten van dit jaar blijken schepenen:
Johan Goltsmit, Johan Velinck, Aelbert van Wulle, Jurrien Hoffstede, Hartgen van Anssen, Gerrit Tebes, Marten Tantinck, Johan Becker, Reiner van Haegen, Thonnis Slichtcamp, Peter van Zelst....
zoodat één ontbreekt.

1582. Uit acten van dit jaar blijken schepenen:
Johann Becker, Johann Goltsmit, Tonnis Slichtkamp, Reinier van Haegen, Jan van der Elborch, Marten Tantinck, Goosen Huetinck, Jurrien Hoffstede, Adam Waeltges, Henrick van Anssen,
zoodat twee ontbreken.

1583. Uit acten van dit jaar blijken schepenen:
Reyner van Haegen, Johan Goltsmit, Johan van der Elborch, Johan ten Ham, Goessen Huetinck, Tonnis Slichtcamp, Jurrien Hoffstede, Adam Waeltges, Henrick van Ansen,
zoodat drie ontbreken.

1584. Uit acten van dit jaar blijken schepenen:
Reyner van Haegen, Jurrien Hoffstede, Johan van der Elborch, Adam Waeltges, Johan Goltsmit, Marten Thantinck, Henrick van Ansen, Garrit Thebes, Tonnis Slichtcamp, Johan ten Ham, Harmen Suerkink.

1585 Uit acten van dit jaar blijken schepenen:
Johan Goltsmidt, Johan van der Elborch, Garrit Theben, Goessen Huetinck, Jurrien Hoffsteden, Reyner

van Haegen, Tonnis Slichtkamp, Marten Tantinck, Johan van der Elborch, Henrick van Ansen,... zoodat twee ontbreken.

1586. Uit acten van dat jaar blijken schepenen:
Berndt Suminck, Johan Post, Johan Goltsmit, Marten Tantinck, Hans Rogge, Renier van Haegen, Tonnis Slichkamp, Jurrien Hoffsteden, Jan van der Elborch, zoodat drie ontbreken.

1587. Johan Goltsmit, Marten Tantinck, Tonnis Slichkamp, Aerndt Suminck, Johan van de Elborch, Johan Post, Jorien Hoffstede, Hans Rogge, Arent Jolinck, Adam van Wildenraide, Johan Bultsinc, Berndt ten Ham.

De schepenacten van 12 Januari 1588 tot 1 Juli 1627 zijn allen door een hand geschreven, bij elkander gebonden in een monsterdikke foliant van 648 folio's. Op dit deel bestaat een register.

1588. Uit acten van dat jaar blijken schepenen:
Hans Rogge, Berndt Smeynck, Johan van den Elborch, Arnt Jolinck, Adam van Wildenrade, Renier van Embrick, Jorrien Hoffstede, Berndt ten Ham de Jonge, Bernt Slichkamp, Johan Post, Evert van Hagen, Evert Becker.

Den 22sten Februarij a°. 89 op Petri ad Cathedram sinnen dese nabeschrevene schepen gebleven:
Johan van der Elborch, Berndt Smeijnck, Jorrien Hofsteden, Hans Rogge, Bernt ten Ham, Arnt Jolinck, Jan Post, Adam van Wildenrade, Bernt Slichkamp, Renier van Embrick, Evert van Hagen.
Dese is nij gekaren: Herman Wessels.
Dese nabescreven sinnen borgermeisteren: Bernt Smeijnck und Hans Rogge.
Raedt: Marten Tantinck.
Rentmeisters: Bernt ten Ham die olde und Bernt Smit.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Cathedram anno 1590 schepen gebleven:
Hans Rogge, Bernt Slichkamp, Jorrien Hoffsteden, Johan van der Elborch, Arnt Jolinck, Bernt ten Ham, Adam van Wildenrade, Johan Post, Evert van Hagen, Renier van Embrick, Herman Wessels.
Dese is opt nij gekaren: Bernt ten Ham die olde.
Dese sinnen Borgermeisteren: Hans Rogge und Bernt Slichkamp.
Raedt: Marten Tantinck.

Anno 1591. Dese nabeschreven sinnen op dach Cattedra Petri schepen gebleven:
Hans Rogge, Bernt Slichkamp, Jorrien Hofsteden, Jan van der Elborch, Arent Jolinck, Bernt ten Ham junior, Adam van Wildenrade, Jan Post, Evert van Hagen, Bernt ten Ham senior, Harmen Wessels.
Dese nabeschreven is upt nije gekaren: Garret van Aelten.
Borgermeisteren: Bernt Slichkamp, und Bernt ten Ham junior.
Amptluden van der gemeint: Willem van der Elborch, und Franco van Sweten.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram a°. '92 schepen gebleven.
Bernt ten Ham, Jorrien Hoffsteden, Johan van der Elborch, Arnt Jolinck, Hans Rogge, Bernt Slichkamp, Adam van Wildenrade, Johan Post, Evert van Hagen, Bernt ten Ham senior, Garret van Aelten.
Dese nabescreven is ny gekaren: Renier van Embrick.

Dese nabescreven sinnen up Petri ad Catedram a°. 93 scepen gebleven:
Bernt ten Ham, Jorrien Hofsteden, Jan van der Elborgh, Arnt Jolinck, Hans Rogge, Bernt Slichkamp, Adam van Wildenrait, Jan Post, Evert van Hagen, Bernt ten Ham senior, Gerit van Aelten, Reiner van Embrick.

Dese nabescreven sinnen up Petri anno 94 schepen gebleven:
Jan van der Elborgh, Arnt Jolinck, Hans Rogge, Bernt Slichkamp, Jorrien Hofsteden, Evert van Hagen, Bernt ten Ham senior, Gerit van Aelten, Reiner van Embrick, Bernt ten Ham, Adam van Wildenrait, Jan Post.

Dese nabeschreven sinnen up Petri ad Catedram anno 1595 schepen gebleven:
Bernt Slichkamp, Johan van den Elborgh, Jorrien Hofsteden, Hans Rogge, Bernt ten Ham junior, Arnt Jolinck, Johan Post, Adam van Wildenrade, Evert van Hagen, Reiner van Embrick, Bernt ten Ham senior.
Dese is upt ny gekaren: Franco van Sweten.
Dese is raidt gebleven: Garrit van Aelten.
Borgemeisteren: Bernt Slichkamp und Bern ten Ham junior.
Dese sinnen kerckmeisteren: Willem van Megen, Garit van Aelten sin hulp.
Rentmeisteren: Johan Rense, Johan Steintiens.
Gasthusmeisteren: Derick in die Kist, Bernt Slichkamp sin hulp.

Dese nabeschreven sinnen Petri ad Catedram dach schepen gebleven anno 1596.
Bernt ten Ham junior, Bernt Slichkamp, Evert van Hagen, Johan van der Elborgh, Hans Rogge, Jorrien Hofstede, Arnt Jolinck, Bernt ten Ham senior, Jan Post, Adam van Wildenrade, Franco van Sweten.

Dese is raidt gebleven: Garrit van Aelten.
Burgermeisteren: Bernt ten Ham, Johan van der Elborch.
Kerkmeisteren: Willem van Megen. Garrit van Aelten.
Rentmeisteren: Johan Steintiens, Gerlich Winter.
Gasthusmeisteren: Derick in die Kist, Slichkamp.

Dese nabeschreven sinnen up Petri ad Catedram anno 1597 schepen gebleven:
Johan van der Elborch, Berent ten Ham junior, Slichkamp, Hans Rogge, Evert van Hagen, Jorrien Hofsteden, Arnt Jolinck, Bernt ten Ham senior, Jan Post, Adam van Wildenrait.
Dese in raedt gebleven: Garrit van Aelten.
Burgermeisteren: Johan van der Elborgh, Hans Rogge.
Rentmeisteren: Gerlich Winter, Paulus Sprinck.
Kerkmeisteren: Willem van Megen, Garrit van Aelten.
Gasthuismeisteren: Derick in de Kist, Slichkamp.

Dese nabeschreven sinnen up Petri ad Catedram 1598 schepen gebleven·
Evert van Hagen, Johan van der Elborgh, Bernt ten Ham, Hans Rogge, Jorrien Hofsteden, Arent Jolinck, Adam van Wildenrait, Johan Post, Bernt ten Ham senior.
Dese nabeschreven is raidt gebleven: Gerrit van Aelten.
Dese nabeschreven sinnen Borgemeisteren: Evert van Hagen und Hans Rogge.
Dese nabeschreven sinnen kerkmeisteren: Willem van Megen, Garrit van Aelten sin hulp.
Dese nabeschreven sinnen gasthusmeisteren: Derick Cantzeler alias Kiste, Bernt Slichkamp sin hulp.

Dese sinnen up Petri ad Catedram a°. 1599 schepen gebleven:
Hans Rogge, Evert van Hagen, Johan van der Elborgh, Jorrien Hofsteden, Arnt Jolinck, Adam van Wildenrade, Bernt ten Ham senior, Jan Post.
Dese sinnen opt nij gekaren:
Derick Cantzler, Willem Rensen.
Dese is raidt gebleven: Gairt van Aelten.
Burgemeisteren: Hans Rogge, Jan van der Elborgh.

Dese sinnen up Petri A°. 1600 schepen gebleven:
Bernt ten Ham, Johan ten Pol, Bernt Slichkamp, Evert van Hagen, Jorrien Hofsteden, Arnt Jolinck, Adam van Wildenrade, Derick Canzler, Jan van Remunde, Willem Hey.
Dese is raidt: Garrit van Aelten.
Burgermeisteren: Jan ten Pol und Adam van Wildenraidt.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram schepen gebleven. Anno 1601.
Adam van Wildenrade, Johan ten Pol, Evert van Hagen, Bernt ten Ham, Jorrien Hofsteden, Arnt Jolinck, Derick Cantzler, Johan van Remunde, Willem Hey.
Burgermeisteren: Adam van Wildenrait, Bernt Slichkamp.
Deze sinnen raidt: Gairt van Aalten, Johan van der Elborch, Hans Rogge, Bernt ten Ham senior, Johan Post.

Dese sinnen op Petri ad Catedram A°. 1602 schepen gebleven:
Bernt Slichkamp, Adam van Wildenraidt, Bernt ten Ham, Johan ten Pol, Jorrien Hofsteden, Arnt Jolinck, Evert van Hagen, Derick Canzeler, Jan van Rormunde, Willem Hay.
Burgermeisteren: Bernt Slichkamp, Jan van Rormunde.
Dese sinnen raidt. Garit van Aelten, Jan van der Elborgh, Hans Rogge, Bernt ten Ham senior, Jan Post.

Dese sinen op Petri ad Catedram anno 1603 schepen gebleven:
Jan van Rumunde, Jan ten Pol, Evert van Hagen, Bernt ten Ham, Derick Canzler, Bernt Slichkamp, Adam van Wildenrade, Willem Hey.
Dese borgermeisteren: Jan van Romunde.
Dese sinnen raidt: Garrit van Aelten, Jan van der Elborgh, Hans Rogge, Bernt ten Ham senior, Jan Post.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram Anno 1604 schepen gebleven:
Jorrien Hofsteden, Jan van Romunde, Bernt Slichkamp, Jan, ten Pol, Bernt ten Ham, Evert van Hagen, Adam van Wildenrait, Willem Hey, Derick Canzeler
Dese Borgermeisteren: Jorrien Hofsteden, Derick Canzeler.
Dese sinnen Raidt: Gerit van Aelten, Jan van der Elborgh, Hans Rogge, Bernt ten Ham senior, Jan Post.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram. Anno 1605 schepen gebleven:
Berent Slichkamp, Derick Canzeler, Evert van Hagen, Adam van Wildenrait, Bernt ten Ham, Jan ten Pol, Jan van Rormunde, Willem Hey.
Dese is rait: Jorrien Hofsteden.
Borgermeisteren: Derick Canzeler, Evert van Hagen.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram 1606 schepenen gebleven:
Evert van Hagen, Jorrien Hofsteden, Bernt ten Ham, Bernt Slichkamp, Adam van Wildenrade, Derick Canzeler, Johan ten Poll, Willem Hey, Johan van Rormunde.
Borgemeisteren: Evert van Hagen, Johan ten Pol.
Rentmeisteren: Garrit Ketlen, Egbert Slichkamp.
Gasthüsmeisteren: Johan van Dillen, Derick Canzeler, sin hulp.
Kerkmeisteren: Johan to Borchen, Willem Hey.
Dese is raidt gekaren: Jorrien Hofsteden.

(*Wordt vervolgd*).

Behoort bij No. 5 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, 7e Jaargang.

CRIELLAERT.

Criellaert.

(Hierbij een plaat).

Het geslacht Criellaert is eene oude regeeringsfamilie uit Woudrichem, alwaar de leden reeds in de zestiende eeuw voorkomen, gelijk blijkt uit de aanwezige kerkregisters dier plaats.

De familienaam wordt afwisselend geschreven Crillarts, Crillaerts, Crillaard, zelfs Kriellaert (1).

Voorts is door onderzoek gebleken dat Godefridus Crillarts, geboren te Zevenbergen in 1611, op 19-jarigen ouderdom als student in de rechten aan de hoogeschool te Leiden werd ingeschreven anno 1630, terwijl Bartholemeus Crillarts, geboren te Geertruidenberg in 1630 op 20-jarigen leeftijd eveneens als student aldaar werd ingeschreven.

I. Steven Criellaert, leefde in de tweede helft van 1500, hij was gehuwd, de naam zijner echtgenoote is bij gemis aan archieven echter tot op heden niet gebleken, wel zijn uit zijn huwelijk twee kinderen bekend:

1°. Adriaan Criellaert, die volgt II.

2°. Steven Criellaert, die volgt II*bis*.

II. Adriaan Criellaert, geboren te Woudrichem in het begin van 1600, was gehuwd met Mayke Claesdochter, uit welken echt de navolgende kinderen werden geboren:

1°. Steven Criellaert, die volgt III.

2°. Claes Criellaert, gedoopt te Woudrichem, huwde aldaar 18 Augustus 1658 met Maria Jansdochter Colgé, jonge dochter van Woudrichem.

3°. Een tweeling Willem en Elisabeth Criellaert, die gedoopt werden te Woudrichem 2 October 1643.

III. Steven Criellaert Adriaenszoon, overleed vóór 1685. Was gehuwd met Cornelia Pellikan, dochter van Bastiaan Pellikan, uit welk huwelijk sproten:

1°. Bastiaan Criellaert, gedoopt te Woudrichem 24 November 1653.

2°. Elisabeth Criellaert, gedoopt te Woudrichem 26 December 1654, bij welken doop IJsbrand van Eyck getuigde. Zij huwde te Woudrichem 9 November 1670 met Gilles van Andel Aertszoon.

3°. Cornelia Criellaert, jong overleden.

4°. Adriaan Criellaert, die volgt IV.

5°. Cornelia Criellaert, geboren te Woudrichem na October 1656.

IV. Adriaan Criellaert, geboren te Woudrichem, huwde te Leidschendam 2 Mei 1683 met Maria van der Meer, geboren te 's-Gravenhage, dochter van Mr. Willem van der Meer, advocaat te 's-Gravenhage en van Margaretha Valensis (2).

Zij zijn de ouders van tien kinderen:

1°. Gerardyna Criellaert, gedoopt te Woudrichem 19 Augustus 1684.

2°. Johanna Criellaert, gedoopt te Woudrichem 20 Januari 1686.

3°. Adriaan Criellaert, gedoopt te Woudrichem 9 Mei 1688, waarbij getuigde zijne tante Cornelia Criellaert. Hij huwde te Woudrichem 16 Juni 1711 met Ida Margaretha Mess, geboren te Rijswijk.

4°. Ezegiel Criellaert, gedoopt te Woudrichem 13 December 1690.

5°. Cornelia Criellaert, gedoopt te Woudrichem, jong overleden.

6°. Cornelis Criellaert, gedoopt te Woudrichem 5 Juni 1696, waarbij getuigde zijne tante Cornelia Criellaert. Hij huwde te Woudrichem 15 Februari 1717 met Catharina van Soest Arendsdochter, weduwe van Hendrik Swartwoud.

7°. Joannis Criellaert, gedoopt te Woudrichem 13 October 1697, waarbij getuigden Johan Boon, Hendrina Crom en zijne tante Cornelia Criellaert.

8°. Geredyna Maria Criellaert, gedoopt te Woudrichem 31 Januari 1700, waarbij getuigde hare tante Cornelia Criellaert.

9°. Joanna Cornelia Criellaert, gedoopt te Woudrichem 2 October 1701, waarbij getuigden Johan Boon en zijne tante Cornelia Criellaert.

10°. Cornelia Criellaert, gedoopt te Woudrichem 16 Mei 1703, waarbij getuigden Bastiaan Pellikan en Cornelia Criellaert.

II*bis*. Steven Criellaert, woonde te Woudrichem, advocaat aldaar, was gehuwd en had de navolgende drie kinderen:

1°. Willem Criellaert Stevenszoon, die volgt III.

2°. Jenneken Stevens Criellaert, leefde nog in 1662. Zij huwde met Jan de Vroe Gilleszoon.

3°. Elisabeth Criellaert Stevensdochter, geboren te Woudrichem en aldaar gehuwd 11 Juni 1645 met Dirk van Balen Janszoon, geb. aldaar.

III. Willem Criellaert Stevenszoon, overleden in 1689, huwde 1° te Woudrichem 6 Juni 1637 met Jacomeyntje van Eyck, geboren aldaar; en 2° met Anna van Houweningen, overleden te Woudrichem 10 December 1686, dochter van Johannes van Houweningen, predikant te Werkendam, en van Beatrix van Houweningen.

Hij verwekte de navolgende kinderen.

Uit het 1ste huwelijk:

1°. Gerrit Criellaert Willemszoon, geboren te Woudrichem, huwde aldaar 15 Mei 1667 met Margaretha van Andel, geboren aldaar.

Uit hunnen echt sproten:

A. Eimert Criellaert, gedoopt te Woudrichem 21 Juli 1669, waarbij getuigden Hendrik van Barnevelt, Marcus Sauvé, Jenneken Jaspers en

(1) Te Dordrecht kwam voorheen een familie Criellaert voor, doch deze voerde als wapen in rood drie zilveren kleine haantjes, of zij van denzelfden stam zijn is niet met zekerheid uit te maken.

(2) Haar broeder Abraham van der Meer was secretaris van Woudrichem, de Hill en van het land van Altena en werd door den stadhouder Willem III aangesteld.

Elisabeth Criellaert. Hij huwde en had o. a. tot zoon:

a. Livinus Criellaert, die te Woudrichem trouwde 12 Juli 1722 met Maria van Rantum en bij haar verwekte:

aa. Eimert Criellaert, die tweemaal huwde;

1° te Woudrichem 16 Mei 1756 met Petronella Ouwerkerk, en

2° eveneens te Woudrichem 10 April 1761 met Anne Maria Criellaert.

Zijne kinderen waren:

aaa. Jenneke Criellaert, overleden te Woudrichem 3 Maart 1764.

bbb. Gijsbert Criellaert, overleden te Woudrichem 16 April 1764.

ccc. Jenneke Criellaert, overleden te Woudrichem 8 Mei 1765.

bb. Jacomijntje Criellaert, gedoopt te Woudrichem 22 Februari 1668, waarbij getuige was Willem Stevenszn. Criellaert.

cc. Jacomina Willemina Criellaert, gedoopt te Woudrichem 27 December 1676, waarbij getuigden Lieven Barnevelt, Christoffel Dynant en Helena Criellaert.

Uit het 2de huwelijk:

2°. Elisabeth Criellaert, gedoopt te Woudrichem 4 September 1644.

3°. Johanna Criellaert, geboren te Woudrichem 27 September 1646, gedoopt 6 October d. a. v., overleden aldaar 13 Maart 1716, huwde er 27 Januari 1669 met Marcus Antonie Sauvé, geboren te Woudrichem 6 Januari 1647, overleden aldaar 15 Januari 1697, was zoon van Daniel Sauvé.

4°. Beatrix Criellaert, geboren te Woudrichem 29 October 1648, gedoopt 1 November d. a. v., huwde aldaar 19 Januari 1670 met Christoffel Dynant, heer van Rijswijk, geboren te Woudrichem 14 Februari 1650, stierf in 1716, was zoon van Christoffel en van Catharina Hendriksdochter van Osch.

5°. Steven Criellaert Willemszn., gedoopt te Woudrichem in 1651 (was dood bij de geboorte van zijn zoon Steven).

Hij huwde te Woudrichem 20 Mei 1674 met Margrieta Fisaine, van Orsoy.

Waaruit:

A. Johanna Criellaert, gedoopt te Woudrichem 13 Januari 1675.

B. Steven Criellaert, gedoopt te Woudrichem 28 Februari 1617, get: Willem Criellaert, Christoffel Dynant en Mayke Fisaine.

6°. Helena Criellaert, gedoopt te Woudrichem 28 Februari 1654, huwde aldaar 23 April 1685 met Steven van den Havick Faesz, nog vermeld in 1688, was weduwnaar van Emmerentia van Balen.

7°. Adriaan Willemszn. Criellaert, die volgt IV.

8°. Pieter van Houweningen Criellaert, gedoopt te Woudrichem 7 September 1659.

9°. Willem Criellaert, gedoopt te Woudrichem 2 Maart 1662, waarbij getuigde Jenneken Stevensdochter Criellaert.

IV. Adriaan Willemszn. Criellaert, gedoopt te Woudrichem 9 Augustus 1656, gehuwd aldaar 3 Maart 1680 met Susanna Dynant, geboren aldaar, was dochter van Christoffel en van Catharina Hendriksdochter van Osch, kleindochter van Christoffel Dynant, die in 1585 burgemeester te Groenlo was.

Uit hunnen echt sproten:

1°. Christoffel Criellaert, gedoopt te Woudrichem 29 September 1680, bij welken doop getuigde Willem Stevenszn. Criellaert, ongehuwd overleden.

2°. Anna Catharina Criellaert, gedoopt te Woudrichem 24 Juli 1683, sterft jong.

3°. Beatrix Criellaert, gedoopt te Woudrichem 13 Augustus 1684, getuigen: van Houweninghen en Beatrix Criellaert. Zij huwde met Gijsmarus de Wit en hertrouwde met Beksteyn.

4°. Johanna Elisabeth Criellaert, gedoopt te Woudrichem 22 September 1686 (get. Lijsbeth Willemsdr. Criellaert), huwde te Woudrichem 26 Mei 1715 met Ambrosius van de Wetering (1).

5°. Willem Criellaert, gedoopt te Woudrichem 15 Januari 1690 (get. Beatrix Criellaert), sterft ongehuwd.

6°. Adriaen Criellaert, gedoopt te Woudrichem 6 April 1692 (get. Helena Criellaert), ongehuwd overleden.

7°. Johannes van Houweningen Criellaert, die volgt V.

8°. Petrus Criellaert, gedoopt te Woudrichem 25 Augustus 1697, get. Steven van den Havick en Helena Criellaert.

9°. Susanna Criellaert, gedoopt te Woudrichem 18 April 1700, leefde nog in 1724 en is ongehuwd overleden.

V. Johannes van Houweningen Criellaert, gedoopt te Woudrichem 24 October 1694, getuigen daarbij waren Pieter van Houweningen Criellaert, Johannes van Houweningen Dynant en Maria van Issel. Hij stierf te Rotterdam en is aldaar begraven 26 Augustus 1762; huwde te Rotterdam 7 November 1723 met Dirkje Brouwer, die aldaar werd geboren 27 Januari 1692 en er 12 September 1761 overleed, dochter van Sirach Brouwer Goossenszn (2).

---

(1) Een andere Elisabeth Criellaert, geboren te Woudrichem, huwde 6 April 1758 met Adriaan Hanedoes, waarvan afstamt de thans nog bestaande familie Hanedoes, heeren van Almkerk.

(2) Deze Sirach Brouwer stamt door de familie van Banken en van Toll weder door van Teylingen uit het grafelijk Huis van Holland.

Uit hunnen echt werden geboren:

1°. Adriaan Criellaert, heer van Walenburg, geboren te Rotterdam 31 Augustus 1724, overleden aldaar 21 December 1791, huwde te Rotterdam 18 Januari 1747 met Catharina van der Aa, geboren in 1716, overleden aldaar 29 Juli 1778, was dochter van Cornelis, afstammeling uit het geslacht Pijnssen van der Aa, en van Barbara Halsbergen.

Slechts één kind werd hun geboren:

Johannes Criellaert, geboren te Rotterdam in 1751, ongehuwd overleden te Rotterdam 19 Februari 1776.

2°. Susanna Criellaert, geboren te Rotterdam 17 Mei 1727, overl. aldaar 17 Juni 1728, en begraven in het graf der familie Brouwer.

3°. Sirach Criellaert, die volgt VI.

VI. Sirach Criellaert, geboren te Rotterdam 1 Juni 1730, overl. aldaar 20 Mei 1809; huwde er 23 November 1752 met Bartha Clara Fenema, geb. te Rotterdam 3 December 1731 en overleden 25 Maart 1812, was dochter van Lambertus en van Cornelia Elisabeth van den Berch.

Zij vierden den 23 November 1802 hun gouden bruiloft (2) en waren de ouders van zeven kinderen.

1°. Eene dochter geboren en overleden 23 Maart 1756.

2°. Een dood geboren zoon 18 Januari 1757.

3°. Theodora Johanna Criellaert, geboren te Rotterdam 7 Februari 1759, overleden aldaar 14 November 1811; huwde er 6 April 1791 met Hermanus Brinkman, geb. te Duisburg 11 October 1755, overleden te Rotterdam 16 Mei 1801, was weduwnaar van Anna Catharina Kleyn en zoon van Johan Brouwer en van Margaretha van der Aa.

Uit dit huwelijk sproten vier kinderen, waarvan door éëne dochter het geslacht Burger en door de andere het geslacht Voet voortleeft.

4°. Lambertus Cornelis Criellaert, geboren te Rotterdam 1 Maart 1761, overl. aldaar 19 Februari 1766.

5°. Catharina Adriana Criellaert, geboren te Rotterdam 29 Mei 1764, overl. te Rotterdam 2 Januari 1796, huwde er 26 Februari 1792 met Willem Wijnaendts, ged. te 's Hertogenbosch 9 Februari 1757, schout en maire van Overschie, overleden te Delft 30 Mei 1839 na hertrouwd te zijn met Catharina Johanna Groen van Prinsterer. Hij werd begraven te Overschie.

Uit het eerste huwelijk twee kinderen, waarvan de zoon het geslacht Wijnaendts heeft voortgezet.

De dochter stierf jong.

De tweeden echt van Willem Wijnaendts werd gezegend met zeven kinderen (2).

(1) Een fraaie gouden penning hierop betrekking hebbende berust bij de familie.

Zij werden beiden op het choor in de Groote-kerk te Rotterdam begraven.

(2) Zie Ch. J. Polvliet, Het geslacht Wijnaendts.

6°. Johannes Elisa Criellaert, die volgt VII.

7°. Lambertus Cornelis Criellaert, geboren te Rotterdam 7 Augustus 1770, overl. aldaar 23 September 1770.

VII. Johannes Elisa Criellaert, geboren te Rotterdam 11 Januari 1766, overleden te Rotterdam 3 April 1840. Huwde er 18 Januari 1790 met Cornelia van der Aa, geboren te Rotterdam 21 April 1767, overleden aldaar 8 Augustus 1821, dochter van Josua en van Sebilla Brinkman.

Zij zijn de ouders van:

1°. Sirach Bartholomeus Criellaert, die volgt VIII.

2°. Josua van der Aa Criellaert, geboren te Rotterdam 8 April 1795, overleden te Rotterdam 13 Januari 1861, gehuwd te Dordrecht 16 September 1813 met Catharina den Bandt, die aldaar werd geboren 24 November 1795, en overleed op den huize «den Tempel» bij Overschie 10 November 1851. Zij was dochter van Johannes en van Cornelia Dorothea van der Leeuw.

Uit hunnen echt:

A. Johannes Elisa van der Aa Criellaert, geboren te Rotterdam 18 November 1815, ongehuwd aldaar overleden 28 Februari 1875.

B. Joannus Carolus van der Aa Criellaert, geboren te Rotterdam 21 Augustus 1817, overleden aldaar 5 September d. a. v.

C. Carel Johannes van der Aa Criellaert, geboren te Rotterdam 10 Juli 1819, overleden aldaar 6 December 1871.

D. Cornelia Criellaert, geboren te Rotterdam 23 November 1821, overleden aldaar 25 Januari 1822.

VIII. Sirach Bartholomeus Criellaert, geboren te Rotterdam 18 November 1790, overleden aldaar 13 Mei 1870, huwde te Deventer 20 September 1813 met Johanna Charlotta Fenema, geboren te Deventer 13 Mei 1794, overleden te Rotterdam 20 Februari 1870, dochter van Lambertus Cornelis en van Johanna le Cavalier.

Hun kinderen zijn:

1°. Cornelia Elisabeth Criellaert, geboren te Rotterdam 18 October 1814, overleden aldaar 27 October 1814.

2°. Johannes Elisa Criellaert, geboren te Rotterdam 1 April 1816.

3°. Johanna Criellaert, geboren te Rotterdam 27 Augustus 1818.

4°. Cornelis Criellaert, die volgt IX.

5°. Cornelia Adriana Henrietta Criellaert, geboren te Rotterdam 23 Maart 1825, overleden aldaar 24 Januari 1872.

6°. Eene dochter, geboren 7 Januari 1829 en begraven 13 Januari daaraanvolgende.

7°. Rudolph Criellaert, geboren te Rotterdam 8 April 1830, overleden aldaar 11 Mei 1830 en begraven 15 Mei d. a. v.

8°. Josua Criellaert, geboren te Rotterdam 19 Juni 1834, overleden aldaar 2 Januari 1837.
9°. Lidia Catharina Maria Criellaert, geboren te Rotterdam 5 Maart 1836, overleden aldaar 24 Augustus 1886.
10°. Rudolphina Criellaert, geboren te Rotterdam 3 September 1838, huwde te Rotterdam 14 Juli 1858 met Jan Willem Christiaan Suermondt, geboren te Rotterdam 3 April 1827, overl. te Ajaccio 4 Juni 1870, was zoon van Evert en van Helena Christiana Suermondt. Uit welk huwelijk werden geboren:
A. Evert Suermondt, geb. 15 November 1859.
B. Sirach Bartholomeus S., geb. 18 Februari 1861, overleden 12 Februari 1866.
C. Helena Christina S., geb. 4 Januari 1863.
D. Johanna Charlotta S., geb. 14 Juli 1864, overleden 8 Januari 1865.
E. Henri S., geb. 14 September 1865.
F. Johanna Charlotta S., geb. 8 April 1868, overleden 14 December 1868.
11°. Catharina Criellaert, geboren te Rotterdam 9 Maart 1842, huwde aldaar 24 Juni 1863 met Jan Wijntjes Tabingh Suermondt, geboren te Rotterdam 1 Augustus 1828, was zoon van Willem Suermondt en van Mary Twiss, waaruit sproten:
A. Johanna Charlotta Tabingh Suermondt, geb. 25 Februari 1867.
B. Willem Tabingh Suermondt, geb. 4 October 1869.
C. Sirach Bartholomeus Tabingh Suermondt, geb. 6 November 1871.
D. Jan Wijntjes Tabingh Suermondt, geb. 17 April 1874.
E. Marinus Tabingh Suermondt, geb. 23 April 1876.
F. Cornelia Adriana Henriëtta Tabing Suermondt, geb. 25 Januari 1880.
G. Catharina Tabingh Suermondt, geb. 11 Augustus 1884.

IX. Cornelis Criellaert, geboren te Rotterdam 8 December 1820, overleden op den huize Wellenstein bij Arnhem 10 Sept. 1888; huwde te Rotterdam 7 September 1853 met Wilhelmina Arnoldina Madry, geboren aldaar 5 Januari 1827, dochter van Pierre Simon en van Catharina Elisabeth Tavenraat.

Zij verwekten de navolgende kinderen:
1°. Sirach Bartholomeus Criellaert, geboren te Rotterdam 9 Juli 1854.
2°. Catharine Elisabeth Criellaert, geboren te Rotterdam 13 Februari 1856.
3°. Johanna Charlotta Criellaert, geboren te Rotterdam 21 Januari 1858.
4°. Elisabeth Antoinetta Criellaert, geboren te Rotterdam 5 October 1860, huwde te Arnhem 12 Mei 1887 met Hajo Albert Sypkens, geboren te Groningen 12 Juni 1858, betaalmeester te Middelburg, zoon van Mr. Hendrik Ludolf Sypkens en van Euclina Regina Spandaw.
5°. Johanna Criellaert, geboren te Rotterdam 4 Augustus 1862.
6°. Wilhelmina Cornelia Criellaert, geboren te Rotterdam 14 November 1865.

Nijmeegsche regeeringsgeslachten.

I. „van Doornick".

Van genoemd geslacht komen onder de schepenen van Nijmegen twee leden voor Conradt en Wilhem van Doornick.

1°. Conraidt van Dairnick (ook Daernic, Dornick, Doirnick, Dornijck en Doornick) wordt onder de schepenen genoemd in de jaren 1530—1536, 1538—1556 en 1560, en was regeerend burgemeester in 1553 en 1555. In laatstgenoemd jaar was hij als zoodanig tegenwoordig bij den troonsafstand van Karel V te Brussel. Het rekenboek van Nijmegen over dat jaar, toen Gaert van Triest Thomaszn. rentmeester was, toch vermeldt «Bernt vursz. geweest mit onsen Burgemr. Conraidt van Doirnyck, Herman van Bonenborch ende mr. Johan Poeijn, secretaris en mit my Reintmr. toe Brussell op die generaell dachfart doe die resignaty van dese Nederlanden van Key. Matt geschieden aen den Conynck van Engelandt syne Matts soen tsamen XVIII daech enz.»

Volgens navolgend vidimus van de magescheid, afkomstig uit het archief der «Ellendige broederschap» te Nijmegen thans op het Gemeentearchief berustend, was hij gehuwd met eene zekere Deelij, wier geslachtsnaam niet vermeld wordt en bij wie hij wel geene kinderen zal hebben nagelaten daar de navolgende erfgenamen vermeld worden.

1°. Jan van Dairnick, priester. 2°. Een zoon, Frans v. D., van Hermen v. D. uit diens eerste huwelijk met Gerriske van Wijenhaven. 3°. Derrisken en Liesbeth v. D. dochters van gend. Hermen v. D. uit diens tweede echt met Anna van Werdenborch en 4°. twee dochters van Gairt Palmertz en diens echtgenoote Deelij van Dairnick.

Wellicht is deze Hermen van Dairnick dezelfde als die in 1489 secretaris van Nijmegen was en kan hij ook de vader van Conradt v. D. geweest zijn, latende deze dus bij zijn overlijden zijn broeders Jan en Frans de kinderen zijner zuster Deelij echtgen. van G. Palmertz en zijne halve zusters Derriske en Liesbeth als erfgenamen achter. In 1555 komt nog in de rubriek «van onser stadscledonge» in gend. rekenboek, Herman

van Doernyck als roeydrager voor. Het hiervoor genoemde stuk luidt als volgt:

Wij Henrick van Genth heer tot Genth ende Arndt Wichers schepen tot Nijmegen tuygen dat wij op huijden Dato van desen enen oepenen volsegelden pargamentz erffmaichgescheidtzbrieff durch den gekaren vrienden, maghen ende gescheidtzluiden als oick den principalen parthijen dairin benoempt staende, besegelt sijnde, gantz alijnck ongecancelliertt ongevicieertt onveraldt ende sunder ennych quat lack, rasuijer vitium quetsongh off suspitieen wesende, gesijhen en de hoeren lesen hebben. Inhaldende dat Prohemium, clansul ende slott van wairde tot wairde als hiernhabeschreven volght. *Prohemium*: Wij meister Stephen Heiden priester, scholaster ende Canonick van Sinte Stevens kerck tott Nijmegen ende pastoer tott Aeferden Marten van Aendelst, Henrick van Beynhem, Arndt Canis Raedtzvrunden, meister Jan then Haeff secret. Jasper van Rantwick, Willem ther Glair, Gaert Vermasen ende Ariaen van Druyten als vrunde maege ende gekaren gescheidtzluiden, in nhaeme ende van wegen der sementlicke erffgenamen salige Conraidtz van Dairnick in synen leven burgemeister der statt Nijmegen ende Deelij echteluiden (der zielen Gott benade) neementlick Heer Jan van Dairnick priester ende Canonick van Sijnte Stephens kerck vursz. ther. eijnre, Frans van Dairnick salige Hermen van Dairnickz soen, dhie verworven ende verkregen hefft bij zalige Gerrisken van Wijenhaven sijn voer echte huijsvrouwe ende Joncker Jan van Boitbergen richter tot Nijmegen in stadt ende van wegen Coen Matt van Hispanien enz. als Hartoegen toe Gelre ende Graven tho Zutphen onsz alre gnedt heren van wegen sijn liefden amptz Momber, Derrisken ende Liesbeth van Dairnicks, Frans van Dairnick vursch. onmundigen susters, die welcke zeliger Hermen vursch. verworven ende verkregen hefft bij Anna van Werdenborch sijn nae echte huissvrouwe ther, anderde Gairtt Palmertz, Grietgen ende Metgen Palmertz, Gaerts vursch dochters, dije hie bij zalige Deelij van Dairnick sijn voer echte huijsvrouwe verworven ende verkregen hefft. In deser saecken ther darde sijden. Doen kondt allen luiden etc.

Clausul. Noch eijn stuck landtz geheiten «die Geerhaldende omtrijnt daerden halven margen landtz. In Nederbuijsch inde schependom vursch gelegen. Ende is vrije, uijtgenomen eenen schildt als die Elendige bruederschap bijnnen der stadt vurschr. Ende noch Johan Verheijen drie phus gulden dair jaerlicx uijt hebben.

Slott. Ende hijermede sullen dije erffgenahmen der drijer parthijen vurs. als van den gantsen versterffnisse ende nagelaten guederen zeliger Conraidtz van Dairnick ende Deelij echte luide vursch im rechter erffmaichscheidynge ende deilonge ganslick mijntlick ende vruntlick myt ende van malckanderen verlossen ende gescheiden wesen ende blijven then ewigen daghen toe soender ennych recht toeseggen off aenspraick die een op ten anderen vuir desselven aelijngen versterfnisse ende guederen will in 't groot off kleijn meer off mijn to hebben off to behalden in ennijgerwiss ende allet vursch soender bedroch arch ende list. In oirkondt ende getuijghnisse der waerheidt deser erffmaechscheidonge, deilenge voirwaerden ende allen puntten vursch soe hebben wij gesementlicke gecaren magen vrienden ende gescheijdzluijden vursch om oere alre ende jegelick er beden ende begherten wille onse segelen aen desen oepenen brieve gehangen. Ende want onse heer Jan ende Frans van Dairnick Joncker Jan van Boitbergen richter van wegen sijn lieffden amptz momber Derrisken ende Lijsbeth van Dairnicks wie vursch Gaert Palmertz ende Grietgen ende Metgen Palmertz dese selve erffmaichscheidonge deilonge, voerwaerden ende aller punten vursch aldus sunderlijnge waell believen ende guetelicken daermede tho vreden sijn.

Soe hebben wij dess om meerre konden ende zekerheidtz wille onse segelen oick mede aen desen brief gehangen.

Geschiedt ende gegeven in den jair ons heren doe men schreeff Duijsent viffhundert ses ende tsestich op ten achtienden dach des maentz Aprilis. Ende want wij schepenen vurgs. desen oepenen pargamentz volsegelden erffmaichgescheidtzbrieff mijt sijn prohemium, clausul ende slott aldus ende woe vursch gesijhen ende hoeren lesen hebben, soe hebben wij schepenen vurgz. des toe oirkonde ende getuijghnisse der waerheijdt onse segelen aen desen oepenen transumpt ofte Vidimusbrieff gehangen.

Gegeven in den jair ons Heren Duijsent viffhundert ende tseventich. Op Vridach des anderen daghes nha onser liever Vrouwendach purificationis.

Met twee afhangende zegels der genoemde schepenen. 1°. van Gent, het bekende wapen en 2° Wichers: een gekanteelde balk en een effen schildhoofd.

Burgemeester Conradt v. Doornick overleed dus voor 18 April 1566 en na het jaar 1560, daar hij in dat jaar nog onder de schepenen voorkomt.

In welke familiebetrekking tot hem stond de latere schepen en burgermeester Jonker Wilhem van Doornick is onzeker. Wellicht stamt deze, als we hier aan dezelfde familie kunnen denken, van een anderen tak van het geslacht af, daar hij in 1576 tot burger van Nijmegen werd aangenomen en er dus wel geen directe voorzaten van hem vroeger in die stad zullen gewoond hebben. In «Liber pacis et nominum ereptorum civium, ab anno 1501 usque ad annum 1600» wordt vermeld «Joncker Wilhem van Doirnick, mit Jan, Mechtelt en de Maria zin E kindere. Anno 1576.» Hij wordt onder

de schepenen vermeld, gedurende de jaren 1586, 1587, 1589, 1590 en 1591 en was in 1589 en 1591 een der regeerende burgemeesteren.

Twee gebeurtenissen uit de geschiedenis van Nijmegen, waarbij hij een zekere rol vervulde, verdienen hier genoemd te worden n.l. de terugkeer der stad onder de Spaansche heerschappij in 1585 en de overgave der vesting in 1591 aan Prins Maurits.

Nadat op 6 Maart 1585 eenige Spaanschgezinden binnen de stad een oploop hadden verwekt en de Staatsche bezetting met hen, die de Gereformeerde geloofsbelijdenis waren toegedaan, de stad was uitgejaagd, keerde Nijmegen onder de heerschappij des konings terug. De katholieke ingezetenen zetten de meerendeels door Jan van Nassau en zijne opvolgers aangestelde magistraatspersonen af en stelden een nieuwen raad aan. Onder die, nu nieuw gekozene schepenen, behoorde ook Willem van Doirnick, die tevens medelid der deputatie was, die spoedig daarop onder leiding van den stadhouder van Gelderland voor den koning, Claude van Barlaijmont, vrijheer van Hautepenne, naar den hertog van Parma vertrok om dezen van wege de burgerij der stad een stuk aantebieden bevattende «19 articulen tot reconciliation ende vereeninge deser stat mijt zijne M^t dienende, waertoe gecommitteert zijn die edele, eerentfeste, wijse ende voersichtighe Joncker Alardt van Bemmel, borghemeister in der tijt, Jonker Willem van Doernik ende Jacob Uwens raetszfrunden, Derick van Haeps ende Willem van Zeller meisteren van St. Niclasghilde, Mr. Otto Hartius ende Mr. Jan van den Haeve secretarius.»

De deputatie vertrok den 3den April 's morgens van Nijmegen tot Helmond, van daar den 4den tot Turnhout en den 5den tot Stabroek in de nabijheid van Antwerpen. Den zesden des namiddags bereikte men Beveren, waar de gezanten op last van den hertog werden onthaald en hen een goed logies werd bezorgd. Den 7den d. a. v., zijnde een Zondag, werden zij tot den hertog toegelaten, die eerst de mis had gehoord. Daar de hertog geen Duitsch of Nederduitsch verstond werd door den raadsvrind Jacob Uwens een Fransche toespraak gehouden, waarop zijn Hoogheid mede in die taal antwoordde; nadat de heer van Hautepenne nog het woord had gevoerd vroeg de hertog: Où est le comte de Nijewenaer? waarop Jonker van Doirnick antwoordde «à Arnhem.»

Nadat men nog eenigen tijd den hertog mededeelingen had gedaan omtrent den stand van zaken vertrok de deputatie weder naar hun quartier, om den dag verder aan een gastmaal door te brengen.

Tot den 18den April zijn de gedeputeerden bij den hertog gebleven om de verschillende artikels van het tractaat te bespreken en vasttestellen. Bij het afscheid sprak de hertog de deputatie in het Italiaansch toe en gaf hun de hand, zeggende «dat sij guet sier sullen maicken malcanderen eijn to drinckende op die gesontheit en de prosperiteit van. Con. Maj^{tt}.

Den 18den April namen de heeren afgevaardigden weder de terugreis aan, rijdende dien dag tot Brussel, den 19den kwam men 's avonds te Namen en den volgenden dag te Luik, waar men een dag stil bleef uithoofde van het Paaschfeest. Den 22sten waren de heeren de gasten van heer Herman van Lijnden op zijn kasteel te Rechem (tusschen Luik en Maastricht) om vervolgens over Maastricht, Hockum, Weert en Middeler naar Nijmegen terugtekeeren, waar zij den 26sten April des avonds aankwamen en waar ongetwijfeld een goeden roemer wijns geledigd werd, als naar gewoonte, op de behouden terugkomst. Het geheele bedrag der onkosten van deze deputatie bedroeg, volgens het rekenboek van 1585, 996 gld. en 5 st. een voor dien tijd niet onaanzienlijk bedrag (Zie, voor meer bijzonderheden hieromtrent; «De terugkeer van Nijmegen onder de gehoorzaamheid des konings van Spanje in 1585» door P. C. G. Guijot, voorkomende in *Nijhoffs Bijdragen voor Vaderl. geschiedenis en oudheidkunde*. Eerste reeks VI r89).

Tot 1591 bleef Nijmegen in Spaansche handen toen bracht Prins Maurits de stad, na voorafgegane belegering, weder aan de Staatsche zijde. In dat jaar was Willem van Doirnick burgemeester. Hij wordt niet genoemd onder de personen, die met den prins over de overgave der vesting in onderhandeling traden, latende zulks over aan zijn ambtgenoot Derk Flemingh en den raatsvrind Ott Pauwels. Den 21sten October ging de stad over en werden de capitulatieartikelen vastgesteld. Bij de onderteekening van het verdrag werd echter een verzuim begaan, dat den magistraat in het volgend jaar aanleiding gaf, de afgetreden burgemeesters te interpelleeren. Het raadsignaat toch van 1 Maart 1592 vermeldt:

«Also die gecommitteerdens eens Eerb. raets ende der Gemijnsluijden op gisteren 't Block (de kast waarin de charters bewaard werden) gevisiteert hebben, en onder anderen daerinne bevonden 't Tractaet van Reductie tusse d'Excell. Graef Maurisse van Nassau in den naem en van wegen die Heren Staten Generael ter eenre ende dese stadt van Nijmegen ter andere sijde in Octobri 1591 lestleden opgericht, onder die blote signature van deselve sijn Excell. sonder met enighe segelingh (als nogtans tot conservatie van de regten, privilegiën sunst strekken tot onderhalt van de woerden desselvige contracts anders wel behoiren) versien oder gewapent te sijn, alles hercomende so men bedengt, durch die versuijmens van de afgesantene Magistraet, doemaels in regierungh, die sulx wel ernstelich hadden behoiren te bevorderen als wesende eene saeke van grooter consequentie, en in toecomende teijden bij den nacomelingen ten ergsten verstaen en geïnterpreteert sal mogen worden enz. enz.»; daarom werden de

afgetreden burgemeesters Jr. Willem van Doornick en Derick Fleminck in de raadsvergadering geroepen en hen aangezegd dat als «hier naemaels ter oorsake hiervan eenighe ongemack ontstondt dan die schult daar van op den voorsz. vorige magistraet gerekent zou werden.» Voorts werd besloten om nog de bezegeling van het tractaat van de Staten generaal te trachten te verkrijgen.

De burgemeester Willem v. D. schijnt òf geene nakomelingen te hebben nagelaten òf zij hebben zich elders gevestigd, tenminsten in de geschiedenis van Nijmegen komen na hem geen leden van het geslacht van Doornick meer voor (1).

(*Wordt vervolgd*).

Nijmegen, Maart 1890.

J. C. F. van der Meer van Kuffeler.

Aanteekeningen uit de trouwregisters te Sluis.

(*Vervolg*).

20 Maart 1760. Johannes Boekaart wedr. van Adriana van Hoeke geb. van Thiel met Johanna Liberel jd. geb. en beyde wonende alhier.

11 Nov. de heer Jacobus Loke Junior jm. geb. en wonende te Groede in den lande van Cadzand met mejuffr. Elisabeth Magdalena Blondeel jd. geb. en wonende alhier.

20 Nov. Johan Joost Kretser wedr. van Catharina Fox met Martina de Rieu wed. van Francis Brus, beyde wonende alhier.

13 Febr. 1761. ondertr. te Nimegen. Leonard Benjamin de Casembroot Emants Lieutenant in het 2de Batt. van Luit. Gen. de Villegas laast in garnizoen alhier met Maria Catharina Kaecks geb. van Nimegen.

13 Febr. ondertr. te Amersfoort. Willem van Schaik jm. dien^de onder Gen. Major Grave van Rechteren in de comp. van Capt. Mijhlberg met Johanna van Eerden wed. van Joris Mark te Amersfoort.

3 Mey Adriaan Moelaart jm. geb. en wonende alhier met Martha Brega jd. geb. te Middelburg in Zeeland wonende alhier.

17 April ondertr. te Helvoetsluijs. Johannis Sommer jm. geb. te Stifolt dien^de in de comp. van de Lieut. Coll. Burmania met Elisabeth Reeder jd. geb. te Swolle, beyde wonende te Helvoetsluijs.

8 Augustus ondertr. Johan Alexander Hazenest jm. geb. te Anspach Luitenant in 't regt. van Gen. Major Deutz thans in garnizoen te Mastricht met Anna Alexandrina Pekkius jd. geb. en wonende alhier (attest om elders te tr.)

1 Sept. Jacob van Douveren wedr. van Anna Crena wonende te Sas van Gent met Maria Faas jd. geb. in Groede wonende alhier.

24 April ondertr. te Helvoetsluijs. Hendrik Hennings dien^de in de comp. van de Major J. F. van de Merwede in het 2de bat. van de Generaal Major Prins van Baden Durlag met Anneke Barentz wed. van Casper Fredriks.

13 Nov. ondertr. te Helvoetsluys. Johannis Pfeiffer jm. geb. te Brommershausen in 't land van Hessen dien^de in de comp. van de Capt. C. Budde met Anna Maggel Barents jd. geb. van Arnhem, laast wonende alhier.

31 Dec. Jan de Jonge wedr. laast van Elisabeth de Vulder met Anna Catharina Willemse wed. van Joseph Wiela.

31 Dec. Jacob Desmons jm. van Maagdenburg in Pruissen met Sara Thoma wed. van Johannis Doelman, beyde wonende alhier.

12 Febr. 1762. Jacob de Jonge jm. geb. van Sluijs met Anna Jacoba Hendriks wed. van Hendrik Nierop (?) wonende alhier.

25 Maart. Thomas Johannes Jansen jm. geb. en wonende alhier met Jacoba van Zeelen mede geb. en wonende alhier.

15 July. Louwerens Verhoeven wedr. van Marietje Broens met Tannetje Bouwens wed. van Jannis Buijsi.

5 Aug. Carel Tak jm. van Middelburg in Vlaanderen met Pieternella Jacoba de Jager jd. in Bewester Eede.

3 Aug. ondertr. te Bergen-op-Zoom. Jacob Mankens ten Have wedr. van Anna Louisa Cristina Pelgrim geb. van Groningen Lieut. in 't regt. Oranje Stad en lande, in garnizoen alhier met Paschina Philippina Aelmans jd. geb. en wonende te Bergen-op-Zoom.

11 Nov. François le Conte wedr. van Marie Johanna Bacon (?) met Marianne Colin wed. van Anthony Roestij, beyde wonende in de polder Bewester Eede.

5 Nov. ondertr. te Leeuwarden. Louis van Monjou Capiteyn Lieutenant en adjudant van het 1ste bat. Oranje Stad en lande in garnizoen alhier met Johanna Maria Courtonne te Leeuwarden.

9 Dec. Jan Hendriks wedr. van Tijsje Janssen dien^de in de comp. van Luit. Coll. Lewe met Anna Maria Doorman van Dendermonde.

27 January 1763. Johannes Baptiste Malbrun jm. geb. van Erden in Brabant met Rosa Viane jd. geb. van Knokke, beyde wonende alhier.

3 Maart. Carel Lippens jm. van Gent met Barbel Theresa Storms jd. van Lapschuure.

24 Mey tr. te St. Anna ter Muyden. Levinus Faber jm. van Middelburg met Anna Lente jd. van Sluijs.

3 Juny attest om buyten te tr. Johan Abraham Herlijn Capiteijn Lieutenant Ingenieur alhier in garnizoen wedr. van Maria Cunegunda Kerkhof met Gertrude Maria Hitvelt jd. geb. en wonende alhier.

7 July attest om te Aardenburg te tr. Johannes van

---

(1) Zijn zegel is afgebeeld in *de Nederl. Leeuw*, 1884 No. 6.

Deinse jm. van Aerdenburg met Johanna Margaretha Willemse jd. van Sluys in Vl., beyde wonende alhier.

1 Sept. Abraham Alewijn jm. geb. te St. Anna ter Muyden met Jannetje Baas laast wed. van Isaac Duijck, beyde wonende alhier.

22 Sept. Willem Visser de Jonge jm. met Pieternella Hartman jd., beyde geb. wonende te Sluijs.

22 Dec. Simon Tomlaer jm. van 't Graafschap Wallensteijn met Catharina Elisabeth Bachina wed. van Pieter Jaspers.

5 January 1764. Adriaan Anthony den Engelsen jm. geb. alhier met Hendrina Geertruyt Koning geb. te Varsseveld in Gelderland.

2 Febr. Abraham Bor jm. van Ochten in Gelderland met Anna Maria Zuijkermans jd. van Philippine, beyde wonende alhier.

15 Maart Johannes de Cloet wedr. van Maria Scheers van St. Anne met Maria van Dale jd. van Sluijs.

6 Mey attest gegeven om elders te tr. Jan Blindenbach jm. geb. van Veurne wonende alhier met Rebecca Pauw jd. geb. in der Groede wonende tot Aardenburgh.

17 Mey. Pieter Wens wedr. van Adriana Hannot wonende tot Ardenburg met Cornelia Dobbelman wed. van Hubert van Strijen, wonende alhier.

15 July attest naar St. Cruys. Hendrik Balthasar Coegele van Dortmont jm. geb. van Vianen met Anna Cornelia Bogaard jd. geb. van Sluijs, beyde wonende alhier.

10 Aug. Nicolaes Paens jm. geb. van Capelle in de Langstraat wonende te Ardenburg met Johanna van de Neste jd. van alhier.

13 Nov. Servaas de Jonge jm. met Maria Cornelia Bondeels jd., beyde geb. en wonende alhier.

4 Mey 1765 attest om elders te tr. Adriaan Rubbens pensionarisland van den Vrije geb. van Sluijs met Elisabeth Ekel geb. van Dunenburg in de Paltz, beyde wonende alhier.

30 Mey. Aarnoud de Muijnk jm. geb. van Biervliet wonende alhier met Marytie Carlier jd. geb. op Zuytzande wonende tot Nieuwvliet.

15 Aug. attest om te Aardenburg te tr. Abraham du Bois wed. van wijlen Elisabeth Smet (?) wonende te Aardenburg met Adriana Duinink jd. wonende alhier.

17 Oct. Joannes Hubertus de Hoek jm. met Joanna van den Broecke jd., beyde wonende in Bewester Eede.

17 Oct. attest om te 's Bosch te tr. Jasper Spikry dien[t] in 't regt. van Coll. Sturler alhier in garnizoen met Anna Huet jd. van 's Hertogenbosch.

22 Nov. attest naar Nimegen. Harduinus Blauw jm. te Nijmegen laast wonende alhier met Antonetta Venbeien jd. te Nijmegen, geb. in Retenburg.

1 Januari 1766 attest om te Aardenburg te tr. Pieter van den Broecke geb. in den Bewester Eede polder wonende te Aardenburg met Magdalena van der Genst geb. op 't Retrenchement wonende in de Isabellepolder.

26 January Joannes Kesteman jm. met Isabella Kerseboom jd., beyde wonende alhier.

15 Juny attest om elders te tr. Leonardus Moelaard wed. van Catharina Mommers met Jannetje Verhegge wed. van Coenraet Daniels, beyde wonende alhier.

15 Juny attest na Veere. Antony Pompe van Meerdervoort jm. van Sluijs in Vl. met Catharina Johanna de Vassy wed. van den heer mr. Anthony Jacob Marinissen.

30 Aug. ondertr. te Deventer Gerrit Temmen dien[de] onder Luit. Generaal Evertsen in de Comp. van Coll. Domis met Aaltje Karseboom jd. te Deventer.

18 Sept. Willem Sax met Maria Herbenet, beyde wonende alhier.

6 Nov. Christiaan Balsiger jm. geb. van Köniz in 't Canton Bern met Maria Fermond jd. geb. en beyde wonende alhier.

15 Feb. 1767. Jan van Iserloo jm. geb. van de Willemstad, commandeur van de timmerlieden onder de comp. artillery van Capt. Creefts met Elisabeth Keller jd. geb. van Brussel, beyde wonende alhier.

21 Maart. Attest om elders te tr. Pieter Verbeet jm. geb. en wonende alhier met Pieternelletje van Ek jd. geb. en wonende te Rotterdam.

12 April. Adriaan Janzen mr. knoopmaker alhier met Catharina van den Broecke wed. wijlen Jan Dyserink laast wonende te Aerdenburg.

7 Mey. Jeremias Wynnt jm. met Sara Schelleman jd. beyde wonende alhier.

14 Mey ondertr. attest om elders te tr. Andries Willems wedr. van Anna van der Kam met Adriana Kersseboom jd. beyde wonende alhier.

7 Juny. Jan Paans wedr. van Johanna Fortenius met Maria van de Putte jd. beyde wonende alhier.

(*Wordt vervolgd*).

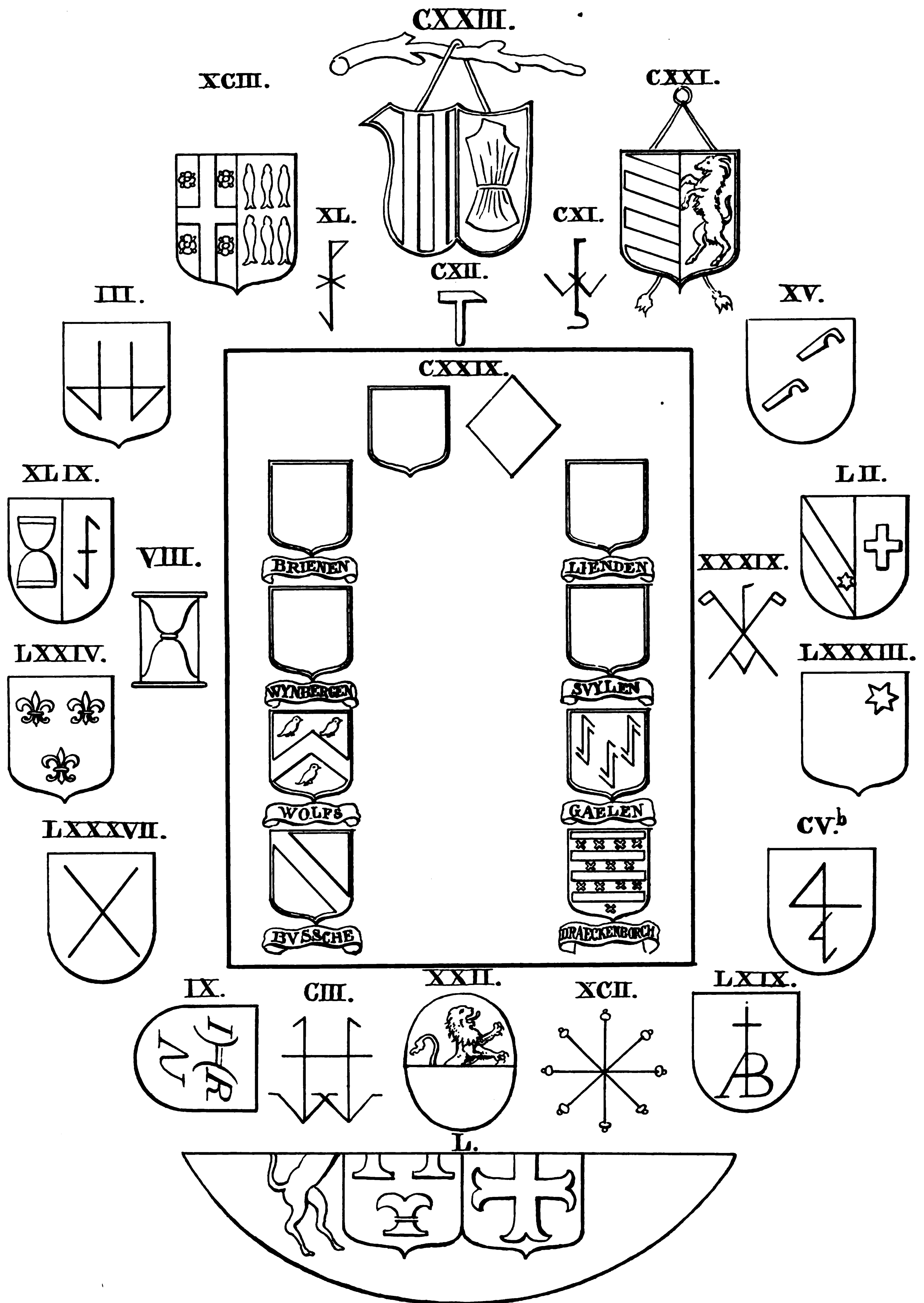
Sluis J. A. DORRENBOOM.

ERRATA op het geslacht Roukens.

Blz.	85	regel	13	van	boven	kolom	*b*	staat	Anthony *lees* Anthonis.
„	86	„	12	„	„	„	*a*	„	Anthony *lees* Anthonis.
„	86	„	25	„	onderen	„	*a*	„	Ernst *lees* Ernest.
„	86	„	24	„	„	„	*a*	„	Anna Maria Roukens *lees* Anna Maria Johanna Roukens.
„	86	„	23	„	„	„	*a*	„	Sterft te Arnhem 29 Juni 1860 *moet vervallen*.
„	86	„	22	„	„	„	*a*	„	Mr. Frederik Willem Reinhard *lees* Mr. Frederik Reinhard.
„	86	„	1	„	boven	„	*b*	„	Ernst *lees* Ernest.
„	86	„	9	„	„	staat			Oettken *lees* Ötken.

Behoort bij No.6 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, 7e jaargang.

Photolithographie van G. J. Thieme te Arnhem.

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

RIJNSBURG.

Begraafboek van 17 Febr. 1806—30 December 1811.
Idem van 1 Maart 1803 tot 20 Nov. 1820.

NB. Personen tot de R. K. godsdienst behoorende en alhier geboren of overleden, werden te **Oegstgeest** gedoopt of begraven, zoodat men de daartoe betrekkelijke registers ter secretarie dier gemeente vindt.

In hoeverre er nog doopregisters werden gehouden door de zoogenaamde collegianten of Rijnsburgers, waarvan men hier een doopfond had, is den burgemeester onbekend.

DE RIJP.

Origineele Lijste van begravenen in de Rijp gehouden door Cornelis Boonacker, secretaris van het gemeentebestuur van gemelde plaatse als hiertoe door het gemelde bestuur speciaal gequalificeert, loopende van 5 Maart 1806 tot 27 Juni 1811, in een deel.

De doopboeken der gereformeerde gemeente aldaar:
Van 29 Aug. 1655 tot 20 November 1816, in 2 banden.

Trouwboek van de gereformeerde gemeente aldaar,
Van 29 April 1663—11 September 1706, 1 deel.
Van 25 September 1706—14 April 1731, in 3 banden.
Van 10 Januari 1745 tot 6 December 1789, 1 deel.
Een begraafregister loopende van af 18 April 1731.
Een register inhoudende:

Naamlijst der gedoopten in de luthersche kerk te de Rijp van 20 Dec. 1780 tot 2 Mei 1824.

Naamlijst der persoonen die in deeze kerk hunne drie zondagsche geboden hebben laaten afkondigen en daarop in den Echten staat bevestigd zijn, van 19 Januari 1783 tot 2 Maart 1823.

Naamlijst der gedoopten in de roomsch-katholieke gemeenten **Graft** en **Noordeinde** van 3 Januari 1771 tot 8 November 1804 en voortgezet na de verplaatsing van de kerk naar de Rijp van 20 November 1804 tot 29 April 1811.

Registers van de collecte der belasting of Import over de begrafenissen tot Rijp loopen van 26 Oct. 1695 tot 31 December 1805, in 9 deelen.

RIJSSEN (Overijssel).

De doopboeken der herv. gemeente loopen van 1643—1812, in 6 banden.

De doopboeken der roomsch-kath. gemeente loopen van 1704—1812, in 3 banden.

Register van ten huwelijk ingeschreven bij de herv. gemeente van 1640—1674.

Trouwboek der herv. gemeente van 1717—1791.
» » » » » 1795—1811.

Register van overledenen te **Rijssen** van 1806—1811, in 2 banden.

RIJSWIJK (Zuid-Holland).

De doopregisters der protestanten loopen van 1650—1812, in 3 banden.

De doopregisters der roomsch-katholieken loopen van 1661—1812, in 2 banden.

De trouwregisters der protestantsche kerk loopen van 1596—1811, in 4 banden.

De trouwregisters der roomsch-katholieken loopen van 1661—1812, in 2 banden.

De trouwregisters der magistraat van Rijswijk loopen van 1661—1811, in 6 banden.

De begraafregisters der protestantsche kerk loopen van 1692—1812, in 11 banden.

Het doodregister der roomsch-katholieken loopt van 1661—1812, in 1 band.

SAMBEEK.

In het gemeente-archief berusten:

De kerkelijke registers der roomsch-katholieken van het jaar 1700 tot 1810.

SAPPEMEER.

In het gemeentehuis alhier berusten:

Van protocollen der hervormde gemeente zijn aanwezig:

Van huwelijken van af 21 Mei 1637 tot 7 Juli 1811.

Van gedoopten van af 14 Mei 1637 tot 8 September 1811.

Van onecht gedoopten van af 24 November 1689 tot 5 Mei 1811.

Van lidmaten van af 26 Mei 1637 tot 13 Mei 1811.

Een register van gecollecteerde gelden bij begravenissen en rekeningen der hervormde diaconie loopt van af 1770 tot 1787.

Een register van het begraven van dooden te Sappemeer loopt van af 1 Januari 1791 tot en met 1811.

Twee doopprotocollen der evangelisch-luthersche gemeente van Sappemeer loopen: van af 20 November 1680 tot Sept. 1811.

Een doopprotocol der roomsch-katholieke gemeente te **Kleinemeer** loopt van af 6 April 1760 tot 23 Augustus 1811.

Een protocol van huwelijken dierzelfde gemeente loopt van af 27 April 1760 tot 4 Ju' 1811.

Bovendien is aanwezig een «niet go lgekeurd» register der geborenen bij de gemeente de doopsgezinden in Sappemeer, begonnen den 16 Februari 1790 tot den 25 Augustus 1815.

SASSENHEIM.

Gereformeerde gemeente:

Doop en trouwboek van 1661—1811, 2 deelen.

Kerkboek van begraven van 1725—1812, 2 deelen.

Roomsch-Katholieke gemeente:
Doop en trouwboek van 1715—1812.
Registers van trouwen voor schepenen.
Een boek over de jaren 1673—1740.
Een bundel » » » 1795—1805.
Een boek » » » 1805—1811.
Register van huwelijks-aangifte en afkondiging voor schepenen.
Een bundel van 1806—1811.
Schepenboek van begraven van 1806—1811.
Ontvangen rechten voor trouwen en begraven door schepenen van 1722—1805, 3 boeken.
Van 1810—1816, een bundel.

SAS VAN GENT.

Eglise réformée:
Doopregisters 1695—1743, 1747—1796.
Huwelijken 1731—1796, in 2 deelen.
Overlijden 16811796, in 5 banden.
Eglise wallone:
Doopregisters 1766—1794;
Huwelijken 1766—1794, in 1 band.
Eglise romaine:
Doopregisters 1709—1796, in 3 deelen.
Huwelijken 1742—1796, in 3 banden.
Overlijden 1748—1796, in 3 banden.

SCHAESBERG.

Alhier aanwezig: Een doop-, huwelijk- en doodenregister der roomsch-katholieken van 1699—1800, in een band.

SCHAGEN.

De doopregisters der gereformeerden loopen van 1627—1812, in 5 banden.
De doopregisters der roomsch-katholieken loopen van 1729—1812, in 3 banden.
De huwelijksregisters der gereformeerden loopen van 1709—1811, in 5 banden.
De huwelijksregisters der roomsch-katholieken loopen van 1733—1812, in 3 banden.
De overlijdensregisters der gereformeerden loopen van 1733—1808, in 5 banden.

SCHALKWIJK.

Op de secretarie van de gemeenten Schalkwijk en **Tull en 't Waal** te Schalkwijk zijn aanwezig:
Aanteekeningen betreffende het doopen, trouwen en overlijden in de roomsch-katholieke gemeente te Schalkwijk (thans burgerlijk ingedeeld bij Schalkwijk **Tull en 't Waal** en **Houten**) van 1728—1811, in 3 banden.
Doopboek van de hervormde gemeente te Schalkwijk 1744—1810.
Aanteekeningen betreffende het in ondertrouw opnemen bij het gerecht te Schalkwijk 1796—1811, 2 banden.
Het huwelijks-register ontbreekt.
Aanteekeningen betreffende het begraven van lijken te Schalkwijk 1746—1803.

SCHAYK.

In het gemeente-archief alhier bevinden zich:
Registers van den pastoor der parochie van Schayk bevattende aanteekeningen van:
Doopboek van 1663—1699; de jaren 1683, 1686, 1688 en 1690 schijnen niet compleet te zijn, terwijl de jaren 1684, 1685 en 1689 geheel ontbreken. In dit register komen ook aanteekeningen van begraven voor over de jaren 1659—1688.
Idem van 1701 tot 18 Juni 1777; begint vervolgens weer den 23 Februari 1780 en loopt tot 11 Januari 1787 (in 1788 staat slechts een aanteekening van doop genoteerd en 1789 ontbreekt); begint dan weer den 3 Augustus 1790 en loopt tot 23 Februari 1797, begint dan eindelijk nog den 24 September 1796 om te eindigen 15 Januari 1811.
Idem van 1731—1787 met eene aanvulling op een afzonderlijk blad op het jaar 1767. In dit register ontbreken de aanteekeningen van 18 Juni 1777 tot 23 Februari 1780.
Idem van 1760—19 Februari 1794.
Idem van September 1796—1813.
Huwelijken van 1731—1775 (de jaren 1776, 1777, 1778 en 1779 ontbreken), begint vervolgens weer in 1780 en loopt tot en met 1782 en begint dan eindelijk weer in 1792 en eindigt met 1796.
Overlijden of begraven van 1732—1796 (1778 ontbreekt).
Deze aanteekeningen van overlijden of begraven zijn vervat bij de huwelijkregisters.
Overlijden of begraafregisters van November 1796 tot en met 1804.
Idem van 1805 tot en met 1810.

SCHEEMDA.

Ter gemeente-secretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:
Scheemda.
Doopregisters van 1641—1811;
Huwelijkregisters van 1641—1811, in 3 banden.
Sterfregisters van 1772—1824, in 2 banden.
Doopregisters van **Nieuw-Scheemda** van 1673—1811;
Huwelijkregisters van » » 1706—1811, beiden in een band.
Doopregisters van **Eexta** van 1676—1811;
Huwelijkregisters van » » 1676—1811;
Sterfteregisters » » » 1806—1811, allen in een band.

Doopregisters van **Westerlee** en **Heiligerlee** van 1669—1811;
Huwelijkregisters van idem van 1701—1811;
Sterfteregisters » » » 1806—1824, ieder in een band.

SCHELLINKHOUT.

Het doopboek der kerke van Schellinkhout (gereformeerde gemeente) loopt:
Van 23 Juli 1792 tot 15 December 1815, 1 deel.
Het doopregister der roomsch-katholieken van Schellinkhout, getrokken uit het origineele van **Wester-Blokker**, loopt van 19 April 1751 tot 2 October 1815, 1 deel.
Het trouwboek der kerke van Schellinkhout loopt van 26 September 1792 tot 31 December 1815, 1 deel.
Een register van aangifte voor trouwen loopt van 20 Januari 1725 tot 12 April 1794 en een van aangifte van overlijden van 7 Januari 1725 tot 4 November 1794, in 1 band.
Een register van aangifte voor trouwen loopt van 11 Januari 1795 tot 7 Januari 1816, en een register van aangifte van overlijden van 11 Maart 1795 tot 2 December 1815, in 1 band.
Een register van huwelijks-afkondiging van 1811, 1812 en 1817.

SCHELLUINEN.

Doop- en trouwboek van 1687 tot en met 1812.

SCHERMERHORN.

Een doopboek loopt van 15 November 1699 tot 23 Maart 1823.
Een doopboek loopende van 26 Augustus 1792 tot 14 November 1813.
Een trouwboek van 3 Mei 1772 tot 12 Mei 1811,
Een trouw- en begrafenisboek loopt: het trouwboek van 18 April 1772 tot 31 December 1773; het begrafenisboek van 14 Januari 1772 tot 28 September 1773.
Een trouw- en begrafenisboek loopt over 1773—1811 in 13 banden.

SCHERPENISSE.

De alhier berustende registers zijn:
De doopregisters der gemengde bevolking loopen van 1601—1814 in 4 banden.
Huwelijksregisters van 1752—1811 in 1 band.
Overlijdens » » 1758—1811 in 1 »
Begraaf » » 1787—1817 in 2 banden.

SCHERPENZEEL.

Doop- en trouwboek der hervormde gemeente loopende van 1610—1810, in vier banden.
Overlijdenregisters niet aanwezig.
Begrafenislijst van 1785—1794; Doodregister van 1806—1811, in één band.

SCHIEBROEK.

De gemeente Schiebroek is kerkelijk ééne gemeente met **Overschie**, zoodat in het gemeente archief van Schiebroek zich geene oude kerkregisters bevinden.

SCHIEDAM.

De doopboeken der hervormden van 1574—1811.
De doop- en trouwboeken der roomsch-katholieken van 1621—1812.
De doop- huwelijks- en begrafenisboeken der bisschoppelijke clerezy van 1675—1811.
Waalsche doop- en trouwboeken van 1686—1811.
Luthersche doop- en trouwboeken van 1757—1811.
Register van ondertrouw van 1610—1811.
Register van huwelijks-afkondiging van 1660—1795.
De waalsche trouwboeken van 1686—1811.
Een luthersch trouwboek van 1761—1811.
Registres pour l'adoption van 1811.
De begrafenisregisters van 4 September 1624 tot 22 Juli 1811.
NB. Hier zijn ook nog kerkregisters aanwezig van **Oud** en **Nieuw Matthenesse, Delfshaven, Overschie, Nieuwland** en de **Kethel**.

SCHIERMONNIKOOG.

Op het gemeentehuis alhier berusten:
Huwelijks-protocollen van 12 Augustus 1779 tot en met 1815.
Aanteekening huwelijk erfheer, 1650 en een idem, later doch zonder datum of jaar.
Doopboek in een band van 1718 tot en met 1743, verder losse bladen doch volledig, tot en met 1816.
Aanteekening geboorten erfheeren 1683 en 1687.
Overlijden, losse bladen 1812, 1814, 1815.

SCHIMMERT. (Limburg).

In het gemeente-archief worden aangetroffen.
Een geboorteregister der roomsch-katholieken van de jaren 1727—1750 in een band.
Een idem van 1750—1797 in een band.
Een overlijdensregister der roomsch-katholieken van 1747—1797 in een deel.

SCHINVELD.

Alhier berust: Roomsch-katholieke huwelijks-registers van 1766—1796, in 2 banden.
Overlijdens-registers van 1714—1796, in 2 banden.
Doop- of geboorte-registers van 1712—1775, in 2 banden.

SCHIPLUIDEN.

Begraafregisters der gereformeerden loopen van 1806—1811.
Begraafregisters loopen van 1753—1793, 1806—1809.
» van **Hodenpijl** loopen van 1753—1791.

Begraafregisters van **Dorp-Ambacht** loopen van 1753—1784.

Begraafregisters van **St. Maartensregt** loopen van 1753—1769, 1777—1791.

Overlijdensregister van Schipluiden loopt van 1806—1811, alles te samen in 2 banden.

Laatstgenoemde 5 registers kunnen gemengde opgaven bevatten van protestanten en roomsch-katholieken of ook van één der beide kerkgenootschappen zijn.

Schipluiden, Hodenpijl, St. Maartensregt.

Geboorte- en huwelijkregister van 1658—1813 in een band en bevat doopregister van hervormden der jaren 1658—1788 en 1790—1813, alsmede doopregister van roomsch-katholieken van 1793—1812, alsmede doopregister der Edel Groot Mogenden 1793—1812.

Het huwelijks-register loopt mede van 1658—1806 (gereformeerden), bovendien komt in dien zelfden band voor een roomsch-katholiek huwelijksregister van 1778—1813.

Aangifte huwelijk van Schipluiden 1753—1760;
» » » **Hodenpijl** 1753—1793;
» » » **Dorp-Ambacht** 1753—1773;
» » » **St. Maartensregt** 1753—1771,
in één band.

Ten laatste nog een band bevattende een roomsch-katholiek doopregister van Schipluiden van 1778—1812 en een gereformeerd doopregister van Schipluiden van 1790—1812.

Meerdere registers heeft de gemeente niet in bezit.

SCHOONDIJKE.

In deze gemeente zijn de navolgende registers:

Geboorteregisters der nederd. hervormde. kerk van 19 October 1740—1799.

Trouwboek idem van 1747—1799.

Sterfteregister idem van 24 Maart 1723—9 December 1796.

SCHOONEBEEK.

Hier is een oud kerkregister aanwezig van de jaren 1685 tot 1812, waarin door voormalige ned. hervormde predikanten aanteekening is gehouden van huwelijksvoltrekking, doopsbediening en overlijden.

SCHOONHOVEN.

Register van doopelingen 1617—1635 in 2 banden.
» » » hervormden 1638—1811, in 3 banden.

Register van doopelingen remonstranten 1700—1811.
» » huwelijken 1590—1811, in 2 banden.
» » geborenen R. Kath. 1784—1811.

Aanteekeningen trouwen en begraven 1735—1806.
» begraven 1806—1811.

SCHOONREWOERD.

De doopregisters der Ned. hervormden loopen van 1673—1812.

De huwelijksregisters der Ned. hervormden loopen van 1673—1738, 1742—2 Juli 1809, 1811.

De begraafregisters der Ned. hervormden loopen van 1729—27 April 1786, 1793—1812.

SCHOORL.

De doopregisters der gereformeerden te Schoorl loopen van Juni 1704 tot November 1809, in 1 band.

De doopregisters der hervormden te **Groet** en **Camp** loopen van 1 Januari 1802 tot 31 December 1810, in 1 band.

De doopregisters der roomsch-kath. te Schoorl loopen van 9 October 1667 tot 29 Augustus 1811, in 1 band.

De trouwregisters der roomsch-katholieken loopen van 1 Januari 1747 tot 6 Januari 1811 in een band.

Een trouwregister van 1750—1792; in datzelfde register staan begrafenisaanteekeningen van 1749—1800.

De overlijdensregisters der roomsch-kath. te Schoorl loopen van 1755 tot 1811, in 1 band.

Een trouwboek van Schoorl en **Camp** van 1802—1811.
» » » » van 1804.

De overlijdensregisters van **Groet** loopen van 1806 tot October 1816, in 1 band.

De aanteekeningen van den ontvang van kosten op het trouwen onder Schoorl en **Camp** loopen van 1750 tot 1807, in 2 banden.

De aanteekeningen van den ontvang van kosten op het begraven onder Schoorl en **Camp** loopen van 1749 tot 1807, in 2 banden.

Ook is nog aanwezig een begrafenisboekje van Schoorl loopende van 1722 tot 1725.

Begraafregisters van 1802—1811 alsmede een klein 8vo. begrafenisboekje van Schoorl van 1722.

Overigens is alles verbrand en zoek geraakt bij de landing der Engelschen en Russen alhier en de oorlog in 1799.

SCHORE.

Alhier is voorhanden het doopboek van af 1715 tot 1811.

Een ondertrouw en trouwboek van 1719 tot 1811.

SCHOTEN.

In het archief alhier bevindt zich:

Doopregister voor de roomsch-katholieke gemeente van Schoten, behoorende tot de roomsch-katholieke gemeente van **Velzen** sedert het jaar 1772.

De laatste doopacte, hierin voorkomende, is van 10 Januari 1812.

SCHOTERLAND.

Hervormde gemeente van **Heerenveen**:

Doopboek van 15 Mei 1643—17 October 1666 copia en van 21 April 1765—15 Maart 1772, en Trouwboek van 9 Januari 1642—29 October 1662 copia, en van 21 April 1765—12 April 1772, in een band.

(*Wordt vervolgd*).

Niet Baster, maar Bastert.

Schrijver dezes acht zich thans gerechtigd — dank zij de gewaardeerde hulp van den WelEd. Geb. Heer P. D. de Vos te Zierikzee, die nauwkeurige nasporingen deed in de authentieke trouw-, doop- en begraafboeken van het archief der stad zijner inwoning — tegen te spreken de schrijfwijze van den naam Baster o. m. van den heer F. Nagtglas in zijn «Job Baster M. D. een geleerde Zeeuw, honderd jaren na zijn sterven herdacht», voorts zooals geschiedt in de biographie van bovengenoemden J. B., van de hand des heeren J. DE KANTER PHILZN., opgenomen in *de Vriend des Vaderlands* 1831 5de deel nº. 11, blz. 125—138 en in J. VAN DER BAAN's «De Zierikzeesche familie Baster» (*Alg. Ned. Familieblad*, VIde jaargang (1889) blz. 3).

Bij vergelijking van de boven geciteerde artikeltjes met hetgeen hier volgen zal, zullen de geachte lezers opmerken, dat genoemde schrijvers eenige namen en jaartallen onjuist plaatsten, die hierbij gerectificeerd worden.

Zeer te betreuren is het zeker, dat in het begin dezer eeuw de begraafboeken van 1576—1695 verloren geraakt zijn, zoodat van sommigen hieronder gemeld, weinig of niets mede te deelen viel.

Waarschijnlijk zijn de Basterts, die in de eerste helft der 17de eeuw te Zierikzee te vinden waren, verhuisd, omdat later van hen geen of weinig sporen gevonden worden. Evenzoo is uit het feit, dat sommiger namen in de begraaf- en trouwboeken voorkomen welke niet in de doopboeken aangetroffen worden, af te leiden, dat van elders Basterts naar Zierikzee kwamen. De veronderstellingen in het stukje van schrijver dezes, voorkomende in het *Alg. Ned. Familieblad*, jaargang VI 1889, blz. 4, zijn thans in zekerheid verkeerd door hetgeen deze nasporingen opgeleverd hebben.

Breukelen. J. J. BASTERT.

I. Isaac Baster (1530), gehuwd met Susanna Manhaven, waaruit:

II. Abraham Baster (1565), gehuwd met Maaike Bruynvisch (dochter van Rochus en van Anna Clerus), uit dit huwelijk o. a.

III. Nicolaas Bastert, landmeter, gehuwd met Catharina Claasdr., uit dit huwelijk 4 kinderen:

1°. Claas Claasse Bastert, die volgt IV.
2°. Pieternella Bastert, gehuwd 1 Januari 1595 met Cornelis Hoffer (zoon van Jacob en Susanna Cornelis).
3°. Adriaan Claasse Bastert, die volgt IV*a*.
4°. Maaike Claasdr. Bastert, gehuwd 25 Mei 1615 met Martinus Bruynvisch, jm. van Bergen-op-Zoom, predikant te Rozendaal.

IV. Claas Claasse Bastert, landmeter, ondertrouwd 26 Sept. 1593 met Hester Rochus, jd. van en te Zierikzee, uit dit huwelijk 6 kinderen:

1°. Catharina, gedoopt 8 Oct. 1595, gehuwd 5 Dec. 1620 met Abraham Macheris, jm. van Middelburg.
2°. Joost, die volgt V.
3°. Neeltje, gedoopt 22 Oct. 1600 (waarschijnlijk jong overleden).
4°. Bastiaantje, gedoopt 30 Juli 1602, gehuwd 19 Juni 1635 met Cornelis Jacobszn. Catte, jm. van Zierikzee.
5°. Neeltje, gedoopt 15 Februari 1604.
6°. Rochus, die volgt V*a*.

IV*a*. Adriaan Claasse Bastert, ondertrouwd *a* 14 Juli 1602 met Geertruida Simonsdr. Coolman, gest. 16 Mei 1603 (dochter van Simon Lievenszn. en van Maria Boeye), *b* 9 Mei 1604 met Leuntghen Lenerts, jd. van Noordgouwe, wonende te Zierikzee, uit dit huwelijk 1 zoon:

1°. Jan, die volgt V*aa*.

en *c*. 19 Januari 1614 met Loontgen Huyge (wed. Cornelis Adriaanszn. Brabander), van Oosterland, uit dit huwelijk 3 kinderen:

1°. Leendert Adriaanszn., die volgt V*aaa*.
2°. Adriaan, die volgt V*bbb*.
3°. Anna, gehuwd 16 Aug. 1637 met Arnaud de Clerck, j.m. van Zierikzee.

V. Joost Bastert, gedoopt 13 December 1598.

V*a*. Rochus Bastert, gedoopt 8 Nov. 1609.

V*aa*. Jan Bastert, gedoopt 15 Febr. 1613.

V*aaa*. Leendert Adriaanszn. Bastert, secretaris en schoolmeester te St. Jansland, gehuwd 16 October 1636 met Maaike Cornelisdr. Lievense, jd. van Zierikzee, uit dit huwelijk o. a. een zoon:

1°. Claas Leendertsz., die volgt VI.

V*bbb*. Adriaan Bastert (1611—1680), chirurgijn, gehuwd 18 Augustus 1637 met Susanna van der Meer, j.d. van Zierikzee. Uit dit huwelijk 11 kinderen:

1°. Abraham, die volgt VI*a*.
2°. Rochus, die volgt VI*b*.
3°. Jacobus, die volgt VIc.
4°. Anna, geb. 1647, begraven 20 Januari 1723 gehuwd *a*. 29 September 1669 met Bastiaan Vogelaar, jm. van Zierikzee. *b*. 6 Mei 1681 met Abraham Verbrugge, jm. van Zierikzee, begraven 21 April 1729.
5°. Adriaan, die volgt VI*d*.
6°. Hester, gedoopt 14 Augustus 1643, overl. 1683, ondertrouwd 9 Februari 1666 met Adriaan Stoel, jm. van Zierikzee, begraven 24 Juli 1697.
7°. Nicolaas, die volgt VI*e*.
8°. Susanna, gedoopt 13 Maart 1653.
9°. Jacob, die volgt VI*f*.
10°. Johannes, die volgt VI*g*.
11°. Catharina, gedoopt 25 April 1660.

VI. Claas Leendertszn. Bastert weduwnaar, onder-

trouwd 31 Mei 1676 met Crijna Jobs, jd. van Brouwershaven. Uit dit huwelijk 2 kinderen:
1°. Lena, gedoopt 3 October 1683.
2°. Cunera, gedoopt 3 Maart 1686.

VI*a*. Abraham Bastert, gedoopt 28 November 1638, gest. 1690, chirurgijn, gehuwd *a* 27 Juni 1662 met Judith van der Hucht, jd. van Zierikzee. Uit dit huwelijk 4 kinderen:
1°. Catharina, gedoopt 17 April 1663.
2°. Antonette, » 27 Nov. 1664.
3°. Susanna, » 21 Nov. 1666.
4°. Jacob, die volgt VII.

b. ondertrouwd 20 December 1671 met Maria Vogelaar, jd. van Vlissingen.

VI*b*. Rochus Bastert, gedoopt 15 Januari 1641, sneuvelde als Staten-kapitein van Zeeland 3 Sept. 1667.

VI*c*. Jacobus (Job) Bastert, chirurgijn en weesmeester, gedoopt 28 April 1642, gest. 9 Maart 1709, gehuwd 15 Juli 1670 met Catharina Boone, begraven 7 Juli 1695. Uit dit huwelijk 11 kinderen:
1°. Cornelia, gedoopt 26 Juli 1671, begraven 6 Febr. 1730, ondertrouwd 14 Mei 1690 met Samuel Gallé jm. van Zierikzee.
2°. Adriaan, gedoopt 9 Sept. 1672, begraven 31 Mei 1695.
3°. Rochus, die volgt VII*a*.
4°. Jacobus, gedoopt 12 Dec. 1675, begraven 2 Nov. 1700.
5°. Susanna, gedoopt 18 Maart 1677.
6°. Jacoba, gedoopt 11 Aug. 1678.
7°. Adriana, gedoopt 10 Febr. 1680, begraven 22 Maart 1735, gehuwd 8 Maart 1714 met Barend Toorn, jm. van Delftshaven.
8°. Maria, gedoopt 30 Juli 1681.
9°. Hendricus, die volgt VII*b*.
10°. Adriaan, die volgt VII*c*.
11°. Jacobus, die volgt VII*d*.

VI*d*. Adriaan Bastert (de jonge), wijnkooper, gedoopt 10 Dec. 1648, begraven 22 Mei 1716, gehuwd *a*. 17 April 1678 met Maria Duyme. Uit dit huwelijk een kind:
1°. Agnieta, gedoopt 9 April 1679.

b. 29 Oct. 1680 met Maria van den Houte, jd. van Zierikzee. Uit dit huwelijk 6 kinderen:
1°. Abraham, die volgt VII*aa*.
2°. Adriaan, die volgt VII*bb*.
3°. Rochus, die volgt VII*cc*.
4°. Maria, gedoopt 16 Juni 1686, begraven 30 Mei 1763, gehuwd 4 Aug. 1709 met François de Vos, weduwnaar van Zierikzee.
5°. Susanna, gedoopt 25 April 1688, gehuwd 17 Juni 1710 met Johannes Oorsen, jm. van Utrecht.
6°. Adriaan, die volgt VII*dd*.

VI*e*. Nicolaas Bastert, apotheker, gedoopt 7 Jan. 1651, gest. 1690, gehuwd 30 April 1675 met Apollonia de Cryger, jd. van Brouwershaven. Uit dit huwelijk 7 kinderen:
1°. Adrianus, gedoopt 21 Maart 1675 (waarschijnlijk jong overleden).
2°. Cornelia, gedoopt 24 Dec. 1676.
3°. Susanna, gedoopt 8 Nov. 1678 (waarschijnlijk jong overleden).
4°. Hobius, gedoopt 5 Dec. 1679 (waarschijnlijk jong overleden).
5°. Hobius, die vòlgt VII^{A}.
6°. Susanna, gedoopt 6 Dec. 1682, gehuwd 7 Dec. 1711 met Hendricus Bastert.
7°. Adriaan, die volgt VII^{B}.

VI*f*. Jacob Bastert, schipper ter koopvaardij, gedoopt in Januari 1655, verdronken, komende van Goes in 1685, gehuwd met Maria Lievens. Uit dit huwelijk 1 kind:
1°. Jacomijntje, gedoopt 21 Dec. 1685, begraven 18 Oct. 1735, gehuwd *a*. 22 Sept. 1709 met Leendert van Almkerk, jm. van Brielle, *b*. 3 Dec. 1730 met Adam Barnaud, weduwnaar uit Frankrijk.

VI*g*. Johannes Bastert, gedoopt 28 Oct. 1657.

VII. Jacob Bastert, gedoopt 14 April 1669, attestatie gegeven om te trouwen 9 Mei 1694 met Cornelia Blaaubeen, jd. van Goes.

VII*a*. Rochus Bastert, gedoopt 10 April 1674.

VII*b*. Hendricus Bastert, med. doct., gedoopt 28 Februari 1683, begr. 26 October 1723, att. gegeven om te trouwen 7 December 1711 met Susanna Bastert (dochter van Nicolaas en Apollonia de Cryger). Uit dit huwelijk 5 kinderen:
1°. Catharina, gedoopt 18 Februari 1714, begraven 8 Maart 1714.
2°. Adriana, gedoopt 16 Juli 1715, begraven 2 Juni 1752, gehuwd 28 Juni 1740 met Gerardus Keetenburg, jm. van Zierikzee.
3°. Catharina, gedoopt 26 Juli 1716, begraven 19 October 1716.
4°. , gedoopt 6 Februari 1718, begraven 1 Juli 1718.
5°. Catharina, gedoopt 31 December 1719.

VII*c*. Adriaan Bastert, gedoopt 13 November 1684.

VII*d*. Jacobus Bastert, gedoopt 17 Maart 1686, gehuwd met Catharina Gallé, begraven 12 Dec. 1714.

VII*aa*. Abraham Bastert, gedoopt 27 Juli 1681, begraven 17 Sept. 1714, gehuwd met Cornelia Jansse de Vos. Uit dit huwelijk 1 kind:
1°. Jacobus, gedoopt 13 Mei 1714.

VII*bb*. Adriaan Bastert, gedoopt 31 Januari 1683.

VII*cc*. Rochus Bastert, med. doct., gedoopt 29 Oct. 1684, begraven 2 Januari 1719.

VII*dd*. Adriaan Bastert, gedoopt 22 Jan. 1690, gehuwd 17 Mei 1721 met Diana Cornelia van der Putte, jd. van Zierikzee.

VII^{A}. Hobius Bastert, gedoopt 17 Juli 1681.

VII^{B}. Adriaan Bastert, gedoopt 8 Juni 1687, gest.

1716, gehuwd 11 April 1708 met Maria van den Houte (dochter van Alfonsus en Lucretia Stamperius). Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1°. Job, die volgt VIII.

2°. Alfonse, die volgt VIII*a*.

3°. Catharina, gedoopt 31 Maart 1715, begraven 13 Juni 1768.

4°. Adriaan (Posthumus), die volgt VIII*b*.

VIII. Job Bastert, gedoopt 5 April 1711 (Vergelijk «een geleerde Zeeuw 100 jaren na zijn sterven herdacht», door F. Nagtglas 1875, en *de Vriend des Vaderlands* 5de deel n°. 11 1831, blz. 125—138 door J. DE KANTER PHILZN.), gest. 6 Maart 1775, gehuwd *a* 14 Nov. 1734 met Jacoba de Kok jd. van Zierikzee, gest. Juni 1737. Uit dit huwelijk geen kinderen, *b*. 12 Juli 1741 met Jacoba Vink. Uit dit huwelijk geen kinderen.

VIII*a*. Alfonse Bastert, notaris, gedoopt 24 Sept. 1713, begraven 19 Nov. 1772, werd, na het oproer te Zierikzee 1747, aangesteld tot lid van het voorloopig bestuur.

VIII*b*. Adriaan (Posthumus) Bastert, gedoopt 24 Dec. 1716.

Nicolaas Bastert, med. doct., baljuw van de 4 Bannen van Duiveland, is geboren te Veere Nov. 1725, overleden 15 Sept. 1766, gehuwd 13 Oct. 1754 met Johanna de Rijke jd. van Zierikzee, gest. 14 April 1805. Uit dit huwelijk 3 kinderen (Zijn huis werd 24 Sept. 1787 geplunderd. Het stond op de noordzijde der Oude Haven rechts naast de kleine kerk).

1°. Apollonia, Jacoba, gedoopt 14 Aug. 1757, begraven 21 Dec. 1761.

2°. Johanna Apollonia, gedoopt 17 Juli 1763, overl. 1841, gehuwd met Johan de Kanter Philzn. (weduwnaar van Anna de Kanter).

3°. Nicolaas Adriaan, gedoopt 8 Oct. 1766.

Joris Baster jm. uit Schotland, gehuwd 7 Juni 1758 met Isabella de Braal jd. van Zierikzee, beide aldaar wonende.

En nu ten slotte nog twee copieën der verschillende grafschriften, voorkomende op de zerken in de kerken te Zierikzee, aangezien het te veel van het geduld der lezers zoude gevergd zijn, ze alle hier weder te geven.

In het dwarsschip der Nieuwe kerk, graf n°. 264.

«Hier leyt begraven dh^r^. doctor Job Baster in sijn «leven weesm^r^. enz., sterft 9 Marty 1709 en Catharina «Baster, kind van d^r^. Hendrik Baster, begraven 8 Marty «1714. Hier leyt begraven juffr. Anna Wintschut in «haar leven huysvrouw van dh^r^. Iman Schuurbeque, «sterft 23 Oct. 1715. Hier leyt begraven Apollonia «Mulock, dochter van dh^r^. Rekenmeester Adriaan «Mulock, gest. 2 Junij 1749, oud 43 j. 4 m. 1 d.»

Tegenover de Metselaarskapel op 't Hooge koor der Nieuwe Kerk, graf n°. 452.

«Hier leit begraven Christina van Axel huisvrouw «van François de Vos, sterft 9 Dec. 1705. Hier leit «begraven François de Vos in zijn leven weesmeester «der stadt Zierikzee, sterft den 20 Decemb^r^. 1727, oudt «54 jaeren, 9 maanden en vier dagen. Hier is begraven «d^r^. Willem François de Vos out sijnde 37 jaren, 11 «maanden en 8 dagen. Obyt den 27 Octob. 1743. «Hier legt begraven juffr. Maria A. Baster wed^e^. dh^r^. «F. de Vos overl. den 23 Mey 1763 oud 76 jaren, 11 «maanden, 9 dagen.»

Voorouders van Scato Gockinga Henry.

In het door BEETS bewerkte *Stamboek der Willingen* komt blz. 31 voor MARIA WALYEN, geboren 1713, dochter van Matthias Walyen en Geesje Schimmelpenning als in 1744 getrouwd met SCATO GOCKINGA HENRY, bij wien zij twee kinderen gewonnen heeft: Aurelia Gesina Henry, geb. October 1744 en Gesina Johanna Henry, geb. October 1746.

De oudste dezer dochters stierf ongehuwd, de tweede trouwde met HENDRIK WILLINK, uit welk huwelijk een zoon Jurriaan en drie dochters Maria Aurelia, Catharina en Gezina Catharina, van welke MARIA AURELIA WILLINK huwde met LAMBERT HOFKES.

Van een harer kleinzoons ontving ik eenige oude familie-aanteekeningen ter inzage, die aantoonen uit wie de voornoemde Scato Gockinga Henry afstamde. Hij was 28 Maart 1725 geboren uit het 21 Mei 1724 te Genderingen voltrokken huwelijk van FREDERIK HENRY predikant te Groenlo en AURELIA GOCKINGA en kleinzoon van Jean Henry en Jeanne le Grand en van Scato Gockinga en Johanna Wertmuelen en alzoo bijna 19 jaar oud, toen hij in Februari 1744 met de 31 jarige Maria Walyen trouwde.

Zijn grootvader van vaderszijde teekende het volgende op: «Dieu a Retiree a soy Jeanne le Grand le 18 Mars «a une heure de matin apres une maladie de cincq jour «apres avoir estée marié avec moij trente noeuf annee «moins 35 jour et agee de 66 ans moins 34 jour. dieu «l'aijant dans son repos celeste lan 1717 enterre a «Emerick le 25 mars. Jean Henry»; waarboven met andere hand geschreven staat: Wanner mijn moeder gestorven is Jeanne le Grand den 18 Mert om een ure des nach 1717 in een ouderdom van 66 mijn 34 dagen, zijnde getrouwt geweest 39 jaer mijn 35.

Van zijn grootvader van moederszijde SCATO GOCKINGA werden mij de volgende eigenhandige aanteekeningen ter hand gesteld:

Anno 1672. Op Hemelsvaerts avont om 9 uir hebbe ick mij an mijn waerde Lief Johanna Wertmuelen verlooft.

Anno 1672. Den 29 Julij ben ick Scato Gockinga met mijn Liefste Johanna Wertmuelen tot Lintel in haer

moeders behuisinghe volgens 's Lants gebruick getrouwt ende de copulatie door de Pastoor Gerardt Brauw.

Anno 1673. Tusschen den 30 en 31 October des nachts om 11 uir is mijn lieve vrou van een jonge dochter door Godes genade verlost, ten huise van haer vrou moeder Etta Rikenna, wonende tot Lintel en is door Anneke Moijstiens en Pietersie Garbrants te doop gehouden ende in de kerck tot Norden door Magister Hoijer gedoopt Sibilla na mijn moeder.

Anno 1675. Des nachts tusschen den 31 October en 1 November tusschen 2 en 3 uir is mijn lieve vrouw Johanna Wertmuelen verlost van een jonge soon en is door mijn schoonmoeder Etta Rikenna te doop gehouden en is van de magister Hoijer in de grote kerck tot Norden gedoopt en na mijn sal. vader Eppo genoemt.

Anno 1676. Tusschen den 9 en 10 October des nachts tusschen 11 en twalf uir is mijn lieve vrouw van een jonghe dochter verlost en door mijn schoonmoeder Etta Rikenna te doop gehouden en door de Magister Hoijer Etta Helena, Etta na mijn vrouwen moeder en Helena na mijn kant, tot Norden in de kerck gedoopt, is geboren tot Lintel.

Anno 1679. Tusschen dinghsdagh en woensdaghen nacht sijnde tusschen de 11 en 12 Februari door Godts segen van een jonghe soon verlost en is door Otto Sonius vrouw en Tattie Koninghs te doop gehouden en door de magister Hoijer tot Norden in de kerck na mijn vrouwen vader genoemt Pieter tot Lintel geboren.

Anno 1681. Den 30 December op een Vriedaghen avont tusschen 6 en 7 uiren is mijn lieve vrouw door Godes rycke segen van een jonghe dochter gelukkigh verlost en is op Niuwjaersdagh Anno 1682 het eerste kint geweest, dat in de Norderkerck op dien dagh is gedoopt door de Magister Hoijer. Suster Meppen die het te doop hielde was bevolen het kint na mijn lieve vrouwe Johanna te laeten doopen. Soo heeft suster Aeltien Meppen uit haer eigen hooft het kint Johanna Alidt doen dopen, doch wil ick niet lijden, dat anders als na mijn vrouw alleen Johanna sal genoemt worden, want onse wille is soo geweest, geboren tot Lintel.

N.B. Anno 1683 den 13 Julij olde stijl is dese onse Johanna tot Lintel in de put gevallen ende door mijn vrouw van onse twede Eppo swaer voets sijnde wonderlijck weer uitgehaelt.

Anno 1683 Den 9 November is mijn lieve vrouwe door Godes rijcke segen van Een jonghe soon op een vriedach tusschen 12 en 1 uir op de namiddach gelukkigh verlost en is op Sondach sijnde de 11 dito van mij selver tot Bargebeur tusschen Norden en Lutsborgh in de gereformeerde kerck te doop gehouden ende is van Pastoor Emme Hengius gedoopt. Eppo, na mijn sal. vader en was 't Euangelium Matthei 22, vers 15.

Godt laet hem tot Sijner Eren, tot sijn eigen saligheijt en onse troost en vreughde opwassen, geboren tot Lintel als wij een etmael niuwe maen hadden gehadt.

Anno 1684 Den 30 November op Sondach morgen omtrent 5 uir is mijn lieve vrouw geluckigh van een jonge dochter door Godes rijke segen verlost en is van mij denselven dito tot Norden in de kerck, op den eersten advendt te doop gehouden en van de magister Haijo Koninck gedoopt en is genoemt na mijn vrouwen moy Aurelia. Godt laetse tot sijner Eer opwassen.

Van deze kinderen trouwden Sibilla met den kapitein Duran, Etta (1) Helena met den luitenant Otto Schrassert uit Harderwijk, uit welk huwelijk: Scato, Charlotte en Johanna Schrassert, Johanna met haren neef den advocaat Peter Kettwig, uit welk huwelijk: Scato en Johanna Ketwich, Aurelia met den predikant Henry voornoemd en Eppo 1°. in 1724 met Clara Wichers, dochter van Wicher Wichers en Agatha Haykens en 2°. met Helena Pyrsema, uit welk tweede huwelijk een zoon Lodewijk Eppo Gockinga.

Scato Gockinga voornoemd was een zoon van Eppo G. en Sibilla Verspeeck (2), kleinzoon van Frederik G. en Lamme Willemine van Rensen en van .... Verspeeck, secretaris in Friesland, en Elisabet Forbes uit Schotland, terwijl Johanna Wertmeulen eene dochter was van Peter Janssen Wertmölen en Etta Rykena, welke laatste geboren is uit het huwelijk van Erhard Luppen, burgemeester te Norden en Folpmet Rykena, dochter van Hajo Rykena, burgemeester te Norden.

Aurelia Luppen, gehuwd met den dijkgraaf Wirsco Louers, moei van Etta Rykena, had met haren man fideicommissaire beschikkingen gemaakt, die aanleiding hebben gegeven tot deze en meerdere geslachtkundige aanteekeningen, waaraan ik nog ontleen dat Etta Rykena drie zusters had, gehuwd met Dr. Bitter; Matth. Wermelskirchen, burgemeester te Norden, en .... Langen, en dat uit haar huwelijk met Peter Wertmölen geboren zijn een zoon Hajo Rykena, die zijn moeders geslachtsnaam bleef voeren en burgemeester te Norden geweest is, en zes dochters: Aeltje W., getrouwd met Dr. Folptetus Meppen, ... W., getrouwd met den kapitein Heinsius, vollen neef van den raadpensionaris Heinsius in den Haag; Aurelia W. getrouwd met den vaandrig Solstra, ..., W., getrouwd met den predikant König, Abbe W. getrouwd met Dr. Petrus Mentetus Kettwig en Johanna W. voornoemd.

Bij deze papieren behooren drie alliantiewapens, zoo van de grootouders van Scato Gockinga, als van hem en zijne vrouw.

Mr. R. E. H.

(1) Getrouwd te St. Anne 17 Febr. 1797 (*Alg. Nederl. fam. blad* VI, blz. 17.)

(2) Uit dit huw. werd eene dochter Sibilla 13 Nov. 1647 te Brazilië gedoopt (*Alg. Nederl. fam. blad* VI, blz. 1.)

Antwoord aan den heer H. J. Koenen.

De heer H. J. Koenen heeft in een der vorige nummers van dit tijdschrift het opgenomen voor de genealogiën uit de zeventiende eeuw, en het mij euvel geduid, dat ik getwijfeld heb aan de echtheid eener bestaande genealogie van de familie Wuytiers.

Mijne ondervinding betrekkelijk geslachtlijsten voor een paar honderd jaren opgemaakt en ook nog wel van lateren tijd, is deze: dat zij geen geloof verdienen, tenzij men haar met oirkonden kan staven. Ik beweer dit van zulke genealogiën in haar geheel genomen, en ik betwist daarmede niet, dat zelfs in zulke onwetenschappelijke kunststukken fragmenten voorkomen van twee, drie, vier generatiën, die op zich zelven juist maar verkeerdelijk tot een geheel zijn zamengevoegd, en die nu als eilandjes van waarheid drijven in een zee van verdichting. De daarbij ontstane hiaten werden nu vaak zoo goed mogelijk aangevuld. Op deze wijze raakten personen van een en denzelfden naam verkeerd geplaatst bij personen wier naam eenige overeenkomst met dien der onderhavige familie had. Ja, zelfs geheel verdichte personen werden er soms tusschen geborduurd.

Als nader bewijs daarvoor kan ik een fraai uitgevoerde behoorlijk beteekende geslachtslijst mijner familie aanvoeren, door een van de Launay's opgemaakt, waarin de oude heeren van Rothem (Rossem) met de heeren van Rode verward worden, waarin verdichte afstammingen en zelfs geheel fictieve alliantiën en personen voorkomen en waarin een beroep wordt gedaan op chronieken wier bestaan niet bekend is.

Voor eenige jaren las ik in dit tijdschrift een merkwaardig betoog van den heer Koenen zelven, waarin hij de bestaande genealogie der familie *Storm van 's Gravesande* op goede gronden bestreed. De heer Koenen, die daar naar het mij voorkwam zoo terecht kritiek toepaste, schijnt thans bekeerd tot eene zoodanige goedgeloovigheid, waarmede men wel iedere genealogie tot voor de middeneeuwen kan ophalen, maar waarmede de wetenschappelijke geslachtsrekenkunde in het geheel niet wordt gebaat. Na de onthullingen betrekkelijk de gebroeders de Launay, is goedgeloovigheid bij beoefenaars van genealogie onvergeeflijk en moet het als regel gelden, die wat beweert moet het bewijzen.

Zoo ver mij bekend, is nu nog niet bewezen, dat de Wuytiers in Brabant, of van waar zij mochten komen (1) van adellijken huize zijn, hetgeen ik echter ook niet meende te betwisten. Wat ik *wel* bestreed is, dat zij gesproten zouden zijn uit het huis Berthout. En dat deed ik op grond 1°. van de hoogst onwaarschijnlijke afleiding van het woord Wuytiers uit het woord Woutersz. 2°. van de kapitale fout in de genealogie, die Dirk Wuytiers, de eerste die te Amsterdam kwam verklaarde tot een zoon van een anderen Dirk, terwijl hij feitelijk volgens autenthieke stukken van 1547—1550 enz. een zoon was van Govert W. 3°. van de tweede kapitale fout waarbij aan Dirk Wuytiers tot echtgenoote eene vrouw wordt gegeven, die zijne schoonmoeder was.

Wanneer de heer Koenen nu vertrouwen kan schenken aan eene genealogie, waarin zulke misslagen zijn aan te wijzen, dan valt er tegen ZEd. niet meer te praten.

Als men nu ziet, dat een perkamenten kwartierstaat, waarin deze fouten mede voorkomen, in 1675 opgemaakt (zoo het heet «dressé sur des preuves») en afgegeven werd door »Roys Héraux et Officiers d'Armes ordinaires de Sa Majesté dans ces Pays-Bas et de Bourgogne" en geteekend te Brussel door Dandelot, Roy d'Armes à titre de Brabant, Tombelle en Flacchio, evenzeer Roy d'armes, dan heeft men, meen ik, recht om tegen het werk van deze in dubbelen zin collega's van de de Launay's te waarschuwen (1).

Evenmin als ik betoogde, dat de Wuytiers van onedelen bloede waren, beweerde ik, dat er geen personen van edelen huize in de regeering van Amsterdam bekend zijn. De Persyn's, en andere familiën door den Heer K. opgenoemd, hebben denkelijk wel tot de adellijke familiën van dien naam behoord, maar opmerkelijk is het, dat zij nooit met een praedicaet genoemd worden, terwijl dit wel het geval was met een bastaard-tak van de Hertogen van Gelder, die in de 16de eeuw hier woonde. De Heer K. zal mij wel willen toegeven, dat het aantal regeeringspersonen, die zulk een adellijk klinkenden naam droegen, in Amsterdam zeer gering was in verhouding tot andere steden.

Verkiest nu de Heer K. een deel dier anonymi, als ik ze zoo eens noemen mag, te verheffen tot den adelstand door ze te verklaren tot jongere zoons van adellijke geslachten, ik laat hem dit genoegen, en ik heb daarmede vrede, zoodra hij de bewijzen overlegt. Een woestenij, waarvan de Heer K. spreekt, wordt onze geschiedenis daarom nog niet, zelfs al bleek het eens dat die regeeringspersonen eenvoudige burgerlui waren, door handel en scheepvaart groot geworden. Er zouden alleen wat meer sprookjes tot het gebied der fabelen verwezen zijn.

De waarschijnlijkheid van de verdichting van den stamboom der Oetgens schijnt de Heer K. zelf reeds in te zien. Wat de stamboom der de Vlamingen betreft, —

(1) De heer jhr. Barchman Wuytiers van Vliet had de beleefdheid mij mede te deelen, dat zijne familiepapieren zeggen, dat de ouders van den eersten Amsterdamschen Wuytiers 20 Juli 1522 te Luik gehuwd zijn. Ik schreef „wellicht uit Zeeland afkomstig" omdat hij daar nog goederen had.

(1) Meer handschriften van deze Heeren kwamen onlangs voor in eene veiling bij Martinus Nijhoff te 's Gravenhage. Het klad voor deze kwartierstaat moet zich daarbij bevonden hebben.

let wel, ik zeg niet adeldom, dit wensch ik even als bij de Wuytiers geheel in 't midden te laten — hoop ik het later te bewijzen.

Daarmede is het mij in 't geheel niet te doen, om «de patriciers als ijdele dwazen aan de kaak te stellen»: maar enkel om ook in de genealogie aan de waarheid hulde te doen, en zoo mogelijk de fictieve mannetjes van het veld onzer geschiedenis der 14de en 15de eeuw weg te nemen, die er uit onwetenheid of kwade trouw door genealogisten en roïs d'armes zijn opgezet. Navorschers van onzen tijd is het overgelaten nieuwe stamboomen te maken en den Heer Koenen het bewijs te geven, dat lieden, van hunnen in Brabant of elders gefabriceerde stamboom, afgesneden, daarom «niet uit de lucht zijn komen vallen». Zelfs al verloren zij daarbij een geleende veer van adeldom, waarmede zij te voren pronkten.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om een onaangename zetfout te verbeteren, waarop Jhr. Mr. H. N. Teding van Berkhout mij opmerkzaam maakte, en die ingeslopen is op blz. 131 van het Amsterd. Jaarboekje 1890. De drie onderste regels moeten tusschen de 12de en 13de regel worden geplaatst. Godefridus Franciscus Cromhout is door deze ongelukkige verplaatsing gemeld als een zoon van Jacob en Catharina Wuytiers. Jacob Cromhout en Catharina Wuytiers zijn kinderloos overleden blijkens acte van scheiding 23 Dec. 1709.

Amsterdam.

A. DE ROEVER Nz.

Geslacht Semeyns.

Testament van Meinert Simonsz. Semeyns te Enkhuizen, een der 3 gebroeders aan wien Prins Willem I in 1577 het zoogenaamde privilegie «Semeyns» heeft verleend, met aanteekening rakende de genealogie «Binkes» voorkomende in het «Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche geslachten».

In den Name onses Heren amen boven. — Inhouden van desen jegenwoordigen instrumente publycq sy eenen yegel. dyet behoort ofte eenichsints aengaet kenlycken ende openbaer dat inden jaere der geboorten desselffs onses Heeren en. salichmakers duysent ses hond.t drye inde eerste indictie opten twintichsten dach Decembris omtrent vyff vuyren naer middaege, regerende de grootmogenste prince duco Rodulpho deur de Godtel. goedertierenheyt de twede roomsche keyser dyer name int XXVI jaere syner electie ter pr.sentie van my Willem Cornelisz int wynhuys openbaer byden hove van hollant geadmitteert not.s en. getuygen hyer onder genomineert gecompareert syn d'eersaemen Meynert Symonsz Symeyns en. geertmoer symonsdr. echteluydens wonachtich binnen der stede Enchuysen beyde gaende staende wel by memorie redenen ende v.stant als vuytwendich scheen en. men anders nyet en cunden bemercken, de welcken ouerdenckende de brosheyt des menschen leuens de sekerheyt des doots en. d'onsekerheyt vand. vuyre vandyen ende begeerende ouersulx te disponeeren by forme van testamente van allen den goederen dyen sy respectiuel. metter doot sullen ontruymen en. nalaten. *Hebben geordonneert genomineert ende geinstitueert ordonneeren nomineeren ende institueeren by desen* elcx andere de lancxstlevende van hen beyden uniuersaele erffgenaeme in allen den goederen dyen d'eerstouerlydende nalaten sal en. gheen vandyen vuytgesondert sulcx dat die lancxstleuende allen dyen goederen vryl. sal mogen v.setten v.coopen en. andersints v.alieneren naer syn ofte haeren eygen goetduncken sonder yemant ter werlt eenige inuentaris daeraff ouerteleueren sonder eenige cautie dyes aengaende te stellen sonder eenige rekeninge bewys ofte reliquae dyes aengaende te doene Behoudel. ende wel v.staende dat de goederen dyen de lancxstleuende sal naelaten soe goet ofte quaet groot ofte cleyn die aldan sullen syn naer t'ouerlyden vand. lancxstleuende sullen gaen erffnen en. succedeeren gelyckel. op haeren kinderen ofte de descendenten vandyen by respresentatie en. in stirpes in des ouerledens plaetse. Mits dat de selve haeren kinderen ofte anderen descendenten by representatie onder malcanderen eerst sullen vergeld. en. v.effenen tgheene d'eene meer als d'ander ten huwel. ofte naer t'huwel. van hen testateurs mach hebben ontfangen, Ende met sodanyge v.gelyckinge de goederen voorts alsdan gelyckel. by representatie ende in stirpes in goeder vruntschappe met malcanderen deelen, Wel v.staende nochtans dat maerten meynertsz haeren soone int minsten vuyt sake van coste synder studeringe geen cortinge ofte inbrenginge sal mogen werden te last geleyt, ende dat daerop int minsten inde deelinge van. goederen geen regard sal werden genomen, Willende ende begeren voorts dat vuytte portie van goederen dyen de twee kinderkens by dirckgen meynerts haeren sa. dr. nagelaeten van hen testateurs t'erffne sullen ontfangen, het joncxste kindeken by Gerrit Westerwolde geprocreert voor vuyt sal genyeten de somme van vyer hondert ca. gul. tot XL grooten vl.s tstuck, omme sunderlinge redenen hen testateurs d.toe mouerende soe sy v.claeren. Dat oock de goederen dyen de voors. twee kinderkins by dirckgen meynerts nagelaeten van hen testateurs t'erffne sullen ontfangen nyet sullen mogen v.vreemden Maer sonder eenige afftreckinge van trebellianicque blyuen erffnen en. succedeeren inne en. aende syde ende bloede van hen testateurs, Gelyck

sy oock *wilden begeerden ende ordonneerden* dat de goederen dyen ryckele meynerts en. fredrickgen meynerts haeren d.rs van hen testateurs t'erffne sullen ontfangen mede nyet sullen mogen v.vreemden maer sonder afftreckinge als voeren blyven erffnen en. succedeeren inne ende aen. syde en. bloede van hen testateurs, willende en. begeeren. vuyterl. dat haeren kinderen ende anderen descendenten hen met vrede en. vruntschappe naer inhouden deser haerder vuyterste wille sullen reguleeren en. haerl. ouders daerinne gehoorsaem syn Nyettemin ofte hyer en tegens ofte tegens eenich punct van dyen werde geopposeert in rechte ofte daer buyten (des God v.hoede) sullen sodanich opposant ofte opposante datel. werden v.steecken en. t'allen tyden v.steecken blyuen van allen t'gheene dyen andersints bouen de *Legitime portie* den seluen naer rechte competeerende tot eeniger tyt soude mogen hebben genooten als alleenl. in dyen geualle ende selue *Legitime portie* en. vordere nyet by desen geinstitueert, Ende sal de vordere portie van opposant ofte opposante blyuen byde lancxstleuen. ende naer desselffs afflyuicheyt by den anderen goetwilligen hen met dese dispositie te vreeden houdende. Alle t'gheene vs. es v.claerden de voorn. testateurs te syn haeren respectiue vuyterste wille en. dispositie testamentaire, Willende en. begeerende dyen volcomen effect te sullen sorteeren hetsy by forme van testamente codicille ghifte ter cause des doots ofte andersints soe die alderbest en. vastelycxt sal mogen subsisteren nyet tegenstaen. eenigen rechten costumen statuten keuren ofte ordonnantie desen eenichsints contrarieerende, reuoceeren. casseerende en. te nyette doende by desen allen alsodaenigen dispositien testamentairen en. codicillairen als sy respectiuel. voor d'acte deses eenichsints mogen hebben gepasseert. Alles sonder arch ofte list. versouckende de voorn. testateurs hyeraff by my not. gemaeckt en. hen geleuert te werden openbaere Acte ofte instrumente een ofte meer in behoorl. forme. Aldus gedaen binnen der vs. stede enchuysen ten huyse vande testateurs aen. bredestraete en. bywesen. d'eersaemen fercke pietersz byerhaler en. Corn. Willemsz. Int wynhuys beyde burgers der seluer stede als getuigen van goeden gelove en, ouer geroupen en. sunderl. gebeden.

W. Cornelisz. intWs: 1603, 20/12 — 16/293.

Op grond van dit testament wordt de boedel later onder de kinderen verdeeld, volgens acte te Enkhuizen den 9 April 1607 gepasseerd voor denzelfden Notaris Willem Cornelisz in't Wynhuys, waarby compareerden:

1 Allert Meinertsz. en 2 Maarten Meinertsz. voor hen zelfs

3 Jan Huygen van Linschoten, als man en voogd van Reinou Meinertsdr.

4 Pouwels Bartsz, als man en voogd van Freekje Meinertsdr.

5 Reiner Fredriksz, als man en voogd van Rykele Meinertsdr.

6 Bart Gerbrandsz. als vader en voogd van de kinderen by Suster Meinertsdr. nagelaten

7 Dirk Riewertsz. als man en voogd van Welmet Simonsdr. en hem sterk makende voor Simon Simonsz. haren broeder

8 De Weesmeesteren der stad Enkhuizen, als in haar lieder protectie hebbende Tryntje Dirksdr. met Gerrit Westerwolt als vader en voogd van Volkert Gerritsz. beide kinderen by Dirkje Meinertsdr. nagelaten

9 Hilbrand Pietersz. de jonge, als voogd van Simon Meinertsz. Semeyns.

Uit een en ander blykt niets van het in de genealogie «Binkes» beweerde huwelyk, waarvan evenmin tot dus verre eenig spoor in de kerkboeken is gevonden.

Is de vrouw die Binke Binkes van Koudum omstreeks 1590 trouwde, werkelyk van de familie Semeyns, dan moet zy tot eenen anderen tak behooren dan den privilegie-tak «Meinert.»

P. J. B.

Fransche Zegelbewaarders.

In 't jaar 558 komt in Frankrijk het eerst de titel van zegelbewaarder voor, gevoerd door Baudin, bisschop van Tours. De titel was oorsponkelijk «referendaris", omdat die persoon belast was met het verzenden van alle brieven van den vorst en er ook voor Hem het zegel aanhechtte. De onder-referendarissen maakten de brieven op, en namen daarvan afschrift.

Langzamerhand werd de naam van deze waardigheid veranderd in dien van «Kanselier", welke betrekking onder Lodewijk VIII (geb. 1187, † 1226), haar hoogsten trap van aanzien bereikte. De toenmalige Kanselier Guérin, die zoo wat alles te zeggen had, vaardigde het besluit uit, dat de connétable, de Kanselier en de andere groot-officieren zitting zouden nemen met de Pairs.

Onder hen, die deze waardigheid tijdens de oude Fransche Koningen bekleedden, trekken eenigen daarom vooral de aandacht, omdat hun namen nog voorkomen.

Het kan misschien zijn nut hebben, enkelen opnieuw aan de vergetelheid te ontrukken.

1. Hugues de Champfleury, Kanunnik van Parijs, vervolgens bisschop van Soissons, een zeer geleerd man, was grootzegelbewaarder onder Lodewijk de Jonge, van 1151—1172.

2. Hugues de Puiseaux of du Puiset, werd Kanselier

in 1180 op den leeftijd van 25 jaar en enkele maanden, hij was een natuurlijke zoon van Hugues, bisschop van Durham neef van Etienne de Blois, graaf van Mortin in Boulogne, later Koning van Engeland.

3. Guérin. Ridder van St. Jan van Jerusalem, werd zegelbewaarder 1202. Bisschop van Senlis 1213, Kanselier 1223. Een eenig man, zoowel in hoedanigheid van Krijgsman, als die van bisschop. Hij bestuurde het rijk onder Philips Augustus, onder Lodewijk VIII, bijgen. de Leeuw, ook tijdens de minderjarigheid van Lodewijk IX.

4. Simon de Brie, zegelbewaarder 1260, wordt in 1260 Kardinaal, en 11 jaar later, Paus, als Martinus IV en † 22 Maart 1285.

5. Pierre Chalons; deken van St. Martin te Tours, was zegelbewaarder 1282.

6. Guillaume de Crespi, deken der St. Aignon te Orleans 1290. Aartsdiaken van Parijs 1291, Kanselier van Philips IV in 1293.

7. Pierre de Mornay, Aartsdiaken van de Kerk te Chartres 1281, Kapelaan des Konings 1286, Bisschop van Orleans 1288; id. van Auxerre 1294, zegelbewaarder en Kanselier van 1304—1306. Hij was afkomstig uit Berry.

8. Etienne de Morray, Kanunnik van Parijs, Auxerre en Soisons, was Kanselier in 1315.

9. Firmin de Coquerel, Deken van de Kerk te Parijs, Kanselier 1347, Bisschop van Noyon in 1348, † 1349.

10. Nicolaas du Bosc of du Bois, Bisschop van Bayeux, president der rekenkamer van Parijs, † 1413.

11. Joan le Clerc, Secretaris des Konings 1374, Kanselier 1420, was tegenwoordig bij de teraardebestelling van Karel VI in 1422, en vroeg om een opvolger in 1425. Hij stierf 1438.

12. Guillaume de Rochefort, Kanselier 12 mei 1483, † 12 Aug. 1492. Hij kwam uit Bourgondië.

13. Guy de Rochefort, Kanselier 9 Juli 1497, † Januari 1527.

14. François Olivier, President van het parlement van Parijs, 1544 en Kanselier van Margaretha van Navarre, zuster van Frans I; zegelbewaarder Februari 1545 en grootkanselier 2 maanden later, † te Amboise Maart 1560. Hij was de zoon van Jacques Olivier, 1° president van Parijs, en kleinzoon van Jacques, geb. te Bourgneuf bij La Rochelle, procureur bij het parlement van Parijs.

15. Merry de Vicq, was zegelbewaarder in 1621. Hij was de broeder van den vermaarden krijgsman Dominicus de Vicq.

16. Louis le Févre de Caumartin; was zegelbewaarder onder Lodewijk VIII en † 21 Januari 1623.

Hij stotterde een weinig, en het kostte den maarschalk de Bassompierre († 1646), zijn vriend, veel moeite, om Lodewijk XIII over te halen, hem tot zegelbewaarder aan te stellen. De Koning zeide: Caumartin stottert en ik ook; en mijn zegelbewaarder moet voor mij het woord voeren; hoe moet dat nu gaan, als hij 66k weder de hulp van een ander noodig heeft?

Bassompierre wist echter den Koning te bepraten, en verzekerde hem, dat Le Févre gedurende alle zendingen indertijd aan hem opgedragen, niet de minste fout had begaan, en men nooit eenige aanmerking op hem had gemaakt. M. G. Wildeman.

Boekbeoordeelingen en Mededeelingen.

Kathechismus der Heraldik, Grundzüge der Wappenkunde von Ed. Freiherrn von Sacken. Leipzig J. J. Weber, prijs *f* 1.20 (verkrijgbaar aan 't archief).

Bovengenoemd (keurig gebonden) werkje geeft ons op zeer duidelijke wijze een goed begrip der wapenkunde in het algemeen, de grondtrekken opgeluisterd door duidelijke gravuren doen ons op degelijke wijze kennis maken met die hoofd-figuren welke het meest in de wapens voorkomen.

Ook wordt men door dit werkje bekend gemaakt met de juiste Duitsche termen voor de heraldische figuren. Voor beoefenaars der wapenkunde is het onzes inziens onontbeerlijk.

De vijftiende jaargang van het *Genealogisches Taschenbuch der Adeligen Häuser* 1890, zag wederom het licht.

De redacteur, de heer Alexander Freiherr von Dachenhausen heeft in dezen jaargang voor het eerst wapens in chromolithographie doen opnemen en wel niet minder dan vijf stuks nl. de wapens der familiën Bachoven von Echt, Freiherren Bachoff von Echt (van Limburgschen oorsprong), van Crollalanza, Reichsritter von Crollalanza en von Weittenhiller, vooral dit laatste is zeer fraai wat stijl aangaat.

De geheele familiegeschiedenissen der bovengenoemde geslachten zijn in dezen jaargang opgenomen en zijn zonder moeite te sparen zoo volledig mogelijk gemaakt.

Ook de overige artikelen getuigen van den onvermoeiden geest en volhardende werkzaamheid van den redacteur.

Eveneens voor practisch nut is gezorgd; het register in elken jaargang te vinden omvat tevens vermelding der artikelen in de vorige jaargangen behandeld, zoodat het zeer gemakkelijk is elke familie onmiddellijk na te slaan.

Aan den wensch van velen zal met den 16e jaargang gevolg gegeven worden Het Taschenbuch wordt alsdan met grooter letter gedrukt en ook in 8° uitgegeven, terwijl ook in dien jaargang meer speciaal Noord-Duitsche familiegeschiedenissen zullen worden opgenomen, zooals in deze hoofdzakelijk Zuid-Duitsche en Oostenrijksche adelsgeslachten behandeld zijn.

Wij hopen dat de redactie nog langen tijd in handen moge blijven van den tegenwoordigen redacteur.

J. v. E.

Grafzerken in de St.-Eusebius- of Groote kerk, het St.-Catharinagasthuis en de St.-Walburgis-kerk te Arnhem.

DOOR

Mrs. J. J. S. baron Sloet en Peter A. N. S. van Meurs.

Den 1en October 1888 werd in de St.-Eusebius- of Groote kerk te Arnhem een aanvang gemaakt met het aanbrengen eener verwarmingsinrichting, die een paar maanden later voltooid werd. Bij die gelegenheid werden de banken en vloer tijdelijk weggenomen en kwamen de daaronder aanwezige zerken bloot, die op de zelfde plaats bleven liggen, hoewel de geheele vloer verlaagd werd. De opschriften werden, met die der grafzerken in de St.-Walburgiskerk, geplaatst in de *Arnhemsche Courant* van 12 Juni 1889, en volgen hier, nog eenigszins vermeerderd, o. a. met de vermelding of afbeelding der wapens en merken en de beschrijving der zerken van het St.-Catharinagasthuis.

Een ongeveer gelijk aantal zerken met opschriften bevindt zich nu nog elders in de Groote kerk, waaronder eenige van priesters, blijkens de op de steenen gehouwen miskelken. Ook zijn er eenige gildeborden en monumenten. Over de laatste en de in de kerk begraven beroemde personen zie men Mr. G. VAN HASSELT, *Kronyk van Arnhem*, voorzoover niet aangehaald door den volgenden schrijver blzn. 301 en 302, en Mr. J. W. STAATS EVERS, *Beschrijving van Arnhem*, blzn. 84 en 85. Uit het daar meegedeelde blijkt, dat er voorheen ook afbeeldingen op glas en wapenborden aanwezig zijn geweest, van welke laatste de wegneming bij publicatie van de provisioneele vertegenwoordigers van 't volk van Gelderland dd. 11 Februari 1795 werd bevolen. Het gemis van deze en van de meeste wapens op de steenen, die ingevolge de verschillende besluiten en aanschrijvingen van 1798 werden afgehouwen, wordt eenigszins vergoed door een op 1 November 1851 door den oud kerkvoogd Visscher Bouricius aan kerkvoogden der Nederduitsch-hervormde gemeente te Arnhem geschonken wapenboek, bevattende met de pen geteekende afbeeldingen van wapens, vroeger op zerken en aan de wanden der Groote kerk te vinden geweest, en grafschriften van deze en de St.-Walburgiskerk, waarschijnlijk door den kerkmeester F. H. van Berck genomen uit een oud, met kleuren uitgedoscht wapenboek, dat vroeger onder de archieven der kerk voorhanden was. De hierin voorkomende grafschriften maakten eenige aanvulling mogelijk van de gedeeltelijk afgesleten opschriften der steenen nr. 146 van de Groote, en nrs. 3, 5 en 6 van de St.-Walburgiskerk.

In een register «Begrafenisquartieren» (nr. 65 der handschriften van de verzameling-Van Spaen in het Archief van den Hoogen Raad van Adel) zijn de hoofd- en kwartierwapens, van verschillende, op onderscheiden plaatsen in Gelderland begraven personen opgenomen, met vermelding van de namen, ambten, sterfdatums enz., en afbeeldingen van een paar lijkstaties. Hieronder komen er ook eenige voor van begravenen in de Groote kerk te Arnhem, doch geen van de hieronder volgende.

Er bestaan vier protocollen der groeven, die door kerkvoogden aan het rijksarchief te Arnhem in bruikleen zijn afgestaan. Hierin staan vermeld de eigenaars tijdens het aanleggen der protocollen en later, met de wijzen van overgang, de betalingen voor het hoogen en zanden en aanbrengen van nommers en letters, enz. Het oudste protocol, omstreeks 1641 aangelegd, bevat op fo. 1—20 vo. het Zuyder- en Noordercruys (nrs. 1—156), op fo. 26—41 het Zuyderperk (nrs. 1—113), op fo. 47—69 het Middelpant (nrs. 1—175), op fo. 74—91 het Noorderpant beginnende van den hoeck van het doctorengestoelt, tot aen het einde van de trapdoor van den torn (nrs. 1—138), op fo. 94—103 het Noorderpant beginnende van den voet van den eersten dorpel (nrs. 1—71), op fo. 105—107 vo. het Oosterpant (nrs. 72—92), op fo. 108—119 het Zuyderpant (nrs. 93—183), op fo. 121—125 vo. het Middelpant (nrs. 1—39) en op fo. 126 eenige groeven in den Binnenthuyn. Het tweede protocol werd in 1765 ten vervolge op het eerste aangelegd. Deze protocollen worden beneden aangehaald onderscheidelijk als Prot. I en Prot. II. Het derde protocol werd in 1782, en het vierde in 1817 aangelegd.

Wanneer de zerken op haar plaats waren blijven liggen, zou men die welke nummers dragen alle in de protocollen kunnen terugvinden.

Bij vergelijking van de plaats waar thans de grafzerken worden gevonden met den onder het kerkbestuur berustenden plattegrond van de ligging der groeven, in 1740 door H. Schreven opgemaakt en in 1757 door W. ten Haegh geschilderd, in verband met den inhoud van genoemde protocollen, blijkt echter, dat vele steenen niet meer op hun oorspronkelijke plaats liggen. Indien dus een zerk enkel een nommer draagt, is niet na te gaan, wie er eigenaars van geweest zijn, behalve wanneer het nommer boven 175 mocht zijn, welke nommers alleen in het Zuyderpant voorkomen (die boven 156 komen reeds in twee, boven 138 in drie afdeelingen voor, enz.), of wanneer het een supplementair nommer mocht zijn, dat slechts een enkele maal voorkomt. Bevindt zich de zerk in een gedeelte der kerk waar de andere daar liggende zerken blijkens de protocollen ook reeds vroeger voorkwamen, zoo bestaat er natuurlijk een vermoeden, dat ook zij tot die afdeeling behoort. Alle steenen b. v. in het Noorder- en Zuiderkruis (hieronder volgende sub nrs. 109—150) die in het 1ste protocol konden gevonden worden komen ook daar voor in de afdeeling Zuyder- en Noordercruys, verscheidene bleven zelfs op juist de zelfde plaats liggen,

b. v. nr. 141, zoodat men gerust zal mogen aannemen, dat de steenen 112, 124, 139 en 140, die enkel nommers te lezen geven, behoord hebben aan hen, die in deze afdeeling van de protocollen te boek staan als eigenaars van de aldus genommerde groeven.

Gemakkelijker wordt het wanneer de zerken behalve cijfers ook één of meer letters, hetzij als oorspronkelijk opschrift of als fragment, bevatten. Het is b. v. niet twijfelachtig, dat de letters L. D. B. op zerk 28 beteekenen Lubbert de Beer. Bij het onder nr. 63 vermelde fragment met het opschrift 84 HD zijn deze letters vermoedelijk een deel van den naam van Hermàn de Goede, die tijdelijk eigenaar van nr. 84 van het 1e Noorderpant was, terwijl van geen der andere nrs. 84 een eigenaar vermeld wordt, wiens naam aan dit opschrift kan beantwoorden. Wanneer er keus tusschen nommers van verschillende afdeelingen bestaat, kan de omstandigheid dat de zerk in een gedeelte ligt, waar de meeste zerken van ouds bleven liggen, weder een aanwijzing opleveren, dat zij ook daartoe behoort. Bij de onder nr. 32 vermelde zerk b. v. kan de letter K in het opschrift K VIII twee beteekenissen hebben, daar de protocollen twee groeven met het cijfer VIII »Duyts getal» (als supplementair nommer tusschen 8 en 9) bevatten, een in het Middelpant, toebehoorende aan de Kerck, en een in het 1e Noorderpant, waarvan een der tijdelijke eigenaars was Gerit Kremer. Vermits echter de nabijgelegen steenen vroeger zoowel als nu in het Middenpand lagen, is waarschijnlijk met K. bedoeld Kerck. Het opschrift 63 B op het onder nr. 75 vermelde fragment laat keus tusschen drie namen; want nr. 63 van het Zuyder- en Noordercruys behoorde een tijd lang aan Wilh. Geurts van Barnevelt, van het Middelpant aan Johan van Bergh en van het 2e Noorderpandt aan Dr. Johan Brantzen. Daar deze steen in het Middenpand ligt en verscheidene der volgende steenen volgens de protocollen daar ook van ouds gelegen hebben, kan men vermoeden dat Johan van Bergh bedoeld is.

Voorzichtigheid is hier intusschen aan te bevelen, want het is zeer wel mogelijk, dat een persoon van een anderen naam dan dien van den eigenaar der groeve (een bloedverwant of vriend) in zijn graf begraven werd: van geen der groeven genommerd 96 werd in de protocollen een eigenaar van den naam Dircksen gevonden, toch werd onder de zerk aldus genummerde zerk nr. 3 iemand die zoo heette begraven.

In den regel was het echter mogelijk, wanneer de steen behalve een nommer een meer of minder volledig opschrift bevatte, te vinden welk nommer van de protocollen bedoeld werd. De bladzijde is dan steeds aangeduid, terwijl, indien er eenige nadere bijzonderheid uit bleek, b. v. wanneer ongeveer de begravene leefde of stierf, of indien een fragmentarisch of uit enkele letters bestaand opschrift eruit kon aangevuld worden, het betreffende gedeelte is afgeschreven.

Wanneer een nommer ontbreekt, is het niet zoo gemakkelijk op te geven, op welke plaats van de protocollen men den steen heeft te zoeken, daar, al vindt men den daarop voorkomenden naam in de protocollen terug (waarvan de bladzijde dan met een vraagteeken wordt vermeld), de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat de genoemde persoon meer dan één groeve bezat of dat hij in die van een ander werd begraven. Een nauwkeurig onderzoek met behulp van den genoemden plattegrond, of de steen nog heden op de oude plaats ligt, zou dan moeten voorafgaan.

De opschriften die nog moeielijkheid opleveren zullen misschien, wanneer zij op fragmenten voorkomen, door andere fragmenten kunnen aangevuld worden, als de nog onbeschreven steenen ook eenmaal mochten opgenomen worden. Van de hier volgende leveren de opschriften op nrs. 23 en 27 samen een goeden zin op, indien men verman als veerman opvat (1). Dat er van geen der nommers 70 in de protocollen een eigenaar Jan Hendriksen van Kerckhoven genoemd wordt, maar wel een Jan Hendrickss Buyck, levert geen bezwaar op, vooreerst omdat, zooals gezegd is, niet alle namen, zelfs al zijn zij van een nommer vergezeld, in de protocollen terug te vinden zijn, en vervolgens omdat het vroeger niet ongewoon was, dat een persoon onder meer dan één naam bekend stond, zoodat met beide namen de zelfde persoon kan bedoeld zijn.

Ook is het niet onmogelijk, dat van elders, b. v. uit particuliere aanteekeningen, in enkele gevallen nog licht zal kunnen verschaft worden. Een voorbeeld hiervan levert een der nog onbeschreven steenen op, die het opschrift draagt 80 I. F., en waaromtrent men bij Staats Evers, *Johannes Fontanus, Arnhem's eerste predikant* enz. (Arnhem 1882), blz. 91, leest: «Eene eenvoudige zerk met de letters J. F., die wij, afgaande op eene reeds in 1624 door Baudartius gedane mededeeling («op deses voortreffelicken Kerckenleeraers Grafsteen en staet als noch gheen ander Epitaphium als J. F.»), onlangs nog in het Noorderpand van de Arnhemsche Eusebiuskerk (nabij den ingang bezijden het orgel) aantroffen (zijn graf was in vergetelheid geraakt), bedekt aldaar Fontanus gebeente.»

Behalve in de kerk werd ook daaromheen begraven; zie Staats Evers, *Beschrijving van Arnhem*, blzn. 82 en 83. Ook het volgende bericht, opgenomen in de *Arnhemsche Courant* van 8 Augustus 1889, heeft hierop betrekking: «Bij het graven in de Pastoorstraat zijn daar een aantal menschenbeenderen gevonden. Vermoedelijk strekte zich tot zoover het kerkhof bij de voormalige [sic] Eusebiuskerk uit. Dat het terrein zou

(1) Onder de personen wier namen en wapens volgens den *Catalogus van het Arnhemsch Museum van Oudheden* op den zich aldaar onder nr. 82 bevindenden zilveren beker van het St.-Eloeysgilde voorkomen, vindt men ook (blz. 37) Cornelis Tonissen Toox, *Verscipper van Amst. op Arnhem.*

behoord hebben aan het St.-Catharinaegasthuis, waarvan de kerk op de plaats van het tegenwoordige Centraalgebouw stond, is minder waarschijnlijk: een gasthuis zal geen eigen kerkhof hebben gehad.»

Van de in 1818 (volgens Is. An. Nijhoff, *Wandelingen in een gedeelte van Gelderland*, 3e druk, 1824, blz. 33) of 1817 (volgens Staats Evers, *Beschrijving van Arnhem*, blz. 96) afgebroken St.-Janskerk, waarin ook begraven werd (1), zijn, zoover ons bekend is, geen zerken of beschrijving der opschriften bewaard gebleven. Ook het daaraan grenzende terrein strekte vele jaren tot begraafplaats.

In de St.-Walburgiskerk zijn slechts weinig grafsteenen te vinden, die hieronder beschreven zijn. Het terrein om de kerk diende mede tot begraafplaats.

In de Minderbroederen- of Broerenkerk, die in September 1805 werd gesloopt, bevonden zich vele grafsteenen. Toen in den zomer van 1671 de kerk, die in den voorafgeganen winter en voorjaar veel van het hooge water had geleden, werd hersteld, lieten de kerkmeesters Osewolt Wijnen, burgerhopman, en Arnoldt Tulleken, Medecinae Doctor, de zerken nommeren en verzamelden de opschriften, benevens losse schetsen van de wapens, achterin het 1e protocol der groeven van de St.-Eusebiuskerk, waar ze nog voorkomen. Wat er bij het afbreken met de steenen geschiedde, is ons onbekend. Ook nabij deze kerk werd begraven; een verbouwing bij het nabijgelegen koffiehuis De Harmonie voor eenige jaren bracht nog een aantal menschenbeenderen te voorschijn.

Eenige voorname personen werden ter aarde besteld in het St.-Catharinagasthuis op de Beek. Hun grafsteenen ontkwamen in 1798 aan het lot van die in de St.-Eusebiuskerk, wat betreft het afhakken der wapens. Toen in 1860 de oude kloostergebouwen werden weggeruimd en nieuwe gebouwen benevens de tuin van de Walsche kerk en de Gasthuisstraat in de plaats kwamen, werden acht zerken uit de gangen om de waarde van den steen door kerkvoogden der Hervormde gemeente aangekocht en naar de St.-Eusebiuskerk gebracht, waarin zij eenigen tijd later bij de andere in den vloer werden gevoegd (2). Dit geval, evenals het na te melden overbrengen van een steen uit Mariëndaal naar Velp, bewijst zeker, dat men niet altijd uit de aanwezigheid van een grafsteen kan besluiten, dat het gebeente van den begravene daar rust, nog afgezien van de omstandigheid dat de steenen binnen de muren van het gebouw zelf, zooals in de St.-Eusebius- en ook in de St.-Walburgiskerk, kunnen verlegd zijn. De bedoelde steenen zijn hieronder beschreven. Het verdient opmerking, dat de magistraat van Arnhem in 1622 besloot om bij groote sterfte de dooden van het St.-Catharinagasthuis ook op het St.-Walburgkerkhof te doen begraven.

(1) Zie b. v. de geslachtlijst Gaymans in het *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche familiën* van A. A. Vorsterman van Oyen.

(2) Volgens herinnering van den tegenwoordigen koster dier kerk, die de zerken aanwees.

Ook in of bij de Arnhemsche kloosters werd begraven. In het Karthuizer klooster Monnikhuizen, dat zijn aanwezen verschuldigd was aan graaf Reinald II, werden van de latere regeerders begraven hertog Willem van Gulik, zijn gemalin Catharina van Beieren en zijn broeder hertog Reinald IV met zijn schild en helm «als wezende de laetste Heer van Gelder uit het bloed van Nassouw» (1). Van hertog Karel van Egmond, wiens lichaam in de Groote en hart in de Broerenkerk werden bijgezet, werden de ingewanden mede in dit klooster begraven. Ook Claess van Rhemen, die in den zomer van 1467 op jeugdigen leeftijd (2) te Rosendaal verdronk, werd te dezer plaatse ter aarde besteld (3). Dicht bij de tegenwoordige woning Monnikenhuizen ligt nog de grafsteen van heer Arent van Middachten, heer van Middachten, raad en maarschalk van hertog Arnold, en zijn vrouw Belia van Wilp, vrouw van Wilp en Rozande († 6 Mei 1505 eenige jaren na haar gemaal) met hun wapens (4). Overigens werden de steenen der kloostergebouwen bij het afbreken in het laatste gedeelte der 16e eeuw gebezigd tot herstel der stadsvestingwerken en andere einden (5).

Het klooster Mariëndaal, dat omstreeks het jaar 1392 door Wijnand van Arnhem en Arent van den Gruythuys, op een stuk grond aan den eerste toebehoorende, was gesticht, werd, zooals om die reden niet vreemd is, door eenige van Wijnands nakomelingen tot laatste rustplaats gekozen. Hij zelf stierf op Mei-avond 1433 volgens een, van 1328 tot 1721 (toen het geslacht uitstierf) loopende, manuscript-geslachtlijst van Arnhem (afschrift) op de Openbare Bibliotheek te Arnhem (nr. 351 van den catalogus), die er bijvoegt: *zijn zerk ligt te Velp*; misschien werd zij daarheen, evenals die van zijn zoon, uit Mariëndaal vervoerd. Deze zoon (bij Udela van den Gruythuys Arntsdochter), Gerrit van Arnhem, schepen van Arnhem in 1429 en 1430, stierf 12 April 1436 en werd *begraven onder een zerk te Mariëndael, welke nu te Velp ligt*, volgens genoemde geslachtlijst. Niet onwaarschijnlijk geschiedde deze overbrenging door zijn nazaten, toen het klooster, ook in het laatst der 16e eeuw, werd afgebroken en de afbraak meest tot reparatie der putten te Arnhem gebruikt (6). Gerrit van Arnhem

(1) Arend van Slichtenhorst, *XIV boeken van de Geldersse geschiedenissen*, VIIIe boek, blz. 193. Joh. Is. Pontanus, *Historiae Gelricae libri XIV*, blz. 415, vermeldt het als een gerucht.

(2) Zijn ouders, Hendrick van Rhemen, heer van Travenhorst en Polwick, en diens eerste vrouw Dymberch van Bele, waren in 1438 gehuwd.

(3) Geslachtlijst Van Rhemen, voorkomende in een handschrift op De Geldersche Toren, getiteld *Liber genealogiarum in fol., lib. I. M. S. Theodorici a Rhemen*, blz. 20.

(4) *Geldersche Volksalmanak* 1875, blzn. 187 en 188.

(5) Nijhoff, a. w., blz. 100.

(6) Van Hasselt, a. w., blz. 233.

had bij Cunegonda van Kuinre, met wie hij in 1442 was gehuwd, een zoon Wijnand van Arnhem, ridder van Jeruzalem, eveneens schepen te Arnhem, in 1459 en 1462, en burgemeester in 1475, die in 1486 overleed; *zijn zerk met zijne en zijns vrouws kwartieren ligt te Arnhem* voegt bovengemelde geslachtlijst er bij. Zijn zoon bij Sophia van Rechteren en Voorst († 1506 (1)), Johan van Arnhem tot Kernhem, schout van Gelre 1505, 1515, die op St.-Levinsdag (12 December) 1531 overleed, werd weder *begraven te Mariëndaal, maar zijne en zijns vrouws* (2) *zerken liggen te Eeden, ieder met* 4 *kwartieren* volgens meergenoemde geslachtlijst Van Arnhem. Hier is dus een bewijs (wanneer althans de steenen weder niet overgebracht werden), dat sommige personen op een andere plaats ter aarde zijn besteld, dan waar hun grafsteen ligt.

Een voorbeeld hiervan levert ook op de beneden onder nr. 131 der St.-Eusebiuskerk voorkomende zerk van Henrick van Brienen tot Mussenberg en zijn vrouw Beatrix van Lynden, indien althans juist is, wat D'Ablaing van Giessenburg (3) opgeeft, dat zij te Wiel begraven werd. Het verdient opmerking, dat het opschrift dan ook niet luidt *hier ligt begraven*, maar *int iaer onses heeren* enz. *sterff*. Misschien heeft men ook in andere gevallen, wanneer dit of een dergelijk opschrift is gekozen, te denken aan een gedachtenissteen, en niet aan een eigenlijken grafsteen.

Onzekerheid, of de op een grafsteen vermelde persoon daaronder inderdaad begraven is, bestaat ook (indien geen andere gegevens ten dienste staan), ingeval de sterfdatum oningevuld is gelaten. Zulke onvolledige opschriften, die dikwijls worden aangetroffen, vindt men ook op de steenen 37, 56, 69, 129 en 132 van de St.-Eusebiuskerk, en 5 van het St.-Catharinagasthuis, en werden bij het leven van den persoon, op wien zij betrekking hebben en wiens wensch het was onder de betreffende zerk begraven te worden, gemaakt.

Op het tegenwoordige landgoed Mariëndaal liggen nog een paar grafsteenen, waarvan een beschrijving voorkomt in den Gelderschen Volksalmanak voor 1840, blzn. 162—165. Dicht bij het aangrenzende landgoed Den Brink, vroeger een aanhoorigheid van Mariëndaal, op den hoek van den Utrechtschen straatweg en den particulieren weg naar De Klingelbeek bevindt zich een steenen grafkruis van 1570 van onbekenden oorsprong, dat de stof leverde voor een romantisch verhaal met afbeelding in genoemden almanak voor 1857, blz. 203—229.

(1) Mr. W. J. baron D'ABLAING VAN GIESSENBURG, *De Ridderschap van Veluwe*, blz. 10 enz., heeft 1509.

(2) Deze vrouw, Alijd van Bemmel, vrouw van Kernhem, met wie hij in 1486 getrouwd was, stierf in 1548. D'ABLAING VAN GIESSENBURG, a. w., blz. 10 enz., heeft abusievelijk 1543: in 1545 had zij, als weduwe, met haar zoons Zeger, Albert en Joseph van Arnhem nog een proces voor het gericht van Ede (*Landdagsreces.*)

(3) A. w., blz. 152.

De opschriften zijn soms in Gothische typen, b. v. op de steenen 78, 118, 126, 134, 141, 142, 143 der St.-Eusebiuskerk, enz. Zij zijn somtijds op den rand geplaatst, b.v. op 1—3 en 6—8 van het St.-Catharinagasthuis, of deels op den rand, deels midden op den steen, als op 118 van de St-Eusebiuskerk. Waar een gedeelte onleesbaar was, zijn enkele malen ter wille der duidelijkheid tusschen haakjes ...... of de ontbrekende letters, als die met zekerheid waren op te geven, geplaatst.

St.-Eusebius- of Groote Kerk.

De opneming geschiedde in het middenpand (nrs. 1—106) van W. naar O., bij rijen telkens van rechts beginnende; in het kruispand (nrs. 107—150) van N. naar Z., ook bij rijen van rechts beginnende.

Achterste gedeelte van rechts af. — **Aanmerkingen omtrent de zerken.**

1.

72

(Afgehakt wapen.)

Jacob . ter . Maet.

Prot. I, f. 56: 1676 den 10 october heeft Anna Maria ter Maet desse groeve no. 72 verkoft.

2.

51

(Afgehakt wapen.)

A° 1636 dē 27 september
is indē heere gervst
dē . E iohā morleth

Prot. I, f. 80 v.: Jan Marlet organist.

3.

96

(Afb. nr. III.)

sebes . dircksen (1)

---

4. *Groot.*

kelder

(2 midden- en 8 kwartierschilden oningevuld.)

---

5. *Fragment; vierkant.*

Septemb. sterf

ē durwarder van
ē camer

---

6. *Fragment.*

4 den 29

f . Griet
Engel . syn
svrow

---

(1) De cijfers op de plaat bij de afbeeldingen geplaatst komen overeen met de cijfers welke bij de eerste opneming er aan gegeven zijn. [RED.]

Aanmerkingen omtrent de zerken.

7. *Klein langwerpig.*

XVI

8. *Klein vierkant.*

Johannes

(Afb. nr. VIII.)

9. *Klein vierkant.*

(Afb. nr. IX.)

10. *Klein langwerpig.*

144

11. *Klein vierkant.*

20

12. *Fragment.*

SK

13. *Klein vierkant.*

A

14. *Klein vierkant.*

I O I

15. *Klein vierkant.*

(Afb. nr. XV; het rechterbovengedeelte van het wapen afgesleten.)

16. *Klein vierkant.*

58

17.

93

Louisa Eleonora

de Rochemont geb. Gaertner

obit 25 July 1784.

Prot. II, f. 71.

18.

65.

Evert . de . Veer.

Prot. II, f. 67: Evert de Veer als erfgen: van de weduwe Pannekoek; 1785 betaalt door Evert de Veer voor hogen en zanden van een zarck in 1783 2—4—.

19. *Groot.*

51

(Het wapen middenop afgehakt; helmteeken een ridder (half) in zijn rechterhand een banier houdende.)

anno den (. .) decem

bris

lambert grif

fier den hove provinti

a (.) l van utrecht

Prot. I, f. 53 v°.: Lambert Wijnen griffier vant hoff van Utrecht: serck: hogen 0—15—.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

20. *Fragment; klein vierkant.*

A°. 16∟

April . ster

ien . van . ı

hv

21. *Klein langwerpig.*

73.

a°. 1645 . den 27

november . sterf

ian . otten

Prot. I, f. 56.

22. *Klein langwerpig.*

I A H

Afb. nr. XXII.)

23. *Klein vierkant.*

70.

Jan Hendri

Kerckhoven

Arnhe(m) op

Prot. I, f. 55 v°.?: den 4. 8br. 1636: ghecoft bij Jan Hendrickss Buyck. waarschijnlijk te vereenigen met het opschrift, beneden onder nr. 27 vermeld.

24. *Klein langwerpig.*

96.

Jan Hendricksen van Weesop

Evert . van . Heeteren

Derck van Somervelt.

Prot. I, f. 13: A° 1687: den 20: Decembr: is dese grofstede erfelijck verkoft: aen Jan Henderickx van Weseps wede: Beerntien Jansen, waerin Jan Hendrickx is begraven op dato als boven.
op den 27en Januarij 1699 door Beerntie Jansen erfelick vereert en overgegeven aen de gasthuysvader Evert van Heteren: en desselfs huysvrouw Bartie Jacobs:

25. *Fragment.*

ING(ang van? . . .)

IAN NOM

26. *Fragment.*

ıden

rt sterf

n. ioncbl.

naemt

s klosteri.

27. *Fragment, klein langwerpig.*

ksen van

verman van

amsterdam

Vgl. de aanmerking bij nr. 23.

Aanmerkingen.
omtrent de zerken.

28. *Klein langwerpig.*

61

L D B

Prot. II, f. 102 v.: 1785 den 23. may bet: door Lubbert de Beer *o. a.*: voor nommer en letters LDB. — 5 st.

29. *Klein vierkant.*

12

Dries Rutgers.

Prot. I, f. 48 v°.: Den 1 July 1656: hebben Dris Rutgers ende Mechtelt Henricks echteluyden bewijs verthoont dat d'andere erffgen̄ [van Jan van Laer] haer hadden overgelaten enz.

30. *Klein vierkant.*

W N

31.

90

starf Willem va Rysswick

A° XV^C^XXXIIII

dē ierstē dach octob starf ioffer marg

(Middenin:) reinder coman

Prot. I, f. 58.

32. *Klein langwerpig.*

K VIII

(Uitgesleten wapen.)

Prot. I. f. 47 v°., nr. VIII Duyts getal: Kerck, waarschijnlijker dan prot. I, f. 95, nr. VIII Duits getal: Gerit Kremer.

33.

55

A° 1620 den 12 mey sterf
sa(. .) anna Willemsen de
huysvrou van frerick cor
nelysen Is in den heer ge
rust Godt wil haer ziël ge
naedich wesen.

Prot. I, f. 54.

34. *Klein langwerpig.*

24

H. C

J. C

Prot. I. f. 50: den 1en apr̄ 1642: is dese groeff opgedragen aen Herman Coets. den 27 Mayus 1651: heeft Herman Coets dese groeff nr. 24: aen kerckmr. vercoft.

35.

(Een afgesleten wapen.)

Aanmerkingen
omtrent de zerken.

36.

6 *of* 9

37. *Klein vierkant.*

anno 1616
den .15. ivlivs
sterf. aernt
krvyer ∞
anno 16 ▢
den ▭
sterf. Brant
KINDERICK

Prot. I, f. 51 v°., nr. 36?

38. *Klein vierkant.*

38
Hendrick
van O P
en die kinde
Bit

Prot. I, f. 51 v°.?: Aernt Bitter en̄ Hendrick Engelen: cum suis. met 10: II voet steen 5—0—. Noch des zelffs erffgen̄ gemeen: den 27' maij 1715 bet. d'erfgn thogen met 1—2—.

39. *Fragment.*

Enc *of* Eng

40. *Fragment.*

9 (0?)

Scholten

(Afb. nr. XXXIX.)

Prot. I, f. 37 v°., nr. 90 evenals nr. 89 oorspronkelijk ten name van: mr. Casper. Bij nr. 89 staat o. a. nog: den 9 april 1715 bet. Jacob Scholten thogen van dese en volgende groeve en een steen van 3 voet met 4—18—.

41. *Klein vierkant.*

I . A . S

(Afb. nr. XL.)

42. *Klein vierkant.*

R M

43. *Klein vierkant.*

58

ian beecker

Prot. I. f. 54: a° 1708: den 1: xber verkoft aen Jan Beker.

44.

60.

Ano dn̄i XV (. .

die . VI . mēsis . iuly . obyt Johãnes de lerica

et uxor (. . .)

betta de lerica obyt. Ano XXXIII die XV Septembris

Prot. I, f. 54 v°.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

45. *Klein langwerpig.*

37

Otto van Ryswyck.

Prot. I, f. 51 v°.: de 26 7br 1636 bij kerckmr gheooft ende overgedaen Modo: Oot van Rijswijck 8—0— met het steentjen datter bij was: modo den selven: den 13' may 1715 bet. d'erfgn. th ogen met 1—2—.

46.

59.

Abram lo

Prot. I, f. 54 v°.: getransporteert aan Abram Louterbach met sijn huysvrou volgens cessie van .11. nov. 1716.

47. *Fragment.*

(7 ?) 0

de Poel

Prot. I, f. 10, nr. 70: Johan van den Poel modo de weede van de Poel met hare kinderen.

48. *Fragment.*

36

Middenpad.

49. *Klein langwerpig.*

110

Goert van Baei (1) dé 2 (..
Septemb 1587 (..
voronica vā baei (2) huisf (..
henrick wilbrenninck
maio 162 (.)
año 1640 dē 4 iuniis in de
here gerust Elbert.

Prot. I, f. 14 v°.

50.

(Afb. nr. XLIX.)

51.

40—41.

(Afb. nr. L.)

Hoochedel ende welgebooren Heere
Heere Diederick van Bemmel in syn
leevē Heere tot Andelst en Floresteyn
eerste Raet des furstendombs Gelre
eñ Graefschap Zutphen ende
stadthouder van de Leenen.

Van de kwartierwapens zijn de beide bovenste, evenals het bovenste gedeelte van de hoofdwapens en den schildhouder, door een opgehoogd en bevloerd terrein bedekt. Het kwartierwapen beneden links is gelijk aan het tweede hoofdwapen, en dat rechts afgehakt.

Prot. I, f. 52.

(1) Lees Raei.
(2) Lees raei.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

52. *Fragment.*

Henric (....

53. *Fragment.*

(Afb. nr. LII; het rechterbovengedeelte van het wapen afgesleten.)

54. *Fragment.*

Arntiē

ese

55. *Fragment.*

B Ɖ

56. *Fragment.*

DE ▭ DACH

Middelste gedeelte.

57. *Klein langwerpig.*

schippe(r) hēde
rick Palmert

(Twee merken.)

klaes t(y)sen.

(Twee merken.)

Prot. I, f. 50, nr. 26?

58. *Klein langwerpig.*

11.

A°. 1592 . le 2.
de . ianvier .
est . finee .
la . femme
Gille . de . Fay.

Prot. I, f. 48.

59. *Fragment.*

50

nder Bongart.

Prot. I. f. 53: den 28 Augusti. 1636: vercoft aen: Reiner Bongarts lakenvercoper: modo de kinderen van Isaac Bongert. den 13'. may 1715 bet. reinder Bongarts lakencooper thogen met 1—2—.

60. *Klein vierkant.*

77

Jacob Lau
rensen

Prot. I, f. 11: A°. 1710: den 24 Meert: verkoft aen Jacob Laurenssen sijn vrouw Geesken Jacobs.

61. *Smal langwerpig.*

5

62. *Klein langwerpig.*

Gerrit
Schut

Aanmerkingen omtrent de zerken.

63. *Fragment.*

84

H)

Prot. I, f. 84 v°.?: A°. 1709 den 16^en^ xber verkoft aen Hermen de Goede.

64. *Klein langwerpig.*

A°. 1607 den
3 februari
sterref Hen
dersken
Wemmers.

Prot. I. f. 11, n^r^. 78 ?

65. *Klein vierkant.*

n a° 1602
den 8 October
is gestorven
Gertien Brac
kel(Afb. n^r^. LXIX)mans.

66. *Klein langwerpig.*

62.

67. *Smal langwerpig.*

den 15 April
1629 (1) is in den
heere gherust
Jan iorden ghe
naempt. ramper
hopman
ende 13 Aug. 162(.)
storf merry ior
des syn suster
H. F. van Engel
te nienhuis.

Prot. I, f. 16, nr. 121?

68.

92.

anno 1599 den 3 augusti
sterf Evert Everwijn ▭
reinersoon anno 1599 den 30
October sterf Wilhelma
van den Sande sin huisvrou
anno 1630 den 18 augusty
sterf reiner Everwijn
Evertsoon anno 1650 den
17 Juli ▭ sterf naelleken
Krevengers. sin huisvrow.

Prot. I, f. 12 v°.

(1) 1659? vgl. *Heraldieke Bibliotheek*, 1881, blz. 18.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

69. *Fragment.*

g(...
sonne(...
a°. 16 ▭ 1(...
▭ sterf(...
peterken(...
de voocht(...
sin huisf(...

70. *Fragment.*

meilinck
636

71.

8

72.

(Afgesleten).

73.

104

74. *Fragment, br. 0.47 bij 0.43 M.*

88

Herman van Sche
kerckmeester
den 27 Septem

(Afb. n^r^. LXXIV.)

Prot. I, f. 37 v°.: aan de wed^e^: van de kerckmr: Hermen van Schevichaven overgegeven: als geweesene kerckmr: mode de wed^e^ en kinderen van Herm: van Schevichaven. den 24^en^ Martij 1715 bet. doct^r^. Jacob van Schevichaven t'hogen en een steen van 3 voet met 3—16—.

75. *Fragment.*

63.
B

Prot. I, f. 9: modo de erfgenamen van Wilh: Geurts van Barnevelt; f. 55: A° 1675 den 20 May sijn gecompareert Johan van den Bergh weesvader, en Elysabet Cares echteluyden, ... versochten dat de kerckm^r^ op hare name wilde stellen; en f. 102: Dr: Johan Brantzen cum suis. den 16^en^ april 1715 bet: dwed^e^. thogen en een steen van 3 voet met 3—16—. Waarschijnlijk Johan van den Bergh.

76. *Smal langwerpig.*

66

77. *Fragment.*

Har

(*Wordt vervolgd*).

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

SCHOTERLAND.

In het archief dezer gemeente zijn aanwezig de volgende registers:

Hervormde gemeente te **Heerenveen**:

Doop- en trouwboek van 1643—1663 en van April 1665—April 1772, in een band.

Doopboek van 10 Juli 1664—24 April 1698 en trouwboek van 3 April 1664—15 Mei 1698, in een band.

Doopboek van 15 Mei 1698—24 Maart 1765.

Doopboek van 1 Mei 1772—26 Maart 1812.

Trouwboek van 8 Mei 1698—17 Maart 1765.

Trouwboek van 1 Mei 1772—4 Januari 1812.

Doopsgezinde gemeente te **Heerenveen**:

Geboorteboek van 1740—1811.

Huwelijksboek van 1795—1811.

Roomsch-katholieke gemeente te **Heerenveen**:

Doopboek van 23 November 1774—22 Maart 1812.

Boek van overledenen en gehuwden van 26 Maart 1782—4 Juni 1812.

Hervormde gemeente van **Knijpe**:

Doopboek van 14 Augustus 1740—12 Maart 1772, waarin tevens de handelingen van den kerkeraad en de namen der aangenomen lidmaten van 22 Juli 1756—28 April 1778.

Doopboek van 3 April 1772—15 Maart 1812.

Huwelijksboek van 4 October 1772—10 Maart 1811.

Hervormde gemeente van **Nieuwe Horne** c. s., waartoe behooren de dorpen **Hoornsterzwaag, Jubbega, Schurega, Oude Horne** en **Nieuwe Horne**.

Doop- en trouwboek en namen der lidmaten van 1728—1772.

Doopboek van 9 Mei 1772—30 Maart 1812.

Trouwboek van 15 Mei 1772—16 Maart 1811.

Hervormde gemeente van **Oudeschoot** c. s., waartoe behooren de dorpen **Katlijk, Mildam, Nieuweschoot, Oudeschoot** en **Rottum**.

Doopboek van 1 Augustus 1745—24 Augustus 1772, Trouwboek van 16 November 1746—10 Mei 1772, met de namen der lidmaten van 1746—16 Augustus 1772 met aanteekening wie overleden zijn en eene opgave der namen van de gedoopten voor 1746, allen in een band.

Doopboek van 26 April 1772—17 Maart 1812.

Trouwboek van 3 Mei 1772—15 Augustus 1810.

Hervormde gemeente van **St. Johannesga** c. s., waartoe behooren de dorpen **Delstrahuizen, Rohel, Rotsterhaule** en **St. Johannesga**.

Doop-, overlijdens- en trouwboek van October 1744—Mei 1772, met de namen der predikanten sedert de reformatie tot 1810, de namen der leden van den kerkeraad van September 1744—1790 en de namen der lidmaten van September 1744—12 Februari 1772, met aanteekening wie overleden is, allen in een band.

Doopboek van Mei 1772—22 Maart 1812.

Huwelijksboek van Mei 1772—24 Februari 1811.

SCHIJNDEL.

Dopregisters van 7 Januari 1604 tot en met 31 December 1810, in elf banden.

Idem der hervormde gemeente van 4 December 1740 tot en met 18 November 1810.

In de registers loopende van 1604—1664 bevinden zich ook de trouwregisters over die jaren.

Registers van overlijden (doodregisters) van 10 December 1667 tot en met 28 December 1810, in tien banden.

Huwelijksregisters (trouwregisters) van 6 November 1677 tot en met 28 Mei 1809, in zes banden.

SEROOSKERKE (Schouwen).

In het archief dezer gemeente zijn de volgende registers aanwezig:

Doopboeken begonnen 4 Februari 1674 loopende tot en met het jaar 1810, in 2 deelen.

In deze doopboeken zijn ook opgenomen de geborenen in **Ellemeet, Duivendijke** en voormalig **Rengerskerke** en **Zuidland**, behoorende tot de kerkelijke gemeente van Serooskerke.

Register dergenen die ondertrouw gedaan hebben en getrouwd zijn, begonnen 1670 tot en met 28 Maart 1727.

Trouwboek begonnen 8 Augustus 1727 tot en met 1810.

SEROOSKERKE (Walcheren).

In deze gemeente zijn aanwezig:

Een dopregister der gereformeerden van 1676—1810.

Een begrafenisregister van 1759—1810, een huwelijksregister uit dien tijd ontbreekt.

SEVENUM.

Op het raadhuis:

Registrum baptizatorum ab anno 1569 31 Julii ad annum 1632, 22 Junii.

Registrum baptizatorum ab anno 1636 31 Martii ad annum 1667, 17 Nov. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1636, 31 Martii ad annum 1670, 20 Maii.

Registrum baptizatorum ab anno 1661, 2 Jan. ad annum 1702, 16 Julii.

Registrum defunctorum ab anno 1663, 23 Nov. ad annum 1761, 11 Febr.

Registrum baptizatorum ab anno 1710, 13 Jan. ad annum 1780, 24 Dec. Idem infantium illegitimorum ab anno 1730, 15 Febr. ad annum 1780, 27 Febr.

Registrum baptizatorum ab anno 1761, 2 Jan. ad annum 1798, 12 Sept. (26 fructidor an VI).

Registrum mortuorum ab anno 1781, 19 Jan. ad

annum 1798, 20 Sept. (4e jour complémentaire an IV). Idem puerorum mortuorum ab anno 1774, 10 Julii ad annum 1798, 18 Februarii.

Op de pastorie:

De registers, die er vroeger berust hebben, zijn volgens de verklaring van den pastoor door zijn voorganger den Z.Eerw. Heer Janssen aan den burgemeester overgegeven.

SIMPELVELD (1).

Op het raadhuis.

Registrum baptizatorum in **Bochholtz** et Simpelveld ab anno 1706 ad annum 1747, 26 Dec.

Registrum matrimonio junctorum in Simpelveld et **Bochholtz** ab anno 1710, 10 Febr. ad annum 1757, 22 Nov. — Idem mortuorum ab anno 1710, 21 Jan. ad annum 1757, 24 Dec.

Registrum baptizatorum in Simpelveld et **Bochholtz** ab anno 1748, 5 Jan. ad annum 1789, 20 Dec.

Registrum baptizatorum in Simpelveld et **Bochholtz** ab anno 1790, 4 Jan. ad annum 1822, 20 April.

Vijftien registertjes van doopsels, huwelijken en begravenissen, bevattende de jaren van 1779 tot en met 1793, zijnde afschriften van de vorigen, die verzonden zijn geweest aan de Haute Cour de justice du Limbourg.

Op de pastorie te Simpelveld zijn geene pastoreele registers van vóór 1797 aanwezig.

Op de pastorie te **Bochholtz.**

Registrum baptizatorum ab anno 1795, 5 April ad annum 1843, 31 Dec.

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1794, 20 Nov.

Registrum mortuorum ab anno 1794, 1 Nov.

SITTARD (2).

Roomsch katholieke gemeente.

«Pfarr oder Kirchenbuch Francisci Agricolae Past. Sittardiensis ecclesiae. darin verzeichnet was für Kinder zu seiner zeit getauft dieses Kirspels Sittart. Was für Personen ehelich vertrawt und sponsalia contrahirt. Was für Personen den H. Ehestand angefangen und ehelich zusammen gegeben. Was für Testamenta gemacht und (getauft) von ihm oder seinem Kaplan' zu Sittard, **Steinweg, Ophoven, Overhoven, Leijenbroick, Broick, Broich-** und **Hagsittard, Weher**»: Registrum baptizatorum ab anno 1588 ad annum 1622 (Met lacunen van 1609—1621).

Item sponsalia ab anno 1591 ad annum' 1614. — Registrum matrimonio junctorum ab anno 1582 ad annum 1620. Item testamenta ab anno 1581 ad annum 1620.

Registrum testamentorum ab anno 1632 ad annum 1681.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1630 ad annum 1651.

Registrum baptizatorum ab anno 1655 ad annum 1668.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1652 ad annum 1668.

Idem defunctorum ab anno 1652 ad annum 1668.

Registrum sepultorum ab anno 1630 ad annum 1654. — Idem baptizatorum ab anno 1630 ad annum 1655.

Registrum baptizatorum ab anno 1706 ad annum 1718.

Registrum baptizatorum ab anno 1719 ad annum 1728.

Registrum baptizatorum ab anno 1725 ad annum 1729.

Registrum baptizatorum ab anno 1730 ad annum 1750.

Registrum baptizatorum ab anno 1751 ad annum 1768.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1751 ad annum 1771.

Idem defunctorum ab anno 1751 ad annum 1768. — Idem neocommunicantium ab anno 1751 ad annum 1770.

Registrum baptizatorum ab anno 1751 ad annum 1760.

Idem baptizatorum ab anno 1760 ad annum 1780.

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1770 ad annum 1798. — Idem baptizatorum ab anno 1770 ad annum 1798. — Idem defunctorum ab anno 1770 ad annum 1798.

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1797 ad annum 1798.

Registrum baptizatorum ab anno 1797 ad annum 1798.

Registrum defunctorum de anno 1797.

Protestantsche gemeente:

Register der doopen van 1618 tot 1774. — Idem der huwelijken van 1609 tot 1708. — Idem van overlijden van 1747 tot 1769.

Register van overlijden van 1770 tot 1798.

Register der huwelijken 1770—1797. — Idem der doopen 1770—1798.

Israëlitische gemeente.

Register des Geburtsbuch der Jüdische Gemeinde von Sittard von 1723—1795. — Item Todesregister von 1772—1798.

Op de katholieke pastorie.

De Registra baptizatorum, matrimonio junctorum et defunctorum dateeren van 1770 onder pastoor Arn. Loverix volgens Keurvorstelijk bevel gedateerd 18 Nov. 1769.

Op de pastorie der Hoogduitsche hervormde gemeente zijn geen pastoreele registers van vóór 1797 aanwezig.

SLEEN.

De doop, huwelijken en overlijdensakten dezer gemeente komen door elkaar in één register voor, loopende van 1690—1811. Hier en daar ontbreken echter gedeelten.

---

(1) Bij Simpelveld behoorde de kapel van **Bochholtz** die in 1802 parochie is geworden.

(2) Broecksittard behoorde tot in het begin dezer eeuw kerkelijk en civiel onder Sittard.

SLENAKEN.

Op het raadhuis:

Registrum baptizatorum ab anno 1636, 10 Martii ad annum 1708, 20 Oct. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1676, 26 Nov. annum 1708, 29 Nov. — Idem defunctorum ab anno 1679, 10 Dec. ad annum 1709, 21 Febr. — Item eene lijst van de leden van het schuttersgild van St. Sebastiaan van het jaar 1614 met den datum van overlijden der schutters. — Registrum baptizatorum ab anno 1709, 16 Martii ad annum 1796, 29 Dec. — Idem baptizatorum ab anno 1797, 1 Junii ad annum 1797, 20 Sept. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1709, 22 Maii ad annum 1797, 5 Sept. — Idem defunctorum ab anno 1708, 19 Nov. ad annum 1797, 20 Nov. (Met aanteekeningen van den pastoor).

Op de pastorie:

Registrum baptizatorum ab anno 1709, 16 Martii, ad annum 1805, 5 Dec. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1709, 22 Maii ad annum 1805, 24 Nov. — Idem defunctorum ab anno 1708, 19 Nov. ad annum 1805, 6 Dec.

SLIEDRECHT.

De gemeente Sliedrecht was vóór 1806 in drie afdeelingen gesplitst en had tot onderdeelen **Naaldwijk** en **Niemandsvriend**. De geborenen werden echter allen ingeschreven in het register van Sliedrecht.

Verder is in het bezit van Sliedrecht:

Doopboek 1704—1812, in 3 deelen. Hierna volgt een lijst van gedoopte kinderen van 1 April 1796—1 Juli 1810, welke de overleden predikant Steenhuizen had verzuimd in te schrijven.

Overlijdens- en trouwregister in een boek ingeschreven van 1743—1812, in vier banden.

Register van huwelijken gesloten voor het gemeentebestuur van 1795—1811.

Van **Naaldwijk**:

Trouw- en overlijdensregister van 1757—1805, in vier deelen.

Idem van **Niemandsvriend**:

Registers van trouwen en overledenen van 1743—1806, in vier deelen.

Register van overledenen opgemaakt naar aanleiding van de ordonantie op de successie van 4 October 1805, over **Wijngaarden, Rubroek**, Sliedrecht, **Naaldwijk** en **Niemandsvriend** van 1806—1811.

Een alphabetisch register van overledenen voor Sliedrecht en **Niemandsvriend** van 1775—1805.

Een alphabetisch register van overledenen voor **Naaldwijk** van 1757—1805.

SLOCHTEREN.

Ter gemeentesecretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:

Doop- en huwelijksregisters van Slochteren van 1722—1811.

Doopregisters van **Hellum** van 1701—1825.

Huwelijksregister van **Hellum** van 1690—1825.

Sterfregister van **Hellum** van 1806—1808.

Een doop- en trouwboek van **Hellum** van 1743—1812.

Doopregisters van **Schildwolde** van 1662—1812.

Huwelijksregisters van **Schildwolde** van 1663—1730 en 1769—1812.

Doodregisters van **Schildwolde** van 1806—1812.

Doopregisters van **Siddeburen** van 1694—1811.

Trouwregisters van **Siddeburen** van 1648—1811.

Doop- en trouwregisters van **Scharmer** van 1721—1812.

Doop- en trouwregisters van **Harkstede** van 1731—1811.

Doop- en trouwregisters van **Kolham** van 1672—1810.

SLOTEN (Friesland).

Kerkregisters berustende ten gemeentehuize aldaar.

Doopboeken. Een afschrift doopboek van de gemeente Sloten van af den jare 1700 tot den 14[den] October 1752.

Een doopboek van de hervormde gemeente van Sloten van af 23 Januari 1752 tot den 30[sten] Maart van het jaar 1812.

Een doopboek van af den 10[den] Mei 1772 tot den 2[den] Januari 1820 van de hervormde gemeente van Sloten.

Trouwboek. Een trouwboek van de hervormde gemeente van Sloten, aangelegd in de maand Mei 1772 tot 6 Januari 1811.

Een trouwboek van het dorp **Tjerkgaast** van af den 2[den] Mei 1772—22 Augustus 1811.

Sterfboek. Een sterfboek van de **Stad Sloten** aangelegd anno 1764 en eindigende den 23[sten] Januari 1815.

SLOTEN (Noord-Holland).

Doopregisters:

Lijst of extract uit het doopboek der hervormde gemeente te **Sloterdijk**, opgemaakt den 31 Januari 1812, van 1780 tot 3 Maart 1811.

Doopboek der gereformeerde gemeente te Sloten van 1780 tot 1811.

Extract uit het roomsch-katholiek doopboek van **Osdorp** beginnende van het jaar 1782 tot en met het jaar 1812.

Register der acten van geboorten van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer**, anno 1811.

Table alphabétique des actes de naissances de la commune de Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** et **de Vrije Geer** du 3 Mars 1811 au 1 Janvier 1813 dressé en exécution du decret imperial du 20 juillet 1807.

Huwelijksregisters:

Register van de persoonen welke voor den gerechte

van Slooten getrout zijn sedert den 27 November Anno 1661—1669.

Trouw-Boek van **Sloterdijk**. Begint in junio des jaars 1668 tot 1678.

Trouw-Boeck van schout en schepenen van Sloten, **Sloterdijk, Osdorp** en **de Vrije Geer** van alle de personen, wiens huwelijksproclamatiën van de Regthuijsen der voornoemde ambagten en ook van **Houtrijk** en **Polanen** zijn ingewilligt en voor denzelven gerechte zijn getrouwt, beginnende met 5 Januari 1709 eijndigende met 29 December 1740.

Trouw-Boeck van schout en schepenen van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer** van alle de personen wiens huwelijksproclamatien van de Regthuijsen der voornoemde ambagten en ook van **Houtrijk** en **Polanen** zijn ingewilligt en voor denzelven gerechte zijn getrouwt beginnende met 9 Januari 1741, eijndigende met 23 December 1766.

Aanteekeningen huwelijksgeboden en trouwboek van Sloten van 1767 tot 1778.

Trouwboek van Sloten begint met 5 Maart 1780 en eindigt met 19 April 1795 (gereformeerde kerk).

Extract uit het trouwregister der hervormde kerk te **Sloterdijk** sedert 1780 tot 27 Mei 1795.

Trouw-Boek van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer**, mitsgaders **Houtrijk** en **Polanen**, beginnende met 10 Januari 1790 en eindigt ultimo December 1798.

Trouw-Boek van Sloten van 1798 tot 1803.

Trouw-Boek van Sloten van 1803 tot 1810.

Trouwboek van 1810 tot 24 Februari 1811.

Register der huwelijksacten van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer**, Anno 1811.

Register der huwelijks-aankondigingen van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer**, Anno 1811.

Overlijdensregisters:

Lijst der lijken begraven te **Sloterdijk** 1780—1810.

Doodboek van Sloten begint met Januari 1780—1811.

Register der overledenen over het ressort van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer** 1806—1809.

Register der acten van overlijden van Sloten, **Sloterdijk**, **Osdorp** en **de Vrije Geer**, Anno 1811.

Lijst van overledenen in de gemeente Sloten en **Sloterdijk** van 1816—1854.

SLUIS.

Hier berusten doopregisters der hervormden van 20 Maart 1605 tot 1796, in 7 banden.

Doopregisters van de R. K. van 1703—1796, in 3 banden.

Trouwregisters van de hervormden van 23 September 1606 tot 1795, in 7 banden.

Overlijdensregisters van de hervormden van 1630 tot 1796, in 6 banden.

Register van ongelijke huwelijken van 1750 tot 1795.

Overlijdensregister van de R. K. van 1712—1750, waarin tevens de huwelijken der R. K. van 1703—1797 staan aangeteekend.

Doopboek van **St. Anna ter Muiden**. Hervormden van 1661—1794.

NB. In het archief van **het Vrije** alhier berusten ook «doodboeken» waarin de overlijdens van **Groede, Zuidzande, Retranchement, St. Kruis, Kadzand, Duitsch** en **Waalsch Schoondijke, Eede** en **Waterland** van 1708—1794, in 3 banden, benevens het trouwboek van **de Vrije** van 1657—1785.

SMALLINGERLAND.

De doopregisters der gereformeerden loopen voor de dorpen:

Boornbergum en **Kortehemmen** van 1667—1812, in 3 banden.

Rottevalle van 1724—1812, in 2 banden.

Oudega, **Nyega** en **Opeinde** van 1704—1812, in 2 banden.

Noorder- en **Zuider-Dragten** van 1740—1812, in 2 banden.

De huwelijksregisters der gereformeerden loopen voor de dorpen:

Boornbergum en **Kortehemmen** van 1667—1810, in 4 banden.

Rottevalle van 1772—1810, in 1 band.

Oudega, **Nyega** en **Opeinde** van 1704—1811, in 2 banden.

Noorder- en **Zuider-Dragten** van 1740—1811, in 2 banden.

Het geboorteregister der gemeente Smallingerland loopt van 31 Augustus—31 December 1811, in 1 band.

Het doodregister der gemeente Smallingerland loopt van 31 Augustus—31 December 1811, in 1 band.

De registers der familie-namen loopen voor **Oudega**, van 13 Febr. tot 24 Juli 1812, in 3 banden; **Dragten**, van 25 Nov. 1811 tot 16 Aug. 1813, in 4 banden.

SMILDE.

Ter gemeente-secretarie is aanwezig een doopboek van het **Cloosterenveen** (hervormde gemeente) loopende van 1788 tot Oct. 1811, benevens een trouwboek van 1788--Oct. 1811.

SNEEK.

Doopboeken:

Kerckenboeck, inholdende namen der kinderen, gedoopt in de gereformeerde kercke binnen Sneeck, van 1578 tot 1603, en de namen en de toenamen der personen, die haer binnen Sneeck in den gemeente onses Heeren Jesu Christi begeven, en de tot des Heeren avontmaele gegaen hebben, van 1578 tot 1613.

(Wordt vervolgd).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

S E M.

(*Vervolg*).

Als kinderen van 't echtpaar staan geboekt Coenraet en Reijnout, gedoopt 22 April 1647, Reijnout, gedoopt 14 Nov. 1649 (de vader heet in de aanteekening van dezen doop pred. te Hellevoetsluis). De moeder werd den 2den Nov. 1650 te Brielle begraven. Den vader vond ik in een paar aanteekeningen (Bodtboeck 1641, blz. 306 en 380) genoemd Brouwerius à Niedeck. In 1643 benoemd tot conrector te Brielle (Ress. 9 Sept. 1643, 2 Januarij 1644), bekleedde hij die betrekking tot in 1649 (1), in welk jaar hij op den 12den Julij beroepen werd tot predikant te Hellevoetsluis ter vervanging van Martinus Leo (Maarten de Leeuw), beroepen naar Goedereede. Lang was hij niet als predikant te Hellevoetsluis werkzaam. Na er zijn vrouw verloren te hebben, vertrok hij als predikant naar Oost-Indië. Blijkens eene akte van 6 Mei 1651 was hij toen op reis derwaarts. In 1661 leefde hij nog (2). In de Thesaurie-Rekeningen over 1666—1667 en 1668—1669 komt onder de rubriek «betaalde renten» deze post voor: «Betaelt Weesmeesteren wegens Daniel Brouwerius weeskint een jaer intress etc.»

Dat Martina Sem bij haren tweeden man een kind kreeg, Antonia van der Heul, zegt ons een akte dd. 30 Oct. 1646, waarover straks.

Een broeder van Martina zal wel geweest zijn Otto Sem, vroedschap (3), N°. 26 op de naamlijst, als j. m. den 12den Nov. 1619 te Brielle getrouwd met Maria Commersteijn j. d., dochter van Abraham Jansze Commersteijn, zie op hem. Zij schonk haren man een kind Balthasar, gedoopt 13 Sept. 1622, getuigen Doct. Pieter Vesanevelt, juffr. Andriess. de huisvrouw van den burgemeester Commersteijn, en Teuntjen Baerentsdr. Toen dit kind werd gedoopt, was de vader, evenals ook later (4), diaken. In 1622 werd hij benoemd tot «servitiemeester» en genoot als zoodanig eerst een tractement van 100 car. guldens jaarlijks, later van 150 gulden (5). In een aanteekening van 1633 komt hij voor als kooper van een «corenkasse», laatstelijk 't eigendom van Jan Adriaensze Brouwer (6). In 1626 en daarna nog viermaal werd hij gekozen tot schepen; in 1634 tot raad in 't College der Magistraten. Eene resolutie van 30 Julij 1636 vermeldt zijn dood. Eene akte van 23 Maart 1637 spreekt van Marie Sem, weduwe van Ottho Sem. De weduwe was in 1641 hertrouwd. In eene aanteekening van dat jaar leest men van Abraham van Bramen «getrout hebbende Maertgen Abrahams wed. van Otto Sem» (1). In de Thesaurie-Rekening over 1651—1652 is nog sprake van eene uitbetaalde rente ten lijve van Maritje Commersteijn, dochter van Abraham Commersteijn, maar lang had zij geen genot meer van die lijfrente (2). In 1654 toch hertrouwde de vroedschap Abraham van Bramen, zie op hem.

Dat Otto Sem en Maria Commersteijn meer kinderen kregen dan het ééne, dat ik noemde, blijkt niet alleen uit eene aanteekening in het Bodtboeck, begonnen 1641 (3), maar ook uit eene akte van 30 Oct. 1646, aldus beginnende: «Compareerde voor Schepenen van den Briele Francoijs Pitius, subst. secretaris deser stede, als getrout hebbende Petronella Sems, naergelaeten dochter van saI. Otto Sem, in sijn leven vroetschap der voorsz. stede, voor hem selven ende noch als naeste bloetvooght, voor soo veel het noot sij de rato caverende, voor Jan, Antonia ende Maria Sems, alle drije onmondige kinderen van den voorn. Ottho Sem, midtsgaders Gerrit de Laet, getrout hebbende Jacomijna van Ham, ende Daniel Brouwerius, conrector, getrout hebbende Elisabeth van Ham, beijde kinderen ende erffgenamen van Martina Sems dr., denselven de Laet ende Brouwerius, midtsgaders den voorn. Pitius als testamentaire vooghden van Antonia van der Heul, naergelaten weeskint ende mede-erffgename van de voorsz. Martijna Sems dr., alle in dijer qualiteijt erffgenamen van sa. Machtelt Sems, in haer leven wed. van Warnardt van Rijssen (4), overleden tot Uijtrecht, dewelcke verclaerden te hebben geconstitueert Sr. Balthasar Sem, mondige soone van den voorn. Ottho Sem, ende oversulcx mede erffgenaem in de goederen van de voorn. Machtelt Sems, specialycken omme te reijsen tot Uijtrecht, ende aldaer te ontfangen soodanigen capitael ende intresten als sij, constituanten, in de voorsz. qualiteijt spreeckende hebben tot lasten van Jor. Willem Bor van Amerongen als principael etc.»

Volgens deze akte kreeg Otto Sem 5 kinderen: 1°. Balthasar, 2°. Petronella, 3°. Jan, 4°. Antonia, 5°. Maria.

1°. Bathasar Sem, dien de naamlijst noemt sub n°. 72, werd in 1672 als vroedschap afgezet. In 1660 en 1667 werd hij gekozen tot burgemeester; in 1651 en daarna nog 8maal tot schepen; in 1658 en 1669 tot raad in

(1) Res. 3 Dec. 1649.
(2) Bodtboeck, begonnen 1660, pag. 71.
(3) Den 26sten Aug. 1621 werd hij tot vroedschap gekozen.
(4) Res. 10 Febr. 1624.
(5) Ress. 24 Mei 1622, 5 Julij 1627, 1 April 1634.
(6) Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 241 verso.

(1) Bodtboeck 1641, blz. 37. Elders in hetzelfde boek heet zij Maria, zie blz. 218.
(2) Den 29sten Aug. 1651 bij den doop van een kind van E. van Campen, en den 14den Februarij 1653 bij den doop van een kind van Jan Eliasze Venlo was getuige Maria Commersteijn.
(3) Bedoeld is eene aanteekening van 18e Maart 1656, op blz. 606, gewagende van een huis „lest gepossideert bij Maria Commersteijns, lest overleden huijsvrouwe van d'heer Abraham van Bramen ende alsnu bij hare kinderen ende erfgenamen vercoft." Zie ook blz. 659.
(4) De Thesaurie-Rekening over 1626—1627 vermeldt deze vrouw reeds als weduwe.

het College van Gecommitteerde Raden (1); in 1662, toen de beurt aan Den Briel was om iemand te benoemen voor de Rekenkamer, werd Balthasar Sem tot die betrekking geroepen (2). Den 12den April 1656 trad hij j.m. te Brielle in het huwelijk met Petronella de Goede, j.d., te Brielle woonachtig. Wiens dochter zij was, zegt ons de Rekening van den in 1665 geconsenteerden 200sten penning, die fol. 11 den post heeft: «Noch Balthasar Sem als getrout hebbende tweeskint van Aren Pieterszе de Goede etc.» Zij won bij haren man een dochter, Maria, gedoopt 14 Januarij 1657, getuigen Petronella Vendeloo (lees Venlo) en Evert van Campen. De vader stierf in 1683 en werd den 29 Januarij begraven.

2°. Petronella Sem in 1645 getrouwd met François Pythius, zie op hem in art. XII, en daarna met Jan Eliasze Venlo. Bij haren tweeden man won zij eenige kinderen, zie op Venlo. In een aanteekening van 27 Aug. 1667 (3) vond ik gewag gemaakt van Petronella Sem als weduwe van Johan Venlo; van die weduwe is ook sprake in eene akte van 23 Februarij 1671, maar in margine van die akte bevindt zich eene aanteekening van 27 Nov. 1677, waarin Balthasar Sem gezegd wordt een kwitantie geteekend te hebben als voogd van de kinderen van Petronella Sem.

3°. Jan Sem vond ik alleen genoemd in de akte van 30 Oct. 1646 en als doopgetuige in 1651, zie hierna op Antonia Sem.

4°. Antonia Sem is als j.d. den 4den Oct. 1650 te Brielle getrouwd met Evert (Everard, Everhard) van Campen j.m., en het echtpaar kreeg de volgende kinderen:

Ottho, gedoopt 29 Aug. 1651, getuigen Maria Commersteijn en Johan Sem.

Anna (4), gedoopt 23 Februarij 1653, getuigen Johan Eliasze Venlo, Anna Bets.

Otto (5), gedoopt 27 Julij 1655, getuigen Balthasar Sem en Petronella Sem.

Maria (6), gedoopt 21 Mei 1658, getuigen Mr. Jacob Commersteijn en Maria Sem.

Antonia, gedoopt 2 Sept. 1661, getuigen Balthasar Sem en juffr. Mes.

Gabriël, gedoopt 26 Oct. 1664, getuigen Johan Venlo en Petronella de Goede, huisvr. van den heer Sem.

Anthonia, gedoopt 13 Maart 1667, getuigen Balthasar Sem en Magdalena Pitius.

(1) Ress. Vroedsch. 3 Junij 1658 en 25 Nov. 1669.

(2) Res. Vroedsch. 6 Maart 1662.

(3) Bodtboeck, 1660, blz. 346.

(4) Juffr. Anna van Campen, in 1671 op belijdenis aangenomen, Acta 22 Januarij 1671.

(5) In een akte van 24 April 1677 is sprake van Otto van Campen „van competenten ouderdom", om te getuigen.

(6) Maria van Campen, in 1676 op belijdenis aangenomen, Acta 23 Januarij 1676.

Johannes, gedoopt 23 Junij 1669, getuigen Balthasar Sem en Susanna Commersteijn, huisvrouw van Dr. Nicolaas Massis.

Den 25sten Sept. 1654 werd een kind van Evert van Campen begraven. De vader, in 1650 te Brielle op belijdenis aangenomen (1), was notaris en procureur (2). Waartoe hij opklom en wiens vrouw zijne weduwe is geworden, zegt ons het bericht, dat den 14den April 1680 te Oostvoorne getrouwd zijn, na 24 Maart te Brielle ondertrouwd te zijn, Ds. Nicolaus Massis wedr., predikant der Waalsche Gemeente te Zierikzee (3), en Antonia Sem, weduwe van den heer Everard van Campen, in zijn leven «Secretaris van de Rekenkamer van Holland en West-Vriesland.» Welke andere betrekking door hem bekleed werd, voordat hij secretaris van de Rekenkamer werd, blijkt uit eene akte van 10 Dec. 1669, waarover zie hieronder op Maria Sem. De Thesaurie-Rekening over 1 Oct. 1678—30 Sept. 1679 heeft fol. 34 verso den volgenden post: «Betaelt Evert van Campens wede. een jaer interest van 100 £ verschenen als vooren 4 £.» In de Rekening over 1681—1682 (die over 1680—1681 ontbreekt) vindt men denzelfden post, maar in plaats van *Evert van Campens wed.* leest men aldaar *Elias Venlo*. De weduwe was dus toen niet meer in het land der levenden (4).

5°. Maria Sem als j.d. den 16den Junij 1658 te Brielle ondertrouwd met Ds. Henricus Brands van der Swalme, predikant te Nieuwenhoorn; met attestatie dd. 1 Julij naar Nieuwenhoorn om te trouwen.

Het echtpaar mocht slechts kort getrouwd zijn.

Met «haer craemkint» werd den 3den Mei 1661 de vrouw van Ds. Heijnricus Swalmius (5) begraven (6). Deze predikant, ook H. van den Brand Swalmius genoemd, ging

(1) Acta 1 Sept. 1650.

(2) Bodtboeck, 1660, bl. 140, en Akte van 13 Julij 1654.

(3) Zie over dezen predikant wat ik schreef in 't *Bulletin de la Commission pour l'Histoire des Eglises wallonnes* T. I. p. 170—172.

(4) Als vrouw van E. van Campen kwam zij mij 't laatst voor in 't doopregister, dat vermeldt, dat Antonia Sem, huisvrouw van Everard van Campen, den 6den April 1670 getuige was bij den doop van Martinus, zoon van Dirck van Egmont en Geertruijd Raes.

(5) Zie een artikel over Swalmius van mijne hand in *De Navorscher* 1882, blz. 296—298. Den 5den Sept. 1711 werd te Spijkenisse beroepen Ds. Christianus van der Vorm Swalmius, predikant te Hauwert. Hij stierf te Spijkenisse den 15den Februarij 1718.

(6) Dit staat duidelijk te lezen in de Rekening der St. Catharina kerk over 1660—1661 fol. X., bevattende den post: „Van Do: Heynricus Swalmius in den Nieuwenhooren, die den 8den dito (Meije) sijnne huisvrou Marija Sems begraven heeft ende anderhalf uijre beluijt ende een geroufde kist ende haer craemkint samen 27 £." Met 't oog op deze aanteekening is het vreemd in de Rekening van den voor 1665 geconsenteerden 200en penning te lezen fol. 18: „Maria Sem, getrout met Ds. Henrikus Swalmius, op 3000 £, es vertrokken naer Out-Beijerlandt ende aldaer overgeschreven," en in een doopregister te vinden opgeteekend dat den 26sten Dec. 1661 bij den doop van een kind van Jan Pietersze en Ariaentie Dams getuige was Maritge Sems. — Misschien dat 't doopregister hier als meermalen een schrijffout heeft. Men leest dat 31 Maart 1709 gedoopt werd een kind van „Joost Sem overleden" en in plaats van *Sem* moet er *Sum* staan.

in 1663 van Nieuwenhoorn, waar hij in 1653 als proponent gekomen was, naar Oud-Beijerland. Later was hij predikant te Maassluis. Deze en andere bijzonderheden vermeldt eene akte van 10 Dec. 1669, waarin men leest: «Compareerde de heer Balthaser Sem . . . soo voor hem selven ende als oom ende medevoocht van Otto Brants van der Swalme, eenich naergelaeten weeskint van joffr. Maria Zem, sijne suster, geprocreert bij D^s. Henricus Brants van der Swalme, predicant tot Maeslantsluijs, als mede de rato caverende voor den voorsz. D^s. Swalmius, soo in qualite als vader ende medevoocht over den voorsz. Otte Swalmius sijnen soone, als oock voor soo veel de voorsz. D^s. Swalmius als (is?) herideronde (sic!) in de goederen van de voorsz. Maria Sem, sijne overleden huijsvrouwe, ende joffr. Petronella Zem, wed^e. van wijlen den heer Johan Venlo, beijde woonende binnen deser stede (Brielle), tsamen nevens de naergenoemde geconstitueerde kinderen ende erffgenamen van zal. joffr. Maria Commersteijn, die een dochter was van wijlen den heer Abraham Commersteijn ende van joffr. Maria van Andris van Vesanevelt, sijne huisvrouwe, alle alhier overleden, ende mitsdien mede erffgenamen pro rato in de naergelaeten goederen van wijlen den heer Pieter van Vesanevelt, in sijn leven out-burgemeester der stadt Leijden ende gecommitteerde raedt ter admiraliteijt tot Amsterdam, haer comparanten out-oom van smoeders wegen, sulcx die tot nu toe bij zal. joffr. Agata van Onderwater, desselffs weduwe, in lijfftochte beseten sijn, dewelcke in die voorsz. qualiteijt verclaerden te constitueren . . . . den heer Everard van Campen, ontfanger van de licenten ende convoijen binnen deser stede, mede als getrout hebbende joffr. Antonia Sem, erffgename nevens haer comparanten in de voorsz. goederen, omme etc.»

Aan het medegedeelde voeg ik nog het volgende toe. Den 8sten Junij 1653 zijn te Brielle ondertrouwd «Joncheer Ita van Wittestein, weduwenaer, vaendraeger onder Capt. Bisschop, ende joffrouw Bertruda Sem, weduwe van Joncheer Barent van Wees, woonende tot Breda». I. m. staat: «hebben bescheid om tot Breda te trouwen den 22 Junij 1653». In de Kerkeraadsacta van 30 Oct. 1653, welke de overkomst van de jufvrouw uit Breda vermelden, staat vóór Bertruda Sems, naar ik meen, Sara. Daar er een inktvlek op den naam is gevallen, durf ik niet met beslistheid zeggen dat Bertruda aldaar ook Sara genoemd is. De Kerkeraadsacta van 4 Maart 1649 vermelden de overkomst van Ita Wittesteijn en zijn huisvrouw uit Breda. Die vrouw heette Sara Cuppers van Walraeven en zij won te Brielle Lijsbeth, gedoopt 12 April 1650, getuigen Vincent de Cupper en Annetje Carsten. Eene akte van 31 Julij 1649 vangt aldus aan: «Compareerde voor Schepenen van den Briel Ita van Wittensteijn, vendrigh..... soo voor hem selven ende als momber ende bloetvooght van de onmondige kinderen van Jurien van Wittensteijn sijn comparants overleden broeder kinderen ende erffgenamen van Leeuwe van Wittensteijn, ende verclaerde hij Comparant te constitueren.... Johan van Wittensteijn, schrijver van de compagnie van Capt. Bisschop, sijnnen broeder,..... omme vutten naem ende van wegen hem constituant hem te transporteren tot Doccum etc.» De in deze akte genoemde Jonkheer Johan Wittensteijn, schrijver etc., is den 19^den Sept. 1649 te Brielle ondertrouwd en daarna te Dokkum getrouwd met Grietje (Margrieta) Gauma (ook van Gauma genoemd) j. d. van Dokkum, die hem te Brielle schonk: Lieve, gedoopt 23 Sept. 1650, getuigen Annetje Karsten en Jan van Renoy luitenant; Anna, gedoopt 14 Februarij 1653, getuigen Ita van Wittensteijn, Margrieta van Bornstra en Annetje van Steenbergen.

XVI.

VAN DER MAST.

In art. XII. is genoemd een schilder te Delft Harman van der Mast. Misschien dat deze man bedoeld is in eene aanteekening van 1591 (Bodtboeck 1577, blz. 313 verso), welke aldus aanvangt: «Alsulcken huijs ende erve als Barbel Cornelisdr. ende Harmen van der Mast met de rechten deser stede (Brielle) ingewonnen ende de schout met deselve rechten gecocht heeft etc.»

In de oudste doopregisters heb ik den naam Van der Mast niet gevonden (1), maar vermoedelijk vermelden zij toch wel de ouders van den vroedschap Gerrit (Gerard) Gerritsze van der Mast (n^r. 24) en Jan Gerritsze van der Mast. Wij hebben de keus tusschen twee echtparen, Gerrit Gerritsze gehuwd met Trijn Jans, en Gerrit Gerritsze gehuwd met Teuntge (Toentge) Jans. Van het eerste echtpaar staan de volgende kinderen geboekt: Gerrit, gedoopt 13 Dec. 1587, getuigen Pieter Jacobsze, Bely Joosten en Maritgen Engelsmans; Jan, gedoopt 27 Sept. 1589, getuigen Daniel Pietersze, Jacob Symonsze en Marijtgen Jacobsdr.; Geertge, gedoopt 18 Sept. 1591, getuige Allert Jacobsze; Lisbeth, gedoopt 13 April 1594, getuige Maritgen Willeboors. Van het tweede echtpaar deze kinderen: Neeltge, gedoopt 25 Dec. 1591, getuigen Lenert Jacobsze en Crijn huisvr. van Pieter Essen; Gerrit, gedoopt 25 Dec. 1594, getuigen Henrick Jansze, stadsbode, Pieter Essen en Lijsbeth Cornelis; Willemke, gedoopt 7 Oct. 1597, getuigen Jannetge Betthe en Neeltge Frederix; Jan, gedoopt 4 Oct. 1600, getuigen Hendrick Jansze en

(1) **Wel vond ik Ariaentge de Mast, den 3^den April 1588 als getuige bij den doop van Mayken, dochter van Gillis Jacobsze en Janneken Conincx. Met haar waren getuigen Lieven Rogiers en Mayken de huisvrouw van meester Charles Vinck.**

Lisbeth Jacobs; Abraham en Sara (1), gedoopt 25 Julij 1603, getuigen Cornelis Boudewijns Arckenbout, Lijsbeth Arens en Lijsbeth N. Daar de naam Sara in de familie Van der Mast niet vreemd is, hebben wij misschien achter den naam van den laatsten vader den geslachtsnaam Van der Mast te voegen.

Gerrit Gerritsze van der Mast werd 1 Oct. 1636 gekozen tot schout, in 1620 en daarna nog verscheidene malen tot schepen, den 1sten Oct. 1627 en 1640 tot burgemeester. Den 4den Mei 1641 moest wegens zijn overlijden een ander in zijn plaats optreden als burgemeester. In Ress. Vroedschap 12 Junij en 2 Julij 1629 komt hij voor als luitenant van het «oraingie vendel». Den 22sten Oct. 1624 trad hij in het huwelijk met Margrieta Verdelff, weduwe van Cornelis Burghvliet, gewezen predikant te Brielle (2). In eene aanteekening van 9 Maart 1630 is sprake van den verkoop van «alzulcken halven huijs ende erve, genaempt het Gouden Laecken, als Grijetgen Gerrits Verdelff huijsvrou van Gerard van der Mast tselve lest beseten heeft» (Bodtboeck 1624, blz. 139 verso). Den 30sten Maart 1630 werd door de Magistraten aan de «erffgenaemen van sa: Grietge Gerritsdr. Verdelff geaccordeert erffhuijs te houden». Den 4den Nov. 1635 is Gerard van der Mast te Brielle ondertrouwd en daarna te Delft getrouwd met Margarita Liefftingh j. d. wonende te Delft, in 1636 op belijdenis te Brielle aangenomen (Acta 3 Julij 1636). Den 14den Januarij 1642 is Margareta Lijeftinghs, wede. van Gerrit van der Mast, hertrouwd met den Brielschen Vroedschap Aert van Riele.

In het Brielsche archief berust een akte van verkoop eener lijfrente dd. 3 April 1653 ten laste van Den Briel aan Johan Gerritsze Lieftingh te Delft ten lijve van Johan Lieftingh zijnen vijfjarigen zoon, «daer moeder van is Anna van der Mast». In de Thesaurie-Rekening 1666—1667 leest men fol. 51 verso: «Betaelt Jan Gerritsze Lieftingh 250 ponden over 4 jaerlijcxe renten, als te weten ten lijve van Gerardus Lieftingh 100 ponden, ende d'andere ten lijve van Niclaes, Johan ende Sara Lieftingh, sijnne kinderen, daer moeder af is Anna van der Mast etc.» In de Thesaurie-Rekening 1668—1669 is slechts sprake van drie renten, en wel ten lijve van Gerardus, Johan en Sara; Niclaes was dus toen zeker gestorven. De Thesaurie-Rekening over 1692—1693 zegt van Sara dat zij overleden was. De moeder der genoemde kinderen, Anna van der Mast, zal een dochter geweest zijn van Gerrit Gerritsze van der Mast en een zoon van dezen man zal vermeld zijn in eene akte van 8 Dec. 1650, waarin sprake is van een kooper van 3½ «last cruijsharingh», genaamd Gerrit Gerritsze van der Mast, wonende te Rotterdam.

Jan Gerritsze van der Mast is 19 Dec. 1628 te Brielle getrouwd met Heiltje Arents, weduwe van Gillis Sijmonsze, en den 19den Januarij 1638 hertrouwd met Marijtjen (Maertgen) Willems, weduwe van Jan Franssen Santfoort. Den 10den Junij 1633 werd een kind van hem begraven. Dat zijne eerste vrouw in 1634 nog leefde, leert ons eene aanteekening van dat jaar (Bodtboeck 1624, blz. 259 verso), gewagende van Jan Gerritsze van der Mast als man en voogd van Heijltgen Arentsdr. In het Bodtboeck, begonnen 1641, noemt eene aanteekening van 24 Maart 1641 Jan Gerritsze van der Mast als kooper van een huis, maar blz. 32 komt eene aanteekening voor van 10 Aug. 1641, waaruit blijkt dat hij gestorven was. Zij luidt: «Alsulcken coorenkasse.... als Gerrit van der Mast in sijn leven burgemeester voor d'eene helft ende Jan Gerritsze van der Mast voor d'ander helft lest gepossideert hebben ende alsnu bij de wed. ende derselver respective erffgenamen wederom vercocht es». Blz. 209 van hetzelfde boek leest men nog in eene aanteekening van 30 Sept. 1645 van Maertgen Willemsdr. laatst weduwe van Jan Gerritsze van der Mast, maar uit eene aanteekening van 3 Dec. 1650 op blz. 430 blijkt dat zij toen overleden was. Zij vermeldt namelijk Cornelis Santvoort en Hillebrant van Kougelenburch als koopers van een brouwerij en mouterij, genaamd «het Hart», laatstelijk in bezit van «Maria Willemsdr. wede. van sal. Jan Gerritsze van der Mast, ende nu bij de executeurs van den testamente (1) van de voorn. Maria Willemsdr. ende de mondige kinderen ende erffgenamen van deselve verkocht» (2). Den 25sten Julij 1650 was de weduwe nog in leven, maar ziek, blijkens eene akte van dien datum, luidende: «Op huijden soo sijn de ondergenoemde Schepenen gecomen ten huijse van Maertgen Willemsdr.

(1) De namen Neeltge en Cornelis zijn doorgehaald en daarvoor zijn in de plaats gesteld Abraham en Sara.

(2) In de Rekening van den in 1625 geconsenteerden 200sten penning leest men fol. 3: „Gerrit Gerritsze van der Mast met sijn huijsvrou ende haer voorkinderen etc." Eene akte van Februarij 1627 begint aldus: „Compareerde voor Schepenen der stede van den Briele Gerard van der Mast nomine uxoris voor hem selven ende als spetiale procuratie hebbende van Gerardo Welhouck voor hem selven ende hem sterck gemaect hebbende voor sijnen broeder ende swagers, gepasseert voor Schout, Burgemeesteren, Schepenen ende Raden der stadt Delff in date den 2 Julij 1626, ende heeft hij, Comparant, in dijer qualiteijt geaucthoriseert..... den eersamen Jacob Pietersze, heurlijeder rentmeester, woonende in Groeningerlandt, omme de wooninghe ende landen, hen gesamentl. te beure gevallen uijtten boedel van heuren schoonvader ende grootvader respective te coope te doen stellen etc." In een akte van 6 Oct. 1664 wordt Jaques le Marchier, koopman te Antwerpen. door jufvr. Winanda Verdelft, wede. en geïnstitueerde erfgename van wijlen Jr. Johan Antony van der Hapt, wonende te Oostvoorne, „geassisteert met Everard van Campen, notaris binnen deser stede (Brielle), haeren gecooren voocht in desen", gemachtigd om ten behoeve van Van der Heijden, bode van Antwerpen op Brussel, twee huizen, „staende in de Meerstege", het éene genoemd „den Koninck David", te transporteeren. — In 1668 is met attestatie van Oostvoorne te Brielle gekomen jufvr. Cornelia Verdelft, Acta van 26 Januarij 1668.

(1) Cornelis de Jongh staat geboekt als „administrateur ofte testamenteur".

(2) Ook in akten van 1 Junij 1651 en 8 Januarij 1652 is sprake van de kinderen en erfgenamen van Maria Willemsdr.

laest wed^e^. van Jan Gerritsze van der Mast, sieckelijck te bedde leggende, dewelcke ten eijnde de vutstaende schulden, die t'sedert de doot van haer eerste man Jan Fransze Back sal. (1) sijn gemaeckt... naer haer doot niet en souden werden gequerelleert etc.» De Rekening der St. Catharina kerk, loopende van 1 Nov. 1650—31 Oct. 1651, vermeldt de begrafenis van Maertgen Willems niet; dus moet zij tusschen 25 Julij en 1 Nov. 1650 gestorven zijn.

In eene Resolutie van 4 Maart 1605 is als inwoner van Brielle vermeld Heijman Jacobsze van der Mast. In eene procuratie dd. 7 Nov. 1605 leest men: «Compareerden Jan Jansze van Santen, sequester, Jacob Jansze Helm ende Grietgen Cornelisdr. wed^e^. wijlen Jacob Heijmansze, voochden van de naegelaeten weeskinderen van za. Jacob Willemsze de Milde, secretaris, d'welcke geconstitueert hebben... Heijman Jacobsze van der Mast ende Pieter Jacobsze, out-burgemeester, omme etc.» In 't Bodtboeck, begonnen 1598, dat Heijman Jacobsze van der Mast tweemaal (bl. 71 en 108 verso) vermeldt als kooper van een huis, staat op bl. 193 in eene aanteekening van 1609 achter zijn naam «in sijn leven schout van Rockangie.» Een broeder van Heijman zal geweest zijn de man, van wien men leest in Res. 15 Junij 1602: «Es bij Willem Gans, rentmeester van de domeijnen van Voorne, aen de Magistraet overgelevert twee rentebrieven, bij za. Mathijs Jacobsze van der Mast den H. Geest ende de diaconen deser stede gelegateert etc.» Of deze Mathijs bedoeld is in het Doopregister, hetwelk vermeldt dat 22 Dec. 1596 gedoopt werd Maritgen, dochter van Mathijs Jacobsze en Jannetje Hubrechts, kan ik niet beslissen.

Jacob Jacobsze van der Mast, als j.m. den 5^den^ April 1650 te Brielle getrouwd met Annetje Maertens Pricman j.d., werd den 28sten Mei 1651 begraven, en den 20sten Junij 1651 het kind van de weduwe van Jacob Jacobsze van der Mast. Deze weduwe, 20 Aug. 1651 te Brielle ondertrouwd met Pieter Jacobsze van der Wael j. m. te Zwartewaal, ging derwaarts om te trouwen met een attestatie dd. 8 Sept. De ouders van haren eersten man zullen genoemd zijn in eene akte van 25 Maart 1665, welke gewaagt van Ploontje Arens, weduwe van Jacob Jacobsze van der Mast, wonende te Brielle. Deze weduwe kwam mij nog voor in het Kohier van den voor 1669 geconsenteerden 200sten penning, fol. 27 verso.

Den 22sten Julij 1653 is Geertruit Sëlsers (2) j. d. te Brielle getrouwd met Johannes van der Mast j. m., welke man in het doopregister van dien tijd genoemd is Jan Thijssen (Tissen) van der Mast. Het echtpaar won: Pitronelle, gedoopt 4 April 1655, getuigen Claes Thijssen, Crijn Verhoeck, Lijsbet Jans, Soetie Thijssen; Sebastiaen, gedoopt 18 Februarij 1657, getuige Elisabeth Jans; Maria (1) gedoopt 23 Maart 1659; Matthijs, gedoopt 21 Oct. 1664, getuige Maritge Jans; Pitronella, gedoopt 17 Oct. 1666, getuigen Johannes Selsar en Lijsbet Hendricks; Jannetje, gedoopt 25 Oct. 1669 (2).

Soetje Tijss van der Mast j. d. is den 14^den^ April 1660 te Brielle getrouwd met Jan Jansze Aensorch weduwenaar (3). Het echtpaar kreeg: Jenneken, gedoopt 29 Aug. 1662, getuigen Jacob Bollen en Stintge Jans; Maertge, gedoopt 13 April 1664, getuige Maertgen Jans; Johannes, gedoopt 27 Sept. 1665, getuige Anneken Jans; Petrus, gedoopt 1 April 1667, getuige Lijsbet Hendrix; Christina, gedoopt 15 Jan. 1669, getuige Maertje Claes; Wijnatje, gedoopt 16 Julij 1673, getuigen Jan Thijsze van der Mast en zijn vrouw.

Sara van der Mast, j. d. te Delft, is aldaar getrouwd met Franciscus Ridderus, predikant te Brielle, na 10 Januarij 1649 te Brielle ondertrouwd te zijn. Weduwenaar geworden, hertrouwde Fr. Ridderus den 24sten Oct. 1651 te Brielle met Alida van Ophoven j. d. aldaar. In 1647 werd Fr. Ridderus, predikant te Schermerhorn, te Brielle beroepen en aldaar den 19^den^ Januarij 1648 bevestigd (4) In de kerkeraadsvergadering van 29 Maart 1656 verschenen afgevaardigden van Rotterdam, waaronder de ouderling Willem Couwenhoven, die berichten dat Fr. Ridderus te Rotterdam was beroepen en er op aandrongen dat de beroepene aan Rotterdam zou «toegevoeght» worden. De aandrang was niet vergeefsch en de kerkeraadsnotulen van 30 April 1656 is opgeteekend: «heeft D. Franciscus Ridderus een seer vierigch ende beweegelijck afscheijt genomen» (5). (*Wordt vervolgd*).

(1) Deze man was brouwer, zie Ress. 11 April 1620, 2 Februarij en 6 Nov. 1621, 3 Junij 1625 en 1 Nov. 1631. — Den 28sten Aug. 1646 werd gedoopt Catelina, dochter van Nicolaes Back en Elisabet Bacq, getuige Sara Arnts.

(2) Deze naam is anders gespeld in eene aanteekening, vermeldende den doop van Annetie op den 28sten Aug. 1667, dochter van Johannes Selscee, waarbij getuigen waren Jan Thijssen van der Mast en Geertrut Selscee.

(1) In de Kerkeraadsacta van 24 Januarij 1673 staat, dat met attestatie van Utrecht te Brielle kwam Marij van der Mast j. d. Deze j. d. was misschien 't kind, dat 23 Maart 1659 gedoopt werd.

(2) In de aanteekening van dezen doop heet de vader Jan van der Mast.

(3) Den 5^den^ Mei 1654 trouwde deze man met Leentje Claes j. d. Zie over Aensorg *De Navorscher* 1879, blz. 231.

(4) Kerkeraadsacta 12 Nov., 12 Dec. 1647, 7 Februarij 1648. Ress. 13 Nov. en 12 Dec. 1647.

(5) In 1621 werd te Middelharnis beroepen Jacobus de Ridder, proponent, die er den laatsten Nov. 1621 als pred. bevestigd werd. In 1663 werd aldaar wegens het overlijden van Jacobus Ridderus beroepen Nicolaus Magerus. Den 8sten Sept. 1654 trouwde D^s^. Jacobus Ridderus, weduwenaar, te Brielle met Maria Welle, weduwe van Ds. Johannes Courtenius, wonende te Brielle. In 1648 kwam Adrianus Ridderus j. m. met attestatie van Middelharnis te Brielle. Den 10^den^ April 1650 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna getrouwd Adrianus Ridder j. m. van Middelharnis, secretaris van Nieuw-Helvoet, en Petronella Capermans j. d. te Geervliet Den 18^den^ April 1648 werd Adrianus Ridderus te Brielle geadmitteerd als notaris. In 1670 is met attestatie van Hellevoet te Brielle gekomen Petronella Ridderus. — Den 7^den^ Oct. 1731 werd te Brielle begraven Anna Kuggens, huisvrouw van Daniel de Ridder, luitenant. Den 29sten Aug. 1732 hertrouwde Daniel de Ridder te Brielle met Anna Jungius, weduwe van Jan de Lelie. Twee kinderen van Dan. de Ridder begraven, 30 Oct. 1741, een 10 Sept. 1737.

Grafzerken in de St.-Eusebius- of Groote kerk, het St.-Catharinagasthuis en de St.-Walburgis-kerk te Arnhem.

DOOR

Mrs. J. J. S. baron Sloet en Peter A. N. S. van Meurs.

(*Vervolg.*)

Aanmerkingen omtrent de zerken.

78.

8.
Int iaer . ons . heren
155[*of* 3]8 de .1. septēb'. sterf Joffer. anna.vā Omeren weduwe
vā . Goesen . van
Erckelens . aver . pāder op Velūwen . bidt . Godt . v. d. ziel.

(Wapen afgehakt.)

A° 16 (. .) den (. . . f)ebruar(y)
sterf ioffer gerrarda
(va)n erckelens heu(sf. van)
arndt van steēler lan(dt)
schrive(r) van vel.

Prot. I, f. 47 v°.

79. *Fragment.*

ANNA \
VD GRA
GROE(.)FT

80. *Klein vierkant.*

106
Peters

Prot. I, f. 14: Jorjjen Petersz [als eerste eigenaar vermeld].

81.

H 4-I G

82.

In . tiaer . ons . heren . 1614 . den
3 . may . is . gestorven . arndt . van steenler . landt
schriver . van . veluwen
ende veluw(eso)om . w. s. g. g. (s). (1) ansiet . en . gedenct

(Wapen afgehakt.)

Gosuinus Steenlerus
J. Ctus hic sitūs est qui
obiit XXI Jany. a°. XVIc
LVI hunc vide et deo
commenda te cogita.

Prot. I, f. 47 v°., nr. 7?

83. *Klein vierkant; afgebroken.*

T. H.

(Wapen: twee schuingekruiste pijlen.)

Harscamp

Prot. I, f. 18, nr. 140? Dit begint: Cornelus van Wees: zerck: hogen 1—5—. dese groeff is mitt consent van de kerckmrn̄ vercoft aen Jacob Harscamp.

(1) Wiens siel Got genadich sij.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

84. *Klein vierkant.*

Hier leit begrafe
angenus va presicha
it̄ iair (Afb. nr. LXXXIII; alleen de afgebeelde figuur is nog zichtbaar.) fen
MVc
XXXVI

85. *Klein vierkant.*

A° 1583 de 3
October sterf
herick Sluiskē
a° 1583 den 4
october ste

86. *Klein langwerpig.*

1593 de 29
octob sterf
Claes van
niwegen.
A° 1606 de
2(.) iuny
sterf Her
men Haege
S H (2)

87.

6
Jan Umbgroeve.

Prot. I, f. 47 v°.: is daerin begrave den 11: meert: 1704.

88. *Smal langwerpig; in twee stukken.*

1540 den
dach Septembri(s) starf
Jacob S
Bit Got voer

(Afb. nr. LXXXVII.)

Prot. I, f. 117, nr. 166?: Jacob Snab.

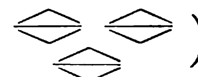
89. *Fragment.*

B)astiaense

90.

4.
Int iaer ons
hern . 1510 de . 21. dach . novēb. starf . hērick vand bōgart
Int iaer 1547
dē 20. dach . februario . starf . ermgart . sin . huisfrou

(Van het afgehakte wapen zijn echter nog drie gespen zichtbaar van deze gestalte:

(2) Sijn huisvrou?

Aanmerkingen omtrent de zerken.

91.
32.
Nael . van . Bemmel . starf . den . 15
Augusti 1586.
Prot. I, f. 51.

92.
114

93. *Fragment; klein vierkant.*
(Afb. nr. XCII.)

94. *Fragment.*
(Afb. nr. XCIII.)
62

Het geslacht Van Harscamp voert een kruis, terwijl Schwarzach von Wagenhausen o. a. drie forellen voert, en Schwarz von Schwarzenbach in het 2e en 3e kwartier ook drie forellen heeft. Mogelijk zijn dus onder de zerk begraven Everhard van Harscamp en Catharina van Swartzenbach, ehelieden, wier dochter huwde met Antony Gaymans, geb. in 1581.

95. *Fragment.*
109

96.
17.
A°. MVcLIX . dē
XVI . dach . Juliys . sterf . Arnt Bytter A°. Dñi M
VcLX . den. XXV.
dach Julius . starff . Stin . syn . huisvrou . b. v d z (1)
Prot. I, f. 49.

97. *Smal langwerpig.*
A°. 1607 . den
22 . Augusti
sterf . Jacobus
Burchelus

Heesken . H

(Op een stuk:)
ingank
van nommer

98.
33.
Int iaer ons
hern . LIII . dē . ierstē . dach . juny . starf . jan . sluiskē
Int iaer XVc eñ
64 . dē . 5 . dach . mai . starf . Alyt vā doernick sy huisfrou
(Wapen afgehakt.)
Prot. I, f. 51.

(1) Bit voer de ziel.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

99.
no 145
A. REGTEɅ
Prot. I, f. 18 vo.: verooft aen Arnt Reghters 16 Decemb: 1723.

100.
69 *of* 96

101.
(Een mannelijk en een vrouwelijk wapenschild naast elkander, de wapens afgehakt.)
(16)
kelder
anno 1626 . den 5 octob. is in
den here ontslapen Povwel
Bitter in sin leven ambtman
tot Baer ende Lathum ende
burgemeester in der tidt
(tot) der stadt arnhem

De kwartierwapens zijn afgehakt; zij hebben tot onderschrift Bitter (links boven), Heeren (l. beneden), Voocht (rechts boven), Veeren (r. beneden).
Prot. I, f. 49.

102.
(. . . . .) 8 (. .)
dē (. .) dach ma(y st)arf Derck . ten . haegh
Ano 1553 dē
. 21 . dach . Juny . sterf . Merry . vā . baerl . s (1)
(Wapen afgehakt.)

103.
a. conjuge
Ida Waetze-Eelkes.
Hic expectant resurrectionem

104.
48
Willem . Kock
(Afb. nr. CIII.)
Prot. I, f. 7, o. a.: dese bovenst: graffstede is door de erfgenamen van zalg: Willem Kock gecedeert en overgegeven aen Mattijs Kock en sijn huysvrouw . den 16'. april 1716 bet. d'erfg. van M: Kok 't hogen met 1—2—.

105.
kelder 21.
(Een mannelijk wapenschild met het onderschrift Staverden, en een vrouwelijk met Westrenen, de wapens afgehakt.)
Den XVI Junii 1629 sterft
joff. margriet van
Westrhenen.
Prot. I, f. 28 vo.

(1) Waarschijnlijk: sijn huisvrou.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

106.

143

anno 1644 den 30 mey
ys Gerrit van de Velde
in den Heere . gerust

Prot. I, f. 18 v°.

Onder de bank links kruis.

107.

114.

Jan Schouten
ende Henderina van
Moesbergh sijn huys
vrouw.

(Afb. nr. CV^b.)

Prot. I, f. 15: den 9^en febr. 1717 gecedeert aen Jan Schouten en Henderika van Moesberg.

---

108. *Fragment.*

ob. Bolck

Voorste gedeelte N. en Z. kruis.

109.

124

a° 1605 de 19 (Av? . . .)
sterf Gerardina (. . .)
nen . gewesene hvysfr
van Gisbert . Everwijn
a°. 1623 . den 7 Jvlivs
sterf . Gisbert . Ever-
wijn

(Wapen afgehakt.)

Prot. I, f. 16 v°.

110.

118.

(I)nt iaer ons herē MV^cXXXIII
den VIII . dach . January starf . Ja(n) snab hier
graven.
Int iaer ons hern
(. .) L . dē XIII dach . Augu(sti) starf Jut syn huisfrou
bid. v. d. ziel

---

111. *Klein langwerpig.*

125

a°. 1607
ster
be
15 . iuniu
uitien ic

Prot. I. f. 16 v.°: Luitjen Jopers.

112.

122.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

113. *Klein vierkant.*

(Afb. nr. CXI.)

---

114. *Klein langwerpig.*

103

Hermen Wetters

(Afb. nr. CXII.)

Prot. I, f. 13 v°. Aryen Wetters [als eerste eigenaar vermeld].

115.

68

Cornelii Laurentii
Amsteldamensis
pastoris dum
viveret primo
akerslootanae
deinde mudanae
ac ultimo huius
arnhemiensis
eclesiae fidissimi
quod mortale fuit
hoc tumulo
clauditur beatam
immortalitatem
expectans
natus est amstelodami
3 kalend. Decemb.
CIƆIƆCXXVIII
denatus arnhemi 7
idus may CIƆIƆCLVI.

---

116. *Klein vierkant.*

Deze vlak rechts bij den pilaar, linksch van den preekstoel.

Hier lecht begraven
Juff. Wilhelma van der
Hell de zae huisvrow
van den raetsheer Bem
mell met een dub. groef
den 2 April an 1622.

---

117. *Klein vierkant*

meystere Adolph
vā. gelder a° 158(2?)de
27 . dach . octobris
stierf. Jan vā varick

118.

kelder 90

in iaer ons heren
op de XV dach septeb starf Goese vā Barch
A°. 1517. op . den.18
dach iun^y starf (Al)eit van den berge. goesse van
de. Bergh(s hûysv.?)

Aanmerkingen omtrent de zerken.

Anno 1577
den (..) dach
starf (....) van
den Berg

Int iaer ons heñ MVc
starf Alyt Chaemis
Jan. vā dē berghs hûysv

(Wapen en kwartierwapens afgehakt.)

119.

A°. 1582 . de . 23 decēb
sterf Ω derrick. va. Wette secretaris
A°. 1583. de 1 Jan
uary sterf Iken vā Daeel. sy. huisfrov.

(Wapen afgehakt.)

120.

88.

A°. 1726 den 28 November
is in den Heere gerust
Johan ten Haegh
A°. 1716 den 26 September
is in den Heere gerust
Johanna van Holt huysvrouw
van Jan ten Haegh
A°. 1763 den 7 September
is overleeden Wilhelmus
ten Haegh
A°. 1765 den 23 December
is overleeden Everdina van
Holt huijsvrouw van
Wilhelmus Ten Haegh.

(Wapen afgehakt.)
Prot. I, f. 12.

121.

87

(Int) iaer onses Heeren 16(27?)
de 10 Januarius (is) in de Heer
gerust Jacob van Wetten
beyden rechten doctor
A°. 1644 dē 3 februari is
ioffrov Anna de Voocht
weduwe vā. doct. Wettē
in dē Heere gerust
Anno 1650 dē 4 January is in dē
Heer gerust Willem van Wēen
memento mori

(Wapen afgehakt.)
In de hoeken staat: Wetten (links boven), Huighen (l. beneden), Voocht (rechts boven), Feeren (r. beneden).
Prot. I, f. 12.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

122.

102.

Int iaer XVcXLIIII
dē . XXII . febua . starf . Alyt . Jan Potov
huisfrow . int
selfde . iaer . dē . XXVI . mey. starf. derck Potov.

a° 1560 de 3
Juni sterf. karl
Poitou

A°. 1584 de 17
Augusti sterf Ω
Jacop Poitou

Prot. I, f. 13 v°.

123. *Smal langwerpig.*

A°. 1578. de
24. november. sterf.z.
luyt . tewessen
gendt. g. w. d. z. g. (1)

(Afb. nr. CXXI.)

124.

86.

125.
Deze vlak naast den preekstoel links.

69

Int iaer ons hern
MVc eñ XXXII . de XIX . dach. in. martio. starf. Jan
de . rondt . genant
potou . kamerknecht . mȳs gned. hern. va. Gelre

(Afb. nr. CXXIII.)

Int. iaer. ons. hern
M.Vc ind L. de. ierste
dach. mey. starf
Wyllem. Potou
kerckmiest. b. v. d. z.

Prot. I, f. 10.

126. *Klein vierkant.*

In XXXV star(f
Griet
Tropet . b. v. z

127.

85

Int iaer ons heren MIIII
XCIV d XXVII dach ī decembri (s)ta(rf) Andries Leyēdecker
An 153(.) d. II dach April
starf Derick Andries huysfrow Bidt voer die sielen

A°. 1630. den .1. Augusti . is.
Johanna . Leideckers . in
den . Heere . gerust.

Prot. I, f. 11 v°.

(1) Got wees de ziel genadich.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

128.

84.

Int iaer ons hern
XVcXXXVIII. dē. sestē dach novēbr starf
Gerryt Leydecker
Int iaer (......)
2 dē 19 Juny sterf. And(r)ees Leydecker Gerritsoen.

A°. 1575 dē 15 dach
Augusti sterff
Willemke Peelē
Andries Leydec
kers huisvrow

Prot. I, f. 11 v°.

129.

98

(Wapen afgehakt.)

A°. CIↃDC 35 den 30 mei
is gestorven die
eersame Reynier
Everwyn Gysbers
soon Burgemeister
der stat Arnhem
A°. CIↃDC ▭ den ▭
sterf die erendve
genricke (1) Ermgart
Tullekens. syn. l.
huysfrov.

Prot. I, f. 13.

130.

83

int iaer onses heeren
1615 den 22 may sterft
Wilhelm sluysken in syn
leven griffier des
furstendombs Gelre ende
graefschap Zutphen
anno 1592 den 4 may
sterff Heesken Tullekens
syn huysfrov ◇ A°. 1652
den 12 Yannuari is in den
Heer gerust Everhardt
Sluysken burgemr der
stadt
arnhem.

(Wapen afgehakt.)

Prot. I, f. 11 v°.

(1) Eer- en deugderijke.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

131.

Deze vlak voor den preekstoel.

74.

(Een mannelijk en een vrouwelijk wapenschild, waarvan de wapens afgehakt. Op een banderol erom:) Phil. I. Christus is myn gewin beide in leven ende in stervē 21

Int iaer onses heeren
1620 den 11 febrvary sterf
den edelen eerentfesten
henrick van Brienen tot
mvssenberch in zyn leven
raet eñ rekenmeyster des
fvrstendvmbs Gelre ende
graeffschap Zvtphen
int iaer onses heeren
1624 (1) den 16 octobris
sterff ivffrov Beatrix
van linden zyne .E
hvysvrov.

Van de kwartierwapens zijn er vier afgehakt; zie verder afb. nr. CXXIX.

Prot. I, f. 10 v°.

132.

99.

Int iaer ons
heren. MVcLIX. (2) den. XXII dach february. sterf
Rutgher
Tollyke(n). kerckmeister. deses. kercken. b. g. v. d. z. (3)
Anno ▭
▭ dach ▭ sterf
(.. .) Bongert
(..) huisvrou. b. v. d. z.

(Wapen afgehakt.)

(Op den buitensten rand:)

Reynier. Everwyn
Ghijsbertsen. burgemester. comt dese groef toe. op den
14 Juelius 1621 is
Geertruyt Everwyns. alhier begraven.

Prot. I, f. 13.

133.

81.

G. Coets. m. d.

Prot. I, f. 11: bij de kerckmr. van de erfgenamen [van Wolter Schelinck, den eersten eigenaer] ghecoft ende wederom overgedaen aen Doctor Ghijsbertus Coetius medicus.

(1) D'Ablaing van Giessenburg, a. w., blz. 152, heeft 1613 en zegt dat zij te Wiel begraven werd. In een artikel in den *Gelderschen Volksalmanak* voor 1888 wordt op blz. 39 hetzelfde vermeld, doch het jaar op blz. 55 beter opgegeven als 1624.
(2) 1569? 1579? vgl. *Herald. Bibl.*, 1881, blzn. 13 en 14.
(3) Bit Got voer de ziel.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

134.
Deze vlak naast den preekstoel rechts.

64
Int iaer ons
Hern. 1544. dē. 15 dach . mey . starf Willem Īgelant
Int iaer XVc
XLIIII. dē XXIII deceb'. starf Dirckē. sy. huisfrov

(Op den buitensten rand:)
Die erfgename
van . sal. Rutger. Tulleken Rekemeister.

Prot. I, f. 9 v°.

135.
100
(Wapen afgehakt; geen opschrift; op den rand:) B. R. E.

Prot. I, f. 13 v°., nr. 100?: zalr. momber: Winant: Everwijn [als eerste eigenaar vermeld] (1).

136.
79.
Ao. 1603. dē. 11 September
sterf. Henric Hey
Anno. 1626 op den
14. Marty. is. ghestorvē
Catryn. van. Brienen
syn huysvrov A°. 1667 .
den .10. novemb. is gestorvē
Margrieta van Brienen hvis
vrou: van Johan Ensinck

Prot. I, f. 11.

137.
59.
(Wapen afgehakt.)
a°. 1632 den
6. Desember. is.
in den. Heer
gerust . doctor
Gysbert . van
Brienen
Burgemeister
der stadt Aernhem.

Prot. I, f. 8 v°.

138.
80
I M Boc(

Prot. I, f. 11: A°. 1709 den 16en Octobr gecedeert aen de Heer Joh: Michiel Bock.

139.
58 kelder.
(Geen opschrift, midden- en vier hoekwapens afgehakt.)

140. *Groot.*
50
(Wapen met helm geheel afgesleten.)

(1) *B. R.*, wellicht: burgemeester Reynier; vgl. nr. 132.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

141.
47 . kelder
Int iaer ons hen̄ MVc
XLIII. optē. II. dach Septēbris
starf Oliphier. Hackferdt.

(Wapen afgehakt.)

In dezen kelder werd gevonden het geraamte van een kloekgebouwden man met welig blond hoofdhaar, in een groen miskleed, waarvan de snit, vooral die van den manipel, blijkbaar van jonge dagteekening was; boven het hoofd eenig puntig gebogen metaaldraad met versiering, blijkbaar van een krans afkomstig; in de bij den buik samenkomende handen een miskelk van witte was (?).

Het bleek het stoffelijk overschot te zijn van Josephus Antonius Martinus baron van Wijnbergen, kapelaan van de kerk in de Varkenstraat te Arnhem, die 6 Januari 1809 op 27-jarigen ouderdom te Arnhem overleed, na in een aanval van ijlende koorts uit een raam te zijn gesprongen, en voor wien deze groeve den 11en daaraanv. toegemaakt werd. De van Wijnbergens, die reeds sedert 9 April 1715, toen kapitein Hendrick van Wijnbergen *f* 2—4— voor het hoogen van het graf betaalde, als eigenaars van den kelder te boek stonden, hadden deze waarschijnlijk gekregen door het in 1713 gesloten huwelijk van genoemden Hendrick met Wilhelmina Hackfort (geb. 4 Oct. 1672, † 10 Oct. 1748). Vroeger stond hij ten name van jonker Hackfort tot Loenen.

(Prot. I, f. 7; II, f. 100; protocol van de groeven van 1782; als voren van 1817; journaal van ontvangsten der Groote Kerk over 1809; lijst van het toemaken der groeven in de Groote Kerk over de maanden Januari, Februari en Maart 1809; pijlcedul van den jaaren 1809; register van overlijden van 1809. Vgl. ook de berichten in de *Arnhemsche Courant* van 10 Oct. 1888, 20 Oct. daaraanvolgende (ontleend aan *De Post*) en het *Nieuws van den Dag* van den 11en dier maand, waarin te lezen stond, dat „in een looden kist een gebalsemd lijk met een zilveren ketting" was gevonden. Fama crescit eundo.)

142. *In twee stukken.*
47.
Int iaer. ōs herē. 1563 den
18 dach. octob' sterf Wynant Hack
fert . A°. 1582 d 15 feb. sterf Joffer Alit
Boshoff zjn huisfrouwe geweest is.
A°. 1595. den. 16. October. sterf
Gerhardt. Hacfort

(Wapen en vier kwartierwapens aan weerszijden afgehakt.)

Prot. I, f. 7.

(*Wordt vervolgd.*)

Zegels en wapens van de abdij Postel.

(Hierbij een plaat).

Dat de prelaten der Premonstratensen-orde van oudsher voor zich een wapen (1) uitkozen, gelijk nog door hen ten huidigen dage gebeurt, om daarmede hunne persoonlijke stukken te bekrachtigen, hebben wij wijdloopiger op blz. 37 en volgende van den VI jaargang medegedeeld, toen er over de wapens van elken prelaat der abdij Postel-Molle, die ook tot voornoemde orde behoort, gesproken is.

Eenige toelichtigen van nevengaande wapen- en zegelplaat willen wij hier aanstippen en vooral de heraldieke kleuren opgeven, die op de stempels òf achterwege zijn gebleven of uitgewischt. De kleuren zijn opgespoord nu eens op de in olieverf geschilderde portretten, dan weer in handschriften der abdij.

N°. 1, 4, 5, 8, 9.

N°. 1. luidens het randschrift *sigillum scabinorum renovatum anno domini* 1628 *DC* (2) d. i. *zegel van Reusels schepenen in* 1628 *vernieuwd*, is dit het zegel, dat de abten van Postel gebruikten krachtens hunne grondheerlijkheid Reusel. Het Mariabeeld staat in het midden het patrones dezer heerlijkheid; links een schild, met drie molenijzers door een engel gehouden, diende voor Reusel (3); rechts het wapen van den prelaat Joannes du Chesne in vair een zilveren St. Andries- kruis. Daar deze Joannes in 1628 in de abtelijke waardigheid bevestigd werd, liet hij in dit jaar als heer van Reusel den stempel maken of vernieuwen, vandaar dat *renovatum*.

Hetzelfde renovatum bij N°. 4 in 1688 ziet men voor den abt Sichmans, in zilver 3 gouden korenbundels, 2 boven, 1 onder. Wanneer de abt dezen stempel niet als zegel- maar als wapenmerk gebruikte, is dit randschrift: sigillum-scabinorum reuselensium renovatum anno 1680 door de leuze *sub manu Dei* d. i. *onder Gods hand* vervangen..

N°. 5 en 9 zijn van den abt Cornelius van Boesdoncq; het eerste, naar de omloopende woorden *sigillum scabinorum reuselensium renovatum anno* 1636, bezigde hij als heer van Reusels heerlijkheid. Het Mariabeeld duidt de patrones dezer plaats aan. De afbeelding N°. 9 stelt in het midden den H. Nicolaus bisschop-belijder en patroon van Postel voor, aan zijne voeten de drie kinderen in eene kuip. Aan den linkerkant van den Heiligen het wapen der abdij en aan de rechterkant het wapen van dezen prelaat; in zilver een gouden klaverkruis, beladen met een vlammend hart van keel, doorstoken met twee gouden pijlen, de punten naar onder. Als de abt dit klaverkruis, enz., afzonderlijk gebruikte als wapen dan is het steeds met de speuk *amor vincit omnia* d. i. *de liefde overwint alles* vergezeld. Luidens het randschrift *sigillum cornelii van boesdonc abbatis coenobii postellensis* diende N°. 9 tot zegel evenals N°. 8.

N°. 3, 6, 11, 13.

Dit viertal, het groote naar een koperen en de drie kleine naar zilveren stempels, stelt Postels wapen aanschouwelijk voor, te weten: in zilver drie molenijzers van sabel met de leuze *cruce vincit veritas* d. i. *door 't kruis zegeviert de waarheid.* Staf, mijter, boomstam of post en L behooren niet tot dit wapen; men vindt daarom deze vier voorstellingen nooit op de menigvuldige wapen- en zegelafdrukken der archieven. Die boomstam of *post* van sinopel met een L van 't zelve, op vele stukken verbonden met een lint van keel, geven slechts een rebus of zinnebeeldige uitdrukking van het woord Postel. Indien dit laatste bij sommige schrijvers, zooals Le Roy enz., als wapen van Postel opgegeven wordt, is het zeker dat zij de oorspronkelijke charters dezer abdij nooit geraadpleegd hebben. Onder N°. 6, 11 en 13 komt Postels wapen op kelken, tal van handschriften, boekbanden en kerksieraden voor.

N°. 7.

Dit wapen is van den adellijken abt Hieronymus Raveschoot de Capelle. Zie diens levensschets op blz. 221 en volgende van den VI jaargang.

N°. 10.

Deze stempel diende tot zegel en wapen van den abt Joannes Staessens, in 1745 te Dommelen geboren en in 1818 overleden. Als het tot wapen diende vindt men er het woord *Concordia* d. i. *Eendracht* bij. De voorstelling is naar een zilveren stempel: in groen omzoomd van een gouden keper, de fakkel en de bijl der Romeinsche consuls in zilver in vorm van een St. Andrieskruis geplaatst, gemanteld van lazuur met 2 dubbel vlammende harten verbonden van keel.

N°. 12.

Deze voorstelling is naar een koperen stempel. Het wapen van den tegenwoordigen prelaat Jacobus de Kort, te Hoogeloon in 1818 geboren ten jare als zijn voorzaat de abt Staessens overleed, is gedeeld: 1. in zilver een knoestige boomstam (post zie boven bij N°. 6) van groen met een L van 't zelve, verbonden met een lint van keel; 2. in blauw de Vrouw van het Boek der Openbaring in natuurlijke kleuren en omgeven van goudenstralen. De leuze is: *quasi aurora consurgens*, d. i. *als een opkomende dageraad.* Men aanschouwt het op handschriften, miskelken en sedert 1890 in den nieuwen mozaïken vloer des presbyteriums der katholieke kerk te Eersel.

Th. Ign. Welvaarts,
Prior der abdij Postel.

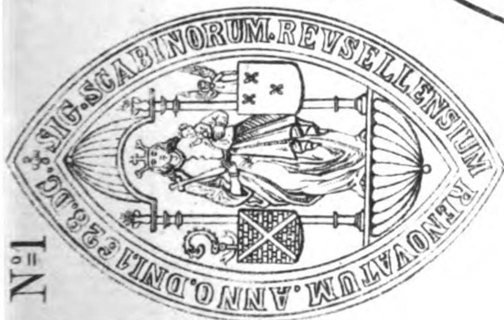
---

(1) Naar de stempels is niet nauwkeurig gelet op het verschil tusschen wapen en zegel, schoon de handschriften meestal de uitdrukking sigillum bezigen.

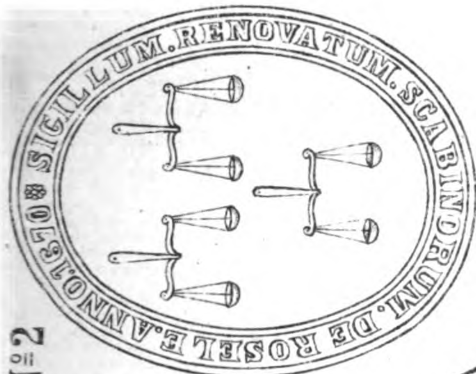
(2) D. C. beteekenen du Chesne, omdat de stempel voor dezen overste vernieuwd is.

(3) Vroeger voerde Reusel in het schild: een boom in sinopel met een liggend lam op een schild van keel, dragende drie zwevende palen van zilver. Het randschrift luidde toen: *sigillum scabinorum, ville de Roesel.*

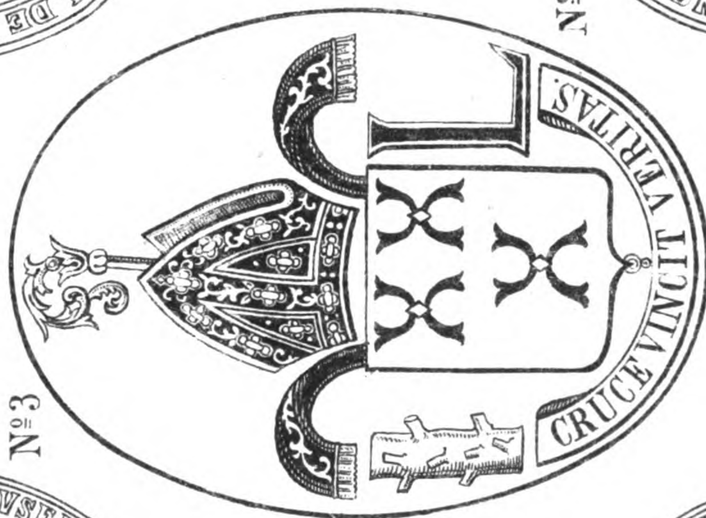
No 1.

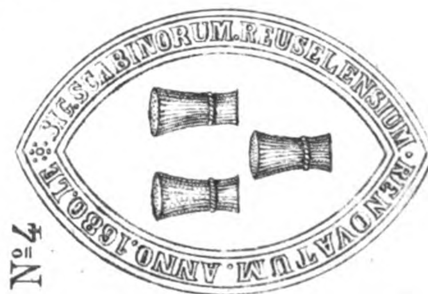
No 2.

No 3.

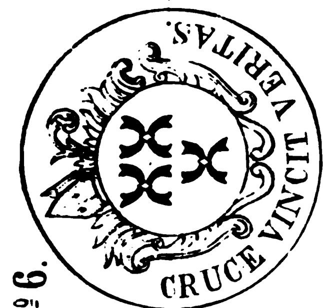
No 4.

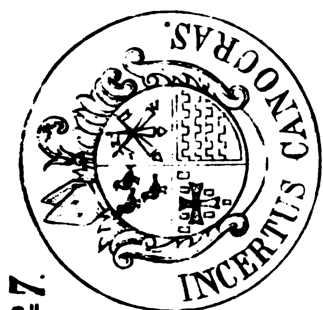
No 5.

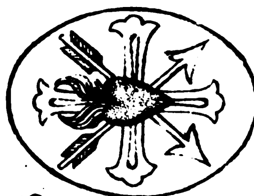
No 6.

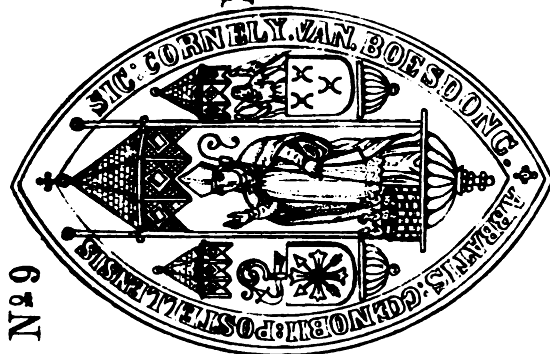
No 7.

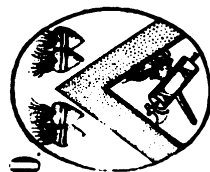
No 8.

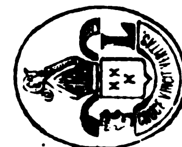
No 9.

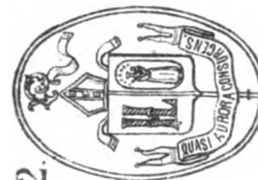
No 10.

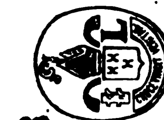
No 11.

No 12.

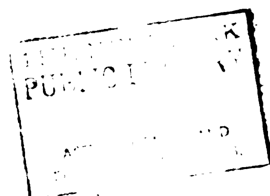

No 13.

WAPENS EN ZEGELS, IN 1887 NAAR DE OORSPRONKELYKE ZILVEREN EN KOPEREN STEMPELS, IN DE ABDY VAN POSTEL BERUSTEND VERVAARDIGD.

Get. door T. J. Welvaarts te Postel

Het Vlaamsch-Zeeuwsch geslacht Sandra

DOOR

Mr. B. F. W. von Brucken Fock.

Deze, tijdens de Spaansche troebelen uit Fransch-Vlaanderen naar Zeeland gekomene familie (wel te onderscheiden van gelijknamige met andere wapens) is vooral merkwaardig door de heldin van Aardenburg in 1672, Margaretha Sandra, hieronder sub II*bis* n°. 1 vermeld, en door het wapen, zijnde.

Gevierendeeld: 1 en 4 in zilver drie zwarte, goud gehalsbande loopende windhonden boven elkander (stamwapen?)· 2 en 3 in zilver een groene, goud gekroonde leeuw (gewijzigd Nieuw Vlaanderen?) Met een middenschild (*sur le tout*) gegeerd van goud en blauw van twaalf stukken (Oud Vlaanderen?), en hierop een rood hartschild (*sur le tout du tout*) waarin een zilveren dwarsbalk (Leuven?). Gekroonde helm. Helmteeken: de leeuw, uitkomende. De oorsprong van dit wapen is niet opgehelderd. De heer Allard Charles Bouillon, die in huwelijk had Maria Louisa Sandra (hieronder sub IV n°. 8 vermeld), verhaalde aan zijn broeder (en deze aan Mr. Pieter Johan Macaré, straks te noemen) dat aan zijn schoonvader David Sandra eens (door wien?) moeilijkheden waren aangedaan over het voeren van gemeld wapen, doch dat deze zijn recht daarop had bewezen.

Onderstaande genealogie is gevolgd naar eene zoodanige, zeer nauwkeurig naar echte bescheiden opgemaakt door den heer mr. Pieter Johan Macaré, eerste secretaris en pensionaris van Middelburg, en gedateerd Middelburg 24 Juni 1766 (1), verder vele aanteekeningen, Middelburgsche naamwijzers, doop-, trouw- en grafboeken aldaar, Haarlemsche couranten, enz. enz.

I. Jean Sandra, geboren te Tourcoing bij Rijssel, zooals blijkt uit het boek van de lidmaten der Walsche kerk te Middelburg, waar hij den 1sten Maart 1618 op belijdenis is aangenomen (2) en eerst te Tourcoing woonachtig, was getrouwd met Marguerite du Forest die te Middelburg stierf in 1617 (register van verweezingen der stad Middelburg).

Uit dit huwelijk:

1°. Jasper Sandra, volgt II.
2°. Pieter Sandra, geb. 1601, st. ongehuwd te Middelburg.
3°. Jean Sandra, volgt II*bis*.
4°. Esdras Sandra, geb. 1608, ongehuwd overleden op de reis naar Oost-Indië.
5°. Antoine Sandra, geb. 1611, st. ongeh. te Sluis.

(1) Dit werkelijk fraaie handschrift berust in het Genealogisch heraldisch archief Vorsterman van Oyen.

(2) In dat boek nog een Jean Sandra (hier onbekend) daar ingeschreven par temoignage de Norwitz, écrit le 26 Juin 1626.

II. Jaspar Sandra, geb. te Tourcoing 1593, st. te Middelburg 9 Juni 1637, werd 22 Februari 1628 poorter te Middelburg, tr. aldaar 14 Augustus 1618 Louise Segar, geb. te Moiveau bij Rijssel, driekoningsnacht 1593, dochter van Mathieu. Zij st. te Middelburg 15 Februari 1658 en was hertrouwd aldaar 13 Mei 1639 met Pierre Buteux (1), geboren te Rijssel, zoon van Charles Buteux.

Uit dit huwelijk met Jaspar Sandra de volgende kinderen:

1°. Rebecca Sandra, geb. te Middelburg 26 December 1619, st. jong.
2°. Abraham Sandra, geb. aldaar 12 April 1622, st. jong.
3°. Pierre Sandra, geb. aldaar 22 Mei 1623, st. twee en een half jaar oud.
4°. Jeanne Sandra, geb. aldaar 14 Augustus 1624, st. twee maanden oud.
5°. Jean Sandra, volgt III.
6°. Jaspar Sandra, geb. te Middelburg 14 September 1628, st. 27 November 1660, en begr. te Vlissingen, tr. 26 December 1654 te Vlissingen Anna Andriessen, geb. te Leiden, dochter van Jan. Uit dit huwelijk twee dochters:
   A. Sara Sandra, geb. 2 Augustus 1656.
   B. Anna Sandra, geb. 31 Juli 1658.
7°. Louise Sandra, geb. te Middelburg 18 November 1630, trouwde 1°. 4 Mei 1654 aldaar Philippe Bourgois, geboren te Lannoy, zoon van Pierre, zij woonden te Amsterdam; 2°. 13 December 1671 te Amsterdam Jean Rademaker.
8°. Pierre Sandra, volgt III*bis*.
9°. Esdras Sandra, geb. te Middelburg 10 Januari 1635, st. 16 Juli 1661 te Zierikzee, waar hij 1657 burger was geworden, trouwde 3 Juli 1657 te Zierikzee Marguerite Bolle, geb. te Zierikzee, st. aldaar 2 September 1665, dochter van Samuel en Jacomina de Witte.
   Uit dit huwelijk twee dochters:
   A. Louise Sandra, st. ongeh.
   B. Vincentia Sandra, tr. Cornelis Klinkwerk, schepen en raad van Middelburg. Zij zijn beide, kinderloos, in September 1704 te Middelburg overleden en tegelijk begraven.

III. Jean Sandra, geb. te Middelburg 8 Aug. 1625, st. aldaar 16 April 1672, tr. aldaar 10 Juni 1649 Jacoba Walleran, geb. te Middelburg Febr. 1636 (?), st. aldaar 8 Januari 1692 (na den 25sten Maart 1676 hertrouwd te zijn met Pierre Buteux), dochter van Pierre Walleran en Catharina Hoekmans. Uit dit huwelijk:

1°. Walleran Sandra, ged. te Middelburg 14 Aug. 1650.

(1) Pierre Buteux hertrouwde 30 Oct. 1658 met Anna Everaers, en den 25 Maart 1676 nog eens met Jacoba Walleran, weduwe van Jean Sandra, hier beneden te noemen.

2°. Pierre Sandra, ged. te Middelburg 24 Oct. 1651.
3°. Sara Sandra, ged. te Middelburg 23 Dec. 1652.
4°. Walleran Sandra, ged. te Middelburg 12 April 1654.
5°. Jacoba Sandra, ged. te Middelburg 20 Aug. 1655, tr. 1°. te Middelburg 17 Sept. 1673 Jacobus Macaré, st. 30 Aug. 1677, 2°. te Middelburg 20 Dec. 1679 Jacob Wils, st. 17 Dec. 1695, begr. aldaar. Zij zelve overleed 29 April 1700, begr. te Middelburg.
6°. Anna Sandra, ged. te Middelburg 24 Dec. 1656, tr. 9 Juni 1677 te Middelburg Lambert Bustin; zij was van de secte van Labadie.
7°. Marguerite Sandra, ged. te Middelburg 14 Januari 1659, st. 1713, tr. te Middelburg 3 Mei 1684 Hendrik van Dusseldorp, muntmeester van Zeeland, geb. te Utrecht, st. 1710.
8°. Jean Walleran Sandra, volgt IV.

IV. Jean Walleran Sandra, ged. te Middelburg 25 Febr. 1661, st. te Middelburg 29 Juli 1712, raad en 1706, 1709 burgemeester van Middelburg, tr. 1°. te Middelburg in Juni 1683 Maria Magdalena Buteux, geb. te Middelburg, zonder kinderen; 2°. te Middelburg in April 1687 Josine de Smit, geb. te Colchester, zonder kinderen; 3°. te 's-Gravenhage Oct. 1688 Anna Catharina Stipel, waaruit eene dochter:

1°. Jacoba Maria Sandra, st. 5 Aug. 1723, tr. 1°. te Middelburg in April 1713 Mr. Johan Hurgronje, geb. te Vlissingen, raadsheer in den raad van Vlaanderen, 2°. in Maart 1716 Abraham Boudaen, heer van Schellach, geb. te Middelburg, beëedigd hoofdparticipant der Oost-Indische Compagnie, griffier der Staten van Walcheren, ontvanger van de exploiten van Vlaanderen; hij hertrouwde met Cornelia Mechelina Hurgronje, geb. te Vlissingen.

Jean Walleran Sandra trouwde in 4de huwelijk 16 Aug. 1698 Sara van Hoorn, geb. te Vlissingen 5 Juni 1677, st. 9 Oct. 1705, dochter van Jacob, raad en burgemeester van Vlissingen, bewindhebber der O. I. C. ter kamer Zeeland, en van Sara Seullijn; uit dit huwelijk eene dochter:

2°. Sara Wilhelmina Sandra, geb. te Middelburg 11 Febr. 1700, st. aldaar 4 Maart 1744, tr. 4 Oct. 1718 te Middelburg Mr. Johan Constantijn Mathias, geb. te Middelburg 7 Febr. 1691, st. aldaar 20 April 1765, schepen, raad en burgemeester van Middelburg, bewindhebber der O. I. C. ter kamer Zeeland.

J. W. Sandra trouwde in 5de huwelijk in Aug. 1712 Susanna Radermacher, geb. te Middelburg 1671, st. in Januari 1733, dochter van Mr. Johan, baljuw van de wateren van Zeeland, later baljuw van Middelburg, bewindhebber der W. I. C., en van Maria van der Stringe, wed. van Mr. Willem Thibaut, baljuw van de wateren van Zeeland.

In dit huwelijk verwekte Jean Walleran Sandra geene kinderen en st. 14 dagen na zijn 5den trouwdag. Zijne weduwe hertrouwde nog Mr. Cornelis Versluys, burgemeester van Middelburg.

III*bis*. Pierre Sandra, geboren te Middelburg 1 Dec. 1632, tr. te Middelburg 24 April 1658 Catharina Baute, geb. 1633, dochter van David. Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1°. Pierre Sandra, geb. te Middelburg 22 Mei 1659, st. 26 Dec. 1659.
2°. David Sandra, volgt IV.
3°. Catharina Sandra, geb. te Middelburg 14 Dec. 1661, tr. 1°. George Ker, 2°. in Febr. 1695 Philips de Waal (de jonge), kiezer van Middelburg.
4°. Pierre Sandra, geb. te Middelburg 16 Dec. 1663, overl. 2 Januari 1664.
5°. Louise Sandra, geb. te Middelburg 1 Maart 1665, overl. 13 Febr. 1667.
6°. Anna Sandra, geb. te Middelburg 27 Nov. 1666, st. 28 Oct. 1667.

IV. David Sandra, geb. te Middelburg 19 Juni 1660, kiezer van Middelburg, tr. 10 Dec. 1683 te Grijpskerke Maria Hendriksdochter Ramskrammer, oud 24 jaren, weduwe van . . . . van Hocht. Zij vierden 10 Dec. 1708 hun zilveren bruiloft, waarop een penning geslagen is met de twee wapens, en hadden verwekt:

1°. Catharina Sandra, geb. te Middelburg 26 Oct. 1684, st. aldaar, tr. Philip Erasmi, kiesheer van Middelburg.
2°. Mr. Pieter Sandra, geb. te Middelburg 1 Febr. 1687, st. 2 Januari 1728, tr. 1709 Maria Huygens, weduwe van Pieter Buteux, kiezer van Middelburg. Uit dit huwelijk:
A. Isabella Maria Sandra, geb. 20 Januari 1728, st. 30 Sept, 1745, tr. Mr. Jan Cornelis Lampsins, heer van Baarland en Oudelande, schepen en raad van Middelburg, daarna wegens Zeeland gecommitteerde ter admiraliteit te Amsterdam, heer van Swieten en te Amsterdam hertrouwd met Margaretha Sautijn.
3°. Jan Sandra, geb. te Middelburg 25 Oct. 1688, st. 27 Maart 1689.
4°. Maria Françoise Sandra, geb. te Middelburg 8 Maart 1691, st. 9 Oct. 1692.
5°. Maria Françoise Sandra, geb. te Middelburg 9 Maart 1693, st. 29 Maart 1693.
6°. Marie Louise Sandra, geb. te Middelburg 8 Maart 1695, st. 11 Mei 1695.
7°. David Sandra, geb. 7 Januari 1697, st. ongeh. te Middelburg 13 Oct. 1741.
8°. Maria Louise Sandra, geb. te Middelburg 11 Mei 1699, tr. aldaar 8 Maart 1746 Dr. Allard Charles Bouillon, doctor in de medicijnen.

II*bis*. Jean Sandra (zoon van Jean en Marguerite du Forest), geb. te Tourcoing in Januari 1605, tr. te Middelburg in Januari 1628 Cornelia van Ackersdijk, geb. te Vlissingen, weduwe van Nicolaas Drogenbrood. Uit dit huwelijk:

1°. Marguerite Sandra, geb. te Middelburg 7 Januari 1629, tr. 1°. te Sluis 11 Oct. 1656 Jean Fraudenius, van Gouda; 2°. 26 Juni 1660 te Sluis Jan Pieters Puys, van 's Gravenmoer, wed[r]. van Jannetje Daniëls van Biet; 3°. 17 Juni 1668 Pieter Roman (weduwnaar van Anna van der Hoeve) in 1672 eerste schepen van Aardenburg (dat Marguerite Sandra bij het beleg door de Franschen heldhaftig hielp verdedigen), later burgemeester. Zij stierf te Aardenburg kinderloos 21 Juni 1674 en werd den 26sten aldaar begraven (1).

2°. Cornelia Sandra, geb. te Middelburg 22 Nov. 1630, st. jong.

3°. Jean Sandra, geb. te Middelburg 5 Dec. 1633, st. te Sluis 28 Nov. 1663, tr. aldaar 10 April 1658 Elisabeth Jordaens van Sluis, waarbij 3 kinderen:

A. Johannes Sandra, geb. te Sluis in Maart 1659 was 1690 thesaurier aldaar.

B. Anthony Sandra, geb. te Sluis in Nov. 1660.

C. Martha Cornelia Sandra, geb. te Sluis in Januari 1663.

4°. Apollonia Sandra, geb. te Middelburg 6 Mei 1635, st. te Sluis.

5°. Pieter Sandra, volgt III.

6°. Sara Sandra, geb. te Sluis 28 Juni 1637, tweeling met den vorige, st. jong.

7°. Cornelia Sandra, geb. te Sluis 25 Aug. 1641, st. jong.

8°. Anthony Sandra, geb. te Sluis 8 April 1643, st. jong.

9°. Abraham Sandra, geb. te Sluis 10 April 1644, st. aldaar, tr. aldaar 29 Oct. 1669 Anna van St. Arragon, weduwe van Bartholomeus Jordaans. Uit dit huwelijk:

A. Joannes Sandra, geb. te Sluis in Juli 1665, st. jong.

B. Joannes Sandra, geb. te Sluis in Nov. 1666, st. jong.

G. Abraham Sandra, geb. te Sluis in Jan. 1668, was ontvanger van de contributiën te 's-Gravenhage en stierf ongeh. in Zeeland na zijn vader.

III. Pieter Sandra, geb. te Sluis 28 Juni 1637, tweeling, st. 1701, tr. 7 Mei 1658 te Leiden Catharina van Outeren, dochter van Jacob en Maertjen Bartholomeus. Uit dit huwelijk 6 kinderen.

1°. Jan Sandra, volgt IV.

2°. Cornelia Sandra, st. 15 Mei 1726, tr. Matheus de Vry, st. 29 Juni 1726.

3°. Joachim Sandra, volgt IV*bis*.

4°. Maria Sandra, st. 19 Dec. 1737, tr. Hendrik van Aken.

5°. Jacob Sandra, st. in Maart 1699, tr. Maria Molswijk, geb. 31 Maart 1672, st. 27 Dec. 1730. Hieruit:

A. Pieter Sandra, geb. te Leiden 6 April 1697 en aldaar woonachtig, tr. 24 Mei 1729 zijne nicht Sara Sandra (dr. van Joachim en Anna Coutrier), geb. te Leiden 6 Juni 1703, waarbij 5 kinderen, ongehuwd overleden, en:

a. Maria Elisabeth Sandra, geb. 2 Juli 1743, tr. 24 Mei 1762 te Leiden haar neef Mr. Jan Pieter Sandra (Zie beneden).

B. Jacoba Sandra, geb. te Leiden 28 Juli 1699, tr. 1°. te Leiden 3 April 1735 Cornelis Kerkhoven, st. 26 Dec. 1747, 2°. 5 Mei 1749 Hendrik Verdegael, st. 4 Aug. 1760.

6°. Petronella Sandra, geb. in 1676, tr. Jacob van der Fuyck.

IV. Jan Sandra, geb. te Leiden 29 April 1660, st. aldaar 25 Maart 1698, tr. 1°. te Leiden 29 Sept. 1682 Agneta van der Fuyck, zonder kinderen, 2°. te 's-Gravenhage 12 Nov. 1684 Cornelia van Egmont, st. 29 April 1733, uit welk huwelijk:

1°. Pieter Sandra, geb. te Leiden 18 Sept. 1693, st. 3 Jan. 1733, med. dr. te Leiden, tr. 5 Oct. 1716 Medina Catharina Alberthoma, st. te Groningen 14 Oct. 1752, 3 kinderen:

A. Albertina Sandra, geb. te Leiden 29 Dec. 1717, st. aldaar 18 Oct. 1736.

B. Mr. Albertus Johannes Sandra, geb. te Leiden 3 Juni 1727, st. te , 1757, raad en 1760 burgemeester van Brielle, 1758 leenman van den Lande van Voorn, gecommitteerde raad van de heeren Staten van Holland en West-Friesland, tr. te Brielle 8 Mei 1753 Maria Louise Gallas, waaruit geboren:

a. Catharina Louisa Sandra, geb. 14 Jan. 1714, st. jong.

b. Barbara Louise Sandra, geb. 28 Maart 1755.

c. Medina Catharina Sandra, geb. 21 Juli 1756.

d. Francina Claudina Sandra, geb. 5 Oct. 1757, st. jong.

e. Aarnoud Sandra, geb. 8 Jan. 1760.

f. Pieter Sandra, geb. 17 Febr. 1761 (1).

g. Lodewijk Sandra, geb. 7 Nov. 1762.

h. Jan Everaard Sandra, geb. 19 Jan. 1765, st. jong.

C. Cornelis Gerardus Sandra, geb. te Leiden 17 Oct. 1731.

IV*bis*. Joachim Sandra, geb. 29 Sept. 1661, st. 2 Juni 1715, tr. 22 April 1687 Anna Coutrier, geb. 31 Mei 1666, st. 10 Juli 1717, waaruit:

1°. Pieter Sandra, geb. 25 Jan. 1688, st. 6 Jan. 1758, med. dr., tr. 12 Mei 1721 Elisabeth Hobma, 1766, woonachtig te Leiden, zonder nakomelingen.

---

(1) Zie G. A. Vorsterman van Oyen, De berenning van Aardenburg in 1672.

(1) Een Mr. Pieter Sandra komt op het laatste der vorige eeuw te Middelburg voor.

2°. Wilhelmina Sandra, geb. 15 Mei 1689, st. Oct. 1739, tr. Casparus Timmerman.

3°. Jonathan Sandra, geb. 14 Januari 1693, st. ongehuwd 8 April 1752.

4°. Jan Sandra, volgt V.

5°. Catharina Sandra, geb. te Leiden 4 Mei 1697, st. 23 Juli 1763, tr. Sept. 1729 Michiel op den Bosch.

6°. Sara Sandra, geb. te Leiden 6 Jan. 1703, tr. 24 Mei 1729 te Leiden Pieter Sandra Jacobszoon.

V. Jan Sandra, geb. 11 Juni 1695, st. te Leiden 5 April 1758, 1730 regent van het St. Catharina gasthuis, tr. 1°. 21 Mei 1715 Catharina van Aken, st. 26 Maart 1768, dochter van Hendrik en Maria Sandra, waaruit:

1°. Joachim Sandra, geb. te Leiden 25 Juni 1720, st. te , tr. te Tholen 5 Sept. 1741 Catharina Johanna Bentle, geb. te Middelburg 25 Nov. 1715, wed. van Jan Bodel, waaruit:

A. Mr. Jan Pieter Sandra, geb. 15 Oct. 1742 te Leiden, tr. aldaar 24 Mei 1762 Maria Elisabeth Sandra, dochter van Pieter en Sara Sandra, waaruit:

a. Joachim Sandra, geb. te Leiden 23 Maart 1763, st. 11 Jan. 1795 te Leiden, med. dr. aldaar, tr. 1°. te Middelburg 1789 Petronella Aletta Columba, st. te Leiden in 1791, dochter van Sybrandus, oud-predikant te Batavia en N. N. de Jonge, zonder kinderen; 2°. Catharina Jacoba van Nes van Meerkerk, waarbij kinderen van welke alleen bekend is:

aa. Mr. Joachim Sandra, practiseerend advocaat te Amsterdam, st. 32 jaar oud te Amsterdam 26 Maart 1827.

Zij hertrouwde in April 1798 Mr. G. J. Jacobson, gewezen lid van het comitté de marine gedurende het intermédiair bestuur.

b. Sara Anna Sandra, geb. te Leiden 8 Nov. 1765, st. 28 Oct. 1766.

c. Sara Jacoba Sandra, geb. 1768, tr. Mr. P. Cornelis Riemersma, raad in de vroedschap van Leiden, vrederechter van Woubrugge, zoon van Nicolaas, zij vierden 12 Juli 1838 hunne gouden bruiloft.

B. Johanna Digna Sandra, geb. te Leiden 20 Aug. 1746, st. te Zwolle 7 Febr. 1822, tr. te Leiden 30 Juni 1769 Joost van Poot, geb. in Mei 1738, st. te Leiden 31 Januari 1796, schepen en raad van Leiden.

C. Maria Françoise Sandra, geb. te Leiden 24 Jan. 1751.

D. Catharina Johanna Sandra, geb. te Leiden 24 Mei 1752, st. te Middelburg 21 Maart 1805, tr. 26 April 1774 te Leiden Mr. Hendrik Boursse Wils, raadsheer in het hof van Vlaanderen, later in het hof van justitie van Holland en Zeeland te 's-Gravenhage, 1803 in het departementaal gerechtshof van Zeeland.

E. Adriana Susanna, geb. te Leiden 16 April 1754, overleden te 's-Gravenhage 51 Maart 1810, tr. Cornelis Adriaan van Immerseel, zij is wed. 1795.

F. Mr. Abraham Sandra, geb. te Leiden 12 Maart 1755, st. te Amsterdam 29 Oct. 1819, schepen en 1776 raad van Vlissingen, 1795 lid van het comité tot de zaken van den W. I. handel, woonde later te Leiden.

Aanteekeningen uit een trouwboek van Lillo (loopende van A° 1732 tot 1785).

Ondertr. 11 Febr. en getr. 6 Maart 1733, de heer Gerhardus Verschuur, j.m. geb. te Bergen-op-Zoom, vaandrig in 't regiment van den Colonel de la Rocque, in garnizoen te Dendermonde, met juffr. Sara Maria de la Rocque, geb. te Brussel en wonende te Lillo.

Te Middelburg ondertr. 29 Oct. en getr. 27 Nov. 1733, de heer Johan Verschuur, wed^r. van Jacoba Verberg, geb. te Borsele en wonende te Lillo, met mevr. Dina van Gottenis, wed. van den heer Captn. Jacobus de Vlieger, geb. te Hulst en wonende te Middelburg.

Te Zierikzee ondertr. 17 Nov. en te Lillo getr. 12 Dec. 1734, Willem Ooms, wed^r., geb. van Lillo, en Janna van 't Land, j. d. geb. van Zierikzee.

Ondertr. 1 Aug. en getr. 30 Aug. 1739, Willem van Dinteren, j.m. geb. te Dussen en wonende te Lillo, met Janna van 't Land, wed. van Willem Ooms, wonende te Lillo.

Ondertr. 28 Juli en getr. 18 Aug. 1735, de heer Robbert Guillaume Temet, j.m. geb. te Bergen-op-Zoom, secretaris en auditeur-militair te Lillo, met juffr. Catharina Adriana Geensens, j. d. geb. te Hulst en wonende te Lillo.

Ondertr. 14 Nov. en getr. 4 Dec. 1742, de heer Robbert Guillaume Temet, wed^r. van C. A. Geensens, secretaris en auditeur-militair te Lillo, met juffr. Anna Maria Ferleman, wed. van den heer François Ermerins, wonende te Lillo.

Te Goes ondertr. 19 Oct. 1737 en aldaar getr., de heer Leopold Wilhem Putkammer, j.m. geb. in het Graafschap Schonborn in Westfalen, vaandrig en adjudant in 't regiment van den Colonel Soute, in garnizoen te Lillo, met juffr. Elisabeth Keetlaer, j. d. geb. en wonende te Goes.

(*Wordt vervolgd*).

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

SNEEK.

Doopboek in Sneek met alphab. register ieder jaar van 1616 tot 1682.

Idem als boven van 1638 tot 1664.

Kerck en doopboek, inhoudende die namen der kinderen, die binnen Sneek in de gereformeerde kercke werden gedoopt van 1665 tot 1684.

Doopboek in Sneek met alphab. register ieder jaar van 1683 tot 1715.

Idem als boven van 1686 tot 1812, in 3 deelen.

Register van het doopboek van 1772 tot 1808.

Register der gedoopten in de roomsch-katholieke kerk van 1740 tot 1812, in 2 deelen.

Huwelijks-proclamatieboeken:

Proclamationes ende hylikes gebooden op den raedtshuijse der stadt Sneeck gedaen en de gehouden, volgens den ordinantie bij den Heeren Staten gemaeckt van 1590 tot 1725, in 3 deelen.

Proclamatieboek van 1616 tot 1639.

Idem inhoudende de namen dergeenen die haer gebooden in die gereformeerde kerck, binnen Sneek, hebben gehadt van 1645 tot 1754, in 2 deelen.

Boeck van huwelix geboden op den raedhuise aengegeven, om van den predickstoel geproclameert te worden van 1655 tot 1686.

Huwelijk geboden over de kerck van 1687 tot 1719.

Huwelijks-proclamatiën van 1720 tot 1752.

Idem van 1725 tot 1757.

Acteboek van huwelijksbevestigingen van 1725 tot 1811.

Huwelijks-proclamatiën van 1753 tot 1778.

Idem van 1755 tot 1795.

Idem van 1779 tot 1811.

Trouwboeken van 1616 tot 1811, in 5 deelen.

Lijst der getrouwden in de gereformeerde kerk van 1798.

Lijst der getrouwden in de doopsgezinde kerk van 1802 en 1803.

Lijst der getrouwden in de roomsch-katholieke kerk van 1802 en 1804.

Register der familienamen 1811 met alphab. register in duplo.

Als boven der Israëlieten 1811.

Registers van geboorten, huwelijken en overlijden:

Register van geboorte van 16 Maart 1811 tot 31 December 1811.

Register van huwelijken van 10 Maart 1811 tot 31 December 1811.

Register van overlijden van 6 Maart 1811 tot 5 November 1811.

Register van overlijden van 1 November 1811 tot 31 December 1811.

Register van 1812 der acten van overlijden in hospitalen etc. art. 80 B. W.

Alphabetische tafel op bovengenoemde registers van 1811 en 1812.

Register der begravenen in Sneek van 1767 tot 1812, in 5 banden.

SNELREWAARD.

Ter secretarie van **Linschoten** berustende:

De doopboeken der hervormde gemeente aldaar loopen van af 29 Juni 1766 tot en met 1819 (in duplo).

Een pakket huwelijksaangifte van 1736—1794.

» » huwelijksafkondigingen van 1798—1802.

Trouwboeken van 1700—1792, in 3 deelen.

Enkele losse huwelijksproclamatiën voor 1700.

Een trouwboek van Snelrewaard van 1729—1766.

Registers van begraven van 14 Mei 1751 tot 1818, in 3 deelen.

In het archief der herv. kerk van **Linschoten:**

Een register van gedoopte kinderen van 1648—1722 en van huwelijksproclamatiën van 1648—1713.

Een register van gedoopte kinderen van 1722—1766.

» » » » » » af 1766.

» trouwregister van af 1722—1766 en verder.

De doop- en trouwregisters van **Achthoven** berusten vermoedelijk te **Montfoort**, terwijl de doopboeken der roomsch-katholieke gemeente berusten, van **Linschoten** te **Montfoort**, van **Snelrewaard** te **Oudewater**.

SOERENDONK.

Alhier zijn geen oude kerkregisters aanwezig.

SOEST.

Het doopregister der Nederd. hervormden loopt van af 1734 tot in 1812 in een band.

In hetzelfde register staan vermeld de huwelijken van af 1734 tot en met 1795.

Het doopregister der R.-K. van een kerk loopt van af 1742 tot en met 1811.

Nog is aanwezig:

Een register van lijken die te Soest begraven zijn sedert den jare 1787 tot en met 1809.

SOMEREN.

Op het gemeentehuis zijn aanwezig de volgende oude kerkregisters:

Een doop-, trouw- en lidmatenboek van de gereformeerden, loopende van 1694—1796.

De doopregisters der R.K. loopen van 1658—1810, in 3 banden.

De huwelijksregisters der R.-K. loopen van 1696—1758, in 2 banden.

Een register der dooden van Someren loopende van 1720—1757.

SOMMELSDIJK.

Alhier aanwezig:

Doopboeken van protestanten van 1657—1812.

Kerkelijke trouwboeken van 1624—1696.

» » » 1717—1805.

Register van huwelijken gesloten voor schout en schepenen van 1806—1811.

Registers van proclamatiën van huwelijken van 1690 tot 1803.

SON EN BREUGEL.

Te Son een doopregister van den pastoor van 21 Juli 1700 tot 3 December 1810.

Te Breugel een doopregister van den pastoor van 27 September 1704 tot 31 December 1810.

Te Breugel een trouwboek van 23 November 1704 tot 19 Februari 1797 (dit trouwboek is bij het doopregister ingebonden).

Een doopboek van de hervormde gemeente van 12 October 1760 tot 26 Juni 1784.

Een trouwboek van de hervormde gemeente van 1 Januari 1758 tot 29 November 1795 (dit doop- en trouwboek zijn in een band gebonden).

Een register van huwelijksaangiften en van huwelijken, gehouden door de schepenen van Son van 30 April 1740 tot 4 Mei 1777.

Een register van overledenen van 1 Januari 1781 tot 31 December 1810.

Een register van overledenen en begravenen van 1 Januari 1697 tot 31 December 1810.

SPAARNDAM.

In het archief van den kerkeraad der ned. herv. gemeente bevinden zich:

Een doopboek van 1596—1689, in 2 banden.

Een trouwboek van 1596—1861, in 2 banden.

Op de secretarie aanwezig een doopboek van **Spaarnwoude** en Spaarndam van 1690—1817.

SPANBROEK EN OPMEER.

De oude kerkregisters die in het gemeente-archief aanwezig zijn, bestaan uit de volgende:

In de gemeente Spanbroek:

Een gereformeerd doopboek van 1734--1812, in een band.

Een gereformeerd doopboek van 1792—1824, in een band.

Een roomsch-katholiek doopboek van 1787—1812, in een band.

Een roomsch-katholiek doopboek van 1698—1762, een trouwregister van 1714—1761, een doodregister van 1714—1762, alles in een band.

Een overlijdensregister van roomsch-katholieken en gereformeerden van 1812—1824, in een band.

Een roomsch-katholiek doopboek van 1672—1825, een trouwregister van 1763—1810, een doodregister van 1775—1807, een register van trouwen en begraven van 1744—1800, alles in een band.

Een register van overlijden van 1806—1811, in een band op het recht van successie.

SPAUBEEK.

Op het raadhuis:

Registrum baptizatorum ab anno 1779 ad annum 1797.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1779 ad annum 1797.

Idem defunctorum ab anno 1779 ad annum 1797.

Registrum baptizatorum, matrimonio junctorum et defunctorum de annis 1779, 1780, 1794, 1795 en 1796.

Op de pastorie;

Registrum baptizatorum ab anno 1654 ad annum 1710.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1654 ad annum 1710. — Idem defunctorum ab anno 1654 ad annum 1711.

Registrum baptizatorum ab anno 1711 ad annum 1778. — Matrimonio junctorum ab anno 1711 ad annum 1778. — Idem defunctorum ab anno 1711 ad annum 1778.

Registrum baptizatorum, matrimonio junctorum et defunctorum ab anno 1779 ad annum 1815.

SPRANG.

In het gemeentehuis alhier zijn aanwezig:

Een kerkeboek der hervormde gemeente van Sprang bevattende het register der doopelingen en het register van ondertrouwen en huwelijksbevestigingen, beiden van de jaren 1670 tot 1725.

Een kerkeboek alsvoren bevattende het register der doopelingen en het register van ondertrouwen en huwelijksbevestigingen, beiden van de jaren 1725 tot 1767.

Een kerkeboek alsvoren bevattende het register der doopelingen in de jaren 1767 tot 1810 en het register van ondertrouwen en huwelijksbevestigingen in de jaren 1767 tot 1795.

Een trouwregister van de schepenbank in de jaren 1795 tot 1810.

Een register van overledenen in de jaren 1638 tot 1661.

Een register van trouwen en begraven (n.l. aanteekening der ontvangsten wegens het recht op de aangifte) in de jaren 1750 tot 1774.

Een register van trouwen en begraven alsvoren in de jaren 1791 tot 1805 en van overleden van 1806 tot 1810, (waarbij gebonden zijn):

Een begrafenisregister van de jaren 1787 tot 1810.

Een doop der hervormde kerk van 1792 tot 1810 en een lijst van ontvangsten wegens overlijdensadvertentiën in de jaren 1802 tot 1804.

Verder is bij den kerkeraad der hervormde gemeente alhier nog aanwezig:

Een kerkeboek, waaruit blijkt dat de reformatie in

deze gemeente is begonnen in het jaar 1610 en waarin mede zijn opgenomen het register der doopelingen en het register van ondertrouwen en huwelijksbevestigingen, beiden in de jaren 1611 tot 1669.

SPIJKENISSE.

Een doopboek van 1681 tot 1800.
Een doopboek van 1800 tot 1812.
Een trouwboek van 1681 tot 1810.
Een register van overlijden van 1696 tot 1741.
» » » » » 1744 » 1805.
» » » » » 1806 » 1811.
» » » » » 1789 » 1802.

STAD a/h. HARINGVLIET.

In het gemeentehuis zijn de volgende oude kerkregisters aanwezig:
Doopboeken van 1642—1811.
Trouwboeken » 1677—1811.
Begraven » 1744—1791.
Ondertrouw » 1795—1811.

STANDDAARBUITEN.

De doopregisters der gereformeerden loopen van 1649—1810, in 2 banden.

De doopregisters der R.-K. loopen van 1654—1725 en 1752—1810, in 2 banden.

De begraafregisters der R.-K. loopen van 1759—1810, in 3 banden.

STAPHORST.

IJhorst en de Wijk. Doopboek van 1684—1717 bevattende tevens opgaven van gehuwden.

Doopboek van 1718—1812, in 2 banden.

Trouwboek van 1684—1811, in 2 banden.

Trouw- en huwelijksprotocol van 17 October 1795 tot 1811.

Registratieboek van overledenen van September 1807 tot Augustus 1811.

Staphorst. Kerkboek aangelegd in 1659, bevatten o. a. opgaven omtrent gedoopten, gehuwden, aanneming en vertrek van lidmaten.

Idem van 1702—1808, in twee banden.

Doopboek van 1779—1812.

Idem van 1791—1812.

Doodboek, beginnende met het jaar 1735 en eindigende 4 September 1795.

Idem van 1791—1805.

Trouwboek van 1779—1811.

Rouveen. Doopboek van 1660—1811, in 3 banden.

Trouwboek van 1684—1796, in 2 banden.

Protocol van in ondertrouw opgenomen personen van 1796—1811.

STAVENISSE.

De doop- en trouwboeken beginnen met het jaar 1807.

STAVOREN.

Ten gemeentehuize berusten de volgende doop- en trouwboeken, afkomstig van de gereformeerde gemeente aldaar.

Doop- en trouwboeken van 1640—1772, in 2 banden.

Doopboek van 1772—1811.

Trouwboek van 1772—1811.

En ook een register van overledenen van 1806—1811.

STEDUM.

Ter gemeente-secretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:

Doop- en trouwregisters van 1666—1811.

Begrafenisregisters van 1755—1782 en 1806—1811.

Lidmatenregisters van 1666—1715.

Register der lijken, begraven te Stedum op last van het gouvernement, van 1 Januari 1806—1811.

Staatsboeken van armenmiddelen van 1736—1821.

Doopregisters van **Garsthuizen** van 1714—1811.

Trouwregisters van **Garsthuizen** van 1726—1811.

Sterfregisters van **Garsthuizen** van 1806—1811.

Staatsboeken van armenmiddelen van 1797—1802.

Doop- en lidmatenregisters van **Westeremden** van 1683—1731.

Sterfregisters van idem van 1806—1811.

Huwelijksregisters van 1683—1812.

Staatsboeken van armenmiddelen van 1802—1811.

STEENBERGEN.

Acht doopregisters van de R.-K. gemeente, beginnende met het jaar 1679 en eindigende 30 December 1810, waarin ook in vier registers staan aangeteekend de huwelijken sedert 1679 tot en met 1810.

Vijf doopregisters van de hervormden van Steenbergen, beginnende met 1597 en eindigende met 1810.

Zeven trouwregisters van de hervormden, beginnende met 1623 loopende tot en met 1810.

Een doopregister van de R.-K. gemeente van **Kruisland** (gemeente Steenbergen) beginnende met 1795 tot en met 1810.

Twee doopregisters van de hervormde gemeente van **Kruisland**, beginnende met 1654 tot en met 1810.

Twee trouwregisters van als voor, beginnende met den jare 1729 en eindigende met den jare 1796.

Drie huwelijksregisters van de gemeente Steenbergen, beginnende met den jare 1783 en eindigende 26 December 1810.

Vier pakken doodlijsten van de gemeente Steenbergen, beginnende 1637 en eindigende 1805.

Een pak doodlijsten van **Kruisland** van 1702—1805.

Een alphabetische naamlijst op de doodlijsten van Steenbergen van 1750 tot 1805.

Een dito van **Kruisland** van 1750 tot en met 1805.

Twee registers van aangegeven lijken van de gemeente

Steenbergen, beginnende met 1806 en eindigende 30 December 1810.

Een dito van **Kruisland**, beginnende met 1806 en eindigende 19 December 1808.

STEENDEREN.

De doopboeken der hervormde gemeente aldaar loopen van 1692 tot 30 Juni 1811, in 2 deelen.

De doopboeken van de roomsch katholieke gemeente van **Baak** loopen van 1717 tot 1 Juli 1811, in 2 deelen.

Drie trouwboeken van de hervormde gemeente van Steenderen en **Bronkhorst** loopen van 13 November 1692 tot 1 Januari 1811.

De trouwboeken van de roomsch katholieke gemeente van **Baak** loopen van 12 Februari 1762 tot 26 Mei 1811.

Een trouwboek van de burgerlijke gemeente van Steenderen loopt van 1810 tot 1811.

Een overlijdensregister van **Bronkhorst** loopt van 6 December 1784 tot 11 Januari 1811.

Overlijdensregisters of doodboeken van 16 Mei 1743 tot 8 April 1811, in 5 deelen.

STEENWIJK.

Doopprotocol van 1666—1712.
» » 1710—1766.
» » 1767—1794.
» » 1798—1813.

Geboorteregister der Israël. gem. van 1800—1831.

Protocol houdende aanteekening van overledenen van 1689—1811, in 4 deelen.

Register van voltrokken huwelijken van 1603—1773.

Idem van huwelijken tusschen gereformeerden en katholieken van 1758—1791.

Trouwboeken der gereformeerde gemeente van 1655 tot 1811, in 9 deelen.

Register van huwelijken, voltrokken door roomsche priesters van 1795—1810.

Trouwboek (niet kerkelijk) van 1795—1811.

STEENWIJKERWOLD.

De doopregisters der gereform. gemeente Steenwijkerwold loopen van 1645 tot 6 Juli 1813, in 3 deelen.

Roomsch katholieke gemeente van 18 April 1721 tot 21 Dec. 1811, in 2 deelen.

Doopsgez. gemeente (**Zuidveen** buurtschap) van 10 Mei 1765 tot 11 September 1812.

Register van aangenomen familienamen van 3 Dec 1811 tot 6 Mei 1812

Register van ondertrouw, huwelijksproclamatiën en voltrokken huwelijken van 27 Nov. 1796 tot 21 Febr. 1803.

Register van huwelijken van 30 October 1791 tot 21 Juli 1795.

Register van aangeven «ter voldoening aan het 21ste «articul der ordonnantie op het regt van successie «alomme in het Bataafsche Gemeenebest in te vorderen «bij hun hoogmogende gearresteerd» van 4 Oct. 1805 tot 28 Januari 1808.

Instructie voor de gequalificeerden tot het afgeven der permissiebiljetten der buurtschap **Muggenbeet** (met opgave ten behoeve van wie).

Lijst van dooden te Steenwijkerwold van 13 Januari 1806 tot 31 Dec. 1809.

Lijst van begraven te Steenwijkerwold met korte instructie voor den doodgraver (Geert Hendriks te Steenwijkerwold) van 17 Jan. 1806 tot 28 Dec. 1811.

Register van de aangaven der lijken in het schoutampt **Steenwijk** van den jare 1810, 4 Januari 1810 tot 28 Augustus 1811.

«Het schoutampt» **Steenwijk** was de vroegere benaming der gemeente Steenwijkerwold.

STEIN.

Op het raadhuis.

De pastoreele registers zijn in 1811 door brand vernield.

Op de pastorie:

Registrum baptizatorum ab anno 1680, 15 Julii ad annum 1708, 4 Maii. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1680, 26 Sept. ad annum 1708, 4 Julii. — Idem defunctorum ab anno 1680, 25 April ad annum 1708, 27 Augusti.

Registrum baptizatorum ab anno 1708, 21 Maii ad annum 1793, 4 Junii. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1708, 22 Sept. ad annum 1793, 16 Maii. — Idem defunctorum ab anno 1708, 27 Augusti ad annum 1793. 17 April.

Registrum baptizatorum ab anno 1793, 14 Julii ad annum 1841.

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1793, 3 Aug. ad annum 1863. — Idem defunctorum ab anno 1793, 9 Julii ad annum 1863.

STELLENDAM.

Doopboek sedert 30 Juni 1774 tot 2 Februari 1812.

Register van het middel op het trouwen 24 October 1778—14 December 1805, in 2 deelen.

Begraven 2 Januari 1793—18 December 1811.

Huwelijken 25 April 1786—13 Februari 1795.

Idem 19 Februari 1779—8 Juli 1811.

Een gedeelte van gedoopten is opgenomen in de doopboeken van **Goedereede**, zoomede van begravenen en gehuwden, om reden Stellendam toen slechts in wording was en de eerste bedijking in 1763 plaats had. In het kerkelijk archief dezer gemeente is niets te vinden, daar in het begin dezer eeuw de gemeente kerkelijk onder de gemeente **Goedereede** ressorteerde, doch een bijzonderen kerkenraad bezat.

(*Wordt vervolgd*).

Oudst bekende Schepenen van Doetinchem.

Verzameld uit de Schepen-acten beginnende in 1437, door A. J. C. Kremer.

(*Vervolg*).

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram schepen gebleven Anno 1607:

Bernt Slichkamp, Bernt ten Ham, Evert van Hagen, Johan ten Poll, Derick Canzeler, Adam van Wildenrait, Willem Heij, Jan van Rormunde.

Deze is raidt: Jorrien Hofsteden.

Borgermeisteren: Evert van Hagen, Bernt ten Ham.

Rentmeisteren: Frans van Bon, Henrick van Rormunde.

Kerckmeisteren: Mathijs van Breslo, Heij sin hulp.

Gasthusmeisteren: Jan van Dillen, Canzeler sin hulp.

Dese nabeschreven sinnen op Petri ad Catedram Anno 1608 schepen gebleven:

Bernt ten Ham, Bernt Slichkamp, Evert van Hagen. Jan ten Pol, Derick Canzeler, Adam van Wildenrade, Willem Heij, Jan van Rormunde.

Dese is raidt: Jorrien Hofsteden.

Borgermeisteren: Bernt ten Ham, Adam van Wildenrade.

Rentmeisteren: Henrick van Romunde in sin plaitze Frans van Bon, Willem Klumpkens.

Kerckmeisteren: Mathijs van Breslo, Willem Heij sin hulp.

Gasthusmeisteren: Willem van Megen, Derick Canzeler sin hulp.

Dese sinnen up Petri ad Catedram schepen gebleven, Anno 1609.

Bernt ten Ham, Adam van Wildenrade, Bernt Slichkamp, Evert van Hagen, Derick Canzeler, Jan van Rormunde, Johan ten Pol, Willem Heij.

Dese is raidt: Jorrien Hofsteden.

Borgermeisteren: Adam van Wildenrade, Derick Canzeler.

Rentmeisteren: Willem Klumpkens, Albert Dirxen.

Kerckmeisteren: Mathijs van Bresselo, Willem Heij sin hulp.

Gasthusmeisteren: Willem van Megen, Derick Canzeler sin hulp.

Dese nabeschreven sinnen up Petri ad Catedram, Anno 1610, schepen gebleven:

Adam van Wildenrade, Bernt Slichkamp, Bernt van Hamm, Evert van Hagen, Derick Canzeler Jan ten Poll, Jan van Rormunde, Willem Heij.

Dese is raidt gebleven: Jorrien Hofsteden.

Borgermeisteren: Derick Canzeler, Bernt Slichkamp.

Kerckmeisteren: Mathijs van Bressele, Willem Heij.

Gasthusmeisteren: Willem van Megen, borgemr. Canzeler sin hulp.

Rentmeisteren: Albert Dirxen, Garit van Woldenborch.

Anno 1611 sinnen schepenen gebleven up Petri ad Catedram, den 22 Februarij:

Bernt Slichkamp, Derick Canzeler, Adam van Wildenrade, Evert van Hagen, Johan van Remunde, Bernt ten Ham, Willem Heij, Jorrien Hofsteden.

Borgermeisteren: Bernt Slichkamp und Willem Heij.

Rentmeisteren: Gart van Wildenborch, Albert Stip.

Gasthusmeisteren: Willem van Megen, Canzeler sijn adjunct.

Kerckmeisteren: Mathijs van Bresselo, Willem Heij syn adjunct.

Dese nabeschreven sinnen up Petri ad Catedram anno 1612 schepen gebleven.

Evert van Hagen, Jorrien Hofsteden, Derick Canzeler, Bernt ten Ham, Adam van Wildenrade, Willem Heij, Bernt Slichkamp, Johan van Romunde.

Dese is raidt: Jorrien Hofsteden.

Borgermeisteren: Willem Heij und Johan van Romunde.

Rentmeisteren: Albert Stip und Johan Vrolick.

Gasthusmeisteren: Willem van Megen und Derick Canzeler sin adjunct.

Kerckmeisteren: Matheus van Bresselo und Willem Heij, sin adjunct.

Dese sinnen up Petri ad Catedram, Anno 1613 schepen gebleven:

Bernt Slichkamp, Bernt ten Ham, Evert van Hagen, Jorrien Hofsteden, Johan van Romunde, Adam van Wildenrade, Derick Canzeler, Willem Heij.

Borgermeisteren: Johan van Romunde, Evert van Hagen.

Gasthusmeisteren Willem van Megen, Derick Canzeler.

Rentmeisteren: Johan Vrolick, Derick Teingbergen.

Kerckmeisteren: Matheus van Bresselo, Willem Heij sin adjunct.

Dese sinnen op Petri ad Catedram anno 1614 schepen gebleven:

Berent ten Ham, Johan van Romunde, Evert van Hagen, Bernt Slichtkamp, Derick Canzeler, Adam van Wilderade, Willem Heij.

Dese is opt nye schepen gekaren: Hermannus Smekinck.

Kerckmeisteren: Matheus van Bresselo, Willem Heij sin adjunct.

Gasthusmeisteren: Willem van Megen, Derick Canzeler sin adjunct.

Dese sinnen op Petri ad Catedram Anno 1615 schepen gebleven:

Bernt Slichtkamp, Bernt ten Ham, Evert van Hagen, Adam van Wildenrade, Derick Canzeler, Johan van Romunde, Willem Heij, Hermannus Smekinck.

Borgermeistere: Bernt ten Ham, Adam van Wildenrade.
Kerckmeisteren. Metheus van Bresselo, Willem Heij sin adjunct.
Gasthusmeisters: Willem van Megen, Derick Canzeler sin adjunct.
Rentmeister: Adam Grapenis.

Dese sinnen op Petri ad Catedram Anno 1616 schepen gebleven:
Bernt ten Ham, Adam van Wildenrade, Bernt Slichkamp, Evert van Hagen, Derick Canzeler, Johan van Romunde, Willem Heij, Hermannus Smekinck.
Borgermeisteren: Adam van Wildenrade, Derick Canzeler.
Kerckmeisteren: Matheus van Bresselo, Willem Heij sin adjunct.
Gasthusmeisteren: Willem van Megen, Derick Canzeler sin adjunct.
Rentmeister: Zeeger van Zelst.

Dese sinnen up Petri ad Catedram Anno 1617 schepen gebleven.
Bernt ten Ham, Derick Canzeler, Willem Heij, Bernt Slichkamp, Hermannus Smekinck, Evert van Hagen, Adam van Wildenrade, Jan van Romunde.

Dese syn op Petri ad Cathedram A°. 1618 schepenen gebleven:
Derck Canzeler, Evert van Haegen, Adam van Wildenradt, Johan van Romunde, Bernt Slichtcamp, Willem Heije (1) Bernt ten Ham.
Opt nieuw gecoren: Johan Post.
Kerckmeisteren: Mathijs van Bereslo, Willem Heye adjunct.
Gasthuismeisteren: Willem van Megen, Derck Canzeler adjunct.
Rentmeister: Gerlich Lueben.
Borgermeisteren: Willem Heye, Bernt Slichtcamp.

Op Petri ad Cathedram Anno 1619 syn dese navolgende schepenen gebleven:
Bernt Slichtcamp, Johan van Romunde, Willem Heye, Adam van Wildenraet, Evert van Haegen, Derck Canzler, Bernt ten Ham, Johan Post.
Burgermeisteren: Bernt Slichtcamp, Johan van Romunde.
Kerckmeisteren: Matthys van Breslo, Willem Heye adjunct.
Gasthuysmeisteren: Willem van Megen, Derck Cantzeler adjunct.

(1) Hij schreef eene acte van 21 Februari 1518 (fol. 470) onderteekenende Wilhem Heye.

Dese syn op Peter ad Cathedram A°. 1620 schepenen gebleven:
Johan van Romunde, Evert van Haegen, Berndt Sliehtcamp, Adam van Wildenraet, Bernt then Ham, Derck Cantzler, Willem Heye, Johan Post.
Burgemeisters: Johan van Romunde, Evert van Haegen.
Kerckmeisters: Mathys van Breslo, Willem Heye syn adjunct.
Gasthuismeisters: Adam Grapenis, Derck Cantzeler adjunct (1).
Rentmr.: Henrick Cnuvinck.

Op Petri ad Cathedram 1621 schepen gebleven:
Evert van Haegen, Johan van Romunde, Bernt ten Ham, Adam van Wildenraet, Bernt Slichtcamp, Derck Cantzler, Willem Heije, Johan Post.
Burgermeisteren: Evert van Haeghen, Bernt ten Ham.
Rentmeister: Henrick tho Borken.
Kerckmeister: Mathys van Breslo, Willem Heije adjunct.
Gasthuijsmeister: Adam Grapenis, Derck Cantzler adjunct.

Dese syn schepenen gebleven op Petri A°. 1622.
Bernt ten Ham, Evert van Haegen, Johan Post, Derck Cantzler, Adam van Wildenraet, Bernt Slichtcamp, Johan van Romunde, Willem Heye.
Burgemeisteren: Berndt ten Ham, Johan Post.
Kerckmeisteren: Mathys van Breslo, Willem Heye adjunct.
Gasthuysmeister: Adam Grapenis, Derck Cantzler adjunct.

Dese syn op Petri ad Cathedram 1623 schepenen gebleven:
Johan Post, Adam van Wildenraet, Evert van Haeghen, Johan van Romunde, Bernt Slichtcamp, Derck Cantzler, Willem Heye.
Van nieuwes gecoren tot schepen: Johan Vrolick.
Burgemeisteren: Johan Post, Adam van Wildenraet.
Kerckmeijsteren: Mathys van Breslo, Willem Heije adjunct.
Gasthuysmeysteren: Adam Grapenis, Derck Cantzler adjunct.

Dese syn op Petri ad Cathedram 1624 schepenen gebleven:
Adam van Wildenraet, Derck Cantzler, Evert van Haeghen, Bernt Slichtcamp, Jan van Romunde, Willem Heije, Johan Post, Johan Vrolick.
Burgemeysters: Adam van Wildenraet, Derck Cantzler.

(1) Hij schreef: Derijck Canzeler, toen hij de acte van 21 Febr. 1518 met Heije onderteekende.
Slechtkamp teekent 28 Febr. 1620 Bernhart Slechtkamp en Romunde: Jan van Romunde fol. 225.

Kerckmeysters: Mathys van Breslo, Willem Heye adjunct.
Gasthuysmeysters: Adam Grapenis, Jan Vrolick adjunct.

Dese navolgende syn op Petri ad Cathedram 1625 schepenen gebleven:
Derck Cantzler, Berndt Slichtcamp, Evert van Haeghen, Jan van Romunde, Adam van Wildenraet, Jan Post, Willem Heye, Jan Vrolick.
Burgemeysters: Derck Cantzler, Bernt Slichtcamp.
Kerckmeysters: Mathys van Breslo, Willem Heije adjunct.
Gasthuysmeisters: Adam Grapenis, Jan Vrolick adjunct.

Op Petri ad Cathedram 1626 syn schepenen gebleven:
Bernhardt Slichtcamp, Adam van Wildenraet, Evert van Haegen, Willem Heije, Jan van Romunde, Johan Post, Johan Vrolick.
Raedt gecoren: Derck Cantzler.
Van nyes gecoren: Derck Tengbergen, Garrit Rensen, Hendrick to Borken.
Kerckmeysters: Mathys van Breslo (1), Hendrick tho Borken syn adjunct.
Gasthuysmeysters: Adam Grapenis, Garrit Rensen syn adjunct.

Schepenacten ontbreken van 1627 tot 1660.

Op Petri ad Cathedram 1661 syn schepenen gebleven:
Albert van Haeghen, Johan Post, Ludolph Rensen, Christofer van Wildenraedt, Dr. Daniel van Dam, Johan van Heeckeren, Hendrik Tengbergen.
Burgemm̄ in der tijd: Albert van Haeghen, Rudolph Rensen.
Rentmm̄: Garrit van Selst, Guiryn Verhuel.
Kerckmm̄ Derck Seler, Johan van Heeckeren adjunct.
Gasthuysmm̄: Engelbert Jesinck, Hendrick Tengbergen adjunct.

Op Petri ad Cathedram 1662 syn schepenen gebleven:
Albert van Haeghen, Johan Post, Rudolph Rensen, Christofer van Wildenraet, Daniel van Dam, Dr. Johan van Heeckeren, Henrick Tengbergen.
Burgemm̄: Rudolph Rensen, Johan van Heeckeren.
Rentmm̄· Quiryn Verheul (2), Johan Terinck.
Kerckmm̄: Derck Seler, Johan van Heeckeren adjunct.
Gasthuijsmm̄: Engelbert Jesinck, Henrich Tengbergen adjunct.

Op Petri ad Cathedam 1663 syn schepenen gebleven:
Albert van Haeghen, Johan Post, Rudolph Rensen, Christofer van Wildenraet, Dr. Daniel van Dam, Johan van Heeckeren, Henrick Tengbergen.

(1) In eene acte van 26 Juli 1626, fol. 634 verso, komt hij voor als Matheus van Breslauw en van Breslau.

(2) De familienaam komt onder verschillende schrijfwijzen voor, o. a. Verheull, Verhuell, Ver Huell enz.

Burgermm̄ in der tijt: Johan van Heeckeren, Henrick Tengsbergen.
Rentmm̄: Johan Terinck, Johan Rensen.
Kerckmm̄: Derck Seler, Johan van Heeckeren adjunct.
Gasthuysmm̄: Engelbert Ilsinck, Henrick Tengbergen adjunct.

Schepenacten van 1664 tot 1682 ontbreken.

Op Petri ad Cathedram A°. 1683 waren burgemm̄ tot Doetinchem:
Roebert van Heeckeren Heer tot Enghuisen, Balthasar van Haeghen.
En waren schepenen: Arnoldt van Dam, Henrick Kettien, Evert Godefrydt van Haeghen, Gerhardt Johan Verheul.
Rentmeester: Hendrick Post.
Kerckmeesteren: Roebert van Heeckeren, Gerhart van Selst.
Gasthuismeesteren: Balthasar van Haeghen, Engelbert Jesinck.

1684. Uit acten blijken schepenen:
Arnoldt van Dam, Hendrick Kettien, Balthasar van Haeghen, Evert Godefrydt van Haeghen, Gerhard Johan Verheul, Robbert van Heeckeren.

1685. Uit acten blijken schepenen:
Balthasar van Haeghen, E. G. van Haeghen, Hendrick Kettien, Gerard Johan Verheul, Arnold van Dam, Robbert van Heeckeren.

1686. Uit acten blijken schepenen:
Hendrick Kettien, Gerh. Johan Verheul, Arnold van Dam, Robbert van Heeckeren, Balthasar van Haeghen, Evert Godefrijdt van Haegen.
Burgemeesters: Arnold van Dam, Balthasar van Haeghen.

1687. Uit acten blijken schepenen:
Balthasar van Haeghen, Hendrick Ketties, Gerhard Johan Verheul, E. G. van Haeghen, Robbert van Heeckeren tot Enghuisen.
Burgemeesters: Balthasar van Haeghen, Arnold van Dam.

1688. Uit acten blijken schepenen: Arnold van Dam, Hendrik Kettien tot Zeelhem, Balthasar van Haeghen, E. G. van Haeghen, Gerh. Joh. Verheul, Arnold van Dam, Robbert van Heeckeren.
Burgemeesters: Balthasar van Haeghen, Hendrick Kettien.

1689. Uit acten blijken schepenen:
Dr. Arnold van Dam, Hendrik Kettien, Robbert van

Heeckeren, Gerh. Joh. Verheul, Evert Godefrydt van Haeghen, Balthasar van Haeghen.
Burgemeester: Balthasar van Haeghen.

1690. Uit acten blijken schepenen: E. G. van Haeghen, Hendrick Kettien, Balthasar van Haeghen, Arnoldt van Dam, Robbert van Heeckeren, Gerh. Johan Verheul.
Burgemeester. Balthasar van Haeghen.
1691. Uit acten blijken schepenen:
Hendrik Kettien, Gerh. Johan Verheul, Balthasar van Haeghen, E. G. van Haeghen; Arnold van Dam, Robbert van Heeckeren.
Burgemeesters: Balthasar van Haeghen, Arnold van Dam.

1692. Uit acten blijken schepen:
Balthasar van Haeghen, Gerh. Johan Verheul, E. G. van Haeghen, Hendrick Kettien, Robbert van Heeckeren, Arnold van Dam.
Burgemeesters: Balthasar van Haeghen, Arnold van Dam.

1693. Uit acten blijken schepenen:
Arnold van Dam, Hendrik Kettien, Robbert van Heeckeren, Balthasar van Haeghen, E. G. van Haeghen, Gerh. Joh. Verheul.
Burgemeesters: Balthasar van Haeghen, Arnold van Dam.

1694. Uit acten blijken schepenen:
Arnold van Dam, E. G. van Haeghen, Gerhard Hoppenbrouwer, Robbert van Heeckeren, Gerh. Johan Verheul, Hendrik ten Broeck, Hendrik Kettien.
Burgemeesters: Arnold van Dam, Evert Godfried van Haeghen.
NB. In eene acte van 28 Juli 1694 wordt vermeld Gerhard Rensen, als oud-burgemeester. — Hij leefde toen nog en moet burgemeester geweest zijn voor 1683.

1695. Uit acten blijken schepenen:
Gerh. Joh. Verheul, Gerh. Hoppenbrouwer, Johan Rensen, Dr. Arnoldt van Dam, Robbert van Heeckeren, Hendrik ten Broeck.
Burgemeester: Dr. Arnoldt van Dam.

1696. Uit acten blijken schepenen:
Arnoldt van Dam, Robbert van Heeckeren, Gerhard Hoppenbrouwer, Henrik ten Broeck, Gerh. Joh. Verheul, Johan Renssen.
Burgemeester: Dr. Arnoldt van Dam.

1697. Uit acten blijken schepenen:
Gerh. Johan Verheul, Gerhardt Hoppenbrouwer, Johan Renssen, Robbert van Heeckeren, Dr. Arnold van Dam, Hendrik ten Broeck.

1698. Uit acten blijken schepenen:
Gerhardt Johan Veheul, Johan Renssen. Dr. Arnold van Dam, Hendrik ten Broeck, Gerhard Hoppenbrouwer, Robbert van Heeckeren.

1699. Uit acten blijken schepenen:
Arnoldt van Dam, Robbert van Heeckeren, Gerhardt Hoppenbrouwer, Gerhard Johan Verheul, Johan Renssen, Hendrik ten Broeck.
NB. De heer van Enghuysen was 28 December 1699 gestorven. Hij schijnt nooit als rechter gezeten te hebben, want werd steeds door een ander vervangen.

1700. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Johan Verheul, Johan Renssen, Gerhard Hoppenbrouwer, Dr. Arnold van Dam, de heer van Barlham, Hendrik ten Broeck.

1701. Uit acten blijken schepenen:
Dr. Arnold van Dam, Johan Renssen, Hendrik ten Broeck, de heer van Barlham, Gerhard Hoppenbrouwer. Gerhard Johan Verheul.

1702. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Johan Verheul, Johan Renssen, Hendrik ten Broeck, Dr. Arnold van Dam, de heer van Barlham, Gerhard Hoppenbrouwer.

1703. Uit acten blijken schepenen:
Johan Verheul, de heer van Barlham, Gerhard Hoppenbrouwer, de heer van Enghuysen, Johan Renssen, Johan Planten.

1704. Uit acten blijken schepenen:
Jacob Cremer, Hendrik Kettien, Johan Rensen, Rutger ten Bergvoort.
1705. Uit acten blijken schepenen:
Jacob Cremer, Johan Rensen, Rutger ten Bergvoort, Johan Planthen, Daniel van Dam.
NB. Door overlijden van den secretaris Jacob Cremer is in dat jaar niet geprothocolleerd, zie acte van 3 Maart 1705.

1706. Uit acten blijken schepenen:
Rutger ten Bergevoort, Hendrik Ketjen, Gerhardt Worm, Johan Planten, Daniel van Dam, Johan Rensen.

1707. Uit acten blijken schepenen:
Gerhardt Worm, Hendrik Ketjen, Johan Renssen, Rutger ten Bergevoort, Johan Planthen, Daniel van Dam.

1708. Uit acten blijken schepenen:
Gerhardt Worm, Hendrik Ketjen, Daniel van Dam, Johan Planten. Rutger ten Bengevoort.

(*Wordt vervolgd*).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

VAN DER MAST.

(*Vervolg.*)

Den 3[den] Dec. 1652 zijn te Brielle getrouwd Bastiaentje van der Mast j. d. aldaar en Ds. Henricus Vreburg j. m., «tegenwoordich residerende tot Nieupoort». Den 24[sten] Januarij 1702 te Brielle begraven Bastiana van der Mast, wed[e]. van Ds. Vreedenburg, van Rotterdam naar Brielle getransporteerd.

Den 8[sten] April 1668 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna buiten Den Briel getrouwd Henrick Casparsze van der Mast, weduwenaar, wonende binnen den vrijdom van Den Briel, en Yefjen Jacobs. Het echtpaar won: Ariaentje, gedoopt 6 Februarij 1669, getuigen: Jacob Gillisze en Neeltje Cornelisdr; Caspar, gedoopt 8 Junij 1670, getuige: Harmannus Casparsze; Adriaentje, gedoopt 28 Februarij 1672; Cornelis, gedoopt 30 Junij 1673; Geertje, gedoopt 12 Mei 1676, getuige: Comelia Caspers; Casper en Pietertje, gedoopt 30 Oct. 1678, getuige: Frans Cornelis. Wie de eerste vrouw van Hendrik Casparsze geweest is, heb ik in het Trouwregister niet gevonden, maar in het Doopregister dier dagen staat, dat 23 Januarij 1664 gedoopt werd Aeltgen, dochter van Hendrick Caspersze en Grietjen Wouters, getuige Commertje Caspers, en den 19[den] Dec. 1666 Casper, zoon van Henrick Caspers, getuige Geertje Harmens. Eene akte van 15 Oct. 1669 noemt Hendrick Caspersze van der Mast «lootsman», Jacob Gillisze lootsman zijn schoonvader en Frans Cornelisze Kuijper zijn neef.

Den 9[den] Oct. 1668 werd te Brielle gedoopt Anna, dochter van Gerrit Cornelisze van der Mast en Leuntien Henrix, getuige Annetien Jans. Anna van der Mast werd in 1687 op belijdenis aangenomen (Acta 23 Januarij 1687). Anna Gerrits van der Mast trouwde den 3[den] April 1691 met Bartholomeus de Haes en in 1709 te Rockanje met Arjen (Aart) Leendertsze Noompje (Noomtje) weduwenaar. De kinderen, bij haren eersten man gewonnen, zijn door mij vermeld blz. 39 van mijne Bijdrage over het geslacht Tromp (1). Bij haren tweeden man won zij Maritje, gedoopt 24 April 1711.

Den 24[sten] Maart 1669 zijn te Brielle ondertrouwd Maerten van der Mast j. m. van Brielle en Aechje de Raet j. d. van Oud-Beijerland. Met attestatie dd. 12 April naar Oud-Beijerland om te trouwen. De Kerkeraadsacta van 24 Oct. 1670 vermelden dat Aechie Jans, huisvrouw van Maerten van der Mast, op belijdenis werd aangenomen, en die van 22 Januarij 1671 noemen onder de met attestatie ingekomen personen Maerten van der Mast van Oud-Beijerland.

Den 27[sten] Mei 1685 zijn te Brielle getrouwd Jacobus Stochius de jonge j. m. en Johanna van der Mast j. d. (1). Het paar won Mattheus, gedoopt 2 Dec. 1685, getuigen: Jacobus Stochius en Geertruij Janss. Den 21[sten] Aug. 1687 werd een kind van Jacobus Stochius begraven en den 19[den] Dec. 1706 zijn vrouw Johanna van der Mast. De weduwnaar is 10 April 1707 te Brielle ondertrouwd met Catharina Cluijver j. d. geboren en woonachtig te Oudenhoorn; met attestatie dd. 24 April derwaarts om te trouwen. Den 19[den] Maart 1719 is Jacobus Stochius, in leven notaris en procureur (2), begraven. Zijne weduwe, Katharina Kluijvers, is 25 April 1724 hertrouwd met Maurits van Leeuwen, weduwenaar.

Nicolaas Stochius j. m., woonachtig te Jaarsveld, trouwde den 8[sten] Februarij 1701 te Brielle met Petronella van der Mast j. d. (3) aldaar (4).

Ingekomen zijn te Brielle met attestatie van Maastricht in 1779 Dirk Ridder; in 1783 van Venlo Dorothea Ridder; in 1782 Jacoba de Ridder van Rotterdam, als huisvrouw van Cornelis Mulder 12 Sept. 1782 gestorven; in 1789 Johanna Cornelia de Ridder en Willem Lodewijk Gautier, in 1789 van Rotterdam. — Ook in de 15[de] eeuw was de naam Ridder te Brielle niet vreemd. In 1577 werd toegelaten tot het avondmaal Heijltge Ridders, huisvrouw van Arent Arentsze Michiel. In de Stadsrekening over 1479—1480 is op pag. 17 sprake van „Willem Riddersze mijns genad. vrouwen boede". In die over 1477—1478 leest men op pag. 7 van Geerijt die Ridder en zijn kinderen Kathrijn, oud circa 8 jaar, Willem oud circa 15 jaar, en Dirck, oud circa 10 jaar, wonende te 's Gravenhage. In de Thesaurie-Rekening over 1505—1506 is fol. 12 sprake van „Katherina Geerijt Ridders dochter te Delft."

(1) Op die blz. staat dat een kind van B. de Haes werd begraven 2 Junij 1692; in plaats van Junij moet er Januarij worden gelezen. Uit de bewaard gebleven Acta van de Remonstrantsche gemeente te Brielle is mij gebleken, dat Maertjen Herperts, vermeld op blz. 11 van gezegde Bijdrage, in 1648 lid is geworden van de Remonstrantsche gemeente (Acta van 2 Februarij); dat in 1647 leden dier gemeente zijn geworden Arien Meesse de Haes en zijn vrouw (op blz. 36 vermeld); dat Frederik de Haes (blz. 38) diaken bij die gemeente was en in 1666 gestorven is (Acta 31 Dec. 1660 en 30 Dec. 1666); dat tot de gemeente zijn toegetreden Adriaentje de Haes j. d. en Trijntje de Haes (blz. 41) in 1651, de vrouw van Jacob Besemer (blz. 69) in 1649, en dat Jacob Besemer (blz. 69) in 1647 lid van den kerkeraad was. De Acta van den kerkeraad der waalsche gemeente te Brielle vermelden, dat Harper Molewater (blz. 65) 18 Oct. 1758 gestorven is en eene zuster naliet.

(1) In 1682 is op belijdenis aangenomen Johanna van der Mast, Acta 22 Januarij; in 1680 Jacobus Stochius, Acta 25 Januarij.

(2) Hij werd als zoodanig te Brielle geadmitteerd bij Magistraatsresolutie van 18 Julij 1682.

(3) In 1691 op belijdenis aangenomen Pieternella van der Mast.

(4) Jacobus Stochius kwam in 1657 van Willige Langerak te Brielle (Kerkeraadsacta van 28 Junij 1657), waar hij op een tractement van 300 car. guldens met emolumenten benoemd was tot conrector van de Latijnsche school (Res. Vroedsch. 6 Mei 1657 en Res. Mag. 11 Aug. 1657). In 1667 moest er in zijne plaats een andere conrector worden gekozen, wegens zijne benoeming tot deurwaarder van „den ontfanger particulier van de verpondingen van Voorne" (Res. Vroedsch. 19 Junij 1667). In 1682 aanvaardde hij weer het conrectoraat (Res. Vroedsch. 14 April 1682) en in 1688 werd hij conrector te Utrecht (Res. Vroedsch. 30 Aug. 1688). In 1659 trouwde hij met Maria van Os (van Oss, van Osch), wonende te Utrecht, na den 8[sten] April te Brielle ondertrouwd te zijn. Het echtpaar won: Johannes, gedoopt 28 Maart 1660, getuigen: Dr. Johannes Hellenius en juffr. Sophia Hellenius; Niclaes, gedoopt 18 Julij 1663, getuigen: Ds. Johannes Hellenius en Sophia van Zwijffel zijn huisvrouw, in de plaats van Ds. Matheus Stochius, predikant te Willige Langerak en zijn vrouw Elisabet; Geertruijt, gedoopt 4 Oct. 1665; Cornelia, gedoopt 29 Januarij 1668; Nicolaes, gedoopt 26 Oct. 1670. In 1688 werden te Brielle op belijdenis aangenomen Maria van

Den 18[den] Maart 1692 zijn te Brielle getrouwd Jeannette van der Mast j. d. (1) en Hendrik Pieters van der Blom j. m. Het echtpaar won: Jan, gedoopt 18 Mei 1694, getuigen Jacobus Stochius Jr. en Johanna van der Mast; Geertruij, gedoopt 3 Mei 1697, getuige Pieternella van der Mast; Pietertje, ged. 6 Julij 1700, getuige Pleuntje Jans Kouwenhoven; Pieter, gedoopt 19 Julij 1701, getuige Geertruijdt Jans; Aertie, gedoopt 1 April 1703, getuige Aertie Jansdr. Kouwenhoven, Pietertje, gedoopt 18 Sept. 1705, getuige Geertruijd Jans; Pieter, gedoopt 4 Januarij 1713, getuige Jenneken Jans.

In 1722 kwamen met kerkelijke attestatie te Brielle de heer en mevrouw van der Mast, van Heusden, en Wilhelmina van der Mast, van Bergen-op-Zoom, Acta van 22 Oct. 1722; in 1774 Jan van der Mast, van Rotterdam, Acta van 10 April.

Den 20[sten] Mei 1796 is te Brielle geboren Lodewijk, onecht kind van Lodewijk Blan en Maria van der Mast, getuige Barbara Leening.

Zie over Claes Claesze van der Mast enz. art. XII.

XVII.

VAN DER GOES.

Op de naamlijst der Vroedschappen treft men 3 heeren van der Goes aan, Jacob van der Goes (n[r]. 13), Aernout van der Goes (n[r]. 40) en Philip Jacob van der Goes (n[r]. 209).

Den eersten persoon van dien naam, te Brielle woonachtig, ontmoette ik in de Stads-Rekening over 1460—1461, alwaar men fol. 3 verso onder het hoofd «ontfangen van poorters» den post vindt: «Item Huge Arentsze van der Goes tot poorter angenomen opten 22[en] dach in Julio, borge Huge van Dreysscher..... II sc. VI d. gr.» — De Stads-Rekening over 1466—1467 vermeldt hetzelfde van Willem Michielsze van der Goes, ontvangen «tot poorter den 16[en] dach in October, borge Pier Pijl».

In de Rekeningen der St. Catharina kerk over de jaren 1517—1518, 1518—1519, 1526—1530, 1531—1535, 1539—1540, is sprake van mr. Jan organist; in de Rekening over 1525—26 vindt men 's mans geslachtsnaam, als men fol. 9 verso leest: «Betaelt mr. Jan van der Goes organiste een geheel jaer weddens van de orgelen te spelen etc.»

De vroedschap Jacob van der Goes deed den 20[sten] Aug. 1613 te Brielle den eed als poorter. Omtrent zijn geslacht zijn ons in enkele akten onderscheidene bijzonderheden medegedeeld. Eene akte van 2 Julij 1649 begint aldus: «Compareerden.... de Heeren Jacob ende Adriaen van der Goes, soonen van wijlen den Heer Andries van der Goes, in sijn leven Raet ende Rentmeester generael van Zuijt-Holland van wegen sijnne Con. Maj[t]., voor hem selven ende als oomen ende vooghden van Phillippine van der Goes, dochter van wijlen haer boeder d'Heer Philips van der Goes (1), ende in dier qualite beneffens haeren broeder d'Heer Aernoud van der Goes, ende haere suster juffr. Johanna van der Goes, midtsgaders de kinderen ende descendenten van wijlen haer broeder d'Heer Matheus van der Goes, erffgenamen van wijlen haer broeder d'Heer Andries van der Goes, in sijn leven Entretenu van sijnne Maj[t]., overleden binnen Brussel, ende hebben geconstitueert.... Mr. Peter de Bije, licentiaet in de rechten, haeren neve, omme uijt den naeme ende van wegen hen, comparanten, ende hunne mede-erffgenamen te aenvaerden.... alle de goederen, bij den voorn. Andries van der Goes, haeren broeder sal. naergelaten.» Eene akte van 30 Oct. 1656 vangt aldus aan: «Compareerden.... de Heeren Jacob van der Goes, Heere van Natres (2), ende Adriaen van der Goes, Raet ende Rentmeester-Generael van de Domeijnen slants van Voorne, elcx in qualiteijt als erffgenamen voor een 5[de] part in de goederen, bij den Heer Carel (3) ende juffr. Constantia ende Johanna van der Goes metten doot ontruijmt ende naergelaten, soo voor haer selven als vervangende ende haer sterck makende voor den Heere Aernout van der Goes, out rekenmeester van Hollandt, als erffgename voor gel. 5[de] part, ende voor de naergelaten kinderen ende kintskinderen van wijlen den Heer Matheus van der Goes, samen erffgenamen voor noch een 5[de] part in de voorsz. goederen, dewelcke in dier voorsz. qualiteijt verclaerden te constitueren.... Mr. Pieter van Dam, advocaet van de geoctroijeerde O. I. Comp[e]., woonnende tot Amsterdam,

Oss, huisvrouw van J. Stochius, Geertruij en Cornelia Stochius (Acta van 31 Oct.). De Acta van 28 Julij 1701 vermelden de overkomst van Maria van Os en hare dochter Cornelia Stochius uit Utrecht te Brielle. Den 29[sten] Aug. 1702 werd de weduwe van Ds. Jacobus Stochius, Maria, te Brielle begraven; hare dochter Cornelia den 6[den] Maart 1707. — Den 24[sten] Sept. 1751 is te Brielle getrouwd Pieter Dresselaars, weduwenaar van Maria Elisabeth Stochius.

(1) In 1692 op belijdenis aangenomen, Acta van 24 April. Zij is ook Netje en Johanna genoemd.

(1) In de Kerkeraadsacta van 4 Sept. 1636 worden eerst eenige personen genoemd die tot het avondmaal zijn toegelaten „met belijdenisse", dan een paar „van de stilgesetene", en in de 3[e] plaats eenigen, die met attestatie zijn gekomen. Tot de 2 „van de stilgesetene" behoort jufvr. Elisabeth van Helsdingen wed. van Philips van der Goes. In 1637 hertrouwde de weduwe met Abraham Jansze Commersteijn, zie op hem.

In 1648 op belijdenis aangenomen te Brielle Philippina van der Goes, j. d.. Acta van 30 April 1648.

(2) In een akte van 25 Mei 1650 heet hij „Heere van Natris ende Pancras gorsch".

(3) Den 20[sten] Maart 1621 werd door de Brielsche Regeering „verstaen te maecken een obligatie van ƒ 1000 op Carel van der Goes", en in de Thesaurie-Rekening over 1624—1625 vindt men den post: „Betaelt aen de Heeren weesmeesteren der stede van den Brielle ten behouve van Jannetgen Mees, als actie hebbende van Carel van der Goes over een jaer intrest van 1000 £ etc."

omme uit den name van haer Heeren constituanten te compareren ter camere van de O. I. Comp[e]. ende aldaer uit haren name te transporteren.... ten behouve van Mr. Heijndrick van Bleijswijck, Secretaris der stadt Delft (1), erffgenaem wegens sijn huijsvrou Philippina van der Goes van het resterende 5[de] part in de voorsz. goederen, alle alsulcke vierde vijffde parten in 600 guldens ter voorsz. Camere staende ten name en rekeninge van den voorn. Heer Carel van der Goes, als haerluijden bij overlijden van denselven is aengecomen.» Dezelfde Heeren Jacob en Adriaen van der Goes machtigden bij akte van 11 Maart 1657 Mr. Andries van der Goes «out-schepen der stadt Delff (2) om aan en ten behoeve van den notaris Willem van Assendelfft te transporteeren «twee 5[de] parten in een huijs, genaemt de vergulde scheijnckan, gelegen aen de westsijde van de Voorstraet binnen Delff». Als schepen trad Jacob van der Goes 21 malen op, den eersten keer in 1618, voor 't laatst in 1655; in 1635 werd hij gekozen tot raad in 't College der Magistraten, 10 maal tot burgemeester, 't eerst in 1620, 't laatst in 1650, en 6maal tot schout, in de jaren 1627, 1637, 1646, 1649, 1654 en 1657. Hij begon zijn loopbaan te Brielle als commies «vant comptoir van de gemeene middelen onder den ontvanger Jacob van Alblas.» (3). In plaats van dezen trad hij in 1614 op als «ontfanger van de gemeene lants middelen over 't quartier van Voorne ende Putten» (4) en hij bekleedde die betrekking tot in 1656, toen hij op verzoek ontslagen en vervangen werd door Gillis de Gerbode (5). In 1640 werd hij door de Vroedschap gecommitteerd voor 2 jaren in het College van de Gecommitteerde Raden van de Staten van Holland, maar hij aanvaardde dien post niet, daar hij hem onvereenigbaar achtte met zijn ontvangerschap (6). Tot de andere door hem bekleede posten behoorden die van «capiteijn» en heemraad (7); in 1621 werd hij genomineerd tot directeur van de W. I. Compagnie (8). In 1661 vertrok hij naar Delft (9). Eene vroedschapsresolutie van 21 Julij 1663 gewaagt van *f* 1000, gelegateerd aan het weeshuis te Brielle door Jacob van der Goes, in leven Heer van Natres etc. Den 11[den] Junij was hij reeds gestorven. Eene Magistraatsresolutie van 20 Jan. 1652 luidt: «Es juffr. Magdalena Briels vercooren tot moeder int Weeshuijs deser stede in plaetse van juffr. van der Goes, die overleden es.» Eene obligatie van 2 Julij 1652 spreekt van *f* 1000, het «arme weeshuijs» van Brielle gelegateerd door wijlen juffr. Emmerentia Berckx, huisvrouw van Jacob van der Goes. De Thesaurie-Rekening over 1668—1669 heeft fol. 51 verso den post: «betaelt Jacob van der Goes erffgenamen een jaer rente ten lijve van Susanna van der Haept etc.»

Aernout (Aernoult) van der Goes, broeder van Jacob, deed den 2[den] Januarij 1615 te Brielle den eed als poorter en werd in 1620 tot 't avondmaal toegelaten (1). In 1627 koos men hem tot schepen. Drie jaren fungeerde hij als «capiteijn» (Res. 8 Febr. 1625) Den 19[den] April 1629 werd hij door de Vroedschap voor 3 jaren gecommitteerd in de Rekenkamer van Holland. In 1632 moest er, dewijl Aernout van der Goes naar Dordrecht vertrokken was, een andere vroedschap worden gekozen (2).

Matheus van der Goes, mede een broeder, vond ik nog vermeld in een akte van 23 April 1608, luidende: «Compareerde Jacob van der Goes, commis van den Heere ontfanger Jacob Alblas, d'welcke.... belooft mr. Pieter van der Meer, raet ende pensionaris der stadt Delft, costeloos ende schadeloos te bevrijen van de borchtochte, bij denselven mr. Pieter van der Meer ten behouve van Matheus van der Goes als rentmeester van de goederen van den convente van Emsteijn gedaen, etc.» In de Thesaurie-Rekeningen over de jaren 1636—1637, 1637—1638 en 1639—1640 leest men: «Betaelt den Heere Jacob van der Goes van wegen de weeskinderen van Matheeus van der Goes over een jaer interest etc.» In 1628 was Matheus, naar het schijnt, nog in leven. Fol. 14 verso van den in 1628 geconsenteerden 200[sten] penning vindt men den post: «Betaelt Jacob van der Goes van wegen de kinderen van den Heere Matheus van der Goes sijnnen broeder etc.»

Jacobs broeder Adriaen van der Goes werd in 1625, toen hij burgemeester van Delft was, benoemd tot rentmeester van de domeinen van Voorne (3) en hij bekleedde die betrekking tot in het jaar 1658, toen hij wegens zijn hoogen ouderdom op verzoek ontslagen en vervangen werd door Mr. Johan Tedink Berkhout (4). De Kerkeraadsacta van 26 Februarij 1626 vermelden, dat met attestatie van Delft te Brielle kwamen Adriaen van der Goes en zijne huisvrouw Catharina van der Burch (5).

(*Wordt vervolgd*).

(1) Eene akte van 29 April 1658 gewaagt van Elisabeth van der Burgh, weduwe van Cornelis Arensze Bleijswijck, te Delft.

(2) Blijkens eene akte van 21 Februarij 1662 stelde zich toen Andries van der Goes, „vroetschap ende raet der stadt Delft", tot borg voor Jacob van der Goes.

(3) Akte van 23 April 1608, Bodtboeck begonnen 1609 blz. 5 en 100, Ress. 6 Mei 1614, 26 Junij 1631.

(4) Ress. 16 Mei 1614, 20 April 1619, 13 Febr. 1621, 26 Junij 1631, 2 Mei 1651; Res. Holl. 1614 fol. 73.

(5) Res. Vroedsch. 27 Februarij 1656, Res. Holl. 16 Maart 1656.

(6) Ress. Vroedsch. 4 Maart en 22 April 1640.

(7) Ress. 13 Mei 1623, 25 April 1638, 6 Mei 1640, 8 Junij 1648, 10 Junij 1652.

(8) Res. 24 Julij 1621.

(9) Res. Vroedsch. 13 Junij 1661.

(1) Acta 31 Dec. 1620. (2) Res. Vroedsch. 31 Mei, 19 Sept. 1632.

(3) Res. Holl. 10 Julij 1625, blz. 86. Met hem waren op het drietal, waaruit de benoeming geschiedde, geplaatst Mr. Jan Gans en Mr. Jacob Briell.

(4) Res. Holl. 2 Aug. 1658, Res. Vroedsch. 16 April 1658.

(5) Dat Adriaen van der Goes in 1620 te Brielle woonde mag men waarschijnlijk besluiten uit eene aanteekening van dat jaar, voorkomende in het Bodtboeck, begonnen 1616, pag. 94, en gewagende van „de erve van Sr. Adriaen van der Goes."

Medeelingen omtrent eenige geslachten van Fransche uitgewekenen.

Onder dit opschrift komen in den eersten jaargang van dit tijdschrift in nº. 39 en nº. 62 eenige opgaven voor aangaande de onderling verwante geslachten Godeffroy en L'Evesque of Levesque, waarbij afgedrukt zijn eenige origineele documenten in het bezit van den schrijver dier artikelen, den heer G. H. J. C. Eschauzier.

Dezer dagen kreeg ook ik eenige origineele documenten van die geslachten afkomstig in handen, die het genealogisch fragment van nº. 62, 3 *b* belangrijk aanvullen. Ook langs andere wegen is mij nog het een en ander omtrent deze familiën bekend geraakt.

Een kwarto boekje in groen perkament gebonden, houdt in hetgeen hieronder met loopende letter volgt.

susanne Levesque fille de fransoise godeffroy nee a larochelle le 26 *aoust* 1663 *parain alexandre godeffroy maraine susanne brevos* (of Curos?)

mon contrat de mariage a uec monsieur jaques nicolas a este passe a roterdam le 16 *feurier* 1695.

lisbonne aunom de dieu 1695

par la grasse de dieu je suis a riuei a lisbonne le six octobre mil six cent nonente cinq et jay espouze le noeuf du dit mois monsieur jaques nicolas monsieur van afte ministre de notre residant nous a espouze.

lisbonne le 30 *aoust* 1701

dieu maafligé extraordinairement puis quy ma separé de mon mary layent retiré en son repos le trante daoust mille cept cent et un

lisbonne ce 2 *aoust* 1705

jay espouze monsieur jaques aigrest cejourdhuy et monsieur petrus van tol ministre de nostre residant famars nousa espouzé

ce mesme jour 2 *aoust* 1705.

mon frere (Michel Levesque, eerst koopman te la Rochelle en consul van Portugal aldaar, later consul van HH. HH. MM. te Lissabon) *a espouze mademoiselle susanne strang*, dochter van Jean Strang en Marie Bargeau, wonende te Londen, *et la mesme seremonie a esté faitte par le sus dit petrus vantol ministre du saint esvangille.*

catalogue des enfans qua eu mon frere auec sa famme susanne strang.

michel levesque nee le 4 *aoust* 1706 *et batize le* 17 *aoust par monsieur petrus vantol ministre parin jaques isgrest maraine elisabeth bonnin* (Bonning) *sa tante.*

susanne levesque nee le 18 *juin* 1707 *et batisee le* 24 *juin par le sus dit ministre parin david strang maraine susanne levesque sa tante.*

marie levesque nee le 5 *juillet* 1709 *batizee le* 8 *juillet par le sus dit ministre parin gabriel de berandy* (Berrendy) *maraine anne strang sa tante.*

pierre levesque né le premier juin 1710 *batize par le sus dit ministre le* 22 *juin parin pierre bonnin catherine levesque sa tante maraine*

elisabeth levesque nee le 19 *mars* 1714 *et batizee par le susdit ministre le* 28 *mars parain estienne aigrets maraine elisabeth bonnin sa tante.*

susanne strang mere des anfans sy dessus noumez est morte en mars le 28 1714 *agee de*

lisbonne ce 5 *janvier* 1719

dieu ma afligé extraordinairement puis quy ma separé de mon mary layent retiré en son repos le cinq janvier mille ceptcent dix neuf

Ce livre pour Monsieur Michel Levesque de Leide, vient de la part de Ester Brand (geboren te Gorinchem 4 December 1748, en aldaar gedoopt 8 December d. a. v. in de Gereformeerde kerk; waarbij getuigen waren Maarten Brand, burgemeester van Heusden, haar grootvader; Esther Le Maire, haar tante of oudtante; Simon Brand en Geertruy van Gennep; overleden te St Michiels Gestel 8 April 1842) *Epouse* (zij huwde 14 Mei 1769 te Rotterdam) *de J*(ean) *P*(ierre) *Eschanzier* (geboren 11 Maart 1736 te Rotterdam, overleden 11 October 1807 te Utrecht, zoon van Jean, geboren 22 December 1702 te St. Foy en van Marie Madeleine Varin, geboren 11 Augustus 1712 te Rotterdam, overleden 23 Januari 1786) *demeurant a Rotterdam* (hij is ook Directeur van de Societeit van Assurantie te Amsterdam geweest), *et fille de mr. Cornelis Brand* (geboren te Heusden 19 Augustus 1712, overleden te Gorinchem 22 Februari 1784. Als Luitenant ten dienste dezer landen verloor hij in den oorlog een been. Later was hij kunstverzamelaar en genealoog. Hij was een zoon van Maarten Brand, Burgemeester van Heusden en van Anna Maria Brouwer) *et de feue dame Anne Godeffroy* (gehuwd in de Fransche kerk te Heusden den 14 April 1749 als «gouvernante des jeunes comtesses les nieçes de notre Gouverneur», dat is van den graaf van Bentheim, generaal der cavalerie. Zij stierf te Gorinchem 10 December 1748) *de Gorcom, la ditte feue Anne Godeffroy etant fille de Monsieur Alexandre Godeffroy et Niece de feue dame Ester Godeffroy veuve mr. Lemaire de Rotterdam.*

Deze laatste aanteekening van de hand van J. P. Eschauzier vult de opgaven in het doopboek te Müncheberg in Pruissen aan, waar, blijkens het trouwboek te Heusden, Anne Godeffroy geboren is:

1711. Den 15 October ist getauft eine Tochter des Hrn Godefroi wohnhaft in Coppenhagen und der Mdselle Anne Ribaut seiner frau, beide aus la Rochelle. Taufzeugen sind Hr. Cesar Godefroi und demois. Françoise Levesque. Das Kind ist Anne genant und am 10 October 1711 in Müncheberg geboren.

Françoise Levesque, die hier als doopgetuige genoemd wordt, zal wel de grootmoeder van de jonggeborene, de weduwe van Jean Ribaut zijn.

De intendant van la Rochelle had haar dochter Anne, toen deze zes jaar oud was, met geweld opgelicht en in een klooster opgesloten. In het jaar 1703 diende Françoise Levesque een verzoekschrift in bij Koningin Anne «pour implorer sa protection dans cet accablant malheur», toen haar dochter reeds meer dan tien jaar van haar verwijderd was. Blijkens dat verzoekschrift hadden ook de Nederlandsche Staten-Generaal «faire soliciter Votre Majesté a ce sujet par leur envoyé Extraordinaire par ce que cet enfant est la fille d'un de leurs sujets et de leur consul mort à la Rochelle avec cette qualité».

Den 12 Maart 1711 is te Vlissingen godzalig ontslapen «de zederijke Jonge Dogter Juffrouw Maria Ribaut, in het 17e Jaer hares ouderdoms.» C. de Burry maakte op dat sterfgeval een gedicht, waarvan een plano uitgaaf berust op de Bibliotheek te Rotterdam. Deze Maria Ribaut was waarschijnlijk een zuster van Anne.

Wiens zoon nu evenwel de vader van de doopelinge is, heb ik nog niet met zekerheid mogen ontdekken. Waarschijnlijk was zijn vader Cesar Godeffroy, koopman te la Rochelle, aldaar geboren 28 Augustus 1640, overleden te Müncheberg 11 Juni 1720, van wien het tijdschrift van het Verein «Herold» te Berlijn vier kinderen opgeeft, nl. Cesar, die dan de tweede doopgetuige zal wezen, Susanne, Marie en Esther.

Deze laatste is dan de Esther Godeffroy, veuve de mr. Lemaire de Rotterdam, die een tante was van Anne Godeffroy.

Blijkens de Herold is deze Esther Godeffroy gehuwd geweest 1° met een kapitein in Poolschen dienst....... de Chamarez geheeten en 2° te Müncheberg 11 Augustus 1712 met Charles Ançillon, Hof- en Legatieraad, Rechter van de Fransche Kolonie aldaar. Waarschijnlijk is zij later met een Lemaire gehuwd, welk geslacht, blijkens het eerste deel van dit tijdschrift, te Kopenhagen heeft gewoond even als Alexandre Godeffroy, haar broeder.

Voor deze onderstelling pleit, dat de weduwe Lemaire omstreeks 1674 moet geboren zijn en driemaal is gehuwd geweest. Een van haar beide eerste echtgenooten had een voordochter die in 1761 overleed en in wier plaats toen de 13-jarige Esther Brand, haar petekind, bij haar kwam inwonen. Die twee eerste mannen hadden zulke ongemakkelijke namen, dat de nazaten van Esther Brand die, niet hebben kunnen onthouden, zooals eene van hen in 1865 schreef.

Ook hij die het Rotterdamsche begravenisboek invulde schijnt met die namen niet overweg te hebben gekend. De voordochter hierboven genoemd staat daarin niet vermeld onder haar eigen naam, maar onder die van haar stiefmoeder: Susanne Elisabeth Lemaire aet 51 inhumée 28 Dec. 1761.

Mr. J. E. van Someren Brand.

Baster, Bastert.

(Zie: *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, II, 205; III, 262; VI, *O.* nr. 2; VI, *O.* nr. 3; VI, *O.* nr. 4; VII, nr. 6.)

Op de aangegevene plaatsen van dit blad wordt gehandeld over de spelling dezer woorden als eigennamen; over de verwantschap der familiën, welke die dragen of gedragen hebben, zoowel zij, die hun eerste vermelding hebben te Weesp, als die, welke te Zierikzee bekend zijn; verder beider mogelijke verwisseling van woonplaats om daardoor den grond van het genealogisch verschijnsel te verklaren en eindelijk wordt het wenschelijke betoogd der schrijfwijze van den naam in den tweeden vorm, zooals die in het opschrift van dit artikel geplaatst is. Eenige historische gegevens helderen verschillende punten op, beide van het onderzoek en van het betoog.

Wat den naam in beide schrijfwijzen betreft, hij is duidelijk een gemeen zelfstandig naamwoord, als eigennaam gebezigd; dit zal in den grond bij alle eigennamen het geval zijn, schoon zulks niet zoo eenvoudig gezegd kan worden, als de verklaring van het woord bezwaarlijk of nagenoeg onmogelijk wordt.

Het onderzoek naar het hier besproken woord is eene kiesche zaak ten opzichte van degenen, die hem het eerst hebben gedragen, maar er zijn zoovelen, die het zich tot onderscheiding hebben gerekend, een onechten zoon van Floris V of Prins Maurits tot stamvaders te hebben, dat men hen, zelfs haar, alleen wel als afdoende voorbeelden kan stellen, hoeverre de onbeschaamdheid gaat. Het Fransche bâtard — oudtijds bastard, Middeleeuwsch-Latijn bastardus — gaf ons Middelnederlandsch bastaert, dat in de verbuiging bastaerde werd, waaruit ons tegenwoordig bastaard is gekozen, na menige afwisseling en weifeling der spelling met t. Het is niet onnoodig hierbij te denken aan den Nederlandschen uitgang aard, die als achtervoegsel harde = zeer beteekent, vaak in ongunstigen zin: rijkaard, gierigaard. Door enkele voorbeelden misleid, dacht men aan een karaktertrek, den aard van gierig, nijdig te zijn, en daardoor ontstond regelmatig eene wijziging, zoodat men de t als eindletter aannam, gelijk Bilderdijk deed. Een onmiddellijk gevolg van aard en aart als achtervoegsel, en niet als een deel van een vreemd woord bâtard, was de toonloosheid der eindlettergreep, die erd of ert werd, — het laatste is blijkbaar moeilijk af te wennen, daar men nog vaak lompert, leelijkert ontmoet. Dit zij meer dan genoeg om aan te toonen, dat het woord bastert, ook in zijne aanwending tot een' eigennaam Bastert tot voor weinig jaren eene richtige spelling was, die door taalkundigen van gezag gevolgd, en ondanks den uitheemschen oorsprong, de voorkeur verwierf boven het eenvoudiger bankert, banker, dat in de historie van ons zeewezen

als Bankert en Banker voorkomt en zonder bleeken of blozen als naamteekening gebruikt wordt door een luitenant-admiraal.

Bastert is daarom de juiste schrijfwijze van het woord in een zeker tijdvak der geschiedenis onzer taal en als een dadelijk gevolg hiervan, ook van den geslachtsnaam. Met andere woorden, de eindletter is geen achtervoegsel (paragoge), maar behoort daartoe, krachtens den oorsprong uit eene vreemde taal. Bij den anderen vorm Baster heeft eene afwerping (aphaeresis) plaats gehad, en wel in navolging van hetgeen geschiedt bij de zuiver Nederlandsche afleidingen met aard en erd — voorheen ert — bv. stommer, lomper, dat in verband staat met een' anderen uitgang en, in draaier, zaniker. Hoewel het niet aangaat al de streken en plaatsen van ons land aan te duiden, waar paragoge en aphaeresis sterk heerschende zijn, staat het niettemin vast, dat, met name te Zierikzee, de afwerping zeer gewoon is, al zou men daarbij kunnen voegen, gelijk over geheel Zeeland. Vandaar het algemeen gehoorde: lomper, stouter, leelijker en derhalve ook baster — natuurlijk in den zin van tusschensoort, afwijkende soort — en dus niet minder Baster.

In taalkundigen zin derhalve is het opschrift op blz. 113, Niet Baster, maar Bastert onwederlegbaar juist.

Om de familie van Weesp met die te Zierikzee uit elkander te houden, met het doel om te komen tot identiteit of tot onderscheiding, dient men ze eerst elk in 't bijzonder te kennen; op dit oogenblik is deze kennis niet volledig genoeg. Het moet toegegeven worden, dat al heel wat is bijeengebracht, doch het is reeds met juistheid opgemerkt, dat een degelijk onderzoek te Weesp, Amsterdam, Zierikzee (en te Vere) een volkomen licht zou doen opgaan, en vooral ook buiten de registers van den burgerlijken stand. Om daaruit te kunnen argumenteeren, zijn de hier in druk medegedeelde gegevens bijna geheel ongeschikt. Te Weesp is meer dan men oppervlakkig zou denken; ik kan geen genoegzame erkentelijkheid betuigen voor de bij herhaling ondervonden welwillendheid ten stadhuize, maar daar wordt geene geringe geoefendheid van den onderzoeker vereischt, die nog meer wil vinden, dan hetgeen onmiddellijk voor zijne voeten gelegd wordt. In de hoofdstad is niets uit het notarieel archief vermeld geworden, evenmin van andere gemeenten; van die zijde ontbreekt dus alle kans om het verband der beide geslachten of beide takken op te sporen. Doopgetuigen helderen vaak verwantschap op, vooral omdat verafwonenden zich lieten vertegenwoordigen. De schrijfwijze in de Zeeuwsche familie moge onvast zijn gedurende eenigen tijd, het is een gevaarlijke zaak, zulke zeldzaam bijeen te vinden deskundigen te wraken, als de Kanter, van der Baan en Nagtglas. De eerste was een Zierikzeenaar en was in de familie getrouwd; de tweede is mede uit dezelfde stad; de derde heeft er lang gewoond, en geen hunner heeft meer eenigerlei getuigenis noodig van zijn omvangrijk, oordeelkundig en allernauwkeurigst onderzoek in deze zaken, hunne en mijne gewestgenooten rakende. Nu krijgen wij eene stamlijst, waarin bijkans ieder een Bastert geworden is, en feitelijk heeten zij dan allen zoo, sinds 1530. Dus dr. Job, de natuurkundige en die onze goudvischkommen bevolkt heeft, heeft zijn' naam nog niet eens goed gespeld: met al de overige geneeskundigen vóór en na hem, schreef hij Baster, op zijn boersch en plat-schouwsch. De natuurlijke vraag ontstaat, of acht generatiën eener familie eenvormig en onveranderlijk afwijkend naar de spelling worden ingeschreven, strijdig met hunne eigene handteekening en de vermelding op de titelbladen hunner geleerde werken, of de schrijfwijze in de wetenschappelijke wereld of in de regeeringskringen, en niet minder, of dan elk der drie genoemde in deze gezaghebbenden met boos opzet Baster hebben gelezen, waar Bastert stond? Voor het oogenblik zij dit punt bij eene vraag gelaten.

De thans volbrachte gelijkstelling van den naam der familie in Holland en 't Sticht met die te Zierikzee en Vere blijft evenzeer een zaak van nader onderzoek. Daarmede is bescheidenlijk gezegd, dat hier verzet gedaan wordt tegen twee uitdrukkingen op blz. 113. Ten eerste «het gerechtigd zijn, tegen te spreken de schrijfwijze van den naam Baster» door de drie genoemde deskundigen in (hunne) «geciteerde artikeltjes». Ten andere: «De veronderstellingen in het stukje, (VI, omslag nr. 4), zijn thans in zekerheid verkeerd.» Dit laatste bestaat hierin, «dat de namen Baster, Basterd en Bastert tot een en dezelfde familie behoorden». Met andere woorden: Beide geslachten hebben één stamvader, al hebben zij zich door woonplaats en wijziging van naam en wapen van elkander gescheiden.

De geëerde schrijver uit Breukelen heeft zelf nasporingen gedaan of laten doen voor zijne eigene familie, en daarna inlichtingen in Zeeland gevraagd. De heer van der Baan had niet veel te geven, want bij hem was de geleerde Job Baster de hoofdzaak. Behalve de onzekerheid ten aanzien der richtige spelling, kan niets meer gewaardeerd worden, dan het uitvoerig medegedeelde op blz. 113—115 zoodat de kennis aangaande de Zierikzeesche familie vroeger nooit zoo juist en uitgebreid was, als zij nu is geworden. Waar reeds aan doopgetuigen werd gedacht, kan nog de wensch uitgedrukt worden om elke aanteekening uit de registers — aan beide zijden wel te verstaan — zooveel mogelijk in extenso te geven.

Voor den beoefenaar van de geschiedenis der geslachten is het, hier behandelde onderwerp een leerrijk vraagstuk, omdat de wijze van oplossing uiterst geschikt is om in algemeener gevallen toepassing te vinden. Grooter beteekenis heeft de zaak niet, al was ook de gelijknamigheid een bewijs voor gelijk bloed. De aan-

zienlijke familie van den heer J. N. Bastert, jaren lang geacht volksvertegenwoordiger, behoeft voor haar onbetwist aanzien den steun van verwantschap der Zierikzeesche apothekers en geneeskundigen niet, die trouwens sinds eene eeuw tot de historie behooren. Omgekeerd moet erkend worden, dat de laatste haar geen oneer zouden hebben aangedaan door hunne werkkracht en hun wetenschappelijken zin. Let men op hetgeen men oudheid van geslachten heet, vooral wat alsdan naamhaft genoemd wordt, dan hebben de Zeeuwen den voorrang. Nog in October 1690 was de 21-jarige Huybert Bastert, van Weesp, winkelier in de Oude Doelenstraat te Amsterdam; zijne bruid woonde in de Nes; noch zijne moeder, noch haar vader waren bij die inteekening aanwezig — een ongunstig teeken; hij blijkt niet het burgerrecht der groote stad gehad te hebben. Achttien jaar later hertrouwde hij met de weduwe van Dns. Justus Schalkwijk à Velde, te Goes als predikant overleden; beiden hadden verweesde kinderen, hij woonde in de Koestraat, zij in de Warmoesstraat; na hun huwelijk, in de Waalsche kerk gesloten, trok hij in de woning zijner vrouw. Daar woonde hij nog in 1725 bij zijn derde huwelijk met Aletta Pollius — niet Pollins — een weduwe van de Keizersgracht; haar voorzoon Hendrik Redoch had kort te voren Bastert's dochter Anna getrouwd. De oude lui huwden om mij onbekende redenen te Oostzaan; Anna is regentes van het Diaconie-weeshuis geweest. Een en ander schetst hun maatschappelijken kring.

Huijbert's negende kind uit zijn eerste huwelijk heette Nicolaas Johannes. Ook hij trouwde driemaal, het derde huwelijk bracht hem de buitenplaats Cromwijck aan, ons door den dichter en aanlegger Rotgans niet vreemd. De genealogie zegt, dat zijn zoon in 1748 kolonel der Amsterdamsche schutterij geweest is. Volgens het uitmuntend boek van den heer kapitein-adjudant Jochems, blz. 105 en blz. 7 behoorde hij tot het aantal officieren, die door den onwettigen krijgsraad uit de Patriotten, den 25en April 1787 bevorderd werden. Hij was in 1780 kapitein geworden, werd nu kolonel en na de herstelling van het Prinselijk gezag door zijnen voorganger vervangen. Juister is de aanwijzing, dat zijn zoon Cornelis als dichter veel beloofde te worden, doch jong stierf. Het overige is bekend.

De Zierikzeesche familie wordt eene eeuw vroeger aldaar genoemd, dan de zoo even vermelde in Weesp. Gelijk in Oud-Holland van 1889 in een stukje over vader Cats gezegd is, waren in vroeger tijden veel personen te platten lande tot welvaart en aanzien gekomen en bewoners van steden geworden, door alles wat met indijkingen en polderwezen in verband staat. Een vluchtige blik op de genealogie toont, dat het geslacht Baster tot dezen stand behoorde, en spoedig verwant was aan predikanten en regeeringsmannen, de laatsten reeds machtig, al zouden zij nog hooger klimmen, anderen harer verwanten, juist wegens deze betrekking, buiten de posten sluiten en aan een eigen kring overlaten. Het is reeds opgemerkt, dat onder de apothekers, chirurgijns en doctoren in de medicijnen te Zierikzee menigmaal een Baster voorkomt; van vader op zoon en van oom op neef, bijna anderhalve eeuw lang tot den laatsten man van zijn geslacht. Deze reeks van personen begint haar optreden in gezegde vakken, lang vóór de geboorte van Huybert te Weesp, en heeft den hoogsten trap, den doctorstitel bereikt, 25 jaar vóórdat deze uit de Koestraat naar de Warmoesstraat kon verhuizen. Nog was de man niet geboren, wiens derde vrouw hem op Cromwijck zou brengen, toen er vóór geruimen tijd huwelijken voltrokken waren tusschen Baster en de meer bekende Zierikzeesche geslachten De Jonge, Boeye, Schuurbeque en Mulok.

Men ziet hieruit, dat de oplossing der vraag het tijdperk der benadering is ingetreden, niet minder wat nog ontbreekt, en hoe dit ontbrekende bereikbaar is, wanneer men niet stuit op het doen van een richtig onderzoek. Al het overige baat niets zonder dat, al is het verkregene nog zoo wetenswaardig en vernuftig bijeengebracht. Onder erkenning, dat het bekende alleen verworven is door gegevens, die alle andere waardelooze hulpmiddelen buitengesloten hebben, blijft de eisch eener scherpzinnige redeneering nog geheel van kracht, en redeneeren is onmogelijk, waar in de volledigheid en nauwkeurigheid der gegevens haperingen ontstaan. Nog vruchteloozer is iedere nasporing van dezen aard, indien het resultaat aan het onderzoek voorafgaat.

Zonder nadere kennis kom ik tot geene andere slotsom, dan dat de beide familiën de naar onze zeden niet zoo benijdenswaardige gelijksoortige afkomst gemeenschappelijk bezitten, die door het verklaarde woord in zijne verschillende taalvormen, mede naar onze teere begrippen, vrij openhartig is uitgedrukt.

Het is zeker voornaam een breuk van bastaardij te voeren, doch niet zeldzaam genoeg om alle geschuinbalkte wapens voor wilde telgen van denzelfden stamboom te houden.

Amsterdam. J. G. FREDERIKS.

De influenza.

Uit een familieboek der familie Loke, blijkt woordelijk :

In Juni 1782 is hier te lande en dese somer genoegsaam door geheel Europa een singuliere siekte geweest

die men de gryp of de influenza noemde, welke maar seer weinig menschen ontkwamen, echter was dese siekte niet zeer gevaarlijk.

Adeldom in Engeland (1).

De adeldom in Engeland is van de jongste tijden af zeer nauw verwant geweest met het grondbezit. Daar dit bezit nagenoeg steeds in dezelfde familiën is gebleven, zoo vormen de groote grondbezitters de gentry, d. w. z. de aristocratie. Zoo zijn er familiën wier hoofd de nederige titel van baronet bezit, hoewel ze reeds meer dan tien eeuwen tot de aristocratie behooren, bijv. de Tichborne's en de Temple's. Anderen zooals de Lambton's en de Brougham's, die vóór de Normandische verovering reeds hun stamsloten Lambton Castle en Brougham Hall bewoonden, zijn eerst een halve eeuw geleden tot pair verheven (Graaf van Durham en Lord Brougham). De hertogelijke titel werd ingesteld door Eduard III en was aanvankelijk alleen bestemd voor prinsen van den bloede, later werd zij ook verleend aan aanverwanten en natuurlijke zonen.

De titel van viscount werd het eerst toegekend aan de familie Devereux (viscount *Hereford*, abusievelijk in *Eigen Haard* vermeld als Beresford).

De eerste Lord van het Koningrijk is Baron *de Ros* (niet Ross).

Deze titel dateert van af één eeuw na de Normandische verovering.

In de laatste jaren heeft men bij de toekenning van pairs-titels meer het oog gehad op de geld-aristocratie, zooals bankiers en bierbrouwers.

's-Gravenhage. S.

Jutta van Nassau.

De heer A. A. Vorsterman van Oyen vermeldt op blz. 32 en 33 van zijn uitmuntend werk «*Het Vorstenhuis Oranje-Nassau*» de kinderen van Hendrik II, graaf van Nassau en diens gemalin Mechtilda, gravin van Gelder. Onder die kinderen komt aldaar niet voor de dochter Margaretha (ledig verstorben), welke Münch in zijne *Geschichte des Hauses Nassau-Oranien* als het negende kind opnoemt. Wellicht heeft de heer V. v. O. goede redenen gehad van deze Margaretha te zwijgen, dan ik weet niet of Münch zijne opgave door bewijzen heeft gestaafd. Maar wat mij vreemd voorkomt, is de omstandigheid, dat ook Jutta van Nassau, tweede vrouw van Jan I van Cuyk, niet onder de kinderen van Hendrik II is opgenoemd. Me dunkt, Wap heeft in zijn standaardwerk «*Gesch. van het land en de heeren van Cuyk*» (blz. 126), op grond der oorkonde, op blz. 451 van het 1e deel van het «*Groot Charterboek*» van van Mieris voorkomende, haar *terecht* onder de kinderen van Hendrik II opgenomen. Waar Jan van Nassau, bisschop van Utrecht, een der zonen van Hendrik II, aan het slot dier oorkonde zegt «in cujus rei testimonium præsentes nostras nostro et domini de Kuc, *sororii nostri*, sigillis communivimus» (1285), is elke twijfel mijn inziens uitgesloten. Om het gewicht der zaak durf ik evenwel den heer V. v. O. en den deskundigen lezers om mededeeling van hun gevoelen te verzoeken.

Helmond. AUG. SASSEN.

(1) Mededeeling naar aanleiding van een artikel voorkomende in *Eigen Haard.* Red.

Geslacht Trouillé.

Mededeelingen gevraagd aangaande deze familie, waarvan bekend: Jean Abraham Tr., huwt Anne Angélique Carlié. Zij winnen Godefroi T., die in leven notaris te 's Hage was en huwde 19 Mei 1749 te Pijnacker met Maria van Bockom, dr. van Jan Godefridus en Arentje Kloetingh. Uit dit huwelijk 5 kinderen: *a.* Anne Angélique, geb. 26 Juni 1752, †?, huwt Johannes van Westenhout, in leven laatst kolonel der armée, geb.?, † 25 Nov. 1823; *b.* Adrienne Marie, geb. 20 Maart 1754, † 16 Aug. 1810, ongehuwd; *c.* Jean Abraham Godefroi, in leven advocaat bij het Hof van Justitie, geb. 23 April 1758, † 19 Maart 1798; *d.* Godefroi, in leven notaris, geb. 1 Juli 1759, †?; *e.* Godefrida Gerardina, geb. 22 April 1761, † 24 Juli 1821, huwt 25 Oct. 1778 Willem Rumpf Schultens, geb. 26 Aug. 1753, † 2 Juni 1811 te Rijswijk (zn. van Bartold bij Anna Maria van Nispen). Zij winnen: 1°. Anna Maria S., geb. 26 Aug. 1779, † 26 Nov. 1800; 2°. Maria Godefrida S., geb. 1 Febr. 1783, † 23 Dec. 1870, gehuwd 28 Juli 1805 met den toenmaligen hoofdingenieur van den waterstaat, lateren generaal-majoor Jan Ernst Wildeman, geb. 25 Sept. 1770, † 30 Dec. 1833. Hun oudste zoon, geb. 8 Jan. 1810, die den 9 Dec. 1853 ongehuwd overleed als kapt. bij het regiment Grenadiers en Jagers, werd gedoopt Jan Abraham Godefridus Trouillé W., als zijnde de familie T., in mansstam in Nederland uitgestorven.

's-Gravenhage. M. G. WILDEMAN.

Genealogische aanteekeningen betreffende het geslacht Eckhardt, en de daarmede verwante familiën: Humanns, von Esch, von Schmierfeld en Raht.

Eerstgenoemde familie, waarvan in de volgende regelen, eenige leden zullen worden genoemd, voerde als wapen: In zilver een palmboom en naturel op grasgrond. Helmteeken: een witte struisveder. Schildhouders: twee leeuwen van nat. kleur.

Niettegenstaande verschillende gedane nasporingen, is het niet mogen gelukken de geboorteplaats van den hieronder eerstgenoemden persoon, uit te vorschen.

Hij behoorde tot den lutherschen, zijne echtgenoote tot den protestantschen godsdienst. Beiden zijn echter op het prot. kerkhof te Dietz begraven.

Vreemd is het, dat juist een der zonen, en wel de later te noemen Philip Franz Heinrich, de eenige protestant is, terwijl al de andere zonen de luthersche godsdienst beleden, doch de dochters in den hervormden zijn opgevoed.

Johann Ernst Eckhardt, majoor in het Oranje-Nassausche Reichskreitz-bataillon, stierf te Dietz den 27en Dec. 1753. Uit zijn in 1715 gesloten huwelijk met Maria Casandra Humanns, geb.? † 3 April 1750, (dr. uit het den 25en April 1682 te Dietz voltrokken huwelijk tusschen Levin Humanns, † 1695, en Anna Casandra Heppe), werden acht kinderen geboren, en wel:

1°. Carl Leberecht, geb. 2 Oct. 1717, †?
2°. Johannette Elisabeth, geb. 18 Maart 1719, †?
3°. Alexander Philip, geb. 7 April, †? huwt den? met Jacoba van Gheel van Spanbroek, geb. 1734 † 16 Mei 1803.
Uit welk huwelijk:
  a. Johann Carl Ludwig, in leven ritmeester in dienst van den Staat der Nederlanden, geb. 8 Oct. 1755, † 23 Oct. 1796 te Munster.
  b. Wilhelmina Caroline, geb. 1756, † 1848, den 21en Oct. 1796 gehuwd met Mr. Carel Saxe, toenmaals oud-Raad vad Indië, geb. 1756, † 10 April 1799 te Amsterdam. Zij winnen éène dochter: Caroline, geb. 1798, †? gehuwd den? met eenen van Westreenen, geb.? †?
  c. Cornelis Friedrich, geb. 1760, †? huwt 30 Mei 1793 Catharina Visser, geb. 1770, †? (dr. van? en Elisabeth Longeville).
4°. Adolph Friedrich, geb. 28 April 1725, †?
5°. Philip Franz Heinrich, geb. 19 Maart 1728, †?
6°. Catharine Wilhelmine Eberhartine, geb. 30 Juni 1730, †?
7°. Eleonore Philippine Helene, geb. 20 Mei 1734, † 12 Oct. 1793, huwt 1756 Gijsbertus Wildeman, predikant bij de hervormde gemeente te Harlingen (zoon van Jan en Maria van der Stern), geb. te Kesteren 14 Maart 1723, † 31 Januari 1796 als emeritus (overgrootvader van den inzender).
8°. Charlotte Louise, geb.? † te Leeuwarden 1796, huwt den? met Mr. Cornelis Breuning, in leven secretaris der stad IJsselstein.

Humanns.

Van den vader van voornoemde Maria Casandra Humanns met den majoor Johann Ernst Eckhardt gehuwd, staat in het kerkelijk register te Dietz aangeteekend, dat hij de zoon was van Johann Jacob Levin H., predikant in het graafschap Lippe. De dag van overlijden van eerstgenoemde, (nl. Levin H., in leven kanselier in Anhalt-Schaumburg, later in Nassau-Siegen), is niet bekend; het is echter aan te nemen, dat hij in 1695 is gestorven, aangezien bij den doop zijner dochter Anna Regina in dato 5 Juli 1695 zijne echtgenoote als weduwe verschijnt.

Diezelfde weduwe is volgens de Dietzsche kerkregisters, den 22en Dec. 1706 hertrouwd met den doctor in de theologie en professor Burmann. Volgens ingewonnen berichten was deze B. herkomstig van Deventer (Overijssel), hij was tijdelijk werkzaam te Herbornn, welke plaats hij in 1709 met echtgenoote en stiefdochter Anna Regina verliet, om zich vervolgens te Middelburg te vestigen, alwaar hij het ambt aanvaardde van predikant en leeraar aan het gymnasium.

Behalve de meermalen genoemde Maria Casandra had Levin Humanns nog drie kinderen, en wel:

1°. Elisabeth Charlotte, geb.?; zij huwt 4 Aug. 1711, Johann Daniël von Esch, kamerraad, geb.? †?
2°. Wilhelm Moritz Carl, in leven luitenant in Hessen-Cassel, geb.? †? huwt 12 Sept. 1728 te Dietz, Charlotte Leibenroth (dr. van Matthias L., reservat-commissär te Rothenburg, en van?)
3°. Anna Regina, geb. te Dietz 5 Juli 1695, †?

Von Esch.

De manlijke linie van dit geslacht is met den na te noemen Hulmann Friedrich von E. uitgestorven in 1761. Ten aanzien van den oorsprong en het vaderland dezer familie zijn geene aanteekeningen bij mij voorhanden. Men gist dat zij uit de Nederlanden afkomstig is.

Een van de voorouders, grootvader of overgrootvader van den na te noemen Or. Nass. kamerraad, was ritmeester in Oostenrijkschen dienst, en werd door den Keizer in den adelstand verheven, waarvan het diploma in 1828 berustte bij den Justizrath Rath te Wiesbaden. Met zekerheid is bekend, dat des genoemden kamerraads vader, opperhofmaarschalk was aan het hof van Oranje (in het oorspronkelijk kerkregister staat: «Oberküchenmeister»).

Johan Daniel von Esch, Orr. Nass. kamerraad, geb.? †? huwde 4 Aug. 1711 Charlotte Elisabeth Humans, (dr. van Levin en Anna Casandra Heppe).

Uit dit huwelijk zijn drie kinderen bekend, t. w.:

1°. Johannette Marie Leonore, geb. 13 Juni 1719, † 9 Juni 1747. Zij huwt 4 Oct. 1739 Friedrich Hermann Raht, geb. 10 Sept. 1700, † 1763 (zoon van Christoph, en Johanna Elisabeth Faber.
Uit welk huwelijk 3 kinderen (Zie Raht).

2°. Christine Charlotte, geb. 9 Maart 1723, †? huwt den? een' von Schmierfeld. Zij winnen 5 kinderen, (zie von Schmierfeld).

3°. Hulmann Friedrich, geb. 30 Juni 1730, † 1761, ongehuwd.

von Schmierfeld.

De geheimraad v. S., wiens geboorte- en sterfjaar mij niet bekend zijn, was gehuwd met de zoo straks genoemde Charlotte Christine von Esch, geb. 9 Maart 1723. Zij wonnen 5 kinderen, t. w.:

1°. Johann Daniel, geb.? †? was is leven geheimraad van Hessen in Hanau en gehuwd met? Van hen bekend 2 kinderen:
a.
b. gehuwd met den geheimraad von Meyer te Kassel.

2°. Johann David, geb.? †? als geheimraad te Kassel.

3°. Charlotte, geb.? †? gehuwd met een Freiherr von Stein.

4°. Frederike, geb.? † vóór 1828 te Kassel kinderloos, gehuwd met een kapitein von Wolff (gesneuveld bij Franckfort a/M.)

5°. Siegmund, geb.? †? was in 1828 procureur-generaal te Kassel.

Raht.

Deze familie uit Hessen-Kassel afkomstig, verplaatste zich langzamerhand naar Nassau. De hoofdtak in Hessen was reeds in de vorige eeuw uitgestorven.

Van den in Nassau gevestigden tak, zijn mij bekend: Christoph Raht, Or. Nass., eerst regeeringsregistrator, en mede-directeur bij den bouw van de Neustadt te Dietz, geb. te Helmershausen, den? †? huwt den? Johanna Elisabeth Faber, geb.? †? (dr. van Hermann F., en?)

Uit welk huwelijk 3 kinderen, t. w.:

1°. Maria Catharina, geb. 17 Sept. 1697, † 1747, huwt den? een' Spaaknabe.

2°. Friedrich Hermann, geb. 10 Sept. 1700, † 1763, Or. Nass. justitieraad, huwt den? Johanna Maria Eleonora von Esch, geb. 18 Juni 1719, 9 Juni 1747.
Zij winnen:
a. Georg Daniel, geb. 20 Dec. 1739, † na 1828, eerst Or. Nass. justitieraad, later hertogelijk Nassausch justitieraad te Nassau, gepens. wonend te Dietz in 1828, huwt 19 Nov. 1768, Dorothea Philipina Herborn, geb.? †? (dr. van den burgemeester van dien naam, en van?)
Hunne twaalf kinderen zijn:
aa. Daniel Philip Eckhard, geb. 19 Oct. 1769, †? was staatsraad in Wurtembergschen dienst.
bb. Amalia Marianne, geb. 4 Feb. 1771, † 1808.
cc. Frederike Magdalene, geb. 22 Nov. 1772, † 1778.
dd. Charlotte Sophie, geb. 12 Juli 1774, †? huwt den? den justitieraad Creuzer te Nassau.
ee. Johannette Frederike, geb. 24 Nov. 1775, †? huwt den? eenen Terlinde, justitieraad te Coppenbrugge in Hannover.
ff. Georg Friedrich, geb. 20 Oct. 1777, †? was landraad te Wiesbaden.
gg. Caroline Albertine, geb. 26 Aug. 1779, † 1785.
hh. Friedrich Casimir, geb. 6 April 1781, †? was 1°. luitenant der infanterie in Nederlandschen dienst en ridder der M. W. O. 4e klasse.
ii. Wilhelm, geb. 1 Juni 1783, † 1812.
jj. Eleonore Maria, geb. 6 Maart 1785, †? huwt den? met eenen Dombois, hertog. Nass. rentmeester te Hirschbach.
kk. Johann Carl, geb. 24 Nov. 1786, †? was kamerraad en woonde 1828 te Camenz in Silezië.
ll. Adolph Andreas, geb. 11 Juni 1789, †? als raadsheer te Wiesbaden.
b. Johannette Charlotte, geb. 1743, †?
c. Carl Eckhard, geb. 1747, † 18 Nov. 1817, als majoor.

3°. Johan Daniel, geb. 1705, † 1782 ongehuwd.

Het zij nog opgemerkt, dat het bij de aanteekening Eckhardt, voorkomend geslacht Heppe, reeds in 1828 was uitgestorven.

's-Gravenhage. M. G. Wildeman.

Toe Laer.

Eenige aanteekeningen betreffende dit geslacht.

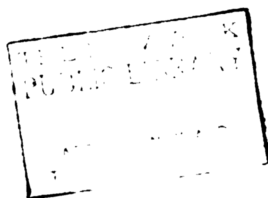
(MET EEN PLAAT.)

In het begin van dit jaar zag van deze familie een geslachtlijst het licht, die aan de meeste openbare bibliotheken en aan vele beoefenaars der genealogische wetenschap ten geschenke werd aangeboden.

Behoort bij No. 3 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, 7e Jaargang.

TOË LAER.

Hierop eenige aanvullingen hebbende deelen wij die mede in de hoop dat ook anderen ons voorbeeld zullen volgen en waarvoor de kolommen van dit blad steeds gaarne openstaan.

Ic Albert van Auerheyne in der tijt ghezworen richter to Ommen, maecke kundich allen luden met dessen openen breue, dat vor my quemen int ghérichte van Ommen in enen ghehegeden hemael vor kuernoten ende vor gherichtes luede hyer na bescreuen *Roluf ten Laer*, *Mette zijen echte wijf* de echte wijf plach te wesen *Lambertes ten Laer*, mit Roluf vorss. oeren echten man ende koren monbaer, *Seyne ten Laer*, *Swaneke zin echte wijf*, mit Seynen vorss. oeren echten man ende koren monbaer, *Geert ten Laer*, *Zenne zin echt wijf* mit Geert vorss. oeren echten man ende koren monbaer, als em desse vornomeden monbaers daer vor my in den zeluen hemael mit ordel ende mit rechte ghegheuen worden, van desen zaecken, ende bekanden des eenpaerlijc, dat sie mit oeren vrijghen willen vor em ende vor alle oere rechten erfnamen erflic ende ervelijc Steden erfcopes verkoft hebben om ene summe van ghelde die em vul ende wal betaelt is *Rembolt van Goer* ende zynen erfnamen ende holder ende hebber desses breues mit zynen willen oer alineghe erfue ende guet dat Laer in den Hamme als dat ghelegen is, mit egge ende eenden, mit alle zynen toebehoren, mit aller schlachter not, to holte, to velde, to water, to weyde, to torue, to twyghe, vnde die lieten em dit vorss. erfue ende guet daer vor my op, ende ghenegen des vt, ende verteghen daervan mit handen ende mit monden, mit ordelen ende mit rechte, vnde die laueden eenpaerlijc elc vor al onghescheyden mit zamender hand Rembolt vorss. ende synen erfnamen ende holder desses breues mit synen willen dit vorss. erfue ende guet dat Laer in den Hamme erflijc te waren vor een edel eyghen guet, tentory ende van allen voer commer vry vor em ende vor alle oere erfnamen, ende vor alle die ghene die des to rechte comen willen, hoe dat men een edel eygen mit rechte waren zal ende pleghet te waren, al arghelist hyer in vtghesproken; hyer weren auer ende an als kuernoten ende gherichtes lude Johan van Arnem, Albert Huerning, Asse to Halle, Berent van Bentem ende anders vele guder lude, in orcunde der waerheit heb ik Albert Richter, vorss. myen zeghel an dessen breef ghehancgen om bede willen Roluf, Metten, Seynen, Swaneken, Geerdes ende Fennen vorss. Gegheuen int jaer ons Heren dusent vyerhondert ende vyer des vrydages nae Pinckester dach.

Vorenstaande acte afgegeven voor afschrift gelijkluidend met het orgineel, zijnde dit laatste op perkament geschreven met afhangend zegel in groen was, berustende op het Oud-Archief in Overijssel, den dertienden Junij 1800 acht en tachtig door mij archivaris.

v. DOORNINCK.

1547 25 Maart. In het archief der gemeente Kampen berust een charter waarin Henrick ther Laer en Jan Hasse bekennen verkocht te hebben aan Jan van Driel en Jochem Geerts Memoriemeesteren van de Cuneren memorie te Kampen twee goud gulden jaarlijksche rente, waarvan Henrick ther Laer zijn huis te Kampen op de Vloeddijk tot onderpand zet. Het randschrift van het schepenmerk, zegel van H. ther Laer luidt: SIGIL • HEINRICK • TER LAER.

Dr. Reinier toe Laer, hervormd predikant, was tweemaal gehuwd. Zijne tweede vrouw Jacoba van Texell, overleden in September 1776, testeerde voor schepenen van Nijmegen 3 Juli 1733 waarvan het origineel in het archief van Nijmegen berust.

Christina toe Laer gehuwd met den rector der latijnsche school te Amsterdam Hendrik Verheyk, testeerde als weduwe 7 Mei 1798 voor den notaris Mr. Willem Homrigh te Amsterdam en woonde toen op de Keizersgracht bij de Utrechtsche straat.

Johan Adriaan toe Laer, hervormd predikant, overleed te Wouw 15 Oct. 1788. Zijn testament met codicillen en boedelscheiding, berust in het archief te 's-Hertogenbosch, waaruit o. a. blijkt dat zijn begravenis kosten *f* 40-16, de huur der baar *f* 4-0-9. Zijn zilverwerk bracht op *f* 762-8. Zijne boeken *f* 317-16, op de verkooping in 1789.

Johannis Cornelis toe Laer, med. doctor, geboren te Lillo 26 Februari 1772, droeg reeds op 15-jarigen leeftijd gelden bij voor het onderhoud van den hortus medicus te Amsterdam.

Aanteekeningen uit een trouwboek van Lillo (loopende van A° 1732 tot 1785).

(*Vervolg en slot*).

Te Hulst ondertr. 8 Januari 1738 en aldaar getr. de heer Johan Verschuur, j.m. geb. te Lillo, luit. in 't regiment van den Colonel Montet, in garnizoen te Lillo, met Susanna Chailon, te voren getr. met Giel Bargeré, geb. te Maastricht en wonende te Hulst.

Ondertr. 5 Juli en getr. 27 Juli 1740, de heer Nicolaas van IJsselsteyn, Captn. in 't regiment van Z. Hoogh. den Prins van Holstein, in garnizoen te Veere, j.m. geb. te Zierikzee, met juffr. Wilhelma Ermerins, j. d. geb. te Lillo.

Te Kapelle in Z. Bevel. ondertr. 29 Mei 1741 en aldaar getr., de heer Jan van Kooten, j.m. geb. en wonende te Lillo, met juffr. Margarieta van Dreunen, j. d. geb. te Dordrecht en wonende te Kapelle.

Te Axel ondertr. 18 Febr. 1747 en aldaar getr. Pieter de Leege, wed^r. van Willemijntje Mees, met Francina Baale, j. d. geb. te Axel, laatst wonende te Lillo.

Ondertr. 7 Maart en getr. 31 Maart 1749, de heer Johan de Pauw, j.m. geb. te Hulst en wonende te Axel, met juffr. Susanna Adriana le Bleu, j. d. geb. en wonende te Lillo.

Ondertr. 28 Mei 1749 en getr. . . . . (?), de heer Jacobus Ermerins, j.m., geb. en wonende te Lillo, met mej. Sara Vereyk, j. d. geb. te Dordrecht en wonende te Lillo.

te Veere ondertr. 10 Nov. 1752 en aldaar getr. de heer Jacobus Ermerins, wed^r. van Sara Vereyk, met juffr. Johanna Jacoba Catharina Wiltschut, j. d. geb. te Arnemuiden.

Te Middelburg ondertr. 10 Juli 1752 en aldaar getr. de heer Andries van Beveren, wed^r., geb. te St. Maartensdijk, met juffr. Catharina Gardeyn, wed. van Adriaan van der Burt, geb. te Middelburg.

Ondertr. 25 Juli en getr. 15 Aug. 1754, de heer Gabriël le Bleu, wed^r. wonende te Lillo, met mej. Geertruid Riemenschnijder, j. d. geb. te Antwerpen.

Ondertr. 11 Aug. 1758 en getr. te Tholen, de heer Christoffel Frederik Conradi, j.m. geb. te Durlag, luit. in 't 2de regiment onder het 2de bataillon van Oranje-Nassau, in garnizoen te Groningen, met juffr. Christina Pierlink, j. d. geb. te Doornik, en wonende op 't fort Frederik Hendrik.

Te Geertruidenberg ondertr. 9 Januari 1760 en aldaar getr. de heer Albertus Lankhorst, j.m. geb. te Schoonbeek, luit. in 't regiment Oranje-Drenthe, in garnizoen te Lillo, met mej. Sara Meyboom, j. d. geb. en wonende te Geertruidenberg.

14 Juny ondertr. te Yzendyke. Johannis Baptista Lieve Kindt jm. geb. te St. Denys binnen Veurne met Antonia Gauban wed. van Jacobus Gabriel geb. te Breda wonende te Yzendyke.

6 Aug. Hermanus de Bruyne wedr. van Adriana Arnoudina Abrahams met Maria Francke wed. van Jacobus Fermond, beide wonende alhier.

20 Aug. ondertr. attest om elders te tr. De WelEd. Heer Joannes Jacobus Hobbel Luit. in 't eerste Bat. van Z. Excell. de Heer Luit. Generaal de Braauw en wedr. van wijlen mejuffr. Joanna Westerhof, in guarnisoen alhier, met Mejuffr. Cornelia de Paula wed. wijlen de Heer François Vermeere laastgew. hebb. in 's Hage.

4 Oct. attest om elders te tr. Paulus van Reenen wedr. van Neeltje van Loo met Jacoba Louise van Dortmunt wed. van Johan Geraard Borckeloo beyde wonende alhier.

5 Nov. Frederik Dijk (of Pijk) jm. dien. in 't 2de bat. van de Luit. Generaal de Heer Majoribanks met Janneke le Saffre wed. van Jan Mans, beide wonende alhier.

13 Dec. Mattheus Goor jm. met Joanna van Zorgen jd. beyde wonende alhier.

7 Januari 1768. Ondertr. te Aardenburg. De heer Anthony van Deinse Junior wedr. van juffr. Maria Wilhelmina Ferleman geb. van Aardenburg wonende alhier met juffr. Cornelia Mans jd. geb. en wonende tot Aardenburg.

10 Mey ondertr. attest naar elders. Hendrik Johan Westerwijk Forsberg jm. van Terveer met Jacoba Kleyman jd. geb. te St. Anna ter Muyden, wonende alhier.

29 Juny tr. te Zuidzande. Josias Cornelis Moens jm. geb. van Middelburg wonende te Zuidzande, met Agatha Emilia de Langen jd. geb. van Rotterdam wonende alhier.

15 Aug. ondertr. in de franse kerk te Sas van Gend. Adolf Cattoir wedr. adjudant van het 3de bat. van 't Reg. van den Luit. Generaal Smissaert in garnisoen te Sluys met Johanna van Hoven wed. van Gerrit Wouters wonende te Sas van Gend.

25 Sept. Bartholemeus le Grand wedr. van Abigael Huybert met Jacoba Francke jd. alhier geboren.

17 Nov. Pieter de Man wedr. van Maria Oostberg met Johanna Maria Castelein wed. van Anthony Delbeek.

Ondertr. 28 April en getr. 18 Mei 1763, de heer Willem Meyer, j.m,, geb. te Zwanenberg, gedelegeerde rechter te Lillo, met mej. Pieternella van Duyzel, wed. van den heer Willem Provo, in zijn leven Groot-Majoor te Lillo.

Ondertr. 14 Juni en getr. 2 Juli 1771, de heer Hendrik Kluit, j. m. geb. te Dordrecht, met mej. Elisabeth Provo, j. d. van en wonende te Lillo.

Ondertr. 8 Januari en getr. 30 Januari 1783, de heer Gideon Leonard van den Berg,, j.m. geb. op 't fort de Roover, luit. onder 't regiment van Z. Excell. den heer Luit.-Generaal van Hardenbroek, in garnizoen te Utrecht, met mej. Cornelia Anna van Schweinitz, j. d. van en wonende te Lillo.

Ondertr. 8 Juni en getr. 27 Juni 1785, de heer François David Sifflé, wed^r. van Anna Glaudina Sinclair, wonende te Middelburg, met Elisabeth Cramer, j. d. geb. en wonende te Lillo.

Wolfaartsdijk. J. VAN DER BAAN.

Inhoud tijdschriften.

Maandblad van het Genealogisch Heraldiek Genootschap «De Nederlandsche Leeuw». VII Jaargang 1889.

N°. 6. De wapens van gemeenten en heerlijkheden in Zeeland; Leenbrief van de heerlijkheid Urk en Emmeloord, ten behoeve van Jhr. Johan van de Werve tot Urk en Emmeloord, A°. 1616; Aant. uit een doopboek van Liefkenshoek; Familieberichten.

N°. 7 Nieuw benoemde leden. Erkenning en verheffing in den Nederl. Adel; Schenking van leenregisters; Misgeboorten in de heraldiek; De Portugeesch-Israëlitische begraafplaats te Ouderkerk a/d. Amstel; Familieberichten.

N°. 8. Geslacht Bowier; Het vorstenhuis van Waldeck en Pyrmont; Familieberichten.

N°. 9. Nieuw benoemde leden; 32 kwartieren van Mr. Frederik baron van Hogendorp; Testamentaire beschikking van 1771 betreffende de ambachtsheerlijkheid Maire op Zuid-Beveland in Zeeland; Familieberichten.

N°. 10. Aanteekeningen betreffende de familie Dronkers; Geslacht ten Kate; Afkomste van die van der Meeren van Berendrecht met heuren magen ende verwanten voor het meerengedeelte uit verscheide oude Boomen en geschriften doen opstellen A°. 1593 bij Mr. Franck Arentsz van der Meer van Berendrecht; Familieberichten.

N°. 11. Levensbericht van L. A. F. H. baron van Heeckeren; Boekbeoordeelingen; Een protest; Het geslacht van Stralen; Geslacht Avenhorn; Hoe de heer E. de Beaumont zijn wapenverzameling roestvrij hield; Aanteekeningen uit het huwelijksregister te Diepenheim, uit de aanteekeningen van wijlen J. D. M. de Klerk; Familieberichten.

N°. 12. Schenking van leenregisters; Geslacht van Friesheim; Boekbeoordeeling: De wapens van den tegenwoordigen en den vroegeren Nederlandschen adel; Het geslacht van Nederveen; Familieberichten.

VIII jaargang 1890. N°. 1. Testament van jonkvrouw Elisabeth van Egmond, wed. van Jhr. Frederik van Zevender, 1590; Eene apologie; Een zedenles der genealogie; Een onbekend wapen; De oogen verklaren; Coopal; Wapens van eenige Rotterdamsche regeeringsgeslachten; Familieberichten.

N°. 2. Restauratie der St. Walburgiskerk te Zutphen; Arentsburgh; Geslacht van Kuyk; Geslacht Gallas; Bruinisse; Familieberichten.

N°. 3. Benoeming van eere- en correspondeerende leden; Verslag der algemeene vergadering op 22 Maart 1889; Arentsburgh; Oude geslachten; Iets over den adel in Frankrijk; Familieberichten.

N°. 4. Jhr. Mr. Th. L. L. Prins, heer van Westdorpe; Verheffingen in den adelstand; Iets over den adel in Frankrijk; Adel in Nederlandsch Indië, Familieberichten.

N°. 5. Genealogische aanteekeningen betreffende het geslacht Holland (met bijlagen) door M. G. Wildeman; Iets over den adel in Frankrijk (vervolg); Adelsverheffing door Koning Lodewijk (Twent) door J. D. G. van Epen; Familieberichten over Feb. 1890.

N°. 6. Titelverleening en verheffing in den adelstand; De Lodensteijns en hun magen, door Mr. J. E. van Someren Brand; Eenige adelsverheffingen door Koning Lodewijk, door J. D. G. van Epen; Familieberichten over Maart 1890.

De Maasgouw. Orgaan voor Limburgsche geschiedenis, taal- en letterkunde, XI jaargang, 1889.

N°. 43. Restauratie der kerk van O. L. Vrouw te Maastricht; Gemeentewapen van Jabeek; Kroniek der stad Maastricht van haren oorsprong af tot in Juni van het jaar 1862, verzameld, opgesteld en geschreven door Philippus van Gulpen.

N°. 44. Het hertogdom Limburg; Benoeming van Reyner Borman tot het rentmeestersambt van Maaseyck en Stockhem in 1443; Verhaal van het springen van het kruitmagazijn te Maastricht 1761; Gemeentewapen van Maastricht.

N°. 45. Nachtelijke onderzoekingen onder de puinen van Valkenburg; De familie van Lom te Venlo; Louis de Beaufort; Gemeentewapen van Bingelrade.

N°. 46. Joseph Schöpf, schilder der fresco's in de kerk te St. Gerlach te Houthem; Restauratie der St. Nicolaaskerk te Venlo; De heilige Vilgefortes of Ontkommernis; Gemeentewapen van Oirsbeek.

N°. 47. Abrégé touchant les Dimes de Bruyst Eysden etc. envouyé a Monsieur de Padborch; Het oud schepenzegel van Mook en de H. Albertus; De inval der Engelschen in Zeeland; Les émigrés à Maestricht; Inschrift te Berchtesgade.

N°. 48. Recueil des droits et prérogatives compétents au vénerable chapitre de St. Martin à Liège tant comme décimateurs que libres baron de Brust.

N°. 49. Cantualium, de Mansio langs den Romeinschen weg Tongeren-Nijmegen.

N°. 50. Vierenveertig voorteekens van regen; Beschrijving van abdijen, kloosters en kasteelen als domein verkocht tijdens de Fransche republiek met de verkoopacten; Aanmerking op de genealogie der heeren van Stein.

N°. 51. Restauratie der kerk van O. L. Vrouw te Maastricht; Het gemeentezegel van Wessem.

N°. 52. Jan Baptista Sivré.

XII Jaargang.

N°. 1. Eene belangrijke bijdrage tot de kennis onzer volkstaal; Muntvondst bij Helmond; De Tellsage en het Limburgsch dorp Elslo; Het nieuwe gemeentewapen van Arcen en Velden.

N°. 2. Holtum; Aanteekening over Christiaan van

Eynatten; Oude latijnsche spreuken; Het nieuwe gemeentewapen van Eysden.

N°. 3. Grafzerk der H. H. Monulphus en Gondulphus in de St. Servaaskerk te Maastricht; Stichting van de kapelanie te Maasbracht; Beschrijving van abdijen, kloosters en kasteelen, als domein verkocht (vervolg).

N°. 4. Altaren in het middenschip van St. Servatiuskerk te Maastricht; Uitbreiding van de grenzen der gemeente Valkenburg in 1799.

N°. 5. Stichting van de kapelanie te Maasbracht, oprichtingsacte van 23 December 1721; De schutterij van Amstenrade; Beschrijving van abdijen, kloosters en kasteelen (vervolg).

N°. 6. Eenige flaters, op geschied- en oudheidkundig gebied; Beschrijving van abdijen, kloosters en kasteelen (vervolg).

De Nederlandsche Heraut. Tijdschrift op het gebied van geslacht-, wapen- en zegelkunde. VI jaargang 's-Gravenhage, 1889.

2 Afl. Het geslacht Rumpf; Lyckprocessie van Hertog Johan Wilhelm von Gulich, Cleve, Berg en Dusseldorp, gehouden den 30en October 1628, geëxtraheerd door den rijks-vrijheer van Spaen in 17....; Schepenzegels van Nijmegen; Jan van Leyden; Eenige leden van het geslacht Ruebens te Keulen; Grafschriften te Rome; Protest in zake van den Heuvel en von Beichlingen; Aanmatiging van den titel van het Vorstelijk Huis van Oranje; Eene familie van Heemskerck in Bretagne; Eene Nederlandsche vrouw versierd met ridderorden; Niets nieuws onder de zon; Familie Chevalier; L'ordre de la Générosité.

3de afl. Necrologie; Twee pretendenten op bezittingen en titels van het Huis Oranje-Nassau; Vragen: de Constant Rebecque, Dedel; Iets over de orde van den Gouden Leeuw van Nassau; Vraag: Henriette van Nassau; Karel van Heraugières en zijn geslacht; Vraag: Grovestins; Aanmatiging van adelijke voorzetsels en titels voormaals en thans; Afschrift van het besluit waarbij aan A. van Randwijk en A. Pauw de graad van Magister in Artibus aan de universiteit te Cambridge verleend wordt; Grafschriften in Friesland.

4de afl. Necrologie, Iets over het wapen en het zegel van 's-Gravenhage; Bijzonderheden omtrent de vroegste geschiedenis van Renkum en Oosterbeek en omtrent haar wapen; Vraag: praedicaten van gehuwde vrouwen; Alberding, Alberdink, Alberdingk, Alberdingk Thijm te Amsterdam; Het wapen van Flehite; Certificatie van de regeering van Gorinchem betreffende het geslacht van Muylwijck en zijn wapen 1674; Bladvulling; Grafschriften in Friesland.

Oud Holland. Nieuwe bijdragen voor de Geschiedenis der Nederlandsche Kunst, Letterkunde, Nijverheid enz. onder redactie van Mr. N. de Roever en Dr. A. Bredius. Amsterdam. 1889.

VIIe Jaargang. 3e afl. Bijdrage tot de biographie van Pieter de Hoogh; Jacob Cats en zijne omgeving, naar aanleiding van de handschriften in het museum Catsianum; Iets over den Allerheiligen vloed; Twee concurrenten van de eerste West-Indische Compagnie; Arent van Bolten van Zwolle; Jan Pietersze Coppelstock; Het vriendenalbum van Wibrand Symonszoon de Geest.

4e afl. De schildersfamilie Moninckx; De portretten van Prins Willem den Eerste; Een onbekend werk van Huig de Groot uit zijn vroege jeugd; Aanteekeningen omtrent eenige Dordrechtsche schilders.

VIIIe Jaargang. 1e afl. Het schildersregister van Jan Sysmus; Een spotvers op Geeraerdt Brandt; Aanteekeningen omtrent eenige Dordrechtsche schilders; Killiaen van Rensselaer en zijne kolonie Rensselaerswijck; Request van den schilder-graveur P. Holsteyn; Een portret van Rudolph van Grol.

De Dietsche Warande, Tijdschrift voor Kunst en Zedegeschiedenis. Gent, 1890. Nieuwe reeks. IIIe Jaarg.

N°. 2. Iets over het schilderen; J. H. Bamberg, in zijne betrekking tot de Nederlanden met plaatje; Standbeeldennieuws; De boekdrukkunst en de geestelijkheid tot 1520; Laureys van Papenbroeck, de vader van Daniël genaamd Papenbrochius: Geslachtsboom, rijmwedstrijden en huisboek; Sprokkels van het terrein der Geldersche genealogie; Eene «Zoending»; Doornen in den Lauwerkrans; De zang des Gevangenen; Boekbeoordeelingen en aankondigingen.

N°. 3. Kunstenaars en kunstwerken in de Belgische Benedictijner kloosters van de 10e tot het midden der 13e eeuw; De staf der abten van Bern; Tentoonstelling van portretten; Gegraveerde portretten; Sprokkels van het terrein der Geldersche genealogie; Marialiederen; De psalmen en gezangen; Doornen in de lauwerkrans; De renaissance stijl; François Auguste Gevaert; Bernhard Zweers; Allerlei; Boekbeoordeelingen en aankondigingen.

N°. 4. Naklank, het portretschilderen voorheen en thans; Onderzoek over Faust; Eenige nadere bijzonderheden over M. Gerard van Loon; Blij vooruitzicht; Arme moeder; Boekbeoordeelingen en aankondigingen.

Archief voor de Geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht. 1889.

17e deel. 1e afl. Het heilig Kruis te Beesd; Mr. Adriaan van Oorschot; Asperen; Stephanus Gerardus van Lendt, aartspriester van Gelderland en pastoor van Sint Jan te Arnhem, Amersfoort; Geschiedenis en onderwijs, 1580—1680; De abdij van Orval, als kweekschool voor Jansenisten en als de oorsprong van de Jansenistische priory te Rijnwijk; De opvolger van Hendrik van

Cuyck op den bisschoppelijken stoel van Roermond; Aanteekeningen op de Lindeborn's Historia Episcopatus Daventriensis; Mandamenten van Bisschop Aernt van Hoen tot handhaving der kerkelijke tucht, 1372—1375.

2e afl. volgt later.

3e afl. Het grafschrift van proost Dirk van Wassenaer in de St. Janskerk te Utrecht; Eerste Mis van Mr. Peter van Boichem, bisschoppelijk kapellaan; Decretum capituli generalis Ordinis Cartasiensis anni 1725; Verslag over de Hollandsche Missie ten jare 1617; Alphabetisch register.

18e deel. 1e afl. 1890. Vier Missie-verslagen van 1635—1645 door Rovenius te Rome ingediend; Aanteekeningen op de Lindeborn's Historia Episcopatus Daventriensis; Walraven van Meurs, tegen-bisschop te Utrecht; De Hoogw. Aartspr. van Hees; Amersfoort; De proostdij van Maarsbergen; Zekere proostdij te Haarlem, Sint Antonisboomgaard genoemd en aan de abdij van Mariënweerd onderhoorig, komt aan het Sint Elizabethsgasthuis dier stad (1542—1544); Bladvulling; De pastoorslof te Everdingen.

Bijdragen voor de geschiedenis van het bisdom van Haarlem, 1889 en 1890.

16e deel. Afl. 1 en 2. Het Zylklooster te Haarlem (Convent der Kanonessen-Regulieren ten Zyl), Cartularium van het Zylklooster te Haarlem.

17e deel. 1e afl. Oudewater; Geestelijken, kloosters en geestelijke goederen; Een paar aanteekeningen uit den Boergoenschen tijd; Nog een en ander omtrent den H. Theodorus van der Eem en diens bloedverwanten; Keuze van een prior in het klooster te Wateringen; Medemblik, Kerkelijke rechtzaken, 1466; De statie «Achter den Pauwentuin» thans H. Willebrordus buiten de Vesten, te Amsterdam; Naamlijst van R. C. priesters te Amsterdam in bediening en aldaar overleden; Uit de akten van het Haarlemsche Kapittel; Jansenistische plagerij in het begin der 18e eeuw; Het klooster van Sinte Agatha met het Prinsenhof te Delft.

Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. IIIe reeks.

VIe Deel, 1e stuk. Gewone vergadering, gehouden 10 September 1888; Verslag over eene latijnsche vertaling van een werk van den Syrischen bisschop Johannes van Ephesus; De macht der traditie in onze rechtspleging en rechtspraak; Geloftesteen aan de godin Hludana, gevonden 1888 te Beetgum in Friesland; Gewone vergadering 8 October 1888; Bossuet, Montesquieu en de oorzaken van Rome's grootheid; Nieuwe aanwinsten voor de kennis van onze middelnederlandsche taal en in het bijzonder voor de critiek van Maerlant; Nieuwe lezingen in Maerlant's partie.

VIe Deel. 2e stuk. Gewone vergaderingen gehouden 12 Nov. en 10 Dec. 1888, 14 Jan., 18 Februari, 11 Maart 1889; Over de spijkerschrift-tafels onlangs te Tell-el-amarna gevonden; Een latijnsch gedicht van Constantijn Huygens; Een woord over Jan van Foreest, latijnsch dichter; Het tractaat van Constantinopel van 29 October 1888, betreffende de vrije vaart door het Suez-kanaal; Bericht over den wedstrijd in latijnsche poëzie; Verslag aangaande de verhandeling «De Gamelan te Jogjakarta; De bezittingen van het Benedictijner klooster van St. Petrus en Paulus te Paderborn, geheeten Abdenkhof, in Gelderland hoofdzakelijk in Putten.

VIe deel, 3e stuk. Gewone vergaderingen op 8 April, 13 Mei, 17 Juni, 9 September, 14 October en 11 November 1889; Taalkundige gegevens ter bepaling van het stamland der Maleisch-Polynezische volken; Over den oudst bekenden Egyptischen cilinder; De zonsverduistering in de Schoe-King; Verslag over eene verhandeling getiteld: Die Schu-king Sonnefinsterniss; Over het ontwerp van een burgerlijk wetboek voor het Duitsche rijk.

VIIe deel, 1e stuk. Gewone vergaderingen gehouden op 9 December 1889, 13 Januari, 10 Februari, 10 Maart 1890; Nieuwe lezingen in Maerlant's Spiegel Historiael; Drie brieven van geleerden uit de XVIIe eeuw; Opruckinge; Cynewulfs Runenverzen; Naar aanleiding van het begraven onder den drup; Bericht over den wedstrijd in latijnsche poëzie; Programma certaminis poetici.

Kempisch Museum. Maandschrift gewijd aan geschiedenis en oudheden. Turnhout, 1890. Eerste Jaargang.

N°. 1. De heerlijkheden van het land van Mechelen, Duffel, Gheel en hunne heeren; Geschiedkundige bijdrage over de voogdij Molle; Eene rekening van Turnhoutsche Tyken in 1452; Petrus van Emmerick; De Boerenlitanie.

N°. 3. Het Turnhoutsch Heybloemken op het feest der Violieren te Antwerpen, 1561.

N°. 4. Kempische Numismatiek; Zoenbrieven; Kaart van het Gilde Onzer-Lieve-Vrouw te Turnhout; De hertogin van Bourgondië te Turnhout in den winter van 1444—1445; Turnhout; De windmolen van Oud Turnhout.

N°. 5. Brecht; De schilderij van het hoogaltaar in de kerk van Minderhout; Westmalle en Zoersel; Uit de archieven der kerk van Brecht; Grobbendonk tijdens de Fransche omwenteling.

N°. 6. Keurboek van Tongerlo 1554; Schilderij van Minderhout; De schilderij van het hoogaltaar in de kerk van Minderhout.

N°. 7. De slag der Thielenheide 24 Januari 1597; Grobbendonck tijdens de Fransche omwenteling; Hoogstraten-Chartrers.

Monatsblatt des Kais. Kön. Heraldischen Gesellschaft «Adler». 1889.

N°. 98. Mittheilungen der Gesellschaft; Friedhof Notizen, Anfragen.

Van 99—101. Reeds vermeld.

N°. 102. Mittheilungen der Gesellschaft; Litteratur und Anfragen.

N°. 103. Mittheilungen der Gesellschaft; Zur Geschichte der Biberstein; Anfragen.

N°. 104. Mittheilungen der Gesellschaft; Zur Geschichte der Pottendorf.

N°. 105. Mittheilungen des Gesellschaft; Ueber die Abstammung der Grafen von Brandis in Friaul.

N°. 106. Mittheilungen der Gesellschaft; Adel und Bürgerstand in Böhmen.

N°. 107. Mittheilungen der Gesellschaft; Regesten aus den brabantischen Lehnregistern im Königl. allgemeinen Staatsarchive zu Brüssel; Eine italienische Majolika; Schüssel mit dem Wappen einer deutschen Familie.

N°. 108. Mittheilungen der Gesellschaft; Zur Eröffnung der Waffensammlung im Kunsthistorichen Hofmuseum; Anfragen; Litteratur.

N°. 109. Mittheilungen der Gesellschaft; Die Harsendorfer in Ungarn; Die heraldische Ausstellung in Gent; Friedhof Notizen.

N°. 110. Mittheilungen der Gesellschaft; Litteratur und Anfragen; Beantwortungen.

N°. 111. Mittheilungen der Gesellschaft; Das Urkundenbuch der Familie von Diesbach.

N°. 112. Mittheilungen der Gesellschaft; Eine unbekannte eheliche Allianz des Kaisers Sigismund.

N°. 113. Mittheilungen der Gesellschaft; Schon wieder ein heraldisches Institut.

N°. 114. Falsche Prinzen; Anfragen und Beantwortungen.

N°. 115. Mittheilungen der Gesellschaft; Friedhof Notizen; Anfragen.

Der Deutsche Herold. Zeitschrift für Heraldik, Sphragistik und Genealogie. Organ des Vereins «Herold» in Berlin. Jahrgang XXI.

N°. 1. Bericht über die Sitzung vom 19 November 1889; Bericht über die General-Versammlung vom 3 December 1889; Welches ist das richtige Schweizer Wappen; Familiënchronik; Mittelalterliche Siegelstempel; Heraldisches von den neuen Bronzethüren des Doms zu Köln; Die Gothaïschen Tasschenbücher für 1890.

N°. 2. Bericht über die Sitzung vom 17 Dezember 1889, und 7 Januar 1890; Herzen-, Linden-, See-, oder Kleeblätter; Genealogische Räthsel; Genealogien deutscher Adelsfamiliën in Dänemark; Zwei Siegel Martin Luthers; Familiënchronik: Anfragen.

N°. 3. Bericht uber die Sitzung vom 21 Januar und 4 Februar 1890; Die Preussische Königskrone; Die Heraldik des Gothaischen Hofkalenders 1890; Das Landes und die Landschaftswappen des Grossfürstenthum Finnland; Bücherschau; Familiënchronik.

N°. 4. Bericht über die Sitzung vom 18 Februar und 4 März 1890; Die Entwicklung des Wappens des Geschlechts von Viermünden; Bericht des Vereins für Geschichte und geschichtliche Hülfswissenschaften an der Universität Leipzig «Rother Löwe»; Eine Stutterheimische Ahnentafel.

N°. 5. Bericht über die Sitzung vom 18 März und 1 April 1890; Die amtliche Wappenmatrikel Frankreichs; Die älteste Beschreibung des Hohenlohischen Wappens; Die Familie von Qualen; Familiënchronik.

N°. 6. Bericht über die Sitzung vom 15 April und 6 Mai 1890; Die Kronenkapsel Margaretha's von York; Ueber die brasilianische Flaggenfrage; Vielhauer von Hohenhau; Stambuchlein Elisabeth von Schwartshoffers in Stettin, Anno 1611—1634; Das Wappen der Familie von Dassel; Bücherschau; Aufragen.

Deutsches Adelsblatt. Wochenschrift für die Aufgaben des Christlichen Adels.

VIII Jahrgang.

N°. 1. Deutsche Adelsgenossenschaft; Deutscher und italienischer Adel; Land und Stadt; Das Genossenschaftswesen als Hauptmittel zur Lösung der socialen Frage; Unter dem Schnee; Allerlei.

N°. 2. Ihre Majestät die Kaiserin Königin Augusta; Hilfsverein des Deutschen Adelsgenossenschaft; Allerlei.

N°. 3. Deutsche Adelsgenossenschaft; Bericht über der Versammlung der Bezirks-Abtheilung; Berlin, am 14 Januar 1890; Dr. Hertzka's neues soziales Zauberbild; Allerlei.

N°. 4. Zum Geburtstage Sr. Majestät des Kaisers und Königs; Deutsche Adelsgenossenschaft; Rückblicke und Ausblicke; Deutsche und englische Colonialpolitik; Allerlei.

N°. 5. Deutsche Adelsgenossenschaft; Das aristokratische Prinzip in der Welt und Gesellschafts-Entwickelung; Urtheile über Dr. Hertzka's Freiland; Allerlei.

N°. 6. Allerhöchste Kundgebung; Deutsche Adelsgenossenschaft; Ein preussischer Herzenswünsch; Die Ritter Bruderschaft der heiligen Jungfrau vom Berge bei Alt-Brandenburg; Geschlecht und Wappenkunde; Allerlei.

N°. 7. Der 9 ordentliche Adelstag; J. Ch. Freiherr von Zedlitz; Eine Sonntagspredigt aus dem sozialdemokratischen Zukunftsstaat; Allerlei.

N°. 8. Aus schwerer Zeit: Graf Henckel von Donnersmark am Französischen Kaiserhofe im Jahre 1810; Allerlei.

(*Wordt vervolgd*).

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

STEVENSWEERT.

De doopregisters der Roomsch-Katholieken loopen van 2 Maart 1638—2 November 1803.

De doopregisters van het R.-K. Spaansch garnizoen loopen van 2 Mei 1634—12 April 1689.

De doopregisters der Hervormde gemeente loopen van 15 Februari 1728—2 December 1810.

De huwelijksregisters der Roomsch-Katholieken loopen van 27 Februari 1639—1 October 1803.

De huwelijksregisters der Hervormde gemeente loopen van 9 October 1728—1 December 1810.

De huwelijksregisters van het R.-K. Spaansch garnizoen loopen van September 1648 tot April 1689.

De overlijdensregisters der Roomsch-Katholieken loopen van 16 Augustus 1661 tot 20 November 1803.

De sterfregisters van het R.-K. Spaansch garnizoen loopen van 1648—1689.

De overlijdensregisters van de Hervormden loopen van 13 November 1725—9 December 1804.

STIPHOUT.

De volgende oude kerkregisters der Ned. Herv. gemeente zijn alhier aanwezig:

Een trouwregister loopende van 1714—1810, in 2 deelen.

Een register van huwelijksproclamatiën loopende van 1712—1810.

Van de R.-K. gemeente is bij den pastoor aanwezig:

Een doopregister loopende van 1677—1713.

Een trouwregister loopende van 1686—1787.

Een overlijdensregister loopende van 1787—1810.

Een doop- en trouwregister loopende van 1713—1810, in 2 banden.

Verder nog op het gemeentehuis:

Doodlijsten loopende van 1694—1758.

Een doodenregister loopende van 1746—1792.

Een overlijdensregister loopende van 1795—1810.

Een register van aangegeven lijken loopende van 1805—1810.

STOLWIJK

De doopregisters der Gereformeerden loopen van 1728—1811, in een band.

Trouwregisters van 1666—1811, in een band.

Overlijdensregisters van 1753—1811, in een band.

STOMPWIJK.

Doop-, trouw- en begrafenisregisters behoorende bij het oud-archief.

Register van gedoopte kinderen in de kerk of kapelle tot **Wilsveen** 13 October 1586—14 September 1636.

Volgt register dergenen die in de kapelle ofte kerke tot **Wilsveen** getrouwt en hare uitroepinge gehad hebben 11 Maart 1584—26 April 1636.

Register van gedoopte kinderen te **Wilsveen** en aan den **Leidschendam** 3 December 1636—25 December 1678.

Volgt: Register van getrouwde of geproclameerde personen tot **Wilsveen** en aan den **Leidschendam** 27 April 1636—27 December 1674.

Register van de gedoopte kinderen in de kerk van **Wilsveen** en **Stompwijk**, sedert de scheiding van den **Leidschendam** 15 October 1655—24 April 1811. Aanteekening van den dag van geboorte sedert 1788.

Namen van de gedoopten in de kerk aan den **Leidschendam** 11 Juni 1679—2 Februari 1812. Aanteekening van geboorte sedert 1788.

Dubbel van het doopboek in de kerk aan den **Leidschendam** 1788—10 Mei 1818.

Register van getrouwde personen in de Gereformeerde kerk aan den **Leidschendam**.

1 Januari 1675—31 Mei 1764.
18 Mei 1788—15 Mei 1818.

Doopboek van R. Katholieken ab R. D. Cornelio Wijckersloot 12 September 1658—30 Mei 1705. Volgt huwelijken 12 October 1658—12 Januari 1705, Volgt overledenen 24 October 1658—4 Mei 1680.

Doopboek van R. Katholieken 19 Februari 1705—4 Maart 1756.

Huwelijken 2 Januari 1706—19 October 1755.

Overledenen 30 Januari 1706—23 December 1811.

Doopboek van R. Katholieken 16 Juni 1756—24 Februari 1812.

Huwelijken 27 Juni 1756—13 Juni 1811.

Registers van huwelijken gesloten voor schout en schepenen van **Stompwijk** van 26 Januari 1631—4 Mei 1788, in 6 banden.

Van 11 November 1792—23 April 1809, in 1 band.

Register van huwelijks-proclamatien van 6 November 1682—9 November 1792, in 5 banden.

Diverse stukken, burgerlijken stand:

Aanteekening van huwelijksgeboden voor president en schepenen van Stompwijk van Augustus 1796—October 1808.

Declaratiën van huwelijksgeboden Mei 1796—September 1808.

Processen-verbaal van gesloten huwelijken voor het gerecht van Stompwijk 6 November 1808—14 November 1811.

Verzoeken om in ondertrouw te worden opgenomen van September 1809—April 1811.

Aangiften van overlijden 1808, 1809 en 1811.

Registers van de graven in de kerk van Stompwijk aan den **Leidschendam**, zooals dezelve bevonden zijn 27 Februari 1750.

De oudste aanteekening van begraven is van 1654, de laatste van 1802.

Voorin platte grond van de graven. Nog een dergelijk

boekje beginnende met N°. 6 aangelegd omstreeks 1690 en bijgehouden tot 1811.

Memoriaal van die in de kerk of op het kerkhof van **Wilsveen** zijn begraven 28 October 1773—22 October 1811.

Register van de graven in de kerk aan den **Leidschendam,** zooals dezelve bevonden zijn in den jare 1803, laatste aanteekening van begraven 1816, N°. 24.

Registers van den impost op het trouwen van 27 Januari 1696—22 November 1805 in 5 banden.

Registers van den impost op het begraven van 23 Januari 1696—31 December 1805 in 7 banden.

Register van aangeving van overledenen ingevolge het 24ste artikel der ordonnantie op het recht van successie van 4 October 1805, begonnen 2 Januari 1806—21 December 1811.

STOPPELDIJK.

Alhier in het archief berusten 2 grafboeken van de kerk, beginnende 22 Maart 1742 en loopende tot 2 Augustus 1796.

STOUTENBURG.

Alhier is slechts aanwezig:

Een doopboek der R.-K. loopende van af 1674—1820.

STRAMPROY.

Op de pastorie der R.-K. parochiekerk van den heiligen Willebrordus berusten ·

De doopregisters van 1677 tot 1810, in 4 banden.

De huwelijksregisters van 1677 tot 1810 in 4 banden.

De sterfte- of overlijdensregisters van 1677 tot 1810, in 4 banden.

En op het raadhuis berusten:

Registrum mortuorum ab anno 1676, 22 Nov. ad annum 1718.

Idem baptizatorum ab anno 1698, 27 Dec. ad annum 1719, 12 Oct.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1677, 11 Jan. ad annum 1727, 27 Jan.

Idem mortuorum ab anno 1718, 10 Jan. ad annum 1728, 18 Oct.

Registrum mortuorum ab anno 1729, 5 Jan. ad annum 1797, 11 Martii.

Idem matrimono junctorum ab anno 1729, 28 Julii ad annum 1797, 30 April.

Registrum baptizatorum ab anno 1782, 2 Sept. ad annum 1797, 17 April.

Registrum mortuorum ab anno 1801, 22 Februarii ad annum 1810, 18 Nov. Idem baptizatorum ab anno 1797, 24 Junii ad annum 1810, 10 Dec. Idem matrimono junctorum ab anno 1800, 26 Febr. ad annum 1810, 16 Sept.

Ook berusten op de pastorie: doop-, trouw- en sterfteregisters van af 1810.

STRATUM.

Op het gemeentehuis alhier is aanwezig:

Een doopregister loopende van 1707—1810.

Een huwelijksregister van 1789—1810.

Overlijdensakten van 1721—1810.

STREEFKERK.

Doopregisters der Gereformeerden loopen van 1654 tot 1812, in 3 banden.

Huwelijksregister loopen van 1655—1812, in 4 banden.

Begraafregisters van 1751—1799, in een band.

Bleskensgraaf. Doopregisters loopen van 1674—1812, in twee banden.

Huwelijksregisters loopen van 1674—1812, in 1 band.

Begraafregisters loopen van 1719—1812, in 2 banden.

STRIJEN.

Op het gemeentehuis alhier berusten:

Doopboeken loopende van 1655—1811.

Doopboek gehouden ter secretarie van 1792—1825.

Registers van huwelijken, gesloten voor het gerecht van Strijen en huwelijksproclamatiën van 1795—1811.

Registers wegens het recht op het trouwen en begraven van 1695—1805.

Acten van geboorten, huwelijken en overlijden gepasseerd voor den burgemeester van 1811.

SUSTEREN.

De doop-, huwelijk- en sterfteregisters der R.-K. parochie alhier loopen van 1634—1811, in 7 banden.

SWALMEN EN ASSELT (1).

Op het raadhuis

Registrum baptizatorum de **Asselt** ab anno 1617, 20 Jan. ad annum 1778, 12 Dec. — Idem defunctorum ab anno 1711, 17 Maii ad annum 1777, 10 Dec. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1621, 17 Sept. ad annum 1761, 15 Nov. — Idem defunctorum ab anno 1663, 28 Sept. ad annum 1711, 4 Jan.

Registrum baptizatorum de **Asselt** ab anno 1779, 7 Jan. ad annum 1797, 16 Martii. — Idem sepultorum ab anno 1779, 28 Martii ad annum 1797, 26 Junii.

Registrum baptizatorum de Swalmen ab anno 1644, 3 Jan. ad annum 1720, 26 April. — Idem defunctorum ab anno 1663, 29 Aug. ad annum 1746, 16 Oct.

Registrum baptizatorum de Swalmen ab anno 1760, 12 Maii ad annum 1774, 24 April.

Registrum baptizatorum de Swalmen ab anno 1774, 29 April ad annum 1777, 14 Julii.

Registrum defunctorum de Swalmen ab anno 1778, 10 Jan. ad annum 1797, 12 Julii.

Registrum matrimonio junctorum de Swalmen ab anno 1779, 3 Feb. ad annum 1797, 22 Junii.

---

(1) Te Asselt ligt eene kapel met kerkhof, die vóór 1796 als onafhankelijke parochie onder den pastoor van Swalmen stond.

Registrum baptizatorum de Swalmen ab anno 1794, 4 Jan. ad annum 1794, 26 Dec. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1794, 27 Febr. ad annum 1794, 26 Oct.

Registrum baptizatorum de Swalmen ab anno 1795, 2 Jan. ad annum 1795, 27 Dec. — Idem matrimonio junctorum ab anno 1795, 14 April, ad annum 1795, 26 Nov. — Idem sepultorum ab anno 1795, 8 Jan. ad annum 1795, 26 Dec.

Registrum baptizatorum de Swalmen ab anno 1796, 15 Jan. ad annum 1796, 19 Sept. — Idem matrimonio junctorum ab 1796, 6 Jan. ad annum 1796, 11 Aug. — Idem defunctorum ab anno 1796, 13 Jan. ad annum 1796, 1 Aug.

Op de pastorie te Swalmen berusten geen pastoreele registers van vóór 1797.

SYBECARSPEL.

Ten raadhuize alhier zijn aanwezig:

Trouwboek gemeente Sybecarspel van 1672 tot 1773.

Doopboek kerk **Benningbroek** van 1651 tot 1811.

Idem kerk Sybecarspel van 1599 tot 1810.

Begraafplaats gemeente Sybecarspel van 1749 tot 1777.

Doopboekje **Nibbixwoud** der katholieken van 1733 tot 1811.

TEGELEN.

Op het raadhuis berusten geen pastoreele registers.

Op de pastorie is aanwezig:

Registrum baptizatorum in Tegelen ab anno 1637, 7 Maii ad annum 1637, 24 Oct. Idem baptizatorum ab anno 1643, 20 Sept. ad annum 1670, 17 Julii.

Idem matrimonio junctorum in **Belfeld** ab anno 1643, 7 Oct. ad annum 1656, 26 Oct.

Idem baptizatorum in Tegelen ab anno 1671, in Octobri ad annum 1684, 9 Oct.

Idem defunctorum in Tegelen ab anno 1661, 23 Nov. ad annum 1671, 15 Febr. et ab anno 1672, 2 Febr. ad annum 1681, 11 Febr.

Idem matrimonio junctorum in Tegelen ab anno 1643, 28 Oct. ad annum 1685, 11 Jan.

Idem defunctorum in Tegelen ab anno 1681, 12 Martii ad annum 1685, 20 Dec.

Idem baptizatorum in Tegelen ab anno 1684, 20 Nov. ad annum 1685, 18 Nov.

Idem matrimonio junctorum in Tegelen ab anno 1685, 25 Febr. ad annum 1686, 7 Jan.

Idem baptizatorum in **Belfeld** ab anno 1643, 23 Aug. ad annum 1658, 1 Junii.

Registrum baptizatorum ab anno 1686, 2 Febr. ad annum 1749, 19 Sept.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1686, 8 Jan. ad annum 1752, 23 Julii.

Idem baptizatorum ab anno 1750, 17 Jan. ad annum 1753, 26 Jan.

Idem defunctorum ab anno 1686, 31 Jan. ad annum 1753, 26 Jan.

Registrum baptizatorum ab anno 1753, 5 Febr. ad annum 1770, 23 Aug.

Idem baptizatorum illegitimorum ab anno 1760, 27 Nov. ad annum 1765, 1 Jan.

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1753, 1 Maii ad annum 1770, in Sept.

Registrum defunctorum ab anno 1753, 4 Jan. ad annum 1770, 29 Julii.

Idem confirmatorum ab anno 1767 ad annum 1772.

Registrum baptizatorum ab anno 1770, 26 Jan. ad annnm 1816, 21 Dec.

Registrum baptizatorum ab anno 1753, 5 Febr. ad annum 1765, 1 Jan. In inverso registri: Registrum baptizatorum ab anno 1770, 26 Jan. ad annum 1798, 4 Oct. Item geboorten akten voor den burgerlijken stand van 16 brumaire tot 10 frimaire an VII de la république française.

Registrum baptizatorum ab anno 1753, 1 Maii ad annum 1769, 5 Nov. In inverso registri: Registrum matrimonio junctorum ab anno 1770, 1 Maii ad annum 1797, 24 Julii.

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1770, 1 Maii ad annum 1866.

Registrum defunctorum ab anno 1770, 3 Jan. ad annum 1859.

Idem puerorum defunctorum ab anno 1806, 23 Jan. ad annum 1816, 1 Oct.

Registrum defunctorum ab anno 1770, 3 Jan. ad annum 1798, 29 Sept.

NB. Enkele dezer registers, die zich op de pastorie bevinden, waren voor eenige jaren nog op het raadhuis aanwezig. Zij werden ter leen verstrekt aan wijlen den Eerw. Heer Peeters, kapelaan te **Blerick**, die ze niet aan het gemeentebestuur, maar op de pastorie terug bezorgde. Toen Gedeputeerde Staten bij schrijven van 10 Maart 1870 naar den toestand dier registers informeerden, waren zij nog op het raadhuis aanwezig, zooals blijkt uit eene officiëele opgaaf van den toenmaligen burgemeester.

TEN BOER.

In het archief berusten:

Ten Boer. Kerkeraadshandelingen van 1719—1811.

Lijst van predikanten van 1606—1811.

Register van gedoopten en getrouwden en van leden der kerkelijke gemeente van 1719—1811.

Woltersum. Register van geboren en gedoopte kinderen van 1740—1811.

Register van getrouwden en avondmaalsviering van 1765—1811.

Wittewierum. Trouwregister, avondmaalsviering,

doopregister en kerkeraadshandelingen van 1722—1811, in 2 banden.

Lijst van predikanten van 1722—1791.

Lellens. Lijst van aangenomen lidmaten der herv. gemeente en avondmaalsviering van 1667—1811.

Ingezegenden in echten staat tot **Lellens** van 1667—1811.

Geboren en gedoopten van 1668—1811.

Kerkeraadshandelingen van 1784—1811.

Garmerwolde. Gedoopten van 1668—1817.

Getrouwden van 1715—1811.

Avondmaalsviering van 1663—1747.

Thesinge. Doopboek van 1642—1788.

Trouwboek van 1691—1788.

Kerkeraadshandelingen van 1691—1788.

Lijst van predikanten die van 1642—1810 de gemeente van **Thesinge** zijn voorgegaan.

Afkondiging en huwelijksregister van 1691—1788.

TERHEYDEN.

Ten gemeentehuize berusten:

Tien stuks onleesbare lijsten en registers van geboorten, overlijden en huwelijken.

Tien lijsten van gestorven en begraven personen van 1720, 1726, 1732, 1757, 1791.

Doopboek van de Hervormde gemeente van Terheyden van 1713—1810.

Doopboek van de R.-K. gemeente van Terheyden van 1726—1810, in 2 banden.

Idem der R.-K. gemeente van **Wagenberg** van 1796 tot 1810.

Trouwboek van 1749—1810, in 2 banden.

Doodboek van 1758—1810, in 3 banden.

TERMUNTEN.

Ten gemeentehuize berusten de navolgende oude kerkregisters:

Lidmatenregisters van 1664—1738 en 1781—1811.

Trouwregisters van 1664—1738 en 1781—1811.

Doopregisters van 1664—1811

Sterfregisters van 1781—1804.

Lidmaten-, trouw- en doopregisters van **Woldendorp** van 1667—1811.

Sterfregisters van **Woldendorp** van 1685—1738.

Lidmaten-, doop- en trouwregisters van **Borgsweer** van 1685—1811.

Sterfregisters van **Borgsweer** van 1686—1804, 1806 tot 1812.

Lidmaten-, trouw- en doopregisters van **Wagenborgen** van 1703—1811.

Sterfregisters van **Wagenborgen** van 1735—1761 en 1802—1811.

Begrafenisregister van **Wagenborgen** van 1806—1811.

TERSCHELLING.

De navolgende kerkelijke registers zijn in deze gemeente aanwezig:

Voor de Ned. herv. kerk van **Westerschelling:**

Een doopboek van 1682—1723.

Een doopboek van 1751—1802, tevens trouwboek, loopende van 28 Dec. 1760—19 April 1795.

Een doopboek van 1803—1812.

Een doopboek, tevens sterfte- en trouwboek, loopende van 1765—1799.

Een grafregister van verkoop van graven in de kerk en op de algemeene begraafplaats, in duplo.

Van de Doopsgezinde gemeente van **Westerschelling:**

Een doop- en trouwboek van 1795—1811.

Voor de Ned. herv. kerk van **Oosterschelling:**

Doop- en trouwboeken, loopende van 1729—1812, in twee registers en een doop- en trouwboek het eerste loopende van 1775 tot 1796 en het andere van 1776 tot 1811.

Voor **Hoorn** op Terschelling (Ned. Herv. kerk).

Doopboeken van 1721—1812, en trouwboek van 1776 tot en met 1811.

Voorts eenige registers van geboorten, afsterven en huwelijken, van den Maire van Terschelling, loopende van Mei tot ult°. Dec. 1812.

TETERINGEN.

In het gemeente-archief bevinden zich:

Registers van de pastoors der R.-K. parochie van Teteringen, bevattende aanteekeningen van doopen van 28 Augustus 1635 tot 13 November 1648. Van dien dag tot 24 December 1662 zijn geene namen opgeteekend. Vervolgens is het register bijgehouden tot 31 Juli 1663, verder zijn de bladen uitgeknipt.

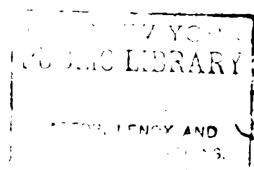
Huwelijken van 9 November 1635 tot 20 April 1650. Van dien dag tot 23 September 1663 zijn geene namen opgeteekend. Daarna wordt het register vervolgd tot 25 Januari 1672. Aan het einde bevindt zich nog eene aanteekening van 4 Januari 1675 en op twee losse bladen aanteekeningen van de jaren 1674 tot en met 1677.

Overlijden van 1635 tot en met 1650. De jaren 1635 tot 1640 zijn niet of slechts gedeeltelijk bijgehouden. Aan het slot volgt nog eene aanteekening van het overlijden van een geestelijke op 6 Augustus 1661. Het verdient opmerking, dat van 1° November 1637 tot het einde van 1638, 137 kinderen zijn gedoopt, blijkens kantteekening meest allen afkomstig uit bijna alle gemeenten in den omtrek en dat van Mei 1637 tot het einde van 1638, 68 huwelijken zijn voltrokken, volgens kantteekening meest alle van personen mede afkomstig uit bijna alle gemeenten in den omtrek.

Doopregisters van 17 September 1663 tot en met het jaar 1810, in 3 banden.

Een register van ondertrouw, gehouden door commissarissen uit het gemeentebestuur van Teteringen, van 14 Januari 1797 tot en met 7 Juli 1810.

(*Wordt vervolgd*).

LIBRARY
LENOX AND

v. ENGELEN.

POTEY.

TYBOSCH.

v. HOORENBEECK.

Grafzerk van Aert Corneliszn. van Hoorenbeeck en Alken de Wolff Jansdr.

Geslacht van Engelen of ab Angelis.

(Met een plaat).

I. Willem van Engelen had uit zijn huwelijk met..... vier kinderen.

a. Adriaen van E., die volgt onder II.

b. Geerlingh van E., die volgt onder II*a*.

c. Hendrik van E. had een zoon genaamd Willem, die 3 kinderen naliet, waarvan de oudste Anna van Engelen trouwde met Anthonie Jansz. van den Hovel. Volgens Schutjes IV 69 werd het huis van Gijsbert Willems van Engelen in het laatst der 16[en] eeuw tijdens de vervolgingen der katholieken voor kerk gebruikt; het blijkt echter niet of dit huis te Bokhoven of te Hedikhuizen lag (1).

d. Elisabeth van E. die getrouwd is met Herman van Eerssel: zij † December 1641 zonder kinderen en hare goederen werden verdeeld bij acte voor schepenen te 's-Bosch volgens haar testament gepasseerd voor notaris Jan van Aerlebeeck den 3[en] October 1641.

II. Adriaen van Engelen woonde te 's-Bosch, was gehuwd met Helena Janssens, uit welk huwelijk vier kinderen:

a. Mr. Hendrik van Engelen, licentiaat in de rechten; mij verder onbekend, en waarschijnlijk naar de zuidelijke Nederlanden verhuisd (2).

b. Maria van Engelen, die getrouwd is met Jacob Gijsselen, zoon van Jan G. en Johanna Dandels. Leden uit de familie Gijsselen hebben reeds in de 15[de] eeuw den schepenstoel te 's-Bosch bekleed; zij voerden een klimmenden bruinen hond met zilveren halsband in een zilver veld.

c. Mr. Willem van Engelen, geb. 1 September 1583 te 's-Bosch, die de eerste was die zich ab Angelis noemde.

Hij behaalde op jeugdigen leeftijd in 1600 bij de algemeene promotie te Leuven de 7[de] plaats, onderwees in 1606 de wijsbegeerte aan de pedagogie het Varken, kreeg den 25[en] September 1607 den dag zijner eerste H. Offerande als priester den graad van licentiaat in de godgeleerdheid en werd 11 October 1616 tot doctor in de theologie benoemd, later tot president van het Collegie van Viglius en tevens tot kanunnik der collegiale kerk van St. Pieter te Leuven, doceerde hij eenigen tijd de godgeleerdheid, werd in 1625 professor in de Abdij Park, doch keerde naar Leuven terug om den 28[en] Mei 1639 aan die universiteit den vermaarden Wiggers als koninklijk professor op te volgen. In 1646 aangesteld tot president van het Paus Collegie werd hij twee jaren later tot vierden bisschop van Roermond benoemd, koos tot zijn devies: Angelis suis Deus mandavit de te, doch stierf 5 Febr. 1649 alvorens de brieven die zijne benoeming tot Bisschop inhielden uit Rome waren aangekomen. Toen na de inname van 's-Bosch door Prins Frederik Hendrik de kerken dier stad slechts door een klein getal hervormden bezocht werden, deden de predikanten den 16[en] Mei 1630 openlijk afkondigen dat zij slechts het oud apostholisch kerkelijk en christelijk geloof predikten en daagden de roomschen uit om met hen in het openbaar over het geloof te redetwisten. Aanstonds waren onze Willem van Engelen en Jansenius. de latere bisschop van Yperen, gereed deze uitdaging aan te nemen, mits voor beide partijen eene veilige plaats gekozen werd. Voor deze geleerde mannen deinsden de uitdagers terug en alles bepaalde zich tot een schrijven van Gijsbert Voet, predikant te Heusden en later nog van twee andere predikanten waartegen krachtige vertoogen uit de pen vloeiden van W. v. Engelen en Jansenius. Reeds in 1630 legde hij ter perse «den Deckmantel des Catholyken naems, afgeruckt van de leere die de Calvinische Predicanten poogen 's-Hertogenbosch in te voeren».

Hij stond in groot aanzien bij Innocentius X en trad later moedig op tegen de dwalingen van Jansenius, over wiens berucht boek «Augustinus» hij een verslag leverde dat in 1641 aan Paus Urbanus VIII werd opgezonden en in het latijnsche werk van Jacobus de Monbron in 1662 te Keulen werd opgenomen.

Den 10[en] Januari 1649 maakte hij zijn testament waarbij hij den 13[en] Januari daarop een codicil voegde, waarin hij o. a. eene dagelijksche H. Mis stichtte in de kapel der H. Maagd in de Vleminckstraat te Leuven, welke H. Mis zou moeten worden gelezen door priesters in die codicil aangewezen (1).

d. Roelof van Engelen, priester, mij verder onbekend.

II*a*. Geerlingh van Engelen Willemsz., zoo even genoemd, woonde te Bokhoven, was tweemaal gehuwd: 1°. met Corneliske Gerardsdr. van Wijck en 2°. met Jenneken Loeff; hij was overleden op 26 Augustus 1606 toen de nagebleven goederen bij acte gepasseerd voor schepenen van Heusden tusschen de kinderen uit het eerste huwelijk en de tweede vrouw werden gedeeld. Hij had met zijn eerste vrouw drie kinderen:

a. Gerret van E., volgt onder III.

b. Lijsken van E. tr. Joseph Pietersz. van Henxtum, alias van Delft; zij leeft 1623 als wed. en stierf z. k.

(1) De laatste pastoor van Engelen voor de reformatie, genaamd Cocx, stierf 1610. Daarna bleef Engelen gedurende twee eeuwen zonder herder. De pastoors van Bokhoven namen de geestelijke zorg waar tot 1691 toen Engelen vereenigd werd met de parochie Orthen. Dit bleef zoo tot 1797 toen er te Engelen weder een bedehuis werd opgericht.

(2) Van den Zuid-Nederlandschen tak is ook een geslachtlijst toegezegd.

(1) Schutjes noemt in zijn *Geschiedenis van het Bisdom 's-Hertogenbosch*, Deel V, blz. 434 onder de pastoors van Orthen op het jaar 1614 Jan van Engelen; hoewel deze in mijne familiepapieren niet genoemd wordt, is hij hoogstwaarschijnlijk van dezelfde familie.

c. Eeltken (Aleyda) van E. trouwt Albert van Breugel; uit dit huwelijk werden geboren:

aa. Albert van Breugel, priester.

bb. Cornelia van Breugel, die 11 Nov. 1665 trouwt met Hendrik Vercamp; zij † z. k. 7 Sept. 1667.

cc. Geerlingh van Breugel, trouwt Maria van der Linden; uit dit huwelijk werd behalve drie dochters, die zonder nakomelingen stierven, geboren Roeland van Breugel, drossaard-rentmeester van het vrije graafschap Bokhoven, die uit zijn huwelijk met Johanna Ingenhousz naliet Johan van Breugel, † te Driel 1741, die eene van Kessel huwde waaruit in Juni 1734 geboren werd Petrus van Breugel.

Met zijne tweede vrouw had Geerlingh van Engelen verscheidene kinderen, die met uitzondering der volgende jong stierven:

d. Geertruda van E., trouwt 1 Mei 1624 Mr. Cornelis van Gellicum, med. doctor, zij † 6 Nov. 1672, hij in den ouderdom van 66 jaar den 23en Mei 1652; uit dit huwelijk werden dertien kinderen geboren:

1°. Roeland Cornelisz. van G., geb. 27 Nov. 1625, † 23 Febr. 1633.

2°. Maria van G., geb. 11 Febr. 1627, werd geestelijke dochter.

3°. Johanna van G., geb. 12 Nov. 1628, trouwt 13 Nov. 1663 met Jonker Ignatius van der Stegen, uit welk huwelijk drie kinderen zijn geboren, die mij met namen niet bekend zijn.

4°. Antoinetta v. G., geb. 13 Oct. 1630, † jong.

5°. Geertruida van G., geb. 11 Jan. 1632, trouwt na ontvangen dispensatie van den Paus den 15en Sept. 1669 met Hendrik Vercamp, weduwenaar harer nicht Cornelia van Breugel; zij † 11 Januari 1696, hij † 4 Juni 1679, uit dit huwelijk twee kinderen, zie familie Vercamp.

6°. Roeland van G., geb. 27 Febr. 1634, hij deed 8 Sept. 1653 zijne plechtige kloosterbeloften bij de paters Benedictijnen te St. Truyen.

7°. Geerlingh van G., geb. 12 April 1635 is onder den kloosternaam Chzysostomus 20 Maart 1662 geprofest als capucijn, hij † 22 Aug. 1664.

8°. Antoinetta v. G., geb. 23 Oct. 1636, † 2 Maart 1638.

9°. Antonius v. G., geb. 4 Febr. 1639, † 28 Aug. 1679.

10°. Dirck van G., geb. 29 Mei 1640, werd priester, deed zijn eerste H. Mis 15 Aug. 1668; hij werd kanunnik te Soest.

11°. Antoinetta v. G., geb. 25 Nov. 1642, † 28 Nov. 1642.

12°. Antoinetta v. G., geb. 31 Oct. 1643, trouwt 19 Febr. 1675 Willem Swaens, med. doctor. Zij sterven zonder kinderen.

13°. Willem van G., geb. 13 Juli 1646, † 3 Nov. 1673.

III. Gerrit van E. Geerlinghszn. zooeven genoemd, trouwt Michielken Jansdr. van Drongelen; zij woonden en stierven te Bokhoven, hij 1 Sept. 1656, zij 2 Mei 165.. Bij acte voor schepenen te Heusden van 12 April 1658 werd het ouderlijk goed verdeeld tusschen drie kinderen.

a. Jan van Engelen, volgt onder IV.

b. Wilhelmina van E., trouwt volgens acte antenuptiaal gepasseerd te Bokhoven 23 Juni 1648 met Willem Lucasz. van Engelen; zijne nakomelingschap zie hieronder.

c. Geerlingh van E., waarschijnlijk de oudste, geb. omtrent 1612; hij studeert te Leuven en behaalt den graad van S. T. B. F., wordt priester, vertrekt naar de hollandsche Missie en wordt pastoor in de Vogelenzangh. Ook hij latiniseerde zijn naam: ik bezit een stuk van 1683, waaronder hij zich teekent Geerling van Engelen ofte ab Angelis. Den 13en Juni 1663 stichtte hij van zijn patrimonial goed twee beurzen in het Paus Collegie te Leuven voor zijn broeders en zusters kinderen en verdere bloedverwanten en daarna voor inwoners van Heusden, 's-Bosch en Hillegom; twee jaar later stichtte hij eene beurs in het Collegium SS. Trinitatis bij Leuven voor de afstammelingen zijner zuster en van zijn broeder en overleed te Haarlem den 16en Juli 1683, ten huize van Catharina van der Cooghen, wed. van Jr. François van Beresteyn. De afstammelingen zijns broeders en later zijner zuster waren tot de vernietiging der oude universiteit in het laatst der vorige eeuw collators dezer beurzen, en bijna allen studeerden daarop.

IV. Jan van Engelen woont te Bokhoven, trouwt met Maria Danckeloff, dochter van Adriaen en Magdalena van den Ancker; zij hadden twee kinderen:

a. Petrus van Engelen, die volgt onder V.

b. Antoinetta van E., geb. 1667 en 2 Oct. 1691 geprofest als geestelijke dochter.

V. Petrus van E. noemt zich steeds ab Angelis, wat door zijne kinderen wordt nagevolgd, hij trouwt Anna Maria van Kessel, dochter van Anthonij en Lucretia van Gerwen, hij † 4 Dec. 1726, (?) zij 8 Nov. 1715. Zij hadden vijf kinderen:

a. Antonius ab Angelis, † ongehuwd 11 Dec. 1711.

b. Andriana ab Angelis, trouwt 30 Oct. 1717 Hendrik Joseph de Bruininckx, luitenant der cavalerie in dienst der Staten-Generaal. Zij † als weduwe z. k. Mei 1757.

c. Jacoba ab Angelis, trouwt 19 Jan. 1720 Jan van der Meulen, z. k.

d. Michieletta ab Angelis, trouwt 1 Nov. 1722 Bernardus Judocus van Niel (1); zij † z. k. 10 Juli 1727.

e. Gerardus Franciscus ab Angelis, trouwt Juli 1727 Jacoba Leyten, dochter van Nicolaas en Johanna

---

(1) Hij was lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap en een zoon van Johan en Catharina Tybosch. Bernardus Judocus van Niel was heer van Zuydewijn Capelle, welke heerlijkheid hij geërfd had van zijn bloedverwant Theodorus van Neussenborgh.

Gijsselen (1); hij † zonder kinderen te Megen 3 Juni 1737.

Hiermede stierf dus de tak der familie, die zich een tijd lang ab Angelis noemde, uit, de nu volgende van Engelen's zijn hoogstwaarschijnlijk een tak van denzelfden boom; het is mij echter niet gebleken hoe zij aan elkander verwant waren.

I. Lucas Gerritsz. van Engelen † 164., was gehuwd met Geertje Adrianus Willemsdr.; blijkens acte van deeling hunner nalatenschap gepasseerd voor schepenen van Heusden 2 Maart 1656, lieten zij de volgende kinderen na:

a. Adriaen van E. die ongehuwd sterft, zijn testament werd voor schepenen van Bokhoven geopend 29 Aug. 1676.

b. Gerrit Lucasz. van E., † ongehuwd 1676, hij testeert voor not. Corn. van Boxmeer te 's-Bosch 30 Sept. 1676.

c. Jan Lucasz. v. E., verder onbekend.

d. Willem Lucasz. v. E., volgt onder II.

e. Metje van E.: zij was 2 Maart 1656 gehuwd met Jan Adriaans en vroeger met Herman Wouters, mij verder onbekend.

II. Willem Lucasz. van Engelen, die volgens acte antenuptiaal gepasseerd te Bokhoven 23 Juni 1648 trouwt met Wilhelmina van Engelen (zie hierboven III*b.*) Hij † 1673 en is begraven in St. Janskerk te 's-Bosch. Volgens een «handbriefken» door hem geschreven in mijn bezit, had hij de volgende kinderen:

a. Gaijartken v. E., geb. 7 Febr. 1651, † 1 Aug. 1653.

b. Michieltje van E., geb. 14 Nov. 1652, † 21 Juli 1653.

c. Mariken Godefrida van E., geb. 14 Aug. 1654, † 21 Maart 1731 te 's-Bosch, in April 1671 getrouwd met Andries van Emmerick, wijnkooper. Uit dat huwelijk zijn verscheidene kinderen geboren.

d. Lucas van E., die volgt onder III.

III. Lucas Willemsz. van Engelen, geb. 3 Juli 1656, gestorven 24 Aug. en begraven te Bokhoven 28 Aug. 1721. Hij was schepen der heerlijkheid van Engelen en testeert voor zijne medeschepenen den 19en Aug. 1721. Hij trouwde in eerste huwelijk met Anna Maria van Beughen, die † zonder kinderen en 2°. den 1en Mei 1684, na den 28en April te voren voor not. Willem Vos te 's-Bosch huwelijksche voorwaarden te hebben gemaakt, met Johanna Potey, dochter van Reynier Igromsz. Potey en Elisabeth Suyskens (2). Zij stierf 31 Mei 1701 en werd den 5en Juni begraven te Bokhoven. Volgens een door den vader geschreven papier in mijn bezit hadden zij de volgende kinderen:

a. Wilhelmina Elisabeth v. E., geb. 30 April 1685, † 4 en begraven te Bokhoven 7 Nov. 1696.

b. Reynier Xaverius van E., geb. 3 Aug. 1686, hij werd norbertijn in de abdij van Tongerloo 1726, kapelaan te Waalwijk 1733, pastoor te Mierlo; deed afstand van zijn pastorie 1749.

Deze beide kinderen werden den 18en Aug. 1689 te Velze bij Grave gevormd door Mgr. Reginald Cools, bisschop van Roermond, die na de Kloosterkerk aldaar te hebben geconsacreerd aan ongeveer 11000 personen het h. vormsel toediende.

c. Anna Maria v. E., geb. 8 April, † 4 Juli 1688.

d. Willem Joseph v. E., die volgt onder IV.

e. Anna Maria van E., geb. 7 Mei 1692, wordt religieuse in het Arme Klaren Klooster te Antwerpen en † aldaar 22 October 1714 na drie jaar in het klooster te zijn geweest.

f. Adriaan Franciscus v. E., ged. 21 Febr. 1694 te Orthen, werd priester gewijd 16 Dec. 1718; hij was blijkens een in mijn bezit doopextract uit het register der parochie van St. Peter en Pauwels te 's-Bosch den 25en November 1739 deservitor dier kerk; volgens SCHUTJES werd zijne bidplaats in de Verwerstraat te 's-Bosch in 1741 gesloten en werd hij 22 Juli 1741 pastoor van St. Jacob, alwaar hij schijnt te blijven tot 1748. Den 30en Juni 1757 woont hij (rustend?) te Uden en hij † te Gemert 7 Augustus 1762.

g. Elisabeth Maria van E., geb. 27 Sept. 1696, trouwt 11 Sept. 1729 Dominicus van Lier, zoon van Willem en van Jacoba van den Ancker. Zij testeert den 28en Sept. 1737 en stierf zonder kinderen in datzelfde jaar. Zij is begraven in de St. Janskerk.

h. Wilhelma Gertrudis v. E., geb. 23 Sept. 1698 en gedoopt te Orthen, † ongehuwd 26 Dec. 1734 na den 9en December 1734 voor notaris H. Nouhuis te 's-Bosch getesteerd te hebben. Zij woonde te zamen met hare zuster Elis. van Lier.

i. Johanna Barbara v. E., geb. 3 Dec. 1700 en den 15en Dec. daarop gestorven, is te Engelen begraven. Den 12en Aug. 1699 zijn door Mgr. den bisschop van Luik, baron de Lammersel, Adriaan, Willem, Elisabeth en Wilhelma «onze kinderen te Bokhoven gevormd».

IV. Willem Joseph van Engelen, geb. 23 Mei 1690 te Engelen tusschen 5 en 6 uur 's morgens, † 19 Mei 1770 te 's-Bosch en begraven in de St. Janskerk, trouwt 20 Sept 1716 voor de wet te Empel en voor pastoor van Hoff te Orthen met Beatrix Angela Tybosch, dochter van Rudolph en Barbara van Wolfswinckel (1). Zij

(1) Boven zagen wij Maria v. E. trouwen met Jacob Gijsselen; hieruit werd geboren Jacob G. die trouwt met Maria Kaersman, waaruit Johanna Gijsselen, getrouwd met Nicolaas Leyten; tot deze familie behooren ook de twee pastoors van Vught genaamd Gijsselen, die ook op de beurzen ab Angelis te Leuven gestudeerd hebben.

(2) De nalatenschap van Reynier Potey en Elisabeth Suyskens werd 22 Juni 1686 bij acte voor notaris Willem Vos gedeeld tusschen Johanna en hare broeders Mr. Paulus Potey en den minderjarigen Cornelis Potey.

(1) De familie Tybosch voerde doorsneden: boven 3 zwarte molenijzers in een zilver veld, onder 3 blauwe baren op zilver en de van Wolffswinckel's 3 zilveren molenijzers in een blauw veld.

sterft 30 April 1760 en werd begraven in de St. Janskerk. Zij hadden slechts twee kinderen:

1°. Rudolph Arnold, die volgt onder V.

2°. Barbara Johanna van E., geb. 7 Januari 1723 en ongehuwd † in het klooster St. Sepulchri te Turnhout waar zij opgevoed werd 15 April 1743 en aldaar begraven «cum comitatu capituli et Magna Campana.»

V. Rudolph Arnold van E., gedoopt te 's-Bosch 19 Sept. 1719, † 26 Juni 1770, trouwt 3 Februari 1743 Mechtildis Maria van Beugen, geb. 16 April 1711, dr. van Petrus (zoon van Philips van Beugen en Mechtildis van Heeswijck) en Jacoba Maria van Ravestein; zij stierf 3 Nov. 1771. Zij hadden vier kinderen:

1°. Lucas Rudolph Joannes v. E., geb. 23 Dec. 1746; hij studeerde te Leuven, behaalde den graad van J. U. D. en woonde aldaar in het Collegie St. Annae. Den 25en Mei 1771 werd hij door den nuntius te Brussel Mgr. Thomas Maria Ghileni, Archiep. Rhodiensis tot priester gewijd; nam echter nooit ziel-zorg op zich. Hij had een beneficie te Antwerpen alwaar hij stierf 19 Aug. 1801. Hij had ook eene woning te Vught, alwaar hij dikwijls vertoefde en bekend was voor zijne liefdadigheid. Hij was de laatste collator der beurzen gesticht door zijn oud-oom Geerlingh van Engelen.

2°. Petrus Andreas van E, geb. 5 Dec. 1748, † 20 Januari 1749, begraven in de St. Janskerk.

3°. Maria Joanna van E., geb. 10 Juni 1751, † 11 Januari 1752.

4°. Petronella Jacoba Maria v. E., geb. te 's-Bosch 23 Februari 1745, dus de oudste der vier kinderen, ontving hare opvoeding in het klooster Berlaymont te Brussel, trouwt te Vught 29 Sept. 1771 Jonkheer Bernard Jacob Half Wassenaer, heer van Onsenoort en Nieuwkuik, geb. 7 Sept. 1746 uit Jonkheer Joannes Adamsz. en Joanna Everarda de Roy; hij was ridder der Unie en lid der Wetgeving van het Koninkrijk Holland; bij de eerste vrije volkskeuze op 4 April 1795 werd hij benoemd tot municipaal te 's-Bosch en † 20 November 1810; zij stierf 1 Januari 1823. Zij hadden zes kinderen:

a. Jacoba Mechtildis H. W., geb. 18 Febr. 1773, † te Vught 17 Aug. 1825, getr. 23 Mei 1803 met Jhr. Mr. Joannes Josephus Franciscus van Zurpele, z. k.

b. Jhr. Jacob Willem H. W., heer van Onsenoort en Nieuwkuik, geb. 5 Febr. 1775, † 5 Febr. 1837. Hij werd 20 Januari 1808 door Koning Lodewijk benoemd tot vroedschap te 's-Bosch en plaatsvervangend wethouder en aldus gecontinueerd bij de inlijving in het Keizerrijk op 12 Mei 1810, trouwt 15 Nov. 1803 Jacoba van Willigen, dochter van Anton en Maria Anna van den Broek, zij † op Onsenoort 16 Nov. 1857 en liet twee kinderen na.

c. Rufina Jacoba H. W., geb. 12 Maart 1778, † 19 Januari 1855, trouwt 9 Juli 1798 met Jacob Cornelis Balthasar van Bommel, waaruit twee dochters en een zoon.

d. Antonia Joanna Barbara H. W., geb. 14 Febr. 1780, † 16 November 1860 te 's-Bosch, trouwt op Onsenoort 27 October 1799 Joannes Franciscus van Rijckevorsel, † 28 Nov. 1832, uit welk huwelijk 11 kinderen, waarvan het vijfde was de vader van schrijver dezes.

e. Christina Everarda Francisca H. W., geb. 4 Febr. 1782, † 13 Maart 1812.

f. Everarda Francisca H. W., geb. 26 Aug. 1784, † te Antwerpen 11 October 1842, trouwt 26 Febr. 1810 Augustinus Theodorus van Rijckevorsel, jongeren broeder van den vorigen, die later in den adelstand werd verheven met den titel van baron, en den naam zijner overgrootmoeder van Kessel bij den zijnen heeft gevoegd. Uit dit huwelijk vier zonen.

POTEY (OF POTTAY).

Van deze eertijds aanzienlijke familie, die ook op de Regeeringlijsten van 's-Bosch voorkomt ben ik in staat uit mijne familiepapieren het volgende genealogisch fragment mede te deelen:

I. Igrom Rijndersz. Potey trouwde met Sijke Lambrechtsdr. Vastarts, hare zuster Seeuwitge Vastarts is gehuwd geweest met Mr. Govaert van Engelant, die geb. is te 's-Bosch circa 1548 en na het overlijden zijner vrouw in 1607 priester is geworden. Hij was rentmeester van het kapittel van St. Jan en van de Leprozen te Hintham bij 's-Bosch, ook pastoor en rentmeester van het Groot Ziekengasthuis te 's-Bosch, waaraan hij bij zijn testament van 22 Aug. 1616 aanzienlijke legaten vermaakte. De voorwaarde van een dezer legaten was dat jaarlijks na zijn jaargetijde een gastmaal moest worden aangeboden o. a. aan twee der naastbestaanden van hem en twee zijner vrouw; schrijver dezes bezit nog verscheidene uitnoodigingbriefjes, waarbij zijne groot- en overgrootouders in de vorige eeuw daartoe verzocht werden.

G. v. Engelant, die een zeer aanzienlijk vermogen bezat, stichtte ook een jaarlijkschen dankdienst met processie door de stad ter herinnering aan het heldhaftig gedrag der Bosschenaren bij gelegenheid dat de troepen onder den graaf van Hohenlohe in 1585 reeds tot aan de Markt doorgedrongen, door de burgerij werden teruggeslagen, waardoor de onafhankelijkheid der stad behouden bleef. Hij was Lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap en meermalen schepen, het eerst in 1584, het laatst in 1605 en overleed 24 Aug. 1616.

II. Rijnder Potey, hun zoon, † 30 Nov. 1606, was getrouwd met Jenneken Hendriksdr. Suyskens, † 1 Nov. 1617; uit dit huwelijk werden geboren:

1°. Igrom Potey, die volgt onder III.

2°. Lucia P., die getrouwd is met Jan Aertsz. van Hoorenbeeck en moeder werd van Catharina van Hoorenbeeck: deze trouwde Cornelis Brandijns, uit welk huwelijk zijn geboren:

a. Aleyda Brandijns, getrouwd met Govert Desmenschen.

b. Maria Francisca Br., priorin der Clarissen te Mechelen.

c. Franciscus Brandijns, werd minderbroeder.

d. Johannes Brandijns, priester van het Oratorie, pastoor te Berkel, † 1710.

e. Joanna Cornelia Br. devota.

f. Mr. Cornelis Br. J. U. L., tr. Angela van den Ancker, waaruit geboren is Gerardus Br., norbertijn in de abdij van St. Michiel te Antwerpen.

3°. Albert P., werd priester en pastoor te Etten-Hoeven 1621.

4°. Jan P., leeft 1620, ongehuwd gestorven.

5°. Hendrick P., trouwt Heylke van Berckel, zij was weduwe in 1620; hunne wapens staan «in de «achterkamer van het huis de drie Ringen in de Vughterstraat daar van Weert woont.» Sic.

6°. Heilwiz P., † 25 Maart 1651, trouwt Jasper Gast, † 20 Dec. 1662, waaruit o. a. geboren is Jan Gast die getrouwd is met Catharina Tybosch.

III. Igrom Potey, † 21 December 1660, trouwt met Elisabeth Jansdr. Gijsselen, waaruit geboren zijn:

1°. Agnes, Rijnder en Elisabeth alle drie jong gestorven.

2°. Maria Potey, getrouwd met Hendrik van de Gevel, zij † zonder kinderen.

3°. Rijnder Potey, die volgt onder IV.

4°. Jan Potey, ongehuwd gestorven (1).

IV. Rijnder Potey, † 1 December 1684; was 24 Januari 1655 getrouwd met Elisabeth Suyskens, dochter van Mr. Paulus (2) en Maria van den Meerendonck. Zij hadden de volgende kinderen:

1°. Igrom P., ongehuwd, sterft voor zijn ouders.

2°. Paulus P., die volgt onder V.

3°. Elisabeth.

4°. Maria P., beide jong gestorven.

5°. Johanna P., gedoopt 28 Sept. 1664, † 31 Mei 1701, trouwt 1 Mei 1614 met Lucas van Engelen, weduwnaar van Anna Maria van Beughen, zie genealogie van Engelen.

6°. Cornelis Potey is 18 Sept. 1686 onmondig en sterft ongehuwd.

V. Mr. Paulus Potey, J. U. L., gedoopt 21 Juni 1658, trouwt met Odilia Justina Dedel eene dochter van Mr. Cornelius Joostz. Dedel, die 12 Nov. 1617, trouwde met Anna Suyskens, dochter van Petrus en Maria van Empel. Zij hadden 2 kinderen.

1°. Anna P., die 2 Mei 1717 trouwde met Arnoldus van de Keer, † 24 Oct. 1731, waaruit meerdere kinderen.

2°. Reynier P., die capucijn is geworden en onder zijne broeders bekend was als pater Engelmundus van den Bosch.

TYBOSCH.

Blijkens het door hen gevoerde wapen behoorden zij tot een oud Meyerijsch geslacht: ik geef hiervan eenige generatiën zooverre ik die uit mijne familiepapieren kon opmaken:

I. Arnold Tybosch trouwt met Maria van Diepenbeeck, † 11 Aug. 1712; zij behoorde tot de familie van den bekenden Bosschen schilder van dien naam, en hadden vier kinderen:

1. Adolf Tybosch, volgt onder II.

2°. Petrus Tybosch, studeerde te Leuven, werd priester en S. T. B. F., hij had te 's-Bosch een bidplaats in het huis zijner tante waar de druif uithing, nam de belangen der geloovigen ijverig waar, doch zag zijne kerk weinig bezocht, waarschijnlijk omdat hij de leerstellingen van Jansenius aanhing; krachtens hoogere zending nam hij in 1688 de bidplaats St. Jacob in bezit, nadat daarvan afstand was gedaan door Judocus Tybosch (zijn oom?), die daarin ongeveer een jaar dienst had gedaan. In St. Jacob nam hij den dienst beurtelings waar met den predikheer Jan van Bilsen, doch moest in 1690 aftreden, waarna hij naar de Hollandsche Zending vertrok, alwaar hij ook vroeger werkzaam was geweest. Te Dordrecht hield hij kerk ten huize van den heer Huybrecht Borret en overleed als jansenist priester 3 Januari 1715.

3°. Catharina Tybosch trouwde Johan Gast, waaruit geboren is Anna G. en Jasper Gast, deze laatste trouwde tweemaal 1°. met P. Adr. Loeff, waaruit geboren zijn Johan en Gerard Gast en 2°. Anna Deckers, waaruit Pieter Gast.

4. Maria Tybosch, † te 's Bosch 2 Sept. 1741. Zij trouwde 18 Aug. 1685 Gerard Notelaers, zoon van Jan en Anna Fabry. Hij was geboortig uit Brussel of Antwerpen en rentmeester der heerlijkheden Boxtel en Liempde en stierf zonder kinderen te Boxtel 7 April 1722.

II. Rudolph Tybosch, † 22 Juli 1720; trouwt 14 Juni 1676 met Barbara van Wolfswinckel, † 7 Juli 1693, eene der 6 kinderen van Jan Jansz. v. W. en Beatrix Michielsdr. van den Ancker († 22 Maart 1680); volgens

(1) Lambert Igromz. Pottay was schepen te 's-Bosch 1685, verder onbekend.

(2) Een Lambertus Ignatius Suyskens wordt 1724 lid van de Lieve Vrouwe Broederschap en Const. Suyskens Jesuit, † 1771 als Bollandist.

een briefje door Rudolph T. geschreven had hij tien kinderen, waarvan vijf jong stierven en de volgende:

1. Catharina Johanna T., geb. 13 Oct. 1679, † 19 Aug. 1712, trouwt 21 December 1701 op het kasteel te Heeswijk Johan van Niel, uit welk huwelijk geboren zijn Anna Maria van Niel, die getrouwd is met Jacob Borret (1) en Bernardus Judocus van Niel.

2. Arnoldus T., geb. 7 Sept. 1681, trouwt Mei 1710 Cornelia van de Graef; hij overleed zonder kinderen 5 Aug. 1715.

3. Beatrix Angela T., geb. 19 Mei 1687 op Pinksterdag, sterft te 's Bosch 30 April 1760; trouwt 20 Sept. 1716 voor de wet te Empel en kerkelijk te Orthen Willem Joseph van Engelen (zie genealogie van Engelen).

4. Angela T., geb. 26 September 1689, ongehuwd en onnoozel, † 9 Aug. 1742 in het klooster te Weert en aldaar begraven in het koor der kerk van de Reguliere Kanonikessen den 12 Aug. d a. v.

5. Johan François, die volgt onder III.

III. Johan François Tybosch, geb. 10 October 1691, † te Boxtel Febr. 1750; trouwt 10 September 1719 te Oers met Lambertina Maria van Ravesteyn, † 12 Mei 1760, dochter van Andries Jacobsz. en Catharina Lambertsdr. van Geffen.

Hij was rentmeester van Boxtel en Liempde en woonde op het kasteel Stapelen te Boxtel; in 1722 werd hij lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap. Zij hadden vijf kinderen:

1. Rudolf T., geb. Mei 1720, † 1731.
2. Catharina T., ongehuwd, † April 1758.
3. Andreas Rudolf T., die volgt onder IV.
4. Arnoldus Wilhelmus T., die volgt onder IV*a*.
5. Maria Anna T., † te Turnhout 6 Dec. 1773, trouwt 1758 Mr. Melchior Lambertus van Gorkom, waaruit drie dochters:

Lambertina, Maria en Cornelia van Gorkom.

IV. Andreas Rudolf Tybosch, trouwt Gertrudis Pieters, uit welk huwelijk:

1. Jan François Emanuel T., geb. 13 Maart 1745, die predikheer werd.

2. Maria Lambertina T., trouwt met Martinus Johannes Josephus van den Heuvel, die bij de eerste volkskeuze op 4 April 1795 tot municipaal werd gekozen, † 21 Mei 1816, uit welk huwelijk een zoon, Franciscus Nicolaas Josephus v. d. H., die 1843 ongehuwd sterft (2).

IV*a*. Arnoldus Wilhelmus Tybosch, † 2 December 1794, trouwt 1757 Francisca Jacoba Charlier; hij was als zijn vader en oud-oom rentmeester van Boxtel en Liempde, hij woonde en stierf op het kasteel Stapelen te Boxtel zonder kinderen na te laten.

Uit de in mijn bezit zijnde rekeningen afgelegd door A. W. Tybosch over de jaren 1779/80 en 1785/6 over zijne ontvangsten en uitgaven betreffende de vrije baronnie van Boxtel en de heerlijkheid Liempde, aan den toenmaligen eigenaar den Prins van Salm-Kirburg etc. etc., blijkt, dat een der toenmalige crediteuren was mej. Barbara Tybosch te Boxtel, die zeer zeker tot deze familie behoorde, doch wier verwantschap met den rentmeester ik niet heb kunnen opsporen. Toen beide bezittingen in October—December 1819 ten behoeve der schuldeischers gerechtelijk zijn verkocht, werd onder N°. 60 van dat voornemen aanzegging gedaan aan Mejufvrouwen Lambertina van Gorkom en Catharina L'Heureux te Boxtel en Mr. Joh. van Genechte, advokaat te Turnhout, als gezamentlijke erfgenamen van mej. Barbara Tybosch, die eene hypothecaire schuldvordering bezat op de goederen onder Liempde.

GESLACHT VERCAMP.

I. Hendrick Vercamp, geb. 16.., † 4 Juni 1679, trouwt tweemaal, 1°. 11 November 1665 Cornelia van Breugel, dochter van Albert en Aleyda van Engelen, hiervoren genoemd; zij stierf 7 September 1667 zonder kinderen; 2°. 15 Sept. 1669 na bekomen Pauselijke dispensatie met hare nicht Geertruida van Gellicum, hierboven genoemd, geboren te Heusden 11 Januari 1632; zij sterft 11 Januari 1696; uit dit huwelijk twee zoons:

a. Johannes Benedictus Vercamp, die volgt onder II.

b. Cornelis Willem Vercamp, geb. 5 April 1674, wordt priester, in SCHUTJES IV blz. 578 genoemd.

Hij schijnt een waardig en ijverig priester geweest te zijn, die den 16 April 1712 *f* 4562.50 tegen 4 % aan de gemeente Gemert uitzette, met den last de rente dezer som te gebruiken tot retributie van een priester, die aan de Latijnsche school te Gemert de rhetorica en de dialectica zou onderwijzen, en 6 dagen in de week ten 8 ure des morgens de H. Mis zou lezen (1). Verder mij onbekend.

II. Mr. Johannes Benedictus Vercamp J. U. L., geb. 18 Aug. 1670, † 6 Dec. 1714, trouwt 6 Mei voor den pastoor en 25 Mei 1696 voor de wet Maria Catharina van Emmerick, geb. 7 December 1673 uit Andreas van Emmerick en Maria Godefrida van Engelen, boven vermeld; zij stierf 28 Febr. 1705. Uit dit huwelijk zeven kinderen:

a. Gertrudis Helena Vercamp, geb. 26 Februari 1697, † 27 Maart 1697.

---

(1) Zie *Algemeen Nederl. Familieblad*. 1890. blz. 17.

(2) Nog ontmoet ik mr. Thomas Tybosch, gehuwd met Cornelia Jacoba Borret, ged. te Ravenstein 15 Nov. 1744, dochter van Hubertus Borret, landrentmeester van het land van Ravenstein, en Maria Henrietta van der Gheest. Zonder kinderen gestorven.

(1) Zie Gesch. der Latijnsche school te Gemert door Fr. G. van den Elsen, Ord. Praem. Mosmans, 1887, blz. 91 en 214.

b. Maria Gertrudis V., geb. 1 Sept. 1698, † 31 Aug. 1702.

c. Henricus Cornelius Vercamp, geb. 27 April, † 6 Juli 1700.

d. Henricus Franciscus Vercamp, geb. 21 Juli 1701, † 26 October 1728, trouwt 16 Februari 1727 Cornelia de Leeuw, uit welk huwelijk een zoon: Henricus Martinus Cornelius Vercamp, geb. 3 Januari 1728, † 21 Maart 1728.

e. Adriana Catharina Vercamp, geb. 30 Aug. 1702, † 13 Febr. 1705.

f. Andreas Ignatius Vercamp, die volgt onder III.

g. Maria Gertrudis Vercamp, geb. 27 September 1704, † 9 Mei 1757, trouwt 9 Februari 1727 met Mr. Antonius Josephus van der Vliert, schildknaap, J. U. L., griffier der stad Brugge; hij stierf 25 Nov. 1765. Uit dit huwelijk dertien kinderen waarvan elf jong zijn gestorven, en:

a. Joanna Elisabeth Josepha Sara van der Vliert, geb. 3 Dec. 1733, leeft nog 1793, en trouwt 3 Mei 1756 met Mr. Petrus de Blaeuwe, pensionaris van Brugge; hij stierf 11 Januari 1786, uit welk huwelijk mede dertien kinderen, waarvan de meeste kort na de geboorte overleden.

b. Henricus Josephus van der Vliert, geb. 11 Mei 1736 en gedoopt door den Bisschop van Brugge, trouwt 16 Aug. 1769 Maria Clara de Penaranda; zij stierf zonder kinderen 30 Juli 1788, hij leefde nog in 1793.

III. Mr. Andrea Ignatius Vercamp, J. U. L., geb. 20 Aug. 1703, † 19 Februari 1740, trouwt 25 Mei 1732 Maria Adriana van Kessel, geb. te 's Bosch 1 November 1705, dochter van Balthasar Willem v. K. en Agnes Maria Driessens, zij † 1741 en hadden drie kinderen:

a. Joannes Cornelius Balthasar V., geb. 8 September 1734 en † 10 Juli 1737.

b. Maria Agnes Josepha V., geb. 13 Maart 1736 te 's Bosch, † 17 Mei 1817 te 's Bosch; trouwt 1762 met Johan van Bommel, geb. te Leyden 12 Aug. 1731, † te 's Bosch 26 Juni 1783 en weduwnaar zonder kinderen van J. M. Nagelmakers uit Brussel, gestorven te 's Bosch 27 Juni 17 . . . Zijne ouders waren Jan van Bommel en Elisabeth van Anrae uit Amsterdam. Uit dit huwelijk vijf kinderen.

c. Maria Joanna Vercamp, geb. 22 December 1738, naar ik meen jong en ongehuwd overleden.

VAN HOORENBEECK.

Van deze hoogst aanzienlijke en wijd vertakte familie kan ik tot mijn leedwezen slechts een klein genealogisch fragment leveren. Dit is te meer te betreuren omdat men bij het doorbladeren der kerkelijke geschiedschrijvers en niet het minst van BUTKENS *Grand Théatre Sacré du Brabant* opmerkt hoeveel aanzienlijke mannen uit dit geslacht zijn voortgekomen.

Ik meen dat de van Hoorenbeeck's in Vlaanderen nog voortleven.

Volgens eene daarbij staande nota is deze genealogie getrokken uit familie-papieren, die echter niet in mijn bezit zijn, doch volgens aan mij afgelegde verklaring voor eenige jaren zijn verbrand.

I. Aert Cornelisz. van Hoorenbeeck, † 2 Mei 1603, trouwt 1°. Heyndrikie Jan Scheurkop's dochter, † z. k. en 2°. Aalken de Wolf, † 18 Sept. 1609, dochter van Jan, schepen te 's Bosch 1544/7, en van Elisabeth Bethmoens. Hij is met zijne tweede vrouw begraven in St. Jan te 's Bosch onder een blauwen zerk, waarvan hierbij de afbeelding. Zij hadden zes kinderen:

1. Hendrik v. H., die volgt onder II.
2. Gerard v. H., trouwt Josina Beckx, † 1611 te Helmond.
3. Arnold v. H. trouwt Josina van Broeckhoven.
4. Maarten v. H. die volgt onder II*a*.
5. Johanna v. H., † 17 Aug. 1652, trouwt Jonker Rogier van Broeckhoven, schepen 1604, † 16 Febr. 1656.
6. Jan van H., † 27 Juni 1628, lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, trouwt Lucia Potey Rijndersdr (zie Genealogie Potey).

II. Hendrick van Hoorenbeeck, † 19 Januari 1603, J. U. L., was lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, schepen en raad van 's Bosch 1596 en later, trouwt Elisabeth van Vechel, eene dochter van Dirck v. V., eveneens lid van de Illustre Broederschap, president, schepen en raad der stad. Uit dit huwelijk drie kinderen:

1. Cornelis van H., die volgt onder III.
2. Elisabeth v. H.
3. Henrietta v. H.

II*a*. Maarten van Hoorenbeeck, lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, schepen en raad te 's Bosch 1632, overleed te Antwerpen 1639 en werd in de St. Jacobskerk aldaar begraven. Hij trouwt Agnes Moliaerts, wier fraai geschilderd portret, benevens dat van hem, nog in het bezit zijn van Mej. A. Verhagen te 's Bosch. Zij hadden een zoon Arnold v. H., die getrouwd is met Joanna Oliviers (1), die een Canonikaat stichtten. De dochter van dit laatste echtpaar Maria Anna v. H. trouwde met Louis du Bois, ridder, heer van Walheym.

III. Cornelis van Hoorenbeeck, trouwt 1°. Catharina van Lamsweerde, z. k.; 2°. Euphemia van Zwol. Uit dit laatste huwelijk werd geboren:

---

(1) Op de Schepenlijst van 's Bosch komt 1612 voor Willem Oliviers.

IV. Hendrick van Hoorenbeeck, die zijn woonplaats naar de zuidelijke Nederlanden verlegde en schepen werd te Leuven; hij trouwde driemaal: 1°. Maria Pieterinx, 2°. Barbara van der Zijpe en 3°. Adriana Timmermans. Uit het 2de huwelijk:

V. Cornelius van Hoorenbeeck van Zijpe, hij trouwde tweemaal: 1°. Margaretha Catharina de Backer, dochter van Jan en Agnes Gijsselen, en 2°. Johanna Frederica van Doyenburg. Den 16 Maart 1699 maakte hij en namens hem zijne dochter Maria Agnes, als in de rechten getreden van Jacob Gijsselen en Maria van Engelen echtelieden (zie Genealogie van Engelen), een overeenkomst met Lucas van Engelen als erfgenaam van Rijnder Potey, omtrent een proces over een elzenbosch in de heerlijkheid van Geffen. Hij teekent C. Horenbeke van Zijpe. Uit het eerste huwelijk behalve de zooeven genoemde Maria Agnes:

VI. Hendrick van Hoorenbeeck, die getrouwd is met Adriana van ter Gouw, waarbij:

VII. Adrianus Antonius van Hoorenbeeck woonde te Megen en was getrouwd met Joanna van den Brandt, uit welk huwelijk:

1°. Jan Hendrik v. H., wordt priester, 1796 pastoor te Altforst, 1801 te Horsen, 1804 weder te Altforst en † 18 Dec. 1808.

2°. Adriana Maria van H., die getrouwd is met Dr. Franciscus Verhagen, wier dochter Anna Barbara Verhagen op zeer hoogen leeftijd nog te 's-Bosch woonde (1).

VAN DEN ANCKER.

I. Gerard van den Ancker, wiens zoon:

II. Gijsbert Gerardsen van den Ancker, drie kinderen had:

1°. Michiel, die volgt onder III.

2°. Maryken, ongehuwd gestorven voor 1641.

3°. Gerard leefde nog in 1641, verder onbekend.

III. Michiel Gijsbertse van den Ancker, trouwt Anneken van den Berckenbosch (beide zijn † voor 23 Maart 1641), dochter van Reynder v. d. B. Willem Gerritsz.; deze laatste wordt het eerst genoemd onder de bloedverwanten en magen die op 14 Dec. 1651 de opening bijwoonden van het testament van Hester van Grinsven, wier nagedachtenis te 's-Bosch door hare vele makingen aan de armen en andere stichtingen in dankbare nagedachtenis moge blijven. Michiel v. d. A. was 1603 notaris en griffier der heeren leenmannen in het kwartier van 's Bosch. Uit dit huwelijk acht kinderen:

1°. Gerard van den Ancker, verder mij onbekend.

2°. Mariken van den A., Maart 1641 nog ongehuwd.

3°. Magdalena van den A., getrouwd met Adriaen Danckeloff; hunne dochter Maria trouwt Jan van Engelen, zie genealogie van Engelen.

4°. Beatrix van den Ancker getrouwd met Jan Janszn. van Wolffswinckel, wier dochter Barbara is getrouwd met Rudolf Tybosch, zie genealogie Tybosch.

5°. Reynder van den A., die volgt onder IV.

6°.—8°. Goyaerken, Elisabeth en Michielette, alle drie op 23 Maart 1641 nog onmondig.

IV. Reynder van den Ancker, leeft 9 Sept. 1639, overleden voor 1641, trouwt met Jacomijntken Roeckaerts, uit welk huwelijk een zoon, die volgt onder V. Na zijn overlijden hertrouwt zijne weduwe met Bernard le Hardy; zij leefde nog 25 Januari 1686 toen zij met Gerard Notelaers een kort na de geboorte overleden kind van Rudolf Tybosch ten doop hield.

V. Theodorus van den Ancker, trouwt Anna Maria Gast; uit dit huwelijk werden twee dochters geboren:

1°. Angela van den A., die trouwt met Mr. Cornelis Brandijns, zie genealogie Potey.

2° Jacoba van den A., trouwt Wilhelmus van Lier uit dit huwelijk werden geboren:

a. Dominicus van Lier, die 11 Sept. 1729 trouwt met Elisabeth Maria van Engelen, † zonder kinderen, zie genealogie van Engelen.

b. Aldegonda van Lier, die trouwt met Tilmanus Ermers; hij verwekt bij haar:

  a. Andreas Ermers, op wien 14 Febr. 1743 door Hendrik Joseph de Bruyinincx eene beurs van Geerlingh van Engelen te Leuven geconfereerd werd. Hij was in 1778 een der oprichters van het Roomsch weeshuis te 's Bosch en stierf zonder kinderen.

  b. Jacoba Ermers, geb. te Tilburg 28 Juni 1721, trouwt 2 Juli 1747 Johannes van Rijckevorsel, betovergrootvader van schrijver dezes.

Amsterdam. TH. VAN RIJCKEVORSEL.

(2) Tijdens het drukken dezer regelen te 's Bosch in den leeftijd van 93 jaren overleden.

Inhoud tijdschriften.

(*Vervolg*).

Deutsches Adelsblatt.

N°. 9. Deutsche Adelsgenossenschaft; Die Stipendien an der Universität Leipzig; Lilie, Rose, Kleeblatt und Dissel als Symbol; Kloster «Lorch»; Die Weiszen und die Blauen; Allerlei.

N°. 10. Deutsche Adelsgenossenschaft; Die Siech'sche Geschlechtsstiftung; Familienstiftungen im Königreich und Herzogthum Sachsen; Gesicherte Familienheimstätten im deutschen Reich; Der Kampf und Heine; Allerlei.

N°. 12. Deutsche Adelsgenossenschaft; Bayern's Adelsgeschlechter eingetheilt in ihre Heimath; Welche Lehren sollen wir uns aus dem Ausfall der letzten Wahlen ziehen?; Die Danaide; Allerlei.

N°. 13. Die Allerhöchsten Erlasse von 4 Februar 1890 und ihre Rückwirkung auf Schutz und Entwickelung der nationalen Arbeit; General Versammlung des Deutschen Bauern-Bundes.

N°. 14. Deutsche Adelsgenossenschaft; Der Pfaffenkrieg; Die Bedeutung des Landes und Bezirksabtheilungen für unser Vorwärts; Allerlei.

N°. 15 volgt later.

N°. 16. Deutsche Adelsgenossenschaft; Der Adel, eine Macht des Beharrens; Jungenbiesen, eine Kommende des deutschen Ordens; Die Familie Koepke; Allerlei.

N°. 17. Deutsche Adelsgenossenschaft; Zwei böhmische Edelleute; Beitrag zur Geschichte der Familie von Gemmingen; Allerlei.

N°. 18. Deutsche Adelsgenossenschaft; Die Vernichtung des Adels durch das römische Recht und deren verderbliche Folgen für den Staat; Ernster Vorsatz oder blosze Redensart; Joachim Friedrich Sergebarth; Beitrag zur Geschichte der Familie von Tucher; Allerlei.

N°. 19. Eine Anregung für Groszgrundbesitzer; Der Dörnenkönig von Lille; Schiller im jungdeutscher Beleuchtung; Allerlei.

N°. 20. Deutsche Adelsgenossenschaft; Das preussische Herrenhaus; Die Mission des Judenthums; Aristokrat und Soidisant; Ernster Vorsatz oder blosze Redensart; Allerlei.

N°. 21. Deutsche Adelsgenossenschaft; Allerlei.

N°. 22. Deutsche Adelsgenossenschaft; Adelsgeschlechter in der Sächsischen Armee; Der Wiener Adel und die Grenzboten; Allerlei.

N°. 23. Schwert und Pflug; Das Königliche Sächsische Wappen in seiner historischen Entwickelung; Allerlei.

N°. 24 en 25. Deutsche Adelsgenossenschaft; Vor hundert Jahren; Allerlei.

N°. 26 volgt later.

N°. 27. Einkehr, Umkehr, Rückkehr; Das Geheim Stättengesetz und seine Begründung; Zwei Herrenhausreden aus den Jahren 1849 und 1852; Geschlechter- und Wappenkunde; Allerlei.

Jahrbuch der K. K. heraldischen Gesellschaft «Adler» in Wien. Wien, 1890.

Vorbericht; Beiträge zur Personalgeschichte des Deutschen Ordens; Die Grafen von Mattersdorf-Forchtenstein; Genealogie und Geschichte der Familie Calini in Brescia; Die Reichenecker in Steiermark; Die Wappenbriefe und Adelsdiplome der Familiën Keller (Kehler, Khehler, Kheller, Köller, Kellner, Khölner); Die kärntnerischen Grafen von Ortenberg der Neuzeit und ihre Acte als Inhaber der erblichen Pfalzgrafenwürde; Feudal Organisation des Königreichs Klein-Armeniën; Schauplatz des niederösterreichischen landsässigen Adels vom Herren- und Ritterstande vom IX bis zum Ende XVIII Jahrhunderts; Ein Siegel Karl's IV; Glossen zur bosnischen Genealogie; Litteratur.

Anzeiger des germanischen Nationalmuseums. II Band, 1889.

N°. 15. Chronik des germanischen Museums; Zur Entwicklungsgeschichte des «Guten Tons»; Kölnisches Schnitzwerk des 14 Jahrhunderts; Einige Sessel des 16 und 17 Jahrhunderts; Die aristokratischen Domkapittel.

N°. 16. Die Erwerbung des fürstlich Sulkowskischen Sammlung für das germanische Museum; Chronik des germanischen Museums; Ein Denkmal der Buchmalerei der 13 Jahrhunderts; Nürnberger Plattner des 16 Jahrhunderts.

N°. 17. Chronik des germanischen Museums; Die Sammlung von hölzernen Kuchenformen im germanischen Museum; Notizen zur Reichsgeschichte.

N°. 18. Fundchronik; Obertheil eines Altarschreines vom 16 Jahrhundert; Wie Anno 1426 zu Winterthur Gerechtigkeit geübt ward; Nürnberger Steinschneider und Bildschnitzer des 16 Jahrhunderts; Agnes Dürerein verkauft ihren Garten vor dem Tiergärtnerthore; Register.

1890.

N°. 1. Chronik des germanischen Museums; Fundchronik; Die Kaiserurkunden des germanischen Museums; Das Grabmal des Apothekers Nicolaus Hofmair in der St. Morizkirche zu Augsburg.

N°. 2 volgt later.

N°. 3. Chronik des germanischen Museums; Fundchronik; Zwei römische Inschriften des germanischen Nationalmuseums; Eine Karolingische Elfenbeintafel; Einige Feuerwaffen des 14 und 15 Jahrhunderts; Der Notpfennig der Stadt Ingolstadt.

Neues Lausitsisches Magazin, herausgegeben von Dr. Richard Jecht, Görlitz. 1889.

XXV Band 1 Heft. Analyse des Lehrgedichts; Die

Welt- und Naturanschauung Epikurs; Die Sittenlehre Epikurs.

Jahrbuch der Gesellschaft für bildende Kunst und vaterländische Altertümer zu Emden. Emden, 1889.

VIII Band 2e Heft. Die von Derschau'sche Bibliothek in Aurich nebst urkundlichen Nachträgen zu der früher veröffentlichen Lebensbeschreibung ihres Stifters; Ludolf Backhuyzen; Ein Kuriosum aus der Norder Reformationsgeschichte; Zur Geschichte der Wiedertäufer in Ostfriesland; Zwei Briefe Petrus Medmanns; Kurzer Bericht über die Gesellschaft im verflossenen Jahre.

Vierteljahrsschrift für Heraldik, Sphragistik und Genealogie, herausgegeben vom Verein «Herold» in Berlin redigirt von Ad. M, Hildebrandt. Berlin 1889.

XVII Jahrgang. Heft 2. Falsche Fürsten und Prinzen; Genealogische Kollektaneen; Boris und Rostislaw, Beitrag zur Geschichte der russisch-polnisch-ungarischen Beziehungen; Nachrichten aus Kirchenbüchern von Borna mit Gnandorf, Eula mit Branswig, Gestewitz, Haubitz u. s. w.

Heft 3. Vasallen-Geschlechter der Markgrafen zu Meiszen, Landgrafen zu Thüringen und Herzogen zu Sachsen bis zum Begin des 17 Jahrhunderts; Eine unbekannte Tochter des Königs Bella III; Auszüge aus dem Kirchenbuche zu Landsen-Hasau in der Hauptmannschaft Windau in Kurland; Stammtafel: Die Fürsten von Halies.

Heft 4. Nachtrag zu Jahrgang XVII Heft 2, Seite 195; Zur Genealogie der altmärkischen Familie Striepe; Inhaltsverzeichnisse der dem Verein «Herold» zugegangenen Tauschschriften.

XVIII Jahrgang 1890.

Heft 1. Die Familie Baleke, Balcke, Balch, Balck.

Heft 2. Margaretha von Ungarn, Kaiserin von Griechenland und Königin von Thessalonich; Drei Hamburgische Festungskommandanten aus der Zeit des siebzehnten Jahrhunderts; Die verschiedenen Familiën von Ow, von Uu, von Uuw; von Ouw, von Uw, von Owen; Die Livländische Revision vom Jahre 1782; Inhaltsverzeichnis der Tauschschriften.

Annales de la société d'Archéologie de Bruxelles. Tome IIme. Bruxelles, 1888—1889.

2°. Livraison. La question francque devant le congres de Charleroi; La question proposée au congrès de Charleroi et la question discutée; L'histoire et les textes d'auteurs anciens; Histoire des colonisations; Tombes franques et tombes belgo-romaines; Véritable aspect de la question; Conclusion.

3°. Livraison. Découvertes archéologiques à Coulsolre, à Bousignies et aux environs; Note sur le mémoire de M. Jennepin intitulé: principales découvertes à Cousolre, à Bousignies et aux environs; Etude sur un médaillon artistique du XVIe siècle symbolisant la chasteté dans le christianisme et l'impudicité dans le paganisme; Note additionnelle à ce travail; Les Verhulst, peintres et sculpteurs malinois et anversois 1530—1820; Note sur les principales découvertes se rattachant à l'époque paléolitique faites en Belgique et sur la présence de silex taillés dans les dépots caillouteux quaternaires d'Elouges; Egide Berthout I dit à-la-Barbe; Conférence du 13 decembre 1888 par M. l'abbé van der Gheyn sur la polychromie des édifices du culte et des caveaux funéraires au moyen âge.

Tome IIIme. 1889.

1°. Livraison. Avantpropos; Séance mensuelle du 8 Janvier 1889; Triptyque de Zierikzee; Archives de Londres; Découverte des vestiges de deux établissements belgo-romains aux environs de Mons; La Porte de Hal à Bruxelles; Séance mensuelle du 5 février 1889; Un lustre du XIIIe siècle; Une rectification d'état civil en 1701; Explication d'un emblême franc, anglo-saxon, etc.; Note sur quelques antiquités belgo-romaines; Relation de l'entrée de S. E. Mgr. le prince de Grimberghe à Grimberghe le 29 Septembre 1729; Note sur Louis Joseph, comte d'Albert, prince de Grimberghe; Séance mensuelle du 12 mars 1889; Culs de lampe trouvés à l'Hôtel-de-Ville de Bruxelles; Trois chefs d'oeuvre de l'orfèvrerie civile anversoise; Les Micault belges; Comment on fait une médaille; Visite de l'Hôtel-de-Ville et de l'Hôtel de Ravenstein; Séance mensuelle du 9 avril 1889; Une trouvaille de monnaies d'or faite à Wavre en mars 1887; Les souterrains de l'ancien palais de justice de Bruxelles; Les fonts baptismaux d'Archennes; Considérations sur des stations préhistorique du Hainaut etc.; Notice historique sur l'Hôtel et la seigneurie de Ravenstein; Nouvelle découverte d'antiquités franques au village de Moxhe; Le développement de l'architecture romane en Belgique; Visite de l'exposition héraldique de Gand; Séance mensuelle du 7 mai 1889; La première enceinte de Bruxelles; Nicolas Oudart et son jeton; Un Ajusteur des poids et balances; Les différentes phases du travail du silex à Spiennes; Visite de l'exposition d'art ancien et des monuments de la ville de Malines; Les sculpteurs bruxellois aux XVe et XVIe siècles; Séance mensuelle du 4 juin 1889; Les types de la monnaie d'or des belges; La chasse de St. Hadelin à Visé; Les restes de la 1re enceinte de Louvain; Tapisseries de Leyniers; Découverte d'antiquités à Houdeng-Goegnies; Recherches sur l'origine de deux Tertres située dans la province de Hainaut.

2°. Livraison. L'architecture romaine dans ses diverses transformations; Séances mensuelles de juillet jusqu'a décembre 1889; Tapisseries d'Antoine Leyniers; Un retable flamand en Italie; Visite de la ville de Louvain; Les architectes de St. Waudru à Mons; Curiosités héraldiques; Congrès anthropologique à Paris; Les armoiries des portraits du Musée à Bruxelles; Le

congrès archéologique en Zélande; Excursion à Louvain et à Nivelles; L'antiquité de l'homme dans la région de Mons; Notes archéologiques; Marteaux de porte; Croix de cimetière à Etterbeek; Erratta et addenda; Table des matières.

Tome IV. 1890.

1°. Livraison. Un ajusteur juré des poids et balances de l'hôtel des monnaies à Bruxelles aux XVIII siècle; Rapport sur le congrès archéologique de France tenu a Evreuse; La numismatique et l'épigraphie gauloises; Quelques renseignements sur le cimetière de Dombourg; Visite de la société de Malines et de Louvain; Restauration de la tour noire à Bruxelles; Notes bibliographiques.

2°. Livraison. Notes sur trois bustes funéraires avec inscriptions provenant de Palmyre; Armorial brabançon; Note sur les matériaux ayant servi à édifier les anciens monuments de Bruxelles et de quelques villes, villages ou châteaux du Brabant, entre Ninove et Aerschot; Une croix en pierre bleue provenant de l'ancienne église d'Etterbeek; Les tombeaux polychromés en Zélande; La chasse de Saint Hadelin conservée à l'église de Visé; Notes bibliographiques.

Annales de l'académie d'archéologie de Belgique. Anvers, 1889.

XLV. 4e serie, tome V. 1e. Livraison. Béneficiens dépendants du chapitre; Chapelle de St. Materne; XV Beguinage; Hôpital; Leproserie, Eglises de Mall, Berg et Conixheim; Quatres chapelles de Henis, Mulken, Neerrepen, Offelken, Pirange, Rixingen et Widoie; Fonctionnaires, employés, artisans et serviteurs du chapitre.

2°. Livraison. Les seigneuries du pays de Malines, Berlaer et ses seigneurs.

Bulletin de l'institut archéologique Liégeois. Liége, 1888.

Tome XXI, 1e. Livraison. Statuts constitutifs; Tableau des membres de l'Institut; Troisième lettre à monsieur S*** sur l'ancienne verrerie liégeoise; Quelques mots sur l'arrestation de l'abbé Jehin; Privilèges des anciens habitants du marquisat de Franchimont dans la ville de Liège; Notice catalogue sur les antiquités préhistoriques du Musée de Liége; Tables des matieres des XX volumes de la première serie.

b. Procuration de Susanne Reboul, veuve de François Saurin; Bibliographie.

Messager des sciences historiques ou archives des arts et de la bibliographie de Belgique. Gand, 1889.

3e. Livraison. Histoire de la Gilde souveraine et chevaliere des Escrimeurs, dite chef-confrérie de Saint Michel à Gand; Un philologue Gantois inconnu du XVIIe siècle; Notice sur le local de la Confrérie de Saint-Georges à Gand; Ph. Wielant et J. de Damhoudere; L'autobiographie de Juste Lipse; Comment on écrit l'histoire; Papiers conservés dans les combles de l'hôtel de ville de Gand; Le peintre Louis v. Blaremberghe, Autel de la chapelle à Saint Lievin de la cathédrale de Saint Bavon à Gand; Fabrication de la bière au XVIIe siècle; Monnaies de l'Insulinde; Ventes et découvertes; La Rijmkronijk van Vlaanderen et ses sources; L'évolution topographique d'une grande ville.

Bulletin de la commission de l'histoire des églises Wallonnes.

1889. Tome IV.

1e. Livraison. Jean de Labadie à Middelbourg, d'après des documents inédits; L'église Wallonne d'Utrecht; Liste des anciens et des diacres de l'église wallonne d'Utrecht; Généalogie des descendants de François de Gignoux aux Pays-Bas; Récit des souffrances d'un protestant Dieppois; Journal de Pierre Baron d'Aulnis; Condamnation de M. l'avocat C. Guyot à Metz; Requête de D. Le Bachellé, pasteur à Grave; Rapport de la commission pour l'année 1888—1889; Bibliographie.

2e. Livraison. Essai bibliographique concernant tout ce qui a paru dans les Pays-Bas au sujet des Vaudois et en leur faveur; Bayle et Jurieu; Pièces justificatives, extraits des actes du consistoire de l'église wallonne de Rotterdam 1691—1699; Documents: a. Testament de Susanne Maty, veuve de Pierre Saurin, b. Procuration de Susanne Reboul, veuve de François Saurin.

4°. Livraison. L'écrairage public à Gand; Les seigneuries du Pays de Malines; Variétés.

1890.

1°. Livraison. Le collège Saint-Norbet à Rome; Anciennes tombes et épitaphes de l'Hospice de Wennemaer; Archives Gantoises; Deux fonctionnaires de l'ancien régime; Variétés; Chronique.

2°. Les archiducs Albert et Isabelle et la relique du Saint Clou venérée à Loleilmont, documents inédits précédés d'un aperçu historique sur la même relique; Note sur le «Watermolen» de Gand; Variétés; Chronique.

Antwerpsch Archievenblad. Uitgegeven op last van het stadsbestuur door P. Génard. Antwerpen. Tome XVII. 2°. Livraison.

De verzameling der Epistolae publicae van Bochius 1586—1605; De inventaris van het sterfhuis van Gillebert van Schoonbeke; Overeenkomsttafel der oude wijkboeken.

Bulletin héraldique de France ou revue historique de la noblesse sous la direction de M. Louis de la Roque. Paris 1890.

Janvier et Février. Armorial général de France; Rôle des fiefs du grand bailliage de Caen; Les comtes de Comminges; Notes d'état civil nobiliaire du mois de Janvier. Février. Catalogue des chevaliers de Malte; Notes d'etat civil nobiliaire du mois de Février.

Mars; Notices généalogiques de la famille Lignières; Notes d'état civil nobiliaire du mois de Mars; Le comte de Barthélemy.

Avril. Bauffremont; Notes d'état civil nobiliaire du mois d'Avril.

Mai. Lettres patentes d'anoblissement, légitimation, érection de terres, relief de noblesse, naturalisation. Notes d'état civil nobiliaire du mois de Mai.

Archives héraldiques Suisses, redacteur Maurice Tripet à Neuchatel, 1890.

Janvier. Wappenscheiben von Auenstein; Armes de Lucerne et d'Uri; Armoiries de Longueville et de George de Diesbach; La famiglia Planta; Les armoiries et le drapeau de Schwytz.

Février, Mars et Avril.

Neues Wappenbuch der Stadt Chur; Le chateau et les armoiries de Signau; Sceptres suisses.

Mai et Juin. Bourgeois d'honneur de la Chaux de Fonds; Les règles du blasson; Calendrier neuchatelois pour 1890; Jurisprudence héraldique.

Juillet. Calendrier du Peintre Lauterburg; Amoiries des villes suisses.

L'Enlumineur. Journal d'enseignement et de propagation de l'art de l'enluminure, de la miniature et de la calligraphie. Paris, 1889.

N°. 7. Notre cours; Broyage; Etude sur les livres manuscrits et l'art de les orner; Nos planches; La miniature ancienne à l'exposition de 1889.

The New-York genealogical and biographical Record. New-York, 1889.

Vol. XX, N°. 3. The Loan Exhibition; Early Settlers of Ulster C°., N. Y. The Elmendorf Family; The archives of the State of New-York; Records of the reformed Dutch Church in the city of New-York; The ten Broeck family; Cornelius Henry de Lamater; Weddings at St. Mary's Whitechapel, London; Notes and Queries; Obituaries; Notices of books.

N°. 4. Judge Samuel Prentiss of Vermont; John Hathorne; The Masten family; James Riker; Obituary; Book notices.

Vol. XXI. N°. 1. Marshall S. Bidwell A memoir; The Pruyn family American Brarch; Bayard Epitaphs from all Saints Church, Southampton; John Hart, the Signer; Original records of the families of Herbert and Morgan; Tyson and Steele family records; The east in New York city; Book notices.

N°. 2. Fishkill and its ancien church; The Heerman's family; The Schuremans of New Rochelle; Brookhaven Epitaphs; Inscriptions from the Dyckman Burial Ground; The Crispell family; Kingston church records; Donations to the Library.

N°. 3. Major General John Paterson; Inscriptions in the Graveyard at Morgan Manor, South Amboy; The van Wagenen Family; The Pruyn Family; Strang; Notes and Queries; Book notices; Donations to the Library.

Personalhistorisk Tidsskrift. Kjöbenhavn, 1888—1889.

1888.

4 Binds, 1e Hefte. Bidrag til dansk Personalhistorie under Christian V og Frederik IV; Uddrag af St. Petri Kirkes Begravelsesregnskaber for Aarene 1667—1727. Familien Sundt; Rettelser og Tillaeg til Artiklen om Jörgen Carstensen og J. L. Castenschiold: Om Mursvend Hansen, Oehlenschlägers, Morbroder; Om Ingeborg Sörensdatter Friis og om Hans Olufsen Riber; Om Abraham Liebe.

1889.

2det Hefte. Om Oberst Sören Brinck; Hvis Datter var Fru Brynhilde Benkestok til Lunde og hvis Sön hendes angivelige Fader Trond Benkestok til Hananger? En genealogisk Undersögelse; Fyenske Familier i aeldre Tid; Susanna Bauditz; Et localiseret Epigram; Optegnelser af Niels Banner om nogle of hans Börns Födsel; Om Kjöbmand Henrik Hornemann; Om en Familie Krag; Om Institutbestyrer Nicolaj Qvistgaard; Dödsfald i Danmark 1888.

3det Hefte. Gaarde Mandtal udi Christiania; Uddrag af en gammel, geistlig Skifteprotokol; Om Familien Qvistgaard; Om Oberst George Heinrich von Heyn; Om Institutbestyrer Nicolaj Qvistgaard; Om Hans Olufsen Riber.

4de Hefte. Uddrag af nogle Breve fra Ingemann og hans Kone; Familien Moldenit; Indskrifter paa Ligkisteplader; Et Par Bidrag til en fuldstaendigere Stamtavle over Mur-Kaas'erne; Efterskrift til Familien Sundt; Til Familien von Klenow's Stamtavle; En Embedsbesaettelse under Kong Christian VI; Om Familien Hagerup; Om Familien Kaas; Om Familien Qvistgaard; Om en Familie Hoegh; Gaver; Tillaeg og Rettelser; Register; Samfundet Bestyrelse.

5 Binds, 1e Hefte. Overkrigssekretaer Jens Harboe og Generallieutenant Andreas Harboe; Ligpraediken over Geheimeraad og Stiftamtmand Friderich Adeler af Sören Friedlieb; Nogle Breve fra Kong Christian Frederiks norske Hof; En hidtil upaaaget Ansögning fra Kadet Peder Wessel; Lidt om Familien Mechlenburg; Om en Familie Lund; Om Familien Fursman.

2det Hefte. Et Rimbrev fra Edvard Storm; Bidrag til den danske Adels Slaegtshistorie; Efterslaet af Stiftsn relationer; Om Familierne Sommer; Om Familie-Griis; Om Konsul Isach Leth; Om Anne Jensdatter; Christen Tranes; Om en familie Kruse; Om Herredsfoged Niels Petersen Brink; Om Kontrolör Ulr. Fr. Lasson; Om Chr. Winther og hans mödrene Slaegt Borchsenius; Om Familie Hornemann; Om Henrik Horneman; Om Familien Hagerup; Commerceraad Johan Adolph Lövenstierne; Dödsfald i Norge 1889.

De oude kerkregisters in ons land.

TETERINGEN.

(*Vervolg*).

Een trouwregister, gehouden als voren, van 29 Januari 1797 tot en met 30 December 1810.

Een register, van overlijden en begraven, gehouden door den gerechtsboden te Teteringen, van 12 Februari 1705 tot en met den 6en Juni 1809.

Over 1734, 1735 en 1736 zijn geene aanteekeningen te vinden, de betrekkelijke bladen schijnen zoek geraakt te zijn.

Een register, gehouden ingevolge art. 24 der ordonnantie op het recht van successie van 4 October 1805 bij Pieter van Ginneken, in leven secretaris te Teteringen, als gequalificeerd door den raad van Teteringen, van overledenen van 1 Januari 1806 tot en met 25 December 1810.

Bij den heer pastoor alhier zijn volgens zijne opgave voorhanden:

Een doopboek van 1800 tot nà 1810.

Een trouwregister van 1769 tot nà 1810.

Een register van overledenen van 1769 tot nà 1810.

Voor zooverre mij bekend is waren vóór 1811 de grenzen van de R.-K. kerkelijke en burgerlijke gemeente Teteringen dezelfde, en kwamen overeen met de grenzen der tegenwoordige burgerlijke gemeente Teteringen, zoodat daartoe behoorden, de gehuchten of buurtschappen genaamd:

Dorp- of **Kerkeind**, **Hoolstraat** en **Moleneind**, **Heistraat**, **Meerberg**, **Teteringscheendijk**, **Terheijdenschen Hoek**, **Lovensdijk**, **Molengracht** en **Munt**- of **Zandberg**.

TEXEL.

De doopregisters van de Hervormden van den **Burg** loopen van 1701—1811, in drie banden.

Het geboorteregister der Doopsgezinden van den **Burg**, **de Waal** en het **Oudeschild** loopt van 1776—1811.

De doopregisters der R.-K. loopen van 1646—1811, in drie banden.

Het doopregister der Hervormden van den **Hoorn** loopt van 1750—1811.

Het geboorteregister der Doopsgezinden van den **Hoorn** loopt van 1764—1811.

Het doopregister der Hervormden van het **Oudeschild** loopt van 1727—1811.

Het doopregister der Hervormden te **Oostereind** loopt van 1666—1811.

Het doopregister der Hervormden van de **Koog** loopt van 1758—1811.

Het doopregister der Hervormden van de **Waal** loopt van 1704—1811.

Het algemeen huwelijksregister loopt van 1752—1811, in vier banden.

Het huwelijksregister van den **Burg** loopt van 1624 tot 1811, in twee banden.

Het huwelijksregister van **Oostereind** loopt van 1666 tot 1811.

Het huwelijksregister van **Oudeschild** loopt van 1766 tot 1811.

Het algemeen doodregister loopt van 1752—1811.

Verder de geboorte-, doop-, huwelijk- en doodregisters van 1811 tot den tegenwoordigen tijd.

NB. De dorpen: **Burg**, **Oudeschild**, **Hoorn**, **Koog**, **Waal** en **Oostereind** vormden ten allen tijde ééne burgerlijke gemeente, waaraan in 1835 werd toegevoegd de **Cocksdorp** (eerst toen gesticht na de indijking van den polder **Eijerland**). Zij maken dus te samen de gemeente Texel uit.

De Hervormden hadden eene afzonderlijke kerkelijke gemeente te **Burg** sedert pl. m. 1572, te **Koog** sedert 1632, te **Oudeschild** sedert 1650, te **Oostereind** sedert 1666.

De Doopsgezinden hebben eene afzonderlijke kerkelijke gemeente van **Burg**, **Waal** en **Oostereind** en eene van **Hoorn**.

De Hervormde kerk te **Burg** (voorheen R.-K.) is gebouwd van 1470—1481.

THOLEN.

De doopboeken van de Gereformeerde gemeente loopen van April 1644—4 Nov. 1812, in 5 deelen.

Doopboek der Roomsch Katholieke gemeente van Nov. 1795—1 Jan. 1811, in 1 deel.

Een doopregister der fransche gemeente van 9 Dec. 1693—1809, tevens trouwboek van 1693—1796, 1 deel.

De trouwboeken der Gereformeerde gemeente loopen van 22 Mei 1627—25 Dec. 1810, in 4 deelen.

Een ondertrouw en trouwregister der Roomsch Katholieke gemeente van 1797—Dec. 1810, tevens register van overlijden van 1796—1810, 1 deel.

Bij de Gereformeerde gemeente:

Doodboeken van Mei 1750—1811, in 3 deelen.

Een register van kerkerechten loopende van Mei 1767—2 April 1804.

THORN.

Ten raadhuize berust:

Registrum baptizatorum de Thorn, **Ittervoort** et **Elle** ab anno 1626, 19 Dec. ad annum 1641, 19 Maii.

Idem baptizatorum ab anno 1625, 14 Sept. ad annum 1642, 20 Julii.

Registrum baptizatorum parochiae de Thorn, **Ittervoort** et **Elle** ab anno 1625, ad annum 1749, 13 Julii.

Idem registrum matrimonio junctorum ab anno 1717, 30 Jan. ad annum 1742, 22 Jan.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1742, 4 Febr. ad annum 1749, 25 Julii.

Registrum baptizatorum parochiae de Thorn, **Itter-**

voort et **Elle** ab anno 1645, 29 Maii ad annum 1666, 3 Dec.

Registrum baptizatorum ab anno 1670, 16 Aug. ad annum 1697, 11 Jan.

Idem baptizatorum ab anno 1706, 16 Nov. ad annum 1709, 23 Aug.

Registrum baptizatorum ab anno 1696, 18 Oct. ad annum 1717, 27 Junii.

Idem defunctorum ab anno 1713, 1 Martii ad annum 1717 4 Maii.

Idem matrimonio junctorum ab anno 1710, 4 Jan. ad annum 1717, 8 Sept.

Registrum baptizatorum ab anno 1798 ad annum 1804, 23 Dec.

Op de pastorie berust:

Registrum matrimonio junctorum ab anno 1790, 7 Jan. ad annum 1797, 27 Junii.

Idem baptizatorum ab anno 1791, 28 April ad annum 1797, 12 Sept.

TIEL.

In het archief zijn aanwezig:

Trouwboeken der Gereformeerde gemeente van 1582—1795.

Trouwregisters van 1796—1811.

Doopboeken der Gereformeerde gemeente beginnende met 1626 en eindigende met 1811.

Registrum baptizatorum et conjugatorum Missionis seu pastoratus Tielensis 1673—1785.

Inchoatur registrum baptizatorum Missionis Tielensis April 1788—Aug. 1811.

Begraafregister van 1771—1807.

Register van overledenen te Tiel van 1806—1811.

Doopboek der Remonstrantsche gemeente van 1660 tot 1786.

TIENHOVEN (Zuid-Holland).

De oude kerkregisters dezer gemeente berusten in het gemeente-archief van **Ameide**.

TIENHOVEN.

Deze gemeente bezit slechts één doopboek loopende van 1740 tot 1811.

TIETJERKSTERADEEL.

Bergum. Folio doopboek van 1705—1772. Volgt: huwelijksaangiften, 1705—1772. Aan ommezijde register van lidmaten, 1705—1771.

Folio doopregister, 1772—1812.

Naamregister van huwelijksaangiften en getrouwden, 1772—1811, folio.

Eernewoude. Kerkeboek inhoudende:

Huwelijksproclamatiën en bevestigingen van 1648—1655, 1658—1738.

Gedoopten van 1647—1655, 1659—1695, 1699—1772, 4to.

Eestrum. Doopboek van 1676—1812, 4to.

Garijp. Folio doopboek van 1714—1772. Volgen: huwelijksproclamatiën en bevestigingen van 1765—1771, 1718—1765.

Gedoopten van 1635—1640, 1647—1657.

Huwelijksproclamatiën en bevestigingen van 1635—1641, 1647—1677, 1679—1716.

Gedoopten van 1657—1677, 1674—1714, in 3 deelen.

Garijp, Eernewoude en **Suameer**. Doopboek van 1772 tot 1812. 4to.

Trouwboek van 1772—1811. 4to.

Suameer. Doopboek van 1716—1771. 4to. in 2 deelen.

Hardegarijp en **Rijperkerk**. Folio kerkeboek inhoudende:

Lijst van predikanten van 1616—1772.

Lidmaten van 1658—1693, 1695—1732.

Gedoopten van 1660—1772.

Huwelijksproclamatiën van 1624—1665, 1667—1731.

Getrouwden van 1659—1694, 1731—1735.

Huwelijksproclamatiën van 1734—1772.

Aan ommezijde: Namen van gedoopten van 1734—1772.

Oenkerk, Giekerk en **Wijns**. Folio doopboek van 1772—1812.

Folio trouwboeken van 1772—1804, in 2 deelen.

Folio kerkeboek inhoudende o. a.:

Namen der leeraren van 1601—1754.

Namen der lidmaten van 1659—1705, 1729, 1755—1769, 1782.

Gedoopten van 1658—1772.

Getrouwden van 1723—1769.

Oostermeer. Folio boek inhoudende:

Register van ouderlingen van 1667—1693.

Diakenen van 1667—1711.

Lidmaten van Oostermeer en **Eestrum** van 1667—1812.

Predikanten van id. id. van 1614—1747.

Getrouwden van 1670—1771.

Gedoopten van 1640—1643.

Oostermeer en **Eestrum**. Folio doopboek van 1670—1772, idem 4to. van 1772—1811.

Huwelijksproclamatiën en bevestigingen van 1772—1811. 4to.

Oudkerk. Folio trouwboek van 1772—1802.

Oudkerk en **Roodkerk**. Folio kerkeboek waarin o. a.:

Register van gedoopten van 1652—1660, 1670—1772, in 3 deelen.

Huwelijksproclamatiën en bevestigingen van 1670 tot 1770.

Aangenomenen van 1652—1662.

Lidmaten van 1670—1716, 1746—1771.

Folio doopboek van 1772—1812.

Folio trouwboek van 1772—1802.

Rijperkerk en **Hardegarijp**. Doopboek van 1772—1812. 4to.

Trouwboek van 1772—1810. 4to.

Suawoude en **Tietjerk**. Register inhoudende:

Gedoopten van 1632—1701.

Lidmaten van 1711—1774.
Huwelijksbevestigingen van 1705—1734, 1736—1772.
Huwelijksproclamatiën en bevestigingen van 1632—1676.
Lidmaten van 1674, 1633—1639, 1600—1676, 1693. 4to.
Doopboek van 1772—1812. 4to.
Trouwboek van 1772—1811. 4to.

TILBURG.

Ter gemeente-secretarie alhier berusten de navolgende oude kerkregisters:

Folio registers van huwelijkszaken der schepenbank van Tilburg en **Goirle** van 7 Januari 1679—11 Mei 1801, in vier banden.

Daarachter register der ingezegenden door den predikant van Tilburg en **Goirle** sinds de komst der fransche troepen, van 16 November 1794—9 November 1796.

Van 9 Mei 1801—29 December 1810 (voor **Goirle** slechts tot April 1803).

Folio doodboeken bestaande uit jaarlijksche begrafenislijsten opgemaakt, voor 't land, door de schoolmeesters-kosters van 2 Januari 1723 tot 31 Dec. 1783, in vijf banden.

Folio begrafenisregister van 17 Juli 1783—31 Dec. 1803, van (1796—1800 wijksgewijze), van 1804—1810.

Registers gehouden door de pastoors van Tilburg bevattende aanteekening van:

Aan de eene zijde·
Doop van 2 Januari 1600—31 Januari 1615.
Huwelijken van 7 Januari 1600—23 Mei 1612.
Aan de andere zijde:
Dood van 14 Juli 1604—2 Nov. 1612, 29 Mei 1612 tot 15 Jan. 1615.
Aan de eene zijde:
Doop van 7 Febr. 1615 tot 31 Jan. 1625.
Aan de keerzijde:
Dood van Maart 1615 tot 9 Juni 1627 (al deze akten doorgehaald als op 't Zondagsgebed geschreven op een besunder boeckjen daertoe bij den coster gemaekt).
Van 24 Juni 1627 tot 28 Augustus 1628, 5 Maart 1629 tot 18 Maart 1633, 22 April 1615 tot 3 Maart 1629.
Huwelijken van 15 Mei 1615 tot 3 Maart 1621.
Doop van 3 Jan. 1621 tot 29 Mei 1635
(Keerzijde). Huwelijken van 23 Jan. 1621 tot 29 Januari 1633.

Doop van 2 Jan. 1634 tot 23 Dec. 1810 (sinds Juli 1797 enkel van de parochie van **Goirle**), in 10 deelen.

Doop van 10 Juli 1797 tot 27 Dec. 1810 (parochie van **'t Heike**). Hierbij gebonden begrafenisregisters van 1804 tot 1810.

Folio bruidsboeken of registers van huwelijksproclamatiën en voltrekkingen van Tilburg en **Goirle** van Katholieken en Protestanten van 25 Aug. 1671 tot 25 Mei 1801. (Sinds 29 October 1796 enkel Protestanten), in 9 banden.

Folio predikantsregisters van Tilburg en **Goirle** bevattende lidmatenlijst met aanteekening van vertrek, dood enz. dooplijst van 1633, van 2 Mei 1649 tot 12 Sept. 1734, 5 banden.

Huwelijksakten van Protestanten, Roomsch Katholieken van 23 September 1649 tot 6 September 1671, in drie banden.

Dooplijst van 14 Nov. 1734 tot 24 Nov. 1810, in 2 banden.

Overlijdensregisters van 1752 tot 1810, in 2 banden.
Doopboeken der R.-K. van 1741 tot 1750, in 2 banden.
Trouwregisters van 1746 tot 1751.

In het kerkarchief van **Goirle** zijn voorhanden:
Trouwregisters van 1633 tot 1810, incluis.
Klad-doopboeken van 1705 tot 1810.

In 't kerkarchief van **'t Heike**:
Huwelijksregisters van 1760 tot 1796 en van 6 Juli 1797 tot heden.

NIEUWE TONGE.

Op het gemeentehuis zijn aanwezig de volgende oude kerkregisters:

Een register van doop- en huwelijken van 1 November 1584 tot 12 November 1630.
Een register van gedoopten van 6 Januari 1641 tot 4 December 1672.
Een register van doop en huwelijken van 7 Januari 1673 tot 19 April 1698.
Een register van doop- en huwelijken van 11 Mei 1698 tot 29 Juni 1734.
Een register van doop en huwelijken van 25 November 1734 tot 5 Januari 1812.
Een register van huwelijken van af 1599 tot 1629.
Een register van huwelijken van 30 Januari 1733 tot 2 Mei 1803.
Een memorie van lijken, gehouden van af 6 Januari 1764 tot 29 December 1794.
Een register van dooden, van 1764 tot 21 November 1804.
Een register van lijken, begonnen in Januari 1795 tot Mei 1810.
Een trouwboek, begonnen 21 Juli 1803 tot 22 Maart 1811.
Een register van dooden begonnen 22 April 1808 tot 5 December 1811.
Register van aangenomen familienamen door Israëlieten in 1811.

OUDE TONGE.

Burgerlijke stand:
Een trouwboek van 1583 tot 1693.
Een doop- en trouwboek van 1662 tot 1811.
Een Gereformeerd trouwboek van 1720 tot 1783.

Een Gereformeerd doopboek van 1735 tot 1812.
Een Roomsch Katholiek trouwboek van 1713 tot 1723.
Een Roomsch Katholiek doopboek van 1713 tot 1733.
Een trouwboek van 1695 tot 1811.
Annotatieboeken van trouwen en begraven van 1717 tot 1761.

TONGELRE.

Registers R.-K. gemeente:
Doopboeken van 1691 tot 1810, in drie banden.
Huwelijken van 1691 tot 1810, in 3 banden.
Begraafboeken van 1719 tot 1769, 1752 tot 1769, 1770 tot 1796, 1795 tot 1810.
De jaren 1752 tot 1769 zijn ook in het eerste register ingeschreven.

TUBBERGEN.

Op de secretarie dezer gemeente zijn aanwezig:
Twee doopboeken der Roomsch Katholieke kerk te Tubbergen van af 1727 tot 1806.
Een doopboek van **Geesteren** van 1768 tot 1812.
Waarschijnlijk zijn ook nog *oude kerkregisters in het bezit van den pastoor te Tubbergen en te* **Geesteren** *(eene buurtschap der gemeente Tubbergen) en van den predikant der Hervormde kerk aldaar.*

TWISK.

Op het gemeentehuis alhier zijn aanwezig de volgende registers:
Overlijdensregister van 1726 tot 1793.
Begraafenisboek van 1727 tot 1811.
Doop- en trouwboek van 1726 tot 1811.
Trouwregister van 1792 tot 1811.

UBACH OVER WORMS.

Deze gemeente is na 1797 opgericht. Zij werd gescheiden van Ubach, liggende op den voorkant van de Worm op Pruissisch gebied. In 1888 werd de gemeente **Rimburg** afgeschaft en met Ubach over de Worm vereenigd. **Rimburg** vormde vóór 1797 eene rijksheerlijkheid, die in 1815 tusschen Pruissen en Nederland verdeeld werd. De archieven zijn verdwenen. De doop-, trouw- en sterfteregisters bevonden zich er niet, want **Rimburg** behoorde kerkelijk tot **Eggelshoven.**

UBBERGEN.

Deze gemeente bestaat uit de dorpen Ubbergen, **Beek, Ooy, Leuth** en **Kekerdom** en de buurtschappen **Erlecom** en **Persingen**. Het raadhuis staat te **Beek** en aldaar bevinden zich al de oude kerkregisters in 21 banden. Onmogelijk is het om op te geven de geloofsbelijdenis van de personen die er in vermeld staan, alles, geboorten en overlijden zijn soms in een register, door elkander geboekt.

Vóór het begin dezer eeuw waren in deze gemeente slechts 2 kerken voor Roomsch Katholieken namelijk te **Leuth** en **Kekerdom** en 3 voor Protestanten te Ubbergen, **Beek** en **Ooy**; de kinderen van Roomsch Katholieken uit de eerste 3 dorpen werden gedoopt in een der aangrenzende gemeente **Nijmegen** of **Zyflick** (Pruissen) en de huwelijken ook der Katholieken aldaar werden voltrokken door den tijdelijken predikant der Hervormden, die ook aanteekening hield van het overlijden van alle tot verschillende geloofsbelijdenis behoorende personen.

Register inhoudende geboorten, overlijden en huwelijken in het dorp **Kekerdom**, allen Roomsch Katholieken van 1703 tot 1768.
Idem in Ubbergen van af het jaar 1661 tot 1688.
Idem van Ubbergen geboorten en huwelijken van 1710 tot 1771 en van **Beek** van 1706 tot 1772.
Doopregister der Hervormden te Ubbergen van 1772 tot 1810, en huwelijken aldaar gedurende dezelfde jaren 1772 tot 1810.
Trouwboek der Protestanten te **Beek** van 1772 tot 1810.
Doopregister idem te **Beek** van 1772—1810.
Doop- en huwelijksregister der Hervormden te **Beek** van 1678 tot 1704.
Trouwboek der burgerlijke gemeente **Beek** van 1796 tot 1810.
Register van huwelijken en gedoopten in **Ooy** en **Persingen** van 1668 tot 1771.
Doopboek van **Ooy** en **Persingen** van 1772 tot 1806.
Register van huwelijksafkondigingen in **Ooy** en **Persingen** van 1772 tot 1805.
Doopregister der Roomsch Katholieken te **Beek** van 1795 tot 1810.
Doopregister van Roomsch Katholieken van **Ooy** en **Persingen** van 1805 tot 1810.
Begrafenisregister van Protestanten en Roomsch Katholieken te **Beek** van 1805 tot 1810.
Idem van **Ooy** en **Persingen** van beide gezindten van 1806 tot 1810.
Doop-, trouw- en begrafenisregister van Roomsch Katholieken uit **Werchem, Erlecom** en **Ooy** ingeschreven in de Roomsch Katholieke kerk te **Zyflick** in Pruissen van 1802 tot 1810.
Register van huwelijksaanteekeningen en overlijden van Roomsch Katholieken te **Beek** en Ubbergen van 1796 tot 1810.
Trouwboek van Roomsch Katholieken en Protestanten te **Beek** van 1796 tot 1810.
Doop- en overlijdensregister en van gesloten huwelijken in **Leuth** en **Erlecom** van 1702 tot 1764 allen der Roomsch Katholieken.
Register van geboorten, overlijden en huwelijken van Roomsch Katholieken te **Leuth** en **Erlecom** van Roomsch Katholieken van 1764 tot 1810.
Idem van Roomsch Katholieken in **Kekerdom** van 1766 tot 1880.

(*Wordt vervolgd*).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

VAN DER GOES.

(*Vervolg*).

Den 20sten April 1626 werd een kind van Adriaen van der Goes begraven. Evenals Jacob van der Goes bekleedde hij onderscheidene jaren de betrekking van ouderling der Herv. Gemeente (1). Dat hij op zijn ouden dag uit Brielle naar Delft verhuisde, zegt ons de Rekening van den in 1665 geconsenteerden 200sten penning, welke fol. 38 verso en 39 den volgenden post heeft: «Adriaen van der Goes, gewesene rentmeester van Voorne, voor sijn capitael getaxeert op 100 £; noch als erffgenaem voor een vierde part in de goederen van den Heer Willem van der Burgh, bij overschrijvinge van de stadt Delft, 17 £; ende noch als erfgenaem voor een vijfde part van Johanna van der Goes, bij overschrijvinge als vooren, 8 £, alles naer advenant den 1000en penn.; dan alsoo denselven wederom naer Delft vertrocken ende aldaer overgeschreven es . . . . memorie.»

Onder de Magistraatsresoluties van 1662 vindt men eene aanteekening, welke aldus begint: «Op huijden den 28sten Sept. 1662 sijn vergadert geweest opt stadthuijs der stede van den Briele de Heeren burgemeesteren ende regierders derselver stede ter eenre, ende d'Heer Mr. Paulus Briel, hooch-bailliu ende opperdijckgraeff der voorsz. stede ende lande van Voorne, d'Heer Jacob Overheijn, vroetschappe derselver stede, ende Mr. Franco van der Goes, van wegen d'Heer Adriaen van der Goes, gewesene rentmeester van den voorsz. lande, ende d'Heer Jacob van der Goes, Heere van Natres ende Pancras Gorsch, sijnnen vader ende oom respective etc.» De hier genoemde zoon van Adriaen van der Goes, Mr. Franco van der Goes, werd in 1649 te Brielle geadmitteerd als poorter (Res. Mag. 12 Junij 1649) en ondertrouwde als j. m. den 15den Sept. 1647 te Brielle met jonkvrouwe Antonia van Foreest, wonende te 's-Gravenhage; met att. dd. 29 Sept. naar Den Haag om te trouwen. Dit echtpaar, welks overkomst uit Den Haag te Brielle in de Kerkeraadsacta van 1 Julij 1649 vermeld staat, won: Adriaen, gedoopt 19 Sept. 1649, getuigen: juffr. Catharina van der Burch en Mr. Andries van der Goes; Jan, gedoopt 29 Januarij 1651, getuigen· juffr. Johanna van der Goes, Adriaen van der Goes en Jor. Derck van Foreest (2).

De Kerkeraadsacta van 4 Sept. 1642 vermelden onder de van Leiden met attestatie overgekomen personen niet alleen «Doctor Franco van der Goes», maar ook «Doctor Andreas van der Goes».

Den 5den Dec. 1647 nam de Brielsche vroedschap Andries van der Goes in plaats van Heijndrick Boom aan tot stadsprocureur voor den Hove van Holland; volgens de Rekening van den burgemeester-thesaurier over 1651—1652 was de jaarwedde, aan die betrekking verbonden, 6 £ Den 22sten Oct. 1654 besloot de Vroedschap den stadsprocureur bij missive te ontslaan. Als procureur voor den Hove van Holland kwam hij mij nog voor in eene vroedschapsresolutie van 9 Julij 1655. Na den 3den Nov. 1647 te Brielle ondertrouwd te zijn met Jonkvrouwe Machtelina Doublet, wonende te s-Gravenhage, ging Mr. Andries van der Goes met attestatie dd. 17 Nov. derwaarts om te trouwen. Den 18den Aug. 1667, bij den doop van eene dochter van Abraham Steijaert en Barbara van Egmont, waren getuigen Mr. Andries van der Goes, Heere van Natris etc., en vrouwe Geertruut van der Moere, zijn huisvrouw (1).

Den 30sten Maart 1670 zijn te Brielle ondertrouwd Jonkr. Jan van der Goes j. m., geboortig van Delft, «vaendrager onder den Heer Capt. van Assendelft», en juffr. Janna Akers, weduwe van Mr. Eduard Akers, wonende te Bergen-op-Zoom; met attestatie dd. 16 April 1670 om elders te trouwen.

Den 12den Nov. 1692 is te Brielle gedoopt Andries, zoon van «den heer capit. Jacob van der Goes» en vrouwe Maria Wendelina van Goens; getuigen waren vrouwe Johanna Christina Zas van den Bossche, huisvrouw van Volckert van Goens, «raedt en oudt burgemeester tot Schiedam», representeerende vrouwe Maria Dulcia Spieringh, vrouwe van Naters, en de Heer Adriaen van der Goes, Heere van Naters. De Kerkeraadsacta van 26 October 1691 noemen onder de met attestatie overgekomen personen juffr. Maria Wendelina van Goens, van Schiedam.

De Registers der 17de eeuw gewagen nog van Jan Marinusze van der Goes (2) en Adriana van der Goes (3), maar sporen van verwantschap tusschen deze personen en de vermelde vroedschappen ontdekte ik niet.

Philip Jacob van der Goes, de 3de der genoemde vroedschappen, kwam uit Den Haag te Brielle en kreeg aldaar den 2den Februarij 1772 het poorterrecht. In 1774, 1776 en 1778 werd hij verkozen tot schepen. Hij was ontvanger van de verpondingen over den lande van Voorne en werd in 1779 aangesteld tot secretaris van de Provinciale Rekenkamer van Holland. Tengevolge van die aanstelling werd hij den 15den Maart 1779 als vroedschap en regeerend schepen op verzoek ont-

(1) Zie o. a. Acta van 5 Oct. 1631, 30 Sept. 1635, 9 Oct. 1639, 8 Oct 1651 en 31 Oct. 1655.

(2) In eene akte van 12 April 1652 is sprake van Crispijn Foreest, gehuwd met Margrieta Bornstra, te Leiden.

(1) Onder de getuigen bij den doop van een ander kind van hetzelfde echtpaar, op den 28sten Januarij 1665, wordt genoemd de heer Johan Moeriaen.

(2) Den 26sten Mei 1658 zijn te Brielle ondertrouwd Jan Marinusze van der Goes j. m. en Neeltjen Isbrants (Eleonora Isebrants) weduwe van Gerrit Hansen. Met att. dd. 9 Junij naar Oostvoorne om te trouwen. Het echtpaar won: Marinus en Jacob, gedoopt 9 April 1660, getuigen Cornelis Jacobsze, Mels Jansze en Grietje Daniels.

(3) Den 14den Sept. 1642 te Brielle ondertrouwd Henricus van Rossem, wedr., en Adriana van der Goes j. d. te Meerkerk; met att. dd 2 Oct. naar Meerkerk.

slagen. Den 9den Mei 1779 is hij met eene den 7den Mei te 's-Gravenhage afgegeven attestatie te Brielle ondertrouwd met Henrietta van Kretschmar; met attestatie dd. 23 Mei naar Den Haag om te trouwen.

Over Adriaan van der Goes, in 1727 gehuwd met Cornelia Maria Taal, zie men op Tael.

Met kerkelijke attestatie kwamen van Delft te Brielle Maria Adriana van der Goes in 1741, en Elisabet van der Goes in 1744 (Kerkeraadsacta van 16 April 1741 en 11 Oct. 1744). Over Maria Adriana van der Goes, eerst gehuwd met Cornelis Taal en daarna met Mr. Adriaan Mouchon, zie men op Tael.

Den 18den Maart 1749 zijn te Brielle getrouwd Mr. Willem Adriaan van der Goes, weduwenaar, wonende te Leiden, en Johanna van Almonde, j. d., geboren en wonende te Brielle.

XVIII.

VAN DER HEUL.

In de laatste jaren der 16de eeuw behoorde tot de Brielsche regeeringspersonen Jacob Jansze van der Heule (1) en als lid der regeering werd hem herhaaldelijk iets opgedragen. In 1593 werden hij en Jan Commersze gecommitteerd naar Amsterdam om aldaar «tè handelen tot aenneminge van een nijeuwen rectoor» (2). In 1595 werd hij gecommitteerd om «te reijsen aen alle de secretarissen in den lande van Voorne ende te beclaegen de giften van de geestelicke landen, die de Heeren Staeten doer heurluider gecommitteerden hadden doen vercoopen,» en in hetzelfde jaar kreeg hij de opdracht om zich op de hoogte te gaan stellen van «de maniere van procederen, in de naest gelege steden geobserveert» (3). Eenige jaren fungeerde hij als boekhouder van de St. Catharinakerk (4); den 1sten Oct. 1597 werd hij gekozen tot weesmeester en kort daarop werden hem tijdelijk nog andere «offitien» opgedragen. Eene aanteekening van 14 Oct. 1597 luidt: «Gecommitteert bij provisie ende geduyrende den tijdt dat Frederick Cornelisze zijnen dyenst als Raedt ter admiraliteyt zall continueren tot de bedieninge vant fabryckmeesterschap, fortificatiemeesterschap ende t'penningmeesterschap van de middelen, gedestineert tot het maecken van de nyeuwe vaert, den persoon van Jacob Jansze van der Heule, mitz conditie dat, zoo wanneer Frerick Cornelisze zijnen dienst ter admiraliteyt verlaeten ende zijne residentie wederomme binnen deser stede nemen zall, den voorn. van der Heule van dezelve offitien zal desisteren.» Dat hij als fabriekmeester stierf, leert ons eene Resolutie van 9 Oct. 1600, welke aldus begint: «Gedelibereert sijnde off mits den overlijden van Jacob Jansze van der Heule geweest fabrijcqmeester deser stede etc.» De Rekening der St. Cath. kerk over 1599—1600 vermeldt aan haar hoofd Jacob Jansze van der Heule als kerkmeester, maar zij vermeldt tevens 's mans begrafenis. De laatste post van de rubriek «ontfanck van de sepulturen ende het luijden van de groote clocke» luidt: «Ontfangen van de sepulture van Jacob Jansze, bouckhouder van de kercke, die opten 8en October (1600) in de kercke begraeven es....x sc. gr.» Op een grafzerk, in de St. Cath. kerk nog aanwezig, staat te lezen dat den 6den Oct. 1600 stierf Jacob Jansze van der Heul en den 18den Aug. 1605 zijn vrouw Joosken Jans. Volgens de Rekening van de St. Cath. kerk over 1604—1605 werd Joosgen Jansdr. den 21sten Aug. begraven. Vreemd is het, dat in de Thesaurie-Rekening over 1607—1608 fol. 26 verso, onder de uitbetaalde renten, nog voorkomt de post: «d'weduwe van Jacob Jansze van der Heul, die opgebracht heeft 120 £ etc.» Dezelfde Rekening heeft fol. 39 dezen post: «Betaelt Jan Jacobsze van der Heule van wegen synnen broeder Salomon Jacobsze 123 ponden.... over de afflossinge van een jaerl. losrente van 10 £.... bij Jacob Jansze haren vader za: in de capitaele leeninge opgebracht etc.»

Jacob Jansze van der Heule kreeg meer kinderen dan de twee, die daar zijn genoemd. Ik vond er vijf, misschien zes. 1°. Jan, 2°. Salomon, 3°. David, 4°. Elisabeth, 5°. Judith, 6°. Neeltge (?).

1°. Jan Jacobsze van der Heul werd den 12den Januarij 1606 op zijn verzoek ontslagen van het «stedebodeampt», maar den 8sten Sept. 1612 werd hij weer aangenomen «tot bode mits conditie dat hij tselve niet meer en sal mogen resingneren». Niet alleen als bode, maar ook als procureur was hij werkzaam (1). Wegens «onbehoorlijckheden», door hem in zijne betrekking gepleegd, werd den 1sten April 1622 door de Schepenen besloten Jan Jacobsze te suspendeeren voor 6 maanden zoowel «van sijn boodeampt als procureurampt», maar reeds den 11den April kwam men op dat besluit terug en werd de man «in genade» aangenomen. Ruim een jaar daarna stierf hij. Den 28sten Junij 1623 werd hij begraven. Zijne weduwe en kinderen abandonneerden den nagelaten boedel ten behoeve van de crediteuren (2). Den 5den Nov. 1605 trouwde hij als j. m. met Pietertgen Pieters j. d. van Spijkenisse. Het echtpaar won Willempjen, gedoopt 11 Julij 1621, getuigen: Joris Edmeston en Maritje van der Meulen. Blijkens eene akte van 27 Julij 1627 was Pietertje Pietersdr., wed. van Jan Jacobsze van der Heul, toen 42 jaar oud (3).

(1) Zie o. a. Ress. 15 Julij 1595, 6 April 1596.
(2) Res. 16 Februarij 1593.
(3) Ress. 21 Januarij, 28 Oct. 1595, 30 Januarij 1596.
(4) Res. 12 Nov. 1594.

(1) Ress. 13 Dec. 1603, 26 Oct. 1607, 3 Januarij 1609, 29 Oct. 1617, 27 April 1619, 25 Februarij 1623. In eene akte van 2 Junij 1606 wordt hij „geswooren roedrager" genoemd.
(2) Res. 8 Julij 1623.
(3) De akte bevat een getuigenis van haar, afgelegd ter requisitie van Lenaert Willemsze Potael „oudt-capiteijn deser stede" (Den Briel).

In 1631 werd een huis gekocht door de kinderen van Jan Jacobsze van der Heule (1). Één dier kinderen, Willemtge Jans van der Heul j. d., is den 18den Februarij 1641 getrouwd met Pieter Dirksze Das j. m., van welk echtpaar de volgende kinderen geboekt staan: Pietertjen, gedoopt 22 April 1648, getuige Lijsbeth van der Heul; Cornelis, gedoopt 10 Julij 1650, getuige Pietertje Dircx; Jacob, gedoopt 7 April 1652, getuigen: Daniel le Sueur en Neeltjen Jans van der Heul; Ammerensie, gedoopt 18 Februarij 1654, getuige Machtelt Pieters; Jacob, gedoopt 25 April 1657, getuige: Anna van der Heul; Pieter, gedoopt 19 Januarij 1661, getuige: Geertruda Corssen. In een akte van 8 Oct. 1649 is sprake van Pieter Dircxze Das timmerman (2). Daar onder de vermelde doopgetuigen voorkomt Neeltje Jans van der Heul, mogen wij aannemen dat een dochter van Jan Jacobsze van der Heul geweest is Neeltje van der Heul, die gehuwd was met Cornelis Jansze en haren man schonk: Ariaentje, gedoopt 23 Nov. 1654, getuigen Willem Cornelisze en Yda Davids van der Heul; Soetie, gedoopt 1 April 1659, getuige: Geertruda van Limburgh. Annetje Jans van der Heul zal mede eene dochter van Jan Jacobsze geweest zijn. Deze Annetje trouwde als j. d. den 9den Februarij 1638 met Court Lambrechtsze, korporaal, en als weduwe van Court (3) den 26sten Januarij 1653 met Juriaen Michielsze soldaat. In 1660 voer die man naar O. Indië en schreef mr. Abraham Braem, chirurgijn, aan zijn «behoude oom» (behuwdoom) Jan Randack te Middelburg op verzoek van Annetje van der Heul, «aengehoude moeder» van Gillis Juriaensze j. m., een brief om genoemden Gillis naar O. I. te helpen expediëeren (4) De Kerkeraadsacta van 24 Januarij 1675 noemen Annetje van der Heul, met attestatie gekomen van Delft. Of hier Annetje Jans van der Heul (5) bedoeld is, kan ik niet zeggen. Blijkens Ress. 1 Mei 1632 en 11 Junij 1633 werden bij Pietertge van der Heul door de Brielsche Regeering een paar kinderen besteed. Misschien was deze Pietertje mede een dochter van Jan Jacobsze van der Heul.

2°. Salomon Jacobsze van der Heule is den 25sten Julij 1600 als j. m. te Brielle ondertrouwd met Annetghe Gerrits j. d. van Delft; met attestatie naar Delft om te trouwen. De Kerkeraadsacta van 2 Julij 1626 vermelden «Salomon Jacobsze van der Heule ende Maritje Wolphertsdochter sijne huijsvr.» met attestatie gekomen van Delft (1). Twee aanteekeningen van 1623 (Bodtboeck begonnen 1616, blz. 166 verso en 169 verso) noemen Salomon van der Heul «coopman» te Delft. Eene akte van borgtocht dd. 31 Maart 1626 begint aldus: «Compareerde... Salomon Jacobsze van der Heul poorter deser stede (Brielle), dewelcke in conformite van den appoinctemente van de Ed. Heeren gedelegueerde rechters ter judicature van tcollegie der Admiraliteijt tot Rotterdam, in date den 27 Martij lestleden (naerdat de geannoteerde ende geinventariseerde goederen van David van der Heul, sijnen broeder, volghens denzelven appoinctemente behoorlijck bij luijden, hen des verstaende, ten overstaen van twee schepenen waeren gepriseert) hem selven verclaerde te constitueren tot borge etc.» Dat hij na zijne terugkomst uit Delft te Brielle aldaar als procureur werkzaam was, doch slechts voor een korten tijd, zegt ons eene Resolutie van 25 Nov. 1626, luidende: «Opt versouck van de weduwe van Salomon van der Heul, door haeren broeder gedaen, dat deselve mocht werden gedechargeert ende ontslaegen van de curatele van verscheijden desolate boelen, haeren man sa: in sijn leven opgedraegen etc.» Daar de Rekening der St. Cath. kerk, loopende van 1 Nov. 1625—31 Oct. 1626, van zijne begrafenis zwijgt, moet Salomon in de maand November gestorven zijn.

3°. David Jacobsze van der Heul was een contraremonstrantsch ijveraar en werd dientengevolge in 1618 lid van de vroedschap, zie onder n°. 17. Blijkens eene akte van 25 Aug. 1634 was hij toen 54 jaar oud. Daar hij chirurgijn was (2), vindt men in de registers «mr.» vóór zijn' naam. In 1611 werd hij aangenomen tot «stadtschirurgijn» en hij deed den 2den Mei als zoodanig den eed «in conformite vant boeck van Jan Mathijsze.» Den 23sten Aug. 1612 nam de Vroedschap een besluit betreffende zijn tractement, dat aldus is genotuleerd: «Is mr. David Jacobsze stadtschirurgijn in plaetse van 7 toegevoucht 14 £ gr. vlaems tsjaers, te verdeelen over de stadt ende Godtshuijsen, midts dat hij geene medicamenten ofte salven sal brengen tot laste van de stadt, ofte dat hij oock yet sal genieten van den armen, die hij buijten de huysen sal bedienen.» Later werd zijn tractement verhoogd. Res. Vroedschap van 23 Aug. 1619: «Opt versouck van mr. David, statschierurgin, omme in consideratie van redenen, bij hem verthoont, zijn tractement hem verhoocht te werden naer de redelickheijt van zijnnen arbeijt, moeijten, costen, stanck (!) ende anders: es verstaen ende geresolveert, dat men hem sal thoevoegen in plaets van 14 £ gr. 26 £ t'sjaers, te weeten, vant weeshuijs 6 £ gr., van de stadt 4 £ gr.,

(1) Bodtboeck, begonnen 1624, blz. 156.

(2) In een akte van 5 Januarij 1626 leest men van Dirck Cornelisze Das timmerman, gekozen tot adelborst.

(3) Dat Court in 1642 nog leefde, blijkt uit de Acta van 2 Jan. 1642, vermeldende dat op belijdenis werd aangenomen Annetge Jans van der Heul, huisvrouw van Court Lambrechtsze.

(4) Deze bijzonderheden zijn vermeld in een akte van 10 Aug 1668.

(5) Annetje van der Heul komt voor als getuige den 6den Mei 1657 en den 22sten April 1659 bij den doop van kinderen van Michiel Michielsze, en 9 Februarij 1670 bij den doop van een kind van Jan Mooijweer.

(1) De Thesaurie-Rekening over 1617—1618 heeft fol. 30 dezen post: „Betaelt Saelmon Jacobsze van der Heul van wegen zijnnen schoonvader Wolphert Jacobs van den Berch etc."

(2) Res. van 6 Februarij 1610.

van t'Gasthuijs 4 £ gr., t'mannenhuijs 8 £ gr., t'vrouwenhuijs 2 £ gr. ende den H. Geest te Maerlant 2 £ gr., met die conditie dat hij niemant sal cuijreren dan bij consent van den burgemeester, ten waere het eerste verbant, t'welcke sal staen tot discretie van den voorsz. sierurgijn; sal oock niemant vant lant cureren, ten zij hij daervan betaelt wert, off bij de perticulieren off van weegen t'lant.» Uit eene Res. van 31 Oct. 1615 blijkt dat hij 3 jaar «captein» was, en uit Ress. van 15 Februarij en 18 Mei 1621 dat hij ontvanger was van den 1000sten penning. In hetzelfde jaar, waarin hem die laatste post werd opgedragen, werd hij in plaats van Jan Craen gekozen tot raad in de Admiraliteit te Rotterdam en moest hij dus aftreden als stadschirurgijn (1). Als raad in de Admiraliteit den 1sten Oct. 1624 aan de beurt van aftreding zijnde (2), verzocht hij aan de Vroedschap den 1sten Julij van dat jaar gecontinuëerd te worden in die betrekking, maar de verlangde continuatie was in strijd met hetgeen vroeger bepaald was en de HH. besloten Van der Heul «van sijnen dienst te bedancken», waarop deze vroeg, «dat men hem wederomme soude gelieven te beneficieren mette diensten, ten tijde van sijn vertreck ter admiraliteyt aen een ander gegeven.» Dat verzoek werd aangehouden en den 26sten Nov. 1624, toen mr. Johan Schim overleden was, werd aan David van der Heul weer het «statsmeesterschap» door de Magistraten geaccordeerd. Daarop volgde, dat hij den 4^{den} Mei 1625 na den dood van Jan Jansze Taerling verkozen werd tot burgemeester en dat in zijne plaats den 22sten Mei 1625 tot stadschirurgijn werd aangesteld mr. Simon Gijsbrechtsze. Op de lijst der schepenen komt de naam van D. van der Heul 4 maal voor. Den 1sten Nov. 1626 werd er besloten dat er in plaats van David van der Heul een andere vroedschap zou worden gekozen, en de reden, waarom Van der Heul zijn ontslag kreeg, was droevig. Als raad ter Admiraliteit op de Maas had hij zich met andere raden aan trouwelooze handelingen schuldig gemaakt en het gevolg was dat hij door een deurwaarder gedagvaard werd om te compareeren voor den Hoogen Raad, zijne goederen onder sequestratie gesteld werden, en hij op de voorpoort in Den Haag gevangen gehouden werd. Men leest daarvan onder de Resoluties het volgende: Res. Mag. van 7 Maart 1626: «Is Willem Danielsze Dunesteijn stadtsbode gestelt tot bewaeringe van de geannoteerde goederen, door last van de Ho: Overicheyt, van David van der Heul, die fugitijff is, voor desen geweest sijnde raedt int collegie ter admiraliteijt tot Rotterdam. Is gesien de commissie van den deurwaerder van den Ho. Rade, gegeven bij de gedelegeerde rechteren, van wegen de Staeten Generael ter judicature van de mesusen, gepleecht bij de Raden ter Admiraliteijt tot Rotterdam, gecommitteert, ende is denselven deurwaerder geaccordeert de clocke omme den persoon van mr. David van der Heul inne te daegen ende verdachvaerden, om sijnne saecke tegens den 23 Martij eerstcoemende in den Haege te coemen verantwoorden.» Res. Vroedsch. van 4 Mei 1626: «Opt versouck van Salomon van der Heule (1) omme te mogen hebben brijeven van voorschrijvens in faveur van sijnen broeder David van der Heule, in den Haege op de voorpoort gevangen, is geresolveert door de gedeputeerdens, van stadts wegen eerstdaechs reijsende in den Haege, op de fouten ende misusen, bij den voorsz. van der Heul gepleecht, te inquireren, ende alsdan naer gelegentheyt van saecken behoudens eer ende eet int faveur van den voorn. van der Heul aen de Staten Generael ende gedelegeerde rechteren van stadts wegen alle mogelijcke devoir te doen.» De uitslag van de ingestelde inquisitie is niet medegedeeld. Sprongen de Edel Achtbare Heeren voor hunnen voormaligen ambtgenoot in de bres, dan werden hunne pogingen niet met den gewenschten uitslag bekroond. In 't MS. van Jan Kluit staat opgeteekend: «Mr. David van der Heul wierd nevens vier andere Raaden benevens de Fiscaal bij sententie van den 27 Dec. 1626 infaam verklaart, sommige gebannen, andere in swaare geldboetens, met den andere tot een somma van ƒ 174906, gecondemneert en mr. David wierd als vroedschap afgezet; vide Aitsema 1^{e} deel (fol.) pag. 530.» In 1629 was David van der Heul te Brielle terug en den 13^{den} Aug. van dat jaar ontbood hem de Vroedschap ten Raadhuize en eischte toen van hem «acte van de Ho: Mo. Heeren Staten Generael» waarbij dezen hem vergunden «sijn domicilium te mogen houden binnen deser stede» (Brielle). De man verklaarde «geen schriftelijcke acte van prolongatie van de Staten te hebben, maer dat sijnne laeste acte gesien ende gevisiteert was bij de heeren burgemeesteren Gellinchuijsen ende van der Mast in der tijt, dat de Heeren Staeten Generael naederhant op sijn iteratijff versouck hem mondelingh hadden toegestaen alhijer sijnne woonplaets te mogen houden». Aan Van der Heul werd daarop geordonneerd binnen 8 dagen «alsnoch te exhiberen acte van sijn admissie»; bleef hij in gebreke, dan zou «op sijnne saecken naer behooren gelet werden.» Dat de akte van admissie overgeleverd werd, staat niet gemeld, maar zegt ons de omstandigheid dat hij te Brielle bleef wonen.

(*Wordt vervolgd*).

(1) Ress. van 11 Julij en 4 Oct. 1621.

(2) Onder de Ress. van 19 Aug. 1623 vindt men: „Missive aen mr. David van der Heul te schrijven omme twee jongens van Annetge Bastiaensdr. te bestellen op de eerste gelegene vaert tsij naer Oostofte West-Indijen ofte op eenige andere vaert, gemerct de moeder mette zelve (overmidts haere groote stouticheyt) geenen raet en weet.”

(1) Dat deze broeder borg voor David van der Heul bleef, blijkt uit het hier boven medegedeelde begin van een akte van borgtocht dd. 31 Maart 1626.

Oudst bekende Schepenen van Doetinchem.

Verzameld uit de Schepen-acten beginnende in 1437, door A. J. C. Kremer.

(*Vervolg en slot*).

1709. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Daniel van Dam, Hendrick Ketjen, Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Gerhardt Worm.

1710. Uit acten blijken schepenen:
Gerhardt Worm, Daniel van Dam, Johan Planthen, Johan Rensen, Rutger ten Bergevoort, Hendrik Ketjen, Frans Johan van Heekeren heer tot Enghuysen.

1711. Uit acten blijken schepenen:
Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Gerhard Worm, Daniel van Dam, Johan Rensen, de Heer van Enghuisen.

1712. Uit acten blijken schepenen:
Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Dr. Gerhardt Worm, Daniel van Dam, Johan Rensen, de Heer van Enghüisen.

1713. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Johan Planten, de Heer van Enghuisen, Gerhard Worm, Daniel van Dam, Rutger ten Bergevoort.

1714. Uit acten blijken schepenen:
Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Johan Rensen, Gerhard Worm, de Heer van Enghuisen, Daniel van Dam.

1715. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Worm, Rutger ten Bergevoort, Daniel van Dam, Johan Planten.

1716. Uit acten blijken schepenen:
Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Johan Rensen, de Heer van Enghuisen (Frans Johan van Heeckeren), Gerhard Worm, Daniel van Dam.

1717. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Worm, Daniel van Dam, Rutger ten Bergevoort, Johan Planten, Johan Rensen, de Heer van Enghuisen.

1718. Uit acten blijken schepenen:
Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Johan Rensen, de Heer van Enghuysen, Gerhard Worm, Daniel van Dam.

1719. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Johan Planten, Gerhard Worm, Daniel van Dam, Rutger ten Bergevoort, Frans Jan van Heekeren heer tot Enghuisen.

1720. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Johan Planten, de Heer van Enghuisen, Gerhard Worm, Rutger ten Bergevoort, Evert Jan van Dam.

1721. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Johan Planten, de Heer van Enghuisen, Gerhard Worm, Evert Jan van Dam.

1722. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Johan Planten, de Heer van Enghuisen, Rutger ten Bergevoort, Gerhard Worm, Evert Jan van Dam.

1723. Uit acten blijken schepenen:
Johan Planten, Rutger ten Bergevoort, Evert Jan van Dam, Willem Wentholt, de Heer van Enghuisen, Johan Rensen.

1724. Uit acten blijken schepenen:
Rutger ten Bergervoort, Willem Wentholt, Johan Rensen, Jan Planten, de Heer van Enghuisen.

1725. Uit acten blijken schepenen:
Jan Planten, Willem Wentholt, Rutger ten Bergevoort, Evert Jan van Dam, Johan Rensen, de Heer van Enghuisen.

1726. Uit acten blijken schepenen:
Jan Planten, Willem Wentholt, Rutger ten Bergevoort, Johan Rensen, Evert Jan van Dam, de Heer van Enghuisen.

1727. Uit acten blijken schepenen:
Johan Rensen, Rutger ten Bergevoort, de Heer van Enghuisen, Gerhard Josias Olmius, Evert Jan van Dam, Willem Wentholt.

1728. Uit acten blijken schepenen:
Rutger ten Bergevoort, Evert Jan van Dam, Willem Wentholt, de Heer van Enghuisen, Gerhard Josias Olmius, Adriaen Verheull.

1729. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Josias Olmius, Adriaen Verheull, de Heer van Enghuisen (Frans Jan van Heekeren), Evert Jan van Dam, Rutger ten Bergevoort, Willem Wentholt.

1730. Uit acten blijken schepenen:
Rutger ten Bergevoort, Adriaen Verheull, Willem Wentholt, Evert Jan van Dam, de Heer van Enghuisen, Gerhard Josias Olmius.

1731. Uit acten blijken schepenen:
Evert Jan van Dam, Adriaen Verheull, Gerhard Josias Olmius, Rutger van Bergevoort, Willem Wentholt, de Heer van Enghuisen.

1732. Uit acten blijken schepenen:
Rutger ten Bergevoort, Adriaen Verheull, Frans Jan van Heekeren heer tot Enghuisen, Gerhard Josias Olmius, Evert Jan van Dam, Willem Wentholt.

1733. Uit acten blijken schepenen:
Evert Jan van Dam, Adriaen Verheull, Rutger ten Bergevoort, Willem Wentholt, Gerhard Josias Olmius, Florentius de Bruin, Derck Jan Cremer, de Heer van Enghuisen.

1734. Uit acten blijken schepenen:
Adriaen Verheull, Florentius de Bruin, Willem Wentholt, Gerhard Josias Olmius, Derck Jan Cremer, Frans Jan van Heekeren heer tot Enghuysen, Jan Evert van Dam.

1735. Uit acten blijken schepenen:
Adriaen Verheul, Florentius de Bruyn, Frans Jan van Heekeren heer tot Enghuysen, Gerhard Josias Olmius, Wilhem Wentholt, Derck Jan Cremer, Evert Jan van Dam.

1736. Uit acten blijken schepenen:
Wilhem Wentholt, Florentius de Bruyn, Adriaen Verheul, Derck Jan Cremer, Gerhard Josias Olmius, Jan van Dam, F. J. van Heekeren heer tot Enghuysen.

1737. Uit acten blijken schepenen:
Adriaen Verhuel, Wilhem Wentholt, F. de Bruyn, G. J. Olmius.

1738. Uit acten blijken schepenen.
G. J. Olmius, E. J. van Dam, Ad. Verhuell, Wilhem Wentholt, F. de Bruyn, D. J. Cremer, de Heer van Enghuysen.

1739. Uit acten blijken schepenen:
G. J. Olmius, W. Wentholt, F. de Bruyn, Ad: Verhuell, E. J. van Dam, de Heer van Enghuysen.

1740. Uit acten blijken schepenen:
G. J. Olmius, E. J. van Dam, Adriaen Verhuell, D. J. Cremer, F. de Bruyn, Wilhem Wentholt.

1741. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Josias Olmius, Willem Wentholt, F. de Bruyn, Derck Jan Cremer, Adriaen Verhuell.

1742. Uit acten blijken schepenen:
Ad: Verhuel, D. J. Cremer, Gerh. Jos. Olmius, W. Wentholt, F. de Bruyn, de Heer van Enghuijsen.

1743. Uit acten blijken schepenen:
F. J. baron van Heekeren, Adriaen Verhuell, D. J. Cremer, W. Wentholt, F. de Bruyn, Gerh. Josias Olmius, F. J. baron van Heekeren.

1744. Uit acten blijken schepenen:
Gerhard Josias Olmius, Derk J. Cremer, F. de Bruyn, de Heer van Enghuysen, Adriaen Verhuel.

1745. Uit acten blijken schepenen:
Ad: Verhuel, F. de Bruyn, D. Jan Cremer, F. de Bruyn, D. J. Cremer, Willem Wentholt, Bart Planten.

1746. Uit acten blijken schepenen:
Ad: Verhuel, D. J. Cremer, F. de Bruyn, Willem Wentholt, Bart Planten.

1747. Uit acten blijken schepenen:
F. de Bruyn, Ad. Verhuell, Bart Planten, Jan Cremer, de Heer van Enghuysen, Claud. Antho. Hend. La Lane de Duthay.

1748. Uit acten blijken schepenen:
Adr. Verhuell, Claud. Anth. Hend. Lalane de Duthay, Bart Planten, F. de Bruyn, Jan Cremer.

1749. Uit acten blijken schepenen:
Bart Planten, Jan Cremer, Adr: Verhuell, C. A. H. LaLane de Duthay, F. de Bruyn, Z. H. C. Kompff, Q. M. Verhuell, Franco de Bruyn.

1750. Uit acten blijken schepenen:
Franco de Bruyn, C. A. H. La Lane de Duthay, L. A. C. Kompff, Jan Cremer, Q. M. Verhuell, W. H. van Rouwenoort.

1751. Uit acten blijken schepenen:
Frans de Bruijn, Q. M. Verhuell, C. A. H. La Lane de Duthay, Z. H. C. Kompff, Jan Cremer.

1752. Uit acten blijken schepenen:
Fr(anco) de Bruyn, Jan Cremer, Z. A. C. Kompff, Q. M. Verhuell, C. A. H. La Lane de Duthay.

1753. Uit acten blijken schepenen:
C. A. H. La Lane de Duthay, Q. M. Verhuell, Z. A. C. Kompff, Jan Cremer, F. de Bruyn, van Rouwenoort.

1754. Uit acten blijken schepenen·
Fr. de Bruyn, Z. A. C. Kompff. Q. M. Verhuell, Jan Cremer, de Heer van den Ulenpas, C. A. H. La Lane de Duthay.

1755. Uit acten blijken schepenen:
Jan Cremer, Z. A. C. Kompff, Ç. A. H. La Lane de Duthay, Fr. de Bruyn, Q. M. VerHuell, van Rouwenoort.

1756. Uit acten blijken schepenen:
C. A. H. La Lane de Duthay, Q. M. VerHuell, van Rouwenoort, L. A. C. Kompff, Jan Cremer, Fr. de Bruyn.

1757. Uit acten blijken schepenen:
Fr. de Bruyn, Q. M. Ver Huell, Jan Cremer, Z. A. C. Kompff.

1758. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Z. A. C. Kompff, Fr. de Bruyn, Q. M. VerHuell, C. A. H. La Lane de Duthay, Rouwenoort.

1759. Uit acten blijken schepenen:
Fr. de Bruyn, Johan Cremer, Q. M. VerHuell, Z. A. C. Kompff.

1760. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. VerHuell, Fr. de Bruyn, C. A. H. de La Lane de Duthay.

1761. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, J. Olmius, Fr. de Bruyn, Q. M. VerHuell, C. A. M. de Lalane de Duthay.

1762. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, J. Olmius, Q. M. Verhuell, F. de Bruyn.

1763. Uit acten blijken schepenen:
F. de Bruyn, Q. M. VerHuell, Johan Cremer, J. Olmius, van Rouenoort.

1764. Uit acten blijken schepenen:
F. de Bruyn, J. Olmius, Q. M. Verhuell, Johan Cremer.

1765. Uit acten blijken schepenen:
C. A. H. La Lane de Thay, Jos. Olmius, Fr. de Bruijn, Q. M. Ver Huell, Johan Cremer, Johan Olmius.

1766. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. VerHuell, Fr. de Bruyn, B. VerHuell, C. A. H. de La Lane de Du Thay.

1767. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. VerHuell, Fr. de Bruyn, C. A. H. de la Lane de du Thay.

1768. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Fr. de Bruijn, Q. M. Verhuell, Josias Olmius, C. A. H. de la Lane de du Thay.

1769. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. Verhüell, Fr. de Bruyn.

1770. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Fr. de Bruyn, Q. M. Verhuell, C. A. H. de la Lane de du Thay.

1771. Uit acten blijken schepenen:
C. A. H. de la Lane de du Thay, Q. M. Verhuell, Johan Cremer, Fr. de Bruyn.

1772. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. Verhuell, Fr. de Bruyn, Josias Olmius.

1773. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. Verhuell, Fr. de Bruyn, Josias Olmius.

1774. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Fr. de Bruyn, Q. M. Verhuell.

1775. Uit acten blijken schepenen:
Fr. de Bruijn, Q. M. Verhuell, Joh. Cremer.

1776. Uit acten blijken schepenen:
Fr. de Bruyn, Q. M. Verhuell, Joh. Cremer, C. A. H. de la Lane de du Thay.

1777. Uit acten blijken schepenen:
Fr. de Bruijn, Q. M. Verhuell, Josias Olmius, Johan Cremer.

1778. Uit acten blijken schepenen:
Fr. de Bruijn, Johan Cremer, Q. M. Verhuell, G. J. Olmius, E. J. van Dam, Adriaen Verhuell.

1779. Uit acten blijken schepenen:
Joh. Cremer, Q. M. Verhuell, F. de Bruyn, Josias Olmius.

1780. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. Ver Huell, F. de Bruyn.

1781. Uit acten blijken schepenen:
F. de Bruijn, Q. M. Ver Huell, Johan Cremer.

1782. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. Ver Huell, F. de Bruyn, C. A. H. de Lalane de du Thay.

1783. Uit acten blijken schepenen:
Johan Cremer, Q. M. VerHuell, F. de Bruyn, C. A. H. de Lalane de Du Thay, Hendrik van de Werth.

1784. Uit acten blijken schepenen:
F. de Bruyn, Hend: van de Werth, Q. M. Ver Huell, C. A. H. de Lalande de Du Thay, I. A. van Heeckeren.

1785. Uit acten blijken schepenen:
C. J. Cremer, F. de Bruyn, Hendr. van de Werth, Q. M. VerHuell.

1786. Uit acten blijken schepenen:
Q. M. VerHuell, C. J. Cremer, F. de Bruyn, Hend. van de Werth.

1787. Uit acten blijken schepenen·
C. J. Cremer, H. van de Werth, F. de Bruyn, E. A. VerHuell.

1788. Idem: F. de Bruyn, H. van de Werth, C. J. Cremer.

1789. Idem: C. J. Cremer, F. de Bruyn, H. van de Werth, I. A. N. Bögel, I. A. van Heeckeren.

1790. Idem: F. de Bruyn, C. J. Cremer, A. H. van Diest, J. A. N. Bögel, Hend. van de Werth, J. Ver Huell.

1791. Idem: A. H. van Diest, J. Ver Huell, C. J. Cremer, H. Planten.

1792. Idem: H. Planten, J. Ver Huell, C. J. Cremer, J. A. N. Bögel, E. F. van Heeckeren.

1793. Idem: C. J. Cremer, Joost Ver Huell, H. Planten, A. H. van Diest.

1794. Idem: C. J. Cremer, H. Planten.

1795. Uit de eenige schepenacte van dat jaar (13 April) blijken schepenen E. J. Planten en F. J. van der Horst.

De volgende acte, van 30 Mei 1795, werd verleden voor de representanten H. Coops Wz. en A. Bornaeus, president.

De namen der schepenen zijn letterlijk uit de schepenlijsten en zooals ze aan het hoofd der acten staan overgeschreven.

Onregelmatige en onjuiste spelling wijte men alzoo niet aan den overschrijver, maar aan de secretarissen, die, blijkbaar op het gehoor af, de namen schreven en zich zoo weinig om nauwkeurige spelling van deze bekommerden, dat dezelfde naam in dezelfde acte soms op verschillende wijzen gespeld voorkomt (1).

Over Doetinchem vindt men belangrijke artikels in het *Geogr. Woordenboek* van VAN DER AA. Er bestaat een beschrijving van Doetinchem door Mr. Greeven (Nov. 1890, bladz. 229) waarin melding wordt gemaakt van eene Kronyke van Doetinchem door den koster aldaar M. van Duisborgh, welke als HS. in 1829 in het bezit was van den heer Merrebach.

Het archief der stad D. is vroeger zeer verwaarloosd, zoo heeft men b.v. geen stedebrief. Het oppidum Doetinchem heeft waarschijnlijk gemeentelijke vrijheid verkregen in 1236 of 1237.

Het oudste stuk in het oud-archief van Doetinchem is een ambtsbrief, gegeven op O. Vr. Dag Annunciationis 1379, bevattende het besluit tot aanstelling van twee «knapen» tot rentmeesters der stad.

In dat stuk worden geene namen genoemd.

Ik vond in de signaten van Zutphen eene verklaring van burgemeester, schepenen en raad der stad Doetinchem dat zij door hunnen «geswoeren rodedraeger» «mit recht hebben doen baden: Garit Huetinck, Willem ten Holt, Steven Velinck, Andries Hueginck ind Bernt die Gryse» hunne mede raadsgezellen «om toe seggen wat oen wittich ind kondich is ind wat sie gesien ind gelesen hebben van den privilegien, vrieheiden ind rechten der stadt Doetinchem van de greven ind Hartogen van Gelre ind greven van Zutphen verleniget ind gegeven sinnen ind waer die zegell ind brieven daer van spreekende gebleven sinnen, enz.

De gedaagden verklaarden zich onschuldig aan het verlies. Zij hebben «in der tith voir den ongeluck van den brande dat Doetinchem verbrandde om der stadt orber ind profit toe vorderen als dat zedelick ind gewoentlick is (hebben sie) mede de stadt kijsten, schrijens ind doess doirzocht ind vuitert ind aldae gefonden, guede volsegelde ongeschonde siegel enz.» — Bijzonder een brief van graaf Otto «met hangende sigel in 't latijn» waarbij aan Doetinchem dezelfde rechten werden toegekend als Zutphen bezat, behalve betreffende het «officium schulteti et tol te Lobith. — Deze verklaring komt in gen. signaten voor op Donderdag octavia van unser lieve frauwen.

Assumtionis. 1566.

In den inventaris van het oud arch. Doetinchem door P. NIJHOFF vindt men betreffende dien brand:

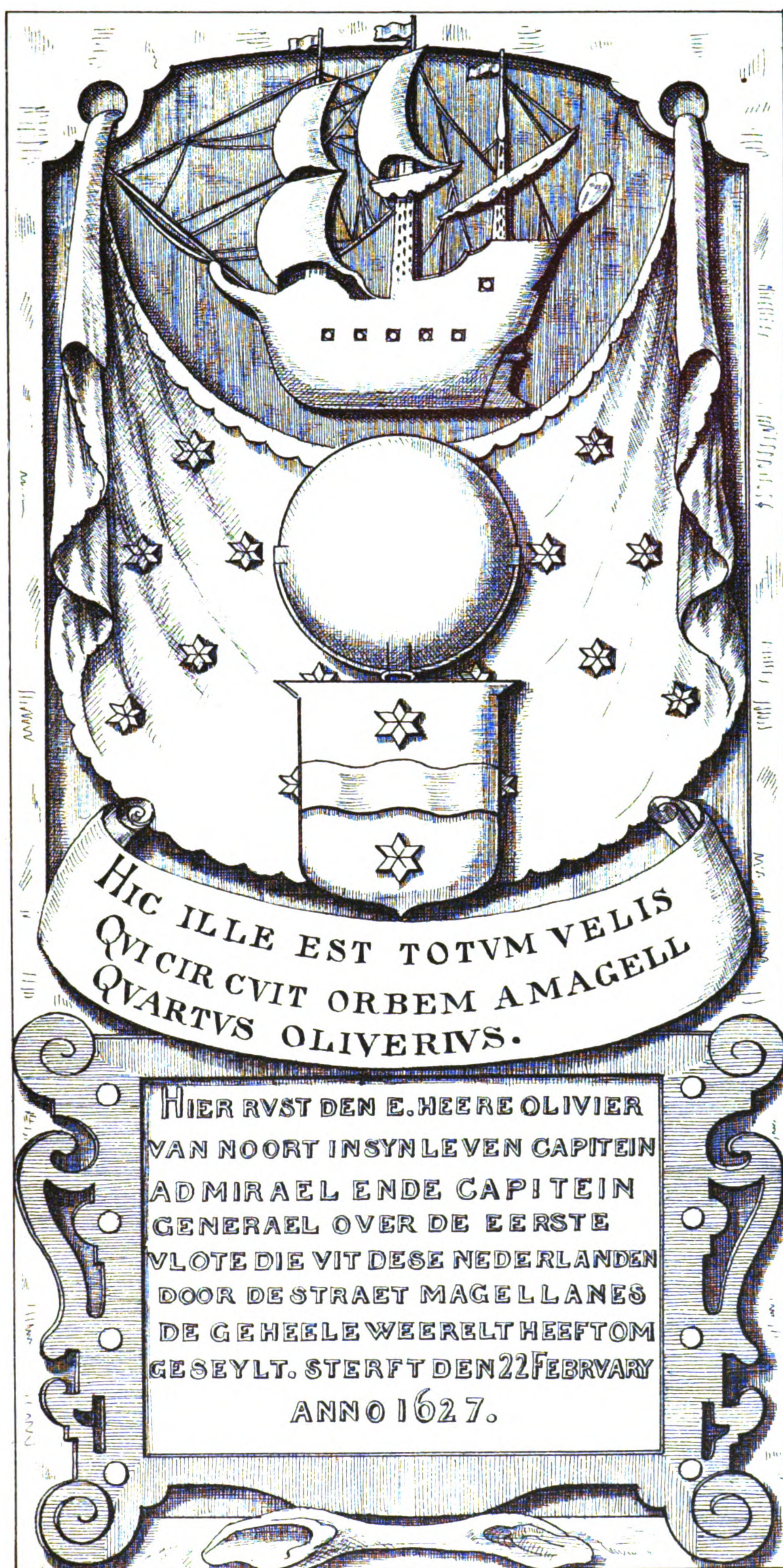
1534. 30 Juli. Hertog Karel zendt zijnen raadmeester Arend van den Gruithuis en den landdrost Sweder van Voorst om met den magistraat van Doetinchem te onderhandelen op welke wijze daar het best en ten minsten besware der inwoners aan zijn voornemen gevolg kan gegeven worden tot herstel en bevestiging der stad.

De in de signaten van Zutphen voorkomende verklaring is afgelegd in 1532, zoodat de brand mogelijk in 1531 plaats had. Blijkbaar was men toen ter tijd in administratieve zaken ook al niet vlug.

---

(1) Wij achten ons verplicht hier op te merken, dat o. a. de naam van enkele leden van de familie Ver Huell niet juist is geschreven. Bij de samenstelling der genealogie van dat geslacht, welke in 1887 het licht zag, hebben wij de bewijzen in handen gehad, dat de naam in 1500, 1600 en ook later immer als Ver Huell gespeld wordt. De spelling als Verheul enz. is dus *foutief*. [RED].

D: CANNEGIETER ad viv. 1878.

Olivier van Noort herdacht

DOOR

A. J. Servaas van Rooijen.

(MET AFBEELDING).

Nu Helmers, en zijn «Hollandsche natie», uit den tijd raakt, — jammer genoeg! — loopt het lieve nette landstadje Schoonhoven gevaar, uitgewischt te worden uit het boek der historie, en alleen nog in de herinnering te zullen voortleven bij de lekkerbekken, als zijnde beroemd door zijn zalm en zijn fonteinkoek.

Treurige teekenen des tijds. Alle grootheid vergaat en verdwijnt in deze meer materialistische dan idealistische *Fin de siècle.*

„Aan de oevers van de Lek, omkronkeld van de baren,
Verheft zich een kasteel, en Beyling zal 't bewaren."

Zoo zong Helmers, maar de geschiedenis laat Beiling los, en ofschoon Beiling met heldenmoed zijn Schoonhoven trachtte te behouden voor zijne partij, brengt de historieschrijver hem en zijn grootsche daad, terug tot het gebied der legende.

Ik doe er het zwijgen toe.

Trouwens het is dan ook niet, dat ik over Beiling wenschte te spreken, maar nu ook onlangs Olivier van Noort, op wien Schoonhoven trotsch is, een degenstoot moest ontvangen, dien hij niet bij machte is te pareeren, meende ik, zonder als zijn pleitbezorger te durven optreden, op hem de aandacht te mogen vestigen.

Ik vond daartoe aanleiding in een bezoek, onlangs gebracht aan de kerk der Nederlandsch Hervormde gemeente aldaar, voorheen de St. Bartholomeus kerk.

In het koor dier kerk achter het orgel ligt de grafzerk, die zijn gebeente dekt, en welke vrij wel bewaard is gebleven. Eene afbeelding daarvan vervaardigd in 1878 door den heer D. Cannegieter, thans notaris te Tzum in Friesland, wordt hier in plaat weergegeven.

»Hier rvst den E. Heere Olivier van Noort in syn leven Capitein Generael over de eerste vlote, die vit dese Nederlanden door de straet Magellanes de geheele weerelt heeft om geseylt. Sterft den 22 Februvary Anno 1627.»

Dit is het grafschrift, dat van den koenen reiziger zal blijven getuigen en zijn naam tot in het verste nageslacht zal overbrengen, overtuigd als ik ben, dat kerkvoogden der kerkelijke gemeente te Schoonhoven, zich steeds zullen beijveren, om den grafsteen in goeden staat te onderhouden.

T. D. MOOR in zijn Schoonhovensche *Arcadia*, uitgegeven te Gouda in 1777, lokt op deze wijze uit tot een bezoek aan het graf:

„..... 'k wil mij liefst naar binnen spoeden,
En tree, door dit portaal, in 't choor; hier vald zo voort
Mijn aandacht op het graf van Olivier van Noord,
De vierde die naar Magellans door de baaren,
Naar luid der grafzerk, is den aardbol omgevaaren,
Rust, dappere van Noord! rust onder dezen steen,
De faam verbreid uw' roem door alle landen heen,
Men zal nog lang hier na van uwen scheepstocht spreeken;"

Omtrent die reis zijn verschillende geschiedverhalen uitgegeven; zelfs werden zij in vreemde talen overgebracht. Toch zijn er weinig levensbijzonderheden omtrent den grooten man zelven bekend.

Een dier geschiedverhalen ligt voor mij. Het is de «Beschryvinghe van de Schip-Vaert, gedaen onder 't beleydt en Generaelschap van Olivier van Noort, door de Straet of Enghte van Magalanes, en voorts de gantsche Cloot des Aerdt-bodems om.»

Het werd uitgegeven en gedrukt te Amsterdam «by Gillis Joosten Saeghman, in de Nieuwe-Straet, Ordinaris Drucker van de Journalen ter Zee, en de Landt-Reysen.»

Waar in den hoofdtitel gesproken wordt van de «wonderlijcke Vooyagie, gedaen met vier scheepen, uytgevaren in 't jaer 1598», moet het geenszins bevreemding wekken, dat van den hoofdpersoon slechts melding gemaakt wordt van het optreden in zijne qualiteit. Levensbijzonderheden zoekt men te vergeefs. Trouwens, dat was ook niet het doel, want «de bysonderste Vreemdicheden de Scheepen op de Reyse voorgevallen, als mede de zeden en manieren der Inwoonderen, vreemde aerdt van Vogelen, en Beesten, etc. die zij daer te Lande gesien hebben» was hoofdzaak by het te boek stellen van het «Journael.»

Voor we een blik slaan in dat journaal dienen de biographische gegevens, hier en daar verspreid medegedeeld, tot eene korte levensschets te worden saamgevoegd.

Olivier van Noord of Noort werd in 1658 te Utrecht geboren, was de zoon van Jan van Noort, gezworen bode, en zette zich te Rotterdam neder, waar hij op de Markt herberg hield.

Op welke wijze hij er toe kwam om zeevaarder te worden is niet bekend.

Niet onwaarschijnlijk is het, dat, door den omgang met vele zeelui die zijn herberg bezochten, de lust tot het bevaren van het zilte nat in hem levendig werd, en hij al spoedig eens eene proeve nam, waardoor voor goed zijne keuze werd bepaald.

In elk geval zijn in het jaar 1598, «de eersame Pieter van Beveren, Generael van de Munte des Graeflijckheyds van Hollandt; Huyg Gerritsz van der Buys, Jan Benninck, koopman tot Amsterdam, en eenige andere (die te samen een Compagnie gemaeckt hadden), geaccordeert met Olivier van Noort, om onder sijn beleydt een Voyaghie te doen door de Straet oft Engte

van Magalanes, voorby de Kuste van West-Indiën, over de Zuydt-zee, by de Spanjaerden genaemt Mar del Zur, en soo voorts om den geheelen Aertbodem, en (waer 't doenlyk) over al te traffiqueren.»

Den 13[en] Mei 1598, blijkens de schuldboeken der stad Rotterdam, Reg. n°. 13, «compareerde voor Sche-«penen, Oliphier van Noort van Utrecht, Burger der «voorsz. stede van Rotterdam, Ende bekende voor hem, «sijnen Erven in de mannelycken, dat hij ontvangen «heeft vañ Edelen ende Erntfeste Diederich Vych, Heer «tot Soelen, Amptman in Neder Betuwe, *twee metalen* «Stucken geschuts, wegende byde 1393 pont, dat 100 «ponden gewicht voer 35 gulden hollands beloopen in «eender somme 1537 gulden ende 11 stuyvers, die selve «Peññ. hy Oliphier van Noort voorsz., in de vereding «van de compagnie van 3 schepen als hy hebbe, Gods «hulpe is doende, op West Indien als voor gereede «penningen ingecocht hebbende, bekenne wel ontfangen «te hebben, voor welcke SynE. indgeboeck synde, «synE. Erven gewin ende verlies op die wedercompst «van die schepen gelyck andere compagnie van de «mitreders hebben, mede genieten sal, ende wederom «komende, ende dat geschut voorsz. noch in goede «case end gehalt wesende, sal end mach syn E. off «syn erven, dat selve indien hem gelieven sal, voor «sulcker prise, als boven, in affslach syne portien als «syn E. alsdan toecomende sal wesen, wederom nae «my nemen end holden, verbindende hy comp[t] syn «persoon ende goederen» (1).

De reis begonnen 13 September 1598 heeft geduurd tot 26 Augustus 1601.

Er zat pit in van Noort. Het was een schrandere geest, en die natuurlijke gave heeft veel bij hem goed gemaakt, en moest veel bij hem goed maken, want hij miste wat de zeevaartkunst aangaat de noodige opleiding en ervaring, terwijl zijne geographische kennis ook nog al iets te wenschen overliet.

Toch volbracht hij zijn reis met eere, en zelfs de Staten sloegen het oog op hem, en we zien hem dan ook in 1602 als scheepsbevelhebber in 's lands dienst, onder de verdedigers van Ostende, terwijl zij hem 23 Augustus van datzelfde jaar 213 gulden accordeerden tot het maken van een gouden ketting «voor de goede debvoiren by hem gedaen int opbrengen van de voorsz. prinsen.»

Hij wordt daarin genoemd «Raedt van den Heere van Opdam, Commandeur Generael over de schepen van oorlogh deser landen op de custen van Spaengen, innegebracht hebbende de prinsen bij denselven Heere van Opdam opgesonden. Prinsen zijn genomen schepen.

Den 29[en] Juni 1602 was hij niet in het land, wellicht nog te Ostende, want Margarita Pietersdr. van Noort, als macht en procuratie hebbende van haren man Olivier van Noort, uitwijzende de procuratie in dato 13 Juli 1598, gepasseerd voor Esau van der Heyden, notaris te Rotterdam, *geeft*, — eene overdrachtsbrief of koopbrief dus, — aan Captein Jan Lambrechtszoon een huis opt mercktveld genaampt *die Witte dubbele Sleutels* (1).

(1) Naar een afschrift aanwezig in het Gen. Her. A. v. d. heer V. v. O.

Deze overdracht, in verband met de wetenschap, dat hij herberg hield in een huis op de Markt te Rotterdam, doet aannemen, dat hij toen die stad verlaten heeft. Het is zijn huis geweest, zooals blijkt uit den aankoop er van, geboekt in het giftboek van Rotterdam folio 238: Olivier van Oort koopt 22 Juli 1591 het huys a/h Mercktvelt gen[t]. «de dubbele Witte Sleutels».

Sedert dien tijd vernemen wij niets meer van van Noort. Alleen is het een feit, dat hij zijn laatste levensjaren in Schoonhoven doorbracht, aldaar den 22[en] Febr. 1627 overleed en in de kerk begraven werd.

Waarom hij die stad boven andere steden verkoos is moeielijk na te gaan. Dat hij er genoeglijke dagen heeft doorgebracht bewijst dat hij aan de stad een zeer fraai stuk geschut vermaakte, dat met hem de reis rondom de wereld had medegemaakt. Wellicht, ja, bijna zeker, is het een der twee stukjes, waarvan hiervoren in de schepenakte van 13 Mei 1598 is gesproken.

Het is nog aanwezig, maar in een anderen vorm.

Bij de beschrijving van de kerk, in van Berkum's Geschiedenis van Schoonhoven, wordt gezegd:

«Sedert het jaar 1775 is de toren geheel vernieuwd en «cierlijk opgemaakt». Ook is er een nieuw gegoten klokkenspel ingebracht, waartoe men, behalve de oude klokken, ook gebruikt heeft een stuk geschut, «konstig in 't jaar 1578 gegooten», dat, volgens het opschrift, «met Olivier van Noord in drie jaaren tijds de wereld rond was gevoerd geworden», en vele jaren aan de oostzijde van de kerkmuur heeft gelegen. De herinnering aan dat oorlogstuig wordt bewaard in het tijdvers, op de grootste klok te lezen.

		M	1000
MIJn sCor geLoeIJ op reIJs	10	I	10
Van Dappere Van noort,		C	100
kLInkt na een Lange rVst	3	L	150
thans In een fraaIJ akkoort.	3	V	15
		D	500
(Door Mr. D. Hoola van Nooten).			**A°. 1775**

Sommigen spreken ook van twee stukken. In elk geval zijn twee stukken door Olivier van Noort op reis medegenomen, maar misschien is er slechts één van te Schoonhoven te land gekomen en één in Utrecht, zijn geboorteplaats gebleven, want, blijkens den *Navorscher* deel V, bladz. 17, moeten er te Utrecht twee kanonnen zijn geweest, die o. a., in 1629, nog op de wallen geplant werden om den vijand te keeren.

(1) Volgens een afschrift, berustende in 't Gen. Her. Arch. van den heer Vorsterman van Oyen.

Op het een stond gegriffeld:

„Straete Mageliano heb ick gepasseert
Met den generael Olivier onbevreest
t' Utrecht ik wederom ben gearriveert
Als ik drie jaeren op de reis was geweest."

Op het andere kanon las men:

„Des werelds ronde cloot,
Ben ick in drie jaaren,
Door avonturen groot,
Met Olivier omgevaren.

(was geteekend) THOM. BOTH, me. fecit 1578."

Mocht eertijds dit metaal dood en verderf verspreiden, nu streelt, wanneer het marktdag is, zijn liefelijke klank het gehoor van boer en burger, en doet, op nationale feestdagen, de geliefkoosde volksliederen hooren.

Het geslachtswapen van van Noort is als volgt: «d'azur à une fasce ondée flottée d'argent en forme de riviere, accostée de deux estoiles d'or; le globe terraqué en cunier avec un vaisseau sur ce globe, l'écu enveloppé d'un grand manteau d'azur semé d'estöilles d'or.» De aardkloot nam hij aan tot helmteeken, als verzinnelijking van de gedane reis.

Die reis ving aan den 13en September 1598. De vloot bestond uit «twee schepen, het eene genaamt Mauritius, het ander Henrick Fredrick, met nogh twee Jachten de Eendracht en de Hope, daer te samen op waren 248 mannen, soo jong als oudt. Op 't schip Mauritius was Admirael en Capiteyn Generael van de geheele Vloote, Olivier van Noort; op Henrick Fredrick was Vice Admirael Jacob Claesz. van Ilpendam; op de Eendracht was Capiteijn Pieter de Lint, en op de Hope Jacob Jansz. Huydecoper.»

Op den 28en Juni te voren waren deze bevelhebbers met al het scheepsvolk bijeen gekomen te Rotterdam, om den «Artyckel-brief, na den welcken sy hun hadden te schicken en te reguleeren», te hooren voorlezen, waarna de tocht op den gezegden datum kon aanvangen.

De twee schepen: Mauritius en de Eendracht, gingen uit het Goereesche gat onder zeil, en toen zij ter hoogte van Zeeland waren, voegden zich de twee andere schepen, uit Amsterdam onder zeil gegaan, bij het Veersche gat bij hen.

De reis begon met allerlei onheilen. Zoo o. a. werden bij eene landing op den 11en December, verschillende manschappen gedood, onder wie «des Generaels broeder, Cornelis van Noort».

Tegen 9 Februari 1599, omtrent den middag, lieten zij het anker vallen voor Rio Janeiro, en nadat weder koers gezet was, naderden zij 4 November de Straet Magalanes. Tot verscheidene malen werd beproefd die straat in te zeilen, maar daar weer en wind telkens niet diende, mochten zij eerst bij de vijfde maal slagen.

Inmiddels was er om «seeckere misbruycken en ongehoorsaemheden van den Vice-Admirael Jacob Claessen van Ilpendam», den 28en December krijgsraad gehouden. Hij werd tijdelijk in apprehensie gehouden en nadat de beschuldiging hem in geschrifte was bekend gemaakt, tot welkers weerlegging hem zes weken tijd werd gegeven, werd in zijn plaats bij provisie tot Vice-Admirael aangesteld Lambert Biesman, «oppercommys.»

Helaas, Jacob Claesz kon zich niet voldoende defendeeren, zoodat hij den 24en Januari 1600 bij vollen krijgsraad veroordeeld werd, om in de Straat Magalanes aan land gezet te worden, eer de vloot de plaats zou verlaten. «Volgens welcke sententie hij den 26 dito met de sloep is aen landt geset, met wat Broodt en Wijn, maer en konde daer nergens heen, en moest sterven van honger, of van de Wilde ghegeten worden. De Generael heeft na d'excutie vant vonnis een gemeen gebedt laten doen over de gansche vloot, en een yder vermaent daer exempel aen te nemen. Capiteyn Pieter de Lint werdt Vice-Admirael gemaeckt in zijn plaetse en Lambert Biesman Capiteyn op de Eendracht.»

De tocht werd onafgebroken voortgezet. Den 21en Maart kwam Chili in 't gezicht. Op drie schepen waren zij nog sterk 147 man. Het Vice-Admiraalschip was inmiddels uit de koers geraakt, en vernamen zij van dat schip niets meer gedurende de geheele reis, welke geduurd heeft «weynigh min als drie jaren», want 26 Aug. 1601 «omtrent de middag hebben sy 't geset voor de stadt Rotterdam daer zy uitgezeylt waren.»

De bijzonderheden van den tocht heb ik niet willen vermelden. Het is mij slechts te doen geweest om den held er van in herinnering te brengen. Misschien vinden enkelen er zich door opgewekt, om in dezen tijd van monumenten en standbeelden, tegemoet te komen aan den negatieven wensch van Helmers, waar hij in zijn *Hollandsche Natie*, in den vierden zang, zingt:

„Wie is de held, die 't eerst bij Neêrlands waterstoet
Om d'aardbol zeilen durft, langs d' ongekenden vloed?
Door Magellanes straat de Zuidzee ingevaren,
Chili doet siddren voor zijn stoute heldenscharen,
De onmeetbare eenzaamheid der Zuidzee 't eerst doorsnijdt
Den Japannees verschrikt, den Portugees bestrijdt?
Na drie jaar 't Vaderland komt als verwinnaar nadren,
Verrijkt in wetenschap, in buit en lauwerbladren?
Het is van Noort, die roem en schrik van d'Oceaan!
Met schepen rank en klein durft hij deez' togt bestaan;
Hij keert, en 't jong gebloemt' der vaderlandsche gronden
Wordt door der maagden hand om 't achtbaar hoofd gewonden.

Hoe 't Griekenland roemt nog op Jasons wondertogt,
Die om het gulden vlies den Hellespont doorzocht!
En 't schip, waarop de held naar Colchos is getogen,
Schiet nog, als starrenbeeld, zijn stralen in onze oogen!
En vruchtloos zoekt mijn oog naar 't marmren grafgesticht,
Van Noord! uw moed ter eer, door 't nakroost opgerigt."

Het klooster Heysterbach bij Dordrecht.

Heeft in den omtrek van Dordrecht eenmaal een abdij van *Heysterbach* bestaan? Die vraag, werd door onze oudere geschiedschrijvers steeds in bevestigenden, door de nieuwere in ontkennenden zin beantwoord 1). Wij willen hier over dit punt de weinige geschiedkundige gegevens samenvoegen, om daaruit zoo mogelijk eene conclusie te trekken.

1°. Een brief van graaf Dirk VII en zijne gemalin Aleyda uit den jare 1203 (v. MIERIS, *Charterb.* dl. I, blz. 139):

In nomine sanctae et individuae Trinitatis. Ego Theodoricus comes Hollandiae et ego Aleydis Comitissa uxor ejus tam praesentibus quam futuris in perpetuum. Auctoritate sacri eloquii commonemur, ut bonum facientes non deficiamus, tempore enim suo metentes vitam aeternam. Hujus rei gratia nos inducti et compuncti decrevimus, in fundo proprietatis nostrae fundare Abbatiam Cisterciensis ordinis sustentandam de facultatibus nostris. Verum quia necdum votis nostris se obtulit locus idoneus vel faciendi possibilitas, ut saltem aliquod initium nostrum sortiretur desiderium, grangiam praefato Ordini articulandum fieri statuimus si forte Deo auctore quoquo modo in Abbatiam coalescere posset. Cui grangiae construendae de bonis nostris assignavimus terram uni aratro sufficientem, quae Tempelvelt nominatur. Item decimam inter eandem terram et Durdrecht occurrentem. Item quinque libras denariorum in novo dicho annuatim solvendas. Item ecclesiam in Durdrecht cum primum vacabit. Item piscariam, in Overslydrecht jacentem. Et ego Theodoricus Comes legavi centum marcas post obitum meum, infra annum solvendas pro bonis et.... comparandis.

Haec universa libere contradidimus monasterio Vallis Sancti Petri in Stromberg sito. Hujus rei testes sunt etc.

Actum est anno Dominicae Incarnationis MCC tertio.

De vertaling hiervan, luidt als volgt:

In den naam der Heilige en onverdeelde Drievuldigheid. Ik, Dirk, graaf van Holland en ik, Aleyda gravin en zijne huisvrouw, maken dit allen tegenwoordig levenden en toekomenden menschen bekend. De H. Schrift vermaant ons, in het goed doen niet te bezwijken, dewijl wij te zijnen tijde het eeuwige leven daarvoor zullen verkrijgen.

Door het bedenken van deze zaak bewogen en innig getroffen, hebben wij voorgenomen, op ons eigen landgoed een abdij van de Cisterciensen-orde te stichten, zoodanig dat ze op onze goederen zal bestaan.

Maar overmits zich nog geene bekwame plaats en geene gelegenheid, tot het uitvoeren van ons voornemen heeft opgedaan: zoo is het, dat wij, opdat ons voornemen en onze begeerte ten minste eenig begin zoude nemen, vastgesteld hebben een zekere landhoeve in de voornoemde Orde te doen inlijven, of het gelukken wilde, dat dezelve door Gods hulp tot een Abdij aangroeide. Tot het opbouwen van deze landhoeve hebben wij uit onze goederen gegeven een stuk lands, 't welk groot genoeg is voor eene ploeg en Tempelveld wordt genoemd en nog een Tiende, welke tusschen het gemelde stuk lands en Dordrecht ingesloten wordt; nog vijf ponden deniers welke jaarlijks betaald moeten worden op den Nieuwendijk: nog de kerk binnen Dordrecht, zoo ras als ze open zal vallen; nog de visscherij, welke gelegen is in Overslydrecht. En ik, graaf Dirk, heb hun besproken honderd marken, welke hun binnen een jaar na mijn dood zullen moeten betaald worden tot het aanwinnen van landgoederen.

Dit alles hebben wij vrijwillig geschonken aan het klooster van *St. Pietersvallei gelegen in Stromberg.*

Over deze zaak staan als getuigen enz.

Gegeven in 't jaar van 's Heeren Menschwording duizend tweehonderd en drie 2).

Paus Honorius III bevestigde die stichting bij een brief van 5 Dec. 1217, van dezen inhoud:

Honorius Bisschop, Dienaar van Gods dienaren, wenscht aan zijne beminde zonen, den Abt en het konvent van St. Pietersdale in Stromberg, van de Cisterciensen-orde, de zaligheid en den Apostolischen zegen. Als er een rechtmatige en eerlijke zaak van ons verzocht wordt, vereischt de regel der billijkheid en de goede reden, dat wij dezelve door de zorgvuldigheid van onzen herderplicht tot een behoorlijk einde brengen. Hierom is het, beminde zonen, dat wij een aangename toestemming aan uwe rechtmatige gebeden gevende, uwe personen, en de plaats, op welke gij u zelven tot den goddelijken dienst verbonden hebt, met alle uwe goederen, welke gij lieden tegenwoordig rechtmatigerwijze bezit, of die gijlieden in 't toekomende door Gods hulp langs rechtmatige wegen moogt bekomen, bijzonder onder St. Paulus bescherming en onder de onze nemen: gelijk wij ook het recht van voorstellinge tot de kerk van Dordrecht, en de visscherij in Overslijdrecht: mitsgaders de bezittingen, renten en andere goederen, dewelke de hoogedele man de Graaf van Holland, en zijne huisvrouw, uit eene godvruchtige milddadigheid aan ulieden geschonken hebben, zooals gij dit alles rechtmatiglijk en gerechtiglijk bezit en zoo als in den authentieken brief breeder uitgedrukt staat, uit kracht van ons pauselijk gezag voor ulieden en door ulieden voor uw klooster bevestigt en door dit tegenwoordig geschrift bekrachtigd hebben. Hetzij dan geenen mensch geoorloofd dezen brief onzer bescherming en bevestiging te overtreden, of door een roekelooze stoutigheid iets daartegen te bestaan. Doch in gevalle dat iemand zich mocht vermeten zulks te bestaan, die wete, dat hij in de ongenade van den

Almogenden God en van Zijne Apostelen de H. H. Petrus en Paulus zal vervallen. Gegeven in het Lateraan, den vijfden van December in het tweede jaar van ons Pausdom.

(VAN RIJN, *Oudheden en Gestichten van Zuid-Holland* blz. 155).

2°. Een latijnsch *Calendarium* der Grootekerk, opgesteld door Pieter Michiels, kapelaan (overl. 1228) 3), geeft op 1203:

«In het jaar 1203 schonk de graaf van Holland aan «de kloosterbroederen buiten Dordrecht de Pastorye «van onse kerke, daar de Inwoners zeer over misnoegd «waren en van dien tijd ging de rijkdom meest naar «St. Nicolaaskerk, dat ons groote schade bijbracht».

3°. Balen zegt blz. 143: «En werd deszelfs vermeld «in de Rekeninge der Tresoriers op het jaar 1309» 4).

4°. v. Mieris, *Charterb.* dl. III, blz. 567:

«Hertoch Aelbrecht consenteert alsulcken coep, alse «die abt van *Heysterbach* vercocht hevet ende over«ghegheven den Clooster ende Convent van Eem«steyne, alse van der vischerie, die de Abt ligghende «hadde onder Merwede by onser stede van Dordrecht, «enz.» (6 Aug. 1360).

5°. Smits en Schotel (blz. 58) schrijven, sprekende over de Eem of Alm: «Ook blijkt het, dat hare oevers «met dijken voorzien waren, wijl we in een onzer «oude stads-actenboeken op 1407 een overdracht vinden «van een windmolen op den Heysterbachschen dijk».

6°. Balen t. a. p. zegt nog: «den Prior (vermeld) in «een Handeling of Acteboek 1411». Waarschijnlijk bedoelde hij:

In de Schepenacten over 1411 leest men:

a. van vierdalf marghen lands gelegen bi Heysterbach (fol. 101); *b.* van gueden te Heisterbach (fol. 105); *c.* van Henrick Coenraetsz van Heysterbach (fol. 90).

7°. Balen zegt nog t. a. p.: De abdij van Heysterbach..... lag weleer ter plaatse, daer in 't jaar 1628 opgezet is de Hofstede van den heer Damas van Slingelandt (Deze hofstede is bekend onder den naam van Crabbehof 5).

8°. In die omstreken vindt men nog tegenwoordig een weg, bekend onder den naam van Paterswegje; en te Dordrecht heette voorheen een der stadstorens de Heysterbachstoren.

Verdere bescheiden of aanwijzingen kennen wij niet. De St. Elisabetsvloed verzwolg in 1421 den Grooten Waard en daarmede ook de kloosters.

Eemstein werd in den Zwijndrechtschen Waard wel herbouwd, maar ging in 1572 in de vlammen op 6), zoodat het uitzicht op nieuwe bescheiden uiterst gering is.

De eerste, die van een klooster Heysterbach bij Dordrecht gewaagde, was W. van Goudhoeven (1620) in zijn Bijvoegsel op de *Holl. Chron.* fol. 78, waar hij het aan de orde der Karthuizers toeschrijft.

Jacob van der Eyck (1628) zegt blz. 25 van zijn *Zuyt-Hollandt*:..... «met oock twee Ryckemans-Cloos«teren als Heysterbach dicht bij Dordrecht van den.... «ordre ende Eemsteyn» enz.

Jacob van Oudenhoven (1650) noemt in *Oudt-Hollandt* nu *Zuyt-Hollandt* blz. 415 slechts den naam en de ligging.

Van Rijn (1719) in zijn *Oudh.* en *Gest. van Z.-Holl.* deelde den giftbrief van graaf Dirk VII mede met de pauselijke bevestiging; ook bij Mattheus, *Analect.* (1738) dl. III, blz. 407 komt hij voor. Later (1753) nam van Mieris hem over in zijn *Charterb.* dl. I, blz. 139.

Vóórdat we uit deze vrij magere gegevens een conclusie trekken, zij eerst iets over de abdij van Heysterbach bij Bonn medegedeeld, welker bestaan aan geen twijfel onderhevig is.

Zij was in 1188 gesticht. Aanvankelijk hadden de kloosterlingen op den Stromberg of St. Pietersberg, een der toppen van het Zevengebergte, gewoond; drie jaren later echter hadden zij zich genoodzaakt gezien, een geschikter woonplaats te zoeken in het nabij gelegene prachtige dal. Vandaar, dat de abdij voorkomt onder verschillende benamingen als: de abdij van Heysterbach, van St. Pieter in of op den Stromberg, van de vallei van St. Petrus. Een der beroemdste priors was Caesarius, die in gezelschap van den abt Gevard en later van diens opvolger Hendrik meermalen de Nederlanden bezocht 7).

Wat blijkt ons nu uit het voorgaande? Eerstens, dat graaf Dirk reeds eenigen tijd het plan koesterde, een klooster te stichten, maar plaats en gelegenheid boden zich vooreerst nog niet aan. Toch gaf hij in 1203 aan zijn voornemen een begin van uitvoering, door de schenking van een hoeve aan de orde, waarvoor hij het klooster had willen stichten, die der Cisterciensers. Bij die schenking voegde hij nog eenige inkomsten, o. m. de gift der Groote kerke, waarvan de graaf het jus patronatus bezat, «zoo ras als ze open zou vallen.» Blijkens het aangehaalde Calendarium geschiedde dit nog in hetzelfde jaar tot groote misnoegdheid der poorters en tot schade der kerk. Uit de uitdrukking «de kloosterbroeders buiten Dordrecht» blijkt, dat daar ter plaatse een klooster aanwezig was; indien daar niets meer dan een «uithof» ware geweest, dan zou dit in het Calendarium van een tijdgenoot wel vermeld zijn. De stukken van 1390 en van 1411 staven het bestaan eener abdij eveneens. Dat zij afhankelijk was van de abdij bij Bonn kunnen wij aannemen, op grond van de menigvuldige betrekkingen dier abdij in de Nederlanden. Uit de benaming «Heysterbachschen dijk» leeren wij de ligging ongeveer kennen, die met de aanwijzing van Balen overeenkomt: Heysterbach lag ten zuiden der Graaf, die de grens uitmaakte van het gebied der Merwede. 8)

Het bestaan der abdij buiten Dordrecht is dus niet te loochenen. Dat zij evenals Eemstein niet herbouwd werd, zal zijn oorzaak daarin gevonden hebben, dat de kloosterlingen, die aan den vloed ontkomen waren naar het klooster bij Bonn teruggingen. Na 1421 wordt in de Dordtsche archieven niet meer van een Heysterbach gesproken. De inkomsten werden waarschijnlijk aan Eemstein verkocht, gelijk reeds in 1390 met de visscherij was geschied. Van priors of abten vinden wij niets opgeteekend.

Wat we dus van Heysterbach weten is wel niet veel, maar toch genoeg, om haar bestaan boven twijfel te verheffen.

J. L. v. D.

AANTEEKENINGEN.

1) De laatste, die over Heysterbach schreef, was de heer A. Weybrandts in zijn studie over Caesarius van Heysterbach en zijn *Dialogus Miraculorum* (in Studiën en Bijdr. door W. Moll en J. G. de Hoop Scheffer, dl. II, blz. 103).

2) Naar de vertaling van Van Mieris.

3) Dit merkwaardig *Calendarium*, het eerst door C. van Someren in zijne Ms. beschrijving van Dordrecht gebruikt, bestond uit zes blaadjes perkament, zeer geschonden. In de 18e eeuw behoorde het aan Mr. H. de Weert. Waar het zich thans bevindt, is mij onbekend. Van Someren vertaalde het en nam het in zijn geheel op. Het deed een geheel nieuw licht opgaan over de stichting der Groote kerk te Dordrecht. Of het *Cal.* werkelijk door Pieter Michiels geschreven is, is onzeker, daar er onder stond: «Uit het Calendarium «van mijn oom Pieter Michiels, kapelaan geweest aan «O. L. V. Kerk binnen Dordrecht 36 jaren lang, over«leden in den jare 1228. Amen».

4) Dit moeten we op Balens gezag aannemen; de Rekeningen uit dien tijd zijn niet meer in de archieven aanwezig.

5) Deze hofstede behoort thans aan Mr. A. Blussé te Dordrecht.

6) Het nieuwe Eemstein stond in Kijfhoek (Zwijndr. Waard). De monniken waren landpoorters der stad, sinds 1421. Den 14den Juni 1572 staken de Watergeuzen het in brand. Zie verder over Eemstein: Balen, blz. 139 tot 141 en Dr. Schotel, het klooster Eemstein in de *Kunst- en Letterbode* van 24 Juli 1840 en *Europa* 1859 met afbeelding.

7) Zie aant. 1.

8) In Sm. en Sch. B. v. D. wordt de Graaf en de Eem voor één rivier gehouden. Dit gelooven we onjuist te zijn; de Graaf liep van boven Werkendam evenwijdig aan de Merwede naar Dordrecht; de Eem was één der takken van de Alm, en vloeide zuidelijker naar Dordrecht. Tusschen de Graaf en de Eem lagen Eemstein en Heysterbach.

Heerlijkheid Moergestel (Noord-Brabant).

Voor de geschiedenis van deze heerlijkheid worden bouwstoffen gezocht, zoowel wat haren oorsprong als het verdere verloop betreft.

Ook omtrent hare bezitters zal het den vrager aangenaam zijn ingelicht te worden.

De heerlijkheid, die ook wel onder den naam Gestel bij Oisterwijk voorkomt, werd A° 1349 door Beerte van den Dorpe 's Heeren van Bautershems vrouw opgedragen aan den hertog van Brabant en ontving die weder van hem in leen.

In 1392 vergunde de hertogin Johanna aan den heer van Gestel bij Oisterwijk zijne gronden te verkoopen. De hooge heerlijkheid werd mede in 1560 door Filips II, koning van Spanje aan den toenmaligen heer, Jasper Schets, baron van Grobbendonk, in pandschap gegeven. In het midden der vorige eeuw behoorde zij aan de Graven van Ursel, op het einde dier eeuw aan de familie Bles en in 1845 aan Marcelis Adrianus Bekkers, burgemeester van Chaam.

Vooral omtrent de hier niet genoemde bezitters zullen inlichtingen zeer welkom zijn.

's-Gravenhage. A. A. Vorsterman van Oyen.

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

Beknopte geschiedenis van het Gymnasium te Haarlem, door B. W. Hoffmann, Gymn. rect. *Ter herdenking van het 500-jarig bestaan dier inrichting op VI December MDCCCLXXXIX.* Gedrukt bij Joh. Enschedé en Zonen *te Haarlem.*

In het jaar 1389, op Sint-Nicolaasdag, verleende hertog Albrecht van Beijeren de oorkonde, waarbij aan de stad Haarlem werd vergund eene school binnen hare muren op te richten. De geschiedenis dier school is door den tegenwoordigen rector in een fraai kwartyn van 95 bladzijden beschreven, waarin van alle de rectoren die elkander in den loop der eeuwen hebben opgevolgd eenige levensbijzonderheden worden medegedeeld. Omtrent alle personen, die in eenige betrekking tot het Haarlemsche Gymnasium hebben gestaan, komen in dit werk meer of min belangrijke berichten voor.

Intusschen zullen ook zij die zich met geslachtrekenkunde bezighouden vele gegevens in dit boek vinden en het alleen betreuren dat de schrijver het niet heeft besloten met een algemeen naamregister, dat hen veel lezens en zoekens zou kunnen besparen. Zij bedenken dan evenwel dat het boek allereerst bestemd is een zeer gewichtige bijdrage te leveren tot de geschiedenis van het onderwijs hier te lande.

Geldersche Volks-Almanak voor het jaar 1890. Arnhem, P. Gouda Quint. Behalve het gewone voorwerk bevat deze almanak dit jaar onder meer: Genealogische aanteekeningen op de oude geslachten van Amstel en van Wassenaer, door A. baron Schimmelpenninck van der Oye van Nyenbeek. Deze kleine bijdrage tot de genealogie van het oude, aanzienlijke en adellijke geslacht van Amstel mag hoogst belangrijk genoemd worden. De schrijver vermeldt de eerste generatiën, doch vermeldt telkens de waarschijnlijkheid als hij geene bewijzen voor alliantiën of filiatiën heeft. Vele genealogen mogen het rijmpje (1), door den heer S. medegedeeld, voorzeker ter harte nemen; buitendien wordt de genealogie van een goed geslacht volstrekt niet opgeluisterd door onbewezen generatiën. Ook de eerste generatiën (bewezen) van ,van Wassenaer zijn o. i. zeer belangrijk. De Eikhorst te Wychen en de familie Biesman, door Gomarius Mes, is eene zeer belangrijke studie over dit oude Geldersche geslacht waarvan wel is waar de eerste generatiën onvolledig maar tevens zeer betrouwbaar zijn, daar zij samengesteld werden uit de Geldersche Leenregisters, terwijl de aan de genealogie toegevoegde bijlagen hoogst belangrijk zijn. Ook de beide stukjes van den heer H. M. Werner zijn voor de Geldersche geschiedenis van veel waarde, nl. 1°. eene korte geschiedenis door alle eeuwen heen van de aanzienlijke heerlijkheid Doorwerth, in dichtmaat opgesteld, gevolgd door korte historische aanteekeningen ter opheldering, en opgeluisterd door eene fraaie uitslaande plaat, voorstellende het kasteel in zijn tegenwoordigen toestand, en vervaardigd naar eene photografie van B. Bruining; en 2°. eene biographische schets van den beroemden Gelderschen historievorscher en oudheidkenner Mr. Gerard van Hasselt, gevolgd door een genealogisch overzicht van zijn in Gelderland en elders zoo bekend geslacht, en door een en ander over van Hasselts buitenverblijf Daalhuizen te Velp. Dit opstel is weder versierd met twee plaatjes: een portret «en buste» van Mr. G. van Hasselt, met facsimile zijner handteekening, en eene afbeelding van het schoone landgoed Daalhuizen. Verder mogen niet onvermeld blijven: de beschrijving van eenige Arnhemsche medailles van het Gemeente-Museum te Arnhem, door D. baron van Asbeck; de studie over den arend en zijn ouderdom, naar aanleiding van het kerkzegel van Tiel, door Jac. Anspach, en de belangrijke verhandeling over de oude geschiedenis der dorpen Avezaath in de Betuwe en aanhoorigheden, met eene geslachts- en bezitterslijst, door J. A. Heuff Az., terwijl het jaarboekje besloten wordt met een aantal bijdragen tot de Geldersche spreekwijzen, zeden, gewoonten en gebruiken.

Zooeven verscheen de jaargang 1891, waarover later.

Verzameling van eenige geschriften vervat in het Familie-Archief van Jhr. Mr. D. van Akerlaken *met aanteekeningen bewerkt door* Jhr. Mr. D. van Akerlaken, *lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, en* Mr. Chais van Buren, *in leven vice-president der Arr.-Rechtbank te Amsterdam. Te Haarlem bij* Joh. Enschedé en Zonen, 1889. *Niet in den handel.*

Dit fraai uitgevoerde boekdeel van 148 bladzijden, bevat afdrukken van verschillende lof- en gelegenheidsgedichten, in verband gebracht met een beknopte genealogie van het geslacht van Akerlaken. De aanteekeningen op die stukken, in den vorm van noten daaraan toegevoegd, bevatten vele genealogische, geschiedkundige en bibliographische bijzonderheden.

Omtrent het leven van twee genealogen vader en dochter, bevat het hoogst merkwaardige bijzonderheden. Wij bedoelen hier nl. Barthout van Aeckerlaecken, die het thans kostbaar geworden werk de *Genealogiën der Hertogen van Gelre*, waarvan de eerste uitgaaf in 1627 door den auteur werd uitgegeven in den vorm van een wandkaart en later in 1655 door zijne dochter Maria Margaretha in een folio boek met illustratiën in houtsnêe. Als bijzonderheid laten wij hier volgen hoe zij oordeelde over de studie der genealogie: «ick bidde» zegt zij «mede mijn vader niet qualick af te nemen, die mijn nacst Godt ter werelt heeft doen komen, dat dien vader mij een weynich van sijn wetenschap medegedeeld heeft, dewijle ick daer soo sterk toe ghenegen was, ende dat het een studie is, die niemant sonder heel sterke ghenegentheyt deselve uit can voeren, om dat daer in groote Patienty, groote moyten enne groot gelt toe van noode is, ende noch in twijffel of men daer veel profijt mede doen sal; want het profijt van die genealogiën hanght aen de ghenegentheijt van de Vorsten, waerdoor men selden ymant vindt, die soodanige studie beminnen om uyt te voeren».

Van verschillende zijde ontving zij voor den hernieuwden arbeid van haar vader belooningen, zoo o. a. den 26en Juni 1648 «op een door haar gepresenteerd request, waarin zij verzocht, recognisie over de gedediceerde genealogie aan syne Hoocheydt», werd gunstig beschikt, eene ordonnantie werd «gedepecheert» luidende als volgt: «Syne Hoocheydt heeft des suppliante vierde caerte in desen vermeldt uyt puyre libiraliteijt toegedacht ende geschonken de somme van *f* 200 en den 13en Nov. 1658 nog eens een som van

---

(1) **Je vais en généalogiste**
Eclairé, subtil et profond,
Faire comme ces messieurs font;
C'est à dire, suivre à la piste
La fabuleuse antiquité,
Et vous créer à l'improviste
Des gens qui n'ont point existé.

f 50. — Van het Nijmeegsche kwartier ontving zij dd. 11 Oct. 1656 voor de presentatie van het boek eene vereering ten bedrage van 30 gld.

In handschrift hebben zij ook beiden werk op genealogisch gebied achtergelaten; dit vonden wij ergens aangeteekend, doch weten niet waar die handschriften berusten. Het hier besproken werk maakt daarvan geen melding en eindigt met een lezenswaardig levensbericht van Jhr. Mr. Pieter van Akerlaken, burgemeester van Hoorn, enz., den vader van den opsteller van deze familieuitgaaf.

Het geheel is een zeer te waardeeren bijdrage tot de Nederlandsche familiegeschiedenis en doet tevens eer aan de zoo gunstig bekende drukkerij van Joh. Enschedé en Zonen te Haarlem.

Haus- und Familien-Chronik. Text von Dr. theol. Paul von Zimmermann. Herausgegeben und zusammengestellt von Martin Gerlach, Wien.

Het zal den lezers van ons maandblad wel allen bekend zijn, dat onze voorouders gedurende de laatste drie eeuwen het bijna immer verzuimd hebben, de verschillende gebeurtenissen, geboorten, huwelijken en overlijden betreffende hunne familieleden op te teekenen. Hadden zij zulks gedaan, dan zoude de taak van menig genealoog zeer veel verlicht zijn geworden. Hoe veel moeite kost het niet dikwijls eene enkele geboorte of een enkel huwelijk vast te stellen, vooral indien ongelukkiger wijze het oord waar zulks plaats greep niet met zekerheid bekend is, en dit alsdan met gissingen en veel vruchteloos onderzoek moet nagevorscht worden of immer tot de desiderata blijft behooren. Deze onverschilligheid voor het geslachtsleven hunner familie had waarschijnlijk twee hoofdoorzaken en wel 1°. *zekere nalatigheid* en 2°. *het ontbreken* van een boek of register waarin reeds vroegere generatiën het belangrijkste uit het geslachtsleven hadden opgeteekend. Indien toch een dergelijk boek in eene familie bestaan had, zoude het nageslacht onwillekeurig begrepen hebben, dat aanvulling en vervolging het doel hunner voorouders ware geweest en zouden zij zich het tot een duurzamen plicht hebben gerekend aan den stillen wensch hunner ouders te voldoen, door hun nageslacht het aangevulde boek of register als een heilig pand na te laten.

Zoowel samensteller als uitgever van het hierboven genoemd boek hebben gemeend nuttig te zijn door verkrijgbaar te stellen een werk, dat het tegenwoordige geslacht als het ware aanspoort hunne familie geschiedenis bij te houden.

Met een enkel waardeerend woord wil ik de inrichting en uitvoering van het boek bespreken en hoop daardoor onzen lezers op te wekken het aan te koopen of zelf een dergelijk register aan te leggen.

Behalve een fraai titelblad in chromolithographie biedt het eerste blad de gelegenheid, aan het familiewapen in kleuren af te beelden. Vervolgens zijn eenige blanco bladen aangebracht waarop de eigenaar datgene kan schrijven wat hem alsnog van zijne voorouders bekend is geworden door zijne ouders of tengevolge van ingestelde navorschingen.

Bij het inschrijven daarvan verzuime hij vooral niet op te geven uit welke bronnen hij geput heeft en *waar* huwelijken, geboorten of overlijden hebben plaats gegrepen.

Een tweede afdeeling is gewijd aan het leven van den eersten eigenaar van het boek en is in verscheidene hoofdstukken verdeeld, wijl verondersteld mag worden, dat de eigenaar omtrent zich zelf natuurlijk de uitvoerigste mededeelingen kan doen. Hij kan daarin zijne herinneringen uit den schooltijd opteekenen, de namen zijner vrienden noemen, en de redenen mededeelen, welke hem noopten de loopbaan te kiezen die hij bewandelde of nog bewandelt; ook omtrent het leven en de belangrijke gebeurtenissen uit het leven zijner broeders en zusters kan hij zonder twijfel veel te boek stellen.

Behalve dat eenige plaats open is gelaten voor mededeelingen en herinneringen uit des eigenaars jongelingsjaren, volgt nu eene ruimte waarin hij alles wat zijn huwelijk betreft kan mededeelen en tevens vermelden wat hem omtrent de familie zijner echtgenoote bekend is geworden, voornamelijk wat haar zelve betreft. Nu volgt eene grootere plaatsruimte ten einde aldaar alles op te nemen wat betrekking heeft op de jeugd zijner kinderen, ook hierin kan de eigenaar niet uitvoerig genoeg zijn, hij moet b. v. vermelden de gelukkige dagen die hij met zijne kinderen heeft doorbracht en ook de minder gelukkige aangelegenheden die hij moest doorworstelen, terwijl hij aan het einde van het werk zijne laatste wenschen kan mededeelen.

Het geheele werk is keurig ingericht, versierd met talrijke fraai uitgevoerde chromolithographiën en voorzien van toepasselijke spreuken, zoodat de uitgave de firma Gerlach en Schenk even als de bewerkers alle eer aandoet. Het geheel is gebonden in keurigen lederen band met net bewerkte koperen hoeken en alzoo alleszins aanbevelingswaardig. De prijs van het royaal 4to. deel ad 25 R. M. behoeft niemand af te schrikken.

J. v. E.

De oude kerkregisters in ons land.

(*Vervolg*).

UDEN.

In het archief dezer gemeente berusten de volgende oude kerkelijke registers:

De doopregisters van de Roomsch Katholieken van 1697 tot 1811, in 11 banden.

Huwelijksregisters van 1697 tot 1811.

Overlijdensregisters van 1697 tot 1811.

UDENHOUT.

Doopregisters van 1722—1810.

Begrafenisboeken van 1708—1810.

UITHOORN.

Ten raadhuize berust:

Roomsch Katholieke doopregisters van den **Kwakel** van 19 Februari 1716—9 Januari 1819 met alphabet, in 2 banden.

Idem van Uithoorn van 11 Januari 1750—3 Juli 1811.

Afschrift Roomsch Katholiek doopregister **Kwakel** van 1790—1810.

Doopregister der Nederlandsch Hervormden van **Thamen** van 12 Januari 1727—15 Augustus 1790.

Huwelijken Uithoorn van 1796—1805.

Idem 10 Januari 1733—13 Juni 1808 en 9 Juni 1811—16 Juni 1811.

Idem van **Thamen** en Uithoorn 21 April 1811—23 December 1811.

Idem idem 8 Februari 1795—21 December 1806.

Idem idem 24 Mei 1761—13 September 1806.

Idem idem 26 Mei 1811—8 September 1811.

Huwelijken en huwelijksaangiften der Nederlandsch Hervormden van Uithoorn van 25 Juli 1790—26 April 1807.

Idem idem van 4 Februari 1731—26 September 1795.

Idem der Roomsch Katholieken en Nederlandsch Hervormden van 1796—1806.

Register van begraven in de kerk en op het kerkhof van **Thamen** van 1760—5 Februari 1796 en van 1802 tot 7 Januari 1819.

Register van aangeving van lijken te **Thamen** 1 Jan. 1806—1812.

Overlijdensacten Uithoorn van 28 Mei 1811—6 November 1811.

Register van begraven in de kerk en op het kerkhof te **Kudelstaart** 1779—1804.

Tienjarige tafels van geboorten, huwelijken en overlijden van **Thamen** van 1818—1821.

Idem idem van Uithoorn van 1811—1813.

Doop- en trouwextracten uit verschillende gemeenten van af 1760, alsmede eenige huwelijkscertificaten van Uithoorn en andere plaatsen.

UITGEEST.

Doop- en trouwboek der Roomsch Katholieke gemeente van 1630—1686.

Doop- en trouwboek der Roomsch Katholieke gemeente van 1671—1771.

Trouwboek van 1728—1808.

Begrafenisboek van 1773—1811.

Trouwboek- en begrafenisboek van 1719—1773, in 1 band.

Doopboek der Hervormde gemeente van 1748—1811.

Doopboek der Roomsch Katholieke gemeente van 1782 tot 1822, trouwboek der Roomsch Katholieke gemeente van 1783—1821, in 1 band.

Trouwregister van 1785—1800.

UITHUIZEN.

Ter gemeentesecretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:

Doopregisters der Roomsch Katholieke gemeente van 1667 tot 1711, 1714 tot 1729 en van 1730 tot 1812.

Idem der Hervormde gemeente van 1736 tot 1811.

Trouwregisters der Hervormde gemeente van 1667 tot 1711 en 1745 tot 1811.

Sterfregisters der Hervormde gemeente van 1806 tot 1811.

Geboorteregister der Doopsgezinde gemeente van 1764 tot 1812.

Trouwregisters der Roomsch Katholieke gemeente van 1730 tot 1811.

Sterfregisters der Roomsch Katholieke gemeente van 1732 tot 1811.

UITHUIZERMEEDEN.

Ter gemeentesecretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:

Doop- en trouwregisters van 1670 tot 1811.

Registers van aangegeven lijken van 1806 tot 1811.

Trouwregisters van **Oosternieland** van 1653 tot 1811.

Doopregisters van **Oosternieland** van 1651 tot 1811.

Aangegeven lijken van **Oosternieland** van 1806 tot 1811.

Protocol van **Oldenzijl** bevattende namen van gehuwden van 1701 tot 1810, van gedoopten van 1699 tot 1811, van overledenen van 1801 tot 1811.

ULESTRATEN.

Deze gemeente in 1808 tot parochie verheven, behoorde vroeger kerkelijk onder **Meerssen**, reden waarom er geene doop-, trouw- en sterfregisters van voor dien tijd aanwezig zijn.

ULRUM.

Ter gemeentesecretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:

Doopregisters van 1687 tot 1744 en 1748 tot 1811.

Trouwregisters van 1710 tot 1746 en 1748 tot 1811.

Lidmatenregisters van 1737 tot 1747.
Sterfregisters van 1749 tot 1811.
Begrafenisregisters van 1806 tot 1811.
Lidmatenregisters van **Vierhuizen** en **Zuitkamp** van 1673 tot 1690.
Doopregisters van **Vierhuizen** en **Zuitkamp** van 1763 tot 1811.
Trouwregisters van **Vierhuizen** en **Zuitkamp** van 1784 tot 1811.
Begrafenisregisters van **Vierhuizen** en **Zuitkamp** van 1808 tot 1811.
Lidmatenregisters van **Niekerk** en **Vliedorp** van 1650 tot 1785.
Doopregisters van **Niekerk** en **Vliedorp** van 1651 tot 1811.
Trouwregisters van **Niekerk** en **Vliedorp** van 1653 tot 1811.
Begrafenisregisters van **Niekerk** en **Vliedorp** van 1806 tot 1811.

URK.

In het archief dezer gemeente zijn aanwezig:
Hervormde gemeente:
Doop- en trouwregister van 1711 tot 1790.
Doopregisters van 1780 tot 1817, in 4 banden.
Register der graven van 1755 tot 1826.

URMOND (1).

Op het raadhuis berust:
Katholieke gemeente Urmond geen pastorale registers van vóór 1796.
Katholieke gemeente te **Berg**:
Registrum baptizatorum ab anno 1770 ad annum 1798.
Registrum copulatorum ab anno 1770 ad annum 1797.
Registrum defunctorum ab anno 1770 ad annum 1798.
Hervormde gemeente te Urmond:
Register der lidmaten also deselve bevonden sijn bij de eerste visitatie in den jare 1674, daarna lijst der lidmaten tot en met 1775. Idem der doopen van 1707 tot 1769.
Idem der huwelijken van 1675 tot 1770.
Idem van overlijden van 1757 tot 1769.
Doopregister van 1674 tot 1800.
Register der getrouwden voor de Hervormde gemeente der Vrijheid Urmond van het jaar 1770 tot 1800, voorin gedrukte resolutie op de registers van den burgerlijken stand van 18 Nov. 1769 door den paltsgraaf van den Rijn, hertog van Gulik, Karl Theodoor.
Op de Katholieke pastorie te Urmond:
De pastoreele registers beginnen na 1796.
Op de Katholieke pastorie te **Berg**:
Doopregister van af 19 November 1706 tot op heden.
Trouwregister van af 6 Augustus 1770 tot heden.
Overlijdensregister van af 9 Augustus 1770 tot heden.
Op de Protestantsche pastorie te Urmond.
Register van gedoopten ook te **Leuth** en **Sittard** van 23 September 1674 tot 24 Juli 1826.
Register van ondertrouwde en getrouwde personen, ook te **Leuth** van 30 Juni 1675 tot 19 Maart 1826.
Register der afgestorvenen van 2 November 1757 tot 16 Augustus 1826.

URSEM.

Het doopregister der Hervormden loopt van 1727 tot 1816. Dat der huwelijken van 1737 tot 1816. Beide registers zijn in één boek opgeteekend en berusten in het archief van de Nederduitsch Hervormde gemeente alhier.

De doop- en trouwregisters der Roomsch Katholieken dezer gemeente, welke in der tijd kerkelijk tot de **Goorn** (gemeente **Berkhout**) behoorden, loopen van 1697 tot 1812, in één band, met los aanteekenboekje, en berusten in het archief der gemeente **Berkhout**.

De doopregisters der Roomsch Katholieken dezer gemeente, welke in der tijd kerkelijk te **Oudorp** behoorden, loopen van 1677 tot 1811, in twee banden.

Voorts een trouwboek, aanvangende 1712, en eindigende 1811, en een register, middel op het trouwen en begraven, beginnende 1782, en eindigende 1810.

Deze registers berusten in het archief der gemeente **Oudorp**.

NB. Te dien tijde bestond te Ursem geen Roomsch Katholieke kerk. De Roomsch Katholieken dezer gemeente, waren — al naar gelang hun woonplaats — parochiaal ingedeeld bij de parochiekerken aan de **Goorn** (gemeente **Berkhout**) en te **Oudorp**.

USQUERT.

Ter gemeentesecretarie berusten de navolgende oude kerkregisters:
Doopregisters van 1662 tot 1811.
Trouwregisters van 1662 tot 1811.
Begrafenisregisters van 1780 tot 1811.

UTINGERADEEL.

In het archief dezer gemeente zijn de volgende oude kerkregisters:
Akkrum. Trouwboek van 1772 tot 1806.
Doopboek van 1772 tot 1812, 2 stuks.
Haskerdijken. Trouwboek van 1786 tot 1811.
Doopboek van 1772 tot 1812.
Lijst van personen, welke zich in ondertrouw hebben aangegeven van 1798 tot 1811.
Oldeboorn. Doop- en trouwboek van 1661 tot 1772, in 1 band.
Doopboek van 1772 tot 1811.
Trouwboek ven 1772 tot 1811.

(1) Onder de gemeente Urmond behoort ook de oude parochie Berg aan de Maas.

Ter Horne. Trouwboek van 1772 tot 1809.

Doopboek van 1772 tot 1812.

Terkaple-Akmarijp. Trouwboek van 1772 tot 1810, 2 stuks.

Doopboek van 1772 tot 1811, in 3 banden.

UTRECHT.

Doopregisters der Hervormden van 1626 tot 1811, 18 deelen.

Idem der Waalsche gemeente van 1583 tot 1811, 2 deelen.

Idem der Evangelisch Luthersche gemeente van 1626 tot 1811, 8 deelen.

Idem der Engelsche gemeente van 1700 tot 1794, 1 deel.

Idem der Remonstrantsche gemeente van 1683 tot 1810, 1 deel.

Idem der Doopsgezinde gemeente van 1723 tot 1811, 1 deel.

Idem der Oud-Roomsch Katholieke gemeente van 1665 tot 1811, 11 deelen.

Met lijsten van geconfirmeerden.
» » » pastoors.
» » » geestelijke maagden.
» » » » weduwen.
» » » wereldlijke weduwen.
» » » gehuwde lieden.
» » » ongehuwde maagden.
» » » wereldlijke jongmans.
» » » parochianen.

Idem der Roomsch Katholieke gemeente van 1663 tot 1811, 27 deelen.

Met lijsten van priesters.
» » » communicanten.
» » » met het laatste oliesel gezalfden.
» » » bekeerlingen.
» » » kinderen behoorende tot de 2de statie der paters jezuiten.

De kerken werden bediend door Seculiere geestelijken of behoorden tot de 1ste en 2de jezuitenstatie.

Idem der Nederlandsch Israëlietische gemeente van 1789 tot 1811, 1 deel.

Register inhoudende acten, waarbij personen, die geen geslachtsnaam voeren, overeenkomstig het Keizerlijk decreet van 18 Augustus 1811, zulk een naam aannemen, van 1811 tot 1813, 1 deel, in duplo.

Registers van aanteekening der huwelijksgeboden van 1675 tot 1811, 4 deelen.

Idem van de afkondigingen der huwelijksgeboden van 1708 tot 1795, 2 deelen.

Idem van aanteekening der huwelijksgeboden, uitsluitend van Hervormden van 1729 tot 1811, 4 deelen.

Idem van gesloten huwelijken van de Roomsch Katholieken van 1585 tot 1811, 4 deelen.

Idem van gesloten huwelijken van Hervormden, Joden en andere gezindten, behalve van de Roomsch Katholieken van 1796 tot 1811, 1 deel.

Huwelijksregister der Nederduitsch Hervormde gemeente van 1590 tot 1811, 18 deelen.

Idem der Waalsche gemeente van 1604 tot 1811, 3 deelen.

Idem der Engelsche gemeente van 1632 tot 1794, 2 deelen.

Idem der Remonstrantsche gemeente van 1798 tot 1806, 1 deel.

Idem der Evangelisch Luthersche gemeente van 1761 tot 1811, 2 deelen.

Idem der Doopsgezinde gemeente van 1796 tot 1805, 1 deel.

Idem der Oud-Roomsch Katholieke gemeente van 1676 tot 1817, 9 deelen.

Idem der Roomsch Katholieke gemeente van 1669 tot 1811, 26 deelen.

I. Stedelijke registers van overlijden en begraven:

a. Registers van overledenen aangebracht bij de Momboirkamer van 1623 tot 1811, 21 deelen.

b. Chronologisch register van de namen der overledenen van 1806 tot 1811, 1 deel.

c. Alphabetisch register van de namen der overledenen van 1784 tot 1811, 4 deelen.

d. Memoriën van aanbreng der overledenen binnen de stad Utrecht en derzelver vrijheid zooals dezelve wekelijks van de Momboirkamer werden opgegeven (Waarschijnlijk ten dienste van de inning der collaterale rechten; heffing van den 40en en 30en penning) van 1789 tot 1813, 1 deel.

e. Zinkenboeken, (registers van consenten tot het zinken en vervoeren van lijken naar buiten de stad) van 1679 tot 1811, 2 deelen.

II. Kerkelijke registers van overlijden en begraven:

a. Domkerk:
Doodboek. Chronologisch register van begraven lijken van 1776 tot 1811, 1 deel.

b. St. Pieterskerk:
Register van ontvangen kerkrechten van 1756 tot 1768, 1 deel.
Doodboek. Chronologisch register van begraven lijken van 1764 tot 1811, 2 deelen.

c. St. Janskerk:
Register voor ontvangen kerkrechten van 1782 tot 1811, 1 deel.

d. St. Mariakerk:
Doodboek (Chronologisch register van begraven lijken) zonder vermelding van geheven rechten van 1746 tot 1811, 1 deel.

e. Buurkerk:
Register van ontvangen rechten voor het openen der graven (Met een lijst der grafkelders) van 1699 tot 1811, 5 deelen.

Register van ontvangsten voor het gebruik der lijklakens van 1730 tot 1793, 3 deelen.

f. St. Jacobskerk:

Doodboek (Register van ontvangen kerkrechten, met vermelding van de nummers der graven), hierin komen ook voor de pro deo begravenen van 1741 tot 1811, 5 deelen.

g. St. Nicolaaskerk:

Register van ontvangst der kerkrechten van 1733 tot 1758, 1 deel.

Doodboek (Chronologisch register van begraven lijken) met vermelding der pro deo begravenen van 1744 tot 1811, 6 deelen.

h. St. Geertruidakerk:

Register van ontvangst der kerkrechten met vermelding der leges van het laken, het gebruik van baar en overhoef, het luiden enz., alsmede de n^{os}. der graven van begravenen, van 1756 tot 1811, 4 deelen.

i. St. Catharijnekerk:

Register van ontvangen kerkrechten met grafboek, lijst der graven en kelders in het koor. Met alphabetisch register der namen van 1777 tot 1811, 1 deel.

Register der oorspronkelijke eigenaars en latere opgave der rentmeesters van 1769 tot 1829, 1 deel.

k. Weeskerk:

Grafboek. Register der graven met aanteekening van de daarin begraven personen en kerkrechten van 1753 tot 1811, 2 deelen.

l. Evangelisch-Luthersche kerk:

Grafboek (Register van de graven met aanteekening van de daarin begraven lijken) van 1745 tot 1811, 1 deel.

Doodboek (Chronologisch register van begraven lijken) van 1787 tot 1811, 1 deel.

m. Oud-Roomsch Katholieke kerken:

Achter Klarenburg van 1772 tot 1811, 1 deel.

Soli Deo Gloria van 1758 tot 1811, 1 deel.

Cellebroedersstraat van 1697 tot 1768, 2 deelen.

n. Roomsch Katholieke kerken:

Achter Twijnstraat van 1698 tot 1811, 2 deelen.

Jerusalemsteeg, later Heerenstraat van 1690 tot 1801, 2 deelen.

In de kerken der Roomsch Katholieken werd niet begraven; de opgaven in de kerkelijke registers hierboven vermeld, betreffen dan ook alleen de overleden leden der gemeente, doorgaans met vermelding of zij het laatste oliesel al dan niet hebben ontvangen, voorts hun ouderdom, enz.

VAALS.

Ten raadhuize berust:

Der Katholieke gemeente te Vaals, een doopregister van 1702—4 Januari 1797.

Een sterfteregister van 1704—4 Augustus 1796.

Der Katholieke parochie **Vijlen:**

Doopregister van 27 Januari 1763—26 Juni 1799, in twee banden.

Katholieke parochie **Holset:**

Overlijdensregister van 1720—18 Augustus 1795.

Doopregister van 1704—15 Februari 1796.

Idem van 1714—1797.

Nederduitsch Hervormde kerk te Vaals (1):

I. Trouwboek der hoofdbank Vaals, **Vijlen** en **Holset** van 1705—1774.

II. Idem van 1775—1795.

Overlijdensregister van diegenen, welke in de Hervormde kerk begraven zijn van 1748—1803.

Doopregister van 28 Juni 1714—18 April 1797.

Waalsche gemeente te Vaals:

Extract d'un registre de naissances de l'église Wallonne de 1760—24 Novembre 1792 (Deze zijn in een slechten staat).

Op de Katholieke pastorie te Vaals bevindt zich:

Een doopregister van 1600—1677.

Een idem van 1702 tot heden.

Trouwregister van 1677 tot heden.

Overlijdensregister van 1600—1602, 1645—1677, 1704—1812.

Op de Katholieke pastorie te **Vijlen:**

Doopregister van 17 Juli 1704—7 December 1837.

Trouwregister van 15 Februari 1792—4 Sept. 1837.

Overlijdensregister van 27 Juni 1767—3 Jan. 1807.

Op de Katholieke pastorie te **Holset** zijn geen pastoreele registers vóór 1797 aanwezig.

Op de Luthersche pastorie:

Een register, waarin de gedoopten voorkomen van 1 Februari 1789—12 November 1797; huwelijken van 3 Mei 1789—10 October 1797; overlijden van 25 Januari 1789—(6 December 1797 (De doop-, trouw- en sterfacten zijn elk jaar in dit register aangeteekend). De oude pastoreele registers van vóór 1789 bevinden zich in het Protestantsch kerkarchief te **Aken.**

Op de Nederduitsch Hervormde pastorie:

Doopregister van 10 April 1649—27 September 1696.

Idem van 29 April 1714—25 December 1787.

Trouwregister van 3 Mei 1649—3 Augustus 1696.

Idem van 10 Juni 1714—10 November 1787.

Registre des mariages de l'an 7 de la municipalité du canton de **Wittem.**

De registers van den burgerlijken stand der gemeente Vaals de l'an 5—13 de la république française 1797—1805 incluis.

(*Wordt vervolgd*).

---

(1) De huwelijken, zoowel der Katholieken en Lutherschen als der Nederduitsch Hervormden zijn krachtens het „egtreglement" der Staten Generaal van de Vereenigde Nederlanden, van 18 Maart 1656, geboekt in de echtregisters der Nederduitsch Hervormde kerk gemerkt I en II.

Mededeelingen uit het oude doopregister der gemeente Overschie.

Den 6 April 1631 is gedoopt een kint van Meester Heijndrick van Blijvenburch en Jannetje Neuts, het kint is genaemt Adriana, de getuigen waren Engeltje Joris, en Adriana Neuts.

13 April is gedoopt een kint van Boudewijn de Meijer en Elisabet van der Chijs, het kint is genaemt Daniel, de getuigen zijn Jacob de Meijer en Annetje Kooles.

12 October 1631 is gedoopt een kint van Johannes Snellius en Sara Vincents, het kint is genaemt Vincent, de getuigen Hans Snel, Aeltje Jilles, Arien Gerritse.

1 Augustus 1632 is gedoopt een kint van Boudewijn de Meijer en Elisabet van der Chijs, het kint is genaemt Isaac, de getuigen Heijndrick Huijgen, Annetje Cools ende Hester Leenderts.

3 April 1633 is een kint gedoopt van Wijnant Keijser van Bollant en Catharina van Lues, het kint is genaemt Anna, de getuigen sijn Annetje Salomons en Annetje Jacobs.

10 Juli 1633 is gedoopt een kint van Heijndrick Blijvenburch en Maria Nuijen, het kint genaemt Maria, de getuigen Petronella Nuije, Josbrechtje Nuije.

17 Februari 1635 is gedoopt een kint van dezelfde ouders genaemt Gorusgorius, getuigen Jan Denisse, Damas van Slingerlant, Saartje Ronds.

2 Maert 1636 is een kint van Johannes Snellius en Sara Vincens, genaemt Maria, de getuigen, Reijnerus, Albertus Snel, Martje Michiels, Katharina Snel.

22 Juni 1636 is gedoopt een kint van Adriaen Verburgh en Dirckje Dircks, genaemt Theodora, de getuigen Nicolaes Verburgh en Maria Verburch.

22 Augustus 1638 is gedoopt een kint van Johannes Snellius en Sara Vincents, genaemt Maria, de getuigen waren Leendert Oppervelt, David Junius, Katarina Snel, en Klaasje Pieters.

5 Meij 1641 gedoopt een kint van Mr. Cornelis Patijn en Maertje Pieters Kleijn, genaemt Annetje, de getuigen Cornelis Pieters Kleijn en Niesje Cornelis.

7 December 1642 gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt Annetje, de getuigen, Claes Gijsbertse, Niesje Cornelis, en Annetje Pieters.

18 Februari 1646 is gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt Catharina, de getuigen Maertje Claes.

24 Juli 1647 is gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt Gerrit, de getuige: Annetje Pieters.

12 April 1643 is gedoopt een kint van Lauwerens Gillis Smit en Lijsbet Pieters, genaemt: Gillis, getuigen: Jan Gillis en Annetje Jans.

12 Juni 1644 is gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt: Gillis, de getuigen: Wouter Rochus en Grietje Gillis.

15 December 1647 is gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt: Gillis, de getuigen : Cornelis Gillis, Annetje Jans, Maertje Cornelis.

5 Juli 1643 is gedoopt een kint van Jan Bastiaen, Koekoeck, en Josijntje Jans, genaemt: Jan, de getuigen: Neeltje Maertens en Lijsbeth Ariens.

2 Augustus 1643 is gedoopt een kint van Pieter Bastiaens Koeckoeck en Neeltje Maertens, genaemt Bastiaen, de getuigen: Cornelis Hermensse Koeckoeck, Pleuntje Bastiaens, en Jorijntje Jans.

17 Januari 1644 is gedoopt een kint van Hendrick Jans Schuirman, en Leentje Lucasse, genaemt: Grietje, getuige: Magdaleentje Pieters.

27 Augustus 1645 is gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt: Elsje, getuige: Magdaleentje.

22 Mei 1644 is gedoopt een kint van Cornelis van Noordt en Trijntje Jereins (Jeremias?), genaemt: Annetje, getuigen: Dirk van Noordt, Ida van Noordt, en Neeltje Maertens.

3 December 1645 is een kint gedoopt van dezelfde ouders, genaemt: Annetje, de getuigen: Barent Peters Holert en Annetje Jans.

28 Februari 1649 is een kint gedoopt van dezelfde ouders, genaemt: Maritje, getuigen: Dirk van Oort, en Annetje Jans.

18 September 1644 is gedoopt een kint van Arien Ariens Vos, en Annetje Jans van den Tempel, genaemt: Arien, de getuigen: Jan Salomons van den Tempel, Trijntje Jans en Ariaentje Jans.

11 December 1644 een kint van Pieter Jans van Starrenburgh en Neeltje Claes, genaemt: Ariaentje, de getuigen· de heer . . . . van Wassenaer, Jacob Claesz en Neeltje Dirks.

16 Juli 1645 is een kint gedoopt van Gerrit Arents Duivensteijn en Maertje Dirks Houtappel, genaemt: Jacobus, getuigen: Cornelis Dirks, de heer Jacob Snel, Trijntje Dirks.

17 Maart 1647 is gedoopt een kint van dezelfde ouders, genaemt: Dirck, getuigen. Cornelis Dircks, Arent Arents en Trijntje Dirks.

12 Meij 1652 is een kint gedoopt van dezelfde ouders, genaemt: Pieter, getuige: Barbertje Ariens.

21 Januari 1654 is een kint van dezelfde ouders genaemt: Sijtje, getuigen: Arent Duijvensteijn, ... Ariens.

26 Maert 1656 is een kint van dezelfde ouders, genaemt: Leendert, getuigen: Pieter Goudappel, en Leentje Pieters.

12 Mei 1658 is een kint van dezelfde ouders, genaemt: Mensje, getuigen: Arien Dirks, en Leentje Pieters.

2 Juni 1647 is een kint gedoopt van Lucas Fonteijn en Maertje Cornelis, genaemt: Lucas, getuigen: Maertje Huijbregts, Lucas Fonteijn.

26 September 1649 is een kint gedoopt van: Arie

Duijvensteijn en Maertje Leeuwen, genaemt: Sijtje, getuigen: Gerrit Duijvesteijn, Maertje Leeuwen . . . . Duijvesteijn.

5 Maert 1651 is een kint gedoopt van Meester Quirin van der Meer en Magdalena Pieters, getuigen: Jansje van der Meer, Johannes van der Meer en Witten Ariens, het kint genaemt Adriaen.

19 Juli 1654 is een kint gedoopt van Guilielmus en Katharina Swalmius, getuigen: Abrahamus Swalmius, juffr. Martha Kouwenburgh, juffr. Cornelia Swalmia, de heer Johan Spronsse, Jacob Niese, de heer Jacob Hamel, de heer Jacob Alrichs, en Anna Jans van den Tempel, het kint, genaemt Abrahamus.

31 October 1656 is een kint gedoopt van Claes Cornelis Breems en Barber Claes, genaemt: Anna, de getuigen: Klaas van der Hoeve, Margrita van der Heijm, en Maartje Cornelis.

14 Februari 1657 is een kint gedoopt van Jan Cornelis van Campen, en Trijntje Willems, getuigen: Willem Cornelisse, Maertje Pieter, het kint genaemt: Christina.

15 Juli 1657 is een kint gedoopt van Johannes van Lodesteijn en Sara Bogerts, genaemt: Johannes, getuigen. Joh. Bogardus, Jacob van Lodensteijn, Anna Walzen.

22 April 1658 is een kint gedoopt van Gideon de Bunie en Johanna van der Meer, genaemt: Noël, getuigen: Jacob de Gast en Louisa Lusard.

28 Juli 1658 is een kint gedoopt van Johannes van Lodensteijn en Sara Bogerts, genaemt: Johannes getuigen: Johannes Bogardus, Jacob Lodensteijn, Cornelis de Riemer en Naomi Lodensteijn.

31 Augustus 1659 is een kint gedoopt van Louris van Noord en Maertje Jans, genaemt: Johan, getuigen: Dirk Jans en Vermeer, Trijntje Dirks.

2 November 1659 is een kint gedoopt van Cornelis Koman en Grietje de Bij, genaemt: Maria, getuigen: Leenderts Krijger, en Aaltje en Catharina de Bij (1).

Alsnog voorkomende in het doopboek:

27 November 1689 gedoopt het kint van Hendrik Jans van de Casteele en Catharina Brandenburgh, en is genaamt Johannes, getuijgen: Evert Jansz van de Casteele en Elisabeth Persijn.

21 April 1691 gedoopt een kint van dezelfde ouders genaamt: Bartholomeus, getuige: Trijntje Huijgen.

Medegedeeld door A. VERSCHOOR.

(1) **Het vervolg dezer akten vindt men in het *Algem. Nederl. Familieblad*, I Jaargang, nº. 117, blz. 3, terwijl het vervolg daarop in een der eerstvolgende nummers zal worden opgenomen.**

Aanteekeningen betreffende het provenhuis te Alkmaar, en zijn stichter, Gerrit Florisz. Wildeman.

Ten allen tijde hebben er personen bestaan, die, hetzij uit ware belangstelling voor hunne medemenschen, hetzij uit ijdelheid, hun naam aan eene stichting hebben verbonden, waardoor die naam eeuwen later nog met dankbaarheid wordt genoemd.

En van deze velen is voorzeker Gerrit Florisz Wildeman, die, in 1627 geboren, en den 12 Aug. 1702 te Alkmaar overleden, hij beval bij testament in dato 14 Sept. 1700, behalve de benoeming van eenige legatarissen, de oprichting van een hofje voor 16, 20 of 24 vrouwen, van elke christelijke godsdienst, echter met bevoordeeling van de Doopsgezinde en Remonstrantsche gezindheid.

De nalatenschap van Wildeman, grootendeels uit vaste goederen bestaande, waaronder vele landerijen, werd natuurlijk met de meeste welwillendheid aanvaard. Aan het verlangen van den erflater kon echter niet spoedig gevolg worden gegeven, aangezien door verschillende ongevallen, zooals veepest en meer, de landerijen onverhuurbaar werden. Met den aanbouw der stichting werd eerst in 1713 aangevangen, terwijl zij eerst 4 jaren later werd voltooid. Later brachten verschillende rampen er het hunne toe bij, om het onmogelijk te maken, geheel de wenschen van den stichter na te komen. Verlies van schepen door oorlog, vernieuwde veepest, welke de landerijen voor staatsschuldbrieven deed verwisselen, en later de Fransche tiërceering, hebben het kapitaal langzamerhand in dier mate doen verminderen, dat thans slechts eene rente wordt getrokken van pl. m. *f* 1200, zoodat op het oogenblik aan 9 der 23 vrouwen (de opzichter bewoont het 24ᵉ huisje) niet meer dan *f* 10 's jaars kan worden uitgekeerd, terwijl het in der tijd Wildeman's wensch was, dat aan ieder der inwonenden, behalve eene zekere hoeveelheid boter en turf, *f* 100 zou worden verstrekt.

De stichting, die aanvankelijk *f* 33028.15.— heeft gekost, maakt nog een sieraad uit van de gemeente, en wordt door heeren regenten uitstekend onderhouden.

Gerrit Florisz Wildeman, wiens geboorte- en sterfjaar reeds hierboven zijn opgegeven, was den 2 Juni 1658 te Heilo gehuwd met Adriana van der Veer, bij wie hij 2 kinderen had, nl. Floris en Clementia. In 1693 waren moeder en kinderen reeds overleden. Hij bewoonde een huis op de Meint te Alkmaar, had eene goede bibliotheek, was in het bezit van vele landerijen, o. a. de Wildemansplaats in de Zijpe, en had vele aandeelen in koopvaardijschepen, haringbuizen en visschersvaartuigen.

Tevens hield hij eene zomerwoning met stal en koetshuis buiten de Kennemerpoort aan. Hij voerde tot wapen: gedeeld 1° in goud een leeuw van rood

2°. wildeman van nat. kleur met bladerkrans om de heupen. Helmteeken: uitkomende leeuw van het schild.

Volgens overlevering was hij gereformeerd gedoopt, doch hij schijnt zich later niet bij eenig kerkgenootschap te hebben aangesloten. Het valt te vermoeden, dat hij om deze reden buiten de stad is gehuwd, en ook niet tot schepen of lid der vroedschap is benoemd.

Zijn vermoedelijke overgrootvader Floris Lourensz Wildeman, was lid der vroedschap te Alkmaar en stierf aldaar in 1584.

Zoo goed als zeker is aan te nemen, dat diens broeder IJsbrant Lourensz Wn., heette, over wien in de volgende notariëele acte wordt gehandeld:

«Op den 26 novembris XV^{c} en ses en seventig com«pareerde voor Guiliaume van T..... de Jongen, open«baer notaris tot Alckmair, Cornelis Pietersz Oterleek, «out omtrent XXXII jaeren, capiteyn van de jonge «Schutterije deser stede, in den belegge deser stede...., «regtelijk verdaagd zijnde ten versoeke van IJsbrant «Lourensz Wildeman, ende heeft verklaart,...... onder «presentatie van eede, hoe dat de voorñ IJsbrant «Lourensz Wildeman, adelborst onder zijn vaendel en «capiteynschap was geweest, en zig durende 't beleg «en daar na altijd zig willig en dapper in de grootste «gevaren had getoondt, en in den storm gestadelyk «tusschen de Worstelsteeg en Rooden Toorn geweest, «zijn volk aangemoedigt en den vijand daar met leeuwen«moet helpen beschieten en verdrijven. Ten zelven «dage werd ook verklaart door Jan Thomasz, An«thonis Dierten en Pieter Jansz, alle burgeren en schut»ters van de jonge schutterije,...... ten verzoeke van «dezelve IJsbrant L. Wildeman, even 't zelve als boven «is gemeld, en verklaarde Jan Thomasz alleen, dat bij «de Vriesepoort, hij Wildeman, aan zijne zijde staande, «gelyk ook de andere deeden, betuigende dat hij zig «over en weder, daar 't meest van noden was, met «groote gewilligheijdt had laten gebruiken.»

Aangezien het oudst bestaande doopboek der gemeente Alkmaar eerst aanvangt met 1614, kan de hiervoren opgegeven filiatie slechts als vermoedelijk worden aangenomen.

Jhr. Dr. J. P. Six te Amsterdam is in het bezit van een provooststaf van Floris Wildeman, welke ZED. een veertig jaar geleden door aankoop te Utrecht verkreeg, op welken staf het wapen is gegraveerd, zoals hiervoren reeds is gerelateerd. De afbeelding van dezen staf komt voor op verschillende schutterstukken, nog aanwezig in het Stads-Museum te Alkmaar.

De verschillende gegevens voor deze kleine aanteekening werden mij welwillend verstrekt door den heer C. W. Bruinvis, president der Museum-Commissie en president-regent van het Wildemans-hofje te Alkmaar.

's-Gravenhage. M. G. Wildeman.

De heraldiek in het kaartspel (1).

De heer C. F. de Brianville was zoover ons bekend is de eerste, die de heraldiek op het kaartspel heeft toegepast. In 1659 verscheen de eerste uitgaaf van zijn werk: *Jeu d'armoiries des souverains et estats d'Europe, pour apprendre le Blason, et la Géographie et l'Histoire curieuse.* Het werkje in 12° verscheen bij Benoist Coral. Deze uitgaaf is ons slechts bij naam bekend; wel bezitten wij die van a° 1672 bij denzelfden uitgever verschenen, en opgedragen aan Monseigneur le Dauphin, zoo ook een van a°. 1676, die reeds heet «quatrième édition», opgedragen aan Son Altesse Royale de Savoye. De naam van den schrijver is daarin genoemd C. Oroncé Finé, dit de Brianville, Conceiller et Aumônier du Roy. De uitgaaf van 1672 heeft geen andere illustratie dan de figuren van het kaartspel: harten, klaveren, schoppen en ruiten, die van 1676 bevat echter een groot aantal plaatjes, waarbij op elke kaart van het spel keurige afbeeldingen van verschillende wapens voorkomen, de Prins van Oranje is daar b. v. harten twee, klaverenheer de toen regeerende Paus, enz.

Te Parijs heeft men spoedig het voorbeeld gevolgd van Lyon, een zekeren S. Gauthier, schreef *Jeu d'armoiries ou tous les termes du blason sont expliqués et rangés par ordre, avec privilège de* 1686. Paris, Gaspar Duchange. s. d. Texte gravé in 12° et 52 cartes coloriées. Deze uitgaaf hebben wij niet onder de oogen gehad en kennen slechts den titel, doch wegens de treffende overeenkomst van de uitgaaf van 1676 hebben wij het recht te onderstellen, dat het slechts een hernieuwde uitgaaf is, zoo mede die welke in 1697 verscheen bij Amoulry te Lyon.

Zooals het bijna met alles gegaan is werden weldra die merkwaardige boekjes of in het buitenland nagedrukt of verkrijgbaar gesteld. Zoo berust b.v. bij ons de uitgaaf met denzelfden titel als die van 1676, doch wordt genoemd *Seconde Edition, Revevë, corrigée et augmentée, à Amsterdam, chez* Juste Danckerts, *Marchant de Cartes et Libraire, dans le Calverstraat, à l'Enseigne de la Reconnoissance. Avec Privilege de Nos seigneurs les États de Hollande et de Westfrise* (1667—1694). Een *huitième édition, revevë, corrigée et augmentée*, met eveneens geen andere afbeeldingen in, dan harten, klaveren, schoppen en ruiten. In iets grooter formaat dan die van 1672 werd uitgegeven bij B. Coral, eenzelfde werk, doch daar is bij vermeld op den titel: *Se vend à Amsterdam, chez* Pierre Mortier, *Libraire sur le Vijgendam, à la ville de Paris* (1686—1714).

Een vijfde uitgaaf, die wij bezitten werd tusschen

(1) **Zooals bekend is wordt thans door het Museum van Kunstnijverheid te Haarlem een tentoonstelling gehouden van oude speelkaarten; de hiervolgende werken zijn door ons ingezonden als daarbij aansluitende. Deze tentoonstelling is hoogst merkwaardig en loont tijd en moeite indien men haar een bezoek brengt. Red.**

1732—33 uitgegeven in 32° bij J. Covens en C. Mortier, onder de benaming, *Nouvelle Edition*, doch zonder opdracht op den titel maar wel in den tekst nl. aan den hertog van Savoye, Prins van Piémont, Koning van Cyprus.

De titelplaat is gelijk aan die der uitgaaf van Danckerts, doch wegens den kleinen vorm opgevouwen en tevens is er aan toegevoegd een mede opgevouwen plaat met 100 wapens «instruction pour le blason».

Nederland had dus zijn uitgaven van dit merkwaardig boekje op het einde der XVIIe eeuw. Duitschland bleef ook niet achterwege; zoo verscheen in 1695 te Hamburg bij Benjamin Schillern, Buchhändler im Dohm: *Wapen-Karten oder Herolds-Spiel, worinn Nach imitations des Frantzosischen* Autoris C. Oronce Finé *Jeu d'Armoires (sic) auff eine artige und spielende Methode gewissen wird, wie curieuse Liebhaber, besonders die Jugend, die Wapen-Kunst, Geographie und Historie von allen Staaten in Europa erlernen konnen, Wobey eine Bisondere Kart von deren Vollständigen Wapen, wie auch das Jetzt-Herrschende Europa.* De verdeeling is echter verschillend met de Fransche en Hollandsche uitgaven; hier worden eerst harten, daarna ruiten en dan klaveren en schoppen behandeld. Wie de vertaler en tevens de bewerker, van het oorspronkelijk Fransche boekje, voor Duitsche huizen is, blijkt niet, maar wel dat hij, ofschoon hij zijn naam verzwijgt, eerlijker handelt dan onze gewestgenoot Johann Hermann Knoop, deze toch gaf in 1759 te Leeuwarden bij Abraham Ferwerda in 8° formaat uit, zonder eenige mededeeling waaraan hij zijn arbeid heeft ontleend: *Vermakelijk Wapen-Kundig-Geographisch-, en Historisch Spel, Betreffende de voornaamste heerschende Staten in Europa, en dienende om de Jonge Lieden, inzonderheid die van een meer als gemeene Geboorte of Educatie zijn de* Wapen-Kunde, Geographie *en* Historie *gelijk als speelender wijze te leeren* (1).

Indien men de verschillende uitgaven nagaat, komt men echter tot het besluit dat Knoop de oorspronkelijke Fransche gevolgd heeft en de Duitsche hem onbekend was. Hij voegt aan het werk een register als ook een titelplaat toe, waarop voorkomt het wapen van Willem IV, omgeven met de metalen en kleuren die in de heraldiek voorkomen.

Alvorens te eindigen dienen wij nog te vermelden, dat te Amsterdam bij Gerard Valk, tusschen 1695 en 1723 verscheen een oblong boekje, bevattende met den titel 53 platen; op de 52 platen komen de twee en vijftig kaarten voor, die in het kaartspel aanwezig zijn, in den rechter bovenhoek de kaartfiguur, beginnende met schoppen, daarna klaveren, ruiten en harten, op elke kaart de keurige wapenafbeeldingen van Vorsten, rijken of onderdeelen van rijken. De titel van dit thans hoogst zeldzaam geworden boekje (Kaartspel), waarvan een exemplaar in ons archief berust, is:

Seer aardig en net / Wapen Boeck, / waarin te vinden zijn de / Wapenen, / van alle de / Koningen, Hertogen, Princen, / Vorsten, en Landen / van / Europa. / Samengesteld tot gebruyk van een Kaart-Spel. /

Werkelijk hebben deze 52 gravuren als model gediend om een wapenkundig kaartspel daar te stellen. Het bewijs daarvoor is aanwezig op de genoemde tentoonstelling; een spel kaarten met dezelfde wapens, doch met een Fransche legende onder elk wapen gedrukt, werd door den heer A. L. E. Beudt ingezonden.

Meerdere bijdragen omtrent de kaarten in de heraldiek zullen recht welkom zijn.

A. A. Vorsterman van Oyen.

(1) Omtrent dit boek kan men eenige nadere bijzonderheden vinden in den **Nederlandsche(n) Heraut**, 1e jaargang, 1884. De schrijver gewaagt daar echter niet van de hierboven genoemde uitgaven, die allen voorloopers zijn van het werk van Knoop. Voorts dienen wij nog te verwijzen naar het ***Algemeen Nederlandsch Familieblad***, 1e jaargang n°. 109, blz. 5, waar eene bijdrage voorkomt onder den titel van „Een Heraldisch Geographisch Ganzenbord"; deze zeldzame kaart behoorde voorheen aan den heer J. H. Scheffer, berust thans in ons archief.

Verwijdering van het weder uit platen en gravuren.

De plaat of gravure wordt in een platten ondiepen bak gelegd en overgoten met kokend regenwater. Na enkele minuten wordt het water voorzichtig afgegoten en de gravure bedekt met een vel wit, sterk met water doortrokken papier, liefst oud-Hollandsch. Met zachte drukking worden nu de ergste plaatsen op de gravure behandeld. Zoo noodig, wordt de geheele bewerking herhaald en eindelijk de gravure uit het bad opgenomen en op een vel bordpapier neergelegd (Hierbij gebruikt men het best een ronden stok, iets langer dan de breedte van de gravure). Dan wordt de gravure met het bordpapier overeind gezet, om uit te druipen en te drogen.

Wanneer de vlekken in de gravure buitengewoon sterk zijn, kan ter verhaasting van het proces, bleekwater aan het eerste bad worden toegevoegd, mits daarna de gravure met schoon water worde nagewasschen.

Grafzerken in de St.-Eusebius- of Groote kerk, het St.-Catharinagasthuis en de St.-Walburgiskerk te Arnhem, en eenige grafteekenen in den omtrek.

DOOR

Mrs. J. J. S. baron Sloet en Peter A. N. S. van Meurs.

(*Vervolg en slot.*)

Aanmerkingen omtrent de zerken.

143. *In twee stukken.*

49. kelder
Int iaer ons heñ MV^c
XXXIX. dē XV dach. i. februario
starf. Joffer Styn Rydders
Oliphyr Hackferts. zeliger
huysvrou.

(Wapen afgehakt)

144.

41, kelder
Int. iaer. ons herñ M(IIII eñ)
LXXIIII. den. XIX dach ī Augusto. starf. Reno. Jeger
Int iaer MIIII eñ LXXIIII den
XV. dach. ī. augusto. starf. Katry. sȳ huisfrov. God heb de ziele. (1)

(Wapen afgehakt; verder opschrift geheel afgesleten.)

145.

37.
In. immaturum. obitum conradi
leonini. defuncti. anno 1590
21^e die. mensis. iuly. & germanae
annae. eius. quae obyt. anno. 15.84
9^e die mensis. novembris

Prot. I, f. 5 v°.

146. *Lang 3.42 bij 1.90 M.*

36
Elberto Leonino [*I. C*]^to
amp[lissimo *in flor*]ente quondam
[academ*ia Lovanie*]nsi primario
[juris] pro[*fessori consilia*]ri[*o*]
[status *ducatus Gelri*]ae
[*et* comitatus *Zutphaniae*
cancelario] ∾

obiit [a]nno CIƆIƆ
XCVIII [die] VI decemb̄.
aetatis svae septvage
simo nono natus
bomel[iae vixit]
(. . . . .)
[in primo] annos
[quinquaginta duos]

Het tusschen [ ] geplaatste gewoon gedrukte is aangevuld uit het in den beginne vermelde wapenboek, met verbetering van eenige blijkbare fouten. Het overige, cursief gedrukte, is aangevuld uit de titels van Leoninus, in een der door hem nagelaten werken voorkomende. Het midden- en de vier kwartierwapens, die zich op dezen steen bevonden hebben, komen voor in het wapenboek en zijn afgebeeld in den *Gelderschen Volksalmanak* voor 1891, met een bijschrift van Mr. J. W. L. Umbgrove te Zutfen (blzn. 17—20).
Prot. I, f. 5 v°.

147.

35
synde den ingang
van de Graffkelder van
N°. 36.

148. *Afgebroken.*

45
Int iaer ons
heren 1583 den 23 dach february sterf
(Op den buitensten rand:)
de erfgenamen
van sal. Rutger. Tulleken. rekemeister.

Prot. I, f. 7.

149. *Klein langwerpig.*

Int. iaer XV^c 64:
den 4. dach. february. sterf
(. . . . .)
van (H)arscamp
Godt. h. d. z. (1)

Prot. I, f. 10 v°.?

150.

40
Haak

Prot. I, f. 6: Dese bovenstaende groeve aen Frederick Haeck in de plaetse gegeven [van de groeve n°. 10: int Noorderpandt; vgl. dit Prot., f. 75]. den 5^n. april 1715 bet. de kinderen 't hogen met 1—2—.

St.-Catharinagasthuis, thans in de St.-Eusebius- of Groote kerk.

De opneming geschiedde in het portaal van W. naar O. en vóór het orgel van N. naar Z. De zerken zijn alle groot, die in het portaal zelfs zeer groot.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

In het portaal bij den hoofdingang tegenover de Kerkstraat.

1.

Int (. . . . . . .
. . . .

(1) Deze woorden behooren nog bij den vorigen regel.

(1) Heb de ziele.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

. . . .)yllē
Bor heer . in. Doernynck bidt . voer . die . ziel.

(Wapenschild en helmteeken afgesleten; halfaanziende helm. De kwartierwapens zijn: links boven: Van Doornick (1), beneden: een omgewende leeuw (2), rechts: beide afgesleten.)

2.

(. . . . .)
1553 . dē . 27 dach . decembris sterff die E(erb? . . . .
. . . .)
cornelia . va . Arnhem . weduwe . Adolfz va Rüetenborgh

(Wapen afgesleten. De kwartierwapens zijn: links boven: Van Arnhem, beneden: Van Heeckeren genaamd Van Rechteren, rechts boven: Van Doornick, beneden: een leeuw (3).)

3.

Int (. . . . . . .
. . . .
. . . .)
auōt . sterf. Joffer . anna . vā. arnhē . sijn . huysfrou we it . selue ja'. hier . begravē (4) (5)

(Twee naar elkander gewende wapenschilden en helmen (helmteekens afgesleten), links Van Middachten, rechts afgesleten. De kwartierwapens zijn: links boven: Van Middachten, beneden: Van Arnhem, rechts: beide afgesleten)

Schuin tegenover den hoofdingang, in den Noordergang, tegen het afgeschoten gedeelte der kerk.

4.

(Wapen gedeeld: 1. een omgewende ram (Van Sallandt), 2. afgesleten; omgewende helm; helmteeken een uitkomende omgewende ram tusschen een omgewende vlucht.)

A° 16(. . . . . . .)
S(. . . . .)
S(. . . . .)
(H? . . . .)
D(e? . . . .)

(De kwartierwapens zijn: links: 1. Van Sallandt als boven, 2. Van Arnhem, 3. een aanziende ossekop (Van Ossenbroeck), 4. tien op een hunner hoeken rustende blokken. 4, 3, 2 en 1 (moet Taecke zijn blijkens de kwartierstaten Van Sallandt bij D'Ablaing van Giessenburg, a. w., blz. 119 enz.), rechts: 1. Van Gent, 2. Vijgh, 3. afgesleten, doch moet Van Stepraedt zijn volgens genoemde staten, 4. Van Doornick. Deze laatstvermelde wapens 1, 2 en 4 zijn door afslijting nog slechts gedeeltelijk zichtbaar, het best dat van Vijgh.)

Recht vóór het orgel, tegen het afgeschoten gedeelte der kerk.

5.

(Wapenschild afgesleten; halfaanziende helm; helmteeken: een koker gevuld met struisvederen, boven elkander drie rechts en vier links.)

A°. 15.87. dē(. . .
sterf(. . . . . .
adolf va(. . . . .
15 ▭ dē ▭(. . .
helena (1) Rijp(. . .

(De kwartierwapens zijn: links: 1 Van Ruytenborch, 2. Van den Boetzelaer, 3. Van Arnhem, 4. een barensteel en een schildvoet (Van Harf, Van Harff of Herff), rechts: 1. Ripperda, 2. Van Twickelo, 3. Van Buckhorst, 4. Edelstecke (of Edelsticke, Stecke of Steck).)

6.

Int . jae(. . . . . . .
. . . .
. . . .) säder
bentincks . huesfrow . hyr . begrauē . biddet. voer . de ziele. pr̄.uost' (2)

(Wapen: gedeeld: 1. Bentinck, 2. drie klimmende leeuwen (Van Bingerden?).)

7.

Int . jae(. . . . . . .
. . . .)
[Dit gedeelte op den steen opengelaten.] sterf : Clemēs : sin : huysfrou (3)

(Wapen: een kruis; of er een helm en een helmteeken is geweest, is niet meer te zien.)

8.

(. . .)it an(.) dn̄i XLVIII
II· iunii do(mi? . rc? . . P? *of* K?)altoris (4) qu(.)hic requescat. in pace. (2)
(. . . . .
. .)ınii (5) obiit (. . . . .)

(Of er een wapen is geweest, is niet meer te zien.)

(1) De hier voorkomende wapens van adellijke geslachten zijn kortheidshalve niet beschreven, wanneer zij overeenstemmen met de beschrijvingen in het onlangs uitgekomen werk van J. B. Rietstap, *De wapens van den Nederlandschen adel*.

(2) Dit wapen zou volgens D'Ablaing van Giessenburg, a. w., blz. 17, Van Renesse moeten zijn, welk geslacht echter een leeuw in een veld bezaaid met blokjes voert, terwijl het hier voorkomende wapen, dat zoo ongeschonden is alsof het gisteren werd gehouwen, evenals dat op de volgende zerk enkel een fraai gestileerden leeuw, maar geen blokjes vertoont. Volgens de *Heraldieke Bibliotheek*, 1876, blz. 71, zou het het wapen van Van der Haer zijn.

(3) Zie de vorige noot.

(4) Deze woorden behooren nog bij den vorigen regel.

(5) Volgens D'Ablaing van Giessenburg, a. w., blz. 4, werd zij te Ellekom begraven.

(1) D'Ablaing van Giessenburg, a. w., blzn. 150, 203 en 207, heeft Hillaria.

(2) Deze woorden behooren nog bij den vorigen regel.

(3) Bij D'Ablaing van Giessenburg, a. w., blz. 112, wordt een Clementia vermeld die het op deze zerk voorkomende wapen voerde, nl. Clementia van Lijnden, in de eerste helft der 17e eeuw gehuwd met Arend Sloet, burgemeester van Kampen.

(4) Dit staat er waarschijnlijk, hoewel niet duidelijk.

(5) Vijf strepen; dus zou bv. ii ook u kunnen zijn.

St.-Walburgiskerk.

De opneming geschiedde in het middenpad van W. naar O., en vóór het altaar, door welks steenen communiebank de daar liggende zerken (nr. 3 bovendien door den pilaar ten N. en nr. 9 door dien ten Z. van het altaar) voor een gedeelte bedekt zijn, van N. naar Z. Alle zerken zijn roiaal langwerpig behalve nrs 1, 2 en 5, die smaller zijn. Het tusschen [ ] ingevulde in nrs 6, 7 en 9 is ontleend aan het in den beginne vermelde wapenboek.

Middenpad. — Aanmerkingen omtrent de zerken.

1. *Volkomen gaaf.*

A° dnī 1561 die
vero qinta mēsis deceb . obyt . honorbil . dns mgr.
Jacob9 ruiter
canonic9 hui9. ecle cui9 aia requiescat . in . pace amē

(Kelk met hostie; daaronder als wapen: drie dwarsbalken, de bovenste beladen met twee hellende zespuntige sterren. In de hoeken de emblemata der evangelisten: arend (links boven), rund (l. beneden), engel (rechts boven) en leeuw (r. beneden).)

---

2. *Volkomen gaaf; vóór eenigen tijd hier gebracht uit het Zuiden der kerk, waar nu de doopkapel is(1).*

miseremi . mei . saltē . vos . amici
mei scio . q'. redēptor . me9. viuit
et . ī . nouissiō . resurgā . et . i . carne.
mea videbo deū . hc spes . me9 ī . sinu . meo

(Kelk met hostie, aan weerszijden waarvan een wapen: links: een dwarsbalk, beladen met twee omgewende ramskoppen (Van Delen), rechts: een dwarsbalk, vergezeld van drie vogels.)

An°. dnī . XVc48 : 9 mēsr. augus
obyt . venebil . D. stepha9. a
delē . h9. ecciē . deca9 et . canoc9
An°. XVc53 28 deb obyt . D
Jasp9. a . delē h9 eccie . vic9 et
pastor . ī . eldē

Bij het afbreken, ongeveer vier jaar geleden, van een stal aan de Noordzijde der kerk werd een ronde witte zand- (of Bremer) steen opgedolven, waarop zich de beide zelfde wapens bevinden als op deze zerk en met een rond gat in het midden. Vermoedelijk heeft hij dus bij deze zerk behoord en tot sluiting daarvan gediend.

3.
Vóór het altaar.

Ano . dni . M . CCCC . XCV . obyt
magist teodric de barick Et uxo(r) Joha(. . . . . . .

(1) Volgens den koster.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

. . . .
. . . . .) . fili9 ano XV et filia . ei9 Jut de barick ano XVI

Int iaer ons Hern
XVc en XLIII (. . . .) XI
dach maert st(. . .)dirck
vā . berck . bid (. . .) d(e z)ie(l)

(Wapen: gedeeld, 1. een keper tot den bovenrand van het schild, van boven vergezeld van twee sterren (of er beneden een figuur is geweest, is niet meer te zien), 2. drie jachthoorns. Daaronder nog een wapen: drie rozen; omgewende helm met een muurkroon van drie palissades; helmteeken een roos. Vermoedelijk behoort dit wapen bij het eerste, en het andere bij het tweede opschrift.)

4.

Ano dnī MVc
66 die 2 mēsis febr:nary obyt honorbil dns C(.)istiani(. . . .
. . . . . .
. . . .)nicus hic sepult9 cui9 aia requiescat in pace ā

(Kelk met hostie; daaronder als wapen: gedeeld, 1. een van onderen gekanteelde schuinbalk, 2. gevierendeeld, 1. en 4. een Latijnsch kruis met tweq armen, 2. en 3. drie sterren. In de bovenhoeken de emblemata der evangelisten als op nr. 1; de benedenhoeken bedekt.)

5.

Añ . dnī MVc
LXIX. mēsis . April (2?.) obyt dns . Hēric9. anthony
(. . . . .)
prouisor . hospital . scti . petri . c9. aia . reqest ī . pace ā

(Kelk met hostie; daaronder als wapen: negen vogels met verkorte pooten, 3, 3 en 3 (1).)

An°. XVc. eñ . XXIIII
sterf . thonis . hoe
maker . A°. XV. eñ
XLIII . sterf lizabet
sȳ . huisfrow . req

(In de hoeken de emblemata der evangelisten als op nr. 1, in de benedenhoeken alleen nog het bovenste gedeelte.)

---

6. *Zeer groot.*

(Wapen: gevierendeeld, 1. en 4. een dwarsbalk (Van Meurs), 2. en 3. een dubbele adelaar; omgewende helm; wrong; helmteeken: een omgewende brakkekop met gehalsbanden hals (2).)

Int iaer . ōs . her[n] 1566 9 octob
sterf . Christoffel . Grave tho

(1) Het zegel van Henrick Anthoniss, geheel gelijk aan het bovenstaande, komt voor aan een stuk in het archief van het St. Petersgasthuis te Arnhem van 1552. Hij was kanunnik der St.-Walburgiskerk.

(2) D'Ablaing van Giessenburg, a. w., geeft op zijn wapen een enkelen adelaar, en dezen als tweede helmteeken.

Aanmerkingen
omtrent de zerken.

[Moers en Sarwerden.
Anno 1570 den 19 April sterff Heer
Christoffel van Moers syn soen.
Canonic deser kerk(. . . . .)
A° 1563 den eerste dagh Mert sterff
syn dogter Geertruyt van Moers Frederick
van Zuylen van Nyevelts huysvrouw.]

(Doordat de bovenste rand van de zerk is afgehakt, is van de bovenste kwartierwapens alleen het benedenste deel te zien: links: effen, rechts: het benedenste deel van een paal of kruis en één of twee kruisjes rechts en één links (kruis van Jerusalem?); beneden, volgens het wapenboek, links: een kruis, rechts: zeven op een hunner hoeken rustende blokken, 4 en 3 (Torck?).)

7.

(Wapen: gedeeld, links: een beurtelings gekanteelde dwarsbalk (Van Camphuysen), rechts: een molenijzer (Coenen); omgewende helm, waarvan het bovenste gedeelte ontbreekt, doordat de bovenrand van de zerk is afgehakt.)

Int iaer ons Herñ . MVc
63 dẽ 26 augusti . starf
Gysbert vã Cãphusen
Int iaer XV eñ LI. de (–) XXIII
iuny starf ioffer anna
koene[n] syn huisfrouw
bidt voer die zielen.

(De bovenste kwartierwapens zijn weg om evenvermelde reden; beneden links: drie omgewende posthoorns, rechts: een gans.)

8.

Anno dñi M.V^c
XXXII . die . XXII . mensis augusti . obyt venerab(. . . .
. . . . .
. . .) et canonic⁹ hui⁹ ecc(l)esie c⁹ aia req̄ͭ i pace ā.

(Kelk met hostie; daaronder als wapen: drie ruiten en in het hartschild een achtpuntige ster. In de bovenhoeken de emblemata der evangelisten als op nr. 1; de benedenhoeken bedekt.)

9. (1)

Int iaer ons heren.
MCCCCXCVIII denXX[I] dach in de[n 2)] a[pril sterff vrouwe
Sophia van Bylandt
vrouwe tot Hemert en to]t doerewert Ä (3) bid voer dic [zi]el

(Wapen: een dwarsbalk, links boven en beneden vergezeld van een blok; gesloten helm naar rechts; helmteeken twee buffelhoorns. Het rechtergedeelte van het schild is deels door den pilaar bedekt, deels zijn bij het metselen daarvan de figuren er afgehakt. De kwartierwapens zijn: links boven: Van Bylandt, beneden bedekt, doch volgens het wapenboek: een leeuw, rechts boven: drie vogels (Van Rossem?), beneden bedekt, doch volgens het wapenboek: een getraliede dwarsbalk (Van Gendt?). In de bovenhoeken de emblemata der evangelisten als op nr. 1; de benedenhoeken bedekt. Het wapenboek, dat een kroon in plaats van een helm aan het wapen toekent, leert, in overeenstemming met de afbeelding van het wapen der heerlijkheid Dorenweerd bij W. J. baron D'ABLAING VAN GIESSENBURG, *Nederlandsche gemeentewapens*, en met de beschrijving van haar zegel in de *Beschrijving der vroegere Nederlandsche gemeentezegels in het rijks-archief en ook elders bewaard*, de figuren van het schild kennen als: een dwarsbalk, vergezeld van zes liggende blokjes, drie naast elkander boven, en drie, 2 en 1, beneden.)

(1) Hoe de ingevulde woorden over de drie laatste regels zijn te verdeelen, blijkt uit het wapenboek niet.
(2) Er is ruimte genoeg voor twee of drie letters.
(3) Volgens de lezing van mr. baron Sloet. Mr. Van Meurs leest: &c

Aanmerkingen
omtrent de zerken.

Ten einde de nog overgebleven Arnhemsche grafteekens behalve de onbedekt geblevene der St.-Eusebiuskerk hier volledig te beschrijven, geven wij thans nog de beschrijving der in den beginne vermelde steenen van Monnikhuizen en Mariëndaal, waarvan de eerste niet en de laatste ter genoemde plaatse onvolledig en onnauwkeurig zijn beschreven.

Aanmerkingen
omtrent de zerken.

Monnikhuizen.

Tegenover het koffiehuis Monnikenhuizen aan den rand van het pad.

1. *Fragment.*

(. . . . .
. . . .) op . S· bernarts . dach . ãno . dnī . M.V^c.
End . vrou (. . . .) van
wilp . sijn . huysvrou . die . starf (. . . . . . .)

(Twee schilden: links: Van Middachten, rechts: Van Wilp (= Van der Oye). De bovenste kwartierwapens zijn met het bovenste gedeelte van de zerk afgebroken; de benedenste: links: gedeeld, geen figuren te zien, rechts: Van Arnhem.)

Het ontbrekende in de twee eerste regels en den laatsten regel is afgebroken.

Als tafel bij banken op den nabijgelegen heuvel met het ruime uitzicht, hiernaar de Steenen Tafel genoemd.

2. *Breed* 1.55 *bij* 1.29 *M. Bekrast met namen enz.*

(Alleen een gaande levensgroote vos in het breede van de zerk zichtbaar.)

Het is onzeker of deze steen een grafzerk is.

Mariëndaal.

Wanneer men de laan van den Utrechtschen weg ingaat en de poort onder den spoorweg is doorgegaan, heeft men aan den linkerkant eerst het huis Mariëndaal en vervolgens de melkerij en den stal. Tegenover het laatste gebouw bevindt zich een weiland, waar de begraafplaats van het klooster was en een halve eeuw geleden nog

zeventig of honderd stukken van grafsteenen en enkele geheele gevonden werden, die meerendeels tot het verharden van wegen als anderszins gebezigd zijn, doch waarvan eenige op verschillende plaatsen van het landgoed werden neergelegd.

Links van den weg die van de laan, aan het einde van het weiland, daarlangs voert zijn tegen den rand van het geboomte de steenen 1—3 neergelegd. Tusschen de beide eerste is een inzinking in den grond van ongeveer gelijke grootte als de hier aanwezige steenen. Vermoedelijk heeft daar het vierde stuk gelegen waarvan de schrijver in den *Gelderschen Volksalmanak* gewaagt en dat volgens hem slechts het woord *welgebaren* tot opschrift had. Deze schrijver geeft als volgorde der steenen: 1, 4, den thans verdwenene en 3. Van nr. 1 moet sedert hij zijn mededeelingen deed een stuk afgehouwen zijn, daar hij een vollediger opschrift geeft dan thans aanwezig is. Het verdwenen vierde stuk met het woord *welgebaren* is misschien dat hetwelk geruimen tijd geleden in de deel van genoemde melkerij werd aangebracht en vandaar vóór eenige jaren naar de aan den eigenaar van Mariëndaal behoorende watermolen en uitspanning De Hes aan de Klingelbeek vervoerd, hoewel dit minder waarschijnlijk wordt door de omstandigheid dat deze steen met vele namen bekrast was, hetgeen wel op als tafels geplaatste zerken pleegt te geschieden, doch niet bij deze bij het weiland liggende het geval is. Op De Hes is de steen (althans buiten den grond) niet meer te vinden.

Den weg waarlangs deze stukken liggen ten einde gaande en den heuvel op korten afstand rechts beklimmende, vindt men daar steen 4 als tafel bij een zitbank geplaatst. Dit gebruik is ook gemaakt van nr. 5 op het einde van de bovenvermelde laan. De schrijver in den *Gelderschen Volksalmanak* maakt van den eersten steen geen melding en kent aan den laatsten een andere plaats toe.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

1. *Fragment, wel bij nr. 3 behoorende.*

Int : iaer : ons : he
rē M : CCCC : XCIII(I : op sinte . . . .
. . . .
. . tot keppel (1) . en . talp)ē . hier begraven

(Twee schilden: links: een dwarsbalk, beladen met drie palen (Van Ghemen), rechts: Van Bronkhorst (2). Boven links en rechts in de hoeken symbolen der evangelisten (adelaar en engel).)

(1) Keppel kan niet juist zijn, daar deze heerlijkheid toen in het geslacht Van Heeckeren genaamd Van Rechteren was; men herinnere zich dat de schrijver in den *Gelderschen Volksalmanak* de opschriften niet nauwkeurig weergeeft: in n . 3 leest hij b. v. voor jofler *otter* en stelt voor, dit aan te vullen tot *motter*. Misschien stond voor keppel *hoenpel* of *honpel*. Zie Johan van Alpen, heer te Hoenpel, vermeld *Algemeen Nederlandsch Familieblad*, III, blzn. 128 en 167, en IV, blz. 283.

(2) Hendrik heer van Ghemen was in de 15e eeuw gehuwd met Catharina van Bronkhorst; zie W. graaf VAN LIMBURG STIRUM, *Stamtafel der graven van Limburg Stirum*, kwartierstaat tegenover het wapen.

Aanmerkingen omtrent de zerken.

Het tusschen haakjes geplaatste is afgebroken; de invullingen zijn volgens de lezing van den *Gelderschen Volksalmanak*.

2. *Fragment.*

(Twee schilden: links een geschaakt St.-Andrieskruis, rechts drie wassenaars.)

3. *Fragment, wel bij nr. 1 behoorende.*

(. . . . .
. . . .
. . .) ioffer : Kathryn.
vā . Ghem̄ wow (1) (. . . . .)

(Twee schilden met gelijke ornamenten als op nr. 1, b. v. aan riemen met een gesp opgehangen, links drie hulstbladeren (Van Marhulsen?), rechts een dwarsbalk. In den linker beneden- (en eenigen aanwezigen) hoek een symbool van een evangelist (rund).)

Het ontbrekende is afgebroken.

4. *De benedenrand afgebroken. Bekrast met namen enz.*

Int (. . .) MCCCC (XCII?)
op (. ⁻ l? . . . ⁻) dach . in d(.m? . . r? . . . .) (2)
. . . .
. . .) int jar MCCCC (Op den steen opengelaten.)

(Wapen een springende bok.)

5. *Bekrast met namen enz.*

(In een cirkel:)

Petrus . a(n *of* u ?)sen(. . . .) pbr̄ . de . boccholdia

(In het midden daarvan een miskelk.)

Het kruis bij het landgoed Den Brink, vroeger een aanhoorigheid van Mariëndaal, waarvan hiervoren melding is gemaakt, heeft van weersinvloeden veel geleden. De begraving aan den openbaren weg toont aan, dat de persoon die hieronder ligt te dezer plaats ook den dood gevonden had. Men ziet er nog op:

(In het bovenste gedeelte merken, waarschijnlijk twee; of daaronder nog een regel schrift heeft gestaan, is niet te zien.)

(. . .)d(. . .)3 *of* 5 ess *of* eff (b?)ē
b(. . . .) . rder (3). sterff
Ao 1570
dē . 2.4.
deceber

Niet ver van Mariëndaal in een weide nabij het gemeentehuis van Renkum bevond zich tot vóór een paar jaren, toen het voorwerp door den bliksem geheel verbrijzeld werd, een steenen sarcophaag met versieringen *en relief* in den rand, omtrent 2½ M. lang en 1½ M. hoog,

(1) Wel een fout van den steenhouwer voor *vrow*.
(2) Het volgende is afgebroken.
(3) Dit woord staat er vrij duidelijk; misschien is het afgekort.

die men meende dat van Rosande, een voormalig heerlijk huis tusschen Mariëndaal en Oosterbeek, afkomstig en een copie van een Italiaansch stuk was.

Aanvullingen en verbeteringen.

Bij vergelijking van de in den beginne vermelde wapenboeken (dat van kerkvoogden der Nederduitsch-Hervormde gemeente te Arnhem, en het register „Begrafenisquartieren", nr. 65 der handschriften van de verzameling VAN SPAEN in het Archief van den Hoogen Raad van Adel) is gebleken, dat het eerste een deels vermeerderd, deels verminderd afschrift van het laatste is. De lijkstaties zijn weggelaten, daarentegen de beschrijvingen der zerken nr. 146 van de St.-Eusebius- en nrs. 6, 7 en 9 (1) van de St.-Walburgiskerk opgenomen. Voor het overige bevatten de registers slechts afteekeningen van rouwborden, die vroeger in verschillende kerken in Gelderland hingen en in den Bataafschen tijd meerendeels voor brandhout verkocht werden. Ook een wapenboek in het bezit van Mr. W. J. L. Umbgrove te Zutphen, en door dezen beschreven in den *Gelderschen Volksalmanak* voor 1891, blz. 19, is blijkbaar een afschrift of het oorspronkelijk van dat van kerkvoogden; want het door den heer Umbgrove meegedeelde grafschrift van Leoninus bevat juist dezelfde fouten als in laatstbedoeld wapenboek voorkomen.

In de inleiding is een bericht overgenomen uit de *Arnhemsche Courant* van 8 Augustus 1889 betreffende het vinden van menschenbeenderen in de Pastoorstraat, waarin dit blad het vermoeden uitspreekt, dat zich tot zoover het kerkhof bij de Eusebiuskerk zal uitgestrekt en het terrein niet aan het St.-Catharinagasthuis, waarvan de kerk in de nabijheid stond, zal behoord hebben, omdat een gasthuis waarschijnlijk geen eigen kerkhof zal hebben gehad. Dit vermoeden wordt echter weersproken door de omstandigheid dat reeds in de 14e eeuw een huis stond tusschen het St.-Eusebiuskerkhof en de Pastoorsteeg, ter plaatse van het dezer dagen afgebroken gebouw dat tot vóór weinige maanden voor postkantoor diende.

Op blz. 122, regel 22 en 18 van onderen, leze men voor Johan van Bergh: Johan van den Bergh, en in regel 11 van onderen vervalle het woord zerk.

Op de plaat moet in afbeelding nr. LXIX de punt boven de figuur vervallen.

Onder nrs. 38 en 39 der St.-Eusebiuskerk is misschien begraven een Hendrick Engelen van Ophvysen. Engel Engelen van Ophvysen was in de 17e eeuw stadstimmerman te Arnhem; zie den onder nr. 80 op het Arnhemsch Museum van Oudheden voorkomenden beker, middelste reeks wapens.

(1) Abusievelijk is in het begin gezegd: 3, 5 en 6.

Verder in het volgende te verbeteren, nrs. der St.-Eusebiuskerk:

2. Regel 1, staat 51, lees: 51.
3. „ 1, „ 96, „ 96.
19. „ 1, „ 51, „ 51.
22. De horizontale streep moet niet boven de A, maar een weinig onder den top geplaatst worden Aan den voet ontbreken streepjes aan de binnenzijde; die aan de buitenzijde staan schuins, rechthoekig op de beenen.
28. Regel 3, staat f. 102 v., lees: f. 102 v°.
„ „ 5, „ LDB. —5 st, „ LDB .—5 st.
29. „ 2, „ Rutgers , „ Rutgers.
49 „ 8, „ Elbert., „ Elbert.
51. „ 1, „ 41., „ 41.
„ „ 8, „ Leenen.,. „ Leenen.
59. „ 2, „ Bongart., „ Bongart.
60. „ 5, „ Laurenssen, „ Laurenss en
63. De figuur naast de letter moet daarmee vereenigd worden.
79. Regel 3, staat G R O E (.) FT, lees: G R O E (.) F T.
81. Het streepje beneden rechts van de 4 moet vervallen. Het dwarsstreepje in het midden raakt links het middelbeen van de 4 en rechts de I, zoodat deze dichter bij de 4 komt te staan. Het streepje boven aan de I moet iets lager komen en ook links op gelijke lengte worden doorgetrokken.
82. Regel 7, staat sitūs, lees: situs
84. De woorden „nog zichtbaar) fen" behooren nog bij den vorigen regel.
87. Regel 3, staat begrave, lees: begraven
90. De lijnen der figuren moeten doorgetrokken worden tot deze vereenigd zijn.
96. Regel 3, staat Dni, lees: Dn̄i.
97. „ 2, „ Augusti, lees: augusti
117. „ 2, „ a°, lees: a°.
118. „ 6 behoort nog bij regel 5.
119. De Ω is van onderen wijder en heeft in het midden van onderen een o en daarboven nog een o, terwijl de verlenging beneden links en rechts zoo lang is als het breedste deel der ronde figuur en op het einde flauw naar boven loopt. In den 4en regel staat sy, lees: sȳ.
121. Regel 12 en 13 staat: Memento mori (Wapen afgehakt.), lees: Memento (Wapen afgehakt) mori
122. De Ω is van onderen wijder en heeft van boven een knoop naar beneden. In den 3en regel staat Jan, lees: Jan.
127. Regel 5, staat huysfrow, lees: huysfraw
134. „ 8, „ Rekemeister, lees: Rekemeister

NECROLOGIE 1889.

Hoewel zeer laat (door toevallige omstandigheden werd verzuimd deze lijst eerder op te nemen) wordt hieronder den geachten lezers een overzicht gegeven van de aan ons vaderland in 1889 ontvallen verdienstelijke mannen.

13 Januari te Groningen. Mr. WILLEM DE SITTER, geboren te Groningen 9 November 1820, zoon van Johan en van Anna Antoinetta gravin van Limburg Stirum, oud-lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, oud-burgemeester van Groningen, curator der hoogeschool aldaar, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en commandeur van die der Eikenkroon. Hij huwde te Groningen 22 November 1843 met Wilhelmina Petronella barones Rengers, geboren aldaar 18 April 1823, dochter van baron Lamoraal Ulbo en van Catharina Louisa van Naerssen.

24 Januari te Utrecht. DR. PIETER ANTON TIELE, geboren te Leiden 18 Januari 1834. Hij was laatstelijk directeur der universiteits-bibliotheek te Utrecht, was vroeger conservator der bibliotheek van de Leidsche hoogeschool. Veel heeft hij gewerkt en uitgegeven op bibliographisch gebied. De senaat der Utrechtsche universiteit bevorderde hem tot doctor in de letteren honoris causa.

26 Januari te Oirschot. MR. ANTONIUS JOHANNES HUBERTUS VAN BAAR, geboren te Oirschot 30 Januari 1816, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en der Provinciale-Staten van Noord-Brabant, kantonrechter te Oirschot, zoon van Guilielmus Arnoldus en van Catharina Theresia Agatha van Cuyck, gehuwd eerst met M. L. J. van Hees, daarna te Klundert 20 Juni 1871 met C. F. C. Verlinden.

26 Januari te Meran. DR. LODEWIJK WILLEM ERNST RAUWENHOFF, hoogleeraar in de godgeleerdheid aan de hoogeschool te Leiden. Werd in 1852 predikant te Mijdrecht, in 1856 te Dordrecht, in 1859 te Leiden en 1860 hoogleeraar aldaar. Van 1860—1873 zagen verschillende werken van hem het licht o. a. *Geschiedenis van het protestantisme*, in 3 deelen.

Hij werd geboren te Amsterdam 27 Juli 1828 uit de ouders Jan Hendrik Rauwenhoff en Anna van Heurn en huwde eerst te Amsterdam 7 October 1852 met Maria des Amorie van der Hoeven, overleden te Mijdrecht 19 Augustus 1854, daarna te Zwollerkerspel 10 December 1861 met F. F. Tobias.

7 Maart te Amsterdam. PIERRE JEAN JACQUES MOUNIER, emeritus predikant bij de Waalsche gemeente aldaar, oud-hofkapelaan, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en officier van die der Eikenkroon. Geboren te Delft in 1802, gehuwd met Maria Agatha Frederika van Brussel.

15 Maart te Groningen. DR. JACOB PIETER VAN BRAAM HOUCKGEEST, hoogleeraar bij de geneeskundige faculteit te Groningen, geboren 19 November 1838, zoon van Andreas Charles en van Anna Jacoba van Hall; gehuwd te 's-Gravenhage 29 November 1869 met Hendrika Krayenhoff van de Leur.

20 Maart te Amsterdam. JOSEPHUS ALBERTUS ALBERDINGK THIJM, hoogleeraar aan de rijksacademie van beeldende kunsten te Amsterdam (zie over hem den vorigen jaargang van dit tijdschrift blz. 68). Gehuwd te Amsterdam 3 Juni 1846 met Wilhelmina Anna Sophia Kerst, geboren te Doesburg, dochter van Johan Frederik en van Sophia Angelica Pflug.

24 Maart te Utrecht. DR. FRANCISCUS CORNELIS DONDERS, oud-hoogleeraar in de physiologie aan de universiteit aldaar, werd geboren te Tilburg 27 Mei 1818, zoon van Jan Francis en van Agnes Elisabeth Hegh. Hij was een der grondleggers der nieuwere physiologie en een der geleerdste oogheelkundigen van onze eeuw, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Hij huwde te 's-Gravenhage 4 October 1888 Abrahamina Arnolda Louise Hubrecht, geboren te Rotterdam 21 Juli 1855, dochter van Mr. Paul François en van Maria Pruys van der Hoeven.

4 April te Amsterdam. DR. THOMAS THEODORUS HENDRIKUS JORISSEN, hoogleeraar aan de universiteit te Amsterdam, geboren te Utrecht den 23 Februari 1833. Hij werd in 1860 leeraar aan het gymnasium te Gouda en in 1864 aan de hoogere burgerschool te Haarlem, tot hij in 1865 als hoogleeraar in de vaderlandsche geschiedenis naar Amsterdam beroepen werd. Door zijne vele geschriften heeft hij zich als historicus een goeden naam verworven en zullen zijne werken over onze geschiedenis van het laatst der vorige en begin dezer eeuw eene blijvende waarde behouden. Hij huwde te Utrecht 29 Juni 1866 Clasina Hillegonda de Graaf, geboren in 1831, overleden te Amsterdam 20 Februari 1876.

14 April te Arnhem. WILLEM ADRIAAN DE GELDER, gepensionneerd schout-bij-nacht, deed als adelborst dienst op de kanonneerboot van van Speyk en had het aan eene dienstverrichting te danken, dat hij afwezig was toen van Speyk de onderlinge afspraak gestand deed, om liever den brand in het kruit te steken dan zich over te geven. Kort daarop verkreeg hij de Militaire Willemsorde en was versierd met het Metalen Kruis. Hij werd geboren te Amsterdam in 1811 uit het huwelijk van Arie de Gelder, kapitein ter zee en Hendrica Beuring en huwde tweemaal: 1°. te Bemmel 11 December 1835 met Antoinette Maria Mossel, overleden te Vlissingen 28 December 1857, daarna te Vlissingen 19 October 1859 met Sophia Mossel, weduwe van E. Fraser.

23 April te 's-Gravenhage. MR. FRANCISCUS GERHARDUS REINERUS HUBERTUS VAN LILAAR, oud minister van justitie, raadsheer in het gerechtshof van 's-Gravenhage, geboren te Amersfoort 9 November 1823, zoon van Theodorus Johannes en van Frederika Josepha Henriëtta Brueckevoort, gehuwd te Amsterdam 20 Juni 1850 met Theresia Isabella Huberta Thijssen, geboren aldaar 7 Augustus 1826.

27 April te 's-Gravenhage. ANTHONIE ERNST REUTHER, gepensionneerd generaal, van 1879—83 minister van oorlog, sedert dien lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor het district Nijmegen, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, van die der Eikenkroon, ridder der orde van het Zwaard en van de Poolster van Zweden. Hij werd geboren te 's-Gravenhage 16 Mei 1819 uit de ouders Jan Pieter en Marguérite Louise Papon, en huwde eerst met F. C. M. List, overleden te Stockholm, 2°. te Delft 11 Januari 1854 met Anna Antonia Barbara Helena Kamp, geboren te Geertruidenberg 16 April 1832.

27 April te 's-Gravenhage. JAN OTTO HENDRIK ARNTZENIUS, geboren te Haarlem 17 Maart 1818, gepensionneerd schout-bij-nacht, adjudant van wijlen Prins Hendrik der Nederlanden, wiens vertrouwd vriend hij was. Hij verkreeg in 1849 tijdens de Balische expeditie de Militaire Willemsorde, werd in 1863 ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, in 1868 commandeur van die der Eikenkroon, voorts ridder 3e klasse van den Gouden Leeuw van Nassau, der 2e klasse van de orde van Sint-Stanislaus, commandeur 2e klasse der orde van Verdiensten van Philips den Grootmoedige en ridder 3e klasse der orde van Osmanié van Turkije. Hij huwde te Breda 22 Augustus 1872 met Anna Catharina Elisabeth barones Taets van Amerongen, dochter van baron Louis René en van Anna Jacoba barones van den Boetzelaer.

Mei te Breda. GERHARD CHRISTIAAN COENRAAD PELS RYCKEN, gepensionneerd vice-admiraal, oud-minister van marine, geb. te Breda 8 Januari 1810, zoon van Mr. Christiaan en van Maria Catharina barones van Heeckeren van Brandsenburg. Hij huwde te Nieuwe-Diep 8 Januari 1849 met Johanna Maria Catherina Willinck, geboren te Rotterdam 17 April 1827, dochter van Gerhard en van Johanna van Ingen.

10 Mei te 's-Gravenhage. EDUARD ALPHONSE VICTOR AUGUSTE VAN DER MEER, geboren aldaar in 1846, uitmuntend landschapschilder wiens doeken zoowel binnen- als buitenslands zeer gezocht zijn en waarmede hij onderscheidene medailles verwierf.

28 Mei te Leiden. MR. WILLEM MATTHIAS D'ABLAING, hoogleeraar bij de rechtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Leiden, geboren te Batavia 29 Augustus 1851, gehuwd te 's-Gravenhage 26 Augustus 1880 met Josephine Henriëtta Meyeraan, geboren te Leiden 20 Mei 1857, dochter van Louis François en van Willemina Zaanen.

2 Juni te 's-Gravenhage. KAREL HUGO VAN DIEPENBRUGGE, geboren te 's-Hertogenbosch in 1817, gepensionneerd generaal-majoor der artillerie, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, groot-officier van die der Eikenkroon, zoon van Arnold Carel en van Jacoba Adriana Cornets de Groot. Hij huwde te Breda 12 Juni 1845 met Anna Jacoba Margaretha Bagelaar.

25 Juli te 's-Gravenhage. JHR. HENDRIK PIETER DE KOCK, geb. te Weltevreden 6 Februari 1820, zoon van baron Hendrik Merkus en van Louise Wilhelmina Geertruida von Bilfinger. Gedurende 26 jaar was hij inspecteur van het loodswezen; schout-bij-nacht titulair, sedert 1 Juli 1889 gepensionneerd met den titulairen rang van vice-admiraal, ridder der orde van den Nederl. Leeuw en der Belgische Leopoldsorde. Hij huwde te Nieuwe Diep 16 Februari 1848 met Anna Maria Frederika Coertzen.

28 Juli te 's-Gravenhage. MR. TONCO MODDERMAN, kantonrechter te Nijkerk en daarna sedert 1856 tot zijn overlijden referendaris bij het departement van justitie, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, en der St. Anna orde 3e klasse van Rusland. Hij werd geboren te Veendam 3 Juli 1824 uit de ouders Mr. Hendrik Jacob Herman en Adriana Sibilla Catharina Emmen en huwde te Helmond 17 April 1855 met Johanna Catharina Elisabeth Endtz, geboren te Wamel 16 Augustus 1826, dochter van Dr. Jan Theodoor en van Rebecca Antoinetta Elisabeth Wolf.

21 Augustus te Amsterdam, begraven te Utrecht. JHR. MARTEN WILHELMUS VAN RENSSELAAR BOWIER, gepens. vice-admiraal, adjudant des Konings i. b. d., oud-directeur en commandant der marine, ridder der beide Nederlandsche orden, ridder grootkruis der orde van de Eikenkroon, commandeur der Leopoldsorde van België, der orde van de Leeuw en de Zon van Perzië, van de Rijzende Zon van Japan en van de Roos van Brazilië, enz. Hij werd geboren op den huize Coudewater bij Rosmalen 16 Aug. 1822 en huwde te Vught 29 October 1856 met Jkvr. Maria Magdalena van Beresteyn van Maurick, geboren op het kasteel Maurick, bij Vught 12 April 1830, dochter van Jhr. Gijsbert en van Catharina Christina Jacoba de Jong van Rodenburgh.

28 Augustus te Utrecht. JHR. MR. JAN LUDWIG BERNHARD DE MURALT, wethouder te Utrecht, lid der provinciale staten, enz., schrijver o. a. van *De Nalatenschap van den heer Johan van Halmael en de afstamming van zijne naaste bloedverwanten*. Utrecht 1881; geboren te 's-Hertogenbosch 12 Mei 1818, zoon van Jhr. Abraham Rudolf, generaal-majoor en van Agatha

Sophia Gerardina van Hoey; gehuwd te Zuilen 24 November 1875 met Wilhelmina Scherpenzeel.

31 Augustus op den huize de Poll bij Zutphen. MR. WILLEM ANNE ASSUEER JACOB baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, minister-resident, commandeur der orde van den Nederl. Leeuw, commandeur en ridder van verschillende buitenlandsche orden. Hij werd geboren te Voorst 18 September 1834 uit de ouders baron Willem Anne en Adrienne Sophie barones van Rhemen en huwde te Neerijnen 17 September 1870 met Jacoba Christina barones van Pallandt.

Augustus te Zwolle. Mgr. O. A. SPITZEN, kanunnik van het metropolitaan kapittel te Utrecht en sedert 1866 pastoor der O. L. Vrouwenkerk te Zwolle. Hij was een bekend oudheidkundige en van zijn letterkundigen arbeid bezit inzonderheid zijn «Thomas à Kempis als schrijver der Navolging van Christus gehandhaafd» blijvende waarde.

8 September te 's-Gravenhage. DR. ISAAK GERRIT VAN EIJKEN, inspecteur der gymnasiën, geb. te Amersfoort 15 Juli 1833, zoon van Gerrit en van Hendrina Johanna Harthoorn. Hij huwde te Zwolle 15 December 1864 met Annetta Agatha Catharina de Gaay Fortman, geboren aldaar 24 October 1842.

28 September te Rotterdam. JOOST VAN VOLLENHOVEN, oud burgemeester van Rotterdam, oud lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, ridder der orde van den Nederl. Leeuw, van die der Eikenkroon, en van het Legioen van Eer, geboren te Rotterdam 16 Februari 1814, uit het huwelijk van Joan en van diens eerste vrouw Mattha Cornelia van Stolk. Hij huwde tweemaal: eerst te Rotterdam 5 Oct. 1836 met Mattha Cornelia van Stolk, geboren aldaar 27 Maart 1815, en overl. 14 Juni 1838, daarna mede te Rotterdam 4 September 1839 met Catharina Maria Rochussen, geboren aldaar 16 Januari 1817.

September te Amsterdam. MR. FREDERIK J. A. FLES, raadsheer in het gerechtshof te Amsterdam, een magistraat van uitgebreide rechtskennis en veel ervaring; hij was voorzitter van het pensioenverbond en gehuwd te Maastricht 20 Aug. 1860 met W. Koster.

1 October te 's-Gravenhage MR. LODEWIJK GERHARD GREEVE, kantonrechter van 's-Gravenhage, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, sedert 1877 voorzitter van het college over de gevangenissen. Hij werd geboren te Utrecht 29 December 1822 en was zoon van Dr. Gerard en van Amelia Louisa van der Leeuw. Hij huwde te Loenen aan de Vecht 12 Juli 1855 met Henriëtta Jacoba van Veeren, geboren aldaar 2 Juli 1818.

23 October te 's-Gravenhage. FREDERICQ CORNEILLE ZILLESEN, geboren te Middelburg 11 December 1808, zoon van Willem Jan en van Constance Hélène Fréderique Hageman, oud zeeofficier, diende gedurende de Belgische opstand onder Koopmans op de Schelde en verwierf daar de Militaire Wiilemsorde. Met hem ging de laatste officier van Z. M. schepen op de Schelde van ons. Later was hij directeur der Rijnspoorwegmaatschappij, gedurende 25 jaar bestuurder en voorzitter van «Artis» te Amsterdam en was met Burlage en Brandon Mondolpho oprichter der vereeniging «het Metalen Kruis» enz. Hij was gehuwd eerst met Johanna Jacoba Portielje en daarna met Aletta Maria Viervant.

25 October te 's-Gravenhage. MR. HENDRIK VAN VOLLENHOVEN, geboren te Amsterdam 2 Mei 1816, van 1848—1881 referendaris bij het departement van binnenlandsche zaken bij de afdeeling onderwijs, aan de regeling van welken tak van dienst hij indertijd een zeer belangrijk aandeel nam; ook maakte hij zich tevens op muzikaal gebied zeer verdienstelijk, was ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en commandeur van die der Eikenkroon. Aan het Museum van kunstnijverheid op het Paviljoen te Haarlem werd door hem o. a. *f* 5000 gelegateerd.

16 November te Zwolle. MR. JAN ISAAK VAN DOORNINCK, geboren te Deventer 27 Maart 1840, uit het huwelijk van Mr. Damiaen Joan en van Petronella Willemina Lucretia Rauwerts Tichler. Provinciaal archivaris van Overijssel. Veel heeft hij geschreven zoowel op letterkundig als geschiedkundig gebied. Het eerst zag voor pl. m. 20 jaren het licht zijn *Bibliotheek van Nederlandsche anonymen en pseudoniemen*, voorts noemen wij nog met medewerking de *Bijdragen tot de geschiedenis van Overijssel*, terwijl zijn *Cameraersrekeningen* en zijn *Overijssel onder Karel V* in zooverre voltooid zijn dat de draad makkelijk door een bevoegde hand kan ten einde gebracht worden.

Het Overijsselsche museum dat voortkwam uit de door hem zoo zeer gesteunde geschiedkundige Overijsselsche tentoonstelling heeft mede wel in hoofdzaak haar ontstaan aan hem te danken. Hij was tevens lid van den gemeenteraad van Zwolle en van onderscheidene wetenschappelijke genootschappen.

30 November te Arnhem. LUCAS HERMANUS EBERSON, bouwkundige, geboren te Arnhem 23 Maart 1822, architect en chef van Z. M. den Koning, zoon van Coenraad en van Sibilla Wilhelmina Grada van Ooy, gehuwd eerst te Delfshaven 20 September 1861 met Maria Hillegonda Henkes, geboren in 1834, overleden te Arnhem 11 Maart 1870, daarna te Arnhem 29 Juni 1871 met Simonetta de Roever, geboren 24 Februari 1832, dochter van Nicolaas en van Alida Roos.

26 December te Amsterdam. DR. JAN JACOB LODEWIJK TEN KATE, Herv. predikant, laatstelijk te Amsterdam, beroemd dichter, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, van die der Eikenkroon, der Leopoldsorde van

België, der Danebrogsorde van Denemarken, der Kroonorde en van Mauritius en Lazarus van Italië, der Waakzaamheid of den Witten Valk van Saxen Weimar Eisenach en der orde van Wasa van Zweden. Hij werd geboren te 's-Gravenhage 23 December 1819 en huwde aldaar 7 Mei 1845 met Johanna Sophia Waldorp, geboren te 's-Gravenhage 24 April 1826, dochter van Antoine en van Johanna Sophia van Hoven.

Gedurende het jaar zijn nog overleden:

Dr. L. Ali Cohen, oud hoogleeraar aan de universiteit te Leiden, geneeskundig inspecteur voor Friesland en Groningen; J. H. van Basten Batenburg, pastoor en deken te Arnhem, kanunnik van het metropolitaan kapittel van Utrecht; A. J. Brevet, hoofd-ingenieur van den waterstaat; Dr. F. van Capelle, oud rector van het gymnasium te Doetinchem; Dr. C. G. Cobet, oud hoogleeraar aan de universiteit te Leiden; Mr. R. van Goens, procureur-generaal bij het hooggerechtshof van Nederlandsch-Indië; te Groningen Johan Jacob Antonie Goeverneur, letterkundige, geboren te Hoevelaken 14 Februari 1809, zoon van Mattheus, predikant, en van Cornelia Reinbrandina Graswinckel; Jan Josephus van der Horst, geboren te Haarlem 8 Juli 1822, R. C. priester en pastoor te Alkmaar, letterkundige; Dr. Ph. R. Hugenholtz, oud secretaris van volksonderwijs; Mr. Johannes Adriaan Molster, advocaat te Amsterdam, geboren aldaar 15 Maart 1827, gehuwd met C. L. A. Tendering; J. B. Tetar van Elven, kunstschilder; Dr. H. N. van Teutem, emer. predikant bij de Remonstrantsche gemeente te Rotterdam; J. C. Altorffer, dichter en oudheidkundige; H. V. E. Klapp, gepensionneerd generaal-majoor; J. F. Beckman, gepensionneerd generaal-majoor der infanterie; H. L. Oudenhoven, gepensionneerd schout-bij-nacht, inspecteur van den geneeskundigen dienst bij de zeemacht; Peter Frederik Brunings, letterkundige, gepens. majoor der infanterie, geboren te Antwerpen 7 April 1820 (1).

(1) Zie *Jaarboek Nederl. Adel* 1888, blz. 155.

Geslacht toe Laer.

Als aanvulling op de genealogie toe Laer kan dienen dat omstreeks 1695 te Raalte woonde Anna toe Laer, die aldaar 5 Mei 1695 gehuwd was met Berend Hendrik van Ketwich, geboren te Raalte 18 Oct. 1669 en aldaar overleed 24 Juni 1698, zoon van Berend Hendrik en van Johanna van Vilstere of van Vilster. Wie kan omtrent dit echtpaar meer mededeelen?

ab Angelis.

In aansluiting van de op blz. 177 opgenomen geslachtslijst van Engelen, bewerkt door den heer Th. van Rijckevorsel, wordt ons door een medelezer het volgende ter kennis gebracht.

In een bundel losse stukken van de jaren 1571 tot 1580, op het gemeente-archief van 's-Hertogenbosch aanwezig, bevindt zich een brief dd. 26 Nov. 1578 (1) door een zekeren ab Angelis geschreven aan van Deventer, licentiaat te 's-Hertogenbosch. Ab Angelis deelt daarin o. a. mede dat hij van verschillende personen die uit Leuven zijn gekomen vernomen heeft, dat hun oudste broeder te St. Truyen aan de pest is gestorven, evenals hun neef van der Thommen.

Voornoemde van Deventer was de in de geschiedenis bekende Jonker Gerhardt Prouninck, die men noemt van Deventer. Hij huwde in eerste huwelijk met Anna van Engelen (ab Angelis), daarna met Emerentia van Resandt (2).

Toen 's-Hertogenbosch de partij koos van den koning van Spanje, nam Prouninck zijne dochters Anna en Maria mede naar Holland en voedde ze op in de Gereformeerde godsdienst. Later kwamen die meisjes op aandringen harer voogden naar het Zuiden terug en werden weder Katholiek.

Was voornoemde Emerentia van Resandt familie van Jan Wijnants, die in 1578 te 's-Hertogenbosch met van Deventer in de magistraat zitting had?

Te Arnhem waren volgens een rekwest der aanhangers van de nieuwe religie (Rijksarch. Arnhem, Deel IV, handl. v. graaf J. van Nassau, fol. 159vo) in 1578 niet minder dan 5 van de 12 magistraatsleden familie, de overigen vrienden. Nu was zeker te 's-Hertogenbosch toen de toestand niet dezelfde als te Arnhem, wellicht kunnen echter genealogische nasporingen hierin nog veel leeren.

(1) Mr. Willem van Engelen, genoemd op blz. 177, was dus geenzins de eerste die zich ab Angelis schreef gelijk de heer v. R. mededeelde.

(2) Het geslacht Prouning van Deventer leefde tot in het begin dezer eeuw en voerde tot wapen: Een roode dwarsbalk, met 3 naast elkander geplaatste zilveren rozen doorsnijdt het schild; daarboven in goud een uit den balk uitkomende zwarte leeuw, rood getongd; van onder effen zwart. Zij bezaten in de XVII eeuw Nieuw-Herlaar op wiens poort vroeger vermeld stond „Alberti et Henrici de Deventer, fraternum opus 1554, concordia". Jhr. Hendrik Prouninck van Deventer heeft vóór 1514 het Deventer Gasthuis te 's-Hertogenbosch opgericht voor zes oude mannen. Het was in 1514 gereed en werd in 1600 afgebroken. De inkomsten zijn sedert aan behoeftige nazaten des stichters of aan andere arme lieden uitgedeeld.

Behoort bij No. 11 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad, 7e Jaargang.

ADOLF VAN NASSAU,

GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG.

Adolph van Nassau, groot-hertog van Luxemburg.

(HIERBIJ EEN PLAAT).

Door den dood van Z. M. Willem III Koning der Nederlanden, Groot-hertog van Luxemburg, viel het groot-hertogdom ten deel aan ADOLPH, HERTOG VAN NASSAU.

Bij het congres van Weenen, in 1815 gehouden, werd de koning der Nederlanden voor het verlies zijner vier vorstendommen in Duitschland, Dillenburg, Dietz, Siegen en Hadamar, schadeloos gesteld met het groot-hertogdom Luxemburg, en daarbij bepaald dat de oudere, Walramsche tak van het beroemde stamhuis der Nassau's, rechten op Luxemburg kreeg, in geval de Ottosche tak, waartoe ons regeerend vorstenhuis behoort, in de mannelijke lijn mocht uitsterven.

De Walramsche linie regeerde over het latere hertogdom Nassau (1) tot dat dit land in Juli 1866 bij Pruissen werd ingelijfd tengevolge van den krijg tusschen Oostenrijk en Pruissen.

Aan den toen regeerenden hertog Adolph, den tegenwoordigen Groot-hertog van Luxemburg, werd eene schadevergoeding toegekend van ruim 14 millioen gulden. Hij was bij den dood zijns vaders Wilhelm I George August Henri Belgicus, dezen 20 Augustus 1839 in de regeering opgevolgd en huwde 1° 31 Januari 1844 met Elisabeth Michaelowna grootvorstin van Rusland, geboren 14/26 Mei 1826, overleden 28 Januari 1845, dochter van grootvorst Michaël van Rusland en van Helena Paulowna van Wurtemburg; daarna hertrouwde hij 23 April 1851 met Adelaide Maria, geboren 25 December 1833, dochter van Frederik August, vorst van Anhalt-Dessau en van Maria Louisa Charlotta landgravin van Hessen-Cassel. Uit het tweede huwelijk zijn twee kinderen in leven:

1°. Wilhelm Alexander, erfgroot-hertog van Luxemburg, geboren 22 April 1852, kolonel van het regiment huzaren keizer Franz-Joseph van Oostenrijk.

2°. Hilda Charlotta Wilhelmina, geb. te Biberich 5 Nov. 1864, gehuwd met Frederik Willem Louis Leopold August erfgroot-hertog van Baden, geboren te Carlsruhe 9 Juli 1857 (kleinzoon van Keizer Wilhelm I).

De Ottosche tak van Nassau is meermalen vermaagschapt geweest met den ouderen Walramschen tak.

Prinses Wilhelmina Carolina, zuster van den erfstadhouder Willem V, huwde ruim een eeuw geleden Karel Christiaan, vorst van Nassau-Weilburg. De afstammelingen uit dit huwelijk in de mannelijke linie worden dan ook in onze grondwet genoemd als rechthebbende op de Kroon der Nederlanden, wanneer van de nakomelingen van Koning Willem I geen gerechtigde meer aanwezig mocht zijn. Tot deze afstammelingen behoort ook Groot-hertog Adolph, zijnde de achter kleinzoon van bovengenoemde prinses Wilhelmina Carolina; hij stamt dus in de vrouwelijke lijn ook van den Grooten Zwijger af. De zuster van den tegenwoordigen Groot-hertog, hertogin Marie, huwde den vorst von Wied, en de tegenwoordige vorst von Wied, echtgenoot van de jongste dochter van wijlen prins Frederik, is hun zoon.

Hertogin Helena, eene tweede zuster van den groothertog, huwde den vorst van Waldeck en Pyrmont en werd de moeder onzer tegenwoordige Koningin-Regentes, zoodat deze eveneens door vrouwelijke linie van Prins Willem I afstamt, terwijl onze tegenwoordige Koningin Wilhelmina de Walramsche en Ottosche tak der Nassau's in zich vereenigt.

(1) De Walramsche lijn verkreeg in 1806 bij toetreding tot het Rijnverbond de souvereiniteit en den hertogelijken titel in den persoon van prins Frederik August van Nassau-Usingen, die 23 Maart 1816 als laatste afstammeling van zijnen tak overleed. Alstoen kwamen alle bezittingen aan Willem George August Hendrikus Belgicus, vorst van Nassau-Weilburg, die daardoor tevens hertog van Nassau werd, vader van den tegenwoordigen groot-hertog van Luxemburg.

Het kasteel Feltz.

(HIERBIJ EEN PLAAT).

De ruïne op bijgaande plaat afgebeeld is die van het kasteel de Larochette, in het Duitsch Feltz, Fèls, Feyls, Feylts, Fieltz, Vels, Veltz en Vieltz, in het latijn Rupes en Rupella genaamd, gelegen tusschen Luxemburg en Echternach in het groot-hertogdom Luxemburg. De tijd der stichting is niet met zekerheid bekend, doch reeds in charters van de XIIe eeuw wordt van de heeren van dien naam gewag gemaakt. Dit aloude slot beheerschte het dorp van dien naam dat onder zijne muren ontstaan was en werd in 1683 onbewoonbaar toen de maarschalk Boufflers in Luxemburg en de Rijnprovincie opereerde; thans behoort het tot het particulier domein van wijlen Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden.

Het was de bakermat van het machtig geslacht von der Feltz, dat eertijds de waardigheid bezat van erfelijk banierdrager van Luxemburg en Chiny en thans nog slechts in de Nederlanden voortleeft, waar zijne leden in den Nederlandschen adel met den titel van baron zijn ingelijfd.

Het wapenbord der Chateaubriands (1).

Egypten, uw velden aanschouwden de dappren,
Ten strijde getogen voor de eer van hun God;
Gij zaagt het, hoe Mahomed's mane verbleekte
De Kruiszon tot glorie, den Koran tot spot!

Hoor ginder dat brieschen en snuiven der rossen,
Dat trapplen en rennen door plassen van bloed!
De Turken besprongen Sint Lodewijk's ridders,
Die stand houdt en kampt, onbezweken van moed.

Maar eensklaps.... daar stijgt een gejuich op ten hemel:
„Aan ons de victorie! Aan Mahomed de eer!"
En zie, — door de pijlen des vijands getroffen
Zijgt Frankrijk's banierdrager zieltogend neer.

„Dat nooit! Neen, dien smaad koop ik af met mijn leven!"
Roept Chateaubriand vol van ridderzin uit:
Hij klemt de banier in zijn ijzeren vuisten,
Ontrukt aan de Turken d' onschatbaren buit.

En als een leeuwin, die haar welpen verdedigt,
Zoo strijdt hij met nimmer verflauwenden moed:
Het vaandel ontplooit weer zijn golvende banen,
De l e l i e s besprenkeld met grafelijk bloed.

Vol geestdrift herstellen de Christenen hun rijen,
En stormen verwoed op hun vijanden aan;
Maar siddrend ontvluchten de Turken het slagveld:
Het Kruis bleef verwinnaar der halleve maan.

Nu riep Sinte Loodwijk zijn ridders te zamen,
En sprak toen: „Chateaubriand, edel en fier,
„U schenk ik mijn wapen: het drage tot zinspreuk:
„*Mijn bloeddruppels verven de fransche banier!*"

Sinds voert het geslacht der doorluchte baronnen
Op *hemelsblauw* veld, door het bloed *rood* gekleurd,
De lelies van Frankrijk, door Chateaubrianen
Op 't bloedige slagveld ten hemel gebeurd.

J. Kronenburg.

(1) Met toestemming overgenomen uit de *Katholieke Illustratie.*

Boekbeoordeelingen en Aankondigingen.

E. W. Moes. *Iconographia Batava. Proeve van een beredeneerde lijst van geschilderde portretten van Noord-Nederlanders in vorige eeuwen, 1890. 40.*

Den beoefenaren van genealogie en heraldiek kunnen wij niet genoeg aanraden met deze proeve van bewerking van den heer Moes kennis te maken ten einde door *algemeene* medewerking verkregen worde, wat den schrijver als zijn ideaal voor oogen zweeft. Het zijn vooral de portretten in olieverf, pastel of wel gebeeldhouwd aanwezig in particuliere verzamelingen die den schrijver uit den aard der zaak nog onbekend moeten zijn en die wij wenschten dat onder zijne aandacht gebracht werden. De letter A van het alphabet die als proeve verscheen, omvat niet minder dan 258 nommers waaruit men nu reeds kan afleiden welk eene uitstekende hulpbron het geheel zal zijn voor den beoefenaar van genealogie en heraldiek zoodra het geheele werk gereed is. Hartelijk wenschen wij den schrijver het welslagen zijner onderneming toe en dat hij bij de definitieve uitgave van zijnen arbeid geen namen te noemen hebbe van Nederlanders die onwillig waren de hulp te verleenen waartoe zij in staat geweest waren.

Armoiries de familles Neuchâteloises *tirées de l'Armorial manuscrit du Notaire* J. Huguenin, *justicier à Locle, publiées, dessinées et autographiées par* Maurice Tripet & Jules Colin, Neuchâtel, *Cabinet Héraldique, 1889.*

In het jaar 1660 verzamelde de notaris J. Huguenin een reeks wapens van Neuchâtelsche en vreemde geslachten ten getale van omstreeks driehonderd, met de pen vrij zorgvuldig geteekend, voorafgegaan door een verhandeling over de regelen der wapenkunde en vergezeld van wapenrijmen en wapenbeschrijvingen.

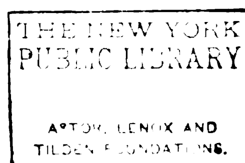
De heeren Tripet en Colin hebben uit dit werk een uittreksel geleverd, zijnde twee honderd vier en zestig Neuchâtelsche wapens, verdeeld over twee en twintig bladzijden, naar aanleiding van het werk van den notaris in den stijl der XVIIe eeuw geteekend, met weglating van de wapenrijmen en de niet altijd zeer heldere wapenbeschrijvingen van het oorspronkelijke werk.

Opmerkenswaardig is het groot aantal sprekende wapens in deze alphabetisch geordende verzameling, waarbij ook een weinig bekend heraldiek stuk voorkomt: de *pointe de diamant*, die in het bijzonder aan de Neuchâtelsche wapens eigen schijnt te zijn.

Een eigenaardig sprekend wapen voert de familie Charlet uit Val-de-Travers, zijnde: in rood een naakt knaapje staande naast een gouden plant op een grasgrond. Dat knaapje is, voor den ingewijde, het «Kareltje» dat den naam Charlet symboliseert. Bijna hetzelfde wapenfiguur beteekent op het schild der familie Jeannin evenwel «un nain».

Photolith van G. J. Thieme, Arnhem.

REGISTER DER FAMILIENAMEN [1].

A.

Aa (van der) 83, 103, 200.
Aalst (van) 81.
Ablaing (d') 224.
Ablaing van Giessenburg (d') 124, 142, 218, 219, 220.
Abo 57.
Abrahams 16, 38, 40, 87, 168.
Abrahamsze 79.
Ackersdijk (van) 146.
Adnet *O* II.
Adriaans 179.
Adriaanse 16.
Adriaens 82.
Aefferden (van) 27.
Aelmans 107.
Aelten (van) 99, 100.
Aendelst (van) 105.
Aensorch 137.
Aerdts 18, 19.
Aerlebeeck 177.
Aernouts 75.
Aernts 75.
Afte (van) 160.
Aigrets 160.
Ailly (d') 38.
Aken (van) 14, 147, 148.
Akerlaken (van) 207, 208.
Akers 193.
Akersloot 86.
Akkeren (van) 40.
Alberda van Menkema *O* VIII.
Alberding 170.
Alberdingk 170.
Alberdingk Thijm 170, 223.
Alberdink 170.
Alberthoma 147.
Alblas (van) 159.
Alewijn 108.
Allard 37.
Allart 40.
Allen (van) 78.
Almkerk (van) 114.
Almonde (van) 199.
Alphen (van) 221.
Alrichs 214.
Altena (van) 83.
Altorffer 226.
Amerongen (Bor van) 133.
Amerongen (Taets van) 223.
Amorie van der Hoeven (des) 12, 223.
Amoulry 215.
Amstel (van) 207.
Ancker (van den) 178, 181, 184.
Andel (van) 10, 37, 101.
Andelgem (van) 79.
Andres *O* X.
Andries 42.
Andriess 43.
Andriessen 39, 40, 145.
Ançillon 161.
Angelis (ab) 177, 178, 179, 226.
Annal 40.
Anrae 183.
Ansum (van) 84, 85.
Anthoniss 219.
Anthonissen 16.
Anzen (van) 64, 97, 98, 99.
Appeldoorn (van) 96.
Appeltere (van) 10.
Appelthorn (van) *O* II.
Arckenbout 136.
Arens 137.
Arensze 73, 78.
Arents 73, 74, 78.
Ariens 75, 80, 214.
Arkel (van) 87.
Arnem (van) 167.
Arnhem (van) 123, 124, 218, 220.
Arnolts 81.
Arnts 75, 137.
Arntzenius 224.
Asbeck (van) 46, 207.
Asbeek (van) 88.
Asch (van) 11.
Asch van. Wijck (van) 11.
Asperen (van) 13, 14, 170.
Aspermont (d') 27.
Aspremont (van) 45.
Assendelft (van) 21, 57, 159, 193.
Auerheijne (van) 167.
Aulnis (d') 187.
Auxy (d') 68.
Avenhorn 169.
Averhoult (d') 88.
Axel 115.

B.

Baale 168.
Baan (van der) 113, 162, 168.
Baar (van) 223.
Baas 88, 108.
Bachelle (le) 187.
Bachina 108.
Bachofen von Echt 28.
Back 137, 143.
Backer 39, 76.
Backer (de) 184.
Backeren 39.
Backhuysen 186.
Bacon 107.
Baei (van) 127.
Baerle (van) 139.
Bagelaar 60, 88, 224.
Bakker 10.
Balck 186.
Balcke 186.
Balen (van) 101, 102, 205, 206.
Balfour 39.
Balkenende 16.
Balsiger 108.
Bamberg 170.
Bandt (den) 103.
Banken (van) 102.
Bannier 60.
Barbaix de Bonnines 68.
Barch (van) 140.
Barchman 21, 22, 23.
Barchman Wuytiers 21, 23, 88.
Barendregt (van) 87.
Barents 95, 96, 107.
Barentz 107.
Bargeau 160.
Bargeré 167.
Barick (de) 219.
Barmentlo *O* II.
Barnaud 114.
Barnevelt (van) 9, 101, 102, 122.
Barnevelt Brouwer (van) 9.
Barthélemy (de) 188.
Bartholomeus 147.
Bassecour (de la) 58.
Bassen (van) 85.

(1) Achter de namen beteekent *O* omslagvel en het romeinsche cijfer het nummer daarvan.

Bassewits (van) 33.
Bassompierre (de) 120.
Bassoua 20.
Basten Batenburg (van) 226.
Baster 113, 115, 161, 162, 163.
Basterd 162.
Bastert 113, 114, 115, 161, 162, 163.
Batenburg (van) 39.
Baudartius 122.
Baudin 119.
Bauekes 23.
Baute 146.
Bautershem (van) 206.
Bax 13, 35.
Beaufort (de) 169.
Beaumont (van) 16.
Beck (Holstein) 16.
Becker 98, 99.
Beckman 226.
Beckx 183.
Beecker 126.
Beedre (de) 38.
Beels 58.
Been 38.
Beer (de) 122, 126.
Beets 115.
Behr (de) 27.
Beiling 201.
Beillerie 87.
Beke (van der) 40.
Bekkers 206.
Beksteyn 102.
Bel (van der) 34.
Bele (van) 123.
Belling 40.
Bemmel (van) 106, 124, 127, 139.
Benninck 201.
Benoot 37, 60.
Benout (de) 38.
Benouw 37.
Benoys 93.
Bentem (van) 167.
Bentheim (van) 160.
Bentinck 218, *O.* II.
Bentle 148.
Berandy (de) 160.
Berch (van den) 103, 195.
Berchof 74.
Berch-Eijk (van) 12.
Berck *O.* VIII.
Berck (van) 121, 219.
Berckel (van) 19, 20, 47, 181.
Berckenbosch (van den) 184.
Berckx 159.
Beresteyn (van) 178.
Beresteyn van Maurik (van) 224.
Berg 60.
Berg (van den) 65, 141, 168.
Berge (van den) 54, 140.
Bergevoort (ten) 197, 198.
Bergh (de) 140.
Bergh (van) 122.
Bergh (van den) 54,82,83,87,93,128.
Bergevoort 197, 198.
Bergvoort (ten) 156.
Berichem 61, 64.
Berinchem 44.
Berinchem (van) 41, 42, 43, 97, 98, 100.
Berkum (van) 202.
Berrendy (de) 160.
Berthout 22, 186.
Bertolf 60.
Berynchem 41.
Beseke 88.
Besemer 157.
Bestaans 16.
Bethmoens 183.
Betou (in de) 83.
Bets 56, 134.
Beudt 216.
Beugen (van) 180.
Beughen (van) 179, 181.
Beuninck *O.* VIII.
Beuningh *O.* VIII.
Beuring 223.
Beveren (van) 168.
Beverloo 10, 15, 16.
Beverwaerde (van) 21.
Beijer (de) 87.
Beijeren (van) 206.
Beijlinck 21.
Beijling 201.
Beijnhem (van) 105.
Bidwell 188.
Bieberstein (de) 27.
Biesman 203, 207.
Biet (van) 147.
Bilfinger 224.
Bilsen (van) 181.
Bingerden (van) 218.
Bisschop 135.
Bitter 116, 126, 139.
Blaaubeen 114.
Blaauw 108.
Blaeuwe (de) 183.
Blankaart 88.
Blansac 37.
Blansacq (de) 37, 38.
Blauw 54.
Bles 206.
Bleu (le) 168.
Bleyswijck (van) 159.
Blindenbach 60, 108.
Blois (de) 120.
Blokland (Brandwijk van) O. I.
Blom 38, 39, 46, 60, 88.
Blom (van der) 158.
Blondeel 107.
Blondere 37.
Bloos 88.
Blussè 206.
Bluts (de) 40.
Blij (de) 14.
Blijvenburch (van) 213.
Bockhoven (van) 15.
Bockom (van) 164.
Bodel 148.
Bodeidijk 66.
Bodenstaf 60.
Boekaart 107.
Boellaard 14.
Boesdoncq (van) 146.
Boetzelaer (van) 218, 224
Boeije 113.
Bogaard 37, 108.
Bogaart 46.
Bogaerd (van den) 88.
Bogaerde (van den) 27.
Bogart (van den) 138.
Bögel 200.
Bogerdt de Jonge 39.
Bogerdt (van den) 39.
Bogerts 214.
Böhmermann 65.
Bois (du) 38, 108, 120, 183.
Boisers 36.
Boitbergen (van) 105.
Bolant (Keyser van) 213.
Bolck 140.
Bolderyck 40.
Boll 48.
Bolle 145.
Bollekool (de) 74.
Bollen 137.
Bols 73, 80.
Bolten (van) 170.
Bommel (van) 18, 19, 37, 180, 183.
Bon (van) 153.
Bondeels 108.
Bongarts 127.
Bongert 142.
Bonnet 16.
Bonnin 160.
Bonning 160.
Bont (de) 55.
Boogaard 16.
Boom 77, 193.
Booms 60.
Boon 101.
Boonders 10.
Boone 114.
Boonzaaijer 14, *O* X, XI.
Bor 108, 218.
Bor van Amerongen 133.
Borckeloo 65, 168.
Boreel 25, 86.
Borgh (van der) 87, *O* VIII.
Borken (to) 155.
Borman 169.
Bornaeus 200.
Bornevelt 80.
Bornstra 135, 193.
Borret 17, 18, 19, 181, 182.
Bors 23.
Bors van Waveren 23.
Bos 46, 77.
Bosc (du) 120.
Bosch 77.
Bosch (op den) 148.
Bosch (van den) 181.
Boshoff 143.
Bossart (de) 26
Bossche (Zas van den) 193.
Bosser 40.

Both 80, 203.
Boudaen 146.
Boudrie 39.
Bouillon 145, 146.
Boulinière (de la) 30, 39.
Bourbon (de) 60.
Bourgois 145.
Bouricius 121.
Bourié van Kennoy 40.
Boursse Wils 148.
Bout *O* I.
Bouvin 16, 38, 87.
Bouwens 107.
Bovenheym (van) 40.
Bowier 169.
Boxmeer (van) 179.
Boys (du) 56.
Braam Houckgeest (van) 223.
Braauw (de) 168.
Brabander 113.
Brackelmans 128.
Braeckman *O* I.
Braem 195.
Brakman *O* I.
Bramen (van) 133.
Brand 87, 160, 161.
Brand (van Someren) 161.
Brand Swalmius 134.
Brande (van den) 127.
Brandeler (van den) *O* I.
Brandenburgh 214.
Brandis (von) 172.
Brands 37.
Brands van der Swalme 134, 135.
Brandt 170.
Brandt (van den) 184.
Brandwijk van Blokland *O.* I.
Brandijns 181, 184.
Brant 40.
Brantzen 128.
Brasser 55.
Brauw 116.
Brauw (de) 39, 168.
Brecht (van) 81, 82.
Bredius *O.* XI.
Breems 214.
Brega 107.
Brero 16.
Breslo 153, 154, 155.
Brevet 226.
Breugel (van) 48, 178, 182.
Breuning 165.
Breur (de) 75, 95.
Brevos 160.
Brianville (de) 215.
Brie (de) 129.
Briel 193.
Briell 159.
Briels 159.
Briene 16.
Brienen (van) 142, 143.
Brinck 87.
Brinkman 103.
Broeck (ten) 256, 188.
Broecke (van den) 78, 108.
Broecker (de) 16.
Broeckhoven (van) 183.
Broeckhuysen (van) 88.
Broek (van den) 12, 180.
Broekhusen (van) 41.
Broens 107.
Broesterhuyzen 10.
Broichese 97, 98.
Bronckhorst (van) 221.
Brondeel 87.
Bronsfelt 43.
Brooshooft 10, 12.
Brougham 164.
Broukhesse 64.
Brouwer 9, 10, 11, 12, 13, 102, 103, 133. 160.
Brouwer (van Barnevelt) 9.
Brouwerius 96, 133.
Brouwerius à Niedeck 133.
Brouwers 16, 80, 87.
Brouwerus 96.
Bruechusen (van) 41.
Brucken Fock (von) 86, 145.
Bruckem (van) 38.
Bruckhese 62.
Brueckevoort 224.
Brugge (van) 60.
Brun (de) 47, 198, 199, 200.
Bruininckx (de) 178, 184.
Bruining 207.
Bruinisse 169.
Bruinvis 215.
Brunsfelt 43, 61.
Brunsvelt 41, 42, 44.
Brus 107.
Brussel 223.
Brusseel 37.
Bruyn (de) 14, 38, 55, 198, 199, 200.
Bruynvisch 113.
Budde 107.
Buddingh 10.
Buckhorst (van) 218.
Buininck *O.* VIII.
Bulteel 88.
Bultsinc 99.
Bunië (de) 214.
Burch (van der) 21, 22, 193.
Burchelus 139.
Burchvliet 73.
Buren (van) 207.
Burger 103.
Burgh (van der) 93, 159, 193, *O.* VIII.
Burghgraaf 88.
Burghvliet 136.
Burmania (van) 13.
Burmann 165.
Burry (de) 161.
Burt (van der) 168.
Bus de Ghisignies (de) 19.
Bus (du) 68.
Bussche (van den) 16.
Busschere (de) 88.
Bussingh 13.
Bussy (de) 17.
Bustin 146.
Buteux 37, 145, 146.
Butten (van) 56.
Buyck 122.
Buys (van der) 201.
Buijsi 107.
Bij (de) 214.
Bije (van der Does de) 86.
Bylandt (van) 220.
Bijleveld 13.
Bijnen 19.
Bytter 139.

C.

Calini 185.
Calloy 37.
Caluwé 37.
Camerlingh 11.
Camp 79.
Campagne (de) 37.
Campen (van) 78, 96, 134, 135, 136, 214.
Campenhuysen (van) *O.* XI.
Campenhuisen *O.* XI.
Camphuysen (van) 220.
Canis 82, 86, 105.
Canisius 86.
Cannegieter 201.
Cantzler 100, 155.
Canzeler 153, 154.
Capelle (van) 226.
Capelle (Raveschoot de) 144.
Capermans 137.
Captijn 47.
Carels 38.
Cares 128.
Carlié 164.
Carlier 39, 108.
Carnin 22.
Carsten 135.
Casembroot (de) 107.
Casper 126.
Casteel (van) 39.
Casteel (van de) 37.
Casteele 16.
Casteele (van de) 16, 37, 60, 214.
Castelein 168.
Cater 75.
Cats 170.
Cattoir 168.
Catte 113.
Caumartin (le Fèvre de) 120.
Caume 39.
Cavalier (le) 103.
Ceel (van der) 35.
Celue 88.
Cent 34.
Cents 34.
Chaemis 141.
Chaillon 167.
Chalons 120.
Chamarez (de) 16.
Champfleury (de) 119.
Charlet 228.

Charlier 182.
Chastelein 56.
Chasteleijn 59.
Chateaubriand 228.
Chatillon (Guichenon de) 40.
Chesne (du) 144.
Chevallier 170.
Christeveld 38.
Christiaans 38.
Chijs (van der) 213.
Cieus 39.
Claerbergen (van) 81.
Claes 53, 76.
Claessen 87.
Clair (de) 81.
Cleiburg 77.
Cleincken 43, 44, 61.
Clencken 43.
Clerck (de) 113.
Clerus 113.
Cleijburch 80.
Cleijburgh (van) 94.
Cloeck 42, 43.
Cloet (de) 38, 108.
Clooster (van de) 88.
Cloppenburg 34, 35.
Cloux (du) 39.
Cluyver 157.
Cnapper 43, 44.
Cobet 226.
Cock 83.
Cocq (de) 40, 46.
Coenen 220.
Coertzen 224.
Coetius 142.
Coets 126.
Coeverden (van) 40.
Cohen 228.
Colin 107.
Colgé 101.
Collen (van) 98.
Columba 148.
Comen 42, 43, 44.
Commersteijn 56, 77, 93, 133, 134, 135, 158.
Commersze 194.
Conincx 134.
Conradi 168.
Conte (le) 107
Constant Rebecque (de) 170.
Cooghen (van der) 178.
Coole (de) 66.
Coolman 113.
Cools 179, 213.
Coopal 169.
Coops 200.
Coppello (van de) 39.
Coppelstock 170.
Copper 34.
Coppers 34.
Coppert 34, 75.
Coquerel (de) 129.
Coral 215.
Cornelis 34, 76, 80, 213.
Cornelisse 214.
Cornelissen 10.
Corssen 195.
Corsten 82.
Corstiaensze 54.
Cortenius 34.
Corver 86.
Corvincks 95.
Coste (de la) 77.
Costen 82.
Coucerque (Rollin) 14.
Court (de la) 18.
Courtenius 34, 137.
Courtrier 147.
Coymans 25, *O.* II, *O.* VIII.
Craen 196.
Craens 731.
Cramer 17, 20, 95, 168.
Creefts 108.
Cremer 156, 198, 199, 200.
Crena 107.
Crespi (de) 120.
Creuzer 166.
Creyghton *O.* II.
Criellaert 101, 102, 103, 104.
Crillarts 101.
Crispell 188.
Crom 101.
Cromhout 118.
Crommelin 86.
Croye (de) 87, 88.
Crijger (de) 114.
Crijns 80.
Crijnsze 80.
Cudde (van der) 76.
Cuperus 10, 16,
Cupper (de) 135.
Cuppers van Walraeven 135.
Curos 160.
Cuyck (van) 171, 223.
Cuyk (van) 164.
Cuylenburg (van) 34.

D.

Daalen (van) 14.
Dael (van) 141.
Daelman 68.
Daems 95.
Dairnick 104.
Dairnick (van) 105.
Dale (van) 37, 39, 108.
Dalen (van 76.
Dam (van) 14, 155, 156, 158, 197, 198, 199.
Damhoudere de 187.
Dams 134.
Danckelhoff 178, 184.
Danckerts 216.
Dandels 177.
Daniels 53, 108.
Danielsze 53.
Dankers 84, 85.
Das 195.
Dassel von 172.
Dayenburg (van 184.
Debare 88.
Deckers 181.
Dedel 86, 170, 181.
Dedem van 85.
Deely 104.
Deinse van 16, 88, 168.
Delbeek 168.
Delen van) 219.
Delft van, *O.* VIII.
Delia 34.
Delsart 38.
Denicourt 38.
Denisse 213.
Derenhorst van 81.
Desmons 107.
Deutz 87, 107.
Devereux 164.
Dewinter 39.
Deyts 40.
Dibbetz 39.
Diehl 88.
Dielen van 25.
Dielitz 27.
Diepenbeeck van 181.
Diepenbrugge van) 224.
Diericx *O.* VIII.
Dierten 215.
Diesbach de 188.
Diesbach von 172.
Diest van 200.
Dietz 9, 27.
Dieuvoorden (van) 80.
Dillen van 100, 153.
Dinteren (van 148.
Dirckse 16.
Dircksen 124.
Dirks 213, 214.
Dirxen 153.
Dobbelman 108.
Dodincwerde 63, 64.
Doelman 87, 107.
Doernick (van) 139.
Doernik (van 106.
Doernyck van 104.
Does (van der) *O.* VIII.
Does de Bije van der 86.
Doeyenburgh van) *O.* VIII.
Doirnick van) 106.
Dombois 166.
Domburg 34.
Dompière de Jonquières 96.
Dompierre (de 96.
Domselaar (Hoogendijk van) 33.
Domselaar van 33.
Donckers 37.
Donders 223.
Dongen (van) 16.
Donnersmark (von) 172
Dont 16.
Donteclock 96.
Doorman 107.
Doornick (van) 104, 105, 107, 218, *O.* VIII.
Doornik (van) 81.

Doorninck (van) 167, 225.
Doré 39, 40.
Dorrenboom 16, 40, 60.
Dortmunt (van) 168.
Doublet 193.
Douveren (van) 107.
Dosy 38.
Dresselaars 158.
Dresselhuys *O.* 3.
Dreunen (van) 168.
Dreven (van) 65.
Dreysscher (van) 158.
Driel (van) 167, *O.* VIII.
Driessen 183.
Driessen (van) 60.
Driessen (van den) 60.
Drogenbrood 146.
Drongelen (van) 178.
Dronkers 169.
Drunen (Pus van) 39.
Druyten (van) 105.
Dubbelman 40, 87.
Duffel 171.
Duim 46.
Duinink 108.
Duisborgh (van) 200.
Duivensteyn 213.
Dundas 40.
Dunesteyn 196.
Dunkers 84.
Duran 116.
Durand 37, 38.
Durselen (van) 45.
Dusart 40.
Dusseldorp (van) 146.
Duthay (La Lane de) 198, 199.
Duvenez 40.
Duvenvoerde 59.
Duvenvoorde (van) 80.
Duijck 108.
Duijn 59.
Duijnesteyn 74, 75.
Duijsel (van) 37.
Duijvensteijn 214.
Duyzel (van) 168.
Dijck (van) 54.
Dijk 168.
Dijk (van) 38.
Dijkman 38.
Dynant 102.
Dyvoort (van) 80.

E.

Ebell 186.
Eberson 225.
Eberstein (von) 27.
Echt (Bachofen von) 28.
Echten van Rhebrugge (van Holte tot) 85.
Eck (van) 38, 87.
Eckermans 37.
Eckhard 87.
Eckhardt 165, 166.
Edelstecke 218.
Edelsticke 218.
Eelkes 139.
Eem (van der) 11, 171.
Eerden (van) 107.
Eerssel (van) 177.
Eeten (van) 14, 15.
Egmond (van) 35, 56, 123, 169.
Egmond (Faber van) 35.
Egmont (van) 134, 147, 193.
Einthoven 12.
Ek (van) 108.
Ekel 108.
Elborch (van der) 98, 99, 100.
Eldik (van) 11.
Elewout 88.
Elias 16.
Elmendorf 188.
Elsen (van den) 182.
Elven (Tetar van) 226.
Emants 57.
Embden (van) 13.
Embrick 99.
Emden (van) 82.
Emmen 224.
Emmerick 171.
Emmerik (van) 179, 182.
Emmery (d') 76.
Emougher 25.
Empel (van) 181, *O.* I.
Empereur (l') 74.
Endthoven 74.
Endtz 224.
Engel 124.
Engel (van) 128.
Engelandt (van) 180.
Engelcke 45.
Engelen 126.
Engelen (van) 177—184, 226.
Engelhard 37.
Engelsen (den) 60, 108.
Engelskerke 16.
Engelsmans 135.
Enghuisen (van) 197, 198.
Enghuysen (van) 156.
Enschedé 206, 207, 208.
Ensinck 143.
Envie (d') 87.
Epen (van) 8, 25, 66.
Epinoi (d') 60.
Erasmi 146.
Erckelens (van) 138.
Ermerins 39, 148, 167, 168.
Ermers 184.
Ertsick 88.
Esbacher 60.
Esch (von) 165, 166.
Eschausier 160.
Eschauzier 160.
Esclaibes (d') *O.* 3.
Essen (van) 135.
Esser 60.
Everaars 145.
Eversdijk 37, 38.
Everson 25.
Everts 37, 87.
Evertsen 39, 40, 108.
Evertsze 95.
Everwijn 128, 140, 142, 143.
Evesque (l') 160.
Exters 39.
Eijck (van) 38, 101.
Eijck (van der) 205.
Eyde (van der) 76.
Eyken (van) 223.
Eynatten (van) 170.
Eynden (van) 45.
Eynsbergen (van) 40.
Eynthoven (van) 77.
Eysinga (van) 24.
Eysingha (van) 24.

F.

Faas 38, 88.
Faber 35, 107, 166.
Faber van Egmond 35.
Fabricius 38.
Fabricius (von) 87
Fabrie *O.* VIII.
Fauvarcq 34, 35.
Fauvarq 34.
Fauvarque 33.
Fébvre (le) 88.
Feeren 141.
Ferguson 40.
Ferleman 39, 40, 88, 148, 168.
Fenema 103.
Fermond 108, 168.
Févre de Caumartin (le) 120.
Ferwerda 216.
Filet 66.
Fisaine 102.
Flabbers 62, 63.
Flehite 170.
Fleminck 107.
Flemingh 106.
Fles 225.
Flips 60.
Flom 38, 88.
Fluty 60.
Fock (von Brucken) 145.
Fockema *O.* II.
Fontanus 122.
Fonteyn 213.
Forbes 40, 116.
Forchtenstein (von Mattersdorf) 185.
Foreest (van) 13, 171, 193.
Forest (du) 145, 146.
Forsberg (Westerwijk) 168.
Fox 107.
Fra (de) 37.
Franck 79.
Francke 168.
Fransze 73.
Fraser 223.
Frat 39.
Fradenius 147.
Frederiks 65, 163.
Fredriks 107.
Frencke *O.* II.

Frenck *O.* II.
Friesheim (van) 169.
Frische 20.
Fruin 36.
Fuchs 20.
Fugger 22.
Fuyk (van der) 77, 147.
Fijt 56.

G.

Gaaswijck *O.* XI.
Gaay Fortman 225.
Gabriel 168.
Gabriels 37.
Gaertner 125.
Gallas 5, 8, 147, 169.
Gallé 114,
Galtrop 11.
Gans 137, 159.
Garbrants 116.
Gardeyn 168.
Gast 181.
Gastelaar 60, 87.
Gauban 168.
Gauma 135.
Gauthier 215.
Gautier 157.
Gaymans 85, 123, 139.
Geeling 37.
Geelink 39, 40, 87.
Geelkerken (van) 9, 11, 12.
Geelvinck 86.
Geensens 148.
Geerts 167.
Geest (de) 170.
Geffen (van) 182.
Geldcr (de) 223.
Gelder (van) 140, 164.
Geldere (van) 37.
Gelen 40.
Gelindt (de) 37.
Gellicum (van) 178, 182.
Gellinchuysen 95, 196.
Gendt (van) 83, 84,
Genechte (van) 182.
Gennep (van) 160.
Genst (van der) 108.
Gent (van) *O.* VIII, 218.
Genth (van) 105.
Gerbode 80.
Gerbode (de) 159.
Gerlach 208.
Gerrits 75, 82.
Gerritsen 81.
Gersen 65.
Gerwen (van) 178.
Gestel (van) 206.
Geurts van Barnevelt 128.
Geus (de) 14.
Gevaert 170.
Gey 78.
Gheel (van) 171.
Gheel van Spanbroek (van) 87, 165.
Gheest (van der) 18, 182.
Ghemen (van) 221.
Gherloch 41.
Gheyn (van der) 186.
Ghileni 180.
Ghoelen 73.
Ghijsbrechtsze 74.
Gielinck 37.
Giessenburg (d'Ablaing van) 210, 218, 219.
Gignoux (de) 187.
Gildemeester *O.* II.
Gillis 213.
Glabbeek 37.
Gladbeek 60.
Glair (ther) 105.
Glon (van) 74.
Goch (van) 87.
Gockinga 46, 115, 116.
Godefroi 164.
Godefroy 160, 161.
Godin 37.
Goede (de) 122, 128, 134.
Goedertier 39.
Goens (van) 25, 139, 226.
Goer (van) 167.
Goes (van der) 55, 56, 158, 159, 193.
Goessen 43.
Goethals 60.
Goetier 40.
Goetzee 14.
Goltsmit 41, 42, 43, 44, 61, 62, 63, 64, 97, 98, 99.
Gomar 55.
Goor 87, 168.
Goosen 16.
Goossens *O.* X.
Goovaerts *O.* VII.
Gordon 88.
Gorkom (van) 182.
Gorkum (van) 15.
Got 47.
Gotsmit 42.
Gottenis (van) 148.
Gottoo 39.
Gouda Quint 207.
Goudappel 213.
Gouw (van ter) 184.
Goudriaan 37.
Goudriaansen 40.
Goudswaard 40.
Goutswaert 77, 93.
Govens 216.
Govers 80.
Govertsze 78—80.
Graaf (de) 48, 224.
Graaf (van de) *O.* I, 37.
Gracht (van der) *O.* III.
Graef (van de) 182.
Graham 88.
Grand (le) 115, 168.
Grapenis 154, 155.
Graswinckel 226.
Grats 87.
Grauwert 38.
Grave (de) 45, *O.* VIII.
Gravenhorst 15.
Gravière (d'Orleans de la) 48.
Grebber (de) 21.
Greeve 225.
Greeven 200.
Grimberghe (de) 186.
Grinsven (van) 48, 184.
Grobbendonk (van) 206.
Groen 65.
Groen van Prinsterer 103.
Groenbergh 16.
Groenewegen (van) 94.
Grol (van) 170.
Groot (de) 40.
Groote (de) 80.
Grovestins (van) 170.
Gruithuis (van den) 123, 200.
Gruter 43, 76.
Gruter (de) 41, 42.
Grutter 44.
Gruyter 82.
Grijse (de) 43, 63, 200.
Grijse (die) 200.
Grijsse 44.
Gueding 20.
Guichenon de Chatillon 40.
Gulich (von) 170.
Gumoëns (du) 35.
Guter 41.
Guyot 106, 187.
Gijsbers 142.
Gijsbert 47.
Gijsberti Hodenpijl 14.
Gijsbertse 213.
Gijsbrechts 95.
Gijsbrechtsze 77.
Gijsselen 181, 184.

H.

Haak 57, 217.
Haalewijn 16.
Haar (van der) 40.
Haas (de) 57.
Hack 143.
Hackferdt 143.
Hackfert 217.
Hacfort 143.
Haeck 217.
Haeff (then) 105.
Haege 138.
Haegen 44.
Haegen (van) 43, 97, 98, 99, 100.
Haegh (ten) 139, 141.
Haeghen (van) 155, 156.
Haeps (van) 106.
Haept (van der) 159.
Haer (van der) 208, *O.* VIII.
Haersolte (van) 13, 85, 86, *O.* II.
Haes (de) 157.
Haeve (van den) 106.
Haften (van) 87.
Hagelis 56.
Hageman 225.

Hagen (van) 61, 62, 153, 154.
Hagens 81.
Hagers 88.
Hagoort 17.
Hal (van) 82.
Halewijn 40.
Half Wassenaar (van) 180.
Halies (von) 186.
Hall (van) 37, 65.
Halle (to) 167.
Halmael 225.
Halmale (van) 45.
Halsbergen 103.
Halverhout 15.
Ham (ten) 98, 99, 100, 153, 154.
Ham (van) 96, 133.
Hamaker 12.
Hamel 214.
Hanedoes 102.
Hannot 108.
Hard (van der) 46.
Hardenberg (van Zuylen van) *O.* VIII.
Hardenbroek (van) 168.
Hardy (le) 184.
Harf (van) 218.
Harmans 73, 80.
Harrewijn *O.* VIII.
Harscamp 138, 139.
Harscamp (van) 217.
Hart 188.
Hartevelt 84, 85.
Hartius 106.
Hartman 66, 108.
Hartogh Heys *O.* VIII.
Hartoghe (de) *O.* VIII.
Hartshoorn 225.
Hase 16.
Hasse 167.
Hasselt (van) 121, 207.
Hasteley 25.
Hastier 47.
Hathorne 188.
Hattink 26.
Have (ten) 107.
Havicius 76.
Havick (van der) 102.
Havitius 76.
Haye (de la) 40.
Haykens 116.
Hazenest 107.
Hebert 25.
Heck (van) 16.
Heeckeren (van) 155, 156, 169, 197, 198, 199, 200, 224.
Heeckeren tot Enghuysen (van) 197, 198.
Heeckeren genaamd van Rechteren (van) 218, 221.
Heek (van) 87.
Heemskerck 170.
Heemskerck (van) *O* I.
Heerema 40.
Heeren 139.
Heerman 188.
Hees (van) 171.
Heeswijck (van) 180.
Heeteren (van) 125.
Hêgh 223.
Heimeins 88.
Hell (van der) 140.
Hellenius 157.
Helm 137.
Helmers 201, 203.
Helsdingen (van) 56, 57, 58, 59, *O.* I.
Hemert (de Rechteren de) 38.
Hendrickx 125.
Hendricks 37, 38, 65, 107.
Hendrix 75, 93.
Hengel 16.
Hengius 116.
Henkes 225.
Hennequin 16, 37, 38, 60, 88.
Hennings 107.
Henxtum (van) 177.
Heppe 165, 166.
Heraugières 170.
Herbenet 87, 108.
Herbert 188.
Herborn 166.
Herettier 12.
Herff (van) 218.
Herlijn 107.
Hermans 20.
Hermansze 75.
Herperts 157.
Herstel 46.
Hertebrock 41.
Hertebroick (van) 97.
Hertebrouck 64.
Hertog *O.* VIII.
Hertoghe (de) *O.* VIII.
Hesse (de) 88.
Heteren (van) 125.
Heuff 207.
Heul (van der) 54, 79, 80, 96, 133, 194, 195, 196.
Heule (van der) 194, 195, 196.
Heureux (l') 182.
Heurn (van) 223.
Heuvel (van den) 182, *O.* VIII.
Hey 100, 143, 153, 154.
Heyden (van der) 53, 136.
Heye 155.
Heijm (van der) 214.
Heymijn 9.
Heynius 75, 94.
Heynsius 75.
Heyst (van) 88.
Heyst (de Vries van) 14.
Heysterbach (van) 204, 205, 206.
Hierschot (van) 12.
Hilaret (de la Menardie) 60.
Hildebrandt 187.
Hilgers (van) 85.
Hitvelt 107.
Hobbel 168.
Hobma 57, 147.
Hocht (van) 146.
Hodeige (de) 17.
Hodenpijl (Gijsberti) 14.
Hoecke (van) 38.
Hoek (de) 108.
Hoek (van) 87.
Hoeke (van) 107.
Hoekmans 145.
Hoemaker 219.
Hoen (van) 171.
Hoep (van der) 41.
Hoernken 41, 42.
Hoessen (van) 86.
Hoet 45.
Hoeufft 85, 86.
Hoeve (van den) 147, 214.
Hoeven (van der) 12, 77, 85.
Hoeven (des Amorie van der) 12.
Hoeven (Pruys van der) 12, 223.
Hoewel (von) *O.* VIII.
Hoey (van) 15, 225.
Hoffer 113.
Hoffmann 206.
Hofkes 115.
Hofstede 98, 99, 100.
Hofsteden 153.
Hogendorp (van) 168.
Hohenhau (von) 172.
Hohenlohe (van) 180.
Holert 213.
Holleert 39.
Holman 37.
Holstein (van) 167.
Holstein Beck 16.
Holsteyn (van) 16.
Holt 44.
Holt (Ten) 200.
Holt (van) 141.
Holte 43, 61, 62, 63.
Holte (ten) 64, 97, 98.
Holte (van den) 41, 42, 43.
Holthe tot Echten van Rhebrugge (van) 85.
Holthusen 62, 63, 64, 97.
Homrigh 167.
Hoof (van) 88.
Hooff (van) 37.
Hooft 38, 86.
Hoogeboom 35.
Hoogh (de) 170.
Hoogendijk 33, 34.
Hoogendijk van Domselaar 33.
Hoogendijk Roosendael 33.
Hooghwerf 56.
Hoogwerff (van) 57.
Hoola van Nooten 202.
Hoop Scheffer (de) 206.
Hoorenbeeck (van) 181, 183, 184.
Hoorn (van) 84, 85, 146.
Hoppenbrouwer 156.
Horeman *O.* III.
Hornhoven 78.
Hornken 41.
Hornovius 78.
Horst (van der) 37, 40, 200.
Horstinck 62. 63.
Horst (van der) 226.
Horstman 38.

Houff (van der) 78.
Hougem (van) 39.
Houkwater 79.
Hoult (van) 43.
Houpuschi 78.
Houtappel 213.
Houte (van der) 114, 115.
Houten (van) 37.
Houven (van der) 77.
Houweningen (van) 86, 101.
Houweninghen (v.) 102.
Hovel (van den) 177.
Hoven (van) 168, 226.
Hovelinck 43.
Hoy (van der) *O.* VIII.
Hoyer 116.
Hoynck van Papendrecht 13, 17.
Hubert 37.
Hubertus 35.
Hubrecht 223.
Hubrechts 137.
Hucht (van der) 114.
Hueginck 200.
Huerning 167.
Huet 108.
Huetinck 43, 44, 61, 62, 64, 97, 98, 200.
Huge 87.
Hugenholtz 226.
Huighen 141.
Huginck 62, 63.
Huguenin 228.
Huisingvelt 9.
Huitinck 43.
Hulst (van) 10, 83.
Humanns 165, 166.
Hummel 13.
Hurck (van) 9.
Hurgronje 146.
Hutinck 64.
Huybert 168.
Huybregts 213.
Huydecoper 203.
Huyge 113.
Huygen 213, 214.
Huygens 14, 146, 171.
Huysman 25.
Huyssen 39.
Hijtvelt 38.

I.

Ilpendam (van) 203.
Imhoff (van) 25.
Immerzeel (van) 148.
Ingen (van) 62.
Ingen Housz 20.
Ingenhousz 178.
Ingelant 143.
Ingen (van) 224.
Ingenool 85.
Inner 73, 77.
Isbrants 193.
Isendoorn 38.
Isendoorn à Blois *O.* III.
Iserloo (van) 108.
Issel (van) 102.

J.

Jacobs 54, 74, 80, 93, 125, 213.
Jacobson 148.
Jacobsze 194.
Jager 59.
Jager (de) 107, 157.
Jankneg 88.
Jans 54, 65, 74, 80, 93, 94, 194, 213, 214.
Janse 16.
Jansen 107, 125.
Janssen 37, 88, 107.
Janssens 177.
Jansz 215.
Jansze 53, 73, 80.
Janzen 108.
Jardin (du) 17.
Jaspers 101, 108.
Jeger 81, 217.
Jehin 187.
Jennepin 186.
Jereins 213.
Jesinck 155.
Jeude (de) 39.
Jeune (le) 19.
Jilles 213.
Jobs 114.
Jobsen 59.
Jochems 163.
Jolinck 99, 100.
Joncheere (de) 37.
Jones 16.
Jong (de) 12, 60.
Jong van Rodenburgh (de) 224.
Jongbloet 85.
Jonge (de) 16, 39, 40, 87, 88, 107, 108, 148.
Jonge (Bogerdt de) 39.
Jongejan 33, 54, 55.
Jongh 94, 136.
Jonghe (de) 17, 60, 87.
Jonquai 37.
Jonquières (de) 39.
Jonquières (de Dompière de) 96.
Jopers 140.
Jordaan 147.
Jordaens 147.
Jorden 128.
Jordens 53.
Jorissen 223.
Jorisze 53, 54.
Jozeé (de) 17.
Jungius 137.
Junot 67.

K.

Kaecks 107.
Kaell 81.
Kaersman 179.
Kale 41.
Kam (van der) 108.
Kamp 224.
Kanter (de) 113, 115, 162.
Kants 60.
Karels 87.
Karseboom 108.
Karsten 135.
Kasper 67.
Kasteele (van de) 87.
Kate (ten) 169, 225.
Keer (van de) 181.
Keetenburg 114.
Keetlaar 25, 26.
Keetlaer 148.
Kehler 185.
Keller 108, 185.
Kellner 185.
Kelly 40.
Kelre (op den) 41, 42.
Kelre (op ten) 43.
Kelreman 42, 43.
Kemp 65.
Kempe 40.
Kempen (van) 81.
Kempenaars 40.
Kennoy (Bourié van) 40.
Ker 146.
Kerckhoven 122, 125.
Kerfijzer 37.
Kerkhof 107.
Kerkhove 38.
Kerkhove (van de) 16.
Kerkhoven 39, 147.
Kerseboom 108.
Kersseboom 88.
Kerst 223.
Kerzeboom 40.
Kessel (van) 178, 180, 183.
Kesteman 108.
Ketelaar 37.
Ketjen 156, 197.
Ketlen 100.
Ketten (van der) 20.
Kettien 155, 156.
Kettwig 116.
Keyser 36, 53, 55.
Keyser van Bollant 213.
Keyzer 53.
Kheler 185.
Kheller 185.
Khölner 185.
Kien 60.
Kikkert *O.* I.
Kinder (ter) 81.
Kinderen (der) 39, 60.
Kint 77.
Kinthius 77, 93.
Kintsius 77.
Kirburg (van Salm-) 182.
Kist 99, 100.
Klaerhamer 40.
Klapp 226.
Kleinman 38.
Klerk (de) 88.
Kleyman 40, 87, 168.

Kleyn 103, 213.
Kleyncken 42.
Kleynken 41, 42.
Klinkwerk 145.
Kloeck 42.
Kloetingh 164.
Kloppert 14.
Klueck 41, 42.
Kluit 33, 34, 35, 54, 73, 168.
Klumpkens 153.
Kluyvers 157.
Knapper 43, 61, 62.
Knapper (de) 41.
Knappert 42.
Knecht 79.
Knoop 216.
Knoops 84.
Knoppaerts 38.
Koch 28.
Kock 139.
Kock (de) 37, 224.
Kocks 18.
Kodweis 67.
Koekoeck 213.
Koellen (van) 98.
Koenen 24, 117.
Koepke 185.
Kok 38, 81, 84, 86, 88.
Koirbeck 97, 98.
Kolbeek 40.
Köller 185.
Koman 214.
Komen 42, 61.
Kompff 198, 199.
Koninck 116.
Koning 39, 40, 108.
Koning (de) 40, 88.
Koninghs 116.
Kool 39, *O.* VIII.
Kooles 213.
Koopmans 28, 81.
Kooten (van) 168.
Kopper 34.
Korf 46.
Koster 225.
Koudum (van) 119.
Kougelenburch (van) 136.
Kouse 88.
Kouwenburgh 214.
Kouwenhoven (van) 88, 158.
Kraemer 20.
Krayenhoff 25.
Kremer 41, 122, 126, 153, 197.
Kretschmar 194.
Kretser 107.
Krevengers 128.
Kriekenbeek (van) 25.
Kromphout 40.
Krotin (de) 33.
Kruine 73.
Kruyskerken 35.
Krijger 214.
Kudde (van der) 75, 76.
Kuffeler (van) 85.
Kuffeler (van der Meer van) 85, 107.
Kuggens 137.
Kuinre (van) 124.
Kun (van der) 19.
Kune 38.
Kuijck (van) 37.
Kuijk (van) 169.
Kuijn (van der) 95.
Kuijper 46, 157.

L.

Laan (van der) 46.
Laar (van de) 37.
Laat (de) 96.
Labadie (de) 187.
Lachenal 35.
Laecken 136.
Laer (ten) 167.
Laer (toe) 166, 167, *O.* III, XI.
Laer (van) 26.
Laet (de) 96, 133.
Lamater (de) 188.
Lamens 88.
Lambrechtsze 73.
Lambton 164.
Lammens 40.
Lammers 38, 40.
Lammersel 179.
Lamotte 38, 39.
Lampsins 88, 146.
Lamsweerde (van) 183.
Land (van 't) 148.
Lane de Duthay (la) 198, 199.
Lange (de) 37, 87.
Langefeld (von) 67.
Langen (de) 168.
Lankeren 37.
Lankhorst 168.
Lansbergen (van) 74.
Lansink 88.
Laroese 37.
Larrey (de) 39.
Latee 38.
Lathouwer 80.
Launay 117.
Laurensen 127.
Lauwick (van der) *O.* II.
Leege (de) 168.
Leeman 39.
Leemans 15.
Leenders 37.
Leenderts 213.
Leening 158.
Leest (van) 84, 85.
Leeuw (de) 88, 133, 183.
Leeuw (van der) 103, 225.
Leeuwen (van) 46, 58, 157, 214.
Leibenroth 165.
Leideckers 141.
Lelie (de) 137.
Lelievelt 54, 74, 77, 80, 93.
Lelivelt 93.
Lely (de) 60.
Lely (van der) 95.
Lelyvelt 93.
Lemaire 160, 161.
Lenaertsze 80.
Lendt (van) 170.
Lenerts 73, 113.
Lente 107.
Lentz 12.
Leonini (van) 217.
Leur (van de) 25, 223.
Levesque 160, 161.
Lewezoven 25.
Leydecker 142.
Leyden (van) 170.
Leyedecker 141
Leyniers 186.
Leyten 178, 179.
Liberel 107.
Librechts 37.
Lichte (de) 60.
Lichtenvoort 87.
Liefftingh 136.
Liefting 40.
Lier (van) 179, 184.
Lievens 114.
Lievense 113.
Lignières (de) 188.
Lilaar (van) 224.
Limburg Stirum (van) 195, 223.
Limburgh (van) 195.
Limpens 26.
Linde (van der) *O.* XI.
Linden (van) 142.
Linden (van der) 178.
Lindsay 40.
Linschoten (van) 119.
Lint (de) 203.
Linthemeyer 37.
Lippens 107.
Lipse 187.
List 224.
Lobé 11.
Locher 67.
Lodensteyn 169.
Lodesteyn (van) 214.
Loeff 181.
Loenen (van) 38.
Loenijs 41, 42, 43.
Loerbeck 64.
Loeten (van der) 74.
Loke 107, 163.
Lom (van) 169.
Longeville 165.
Lonys 44, 61, 62.
Loo (van) 168.
Loon (van) 81, 84, 170.
Loonys 42.
Loopuyt 12, 13, 14.
Losecaat Vermeer 9.
Lotze 65.
Louis 76.
Louterbach 127.
Lovers 53.
Lucasse 213.
Lueben 154.
Lues (van) 213.
Luther 172.

Lijnden (van) 45, 83, 127, 218, *O.* II.

M.

Maas 13.
Macar 68.
Macaré 145, 146.
Macheris 113.
Mack 12.
Mackay 40.
Mackensie 88.
Mackenzie 88.
Mac-rae 88.
Madry 104.
Maertens 79, 213.
Maes 37.
Maet (ter) 124.
Mager 75, 77, 78, 79, 93.
Magerus 55, 79.
Mahieu 38.
Mahieu (le) 40.
Maire (le) 160.
Majoribanks 168.
Malbrun 167.
Male (van) 60, 187.
Man (de) 37, 40, 168.
Mandemaker *O.* II.
Mangelaar 39.
Manhaven 113.
Mans 168.
Marcellis.
Marchier (le) 136.
Marcour (de) 19.
Maré (de) 88.
Mare (del) 40.
Marée (de) 88.
Marees (de) 38.
Marhulsen (van) 221.
Marinissen 108.
Marinussen 39.
Mark 107.
Marlet 124.
Marsch (de) 83.
Martin 208.
Marty 60.
Massis 134.
Masson 60.
Mast (van der) 12, 73, 75, 76, 135, 136. 157, 158.
Maste (van der) 59.
Masten 188.
Mathenes (van) 54, 55.
Mathias 146.
Maty 187.
Mattemborghe (de) 18.
Mattemburgh (de) 18.
Mattersdorf-Forchtenstein (von) 185.
Mattheusen 40.
Matthijsze 80.
Mazuire (de) 40.
Mechelen (van) 171.
Medmans 186.
Meeckeren (van) 83, 85.
Meer (van der) 77, 85, 87, 101, 113, 159, 214, 224.
Meer van Berendrecht (van der) 169.
Meer van Kuffeler (van der) 85, 107.
Meerburg 14.
Meerendonck (van den) 181.
Meerman 60.
Mees 13, 158, 168.
Meeuwesteyn 73.
Megen (van) 82, 100, 153, 154.
Meilinck 128.
Meissen (van) 87.
Melsze 73.
Menardie Hilaret (de la) 60.
Menius 82.
Menssen 38.
Meppen 116.
Merken 14.
Merkus 224.
Merrebach 200.
Merwede (van de) 107.
Mes 134, 207.
Mess 101.
Met (de) 16.
Metmans 88.
Metz 11.
Meulemeester 37.
Meulen (van der) 194.
Meurs (van) 121, 138, 171, 217, 219.
Meuse (de) 17.
Mewen (van) *O.* I.
Meij (de) 60.
Meijboom 168.
Meijer 168.
Meijer (de) 213.
Meijeraan 224.
Meijers 38.
Michiels 205, 206, 213.
Middachten (van) 123, 218, 220.
Middelhoven 16.
Mieris (van) 204, 205, 206.
Mignon 48.
Milde (de) 137.
Misson *O.* VIII.
Mockinck 97, 98.
Modderman 224.
Moelaard 108.
Moelaart 106.
Moelaert 88.
Moens 25, 26, 168.
Moere (van der) 56.
Moeriaen 56.
Moers 220.
Moes 228.
Moesbergh 140.
Moirbeck 43, 44.
Moldijk (van) 81.
Molenschot 27.
Molewater 157.
Moliaerts 183.
Moll 206.
Molster 226.
Molswijk 147.
Mommers 108.
Monbron (de) 177.
Moninckx 170.
Monjou 107.
Molt 26.
Mont (du) 38.
Montauban van Zwijndrecht 13.
Montens *O.* VIII.
Montet 167.
Moor 201.
Mooijweer 195.
Morel 39.
Morell 37.
Morgan 188.
Moris 15.
Morleth 124.
Mornay (de) 120.
Mortier 216.
Morvet 79.
Mosius 87.
Mossel 33, 223.
Mosterdijck (van) 54, 55, 95.
Mouchon 56, 194.
Mounier 223.
Mourbeck 43.
Moy 46.
Moystiens 116.
Mulder 38, 157.
Mulock 115.
Munnich (van) 88.
Munnik (van) 37.
Munster (van) 82.
Muntz 26.
Muralt (de) 224.
Mus 39.
Mussenberg (van) 124.
Muyden (ter) 16, 38, 87, 88, 107, 108.
Muylwijck (van) 170.
Muynk (de) 108.
Mijhlberg 107.

N.

Naerssen (van) 223.
Nagelmakers 183.
Nagtglas 115, 162.
Navarre (van) 120.
Neck (van) 96.
Nederveen (van) 53.
Neef 40.
Neigh 39.
Nes van Meerkerk (van) 148.
Neste (van de) 88, 108.
Neurenbergh (van) 56.
Neussenborgh (van) 178.
Neuts 213.
Neve (de) 37, 38.
Neys 39.
Niedeck (Brouwerius à) 133.
Niel (van) 18, 178, 182.
Niel van Zuydewijn (van) 18.
Niese 214.
Nieustadt (van der) 93.
Nieuwenhuis 35.
Nieuwenhuizen (van) 65.
Nieuwland (van) 16.

Nimwegen (van) 37.
Nispen (van) 164.
Niwegen (van) 138.
Noen (van der) 84, 85.
Nollens 38.
Nom 125.
Noodt 82.
Noomtje 157.
Noord (van) 201, 202, 214.
Noordt (van) 213.
Noort (van) 201, 202, 203.
Noorthoek 87.
Nooten (Hoola van) 202.
Norwitz (de) 145.
Notelaers 181, 184.
Nouhuis 179.
Nout 77.
Nouts 77, 93.
Nuye 213.
Nuyen 38, 213.
Nuyl (ten) 85.
Nijveld (van) 81.
Nijhoff 13, 200.
Nijts *O.* VIII.

O.

Obijn 38.
Ockerse *O.* I.
Oetgens 23.
Oetgens van Waveren 23.
Okkers 87.
Oldenhoff 66.
Olivier 120.
Oliviers 183
Olmius 197, 198, 199.
Ommeren (van) 84, 85, 138, 193.
Onderen (van) 81.
Onderwater 135.
Ooms 148.
Oorschot (van) 170.
Oorssen 114.
Oort (van) 202, 213.
Oostberg 168.
Oostberger 39.
Ooy (van) 225.
Oppervelt 213.
Opstal (van) 38.
Orleans 48.
Orléans de la Gravière (d') 48.
Ort 14.
Ortenberg (von) 185.
Os (van) 157, 158.
Osch (van) 102, 157.
Oss (van) 151, 157.
Ossenbroeck (van) 218.
Otten 125.
Otter 221.
Otterloo (van) 65.
Otters 85.
Ottken 86.
Oudart 55.
Oudenhoven (van) 205, 226.
Oudhoorn, 23.
Oudshoorn (van) 21.
Oudshoorn (van Reede van) 40.
Oudshoorn (de Vlaming van) 23.
Outeren (van) 147.
Outshoorn (van) *O.* VIII.
Ouw (von) 186.
Ouwerkerk 102.
Over de Vecht *O.* VIII.
Overbeek 39.
Overheyn 193.
Ow (von) 186.
Owen (von) 186.
Oye (van der) 220.
Oyen (van) 39.
Oyen (Vorsterman van) 123, 145, 147, 164, 202, 206, 216.

P.

Paans 108.
Palier 40.
Pallandt 225.
Palleus 163.
Palm (van der) 13,
Palmers 82.
Palmert 127.
Palmerts 84, 85.
Palmertz 104, 105.
Pannebacker 65.
Pannebakker 65, 66.
Pannekoek 125.
Pape 38.
Papenbroeck (van) 170.
Papet 16.
Papon 224.
Paptay 40.
Parent 38.
Pars 55, 95.
Paterson 188.
Patijn 213.
Patot (Tissot van) 87.
Paula (de) 168.
Pauw 108, 170.
Pauw (de) 168.
Pauwels 106.
Pavort (van den) 48.
Peckius 40.
Pedro (Don) *O.* III.
Peele 142.
Pekkius 107.
Pelgrim 107.
Pelgrom 25.
Pellikan 101.
Pels 82.
Pels Rijcken 224.
Penaranda (de) 183.
Penninck 74.
Pennypacker 65.
Peres 38.
Pers 55, 95.
Persijn 117, 214.
Persijn (van) 21.
Pesser 79.
Petri 87.
Peyster (de) 47.
Pfeiffer 107.
Pflug 223.
Pickee 38.
Pierlink 168.
Pierson 39.
Pierssens 88.
Pieterinx 184.
Pieters 46, 56, 76, 80, 182, 194, 213, 214.
Pietersze 75, 80.
Pigeau 25.
Pik 60.
Pinaecker 75.
Pinkzon 40.
Pinoi (de) 88.
Pistorius 37.
Pitius 77, 78, 134.
Pitti 78.
Pitty 78.
Pla (du) 60.
Planta 188.
Planten 197, 198, 200.
Planthen 156.
Plassche (van de) 87.
Poel (van den) 127.
Poel (van der) 34.
Poelgeest (van) 21.
Poisse 62, 63.
Poitou 141.
Pol (ten) 100.
Polder (van der) 75, 78.
Polius 163.
Poll (ten) 153.
Poll (van der) 14.
Pols 85.
Polvliet 16, 103.
Pompe van Meerdervoort 101, *O.* I.
Pompejus 86.
Pontanus 123.
Poort 76.
Poot (van) 148.
Portenius 108.
Portielje 225.
Posse 62.
Post 99, 100, 154, 155.
Pot (van der) 95.
Potael 194.
Potey 179, 180, 181, 184.
Poth (van der) 54, 74, 75, 77, 78, 93, 94, 95.
Pothoven 76.
Poths 95.
Potken 25, 26.
Potou 141.
Pottay 180, 181.
Potter (de) 93.
Pottere (de) 93.
Pouwelsche 80.
Praetorius 39.
Preun *O.* VI, VII.
Preunen *O.* VI, VII.
Pricman 137.
Proen *O.* VI, VII.
Proenen *O.* VI, VII.
Pronck *O.* II.
Prouninck 226.

Prouning 226.
Provo 37, 168.
Pruen *O.* VI, VII.
Pruenen *O.* VI, VII.
Pruin O. VI, VII.
Pruinen *O.* VI, VII.
Prusse 98.
Pruyn 188, *O.* VII.
Pruynen *O.* VI, VII.
Pruys van der Hoeven 12.
Puiseaux (de) 119.
Puiset (du) 119.
Pus van Drunen 39.
Putkammer 148.
Putte (van de) 108.
Putte (van der) 114.
Puys 147.
Pijk 168.
Pijnaeckel 75.
Pijnaecker 75.
Pijnakel 74.
Pijnssen van der Aa 103.
Pyrsema 116.
Pythius 77, 78, 134.

Q.

Quacq 47.
Qualen (von) 172.
Quirijns 75.

R.

Raadt (de) 40, 48.
Raamsdonk (van) 60, 88.
Rademaker 145.
Radermacher 146.
Raes 134.
Raet (de) 157.
Raket 25, 26.
Ram 40.
Rambonnet *O.* II.
Ramond 16.
Ramskrammer 146.
Randack 195.
Randwijk (van) 88, 170.
Rantum (van) 102.
Rantwick (van) 105.
Ranzow (von) 86.
Rappaard 16.
Ras (de) 20, *O.* VIII.
Rath 165, 166.
Ravenstein (van) 16.
Raveschoot de Capelle 144.
Ravestein (van) 180.
Ravesteijn 16.
Ravesteijn (van) 182.
Reauté (de) 47.
Rebaul 187.
Rebecque (de Constant) 170.
Rechem (van) 45.
Rechteren (van) 107.
Rechteren (van Heeckeren genaamd van) 218, 221.
Rechteren van Voorst (van) 124.
Reckerman *O.* II.
Reddinck *O.* VIII.
Reddingius *O.* VIII.
Reede tot de Parkeler (van) 85.
Reede van Oudshoorn (van) 40.
Reeder 107.
Reenen (van) 168.
Reers 38.
Rees (van) 87.
Reghters 139.
Regteren de Hemert (de) 38.
Reiners 26.
Reinwald 67.
Remunde (van 100.
Renesse (van) 218.
Renesse tot Wilp (van) 85.
Renoy (van) 135.
Rensen 155, 156, 197.
Rensen (van) 116.
Rensselaer (van) 170.
Renterghem (van) *O.* VII, X.
Repelaer *O.* I, II, VIII.
Reijn (van) 87.
Reijnders 37, 84, 85.
Rhee (van) 25, 26.
Rhemen (van) 123.
Ribaut 160, 161.
Ribbius 84, 85.
Richter 82.
Richteren 82.
Ridder (de) 137, 157.
Ridders 81.
Ridderus 137.
Riemenschnijder 168.
Riemer (de) 214.
Riemersma 148.
Riemsdijk (van) 9.
Rietstap 22, 67, 83, 218.
Rieu (de) 107.
Rikenna 116.
Riker 188.
Ripperda 218.
Riquet de Caraman 68.
Ris 39.
Robbrechts 74.
Roc (du) 60.
Rochefort (de) 120.
Rochemont (de) 125.
Rochus 113, 213.
Rocque (de la) 27, 37, 38, 148, 187.
Rode (van) 117.
Roeckaerts 184.
Roelands 40.
Roelofswaard 88.
Roessingh 64.
Roest 81.
Roesty 107.
Roever (de) 21, 118.
Rogge 99, 100.
Rogiers 135.
Rollin Couquerque 14.
Roman 147.
Romunde 155.
Ronds 213.
Rondt (de) 141.
Roo (de) 88.
Roon (van) *O.* VIII.
Roorda (van) 24.
Roosendael (Hoogedijk) 33.
Rooyen (Servaas van) 201.
Roper 38.
Roque (de la) 27, 39.
Rormunde (van) 153, 154.
Ros (de) 164.
Rosegaard 25.
Rosen (de) 17.
Rosincks 43.
Rossem (van) 193, 220.
Rosijnck 44.
Rota 94, 95.
Rouke 81.
Rouken 86.
Roukens 80, 82, 83, 84, 85, 86.
Rousel *O.* II.
Rouvière 47.
Rouwenoort (van) 198, 199.
Rovere (de) *O.* VIII.
Rovers 37, 38.
Roy (de) 46, 180.
Roy (le) 37, 144.
Rubbens 38, 108.
Rue (de la) *O.* III.
Ruetenborgh (va) 218.
Ruiter 219.
Rumpf 170
Rumpf Schultens 164.
Rutgers 126.
Ruymveld 57.
Ruys 39.
Ruytenborch (van) 218.
Rijckevorsel (van) 20' 180, 184.
Rije (van) 77.
Rijhoek 39.
Rijke (de) 115.
Rijkena 116.
Rijkers 63.
Rijn (van) 205, *O.* VIII.
Rijnbende 13.
Rijnberg (van) 60.
Rijp 218.
Rijs 60.
Rijssen (van) 12, 133.
Rijsswick (van) 126.
Rijswyck (van) 127.
Rijswijk 82.
Rijzick 33.

S.

Saeghman 201.
Saffre (le) 168.
Saint Ours (de) 16.
Salis (de) 87.
Salis Soglio (de) 85.
Sallandt (van) 211.
Salm (van der) 75.
Salm-Kirburg van 182.
Salomons 213.
Salve 38, 87.

Sande (van den) 128.
Sanders 79.
Sandfort (van) 81.
Sandra 26, 145—148.
Sandra (de) 38.
Santen (van) 137.
Santfoort 136.
Sappius 88.
Sarwerden 220.
Sassen 37, 38, 164.
Saubois (du) 16.
Saurin 187.
Sautijn 146.
Sauvé 101, 102.
Sax 108.
Saxe 165.
Schadt 38.
Schaep 22, 23.
Schaik (van) 107.
Schak (van) 88.
Schalkwijk à Velde 163.
Schansman 87, 88.
Scharff 28.
Scheers 108.
Scheffer 216.
Scheffer (de Hoop) 206.
Schelinck 142.
Schelleman 39, 108.
Scheltema 83, 84.
Scheltus 13.
Schenk 208.
Scherpenzeel 225.
Scherphoff 9.
Scheurkop 183.
Schevichaven (van) 128.
Schiller (von) 67.
Schillern 216.
Schim 196.
Schimmelpenninck van der Oye 207, 225, O. II.
Schimmelpenning 115.
Schippers 88.
Schmeling (de) 37.
Schmeling 37, 38.
Schmierfeld (von) 165, 166.
Schoenmakers 16.
Schoffels 39.
Scholten 126.
Scholtus 60.
Schoonbeke (van) 187.
Schöpf 169.
Schotel 205, 206.
Schouten 34, 87, 140.
Schouwenburg (van) O. VII.
Schrassert 116.
Schrijver 78.
Schuirman 213.
Schulen 40.
Schultens (Rumpf) 164.
Schuninck 84.
Schuremans 188.
Schurrings 39.
Schut 127.
Schuurbeque 115.
Schuurman 40.
Schwartshoffer (von) 172.
Schwarz 139.
Scharzenbach (von) 139.
Schweinits (van) 60, 87, 168.
Schwendeler 38.
Segar 145.
Segeri 96.
Seler 155.
Selscee 137.
Selser 137.
Selst 41, 44.
Selst (van) 155.
Sem 78, 95, 96, 133, 134, 135.
Semeyns 118, O. I.
Sems 96.
Sergebarth 185
Seroien 79.
Seroyen 93.
Servaas van Rooijen 201.
Seullijn 146.
Sevelen (van) 56.
Sevenhoven (van) 46, 47.
Severijn O. I.
Sewinck 43, 61, 62.
Sichmans 144.
Sifflé 168.
Simon 104.
Simons 15, 34.
Sitter (de) 223.
Sivré 169.
Six 215.
Slichkamp 153, 154.
Slichtcamp 155.
Slichtenhorst 123.
Slichtkamp 99, 100, 153.
Slingerlant (van) 213.
Sloet 121, 138, 218.
Sluiske 138, 139.
Sluys (van der) 58.
Sluysken 142.
Sluyters 82.
Smekinck 153, 154.
Smet 108.
Smeynck 99.
Smissaert 168.
Smit 20, 146, 213.
Smith 82.
Smitheinen 42.
Smits 26, 37, 205.
Smitten 43.
Smitten (ter) 41, 42, 44.
Smolt 43, 44, 61.
Smoor 60, 88.
Smijten (ter) 42.
Smijtheyn 41.
Smijtheynen 41, 42.
Snab 138.
Snel 213.
Snellen 12.
Snellius 213.
Snoeck 14, 15, O. II.
Snoek 60, O. II.
Soest (van) 101.
Soet 9, 10.
Soeten O. X.
Sohier 88.
Sollemne (de) 25.
Solstra 116.
Somer (de) 38.
Someren (van) 206.
Someren Brand (van) 161.
Somervelt (van) 125.
Sommer 107.
Somvyl 11.
Son (van) 93, 94.
Sonius 116.
Sonnemans 59.
Sonsbeeck 16.
Sorgen (van) 16, 168.
Souffreau 38.
Soute 37, 148.
Spaaknabe 166.
Spaen (van) 121, 222.
Spandaw 104.
Spiegel (van der) 85.
Spieringh 193.
Spitzen 225.
Sprinck 100.
Spronsse 214.
Spijk 38.
Staals 40.
Staats Evers 121, 123.
Staerlincx 80.
Staessens 144.
Stakebrant 62, 63, 97.
Stamperius 115.
Stappers 16.
Starck 59, 93.
Starrenburgh (van) 213.
Staverden 139.
Steck 218.
Stecke 218.
Stee (van der) 75
Steele 188.
Steen 78.
Steenbergen (van) 135.
Steenler (van) 138.
Steenlerus 138.
Steens 78.
Steenvelt 46.
Steerling 80.
Steets 87.
Stegen (van der) 178.
Stein (van) 169.
Stein (von) 166.
Stein d'Altenstein (de) 26.
Steintiens 99, 100.
Stepraedt (van) 218.
Stern 60, 88.
Stern (van der) 165.
Sterneberg 20.
Stevens 46.
Steyaert 56, 193.
Steyn 217.
Stip 153.
Stipel 146.
Stirum (van Limburg) 221.
Stochius 157, 158.
Stockhausen (von) 24, 25.
Stoel 113.

Stolk (van) 225.
Stoop 39.
Stopman 79.
Stork 26.
Storm 38.
Storm van 's Gravesande 117.
Storms 107.
Story *O.* I, VIII.
Strain 40.
Stralen (van) 56, 169.
Strang 160, 188.
Strate (van der) 40.
Stratum (van) 19.
Streur 37.
Strick 25.
Striepe 186.
Stringe (van der) 146.
Stroom 16.
Struker 27.
Stryen (van) 108.
Stuart 40, 88.
Stuerman 43, 61, 62.
Stuers (de) 18.
Sturler 108.
Stuirman 44.
Sueur (le) 195.
Sueurkink 98.
Suermondt 104.
Suminck 99.
Surmont (de) 17, 81.
Suyrmont 81.
Suyskens 179, 180, 181, 183.
Swaens 178.
Swalme (Brands van der) 134, 135.
Swalmius 35, 134, 135, 214.
Swalmius (Brand) 134.
Swanenberg 60.
Swanenberg (van) 38, 60.
Swanenburg 38, 39.
Swanke 16, 38, 87.
Swart (de) 40.
Swartzenbach (von) 139.
Sweerts 83.
Sweeten (van) 61, 62, 64.
Sweten (van) 64, 97, 98, 99.
Swieten (van) 21.
Swinnas 26.
Sybers 18.
Sypkens 104.
Sysmus 170.

T.

Taal 35, 194.
Taay 26.
Tack 60.
Tael 35, 36, 53, 54, 55. 56, 76, 77, 93, 194.
Taels 36.
Taerling 54, 59, 73, 74, 77, 80, 93, 94, 95, 196.
Taerlingh 75, 77, 78, 79, 93 94.
Taerlync 74.
Taerlyngh 79.
Taets van Amerongen 224.
Tak 107.
Tantinck 98.
Tavenraat 104.
Tedink van Berkhout 159.
Teerlinck 79.
Teerling 73, 76.
Teerlinx 80.
Tell 21
Temst 148.
Temmen 108.
Tempel (van den) 213, 214.
Temple 164.
Tendering 226.
Tengbergen 155.
Terlinde 166,
Terinck 155.
Terlincx 59.
Terrasse (de la) 16.
Terwesten 45.
Teschemaker 82.
Tetar van Elven 226.
Tetrode (van) 21.
Teunis 75.
Teutem (van) 13, 226.
Texell (van) 167,
Teylingen (van) 102,
Thebess 98.
Thibaut 146.
Thoeven (van) 63, 64.
Tholens 37.
Thoma 16, 38, 87, 107.
Thomasz 215,
Thomée 78.
Thijm (Alberdingk) 170, 223.
Thijssen 137, 224.
Tichborne 164.
Tichler 225.
Tiele 223.
Tilly (van) 45.
Timmerman 148.
Timmerman (de) 40.
Timmermans 184.
Tinnegieter 36.
Tissen 137.
Tistelet 37, 60, 87, 88.
Tjaerda 24.
Tobias 223.
Toe Laer 166, 167.
Toeven (van) 97, 98.
Tol (van) 160.
Toll (van) 46, 102.
Tollyken 142.
Tomlaer 108.
Tondy (de) 82.
Tongeren (van) 75.
Torck 220.
Tonon 39.
Toorn 114.
Toox 122.
Triest (van) 9, 10, 82, 104,
Trip, 25, 37.
Tripet 108, 228.
Tropet 141.
Trouillé 164.
Trouillé (Wildeman) 164.
Tromp 157, 228.
Tucher (von) 185.
Tückerman 13.
Tulleken 85, 123, 143, 217.
Tullekens 142.
Turckelo 218.
Twiss 104.
Tyaerda (van) 24.
Tijbosch 17, 18, 178, 185.
Tyboude 78.
Tybouth 75.
Tijsen 127.
Tyson 188.
Tyssot van Patot 87,

U.

Uden (van) 83.
Uffele (van) 37.
Ulbo 223.
Ulft (van der) 17.
Uhlenbeck *O.* II.
Uiteneng *O.* VIII.
Ulger 88.
Ulrich 37, 39, 40.
Umbgroeve 138, 217, 222.
Ungarn (von) 186.
Ursel (van) 206.
Uu (von) 186.
Uuw (von) 186.
Uven (van) 65.
Uw (von) 186.
Uwens 82, 106.

V.

Vaillant 13.
Valck 80.
Valcke (de) 41.
Vale (de) 74.
Valee (de) 74.
Vallée (de) 74.
Valensis 101.
Valx 84.
Varick (van) 140.
Varin 160.
Vassy (de) 108.
Vastarts 180.
Vasthof (van) 76, 94, 95.
Vasthoff 75.
Vechel (van) 183.
Vecht (over de) *O.* VIII.
Veenhuisen 16.
Veer (de) 125.
Veer (van der) 34, 214.
Veeren 139, 225.
Velde (van de) 38, 83, 140.
Velde (van der) 34.
Velde (Schalkwijk à) 163.
Velic 41.
Velinc 41, 42.
Velinck 43, 61, 62, 63, 64, 97, 98, 200.
Veling 42, 43, 44.
Velpen (van) 40.

Velte (van) 60.
Velynck 43.
Vendeloo 134.
Venlo 78, 133, 134.
Venloo 76.
Verbeek 87.
Verbeet 108.
Verberg 148.
Verbode 37.
Verboom 88.
Verbrugge 43.
Verbruggen 46.
Verburg 21, 22, 23.
Verburgh 213.
Vercamp 178, 182, 183.
Verdam 46.
Verdegael 147.
Verdelff 136.
Verdooren 74.
Verdoorn 75.
Vereeke 87.
Verelscht 37.
Verelst 38.
Vereyk 168.
Verhagen 183, 184.
Verharst 95.
Verhegge 39, 108.
Verhel 12.
Verheull 197, 198, 199, 200.
Verheyen 19, 105.
Verheyk 167.
Verhoeck 137.
Verhoeff 14, 77.
Verhoeven 107.
Verhuel 155, 156.
Ver Huell 45, 199, 200.
Verhulst 60, 186.
Verkruice 37.
Verlinden 223.
Vermasen 105.
Vermeer 9, 214.
Vermeer (Losecaat) 9.
Vermeere 16, 38, 168.
Vermehr 9.
Vermeulen 19, 20.
Vermouwe 87.
Verpoorten 40.
Verschuur 148, 167.
Versluys 146.
Verspeeck 116.
Verspyck 84, 85.
Vervoorn 55.
Verwoert 47.
Vesanevelt 135.
Veth (de) 56.
Veurde (van) 38.
Vey (de) 39, 40, 88.
Viane 107.
Vianen (van) O. I.
Vicq (de) 120.
Viermünden (von) 172.
Viervant 35, 225.
Villattes (de) 38.
Villegas (de) 40, 107.
Vincens 213.
Vincents 219.
Vinck 135.
Vincke 97.
Vink 115.
Virieu (de) 87.
Viruly 14.
~~Visser 108, 165.~~
Visvliet (van) 39.
Vivario (de) 17.
Vlaminck 38.
Vlaming (de) 23.
Vlaming van Oudshoorn (de) 23.
Vlieger (de) 148.
Vlierden (van) O. III.
Vliert (van der) 183.
Vlietinck 26.
Vlim (van der) 46, 60, 88.
Vloot (van) 18.
Vloten (van) 12.
Voerspels 40.
Voet 103, 177.
Vogel (de) 12, 95.
Vogelaar 113, 114.
Vogeler 38.
Vogelsanck 43, 44, 61, 64, 97.
Volbergen 39.
Volckerhuisen O II.
Volkers 39.
Vollenhoven (van) 225.
Vonck 9.
Vondel (van de) 38.
Voocht (de) 128, 139, 141.
Voorst (van) 200.
Voorthuysen (van) O VII.
Vorsten (van) 76.
Vorsterman 83, 123, 145, 147.
Vorsterman van Oyen 164, 202, 206.
Vos 179, 213.
Vos (de) 114, 115.
Vos (Jansse de) 114.
Vossius 11.
Vranck 79.
Vreburg 157.
Vreedenburg 157.
Vries (de) 38, 60, 84, 87, 88.
Vries van Heyst (de) 14.
Vriese (de) O VIII.
Vroe (de) 101.
Vrolick 153, 154, 155.
Vromans 79.
Vrij (de) 147.
Vulder (de) 37, 38, 107.
Vych 202.
Vijgh 218.

W.

Waal (de) 146.
Waal (van de) 10.
Wade 43.
Wade (van der) 42, 43.
Waegberge 25.
Wael (van der) 39, 137.
Wagemans 39.
Wagenen (van) 188.
Waldeck Pyrmont 168.
Waleveld 38.
Walle (van) 98.
Walle (van de) 37.
Walleran 145.
Waldorp 226.
Walop 59.
Walraeven (Cuppers van) 135.
Walraven 10, 38.
Walthery 17.
Walyen 115.
Walzen 214.
Warbol 76.
Warendorp (van) 78.
Warnier 38.
Wart (van der) 84, 85.
Wassenaar 171.
Wassenaar (van) 9, 207.
Watelaar 46.
Waterman 34.
Watson 40.
Waveren (van) 23.
Waveren (Bors van) 23.
Waveren (Oetgens van) 23.
Ween (van) 141.
Weert (de) 206.
Wees (van) 135, 138.
Weesop (van) 125.
Wehling (van) 38.
Weimans 77.
Weleveld (van) O. II.
Welhouck 136.
Welle 137.
Welvaerts 144.
Welvelde O. II.
Welzenbach 66.
Wemmers 128.
Wenegem 39.
Wenning 24.
Wens 56, 108.
Wentholt 197, 198.
Wercken 79.
Werdenborch (van) 104, 105.
Wermelskirchen 116.
Werner 207.
Werth (van de) 199, 200.
Werthmuth 28.
Wertmölen 116.
Wertmuelen 115, 116.
Werve (van de) 169.
Wessels 99.
West 40.
Westerhof 168.
Westerhout (van) 164.
Westerman 40, 87, 88.
Westermans 88.
Westerwolde 118.
Westerwolt 119.
Westerwijk Forsberg 168.
Westrenen (van) 139.
Westrhenen (van) 165.
Westveen 46.
Wetering (van de) 38, 102.
Wette (van) 141.

Wetters 140.
Weybrandts 206.
Weyde (van der) 37.
Weyman 82.
Weymans 60.
Wichers 105.
Wichers 116.
Wichtmans 16.
Wiela 107.
Wieringen (van) 12.
Wiggers 177.
Wilbrenninck 84, 127.
Wilde 20.
Wildeman 67, 120, 164, 165, 166, 214.
Wildeman (Trouillé) 164.
Wildenraet 153, 154, 155.
Wildenraid (van) 99, 100.
Wilke (von) 87.
Willeboors 135.
Willemans 38.
Willems 53, 108, 214.
Willemse 107, 108.
Willemsen 126.
Willigen (van) 180.
Willigen (van der) 45.
Willinck 224.
Willink 115.
Wilp (van) 123, 220.
Wils 146.
Wils (Boursse) 148.
Wiltschut 38, 39, 168.
Winkelman 39.
Winter 84, 85, 100.
Winter (de) 39.
Wintschut 115.
Wirrich 83.
Wisse 33.
Wissekerke (van) 38.
Wit (de) 38, 102.
Witt (de) 13.
Witte (de) 145.
Wittestein (van) 13.
Woestijne (van de) 37.
Woirden (van) 79.
Woldenborch (van) 153.
Wolf 224.
Wolf (de) 37, 38, 183.
Wölff (von) 166.
Wolfswinckel 179, 181.
Wolters 67.
Wooning (van der) 66.
Worm 156, 197.
Wouters 168, 179.
Wouw (van) 56.
Wüstenhoff 47.
Wuytiers 21, 22, 23, 117 118.
Wuytiers (Barchman) 21, 22, 88.
Wijck (van) 177.
Wyenhaven (van) 104, 105.
Wijers 63.
Wijhe (van) 9.
Wijck (van) 10, 11.
Wijmberch 41, 42, 43.
Wijmbergen (van) 41.
Wijnaendts 103.
Wijnants 226.
Wijnbergen (van) 43, 143.
Wijndemoele 43.
Wijndemoil 62, 63.
Wyndemole 42, 43.
Wijnen 123, 125.
Wijngaarden (van) 34.
Wynnt 108.
Wyrick 83.

IJ.

York (von) 172.
IJseren 83.
IJsselsteyn (van) 167.

Z.

Zaanen 224.
Zager (de) 187.
Zas van den Bossche 193.
Zeebus 84 85.
Zeelen (van) 107.
Zeelst (van) 43.
Zehender 39.
Zeis 16.
Zeller (van) 106.
Zelst 44.
Zelst (van) 41, 42, 43, 61, 62, 63, 64, 97, 98, 154.
Zem 135.
Zevender (van) 169.
Zewynck 43.
Zillesen 225.
Zilvolden (van) 42, 43.
Zimmerman (von) 208.
Zolmans 87.
Zorgen (van) 168.
Zoute 16, 40.
Zurpele (von) 180.
Zutphen (van) 39.
Zuykermans 108.
Zuylen van Hardenberg (van) O.VIII.
Zuylen van Nyevelt (van) 220.
Zweers 170.
Zweten (van) 97, 98, 99.
Zwol (von) 183.
Zijpe (van der) 184.

Stolk (van) 225.
Stoop 39.
Stopman 79.
Stork 26.
Storm 38.
Storm van 's Gravesande 117.
Storms 107.
Story *O.* I, VIII.
Strain 40.
Stralen (van) 56, 169.
Strang 160, 188.
Strate (van der) 40.
Stratum (van) 19.
Streur 37.
Strick 25.
Striepe 186.
Stringe (van der) 146.
Stroom 16.
Struker 27.
Stryen (van) 108.
Stuart 40, 88.
Stuerman 43, 61, 62.
Stuers (de) 18.
Sturler 108.
Stuirman 44.
Sueur (le) 195.
Sueurkink 98.
Suermondt 104.
Suminck 99.
Surmont (de) 17, 81.
Suyrmont 81.
Suyskens 179, 180, 181, 183.
Swaens 178.
Swalme (Brands van der) 134, 135.
Swalmius 35, 134, 135, 214.
Swalmius (Brand) 134.
Swanenberg 60.
Swanenberg (van) 38, 60.
Swanenburg 38, 39.
Swanke 16, 38, 87.
Swart (de) 40.
Swartzenbach (von) 139.
Sweerts 83.
Sweeten (van) 61, 62, 64.
Sweten (van) 64, 97, 98, 99.
Swieten (van) 21.
Swinnas 26.
Sybers 18.
Sypkens 104.
Sysmus 170.

T.

Taal 35, 194.
Taay 26.
Tack 60.
Tael 35, 36, 53, 54, 55, 5[illegible] 77, 93, 194.
Taels 36.
Taerling 54, 59, 73[illegible] 93, 94, 95, 196.
Taerlingh 75, 77, [illegible]
Taerlync 74.
Taerlyngh 79.
Taets van Amer[illegible]
Tak 107.
Tantinck 98.
Tavenraat 104.
Tedink van Berkhout 159.
Teerlinck 79.
Teerling 73, 76.
Teerlinx 80.
Tell 21
Temet 148.
Temmen 108.
Tempel (van den) 213, 214.
Temple 164.
Tendering 226.
Tengbergen 155.
Terlinde 166,
Terinck 155.
Terlincx 59.
Terrasse (de la) 16.
Terwesten 45.
Teschemaker 82.
Tetar van Elven 226.
Tetrode (van) 21.
Teunis 75.
Teutem (van) 13, 226.
Texell (van) 167,
Teylingen (van) 102,
Thebess 98.
Thibaut 146.
Thoeven (van) 63, 64.
Tholens 37.
Thoma 16, 38, 87, 107.
Thomasz 215,
Thomée 78.
Thijm (Alberdingk) 170, 223.
Thijssen 137, 224.
Tichborne 164.
Tichler 225.
Tiele 223.
Tilly (van) 45.
Timmerman 148.
Timmerman (de) 40.
Timmermans 184.
Tinnegieter 36.
Tissen 137.
Tistelet 37, 60, 87, 88.
Tjaerda 24.
Tob[illegible] 223.
Toe[illegible] 166, 167.
Toe[illegible]an) 97, 98.
Tol [illegible] 160.
Toll[illegible]6, 102.
Tolly[illegible]2.
Tom[illegible]8.
Tond[illegible]32.
Ton[illegible]n) 75.
Tor[illegible]
Ton[illegible]
Too[illegible]
Too[illegible]
Tri[illegible] 10,
Tri[illegible]
Tr[illegible]8.
Tr[illegible]
Tr[illegible]
T[illegible]
Tromp 157, 228.
Tucher (von) 185.
Tückerman 13.
Tulleken 85, 123, 143, 217.
Tullekens 142.
Turckelo 218.
Twiss 104.
Tyaerda (van) 24.
Tijbosch 17, 18, 178, 185.
Tyboude 78.
Tybouth 75.
Tijsen 127.
Tyson 188.
Tyssot van Patot 87,

U.

Uden (van) 83.
Uffele (van) 37.
Ulbo 223.
Ulft (van der) 17.
Uhlenbeck *O.* II.
Uiteneng *O.* VIII.
Ulger 88.
Ulrich 37, 39, 40.
Umbgroeve 138, 217, 222.
Ungarn (von) 186.
Ursel (van) 206.
Uu (von) 186.
Uuw (von) 186.
Uven (van) 65.
Uw (von) 186.
Uwens 82, 106.

V.

Vaillant 13.
Valck 80.
Valcke (de) 41.
Vale (de) 74.
Valee (de) 74.
Vallée (de) 74.
Valensis 101.
Valx 84.
Varick (van) 140.
Varin 160.
Vassy (de) 108.
Vastarts 180.
Vasthof (van) 76, 94, 95.
Vasthoff 75.
Vechel (van) 183.
Vecht (over de) *O.* VIII.
Veenhuisen 16.
Veer (de) 125.
Veer (van der) 34, 214.
Veeren 139, 225.
Velde (van de) 38, 83, 140.
Velde (van der) 34.
Velde (Schalkwijk à) 163.
Velic 41.
Velinc 41, 42.
Velinck 43, 61, 62, 63, 64, 97, 98, 200.
Veling 42, 43, 44.
Velpen (van) 40.

[illegible]
Verpoorten 95.
Verschuur 148. 107.
Versluys 180.
Verspeeck 110.
Verspreet 84. 85.
Verwoert 55.
Verwoert 47.
Veskoeven 135.
Vett (de 56.
Veurde (van 38.
Vey (de 34. 40. 80.
Viane 107.
Viaenen (van 69. 1.
Vieq (de 120.
Vierwinden (van 172.
Viervant 35. 225.
Vilaines (de 38.
Villegas (de 45. 227.
Vincens 213.

[illegible]
37, 38, 107.

W.

Waal (de) 140.
Waal (van de) 10.
Wade 43.
Wade (van der) 42. 43.
Waegberge 25.
Wael (van der) 39. 117.
Wagemans 39.

Walle [illegible]
Walleran [illegible]
Wandorp [illegible]
Warnets [illegible]
Wemmers [illegible]
Wercken [illegible]
Werden [illegible]
Wermeskerken [illegible]
Werner 207.
Werth (van de) [illegible]
Werthmann 28.
Wertmueller [illegible]
Werve (van de) [illegible]
Wessels [illegible]
West [illegible]
Wester [illegible]
[illegible]

[illegible]unst.
[illegible]o blz.
[illegible]OP.
[illegible]isch-
[illegible]men
[illegible]van
[illegible]ue
[illegible]e.

Houff (van der) 78.
Hougem (van) 39.
Houkwater 79.
Hoult (van) 43.
Houpuschi 78.
Houtappel 213.
Houte (van der) 114, 115.
Houten (van) 37.
Houven (van der) 77.
Houweningen (van) 86, 101.
Houweninghen (v.) 102.
Hovel (van den) 177.
Hoven (van) 168, 226.
Hovelinck 43.
Hoy (van der) O. VIII.
Hoyer 116.
Hoynck van Papendrecht 13, 17.
Hubert 37.
Hubertus 35.
Hubrecht 223.
Hubrechts 137.
Hucht (van der) 114.
Hueginck 200.
Huerning 167.
Huet 108.
Huetinck 43, 44, 61, 62, 64, 97, 98, 200.
Huge 87.
Hugenholtz 226.
Huighen 141.
Huginck 62, 63.
Huguenin 228.
Huisingvelt 9.
Huitinck 43.
Hulst (van) 10, 83.
Humanns 165, 166.
Hummel 13.
Hurck (van) 9.
Hurgronje 146.
Hutinck 64.
Huybert 168.
Huybregts 213.
Huydecoper 203.
Huyge 113.
Huygen 213, 214.
Huygens 14, 146, 171.
Huysman 25.
Huyssen 39.
Hijtvelt 38.

I.

Ilpendam (van) 203.
Imhoff (van) 25.
Immerzeel (van) 148.
Ingen (van) 62.
Ingen Housz 20.
Ingenhousz 178.
Ingelant 143.
Ingen (van) 224.
Ingenool 85.
Inner 73, 77.
Isbrants 193.
Isendoorn 38.
Isendoorn à Blois O. III.
Iserloo (van) 108.
Issel (van) 102.

J.

Jacobs 54, 74, 80, 93, 125, 213.
Jacobson 148.
Jacobsze 194.
Jager 59.
Jager (de) 107, 157.
Jankneg 88.
Jans 54, 65, 74, 80, 93, 94, 194, 213, 214.
Janse 16.
Jansen 107, 125.
Janssen 37, 88, 107.
Janssens 177.
Jansz 215.
Jansze 53, 73, 80.
Janzen 108.
Jardin (du) 17.
Jaspers 101, 108.
Jeger 81, 217.
Jehin 187.
Jennepin 186.
Jereins 213.
Jesinck 155.
Jeude (de) 39.
Jeune (le) 19.
Jilles 213.
Jobs 114.
Jobsen 59.
Jochems 163.
Jolinck 99, 100.
Joncheere (de) 37.
Jones 16.
Jong (de) 12, 60.
Jong van Rodenburgh (de) 224.
Jongbloet 85.
Jonge (de) 16, 39, 40, 87, 88, 107, 108, 148.
Jonge (Bogerdt de) 39.
Jongejan 33, 54, 55.
Jongh 94, 136.
Jonghe (de) 17, 60, 87.
Jonquai 37.
Jonquières (de) 39.
Jonquières (de Dompière de) 96.
Jopers 140.
Jordaan 147.
Jordaens 147.
Jorden 128.
Jordens 53.
Jorissen 223.
Jorisze 53, 54.
Jozeé (de) 17.
Jungius 137.
Junot 67.

K.

Kaecks 107.
Kaell 81.
Kaersman 179.
Kale 41.
Kam (van der) 108.
Kamp 224.
Kanter (de) 113, 115, 162.
Kants 60.
Karels 87.
Karseboom 108.
Karsten 135.
Kasper 67.
Kasteele (van de) 87.
Kate (ten) 169, 225.
Keer (van de) 181.
Keetenburg 114.
Keetlaar 25, 26.
Keetlaer 148.
Kehler 185.
Keller 108 185.
Kellner 185.
Kelly 40.
Kelre (op den) 41, 42.
Kelre (op ten) 43.
Kelreman 42, 43.
Kemp 65.
Kempe 40.
Kempen (van) 81.
Kempenaars 40.
Kennoy (Bourié van) 40.
Ker 146.
Kerckhoven 122, 125.
Kerfijzer 37.
Kerkhof 107.
Kerkhove 38.
Kerkhove (van de) 16.
Kerkhoven 39, 147.
Kerseboom 108.
Kersseboom 88.
Kerst 223.
Kerzeboom 40.
Kessel (van) 178, 180, 183.
Kesteman 108.
Ketelaar 37.
Ketjen 156, 197.
Ketlen 100.
Ketten (van der) 20.
Kettien 155, 156.
Kettwig 116.
Keyser 36, 53, 55.
Keyser van Bollant 213.
Keyzer 53.
Kheler 185.
Kheller 185.
Khölner 185.
Kien 60.
Kikkert O. I.
Kinder (ter) 81.
Kinderen (der) 39, 60.
Kint 77.
Kinthius 77, 93.
Kintsius 77.
Kirburg (van Salm-) 182.
Kist 99, 100.
Klaerhamer 40.
Klapp 226.
Kleinman 38.
Klerk (de) 88.
Kleyman 40, 87, 168.

Kleyn 103, 213.
Kleyncken 42.
Kleynken 41, 42.
Klinkwerk 145.
Kloeck 42.
Kloetingh 164.
Kloppert 14.
Klueck 41, 42.
Kluit 33, 34, 35, 54, 73, 168.
Klumpkens 153.
Kluyvers 157.
Knapper 43, 61, 62.
Knapper (de) 41.
Knappert 42.
Knecht 79.
Knoop 216.
Knoops 84.
Knoppaerts 38.
Koch 28.
Kock 139.
Kock (de) 37, 224.
Kocks 18.
Kodweis 67.
Koekoeck 213.
Koellen (van) 98.
Koenen 24, 117.
Koepke 185.
Kok 38, 81, 84, 86, 88.
Koirbeck 97, 98.
Kolbeek 40.
Köller 185.
Koman 214.
Komen 42, 61.
Komptf 198, 199.
Koninck 116.
Koning 39, 40, 108.
Koning (de) 40, 88.
Koninghs 116.
Kool 39, *O.* VIII.
Kooles 213.
Koopmans 28, 81.
Kooten (van) 168.
Kopper 34.
Korf 46.
Koster 225.
Koudum (van) 119.
Kougelenburch (van) 136.
Kouse 88.
Kouwenburgh 214.
Kouwenhoven (van) 88, 158.
Kraemer 20.
Krayenhoft 25.
Kremer 41, 122, 126, 153, 197.
Kretschmar 194.
Kretser 107.
Krevengers 128.
Kriekenbeek (van) 25.
Kromphout 40.
Krotin (de) 33.
Kruine 73.
Kruyskerken 35.
Krijger 214.
Kudde (van der) 75, 76.
Kuffeler (van) 85.
Kuffeler (van der Meer van) 85, 107.
Kuggens 137.
Kuinre (van) 124.
Kun (van der) 19.
Kune 38.
Kuijck (van) 37.
Kuijk (van) 169.
Kuijn (van der) 95.
Kuijper 46, 157.

L.

Laan (van der) 46.
Laar (van de) 37.
Laat (de) 96.
Labadie (de) 187.
Lachenal 35.
Laecken 136.
Laer (ten) 167.
Laer (toe) 166, 167, *O.* III, XI.
Laer (van) 26.
Laet (de) 96, 133.
Lamater (de) 188.
Lamens 88.
Lambrechtsze 73.
Lambton 164.
Lammens 40.
Lammers 38, 40.
Lammersel 179.
Lamotte 38, 39.
Lampsins 88, 146.
Lamsweerde (van) 183.
Land (van 't) 148.
Lane de Duthay (la) 198, 199.
Lange (de) 37, 87.
Langefeld (von) 67.
Langen (de) 168.
Lankeren 37.
Lankhorst 168.
Lansbergen (van) 74.
Lansink 88.
Laroese 37.
Larrey (de) 39.
Latee 38.
Lathouwer 80.
Launay 117.
Laurensen 127.
Lauwick (van der) *O.* II.
Leege (de) 168.
Leeman 39.
Leemans 15.
Leenders 37.
Leenderts 213.
Leening 158.
Leest (van) 84, 85.
Leeuw (de) 88, 133, 183.
Leeuw (van der) 103, 225.
Leeuwen (van) 46, 58, 157, 214.
Leibenroth 165.
Leideckers 141.
Lelie (de) 137.
Lelievelt 54, 74, 77, 80, 93.
Lelivelt 93.
Lely (de) 60.
Lely (van der) 95.
Lelyvelt 93.
Lemaire 160, 161.
Lenaertsze 80.
Lendt (van) 170.
Lenerts 73, 113.
Lente 107.
Lentz 12.
Leonini (van) 217.
Leur (van de) 25, 223.
Levesque 160, 161.
Lewezoven 25.
Leydecker 142.
Leyden (van) 170.
Leyedecker 141
Leyniers 186.
Leyten 178, 179.
Liberel 107.
Librechts 37.
Lichte (de) 60.
Lichtenvoort 87.
Liefftingh 136.
Liefting 40.
Lier (van) 179, 184.
Lievens 114.
Lievense 113.
Lignières (de) 188.
Lilaar (van) 224.
Limburg Stirum (van) 195, 223.
Limburgh (van) 195.
Limpens 26.
Linde (van der) *O.* XI.
Linden (van) 142.
Linden (van der) 178.
Lindsay 40.
Linschoten (van) 119.
Lint (de) 203.
Linthemeyer 37.
Lippens 107.
Lipse 187.
List 224.
Lobé 11.
Locher 67.
Lodensteyn 169.
Lodesteyn (van) 214.
Loeff 181.
Loenen (van) 38.
Loenijs 41, 42, 43.
Loerbeck 64.
Loeten (van der) 74.
Loke 107, 163.
Lom (van) 169.
Longeville 165.
Lonys 44, 61, 62.
Loo (van) 168.
Loon (van) 81, 84, 170.
Loonys 42.
Loopuyt 12, 13, 14.
Losecaat Vermeer 9.
Lotze 65.
Louis 76.
Louterbach 127.
Lovers 53.
Lucasse 213.
Lueben 154.
Lues (van) 213.
Luther 172.

Lijnden (van) 45, 83, 127, 218, *O.* II.

M.

Maas 13.
Macar 68.
Macaré 145, 146.
Macheris 113.
Mack 12.
Mackay 40.
Mackensie 88.
Mackenzie 88.
Mac-rae 88.
Madry 104.
Maertens 79, 213.
Maes 37.
Maet (ter) 124.
Mager 75, 77, 78, 79, 93.
Magerus 55, 79.
Mahieu 38.
Mahieu (le) 40.
Maire (le) 160.
Majoribanks 168.
Malbrun 167.
Male (van) 60, 187.
Man (de) 37, 40, 168.
Mandemaker *O.* II.
Mangelaar 39.
Manhaven 113.
Mans 168.
Marcellis.
Marchier (le) 136.
Marcour (de) 19.
Maré (de) 88.
Mare (del) 40.
Marée (de) 88.
Marees (de) 38.
Marhulsen (van) 221.
Marinissen 108.
Marinussen 39.
Mark 107.
Marlet 124.
Marsch (de) 83.
Martin 208.
Marty 60.
Massis 134.
Masson 60.
Mast (van der) 12, 73, 75, 76, 135, 136. 157, 158.
Maste (van der) 59.
Masten 188.
Mathenes (van) 54, 55.
Mathias 146.
Maty 187.
Mattemborghe (de) 18.
Mattemburgh (de) 18.
Mattersdorf-Forchtenstein (von) 185.
Mattheusen 40.
Matthijsze 80.
Mazuire (de) 40.
Mechelen (van) 171.
Medmans 186.
Meeckeren (van) 83, 85.
Meer (van der) 77, 85, 87, 101, 113, 159, 214, 224.
Meer van Berendrecht (van der) 169.
Meer van Kuffeler (van der) 85, 107.
Meerburg 14.
Meerendonck (van den) 181.
Meerman 60.
Mees 13, 158, 168.
Meeuwesteyn 73.
Megen (van) 82, 100, 153, 154.
Meilinck 128.
Meissen (van) 87.
Melsze 73.
Menardie Hilaret (de la) 60.
Menius 82.
Menssen 38.
Meppen 116.
Merken 14.
Merkus 224.
Merrebach 200.
Merwede (van de) 107.
Mes 134, 207.
Mess 101.
Met (de) 16.
Metmans 88.
Metz 11.
Meulemeester 37.
Meulen (van der) 194.
Meurs (van) 121, 138, 171, 217, 219.
Meuse (de) 17.
Mewen (van) *O.* I.
Meij (de) 60.
Meijboom 168.
Meijer 168.
Meijer (de) 213.
Meijeraan 224.
Meijers 38.
Michiels 205, 206, 213.
Middachten (van) 123, 218, 220.
Middelhoven 16.
Mieris (van) 204, 205, 206.
Mignon 48.
Milde (de) 137.
Misson *O.* VIII.
Mockinck 97, 98.
Modderman 224.
Moelaard 108.
Moelaart 106.
Moelaert 88.
Moens 25, 26, 168.
Moere (van der) 56.
Moeriaen 56.
Moers 220.
Moes 228.
Moesbergh 140.
Moirbeck 43, 44.
Moldijk (van) 81.
Molenschot 27.
Molewater 157.
Moliaerts 183.
Moll 206.
Molster 226.
Molswijk 147.
Mommers 108.
Monbron (de) 177.
Moninckx 170.
Monjou 107.
Molt 26.
Mont (du) 38.
Montauban van Zwijndrecht 13.
Montens *O.* VIII.
Montet 167.
Moor 201.
Mooijweer 195.
Morel 39.
Morell 37.
Morgan 188.
Moris 15.
Morleth 124.
Mornay (de) 120.
Mortier 216.
Morvet 79.
Mosius 87.
Mossel 33, 223.
Mosterdijck (van) 54, 55, 95.
Mouchon 56, 194.
Mounier 223.
Mourbeck 43.
Moy 46.
Moystiens 116.
Mulder 38, 157.
Mulock 115.
Munnich (van) 88.
Munnik (van) 37.
Munster (van) 82.
Muntz 26.
Muralt (de) 224.
Mus 39.
Mussenberg (van) 124.
Muyden (ter) 16, 38, 87, 88, 107, 108.
Muylwijck (van) 170.
Muynk (de) 108.
Mijhlberg 107.

N.

Naerssen (van) 223.
Nagelmakers 183.
Nagtglas 115, 162.
Navarre (van) 120.
Neck (van) 96.
Nederveen (van) 53.
Neef 40.
Neigh 39.
Nes van Meerkerk (van) 148.
Neste (van de) 88, 108.
Neurenbergh (van) 56.
Neussenborgh (van) 178.
Neuts 213.
Neve (de) 37, 38.
Neys 39.
Niedeck (Brouwerius à) 133.
Niel (van) 18, 178, 182.
Niel van Zuydewijn (van) 18.
Niese 214.
Nieustadt (van der) 93.
Nieuwenhuis 35.
Nieuwenhuizen (van) 65.
Nieuwland (van) 16.

Nimwegen (van) 37.
Nispen (van) 164.
Niwegen (van) 138.
Noen (van der) 84, 85.
Nollens 38.
Nom 125.
Noodt 82.
Noomtje 157.
Noord (van) 201, 202, 214.
Noordt (van) 213.
Noort (van) 201, 202, 203.
Noorthoek 87.
Nooten (Hoola van) 202.
Norwitz (de) 145.
Notelaers 181, 184.
Nouhuis 179.
Nout 77.
Nouts 77, 93.
Nuye 213.
Nuyen 38, 213.
Nuyl (ten) 85.
Nijveld (van) 81.
Nijhoff 13, 200.
Nijts *O.* VIII.

O.

Obijn 38.
Ockerse *O.* I.
Oetgens 23.
Oetgens van Waveren 23.
Okkers 87.
Oldenhoff 66.
Olivier 120.
Oliviers 183
Olmius 197, 198, 199.
Ommeren (van) 84, 85, 138, 193.
Onderen (van) 81.
Onderwater 135.
Ooms 148.
Oorschot (van) 170.
Oorssen 114.
Oort (van) 202, 213.
Oostberg 168.
Oostberger 39.
Ooy (van) 225.
Oppervelt 213.
Opstal (van) 38.
Orleans 48.
Orléans de la Gravière (d') 48.
Ort 14.
Ortenberg (von) 185.
Os (van) 157, 158.
Osch (van) 102, 157.
Oss (van) 151, 157.
Ossenbroeck (van) 218.
Otten 125.
Otter 221.
Otterloo (van) 65.
Otters 85.
Ottken 86.
Oudart 55.
Oudenhoven (van) 205, 226.
Oudhoorn 23.
Oudshoorn (van) 21.
Oudshoorn (van Reede van) 40.
Oudshoorn (de Vlaming van) 23.
Outeren (van) 147.
Outshoorn (van) *O.* VIII.
Ouw (von) 186.
Ouwerkerk 102.
Over de Vecht *O.* VIII.
Overbeek 39.
Overheyn 193.
Ow (von) 186.
Owen (von) 186.
Oye (van der) 220.
Oyen (van) 39.
Oyen (Vorsterman van) 123, 145, 147, 164, 202, 206, 216.

P.

Paans 108.
Palier 40.
Pallandt 225.
Palleus 163.
Palm (van der) 13,
Palmers 82.
Palmert 127.
Palmerts 84, 85.
Palmertz 104, 105.
Pannebacker 65.
Pannebakker 65, 66.
Pannekoek 125.
Pape 38.
Papenbroeck (van) 170.
Papet 16.
Papon 224.
Paptay 40.
Parent 38.
Pars 55, 95.
Paterson 188.
Patijn 213.
Patot (Tissot van) 87.
Paula (de) 168.
Pauw 108, 170.
Pauw (de) 168.
Pauwels 106.
Pavort (van den) 48.
Peckius 40.
Pedro (Don) *O.* III.
Peele 142.
Pekkius 107.
Pelgrim 107.
Pelgrom 25.
Pellikan 101.
Pels 82.
Pels Rijcken 224.
Penaranda (de) 183.
Penninck 74.
Pennypacker 65.
Peres 38.
Pers 55, 95.
Persijn 117, 214.
Persijn (van) 21.
Pesser 79.
Petri 87.
Peyster (de) 47.
Pfeiffer 107.
Pflug 223.
Pickee 38.
Pierlink 168.
Pierson 39.
Pierssens 88.
Pieterinx 184.
Pieters 46, 56, 76, 80, 182, 194, 213, 214.
Pietersze 75, 80.
Pîgeau 25.
Pik 60.
Pinaecker 75.
Pinkzon 40.
Pinoi (de) 88.
Pistorius 37.
Pitius 77, 78, 134.
Pitti 78.
Pitty 78.
Pla (du) 60.
Planta 188.
Planten 197, 198, 200.
Planthen 156.
Plassche (van de) 87.
Poel (van den) 127.
Poel (van der) 34.
Poelgeest (van) 21.
Poisse 62, 63.
Poitou 141.
Pol (ten) 100.
Polder (van der) 75, 78.
Polius 163.
Poll (ten) 153.
Poll (van der) 14.
Pols 85.
Polvliet 16, 103.
Pompe van Meerdervoort 101, *O.* I.
Pompejus 86.
Pontanus 123.
Poort 76.
Poot (van) 148.
Portenius 108.
Portielje 225.
Posse 62.
Post 99, 100, 154, 155.
Pot (van der) 95.
Potael 194.
Potey 179, 180, 181, 184.
Poth (van der) 54, 74, 75, 77, 78, 93, 94, 95.
Pothoven 76.
Poths 95.
Potken 25, 26.
Potou 141.
Pottay 180, 181.
Potter (de) 93.
Pottere (de) 93.
Pouwelsche 80.
Praetorius 39.
Preun *O.* VI, VII.
Preunen *O.* VI, VII.
Pricman 137.
Proen *O.* VI, VII.
Proenen *O.* VI, VII.
Pronck *O.* II.
Prouninck 226.

Vragen en Atwoorden.

Geslacht van Heemskerck, van Vianen, en van Empel. In den vorigen jaargang deelde ik op blz. 16 eenige aanteekeningen mede, betreffende de geslachten van Heemskerck en van Vianen.

Hieronder leest men: Den eerwerdigen heer Aert van Empel is gestorven in den jaer ons heeren 1646 op den 20 Augusti op sinte bernaerdis dach des nachts ten half elf ueren nywen stijl.

Eerst wist ik niet wie hiermede werd bedoeld, later is mij gebleken dat dit zag op Arnold van Empel, rector van het St. Laurentius-altaar in de St.-Janskerk te 's Hertogenbosch, omstreeks 1626 benoemd tot kapitteldeken van Geertruidenberg, werd 2 Sept. 1627 kanunnik van St. Jan en in 1631 pastoor van St. Pieter der eerstgenoemde stad. Na het overgaan van 's-Hertogenbosch in 1629 aan de Staten, kon van Empel als kanunnik van St. Jan in de stad zijn verblijf houden.

Hij stierf te 's Bosch, gelijk de aanteekening vermeldt, op 20 Aug. 1646.

Men zoude hieruit kunnen besluiten dat de schrijfster dier aanteekeningen in die stad gevestigd en R. K was.

R. V.

Van Helsdingen. Wie helpt bouwstoffen aanbrengen voor een goede genealogie dezer familie. Later wordt deze opgenomen in dit blad.

M. H.

Het geslacht Kikkert. Aanteekeningen uit de kerkboeken te Enkhuizen, in verband met de opgaaf in het *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën.*

Lambaert Albaertsz. Kickert en Geert Jansdr. — Sybrandsdijk, getr. 8 Febr. 1632;

28 Jan. 1635 ged. Albart, v: Lambrecht Albertsz. m: Geert Jansdr. get. pr.

12 Febr. 1640 ged. Meynu, v: Pouwels Freecksz. m: Hendrikgen Hendrix, get. de vader.

Albert Lambertsz. Kickert — Hoogstraat en feerdutjen freeckx — Karnmelksluis getr. 17 Mei 1654 en Albert Lambertsz. voor desen getrout geweest — Brestraet ende Meynoutjen Pouwels. Semeyns inde pactuynstraet getr. 16 Maart 1670 te Grootebroek.

Uit het eerste huwelijk:

1 Lambert, ged. 21 Mei 1660, getuige, de vader.

2 Freek, „ 28 Juni 1662, „ de vader.

3 Lambert Kickert, ged. 4 Jan. 1664, getuige, de vader en Geert Jansdr.

4 Lambert ged. 8 Dec. 1665, getuige vader.

5 Freerk ged. 5 Oct. 1667, getuige, de vader.

Uit het tweede huwelijk:

1 Paulus, ged. 26 Mei 1672, getuige, de vader.

2 Hendrikje, ged. 8 Nov. 1673, getuige vader en Woutertien Utgewaartsdr.

3 Albert, ged. 25 Nov. 1674, de vader Grietien Albertsdr.

4 Meijnuwtjen, ged. 4 Maart 1676, getuige vader en Meinutien Jansdr.

5 Maria, ged. 13 Dec. 1678, getuige, vader.

NB. De bovengenoemde Meinoutje Pouwelsdr. Semeyns behoort, zoo ver gebleken is, tot geen der drie privilegie-takken en wordt dan ook niet vermeld in de te Enkhuizen anno 1675 gedrukte «Korte Deductie» van haren neef Keyser, die het als stad- en tijdgenoot wel kon weten.

P. J. B.

Geslacht Ockerse Willem Ockerse, geb. te? zoon van? en van? huwde met Anna Theresia van de Graaf.

Uit hunnen echt werd o. a. te Schoonerwoerd 18 Mei 1730 een zoon geboren.

Wie helpt mij aan de ouders en geboorteplaats van bovengenoemden Willem Ockerse?

H. O.

Geslacht Pompe van Meerdervoort. Mr. Pieter Cornelis Pompe van Meerdervoort 1721—1772, gehuwd met Emmerentia v. d. Brandeler (dr. van Mr. Johan en Margaretha Johanna van Mewen) was zoon van Mr. Abraham Pompe van Meerdervoort en van Adriana Brandwijk van Blokland haar moeder was Geertruid Franken.

Wie waren de overgrootouders van Adriana Brandwijk van Blokland?

Geslacht Repelaer. Mr. Balthazar Repelaer was gehuwd met Sophia Bout, dochter van Adriaan Bout en van Anna Brakman.

Wie waren de grootouders van Adriaan Bout en wie de grootouders van Anna·Brakman? *Braeckman.*

Geslacht Severijn. Voor de samenstelling eener genealogie dezer oud-Amsterdamsche regeeringsfamilie worden bouwstoffen gevraagd.

V. E.

Samuel Story. Waar stierf den 8 Januari 1811 buitenslands de schout bij nacht S. Story? hij was toen uit het land gebannen. Denkelijk stierf hij te Kleef. Waar en wanneer was hij geboren?

G.

Vragen en Antwoorden.

Geslacht Creygthon (XXVIII, blz. 322). De in ons land gevestigde tak van het Schotsche geslacht Creygthon voert in zilver een klimmende leeuw, getongd en genageld van zwart, in 't schildhoofd twee roode merletten. Wapenspreuk: God me guide. Genealogische inlichtingen worden verzocht. O.

Geslacht Fockama te **Enkhuizen**. De heer RIETSTAP geeft in zijn «Armorial général», n. éd. I. p. 685, a, voor eene familie Fockama—Enkhuizen als wapen op (zonder kleuren): gedeeld, links: halve adelaar, rechts: doorsneden, boven lelie, beneden drie eikels. Is iets over die familie bekend? Wel zaten «Fockesz» in de 15e eeuw aldaar in de regeering.

M. MR. B. F. W. v. B. F.

Wapen van het geslacht Frenck of Frencke. Jurrien of George Frenck, Zn. v. Harmen en Anna van der Lauwick, Kapit. en Commandeur van Zwolle, tr. Josina van Weleveld, wed. Rousel. Uit dit huwelijk werd geboren eene dochter Anna, overl. in Sept. 1676, tr. in 1659 met Frans van Appelthorn tot de Poll en het Wolthuis, Luit.-Kolonel, lid van de Ridderschap van de Veluwe, Zn. v. Assueer v. Appelthorn tot de Poll en van Anna van Lijnden.

Hare kwartieren zijn:

Frencke Weleveld (of Welvelde)
Lauwick Volckershuisen
Lauwick Barmentlo
Bentinck Weleveld (of Welvelde).

Zij hebben eene dochter Anna v. Appelthorn tr. Alexander Schimmelpenninck van der Oye, Heer v. Holthuisen, geb. in 1669, enz. (Zie: Ferwerda, Genealogie S. v. d. O.). Jurrien Frenck, bovengenoemd, had o. a. eene zuster Johanna Sophia, die in den echt trad 1°. met Adriaen Mandemaker, Kapitein, en 2°. in 1653 met Joseph v. Appelthorn tot de Poll, broeder van voornoemden Frans, en weduwnaar van Anna van Haersolte tot Yrst.

Uit bovenstaande blijkt voldoende, dat het geslacht Frenck een aanzienlijk geslacht schijnt te zijn geweest; wie kan mij mededeelen het wapen door dit geslacht gevoerd? Is niet een der beoefenaars van Overijsselsche geschiedenis en genealogie daartoe in staat? In Navorscher XXIX, 591, en XXX, 541 stelde ik reeds deze vraag, die nog steeds onbeantwoord is gebleven.

Zutphen. H. M. Werner.

Geslacht Gildemeester. Johann Daniel Gildemeester, geboren te Rheda, in 1767 als luitenant in dienst der Oost-Indische compagnie op Ceylon gesneuveld, was gehuwd met Maria Pronck. Uit dezen sproot één zoon, die jong gestorven is. Van de twee dochters uit dit huwelijk geboren, is de eene, Maria Wilhelmina, geb. te Colombo 23 Mei 1757, aldaar overleden 1 Mei 1813, 3 September 1775 gehuwd met Johann Wilhelm Uhlenbeck, later commandant van Point-de-Galle, in den echt getreden.

Na den dood van Johann Daniel hertrouwde Maria Pronck met Johann Hendrich Reckerman, commandant van Kaliture.

Wie waren de ouders van Johann Daniel? In welke betrekking stond hij tot den Bremer Eltermann, Johan Gildemeister, geboren te Rheda in 1645, overleden in 1716?

L. B. C. C. U.

Rambonnet. Den 12^den November 1682 is te Delft als poorter aangekomen (blijkens het poorterboek), Jean Rambonnet, coopman, gebooren tot Chaalons en Champagne. Hij zal een der 12 kinderen zijn, die Louis de (sic) Rambonnet en Marguerite Adnet hadden, volgens A. A. VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek van Aanzienlijke Nederlandsche familiën*, geslacht Rambonnet; van welke kinderen daar alleen genoemd wordt: Nicolas de (sic) Rambonnet, geb. te Chalons s./ M. in 1652, van wien het tegenwoordige geslacht afstamt.

Geslacht Repelaer. Anthony Repelaer was gehuwd met Hester Coymans, hun zoon Mr. Balthazar Repelaer leefde van 1693--1742.

Wie waren de grootouders van Anthony Repelaer? Wie waren de grootouders van Hester Coymans?

Geslacht Snoeck. Everaerd Snoek Jacobsz. was schepen van Dalem in 1490 (KEMP, *Beschrijv. der stad Gor. en de Lande v. Arkel*, blz. 407). In het register van schepenenbrieven van Gorkum van 1510 leest men op het schutblad, waar het waarschijnlijk door den toenmaligen secretaris tot zijn herinnering werd geschreven:

Heinz. Snoeck sterff int jaer MCCCC.

Jacop Snoeck sterff int jaer MCCCCLXVI den XXIX in Mey.

Adrian Snoeck sterff int jaer MCCCCLXIX.

Arian Jacop Snoek sterff int jaer MCCCCLXIX in Julio III.

(De laatste naam zal beteekenen Arian, zoon van Jacop Snoeck).

Vragen en Antwoorden.

Van Isendoorn à Blois, ter nadere toelichting van het geen in het *Jaarboek van den Nederl. Adel* 1889 (blz. 188), over dit geslacht wordt gezegd kan strekken het volgende, dat we aantroffen in het archief der stad Zutphen:

Alphart Yseren met Margriete zijne vrouw bekent verkocht te hebben aan „Johannes, die wilneer was „Herberts wijf van Ysendoorn, ... eynen garden — die „wilneer was Andries mijns vaeders ind Jutken mijnre „moeder — tot behoef der gemeene susteren, die nu „ter tijt upter Nyerstat wonachtich sijn tusschen „Metten Serbolts schuren ende garden eñ der Nyer- „stadt porten, ende horen nakomelingen....... In oir- „kond...... gegeven in 't jair O. H. 1408 up Palme- „avont".

Hierbij de volgende verklaring:

Ick Willem van Ysendoorn Herbertsz van Ysendorn tuge .... dat ick gheen recht noch toeseggen en hebbe ... ander husinge, hofstede ende erfnisse ende renten, die den voers. husinge (der gemeene susteren) toebehooren, noch an cleynheiden, neschape, huysrade of enich beweghelich guet, dat mijn moeder Jan van Ysendoirn ende Jan mijn suster mitten anderen susteren van den Derden Oerden bewonen ..... in der stadt van Zutphen, ghelegen in der Nyerstadt bij die kerspelkercke ...... Gegeven in 't jaer O. H. 1413 des Woensdaeges in der Vasten nae den Sondach, als men singet *Reminiscere* (d. i. niet 19 Februari, maar 22 *Maart*).

Beide oirkonden, hier in trouw uittreksel gegeven, komen in oud afschrift voor op één stuk papier. Zie Huberts, *Tijdrekenkundig Register van het stedelijk archief te Zutphen*, 2e deel, Klooster Ysendoorn, nº. 1312.

J. H. Hofman.

Nog iets over het geslacht van Vlierden. In aansluiting van eenige bijdragen betreffende de heerlijkheid en het geslacht van Vlierden, voorkomende in den III Jaargang, Nº. 9 en IV Jaargang Nº. 1, volgt hier het onderstaande:

Actum xxvi Febij. 1625, coram de Bredam, presentibus greffier Marcels, Roijnen ende Dandelot.

Comparerende Erasmus Horeman den Jongen naer vermoghen der substitutie op hem gepasseert op den viijen deser bij Jan de la Rue, als procureur speciael van heer Robert d'Esclaibes Riddere, heere van Clairmont, Malstede, Inchy, Peruelz, Cryghem, Vlierden etc. Lieutenant van de compaignie van den Grave van Fustenberge (sic), volgens de procuratie daervan zijnde in date den lesten January 1624, heeft in dyer qualiteyt ten behoeve van vrouwe Marie van der Gracht, huysvrouwe des voorscreven heeren Robert d'Esclaibes, heeren van Clairmont, te leene verheven bij doode wijlen heere Waulter van der Gracht, in syn' leven heere van Malstede ende Vlierden, haeren broeder was, die hooghe middele ende leeghe heerlyckheyt van den Dorpen ende prochie van Vlierden, ondertquartier van tsertogenbosche gelegen, met al sulcken Recht hoocheyt ende Jurisdictie soo wijt ende breet als de selve prochie ende heerlijckheyt heur extenderende is, metten, keuren, breuken, houtschat ende alle andere onseker vervallen met oyck die chijnsen, die onsen voorscreven heere den Coninck aldair jairlycx gehadt heeft, sorterende onder den Rentmeester van Shertogenbossche, te wetene xxix ß xj deniers lovens ponth tournois xv oude grooten ende 14 (sic) hoenderen, met authoriteyt van aldaer te maken een bancke ende te stellen schouteth, schepenen ende andere Officiers daer nootelijck wesende, betaelende voor thergeweijde ten dobbelen rechte overmits den voorscreven heer Waulter van der Gracht geen debuoir van verheff heeft gedaen over de doot van wijlen vrouwe Isabella van Vlierden synder moedere, blijvende de voorscreven Maria sterfvrouwe.

(*Brabsch Leenhof*). J. Th. de Raadt.

Geslacht toe Laer. Deze familie woonde gedurende 1500—1750 te *Goor* en omstreken. Voor elke inlichting hen betreffende, uit archieven of uit de oude kerkregisters van plaatsen **buiten** Goor, zal met *ƒ* 0.50 per stuk betaald worden.

Opgaven franco in te zenden aan het GENEALOGISCH en HERALDISCH ARCHIEF te 's-Gravenhage.

Braziliaansche Adel. Don Pedro, de ex-keizer van Brazilië, wilde indertijd te Rio **een groot hospitaal bouwen,** maar kon het geld niet bijeenkrijgen. Toen bepaalde hij dat ieder die een groote som voor deze zoo zeer noodige liefdadige instelling wilde geven, graaf of baron mocht worden. Het hospitaal was toen spoedig gebouwd en Rio plotseling met graven en baronnen overstroomd. De keizer bepaalde dat de titels alleen erfelijk waren als de kinderen opnieuw belangrijke sommen offerden voor liefdadige doeleinden. En daarop liet Pedro boven de poort van het hospitaal het opschrift beitelen: „*Vanitas Humana Miseriae Humanae*".

Dresselhuys. Wie kent het wapen dezer familie, ook genealogische bijdragen zullen welkom zijn.

C. D.

ADVERTENTIEN.

ADVERTENTIEN

AAN HET GENEALOGISCH-HERALDISCH ARCHIEF TE 'S-GRAVENHAGE

LAAN COPES VAN CATTENBURCH 36B

zijn de onderstaande werken verkrijgbaar:

De Nederlandsche ridderorden en onderscheidings- of eereteekens. Bevattende de Kon. besluiten van derzelver instellingen en nadere bepalingen. Met afb. Velp, 1853. 8vo. . . . . f 0.50.

Iets over de Nederlandsche en Luxemburgsche ridderorden. 's-Gravenhage, 1874. 8vo. . . . . . f 0.40.

Mr. J. R. Hopman, Iets over de instelling van het Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch en deszelfs 500jarig bestaan. 's-Bosch, 1818. 8vo. . . . . f 0.65.

Toespraken gehouden in de vergadering der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch op 21 Oct. 1874 bij de installatie van Jhr. Mr. P. J. ridder van der Does de Bije. 's-Bosch, 1874. 8vo. f 0.40.

Jhr. Mr. P. J. Ridder van der Does de Bije, Catalogus van het archief der Illustre Lieve Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch. 's-Bosch, 1874. 8vo. (Niet in den handel) . . . . f 0.75.

A. Beeloo, De instelling van de orde van St. Jacob door graaf Flores V van Holland in den jare 1279, alsmede eene geschied- en oudheidk. beschrijving van de ridderzaal in het hofgebouw te 's-Gravenhage. Amsterdam, 1845. 8vo. . . . . . f 0.50.

Gedenkschriften van de Koninklijke orde der Unie voor de jaren 1807—1809. Amsterdam, 1810. . f 0.75.

Mr. W. F. Röell, Verhandeling over de ridderorde van het Gulden Vlies. 4to. Amsterdam, 1831. f 0.75.

Mr. W. F. Röell, Bijdrage tot de Verhandeling over de ridderorde van het Gulden Vlies. 4to. f 0.50.

Statuten van de orde van het Gulden Vlies. 4to. f 0.40.

La toison d'or ou recueil des statuts et ordonnances du noble ordre de la toison d'or. Cologne, 1689. Le Mausolée de la Toison d'or. Amsterdam, 1689. 2 dln. in een led. band. 8vo. . . . . . . f 2.25.

La toison d'or ou recueil des statuts. Cologne, 1689. Afzonderlijk in led. band . . . . f 1.25.

Statuts de l'ordre chapitral d'ancienne noblesse des quatre empereurs d'Allemagne. Anvers, 1838. 8vo. f 0.40.

A. J. J. Chifflet, Insignia gentilitia equitum ordinis velleris aurei, ou Le blason des armoiries de tous les chevaliers de l'ordre de la Toison d'or, depuis la première institution jusqu'à présent. Antverpiae, 1632. 4to. Fraai exemplaar . . . . . . f 1.75.

Mr. L. Ph. C. van den Bergh, Grondtrekken der Nederlandsche wapenkunde. Leiden, 1847. 8vo. f 0.50.

J. A. de Bergh, Het wapen des Konings en des Rijks thans gevoerd is in strijd met de wet. 's-Gravenhage, 1880. 8vo. . . . . f 0.25.

Mr. W. J. baron d'Ablaing van Giessenburg, Nederlandsche gemeentewapens (Provincie Noord-Brabant). Utrecht, 4to. . . . . f 1.25.

Nobiliaire des Pays-Bas et du comté de Bourgogne. Armorial par le baron J. S. F. J. L. de Herckenrode. Avec 2313 armoiries. Gand, 1865. 8vo. f 3.25.

M. Jouffroy d'Eschavannes, Dictionnaire de la noblesse et du blason. Avec grav. Paris. 8vo. f 1.75.

M. Jouffroy d'Eschavannes, Armorial universel précédé d'un traité complet de la science du blason et suivi d'un supplément. Avec armoiries coloriées. Paris, 1844. 8vo. . . . . f 1.50.

Les principes du blazon, ou l'on explique toutes les règles et tous les termes de cette seance. Enrichies de figures. Paris, 1715. 4to. . . . . . f 1.75.

L. de Magny, Armorial de la France. Avec armoiries. Paris, 1874. 8vo. . . . . f 2.—.

J. P. Reinhards, Vollständige Wappenkunst. Mit 24 Kupfertafeln. Nürnberg, 1778. 8vo. . . . f 1.30.

C. Freih. von Hausen, Die Heraldik im Sinne von Ornamentik. Dresden, 1879. 8vo. . . . f 0.40.

A. L. J. Michelsen, Ueber die Ehrenstücke und den Rautenkranz als historische Probleme der Heraldik. Jena, 1854. 4to. . . . . f 0.40.

A. M. Hildebrandt, Heraldisches Alphabet. Frankfurt a/M. 1884. 4to. . . . . f 1.50.

C. Arndii, Bibliotheca politico-heraldica selecta. Rostochii et Lipsiae, 1705. . . . . f 1.—.

J. ter Gouw, De prinselijke afkomst der Nederlandsche vlag gehandhaafd. Amsterdam, 1864. 8vo. f 0.25.

Mr. J. W. van der Noordaa, Une médaille qui a échappé à van Loon. Dordrecht, 1870. 8vo. f 0.25.

Mr. J. J. Cremers, Opmerkingen op den invloed der wetgeving van voor 1795 op het Jagtrecht in de provincie Groningen. . . . . f 0.40.

VRAGEN.

Wie bezit eene **genealogie van het geslacht van Schouwenburg**, dat gedurende twee eeuwen te Nijmegen woonde en in de XVIIIe eeuw zich naar Friesland begaf? Ook genealogische fragmenten zullen welkom zijn.

L. v. S.

Gevraagd het **wapen der familie van Renterghem**, afkomstig uit Vlaanderen, thans in Zeeland woonachtig.

H. v. R.

Gevraagd **genealogische opgaven omtrent het geslacht van Voorthuysen.**

V. U.

Geslacht **Pruyn, Pruin, Preun, Pruen, Proen** (ook **Pruynen, Pruin-, Preun-, Pruen-, Proen-en).** Wie heeft de goedheid mij te zeggen, voor eene belangrijke genealogische studie, waar hij acten aangaande dit geslacht ontmoet heeft?

De takken van Maestricht, Gent (in Gelderland) en Antwerpen zijn mij bekend.

Alle gegevens zullen welkom zijn aan

BRUSSEL. A. GOOVAERTS,
Sectie-overste in het Rijks-Archief.

ADVERTENTIEN.

AAN HET GENEALOGISCH-HERALDISCH ARCHIEF TE 'S-GRAVENHAGE

LAAN COPES VAN CATTENBURCH 36B

zijn de onderstaande werken verkrijgbaar:

Biographische studie von Henry Bürgkly baron de Hochenbourg. Zürich, 1878. 4to. . . . . . f 0.60.

L. F. Freih. VON EBERSTEIN, Entwürf einer zusammenhängenden Stammreihe des freifränkischen Geschlechts von Eberstein. Berlin, 1882. 4to. f 1.25.

Dr. J. N. v. BANOTTI, Geschichte der Grafen von Montfort und von Werdenberg Belle Vue bei Constanz, 1845. 8vo. . . . . f 2.25.

A. D. SCHENCK, The rev. William Schenck, his ancestry and his descendants. Avec armoiries coloriées. Washington, 1883. geb. i. h. l. bd. 8vo. f 1.50.

C. BOCKENBERG, Historia et genealogia Brederodiorum. Lugduni Batavorum, 1637. In perc. 8vo. f 1.25.

Edit touchant les titres et marques d'honneur ou de noblesse, port d'armes, armoiries et autres distinctions du 11 Décembre 1754. Bruxelles, 1755. kl. fol. . . . . f 1.—.

P. J. H. BAUDET, Leven en werken van Willem Jansz Blau. Met portret, drie platen en een naschrift. Utrecht, 1871. 8vo. . . . . . f 0.50.

Bijzonderheden omtrent de jeugd en de eerste verstandelijke ontwikkeling van den beroemden Elias Annes Borger. Leeuwarden, 1842. 8vo. . f 0.35.

Mr. M. C. VAN HALL, Ter nagedachtenis van Mr. Angelus Jacobus Cuperus. Amst. 1883. 8vo. f 0.25.

J. A. C. VAN HEUSDE, Levensbericht van Mr. G. Dorn Seiffen. Utrecht, 1859. 8vo. . . . f 0.25.

Dichtregelen ter nagedachtenis van Ds. Lucas Egeling. Leiden, 1836. 8vo. . . . . f 0.25.

Mr. J. C. DE JONGE, Levensbeschrijving van Johan en Cornelis Evertsen, luit.-adm. van Zeeland. Met platen. 's-Gravenhage, 1820. 8vo. . . . f 1.25.

R. RODENBURGH MENTZ, Een woord bij het graf van Ds. A. Francken. Utrecht, 1857. 8vo. . . f 0.35.

HERMANUS BOUMAN, Levensschets van Jodocus Heringa Ezn. Utrecht, 1840. 8vo. . . . f 0.25.

P. SCHELTEMA, Levensbericht van Adriaan Junius. Met wapen en portret. Amst. 1836. 8vo. . f 0.25.

Mr. C. STAR NUMAN, Joan Melchior Kemper als Nederlandsch staatsman geschetst. Amst. 1840. 8vo. . . . . , f 0.30.

KLIJN en v. D. PALM, De nagedachtenis van Johan Melchior Kemper. Amst. 1825. 8vo. . . f 0.35.

Lijkredenen ter nagedachtenisse van Ewaldus Kist, uitgesproken door Dr. B. F. Tydeman, J. Hesselius en J. Schouten. Dordrecht, 1822. 8vo. . f 0.30.

Toespraak van J. H. baron van Lynden van Lunenburg. Utrecht, 1848. 8vo. . . . . f 0 25.

G. BRENDER à BRANDIS, Lijkrede op Martinus Nieuwenhuijzen. Amst. 1793. 8vo. . . . . . f 0.30.

N. BEETS, Leven en karakter van J. H. van der Palm. Leiden, 1852, 8vo. . . . . . . f 0.35.

J. H. DE RIDDER, Lijkrede over C. O. G. de Ridder. Gouda, 1847. 8vo. . . . . f 0.25.

P. P. RUBENS, par A. F. W., Bruxelles, P. J. Voglet, 1840. 8vo. . . . . , ... f 0.35.

Dr. WAP, Levensbericht van Lodewijk Gerard Visscher, Leiden, 1859. 8vo. . . . . . . f 0.50.

J. F. GEBHARD Jr., Het leven van Mr. Nicolaas Corneliss. Witsen. Utrecht, 1881. 8vo. . f 0.50.

Almanach de Gotha 1862, 1863, 1864, 1877, 1869, 1872, 1876, 1880, 1882. Per stuk . . . . f 0.50.

Genealogisch Taschenbuch 1850, 1854. p. st. f 0.50.

Gräflich Taschenbuch 1854 . . . . f 0.50.

Hofkalender 1850 . . . . f 0.50.

Genealogischer Almanach der regierenden Fürstonhäuser Europa's, 1880, 82, 83, 84, 85. Per stuk. f 0.60.

Genealogisches Taschenbuch des deutschen Adels. 1844, 1845. Stuttgart. 8vo. Per stuk . . . f 0.65.

H. R. HIORT-LORENZEN, Annuaire généalogique des maisons souveraines en Europe de l'année 1885. Copenhague, 1885. In rood lin. stempelb. kl. 8vo. f 1.—.

H. R. HIORT-LORENZEN. Danmarks Adels Aarbog, 1885, 1887, 1888. Kjöbenhavn. In rood lin. stempelb. kl. 8vo. Per stuk. . . . . f 1.—.

G. DE CROLLALANZA. Almanach héraldique et drolatique. Deuxième année (1885). Paris et Pise, 1884. 8vo. . . . . f 1.—.

G. DE CROLLALANZA. Almanach héraldique et drôlatique. Troisième année (1886). Paris et Pise, 1885. kl. 8vo. . . . . f 0.75.

Staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden. 1825. h. l. bd. Bevattende de lijsten der adellijke geslachten . . . . f 1.—.

De doorlughtige Weereld, voorstellende een zeer nette Genealogische, Historische en Politische beschrijving aller tegenwoordig levende Keizers, Koningen, Vorsten enz. vertaald door S. DE VRIES. Amsterdam, 1700, 1e deel 8o. (Incompleet) . . . . . f 0.45.

VRAGEN.

Wie bezit eene **genealogie van het geslacht van Schouwenburg**, dat gedurende twee eeuwen te Nijmegen woonde en in de XVIIIe eeuw zich naar Friesland begaf? Ook genealogische fragmenten zullen welkom zijn.

L. v. S.

Gevraagd het **wapen der familie van Renterghem**, afkomstig uit Vlaanderen, thans in Zeeland woonachtig.

H. v. R.

Gevraagd **genealogische opgaven omtrent het geslacht van Voorthuysen.**

V. U.

Geslacht **Pruyn, Pruin, Preun, Pruen, Proen** (ook **Pruynen, Pruin-, Preun-, Pruen-, Proen-en)**. Wie heeft de goedheid mij te zeggen, voor eene belangrijke genealogische studie, waar hij acten aangaande dit geslacht ontmoet heeft?

De takken van Maestricht, Gent (in Gelderland) en Antwerpen zijn mij bekend.

Alle gegevens zullen welkom zijn aan

BRUSSEL. A. GOOVAERTS,
Sectie-overste in het Rijks-Archief.

ADVERTENTIEN.

AAN HET GENEALOGISCH-HERALDISCH ARCHIEF TE 'S-GRAVENHAGE

LAAN COPES VAN CATTENBURCH 36B

zijn de onderstaande werken verkrijgbaar:

Biographische studie von Henry Bürgkly baron de Hochenbourg. Zürich, 1878. 4to. . . . . f 0.60.

L. F. Freih. von Eberstein, Entwürf einer zusammenhängenden Stammreihe des freifränkischen Geschlechts von Eberstein. Berlin, 1882. 4to. f 1.25.

Dr. J. N. v. Banotti, Geschichte der Grafen von Montfort und von Werdenberg Belle Vue bei Constanz, 1845. 8vo. . . . . f 2.25.

A. D. Schenck, The rev. William Schenck, his ancestry and his descendants. Avec armoiries coloriées. Washington, 1883. geb. i. h. l. bd. 8vo. f 1.50.

C. Bockenberg, Historia et genealogia Brederodiorum. Lugduni Batavorum, 1637. In perc. 8vo. f 1.25.

Edit touchant les titres et marques d'honneur ou de noblesse, port d'armes, armoiries et autres distinctions du 11 Décembre 1754. Bruxelles, 1755. kl. fol. . . . . f 1.—.

Mr. A. H. H. van den Burgh, Gezantschappen door Zweden en Nederland wederzijds afgevaardigd 1592—1795. 's-Gravenhage, 1886. 8vo. . f 0.50.

Bijzonderheden omtrent de jeugd en de eerste verstandelijke ontwikkeling van den beroemden Elias Annes Borger. Leeuwarden, 1842. 8vo. . f 0.35.

Mr. M. C. van Hall, Ter nagedachtenis van Mr. Angelus Jacobus Cuperus. Amst. 1883. 8vo. f 0.25.

J. A. C. van Heusde, Levensbericht van Mr. G. Dorn Seiffen. Utrecht, 1859. 8vo. . . . f 0.25.

Dichtregelen ter nagedachtenis van Ds. Lucas Egeling. Leiden, 1836. 8vo. . . . . f 0.25.

Mr. J. C. de Jonge, Levensbeschrijving van Johan en Cornelis Evertsen, luit.-adm. van Zeeland. Met platen. 's-Gravenhage, 1820. 8vo. . . . f 1.25.

R. Rodenburgh Mentz, Een woord bij het graf van Ds. A. Francken. Utrecht, 1857. 8vo. . . f 0.35.

Hermanus Bouman, Levensschets van Jodocus Heringa Ezn. Utrecht, 1840. 8vo. . . . f 0.25.

Genealogie van de familie de Graeff van Polsbroek. Amsterdam, 1882. gr. fol. . . . . . . f 1.25.

Mr. C. Star Numan, Joan Melchior Kemper als Nederlandsch staatsman geschetst. Amst. 1840. 8vo. . . . . f 0.30.

Klijn en v. d. Palm, De nagedachtenis van Johan Melchior Kemper. Amst. 1825. 8vo. . . f 0.35.

Lijkredenen ter nagedachtenisse van Ewaldus Kist, uitgesproken door Dr. B. F. Tydeman, J. Hesselius en J. Schouten. Dordrecht, 1822. 8vo. . f 0.30.

Toespraak van J. H. baron van Lynden van Lunenburg. Utrecht, 1848. 8vo. . . . . . . f 0 25.

G. Brender à Brandis, Lijkrede op Martinus Nieuwenhuijzen. Amst. 1793. 8vo. . . . . f 0.30.

N. Beets, Leven en karakter van J. H. van der Palm. Leiden, 1852, 8vo. . . . . . . f 0.35.

J. H. de Ridder, Lijkrede over C. O. G. de Ridder. Gouda, 1847. 8vo. . . . . f 0.25.

P. P. Rubens, par A. F. W., Bruxelles, P. J. Voglet, 1840. 8vo. . . . . f 0.35.

Dr. Wap, Levensbericht van Lodewijk Gerard Visscher, Leiden, 1859. 8vo. . . . . . . f 0.50.

J. F. Gebhard Jr., Het leven van Mr. Nicolaas Corneliss. Witsen. Utrecht, 1881. 8vo. . f 0.50.

Almanach de Gotha 1862, 1863, 1864, 1877, 1869, 1872, 1876, 1880, 1882. Per stuk . . . . f 0.50.

Genealogisch Taschenbuch 1850, 1854. p. st. f 0.50.

Gräflich Taschenbuch 1854 . . . . f 0.50.

Hofkalender 1850 . . . . f 0.50.

Genealogischer Almanach der regierenden Fürstenhäuser Europa's, 1880, 82, 83, 84, 85. Per stuk. f 0.60.

Genealogisches Taschenbuch des deutschen Adels. 1844, 1845. Stuttgart. 8vo. Per stuk . . . f 0.65.

H. R. Hiort-Lorenzen, Annuaire généalogique des maisons souveraines en Europe de l'année 1885. Copenhague, 1885. In rood lin. stempelb. kl. 8vo. f 1.—.

H. R. Hiort-Lorenzen. Danmarks Adels Aarbog, 1885, 1887, 1888. Kjöbenhavn. In rood lin. stempelb. kl. 8vo. Per stuk. . . . . f 1.—.

G. de Crollalanza. Almanach héraldique et drolatique. Deuxième année (1885). Paris et Pise, 1884. 8vo. . . . . f 1.—.

G. de Crollalanza. Almanach héraldique et drôlatique. Troisième année (1886). Paris et Pise, 1885. kl. 8vo. . . . . f 0.75.

Staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden. 1825. h. l. bd. Bevattende de lijsten der adellijke geslachten . . . . f 1.—.

De doorlughtige Weereld, voorstellende een zeer nette Genealogische, Historische en Politische beschrijving aller tegenwoordig levende Keizers, Koningen, Vorsten enz. vertaald door S. de Vries. Amsterdam, 1700, 1e deel 8°. (Incompleet) . . . . . f 0.45.

OMZENDBRIEF VERZONDEN OP:

31 Augustus 1890.

Landgenooten!

Wij komen op dezen nationalen **feest- en vreugdedag, onzen Prinsessedag**, tot u met een **bede**.

Er leven in ons dierbaar vaderland honderden mannen, thans oud van dagen, stram van leden, niet, of te nauwernood meer in staat om door arbeid in hun onderhoud te voorzien, slecht gehuisvest, slecht gekleed, slecht gevoed, — mannen, die eenmaal, toen zij in de volle kracht huns levens waren op *'s Konings* roepstem lijf en leden voor het *Vaderland* beschikbaar stelden.

De mannen, die wij bedoelen, dragen het Metalen Kruis of de Citadelmedaille, ten bewijze dat de Koning hen eene eervolle onderscheiding waardig keurde, dat zij zich jegens het Vaderland verdienstelijk hebben gemaakt.

Die mannen lijden gebrek, hun ontbreekt het noodigste. Het eeremetaal, dat hun borst versiert, rust op een achtergrond van lompen, — de hand, die eenmaal de wapens voerde, wordt uitgestoken om een aalmoes te vragen!

Mag dat zoo blijven?

Neen, heeft de Prov. Bond der Vereeniging het Metalen Kruis in Noord-Brabant geantwoord, en het sloeg de handen aan den ploeg.

Het gevolg daarvan was de oprichting van een **ondersteuningsfonds** ten bate van behoeftige oud-strijders van 1830—31, gerechtigd tot het dragen van het Metalen Kruis of de Citadelmedaille (1).

Aan het hoofd van dat fonds staat een *Hoofd-comité*, dat weldra zijne vertakkingen door het gansche land zal hebben, terwijl een *Centraal-comité* gevestigd is te Utrecht, en bestaat uit de heeren:

Generaal Jhr. W. von Wrangel auf Lindenberg, *Eerevoorzitter*.
Mr. W. H. baron de Watteville, *Eerelid*.
J. W. Schubart, *Voorzitter*.
Jhr. Mr. J. E. Huydecoper van Nigtevecht, *Penningmeester*.
Mr. A. W. van Beeck Calkoen.
S. I. de Beer.
A. J. van den Bergh.
G. M. Blankenheym.
Mr. W. J. M. Bosch.
H. Coopmans.
H. J. D. Doorman.
Majoor H. Eilbracht.
Th. G. Funnekotter.
J. W. R. Gerlach.
A. D. Hamburger.
C. Kossen.
A. H. Laseur.
F. L. A. Roelofs Valk.
Dr. A. R. Ruitenschild.
Mr. F. D. graaf Schimmelpenninck, en
M. Brinkgreve, *Secretaris*, allen te Utrecht.

Wij, leden van dat Centraal-comité, zeggen met den N.-Brab. Bond: „Neen, dat mag zoo niet blijven; hier moet de helpende hand uitgestoken worden; deze honderden, de eenig overgeblevenen van zoovele duizenden, moeten althans gedurende de weinige dagen levens die hun nog resten, ervaren, dat Nederland bewezen diensten niet vergeet!

Zou voor het weldadig Nederland de taak te zwaar zijn, om gedurende de korte spanne tijds, dat we nog van die braven in ons midden hebben, hun en de hunnen het noodige — meer vragen wij niet — te verstrekken?

Landgenooten! Wij wachten van U het antwoord op deze vraag, die we U *heden* doen, omdat ge *heden* feest viert, *heden* blijde en dankbaar gestemd zijt.

Het blij gemoed geeft gaarne en wie zelf stof tot danken heeft, wil ook anderen beweldadigen.

Daarom komt onze bede *heden* tot U: geeft mildelijk en... geeft haastelijk, want de dagen dergenen, die geholpen moeten worden, zijn geteld!

Namens het Centraal-comité bovengenoemd:
J. W. Schubart, *Voorzitter*.
M. Brinkgreve, *Secretaris*.

Toezeggingen voor bijdragen, 't zij jaarlijksche of voor eenmaal, gelieve men te adresseeren aan den Secretaris M. Brinkgreve, Tolsteegsingel, K 34, te Utrecht.

Alle overige leden van het Centraal-comité alsook de redactie van dit blad zijn bereid giften en toezeggingen in ontvangst te nemen.

---

(1) In overweging, dat velen dergenen, die gerechtigd zijn tot het dragen van het Metalen Kruis of de Citadel-medaille, in nood en ellende verkeeren, zonder dat iemand zich hun lot aantrekt, gaf het Hoofdbestuur van den Provincialen Bond der Vereeniging „Het Metalen Kruis" in Noord-Braband aanleiding, om in eene op 19 Februari jl. te 's-Hertogenbosch gehouden vergadering te besluiten tot oprichting van een *ondersteuningsfonds ten bate van behoeftige Oudstrijders van* 1830 -1831, gerechtigd tot het dragen dier Eereteekenen, die, helaas, dikwijls de borst sieren van een in lompen gehulden bedelaar.

Een voorloopig comité, bestaande uit de heeren: Jhr. P. J. J. S. M. van der Does de Willebois, burgemeester van 's-Hertogenbosch, Eerevoorzitter van den Bond; J. N. Winter, Voorzitter van den Bond; H. Eilbracht, gepens. majoor der infanterie te Utrecht; Mr. P. J. van Blarkom, raadsheer in het gerechtshof te 's-Hertogenbosch, S. A Vermeulen, luitenant-kolonel van het 2e regt. infanterie te 's-Hertogenbosch, J. W. Schubart, oud-officier van gezondheid te Utrecht, en A. A. Vorsterman van Oyen, te 's-Gravenhage, werd gevormd, met de opdracht om dit denkbeeld uit te werken en ten uitvoer te brengen.

Ter voldoening aan deze opdracht werd den 19. April jl. te Utrecht eene vergadering gehouden, waartoe behalve de leden van het Voorloopig Comité nog waren uitgenoodigd de heeren W. H. van Eck, vice-president der 1e sectie van het Metalen Kruis te Amsterdam; M. J. Soutendam, majoor-commandant der d.d. schutterij te Goes, en H. M. J. van Lennep, kapitein der d d. schutterij te Haarlem.

Alle genoemde heeren zijn leden of eereleden van den bovenvermelden Noord-Brabantschen Bond, en waren alle opgekomen, behalve de luitenant-kolonel Vermeulen, die tot zijn leedwezen verhinderd was, terwijl daarentegen de heer M. Brinkgreve ter vergadering tegenwoordig was.

In deze vergadering, geleid door den heer v. d. Does de Willebois, terwijl de heer Vorsterman van Oyen het secretariaat waarnam, werd niet alleen het denkbeeld met warmte toegejuicht en met geestdrift tot de verwezenlijking er van besloten, maar werden ook, hoofdzakelijk op voorstel van den voorzitter, de grondtrekken van het plan van uitvoering vastgesteld.

VRAGEN.

Beuningh. — Kan iemand mij inlichting geven omtrent de ouders en grootouders van Goswin de Beuningh in 1600 heer van Eerbeek, die gehuwd was met vrouwe Cecilia van Delft, zij lieten kinderen na, waarvan Marcellus de Beuningh, overl. in 1711 als heer van Eerbeek, geh. was met vrouwe Maria Philiberta van der Borgh; hunne dochter Maria Elisabeth de Beuningh was geh. met Jhr. Jan Gerrit van Doeyenburgh à Culenburgh, heer van Lakemont. Inlichting wordt gaarne in dit blad afgewacht door

Amsterdam. Mej. B.

De naam komt in vroeger tijd wel eens voor als Beuninck, Buininck met of zonder het voorzetsel van of de, de naam van der Borgh, wel als van der Borch of van der Burgh.

Van Gent. — Wie kan de ouders mededeelen van baron Henri van Gent, wiens acht stamdeelen waren:

Gent, van der Hoy, van Rijn, van Zuylen van Hardenberg, van der Haer, Doornick, Over de Vecht, Uiteneng.

Met mededeeling zal men verplichten,

Assen. Dr. H. Hartogh H. v. Z.

Van den Heuvel. — 1°. Rutger van den Heuvel (gehuwd in Nederland met Odela van Outshoorn, wapen: in rood drie gouden jagthoorns) stierf volgens opgave te Keulen in 1498. Wapen in rood een zilveren leeuw, later gevierendeeld met drie jagthoorns.

2°. Martinus van den Heuvel, in 1798 lid van den raad te 's-Hertogenbosch, evenals later Carol. Jos. Fel. van den Heuvel. De laatste was daarna woonachtig te Breda. Wapen: gevierendeeld 1 en 4 in rood een zilveren leeuw, 2 en 3 in rood drie gouden jagthoorns.

3°. Martinus van den Heuvel, gehuwd met Agneta Misson, 1618 Antwerpen.

4°. Wilhelm van den Heuvel tegenwoordig te Geldrop. Wapen als bij 2.

5°. Martinus van den Heuvel, sedert 1655 of vroeger in Oost-Pruissen. Wapen als bij 2.

Behooren alle deze v. d. H. of eenigen daarvan tot een zelfden stam? Zijn dezelven (1—4) van adel en leven nu nog leden van dit geslacht?

Ieder bericht ziet dankbaar tegemoet,

Thorn. Kapitein von Hoewel.

De Ras. — Wie kan mededeelen waar het wapen officieel voorkomt van dit geslacht en hetgeen beschreven is in Rietstap's *Armorial Général.*

de R.

Reddinck (Reddingius). — Wie kent de afkomst van Judocus Reddinck, geboren in 1566, eerst rector te Haselunne, in 1603 predikant te Zweelo, in 1614 predikant te Oostmeer en Eestrum, emeritus in 1639 en toen of in 1641 te Dokkum overleden.

Welk is het wapen door dat geslacht gevoerd?

T. F. R.

Welke Fransche familie voert in haar wapen drie luiten (antiek muziekinstrument)?

O.

Welke Groningsche? familie voerde een naar links loopende schildpad in haar wapen en als helmteeken een zwaan met uitgespreide vleugels?

F.

ANTWOORDEN.

De Hartoghe of Hertog. — *Algemeen Nederl. Familieblad* V, blz. 113.

Op een perkament in het bezit van Jhr. G. Alberda van Menkema komen de volgende wapens en bijschrift voor.

Een stuk in olieverf waarop de ruïne van het kasteel Orsmael, bevind zich op Menkema state.

Hier leght begraven de edele Heer
Willem de Hertoghe
Ridder Heer van Orsmael en Steene
etat: starf den 22 November anno 1629
de Hertoghe van Roon
Nijts de Grave
repos aleurs
Montens van der Does
de Rovere de Vriese.
Hier leght begraven vrou
Catharina van Roon huisvrou van den
Heer van Orsmael sterft den 21 October A°. 1613.
In de Kerck van Breda in het Choor.

Repelaer. — (Antwoord op het *Algem. Nederl. Familieblad* Februari 1890 blz. 11).

De vier grootouders van Anthony Repelaer waren: Anthony Repelaer, Emerentia van Driel, Johan Kools en Margaretha Dierickx.

De vier grootouders van Hester Coymans waren: Joseph Coymans, Dorothea Berck, ... Harrewijn en ...... Fabrie.

U. Sm.

Story. — (*Algem. Nederl. Familieblad* VII *O.* I).

Samuel Story overleed 8 Januari 1811 te Kleef. Hij was schout-bij-nacht en vindt men een en ander over hem op de bibliotheek van het Departement van Marine te 's-Gravenhage in de catalogus der boekerij onder: Geschiedenis des Vaderlands R. Octavo blz. 312, No. 7. Zijn vader woonde mede te Kleef, was rentenier.

ADVERTENTIËN.

IS VERSCHENEN:

UIT ONZE OUDE AMSTELSTAD.

Schetsen en Tafereelen betreffende de geschiedenis der veste, het leven en de zeden harer vroegere bewoners,

DOOR

Mr. N. DE ROEVER,

Archivaris van Amsterdam.

2de Bundel 8o. . . . . f 1.25.

Einde December zal verschijnen:

SCALDIS.

Jaarboekje voor de Oudheidkunde en Geschiedenis van Zeeland en Zeeuwsch-Vlaanderen, onder redactie van

G. A. VORSTERMAN VAN OYEN,

Archivaris van Aardenburg.

256 blz. post 8o. met kaarten en platen f 1.—.

Uitgaaf van **J. B. WOLTERS** *te Groningen:*

DE WAPENS

van den tegenwoordigen en den vroegeren

NEDERLANDSCHEN ADEL,

beschreven door

J. B. RIETSTAP.

Met drie registers:

I. Van de Wapenfiguren. II. Van de Wapenspreuken. III. Van de Geslachtsnamen.

Prijs gebonden in rood linnen stempelband.

f 8.—

NOORD-BRABANTSCHE ALMANAK

voor het jaar 1891.

Jaarboekje voor Noord-Brabantsche Geschiedenis, Taal- en Letterkunde, onder redactie van **AUG. SASSEN**, archivaris der gemeente *Helmond* (met platen, zegelafbeeldingen en muziek).

Uitgever **AUG. PELLEMANS** te *Helmond.* Prijs **f 1.25.**

VERSCHENEN:

Annuaire de la Noblesse de Belgique

PUBLIÉ PAR

le Baron DE STEIN D'ALTENSTEIN.

1889.

quarante-deuxième année, 8°.

Prix 7 francs.

Annuaire de 1889. La Noblesse Belge.

Prix 7 francs.

Oesterreichisch-Ungarische Wappenrolle,

nach seiner kaiserlichen und königlichen apostolischen Majestät grossem Titel, zusammengestellt und gezeichnet von

HUGO GERARD STROHL.

Zwölf Tafeln in Farbendruck.

Wien, 1890. RM. 13.50.

IS VERSCHENEN:

Supplément au Dictionnaire Nobiliaire

PAR

A. A. VORSTERMAN VAN OYEN.

Royaal 8o in rood linnen stempelband, 236 blz.

's-Gravenhage, 1889. **f 2.25.**

De zegelkunde in verband met een stuk oude geschiedenis,

DOOR

J. A. KOOPMANS.

Met vier zegelplaten.

's-Gravenhage, 1890. Prijs f 2.—.

Armorial ancien et moderne de la Belgique

PAR

JULES BOSMANS.

Prijs f 5.—.

Bruxelles, 1889.

ANTWOORDEN.

Boonzaaijer. Het wapen van *M. Boonzaaijer*, Guardiaan, 1785 bevindt zich op een schild hangende aan den beker van het Arnhemsche St.-Nikolaas- of Kramersgilde (Arnhemsch Museum van Oudheden, n°. 81). Hij wordt vermeld *Alg. Nederl. Familieblad*, V, 301*b*.

Andres. Het wapen van *Philip Jacob Andres*, Boendwerker, Gardiaan, 1755 komt voor op het deksel van den beker van het Arnhemsche Kleedermakersgilde (Arnhemsch Museum van Oudheden, n°. 83), en van zijn zoon *Roelof Andres*, Gardiaan, 1790 op een schild hangende aan den beker van het Arnhemsche St.-Nikolaas- of Kramersgilde (Museum, n°. 81). Zie hen beiden vermeld *Alg. Nederl. Familieblad*, VI, 11*a*.

In mijne aanteekeningen over papiermakers te Amsterdam vind ik:

Oetje Goossens wed. Gerrit Anthonisz. VAN RENTERGHEM, papiermaker te Amsterdam, uit Zeeland afkomstig. In 1639 was zijne moeder Aeltje Soeten te Middelburg overleden.

Zijn zoon is Gerrit Gerritsz. v. R. Hij had ook eene dochter gehad.

(Zie n°. 7 dezer jaargang). R.

ADVERTENTIEN

AAN HET GENEALOGISCH-HERALDISCH ARCHIEF TE 'S-GRAVENHAGE,

LAAN COPES VAN CATTENBURCH 36B

zijn de onderstaande werken verkrijgbaar:

Freiherr L. von Zedlitz-Neukirch. Neues Preussisches Adels-Lexicon. Leipzig, 1836. (Band met titel). 6 dln. . . . . f 5.50.

Indicateur nobiliaire de Belgique, de France, de Hollande, d'Allemagne, d'Espagne, d'Italie et d'Angleterre, d'après les collections manuscrites des bibliothèques publiques de Belgique. Brussel, G. A. van Trigt en 's-Gravenhage, Martinus Nijhoft. 1869. 8vo. geb. h. l. b. . . . . f 5.50.

L. le Blond. Quartiers généalogiques des illustres et nobles familles d'Espagne, d'Allemagne, d'Italie, de Bourgogne, de Lorraine et des XVII provinces. Brussel, Jos. Ermens, z. j. Slechts het 1e deel 8vo. f 1.50.

F. van Dijke. Recueil héraldique avec des notices généalogiques et historiques sur un grand nombre de familles nobles et patriciennes de la ville et du franconat de Bruges, met 496 wapens. Brugge, C. de Moor, 1851. 8vo. . . . . f 3.75.

Dumont. Fragments généalogiques. Génève, 1776. 3 dln. kl. 8vo. met familiewapens boven ieder fragment (Zeldzaam) . . . . f 4.75.

Reglement voor de ridderschap van de provincie Utrecht. 's Gravenhage, 1823. 8vo. . . . f 0.60

J. A. Koopmans. Het teekenen en kleuren van wapens. Met platen. 8vo. Titel ontbreekt. (Zeldzaam). f 2.25.

Chev. P. N. C. C. A. de Kessel. Livre d'or de la noblesse Luxembourgeoise ou recueil historique, chronoligique, généalogique et biographique des familles nobles du Luxembourg ancien et moderne. Bruxelles, 1809. 8vo. . . . . f 1.50.

J. Libert. Histoire de la chevalerie en France. Paris, 1856 . . . . f 0.70

Fr. Cast. Historisches und genealogisches Adelsbuch des Königreichs Würtemberg. Mit Portrait. Stuttgart, 1839. Geb. 8vo. . . . . . . f 1.75

P. Bockenberg Czn. Catalogus genealogia et brevis historia, regulorum Hollandiae, Zelandiae et Frisiae. Lugduni Batavorum. 1584. In perc. 8vo. . f 1.50.

The Britisch compendium or Rudiments of Honour. IIIe Deel. London. 1729. 12to. geb. . . . f 0.70.

J. H. Halbertsma, Het geslacht der van Haren's. Deventer, 1829. Geb. . . . . f 1.—.

Verzameling van stukken betrekkelijk het herstel van de rechten der ambachtsheeren in de Bataafsche republiek. Leiden, 1804. 8vo. . . . . . f 0.75.

J. G. Estor. Practische Anleitung zur Ahnenprobe. Marburg, 1750. 4to. geb. . . . . f 3.25

Dictionnaire des anoblis 1270—1868 suivi du dictionnaire des familles qui ont fait modifier leurs noms 1803—1870. Paris, 1875. 8vo. . . . f 2.50.

Der deutsche Herold. Jrg. V tot en met XI. f 7.50.

Mr. W. J. baron d'Ablaing van Giessenburg. De ridderschap van Veluwe of geschiedenis der Veluwsche jonkers. 's-Gravenhage, 1859. 4to. geb. . . f 4.75.

H. Fr. Macco. Beiträge zur Genealogie Rheinischer Adels- und Patrizierfamiliën Aachen, 1887. 4to. f 4.50.

A. Q. Hildebrandt. Wappenfibel. Frankfurt a/M. 8vo. . . . . f 0.60.

G. A. de la Roque. Traité de la noblesse et de ses différentes espèces. Paris, 1678. 4to. geb. . f 2.—.

J. S. Burgermeistero. Codex diplomaticus equestris cum continuatione oder Reichs-Ritter Archiv. Ulm, 1721. 2 dln. 4to. geb. . . . . f 2.—.

J. v. d. Toorn, geslachtsboom van alle de mannelijke nakomelingen uit het oud adellijk stamhuis der heeren van Brederode. Amsterdam, 1790. 8vo. f 0.90.

Genealogische mededeelingen omtrent de familie de Palude of van den Brouck. 8vo. . . . . f 0.40

W. de Haas, Het geslacht Pieck. IJzendoorn, 1880. 8vo. . . . . f 0.75.

Het geslacht Speelman. 8vo. . . . . . . f 1.75.

Uittreksel van de genealogische verzameling van het geslacht van Weede, alsmede opgave van de daaruit in de vrouwelijke linie afstammende Duitsche vorstenhuizen. 's-Gravenhage, 1883. Fol. Met kantteekeningen. . . . . f 1.—.

Genealogie van het geslacht de Wolff van Westerrode. 8vo. . . . . f 0.50.

Généalogie de la famille Behr. Avec armoiries coloriées. 4to. . . . . f 1.—.

Baron de Croeser de Berges, Epitaphes, mémoires. et inscriptions sépulcrales de la famille de Croeser. Bruges, 1790. fol. . . . . f 1.50.

Baron de Croeser de Berges, Généalogie de l'ancienne noble famille d'Audeians Bruges, 1789. fol. f 1 50.

Généalogie de la famille Dieudonné. Avec amoiries et gravures coloriées. 4to. . . . . . . f 1.—.

C. Stroobant, Notice généalogique sur les vicomtes de Montfoort. Anvers, 1851. 8vo. . . . f 1.75.

C. Stroobant. Notice généalogique sur les vicomtes de Zélande. Anvers, 1853. 8vo. . . . . f 1.—.

ADVERTENTIËN.

VRAGEN EN ANTWOOREN.

Geslacht Bredius. Wie heeft de goedheid omtrent dit geslacht vóór de eerste helft der XVIIe eeuw mededeelingen te doen? B.

Geslacht Gaeswijck. Wie heeft de goedheid de ouders mede te deelen van Angelina Adriana Gaeswijk alsmede datum van geboorte, waar en wanneer was zij gehuwd met Johan Adriaan toe Laer, circa 1760 in Zeeland. L.

Boonzaaijer. Het wapen van Allardus Boonzaeier is gegraveerd op de kroon van den zilveren beker van het St. Jozefsgilde te Arnhem (Arnhemsch Museum van Oudheden N°. 80) onder andere wapens van 1779 en is dus ook waarschijnlijk van dien tijd. Hij wordt vermeld in het *Algem. Nederl. Familieblad* V, bladz. 301*b*

Van Rietschoten. Wie kent het wapen dezer familie die oorspronkelijk uit Duitschland is.
D. R.

Von Campenhausen, (Campenhuisen). Deze familie, nu behoorende tot den Lijflandschen en Zweedschen adel (verheven anno 1675) moet volgens overlevering van Hollandschen oorsprong zijn. — Volgens eenen bestaanden stamboom zoude de vader van een Johan Laurens von Campenhausen, wegens godsdienstvervolging ± 1610—1620 uit de Nederlanden over Lübeck naar Stockholm uitgeweken zijn.

Johan Laurens was gehuwd met Gertrude van der Linde, zij zoude in 1608 geboren zijn.

Het wapen der familie is in zilver een rood kasteel met 2 torens op groen terras. Boven het kasteel 3 pijlen.

Omtrent de voorouders van genoemden Johan Laurens v. C. worden inlichtingen verzocht.

Nog dient te worden opgemerkt, dat volgens een anderen stamboom de stamvader Herman v. C. zoude genaamd zijn.

Wij hebben reden te onderstellen dat de uitwijking een gevolg was van de vervolging der Remonstranten.
R. B.

ADVERTENTIËN.